

ههريمي كوردستان - عيراق

په رله ماني

كوردستان - عيراق

پروۆتوۆكۆله كان

۱۳۰

سالي / ۲۰۲۲ - بهرگي سه دو سي

چاپي يه كه م / سالي ۲۰۲۳

له بڵاوکراوه کانی په رله مانی کوردستان - عێراق

ناوی کتیب: پرۆتۆکۆله کانی سالی (۲۰۲۲) ی په رله مانی کوردستان - عێراق

به رگی: ۱۳۰

چاپی یه که م: ۲۰۲۳

تیراژ: ۲۵۰

پیداچوونه وه و نه خشه سازی: سنوبر صابر حسن

ئینصات کردن: نه ورۆز شیرزاد، شوان محمد، کۆقان خسرو، تارا رشاد، ریبین رشاد، شیلان

ملاعباس، ره نجده رقیب، عورفی فقی.

ژماره ی سپاردنی به کتیبخانه ی نیشتمانی هه ریمی کوردستان:

چاپخانه ی شه هاب - هه ولیر

پېرېست

پروټوكلۆلى دانىشتنى ژماره (۸) ى خولى پېنجه مى ھەلبژاردن - سى شەممە ۲۰۲۲/۱۰/۴ ل ۵
پروټوكلۆلى دانىشتنى ژماره (۹) ى خولى پېنجه مى ھەلبژاردن - چوار شەممە ۲۰۲۲/۱۰/۵ ل ۱۶۵
پروټوكلۆلى دانىشتنى ژماره (۱۰) ى خولى پېنجه مى ھەلبژاردن - پېنچ شەممە ۲۰۲۲/۱۰/۶ ل ۳۳۵
پروټوكلۆلى دانىشتنى ژماره (۱۱) ى خولى پېنجه مى ھەلبژاردن - يەك شەممە ۲۰۲۲/۱۰/۹ ل ۳۶۵

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۆتوكۆلى دانىشتنى ژمارە (۸)ى

سى ۲۰۲۲/۱۰/۴ شەممە رېكەوتى

خولى پىنجه مى ھەلبژاردن

پروتۆكۆلى دانىشتنى ژماره (۸)

سى شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۴

كاتزمېر (۱۰)ى بەيانی رۆژى سى شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۴ پەرلەمانى كوردستان - عىراق بە سەرۆكايەتى د. رېواز فائق حسين سەرۆكى پەرلەمان و، بە ئامادەبوونى بەرپىز هيمن هورامى جىڭرى سەرۆك و، بەرپىز منى نبى قهوچى سكرتېرى پەرلەمان، دانىشتنى ژماره (۸)ى ئاسايى خولى پېنجه مى سالى (۲۰۲۲) ى خوى بەست.

بەرنامەى كار:

بە پىپى حوكمى ماددەى (۵) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۱۶)، بېرگەى سىپىم لە ماددەى (۱۸)، بېرگەى يەكەم و دووهم و سىپىم و چوارەم و پېنجهم لە ماددەى (۲۰)، ماددەكان (۴۷، ۴۸) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۵۲) ماددەكان (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرپەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بېرپارىدا بەرنامەى كارى دانىشتنى ژماره (۸)ى ئاسايى خولى بەهارەى سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى هەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستان لە كاتزمېر (۱۰)ى بەيانی رۆژى سى شەممە رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۴) بەم شىپوئەى يېت:

بەردەوام بوون لەسەر خویندەنەوى دووهم بۆ پرۆژە ياساى پەروەردە و فېركارى لە هەريمى كوردستان بە پىپى حوكمى ماددەكانى (۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۷) لە پەيرپەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەناوى خواى بەخشندە و مېهرەبان.

بەناوى گەلى كوردستان، دانىشتنى ژماره (۸)ى ئاسايى خولى پايىزە سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى هەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستان دەست پى دەكەين سەرەتاش داوا لە بەرپىز سكرتېرى پەرلەمان دەكەين بەرنامەى كار و پوختەى كۆنووسى كۆبوونەوى پيشوو و ناوى ئامادە نەبووانى دانىشتنى بەيانی و ئىوارە بخوینتەوه.

بەرپىز منى نبى نادر قهوچى / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرنامەى كار:

بە پىپى حوكمى ماددەى (۵) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۱۶)، بېرگەى سىپىم لە ماددەى (۱۸)، بېرگەى يەكەم و دووهم و سىپىم و چوارەم و پېنجهم لە ماددەى (۲۰)، ماددەكان (۴۷، ۴۸) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۵۲) ماددەكان (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرپەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بېرپارىدا بەرنامەى كارى دانىشتنى ژماره (۸)ى ئاسايى خولى بەهارەى سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى هەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستان لە كاتزمېر (۱۰)ى بەيانی رۆژى يەك سى شەممە رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۴) بەم شىپوئەى يېت:

بەردەوام بوون لەسەر خۆبەندەنەوهی دووهم بۆ پرۆژە ياسای پەروەردە و فېرکاری لە ھەرئێمى كوردستان بە پىپى حوكمى ماددەكانى (٨٧، ٨٨، ٨٩، ٩٧) لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان.

پوختەى دانىشتنى ژمارە (٧)ى ئاسايى:

بەپىپى حوكمى بېرگەى دووهمى ماددەى (٥٢،٢٠) لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان پوختەى دانىشتنى ژمارە (٧)ى ئاسايى خولى پايىزەى سالى چوارەم لە خولى پىنجەمى ھەلبژاردنى پەرلەمان لە كاتژمىر (١٠)ى بەيانى رۆژى يەكشەممە رېكەوتى (٢٠٢٢/١٠/٢) بەم شىووى خوارەوه بوو:

يەكەم/ دەستپىكردى دانىشتن لە لايەن بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دووهم/ خۆبەندەنەوهى بەرنامەى كار و پوختەى دانىشتنى ناوى ئەندامانى ئامادەنەبوو بە مۆلەت و بى مۆلەت لە لايەن بەرپىز سكرتېرى پەرلەمان.

سپيەم/ دەستپىكردى بېرگەكانى بەرنامەى كار لە لايەن بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

چوارەم/ خۆبەندەنەوهى دووهم كرا بۆ ماددەكانى (٣٨ تا ٦٠) لە كۆى گشتى (١٨١) ماددە لە پرۆژە ياساى پەروەردە و فېرکاری لە ھەرئێمى كوردستان.

پىنجەم/ كۆتايى ھاتنى دانىشتن لە لايەن بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ليستى بە مۆلەت و بى مۆلەت ئەندامان لە دانىشتنى ژمارە (٧)ى ئاسايى لە رېكەوتى

(٢٠٢٢/١٠/٢) بەيانى مۆلەتيان پىدراوھ (جىھاد حسن ابراهيم، جوان يونس محمد، رۆژان محمد

كرىم، رىفنگ محمد محمد، زياد جبار محمد، سلمى فاتح توفيق مۆلەتى نەخۆشى، سپيان سالم

حسن، سيروان فرج محمد، شاخوان رۆوف مصطفى، صباح محمود محمد مۆلەتى نەخۆشى،

عبدالناصر احمد على، عثمان كرىم سوارە، فاهيك كمال، فرید يعقوب ايليا مۆلەتى نەخۆشى،

لنجه ابراهيم عبدالرحمن، لیلی عبدالجبار حدۆ، ھاوپى بناء محمد، ھديه مراد حيدر)، ليستى بە

مۆلەت و بى مۆلەت ئەندامان لە دانىشتنى ژمارە (٧)ى ئاسايى (٢٠٢٢/١٠/٢) ئىوارە بەرپىز

سەرۆكى پەرلەمان ھەموويان مۆلەتيان پىدراوھ (جىھاد حسن ابراهيم، جوان يونس محمد،

رزگار عيسى سوار، رۆژان محمد كرىم، رىفنگ محمد محمد، زياد جبار محمد، سروان محمد

على، سلمى فاتح توفيق مۆلەتى نەخۆشى، سپيان سالم حسن، سيروان فرج محمد، شاخوان

رۆوف مصطفى، شوان كرىم محمد مۆلەتى نەخۆشى، صباح محمود محمد مۆلەتى نەخۆشى،

عبدالناصر احمد على، عثمان كرىم سوارە، فاهيك كمال، فرید يعقوب ايليا مۆلەتى نەخۆشى،

لنجه ابراهيم عبدالرحمن، لیلی عبدالجبار حدۆ، ھاوپى بناء محمد، ھديه مراد حيدر)، زۆر

سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان بەخپىرھاتنى بەرپىزان لە تيمى وھزارەتى پەروەردە دەكەين ئيمە بەرپىزان لە ليژنەى

ئەوقاف رامانسپاردبوون بۆئەوهى سەبارەت بە فېرگەكانى قورئان لەگەل وھزارەتى ئەوقاف

قسە بکەن ئەو ھەم مامۇستا ھەورامان نوقتەى نىزامى نىبە دەتوانىت لە دەقىقەىەك زىاتر بىت،
فەرموون.

بەرپز ھەورامان حمە شریف:
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى بەخشندەى مېھرەبان، پاش ئەو ھەى كە نوسراوئىكى وەزارەتى ئەوقاف لە
(۲۰۲۲/۷/۱۸) دەرچوو بوو بە ژمارە (۲۷۳۹) سەبارەت بە سەنتەرەكانى فېرکردن و تىگەيشتن و
لەبەر کردنى قورئانى پېرۆز لە ھەرئىمى كوردستان ديار بوو پاش ئەو ھەى كە ئەو نوسراوہ بلاو
بوو ھەو ھەو جۆرئىك لە نىگەرانى دروست بوو، دواتر لە ھۆلى پەرلەمان جەنابتان وەكو سەرۆكى
پەرلەمانى كوردستان ئىمەتان راسپارد بۆئەو ھەى كە بەدواداچوونى ورد بۆ ئەو بابەتە بکەين، وە
نەتىجەكەش بەپىنەنە ھۆلى پەرلەمان لېرە رابگەىەنن بۆ راي گشتى بەندە ھەر ئەو رۆژەى كە
راسپاردن بابەتەكەمان ئىھمال نەکرد بەلكو ھەكسەر چووینە بەردەمىەو ھەر ئەو رۆژە كە
(۹/۲۷) بوو لە دانىشتنى ئاسايى ژمارە (۴) ى پەرلەمان بوو رۆژى شەممە ھەر لە (۹/۲۷) دانىشتنى
خۆمانمان کرد وەكو لىژنەى ئەوقاف لىژنەمان پىكھىنا لىژنەىەكى لاوہكى بە پىى پەرەو بۆ
(۹/۲۸) واتا بۆ سبەىنى ھەكسەر لەگەل بەرپزان وەزىرى ئەوقاف و شاندى ياوہرى لە وەزارەتى
ئەوقاف كۆبووینەو، پاش زىاتر لە دوو سەعات كۆبوونەو و گفوتوگۆ كردن سوپاس بۆ
پەروردگار گەيشتەنە نەتىجەىەكى زۆر باش گەيشتەنە نەتىجەىەك كە ھەموو لایەكان پىى
رازىن، وە ھەموو لایەكمانى دلخۆش کرد نەتىجەكەش بەم جۆرەىە كە رادەگەىەنن ئەو
سەنتەرەنە و ئەو رېكخراوانە لە دوو ھالەت بەدەر نىن ئەوانەىان كە مۆلەتى فەرمىيان ھەىە لە
رېكخراوہ ناھكومىيەكان بۆ كارى خۆيان ئەو ھەىە ھىچ ئىشكالئىكى تىدا نىبە و بە شىوہىەكى
ئاسايى و فەرمى بەردەوام دەبن لەسەر كارى خۆيان ئەوانەشيان كە كار دەكەن لەو بوارەدا،
بەلام مۆلەتى فەرمىيان نىبە ئەو ھەىە بۆ لەمەودا تەعلیماتئىكى تازە دەردەچىت لە لایەن
وەزارەتەو تەعلیماتەكەش خۆى دەبىنئەتەو لە ھەماھەنگى كردن و ھاوكارى كردن لەنپواناندا،
بۆ ئەو ھەى كە ئەوانىش بتوانن بەشىوہىەكى ئاسايى لە كارەكانى خۆيان بەردەوام بن، كەواتا
نەتىجە ئەو ھەىە كە سوپاس بۆ خوا ئەو ئىشكالە نەماو و چارەسەرمان كرددو و سوپاس بۆ
بەرپزىشتان كە بابەتەكەتان بە ئەھمىيەتەو و ھەرگرت سوپاس بۆ ھەموو لایەك، و سلام علىكم و
رحمة الله.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس دکتۆر ھەورامان سوپاس بۆ لىژنەى ئەوقاف و وەزارەتى ئەوقاف، كلارە خان
فەرموو.

بەرپز كلارە عودىشو يعقوب:
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من دقئت ئەقروكە بەحسنى بابەتەكى بکەم گرئداىى ب پىكھاتئى مەىە گرئداىى ب گەلئى كلدانى
سرىانى ئاشوورى سورايە ئەو ئى بەداخەو د وى ماوہىدا يىن دوماھىكى ژمارەكا زۆر خەلكئى
مە ب خىزانقە دچىتە دەرقلەى ولاتى خىزانقە جو داىە كو كەس كەس بن، ژبەر ھندئى ئەم وەكى

نۆينەرېت خەلكى دىقچوونا قى بابەتى بىكەين، چونكى رەنگقەدانەكا نەرىنى دى ھەبىت بۇ پاشەرپۇژى، لەوما داخازى ژ سەرۆكايەتيا ھەرېمى دكەم لىژنەك بەيتە دەستىشان كرن ژ ئەندامېت كۇتا كو بچن دىقچوونا قى خەلكى بىكەين، ۋە راپۇرتەكى ئامادە بىكەين ھەرۋەسا پېشنىارېن چارەسەر كرنى و پىشتى ھنگى دەستەيا سەرۆكايەتيا پەرلەمانى يا بەرپۇژ ئەف راپۇرتە ئاراستەى حكومەتى بىكەت بۇ دىتتا چارەسەرىبەكى، زۇر سوپاس.

بەرپۇژ د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، يادداشت بە نوسراو بدەنە دەستەى سەرۆكايەتى، دىكۇر صىباح فەرموو.

بەرپۇژ صىباح محمود محمد:

بەرپۇژ سەرۆكى پەرلەمان.

بەك دوو بابەت ھەبوون وىستەم باسى بىكەم ئىۋە دەزانن ئىمە بەرەو زىستان دەچىن ئىمەش ۋەكو لىژنەى تەندروستى و ژىنگە و مافى بەكاربەر بە راستى نەوتى سىپى زۇر گران بوو لە بازار فەقىر و ھەژار ناتوانن بەو نرخەى كە ھەپە بە دووسەد ھەزار و سى سەد ھەزار بىكپن لەو مېنبەرەى پەرلەمان داوا لە حكومەت دەكەين ھەر چى زووترە بۇ ناوچە شاخاويىبەكان نەوت دابىن بىكەن بابەتى تر بەراستى پىش مانگىك نەخۇشخانەى تەنگاۋى دھۆك كراۋەتەۋە بە ھاوكارى دەۋلەتى ئەلمانيا پىۋىستىيان بە كارمەند ھەپە لىرەۋە داوا لە حكومەت دەكەين كە بە زووترىن كات بتوانن ھەندىك دەرەجەى ۋەزىفى بۇ نەخۇشخانە...

بەرپۇژ د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس دىكۇر صىباح، دىكۇر زىدان فەرموو.

بەرپۇژ زىدان رشىد خان اودل:

بەرپۇژ سەرۆكى پەرلەمان.

بابەتېكى گرنىگ ھەپە تايبەت بە كوردانى رۇژئاوا دەمەۋىت لىرە باسى بىكەم دوپنى لە ميانەى بەرنامەپەكى كەنالى رووداو لە كەمپى قوشتەپە كە تايبەت بوو بە خوئىندى قوتايپانى و خوئىندكارانى كوردانى رۇژئاوا كە نىكەى (۲۸۰۰۰۰) پەناخاۋى رۇژئاوا لە ھەرېمى كوردستانن لە ھەموو پارېزگاكان، ۋە نىكەى (۵۶) قوتابخانە تايبەت كراون بەو كەمپانەى ئەو كوردانە كېشەپەكى گەرە ھەپە لەو كەمپانە كە بەداخەۋە بەرپۇژ ۋەزىرى پەرۋەردەش ئاگادارە كە ئەو پەناخاۋانە داوا دەكەن بە زمانى ەرەبى بخوئىنن، بۇپە لە ميانەى ئەو بەرنامەپەدا ئىمە بە روونى جەختمان لەۋە كردهۋە كە دەبىت پابەندى ئەۋە بن لە ھەرېمى كوردستان زمانى فەرمى زمانى كوردىپە، ۋە خۇشيان زمانى داىكىان ھەر زمانى كوردىپە بە پىپى ئەو ياسايش ئىستا لەبەر دەستمانە دەبىت زمانى داىك بىكرىتە زمانى ئەساسى بۇ خوئىندن، بەلام دواى تاوتوئ و موناقتەشە كرن لەگەل ئامادەبووان و ھاۋلاتيان...

بەرپۇژ د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بە نووسىن بىگەپەنە تەۋاۋ ۋەك دەقەپە كاك دىكۇر زىدان داواكارىبەكەت بەجىپە محاوەلە بىكەن شەرحى مەكەن بۇئەۋەى توۋشى ئەو حالەتە نەبن، كاك جلال پەرىشان فەرموو.

بەرپز جلال محمد عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من ھەمیشە باسى بابەتتە دەكەم كە پەيوەستە بە ژيانى پېنج ھەزار خېزانى كەمدەرامەد و ھەژارنشین ئەویش گوندى كۆريپە روون و ئاشكرايە كە لە كابينەى رابردوو ئەو گوندى ئىعلانى بۆ كرا كە بۆئەوھى ھاوكارى كرېنشىنانە و كەمدەرامەدەكان بكرېت ئەو بوو حكومەتى ھەرپم چل مليون دۆلارى ھاوكارى كرد بۆ ئەو پرۆژەيە، بۆئەوھى ئەو خەلكە سوودمەند بېت بەشيكي زۆريان الحمدللە خانەكانيان بۆ كران و ھەسانەو، بەلام بەشيكيان تا ئىستا ماون و پېشتر ھەرديان بۆ دەرچوو و ئىستا جارېكى ترگەرپاوەتەوھە لە نووسینگەى ھەزير بە ژمارە (۵۶۶) لە (۲۰۲۲/۸/۳۱) بۆ سەرۆكايەتى ئەنجومەنى ھەزيران سەرۆكايەتى ديوان نووسراو ئاراستە كراوھ ئوميد دەكەم ليژنەى مەنى بەدواداچوون بكات، بۆئەوھى ئەو كرېنشىنانە لەو ھەزە دەرپاز بن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان بەشيكي زۆرى ئەو داواكارىيانە بە يادداشت بينووسن بىدەن بە ليژنەكان زۆر باشتەر جيگەى خۆى دەرگرت، ھە چارەسەر دەبېت تەنھا لە ھۆلەكە نامېنيتەوھە ئەوھى ئيوھە لە ھۆلەكە دەلېن ھەر ئەو نيو سەعاتەيە و دوایى ھىچ ئىشېكى لەسەر ناکرېت، فەرموو مامۇستا عبدالستار.

بەرپز عبدالستار مجيد قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بە پېى ماددەى (۶۶) قسە دەكەم ديارە ژمارەى ياسايى پەرلەمانتاران يادداشتيکمان پېشكەش كرددووھە سەبارەت بە دابەشکردنى نەوتى سېى بۆ مالان بە راستى دەزانم فشاريكي زۆر لەسەر ھەموو پەرلەمانتارانە بە ھەموو شوپيەكەوھە پەيوەنديمان پېوھە دەرگرت كە بارودۆخى خەلكيكي زۆرى ھەرپمى كوردستان لەو رووھوھە زۆر خراپە ناکرېت ئيمە خاوەنى ئەو ھەموو نەوتە زۆرە بين، بەلام ھاوالاتى نەتوانيت بەرميلېك نەوت بكرېت كە ئىستا سى سەد ھەزار دینارە يەنى حساب بکە كە سېك چوار سەد ھەزارى ھەبېت چۆن نەوت بكرېت، بۆيە من پېم باشە بە راستى لەم پەرلەمانە بە زووترين كان كۆبوونەوھە بكرېت يان برپاريك بدەين كە حكومەت ناچار بکەين كە بەرميلېك نەوت تا سەر ئەم مانگە دابەش بکات، چونكە بە راستى فشاريكي زۆرە من يەك بە خۆم زۆر نارەحەتم كە ھاوالاتيەك لەم زستانە نەتوانيت بەرميلېك نەوت بكرېت ئاخىر چۆن بكرېت چوار سەد ھەزار مووچەكەى بېت يا ھەيە ئەوھى نيبە يەنى چۆن نەوت بکرن ھەز دەكەم پرسيار لەخۆمان بکەين كاکە ھەرن لە پەرلەمانتارەكان لە پەلە تايبەتەكان پارە بېرن بەس بىدەن بە فەقير و ھەژارەكان.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس مامۇستا، گلوستان سعید فەرموو.

بەرپز گلوستان سعید حمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من دەمه‌وێت لە سەر هه‌واری شاری پارێزگای سلێمانی قسه بکه‌م هه‌واری شار یه‌کیکه له‌و سیمای جوانانه‌ی که سرووشتیکی جوانی به‌ شاری سلێمانی به‌خشیوه، به‌لام ئیستا له‌بهر بئ خزمه‌تگوزاری و له‌بهر بئ ئاوی، وه‌ سه‌ره‌پای ئه‌وه‌ی که داهاتیکی زۆری هه‌یه له‌ رووی به‌کریدانی ئه‌و شوینانه‌ی ئۆتۆمبیلی گواستنه‌وه له‌ پارکه‌که به‌ کار دینین بۆ یاری کردن، وه‌ چوونه ژووره‌وه‌ی ئۆتۆمبیلی هه‌مووی به‌رامبهر به‌ پارهی که‌س نازانیت ئه‌م داهاته چی لئ دیت و هیچ خزمه‌تگوزارییه‌ک به‌م هه‌واره ناکریت که داوا ده‌که‌م له‌ به‌رپزتان لیژنه‌ی په‌یوه‌ندیدار راسپێرن بۆ ئه‌وه‌ی به‌دواداچوونیک بکات و پەرله‌مان ئاگار بکاته‌وه له‌وه‌ی که داهاتی ئه‌و پارکه‌ چی لئ دیت و بۆچی خزمه‌تگوزارییه‌کان ناگات به‌و پارکه، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله‌مان:

زۆر سوپاس، کاک یاسین فهرموو.

بەرپز یاسین خضر طه:

بەرپز سەرۆکی پەرله‌مان.

به‌ناوی خوای گه‌وره و میهره‌بان، من دەمه‌وێت دیارده‌یه‌ک باس بکه‌م که له‌ کوردستان له‌و سه‌ری هه‌تا ئه‌و سه‌ری هه‌یه ئه‌و دیارده‌یه‌ش به‌ نیه‌سه‌ت دکتۆره به‌رپزه‌کانه هیچ دکتۆریکی پسپۆر له‌ خه‌سته‌خانه‌کان ده‌وام ناکه‌ن کاتیکی که نه‌خۆشیک ده‌چیته دکتۆر به‌ ته‌له‌فون قسه له‌گه‌ل دکتۆری پسپۆر ده‌کات عیلاجی بۆ ده‌نووسن په‌عنی به‌ راستی ئه‌وه که‌ی دیارده‌یه دکتۆریکی که معاشی فووله عیاده‌ی هه‌یه له‌ زانکۆ ده‌رس ده‌لێته‌وه بۆ له‌ خه‌سته‌خانه ده‌وام ناکات له‌و رۆژانه ته‌قریریکیان نووسیوه په‌عنی به‌ جدی ئه‌وه به‌س ته‌قریر نییه خه‌ریک بوو جه‌لته‌ی ده‌ماغ لێی بدات دکتۆر به‌ ته‌له‌فون ده‌لی ئه‌و حه‌به‌ی بدنه‌ی، وه‌ دیارده‌یه‌کی تر به‌رپز سەرۆکی پەرله‌مان مه‌عقول نییه ئامپیری کاره‌با له‌ کوردستان حه‌قده هه‌زار و پینج سه‌د دینار وه‌رگیریت به‌تایه‌تی له‌ رانیه حه‌قده هه‌زار و پینج سه‌د وه‌رگیراوه له‌ سلێمانی سێزده هه‌زار وه‌رگیراوه...

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله‌مان:

شیرین خان فهرموو.

بەرپز شیرین یونس عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرله‌مان.

من دوو جه‌لسه پێش ئیستا داوام کرد پێشنیازه یاسای لیبووردنی گشتی ئیمه ژماره‌ی یاسایی پەرله‌مانتاران ته‌واوین داومه‌ته به‌رپز سکرته‌یری پەرله‌مان تا ئیستا هیچ وه‌لامیک نییه، وه‌ پێشنیازه یاسای خانه‌نشینی هێزه‌کانی ئاسایش و ناوحو تکیاه وه‌لامان بدنه‌وه، سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله‌مان:

به‌لئ زۆر سوپاس، کاک رزگار فهرموو.

بەرپز رزگار محمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە زەووییە زیادەپۆكان كە لەم پەرلەمانە بەرپزە یاسایی بۆ دەرچوووە تەبەعن لە یاساکە ئەو جیگایانەى كە كەوتوونەتە سەر تەوهرى بازرگانى ئەوا بە هێچ شىوویەك تاپۆ ناکرین، بەلام ئیستا لە شارەوانى كەلار لە ئیدارەى گەرمیان ئەو دەكریت ئەمەش بە راستى غەدریکە، لەبەر ئەوەى ئەو شوینانەى كە تاوهرى بازرگانین و شوینی نیشتهجى بوون، بەلام خۆى تاوهرى بازرگانییە ئەمە وایانکردوووە كە هەر بەو ناوہى كە ئەمە شوینی نیشتهجى بوونە تاپۆى دەكەن كە ئەمە هەر لە بەهای زەووییەكە كە نرخى (۵%)ى بۆ هین دەكریت ئەم زەووییە بايى نیو ملیۆن دینارە ئەم جیگایە، بەلام لە شوینىكى تریەك دەفتەر دۆلارە هەر لە (۵%)ى لى وەرەدەگریت، بۆیە ئەمە بە غەدر دەبینم بە راستى.

بەرپز د. رىواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس كاك رزگار، مژدە خان فورموو.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە و میهرەبان، من دوو تىبینیم هەيە كارمەندانى نەخۆشخانەى قەلا لە ئیدارەى گشتى گەرمیان ماوہى چوار مانگە مووچەیان وەرەنگرتووہ، وە ژمارەیان (۱۳۰) كەسن بە دكتۆر و پەرستار و كارگوزارەوہ ئیستا خواردنیشیان پى نادریت، بۆیە بۆ نانخواردن نەخۆشخانە بە جى دىلن و دواتر دەچنەوہ بۆ نەخۆشخانە چۆن شتى وادەبیت پيشنيار دەكەم لیژنەى موختەس راسپىرن بۆ ئەو بابەتە كە ماوہى چوار مانگە مووچەیان وەرەنگرتووہ، هەر وەها ئەوان لە كاتە سەختەكاندا جەنگاون ئیستا ئیشیان پى نەماون ناکریت بەو جۆرە پشنگوى بخرین تەنانت ئاوى خواردنەوہشيان خیرخواز دابین دەكات سەرۆكى پەرلەمان یادداشتىكیشمان تەقدیم كردبوو بۆ ژینگە پارىزان و پاكەوانانى تەندروستى لە سەرۆكایەتى رەتكراوہتەوہ هەرچەندە ژمارەى یاسایی ئەندامان بە بیانۆى كە راپۆرتى پىویست لەگەلى پيشكەش نەكراوہ ئیمە بابەتەكەمان وەرەنگرتنى مووچەيە بۆ سى چوار مانگىك هى ئەوان دوو سى مانگ جارىك لە ئیدارەى سلیمانى لە پارىزگای سلیمانى ئەوہ روودەدات هیوادارم بەدواداچوونى بۆ بكەن، وە بیخەنە بەرنامەى كار ئەو پيشنيازە.

بەرپز د. رىواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس مژدە خان، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە سالى (۲۰۱۶)هەتا ئیستا ئەنجومەنى وەزیران بریارىكى نایاسایی دەرکردووہ و ئیستاش جیبەجیبى دەكات بە راگرتنى پلە بەرزکردنەوہ فەرمانبەران و مامۆستایان تا ئیستا بۆیان نەكراوہ یەعنى ئەوہ حەقى خۆیانە، وە یاسا پالپشتى كردوون ئەگەر پيشتر بە هۆى قەیرانى

داراييه وه بپاره نياساييه نهجومه نى وهزيران داييتى خو ئيستا نهو گرفته چاره سهر بووه قهيرانى داراييش نهماوه بوچى جيپه جيى ناكهن كه مافى فهرمانبه رانه مافى ماموستايانه پله بهرزكردنه وهيان بو بكرىت بو نايكات؟ له كاتيكدا به پرسيار نه ممان ئاراسته ي وهزيرى تاييه تمه ند كردوو ه جوابى نه بووه، وه به يادداشتيشمان به سهروكايه تى په رله مانداوه ئيمزاي پيوستمان بو كو كردوته وه كه دانيشتنيك بكهن وهزيرى مه عنى بيت بزانيه بوچى نه م بابه ته تا ئيستا راگيراهه، به لام تا ئيستا وه لام نه بووه داواكارين كه وه لامى هه م يادداشته كه هه م پرسياره كه شمان بو بگه رپته وه و بابه ته كه چاره سهر بكرىت، سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

زور سوپاس، كاك مه م بورهان فهرموو.

بهريز مه م بورهان محمد قانع:

بهريز سهروكى په رله مان.

ئيمه ده زانيه كه حكومه تى هه ريمى كوردستان شه فاف نه بووه و بودجه ي له ماوه ي رابردوو نه خستوته به رده م په رله مان، وه په رله مانتاران ئايان له داها ت و خه رجيه كانى حكومه ت نييه، به لام من به پيى مادده ي (١٦) بره گه ي حه وته م قسه ده كه م نه ي سهروكايه تى په رله مان به هه ر سى به رپزتانوه كه مانگانه نه سرييه كى بيشمارتان له بهر ده ستدايه كه گومانم هه يه يه كه په رله مانتار بزانيه نه سرييه كه ي به رده ستان چهنده هه نديك سه رچاوه باس له وه ده كه ن زياتر له هه شت سه د مليون دينار له بهر ده ستى هه رسپيكتاندايه نه وه مان بو روون بكه نه وه به پيى بره گه ي حه وته م له مادده ي (١٦) پيوسته ژميره ي كو تايى بخريته به رده م په رله مانتاران به پاساوى نه بوونى بودجه نه م مه سه له يه نه خريته نه ولاوه پيوست ده كات له به رده م په رله مانتاران جو رى خه رجيه كان و چو نيه تى خه رجيه كان بخريته به رده م په رله مانتاران به پيى نه و بره گه يه، بو نه وه ي ئيمه ئاگامان لى بيت ئيوه چى خه رج ده كه ن و چى خه رج ده كه ن و نه و پاره ي كه بو په رله مان چو ن ده روا ت، سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

به لى زور سوپاس، ماموستا عمر فهرموو.

بهريز عمر عبدالله فتاح:

بهريز سهروكى په رله مان.

من له سه ر چاره نووسى حه فتا و شه ش مليار دينار قسه ده كه م له سالى (٢٠١١) نه م په رله مانه ياساى ژماره (٢) ده ركردوو ه ياساى سندوقى پشتيوانى له پرورته بچوو كه كان له سالى (٢٠١١) تا (٢٠١٣) كابينه ي حه وته مى حكومه ت حه فتا و شه ش مليار دينارى بو نه و سندوقه ته رخا ن كردوو ه له ماوه ي نه و سالا نه تا ئيستا سندوقه كه په نجا مليار دينارى بو گه راوه ته وه، به لام له سالى (٢٠١٥) وه وه حكومه ت پيدانى نه م پيشينه يه ي به لاوان راگرتوو ه بهريز سهروكى په رله مان، بو يه داوا له بهريز ده كه م تكايه ليژنه ي روشنبيرى و لاوان راسپيرن بوچى حكومه ت هيج شتيكى بو گه نچ له م ولا ته نييه ئيستا هه ريمى كوردستان دابه ش بووه بو دوو پولين له خه لك پولينيك شاهانه ده زين هه موو شتيكى له بهر ده سته هه موو شتيكى بو فه راهه مه پولينيك

پهراویزه له ناو نهو پهراویزانه گه نجان مه حرومترین خه لکی نه م ولاتهن ئیستا بهس یه ک
هه لېژارده یان هه یه سه ری خو یان هه لگرن ئی سندوقه که په نجا ملیار دیناری تېدایه سندوق بویه
دروست ده کریت بهرپز سه روکی په رله مان بونه وهی که س دهستی بونه بات لیژنه که راسپیرن بونه
نه وهی بزانه پاره که...

بهرپز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

کاک هیقیدار فهرموو.

بهرپز هیقیدار احمد سلمان:

بهرپز سه روکی په رله مان قسه که م سه د له سه د په پیره وییه پرسیارم ناردووه بونه بهرپز وه زیری
پېشمه رگه جوابی منی دایه وه بونه دوو هیزه هه ن له هه ری می کوردستان که حه قی خو یانه هه موو
ده رماله یه کی خویندن، زه واج وه ریگرن هیزی حه فتا و هه شتایه به چ قانونیک پارهی نه مانه
خه رج ناکریت وه لایمی وه زیر هاتووه ده لیت هیچ ماده یه کی یاسایی و ری نمایي نییه که ریگر
بیت له خه رج کردنی نه وه پرسیارم ناردووه بونه بهرپز وه زیری دارایی بونه نه وه خه رج ناکریت
ده لې پارهم نییه باشه بونه پاره بونه هه موو خه لک هه یه له هه ری می کوردستان که مووچه
وه رده گرن موسته حه قاتی خو ی دهرماله ی زه واج وه رده گریت هی خویندن وه رگریت هی
هاتووچو بونه نه م دوو هیزه مه حروم کراوه نه مه نه رکی جه نابته قانونیک نییه، وه بی قانونی
کراوه ده بیت به دوا داچوونی بونه بکه ی نه مه ناراسته ی جه نابت ده که م بهرپز سه روکی په رله مان.

بهرپز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

به یادداشت ناراسته بکه ن، حسیبه خان فهرموو.

بهرپز حسیبه سعید ابراهیم:

بهرپز سه روکی په رله مان.

قسه کانی من به رمه بنای دانیشتنه کانی رابردووه له وهی که داواتان کرد لیژنه ی کاروباری
کو مه لایه تی به دوا داچوون بونه دوخی چاکسازیه کان بکه ن من و بهرپز کاک هیمداد صباح
په یوه ندیمان له گه ل چاکسازي کرد له سه ر بابته تی (افراج شرطی)، هه روه ها نه و نه و ماوه یه که
ریگه پیدراو نه بووه بهرپز سه روکی په رله مان نه وه نوسراوی بهرپز بهرپوه بهری چاکسازي
هه ولپیره که له (۸/۱۶) داوای له لایه نی په یوه نیدار کردووه که (افراج شرطی) کارا بگریت و
هه نگاوه کان نارون، وه بابته تی دووه میس به داخه وه ده زانین له هه ری می کوردستان
قهره بالغیه کی زور له ناو چاکسازیه کان هه یه و ستانداردی جیهانیان شکاندووه له وهی که
قهره بالغی دروست ده که ن چوار سه د و په نجا و سی سزادراو به هوی نه و نادادپه روه ریبه ی که
که سانی سه ردانیکه سه ردانی چاکسازیه کان ده که ن پرپاری مانگرتیان دابوو بونه نه وهی
کو نرپولی دوخه که بکه ن نه و ماوه یه هیچ ریگه پیدان و دیداریکیان له ناوو چاکسازي دروست
نه کردووه تاوه کو کو نترپولی دوخه که بکه ن، سوپاستان ده که م.

بهرپز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس، کاک چیا فهرموو.

بهرپز چیا حمید شریف:

بهرپز سه روکی په رله مان.

ئاخفتنىت من کران و دووباره ناکەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس، كاك على حمە صالح فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە و مېھرەبان، پېشتەر بە پېى ماددەى (٦٦) يادداشت داواكارى چەند جارئىك ناردوو مانە ئىستا لە سنوورى سلىمانى (٨٧٣) پرۆژە بە يەكجارى وەستاون (٩٢٣) بەلئىندەر ماىهپووچ بوون ئەو پرۆژانەى لەم كابينەىه بېارى لىدراوہ هېچى تەواو نەبووہ من ھەموو رۆژئىك بەدواداچوون دەكەم بۆ رىگەى دەر بەندىخان، ئاوى دەر بەندىخان، ئاوى چەمچەمال، رىگەى كەلار، پرۆژەكانى رانىە يەك وەلام ھەيە دەلئىت دەبئىت لە داھاتى سلىمانى بئىت ئەم مانگە دەلئىن بۆ مووچە و نەسرىبەش چل مليار كورتهپننامان ھەيە چاوەرپئى هېچ پرۆژەىه كى ئەم سنوورە نەبن، واتا تا سالىكى تر دوو تر سېى تر چوارى تر ئەم فۆرمە بەردەوام بئىت لە بەشىكى گەورەى كوردستان هېچ پرۆژەىهك ناكړئىت ئەو جادانەى ھەن خرابتر دەبن ژمارەى مردووہكان زياتر دەبن و ئاوەكە خرابتر دەبئىت ھىوادارم بە دەقىقى جوابمان بەدەيەوہ ئەم پەرلەمانە دەتوانئىت دانىشتن لەسەر ئەم پرسى دوو ئىدارەىبە بكات؟ داھات دەبئىت حكومەت لئى بەرپرس بئىت داھاتى ھەموو كوردستان دەبئىت بئىتەوہ خەزئىنەى وەزارەتى دارايى، دواتر بە عدالەت تەوزىع بكړئىتەوہ ئەگەر ھەر سنوورە و داھاتى خوى بۆ خوى بئىت ئىشمان بە حكومەتى ھەرئىم چىبە.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كات تەواو بوو سوپاس، كاك جمال فەرموو.

بەرپىز جمال حوىز مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە سەر ژىنگە قسە دەكەم ديارە لە سنوورى قەزاي شەقلاوہ و قەزاي سۆران و بە ديارىكراوى سنوورى مەلەكان خەرىكە دارستانە سرووشتىبەكان كۆتاييان پئىدئىت لئىرە پشتبوانى براى بەرپىزم كاك دكتور صباح دەكەم ئەوہش سەبەبى تەوزىع نەكردنى نەوتى سېى و گرانبونى نەوتى سېىبە داواكام حكومەت مولزەم بكەن بۆ ئەو ناوچە شاخاوبىيانە نەوتى سېى دابىن بكات، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس، كاك شاخوان فەرموو.

بەرپىز شاخوان رۇوف مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

وہلا من لە سەر بابەتئىك قسە دەكەم لە سەر مووچەى ژنى شاخ، مووچەى ژنى شاخ لە سالى (٢٠١٤) ھوہ بپراوہ باشە ئىستا لە رىگەى كۆمەلەى پئىشمەرگە دانەبپراوہكان ماوہى دوو مانگە دەدرئىت بەوانەى كە سەر بە لایەنئىكى سياسىين، بەلام نادريت بەو ژنانەى كە با بليين لەگەل مئىردەكانيان لەو لایەنە سياسىبە دەرچوون و نەماون بە نموونە ئەگەر ژنىك لە سالى ھەشتاكان

ههتا ههشتا و ههشت و ههشتا و نو و نهوهد و راپه پښيش پيشمه رگه بوو پيت وهكو ژنى شاخ ئيستا له بهر نهوهى ميړده كهى له ولايه نه سياسييه نه ماوه ئيستا مووچهى شهست هه زار ييه كهى برپاوه له كاتيكدان نه مووچه ش نيبه له راستيدا يه عنى هاو كار ييه كى شهست هه زار ييه، به لام نادر پت به وانهى كه له گه ل نهو هيزه سياسييه نه ماون ددر پت به وانهى كه له گه ل هيزه سياسييه كه ماون من نه م به يان ييه له گه ل پيشمه رگه دپرينه كان قسه م كردووه پشتراستى هه واله كه پان كردووه ده لپن به لى ماوهى دوو مانگه مووچهى شهست هه زارى ژنى شاخ ددر پت به وانهى كه له گه ل هيزه سياسييه كه ماون، به لام نهوهى كه له گه ل هيزه نه ماون مووچه كهى پينادر پت به داخه وه، سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

زور سوپاس، دكتوره شايان فهرموو.

بهريز شايان كاكه صالح محمد:

بهريز سهروكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره، بهريزان من له سهر بابته تيك قسه ده كه م پيشتر زياد له پينج يادداشتم پيشكه ش بوى نار دووه بو وه زاره ته كان وه زاره تى تايبه تمه ند بو لايه نى په يوه نديدار، وه هه روه ها بو ليژنه تايبه تمه نده كان، به لام تا ئيستا وه لام مي كمان ده ست نه كه وتووه يادداشته كان تايبه تن به سه نته ري ك كه سه نته ره كه حكوميه، به لام پاره له ها ولا تيان وه رگري ت له رابردوودا هه روه ها كارى كردووه به لام ها ولا تيان لپى رازى بوون، به لام ئيستا به به لگه وه پاره يه كى زور و به نار هوا وه كو نه خو شخانه يه كى تايبه ت هه لسوكه وت ده كات پرسياره كهى من نهويه ته نانه ت وه زيرى ته ندروستيش لپره بوو نهو پرسياره م ناراسته كردووه نه گه ر متمانه له وه زيرى ته ندروستيش وه رگرينه وه هه ر نهو كيشه يه چاره سه ر ناكات ئايا له و حاله ته دا په رله مان تار ده بيت چى بكات؟ يا خود سه رو كايه تى په رله مان چى له ده ست دي ت؟ زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

زور سوپاس، دكتور اسماعيل فهرموو.

بهريز اسماعيل على طه:

بهريز سهروكى په رله مان.

نه ز پشتگيرى و پشته قانيا دكتور صباحى دكه م و ماموستا جمال، نو بو چاره سه ريبا قى مه پيشنيازه برپاره ك بهرى هه يقه كى پيشكه شى ده ست هيا سه رو كايه تى كرى كو بيته برپار گاز بيته ته وزيع كرن گازا سپى بو ها ولا تيان بيته ته وزيع كرن واژوو پيت ياساى ژى ل سهر قى پيشنيازه برپار پيت هه ين نزيكى بيست په رله مان تارا يى واژوو كرى نه قه دى كه نكي هپته هو لا په رله مانى هيقيدارين ب زووترين دم نه ق پيشنيازه برپاره به پت دا سهر حكومه تى مولزهم بيت گازا سپى ته وزيع بكه ت بو ها ولا تيا، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

به لى، ماموستا ابوبكر فهرموو.

بەرپز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئامازە بە ماددەى (۲) لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان وەكو جەنابت خستتەرپوو بە ناوى خالى نيزامىيەو مەن پيشنيارىكم هەيه، بۆ ئەوھى كە كارى حكومت و پەرلەمان تەواوكارى بېت بەرپز وەزىرى كاروبارى پەرلەمان ئىشى چىيە ئەم نيو سەعاتە ئەم موداخەلانەى پەرلەمانتاران بە قىدىۆ بە شىۆەيەك لە شىۆەكان بگەيەنېت بە وەزىرە پەيوەندىدارەكان بۆئەوھى ھەريەكە لە شوينى خۆى ئىشى لەسەر بكات ئەمە پىي دەوترېت كارپكى تەواوكارى و رېگەيەكى كورت، چونكە زۆرېك لە يادداشتەكانمان نەتيجەى نىيە خالى دووھم دوينى بەداخەوە دادوهرېك شتىكى بلاو كردۆتەوە برپارىكى داوھ كە ھەر گرېبەستىكى ھاوسەرگىرى پسوولەى زىرپىنگرى لەگەل نەبېت گرېبەستى ھاوسەرگىرى بۆ ئەنجام نادرېت ئەمە زۆر نا ياسايە داواكارىن لە جەنابتان لە رېگەى سولتەى قەزائىيەو ئەم برپارە ھەلبوەشېتەو، چونكە ئەم بارگرانىيەكى ترە بۆ ھاوالاتى ئىمە لە رووى نەتەوہىيەو دەبېت كارئاسانى بكەين بۆ زەواج نەك بارگرانى بكەين بۆ ھاوالاتى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، دكتور شىركۆ فەرموو.

بەرپز شىركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە، سەبارەت بەو چارەسەريەى كە بۆ خویندىنى قورئان لە سەنتەرەكان كراوہ ئىمە داوا دەكەين كە بە نوسراو ئەو چارەسەرە لە لايەن وەزارەتى ئەوقافەو تەعميم بكرېت، بۆئەوھى شتەكە لە بوارى شەفەھىيەو نەمىنېتەو، ھەر وەھا بەرپز سەرۆكى پەرلەمان گەنمى جووتياران ھەموو لايەك دەزانين كە بە چ موعانائىكەو پەرەكەى لە بەغدا وەكو دوينى سەرۆك وەزىرانى حكومتى فیدرال رايگەياند كە پارەكە سەرف دەكرېت ئىستا دەستى گەندەلى گەيشتۆتە ئەو پارەى كە موعانات و ژيان و خەفەت و فرمىسكى جووتيارانى لە (۲۰۱۶) ھوہ تا ئەمرو تىيىدايە ئەو دەستە تەزويراتى كردووہ خەفتا و حەوت تەن بە حەوت سەد و خەفتا تەن گەنم لە قەلمدراوہ، وە لە بەغداوہ موافقەى سەرفى پارەكەى بۆ ھاتووہ و ئەو كەسەش سالىك زىندانى كراوہ لە سەر ئەو كەيسە لە ھەريمى كوردستان، بۆيە مەن داوا دەكەم لە بەرپزتان كە ھەر دوو ليژنەى كشتوكال و ليژنەى نەزاھە راسپىرن، وە مەن نوسراوم كردووہ بۆ داواكارى گشتى و بۆ دەستەى نەزاھەش، وە جەنابىشتان ئەو دوو ليژنە بەرپزە راسپىرن بۆئەوھى كە دەستى گەندەلى لە پارەى گەنمى جووتياران بپاريزين و نەھيلىن ئەو مافە كە مافى جووتيارانە ئەگەر بەو شىۆەيە بېت پارەكە بەشى خەلكە موستەحەقەكە ناكات تەنھا بۆ ئەوانە دەروات كە بە گەندەلى ليىدادەچن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، لەبەر گرنگى بابەتى نەوتى سىپى و لەبەر ئەوھى كات نەلە سالىحى پەرلەمانى كوردستانە نە حكومتى ھەريمى كوردستانە نە خەلكى كوردستانىشە پيشتر بەرپزان لە ليژنەى

وزە راسپېردرابوون بۆئەوھى لەگەل وەزىرى نەوت دانىشن ئەوان لەگەل وەزىرى نەوت دانىشتوون من داوا دەكەم كاك على حمە صالح جارېكى تر لەو بارەيەوھە روونکردنەوھە بداتە پەرلەمانتارانەوھە ھەر كاتېك ھاتە ژوورەوھە بەرپزان لە لىژنە تايبەتمەندەكان فەرموون وەرنە شوپىنى خۆتان بە گەرمى بەخېرھاتنى بەرپز وەزىرى پەرورەدە دەكەين، بۆئەوھى دەست بە برپگەي يەكەمى بەرنامەي كار بکەين ماددەي (٦١) بەرپزان ئەندامانى پەرلەمان سوسن خان فەرموو.

بەرپز سوسن محمد ميرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من سەبارەت بە ماددەي (٦١) برپگەي چوارەم و پېنجەم تېيىنىم ھەيە، بۆيە دەپرسم بۆچى ھەر دوو سەد و پەنجا قوتابىيەك يان خویندكارېك...

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان با گويمان لە سوسن خان بيت ناوھەكانى ماددەي (٦١) لە كۆبوونەوھى رۆژى يەكشەممە نوسرابوون ئەو ناوانە قسە دەكەن بفرموون سەيرى ماددەكە بکەن ئەگەر نەنوسرابوو ئەوانەي ناويان نووسيوھە ناوتان دەنووسم، بەلئى سوسن خان فەرموو.

بەرپز سوسن محمد ميرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (٦١) برپگەي چوارەم و پېنجەم تېيىنىم ھەيە، كە بۆ ھەر رېنمايىكارېكى پەرورەدەيى بۆ ھەر دوو سەد و پەنجا قوتابىيەك رېنمايىكارېكى پەرورەدەيى دانراوھە، بۆيە پېشنيار دەكەم كە ئەو رېژەيە كەمتر بكرېتەوھە بۆ سەد و پەنجا كە تەسەور دەكەم لە سالانى رابردووش ھەر سەد و پەنجا بووھە، چونكە ئەو دوو پسيپورپە زۆر زۆر گرنگن يەعنى بۆ رېنمايى وشيار كردنەوھى قوتابى، وە ھەر ھەھا بۆ چارەسەرکردنى كېشە دەروونى و كۆمەلايەتییەكانى قوتابيان و خویندكاران، چونكە ئەگەر قوتابخانەيەك سەد و پەنجا قوتابى ھەبيت ئەوھە لە توپزەرى دەروونى ياخود لە توپزەرى كۆمەلايەتى مەحروم دەبيت، بۆيە من پېشنيار دەكەم ئەوھە كەمتر بكرېت بۆئەوھى قوتابيان سوود لەو پسيپورپانە وەربگرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس سوسن خان، كاك لقمان فەرموو.

بەرپز لقمان حمد حاجى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (٦١) برپگەي دووھەم كە دەليت ھەموو قوتابخانە و خویندنگايەكى پەرورەدەيى بەرپۆھەبەرېكى ھەبيت ئەگەر ژمارەي لە دوو سەد زياتر بوو ياريدەدەرېكى زياترى ھەبيت من پيموايە ياريدەدەرى زياتر دروستکردنى رۆتينا، بۆيە پيويستە ئەم رېژەيەش بگۆرپت بۆ ھەموو ئەو قوتابخانانە بەرپۆھەبەرېك ھەبيت و ياريدەدەرېكىشى ھەبيت، وە سەبارەت بە برپگەي چوار و پېنج ئەم رېژەيە كەم بكرېتەوھە و پشتيوانى لە قسەكەي سوسن خان دەكەم، سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، شىرىن امىن لېرە نىيە كاك چيا فەرموو.

بەرپىز چيا حمىد شريف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

جەنابى ۋەزىرى ۋەلا من تىيىنىيەك سەر قى ماددەى ھەبوو ل قى ماددىدا پتر بەحسى مىلاكات و شىۋازى بەرپۆۋەبەر و يارىدەدەر و مامۇستا و فەرمانبەر و ھەتا بەشەكى بەحسى كارگىپرى و خزمەتگوزارى دكەت د دەولەتت پيشكەفتىدا ھەمى قوتابخانىت نى يا ھەما يىت ناحكومى ب شوپىيەكى زۆر گرنگى تىتە دانى ب كەمئەنداما، كورتهبالا و ئەو كەسپت پىداويستى تايبەت ھەنە من يى باشە ماددەك لى بىتە زىدە كرن ھەر قوتابخانەكى حكومى يا ناحكومى بەشپىك ژ وان كەسان كە كەمئەندام بن بىنە دامەزراندن يا ھەتا ئەو بەشى ل ناحكومى ژى سىستەمەك ل دنيايى ھەيە ئەو كەسپن ل قوتابخانىت ناحكومى وان كەسپت كەمئەندام ۋەرگرن باجىت حكومى ل سەر وان كىم دكەن ئەقە ژى دىبىتە رىيەك بۇ كەسپت كو كورتهبالا بن يان كەمئەندام بن بىنە دامەزراندن ۋەك مامۇستا يارىدەدەر يان خزمەتگوزار د قان بەشادا ئەقە ژى شىۋازەكى باشە بۇ رىقەبرنى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، كاك ھەلكەوت فەرموو.

بەرپىز ھەلكەوت انور خليفە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەرە و مېھرەبان، ماددەى (61) ھاتوۋە دەلپت يەكەم ھەموو باخچەيەكى مندالانى حكومى بەرپۆۋەبەر، مامۇستا و فەرمانبەرانى دىكە لە خۇ دەگرىت و ئەگەر ژمارەى مندالان لە باخچەيەكدا لە دوو سەد مندال زياتر بوو دەبىت يارىدەدەرىكى بۇ دابنىت من پىم باشە ھەموو باخچەيەكى ساوايان پىك دىت لە بەرپۆۋەبەر، مامۇستا، خزمەتگوزار باش واىە كە ژمارەى مندالان زۆر بوو يارىدەدەرى بەرپۆۋەبەرى ھەبىت بۇ ھاوكارى بەرپۆۋەبەرى مامۇستا، ۋە لە خالى دووہم پىم باشە ژمارەى يەك و دوو بكرىت بە يەك خال، چونكە يەك مەبەستيان ھەيە ژمارەى چوار و پىنجىش ھەر ھەمان مەبەستە يەك خال بىت باشتەر لە خالى ھەوت دەكرىت لىژنەيەكى پسپۆرى راۋىژكارى بۇ زياد بكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، كاك ديارى لېرە نىيە، دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپىز محى الدين حسن يوسف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

رۇژتان باش، لە ماددەى يەكەم برگەى يەكەم نوسراۋە ھەموو باخچەيەكى مندالانى حكومى دەستەۋازەكە ئاماژە بىت بەۋەى كە مندالى حكومى ھەيە و ناحكومىش ھەيە، بۇيە پىشنيارى ئەۋە دەكەم كە بلىپىن باخچەى حكومى مندالان، چونكە ئەگەر وا بىت تەعبىرەكە ئەۋەيە كە مندالى حكومىمان ھەيە و مندالى ناحكومىشمان ھەيە ئەۋەى تريان پەيوەندى بە برگەى

پېنجه مەو ھەيە كە باس لە دابىن كوردنى خزمەتگوزارى تەندروستى بۇ ئەو دەكات ئايا جگە لە رېنمايى پەرودەكارەكان ئەو خزمەتگوزارىيە تەندروستىيە دابىن دەكرېت سەربارى رېنمايى پەرودەكارەكان؟ وە ئەو خزمەتگوزارىيە تەندروستىيە چىيە؟ خالى حەوتەم ئەو ھى پەيوەندى بە ئەركى بەرپۆ ھەرى كۆمەلگاكە ھەيە زۆر ئەركى لە سەر كراو ھەركى سەرھەكى سەرپەرشتى كوردنى بەرپۆ ھەرى و دابىن كوردنى دلنمايى جۆرى خويىندن لە ھەموو قۇناغە جياوازەكانى كۆمەلگا لە ئەستۆ دەگرېت، جگە لە پرسە ئەكادىمى و كارگېرى و دارايىيەكانى، بۆيە پېشنبارى ئەو دەكەم كە بەرپۆ ھەرى كۆمەلگاكە بە ھاوكارى بەرپۆ ھەرى قۇناغەكانى خويىندنەكە ئەو ئەركانە بەرپۆ ھەرى، زۆر سوپاس.

بەرپۆ د. رېواز فائق حەسەن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس، كاك كاو ھەرى، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپۆ سەرچنار احمد محمود:

بەرپۆ سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦١) بېرگەى يەكەم بەرپۆى من ئەو دوو سەد مندالە بۇ باخچە دەلېت ئەگەر لە دوو سەد مندال زياتر بوو دەبېت يارىدەدەرىكى بەرپۆ ھەرى دابنرېت دوو سەد زۆرە بۇ باخچە بكرېت بە سەد و پەنجا لە بېرگەى دوو ھەمىش بە ھەمان شپۆ ھەرى دوو سەدى ھەناو ھەتەو كە يارىدەدەرى بۇ دابنرېت لە كۆمەلگەى پەرودەرىدا ئەو دوو سەدەش ھەر بكرېت بە سەد و پەنجا، لەبەر ئەو ھى دوو سەد زۆرە لە بېرگەى چوارەمدا دەلېت وەزارەت كار دەكات يەعنى دەبېت بكرېت بە ئەركى وەزارەت ئەو سەيغەيە بگۆرېت ئەركى وەزارەت، بۇ ئەو ھى ھەموو قوتابخانە و خويىندنگايەكى كۆمەلگەى پەرودەرىيە و پەيمانگەى پەرودەرىيە حكومى بۇ ھەر دوو سەد و پەنجا قوتابى يا خويىندكار رېنمايىكارىكى پەرودەرىيە ئەو دوو سەد و پەنجا يەش بكرېت بە سەد و پەنجا، لەبەر ئەو ھى دوو سەد و پەنجا زۆرە و رېمايىكارى پەرودەرىيە يەكەىكە لەوانەى كە ئېستە بۇ ھەموو قوتابىيەك و خويىندكارىك زەرورىيەتى ھەموو خويىندنگاكانە، وە لە بېرگەى ھەشتەمدا ئەو ئېستىسنايەى كوردو ھەرى ئەگەر لە سەد و پەنجا كە مەتر بوو يا لە دوو سەد و پەنجا ئەم بېرگەى سەرۆكەى نايگريئەو ئەو شتىكى باشە، چونكە خويىندنگامان ھەيە لە گوندەكان و لە قەزاكاندا كە ژمارەيان لەو عەدەدە كە مەترە يەعنى ئەگەر بېتەو سەر ئەو ئېستىسنايە بە كورتى من دەلېم ئەگەر سەد و پەنجا قوتابى بوو رېنمايىكارى بۇ دابنرېت ئەگەر كە مەتر بوو ئەو بچىتەو بەر ئەو ئېستىسنايە ھەموو خويىندنگايەك پېويستى بەو ھەيە كە رېنمايىكارىكى پەرودەرىيە بۇ دابنرېت، سوپاس.

بەرپۆ د. رېواز فائق حەسەن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس، كاك بالانبو فەرموو.

بەرپۆ بالانبو محمد على:

بەرپۆ سەرۆكى پەرلەمان.

بېرگەى چوارەم سەبارەت بە رېنمايىكارى پەرودەرىيە پېموايە ھەرى مافى ئەو خويىندكارانە خوراو كە لەو خويىندنگايانەن كە دوو سەد و پەنجا خويىندكارى تېدا نىيە لە كاتىكدا ئېمە

خۆمان دەزانين كه له وانەيە ئەگەر كېشە ھەبەت زياتر كېشە لە گوندەكانەو ھەيە ئەم غەدرەش دەبەتتە ھۆي ئەو ھەي كه خەلك باو ھەري بەو ھەبەتتە كه بەگەرپتەو ھەي گوندەكان، چونكە ئەگەر مافەكەت ھەك مافى خەلكى شار بۆ دەستەبەر نەكردن پېموايە غەدرىكى گەرەت لى كردوون ھەرچەند لە بېرگەي ھەشتەم دەلەيت ھەزارەت بە رېنمايى رىكى دەخات من پېم باشە ماددەي چوارەم بگۆردرەيت بۆ كه ھەر سەد و پەنجا خويندكار رېنمايىە كارىكى پەروەردەبەيان بۆ دابنرەيت ئەو ھەيش دەكرەيت ئەگەر چەند گوندەك لەبەك نەزىك بن بە خويندكارى ھەموو گوندەكانەو بەگاتە ئەو رېژەيە دەتوانرەيت رېنمايىەكارىكى پەروەردەبەيان بۆ دابنرەيت، ھە بېرگەي پېنچەم خزمەتگوزارى تەندروستى لە ناحيەكان و لە قەزاكاندا لە پارىزگاكاندا ئەنواع بىنكەي تەندروستىمان ھەيە ئەو ھەي زياتر زەرەو ھەي گوندەكانە كه بىنكەي تەندروستىيان تېدا نەيە ئەگەر مەندالەيك تووشى كېشەيەك بېت خزمەتگوزارى تەندروستى بۆ لادىكان زەرەوتەرە نەك بۆ شارەكان ھىوام وايە مافى ئەو گوندانە نەخورەيت كه خويندكارى كەمى تېدايە بۆ ئەو ھەي ئەوانەيش ھەست بە كەمى خۆيان نەكەن، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى زۆر سوپاس، بەريزان ئەندامانى پەرلەمان نايەت ئەندامى تر و قسەي خۆت دووبارە بکەيتەو، لەبەر ئىختىرامى كات تەكا دەكەم دەزانم ھەمووتان دەلەين ئەو ژمارە خويندكار و قوتابىيە ئەو رېنمايىەكارىيانە كەمە بە بى شەرح پېمان بلىن رەقەممان پى بلىن، چونكە ئەو قسە كردنە ھەمووى دووبارەيە و ھەمووى موخالىفى پەيرەو، سوپاس بۆ ھەمووتان كاك بەلەين فەرموو.

بەريز بەلەين اسماعيل حاجى ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانى من لە سەر بېرگەي چوارەم كرا لە كەم كردنەو ھەي ژمارەكە و لە زياد كردنى تووژەرى كۆمەلەيەتى و رېنمايىەكارى پەروەردەي، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى زۆر سوپاس، ئاشنا خان فەرموو.

بەريز ئاشنا عبدالله قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە راستیدا ئەم بابەتە لە لىژنەش زۆر موناقلەشەمان لە سەرى كرد لەگەل ھەزارەتەيش موناقلەشەمان كرد داواكارى زۆرى ئەو بەريزانەمان پى گەيشتوو ھەي بە راستى رېنمايىەكارى دەروونين و تووژەرى كۆمەلەيەتەين لە سەر ئەو ھەي ئەو ژمارەيە دوو سەد و پەنجا خويندكارە بۆئەو ھەي رېنمايىەكارى دەروونىيان ھەبەت ياخود تووژەرىكى كۆمەلەيەتى كار لەو ناوەندانە بکات لە قوتابخانە و خويندنگاكاندا، بەلام بەداخەو ھەزارەت جارېكى تر بە ئېمە ھەكو لىژنە رايگەياند كه ناتوانن ئەو ژمارەيە كەمتر بکەنەو، ھە ئېمە جارېكى تر جەخت دەكەينەو ھەي

دەرچووییه کی زۆری ئەو بەشانەمان هەیه که ژمارەیان لە نۆ هەزار دەچوو زیاترە دەتوانرێت دەر فەتیکی کاری باش بۆ ئەو دەرچووانە بدۆزێتەووە بۆ ئەوێ که لەو ناوەنداندا کار بکەن، وە ئیستا بە راستی بارودۆخی کۆمەلایەتی ئێمە وای لێهاتوووە که خیزانەکان و ئەو بارەدۆخەیی که لە هەریمی کوردستان هەیه زۆرتر پێویستی بەوێه که هاوڵاتییهکانی ئێمە یاخود خویندکارەکانی ئێمە لەو روووەو ئەگادار بکریتهووە، بۆ ئەوێ دوور بین لە هەموو ئەو کارەسات و وەزە ناخۆشانهی که بەردەوام لە راگەیانندنەکاندا گویمان لێ دەبیت ئێمە پیمان وایه و لەوێش دەچیت کۆک بین لە سەر ئەوێ که لە رێگای پەروردهووە دەتوانرێت بکریت، بۆیە جارێکی وەکو ئەندامی لیژنە جەخت دەکەمەووە لە سەر ئەوێ که ئەم بابەتە هەولێ جدی بۆ بدییت و ئەو ژمارەیه کهم بکریتهووە، زۆر سوپاس.

بەرێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

بەلێ سوپاس، کاک مە اسکندر فەرموو.

بەرێز مە اسکندر مە:

بەرێز سەرۆکی پەرله مان.

د خالاً چارێدا د ماددا (٦١) ئەز پشستگیریا ئاخفتنییت سوسن خانی و سەرچنار خان و کاک بالانبۆی دەکەم کو ئەو ژمارە بیته کیم کرن، سەبارەت خالاً پینجی ژێ بەرێز سەرۆکا پەرله مانی پێشنیار دکەم ب قی رەنگی بیت پێویستە وەزارەت خزمەتگوزاری تەندروستی بۆ هەموو قوتابخانە و خویندنگا و کۆمەلگای پەروردهویی و پەیمانگای پەروردهویی حکومی دابین بکات و باسی هیچ ژمارەیهک نە کریت، چونکە ئەگەر قوتابخانە دوو کەسیش بیت هەر پێویستە خزمەتگوزاری تەندروستی هەبیت، سوپاس.

بەرێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

بەلێ سوپاس کاک مە، کاک ازاد فەرموو.

بەرێز ازاد اکرام بهرام:

بەرێز سەرۆکی پەرله مان.

لە ماددهی (٦١) و برپگهی چوارەم و برپگهی هەشتەم تورکمانی و سریانێ زیاد بکریت بە ئیستیسنا، چونکە بۆ ئێمە هەندیک مادده هەیه ناگونجیت خاسەتەن دوو سەد و پەنجە تەلەبەمان نییه لە زۆر مەکتەب ئەوانهیی که دەلێت لە گوند و ئەوانه لەوانهیه ئێمە نەگریتهووە لەو ماددهیه، چونکە ئەو ماددانهی سەرەووە لەگەڵ ئێمە بە راستی ناگونجیت، سوپاس.

بەرێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

بەلێ سوپاس، شادی خان فەرموو.

بەرێز شادی نوزاد و هاب:

بەرێز سەرۆکی پەرله مان.

لە سەر ئەم ماددهیه قسەکانی من کران لە لایەن ئاشنا خان و زۆریک لەو برادرانەیی که داوایان کرد ژمارەکه کهم بکریتهووە بۆ سەد و پەنجە لە خویندکار و قوتابی لە دابینکردنی رێنماییکاری پەروردهویی، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، گلوستان خان فەرموو.

بەريز گلوستان سعيد حمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦١) بېرگەى يەكەم پشتگىرى لە قسەكانى سەرچنار خان دەكەم، وە لە بېرگەى دووهم هەمان شت هەر لە قسەكانى سەرچنار خان سېيەميش هەروەها سەبارەت بە بېرگەى چوارەم سەد و پەنجا خويندكار ديارى بکريت بۆ هەر خويندنگايەك كە رېنمايىكارى پەروەردەيى هەبىت سەبارەت بە پېنجهميان پشتيوانى كاك مم دەكەم كە هېچ ژمارەيەك ديارى نەكريت، بۆئەوهى كە هەموو بنكەكانى خويندن خزمەتگوزارى تەندروسىتيان هەبىت، دەستخۆش سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك دابان لېرە نيە دكتورە گەلاويژ فەرموو.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئيمەش وەكو هەڤالان جەخت لەو دەكەينەو لەگەل بەريز وەزيرى پەروەردەش لە ليژنە تاوتوييمان كرد بە پيى ئيمكانيەت بکريت ئەو دوو سەد و پېنچ خويندكارە بکريتە سەد و پەنجا، وە وەزارەت كار دەكات وەزارەت پېويستە بۆ هەموو قوتابخانە و خويندنگايەك و كۆمەلگايەكى پەروەردەيى و پەيمانگاي پەروەردەيى حكومى رېنمايىكارىكى پەروەردەيى دابنيت، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس دكتورە، كاك مەم بورهان فەرموو.

بەريز مەم بورهان محمد قانع:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

هەر لە سەر ماددەى (٦١) هاورام لەگەل بەشيكي زورى ئەندامان، بەلام من ئيزافەيەكم هەيه يەكەميان لە بېرگەى چوارەمدا وەزارەت كار دەكات پيموايه دەبىت ئەمر بىت ئيلزامى بىت وەزارەت دەبىت ئەو جيبه جي بكات كار دەكات ئەمر نييه لە بېرگەكانى تر لە دوو سەد كەس زياتر دانراوه دەزانين ئەگەر لە دوو سەد و پەنجا تەلەبە بىت بە سەد و پەنجا كەس بۆ رېنمايىكارى پەروەردەيى نەفەقات زياد دەكات پارە تېچوونى زياتر دەبىت دەليت رەهەندى دارايى حكومەت يا وەزيرى پەروەردە ئىستا رەنگە بەو شيوەيه وەلاممان بداتەوه، بەلام دەكريت خۆ لايەنى كەم زياد لە دوو سەد كەس بوون رېنمايىكارى پەروەردەيىش نە، چونكە ئەوانەى كە لە بەشى كۆمەلناسى و دەروونناسى دەردەچن دەبنە تويزەر يەعنى هەر وەكو سيفەتەكەى خۇيان نەو هەك ئەو سيفەتە عینوانییه تويزەرى كۆمەلایەتيان بۆ دادەنريت بە راي من بە لای كەم ئەگەر سەد و پەنجا يەكە جيبه جي نەبوو لە دوو سەد كەس زياتر بوو ئەمە حەليكى وەسەتر بىت تويزەريكى كۆمەلایەتيان بۆ دابنريت ئەو نوقته يەك نوقته يەكى تر خالى پېنجهم بۆمان روون بكەنەو خزمەتگوزارى تەندروستی مەبەستى لە سەيدەلييه دابنريت

ياخود كارمەندى خزمەتگوزارى بۇ دابىرىت، چونكە لېرە ناپېت بە ماناى سەيدەلىيە يان دەبېت بېت كارمەندىكى خزمەتگوزارى تەندروستى يان خزمەتگوزارىكى تەندروستى، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بدريه خان فەرموو.

بەرىز بدريه اسماعيل محمود:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى بەخشندەى مېھرەبان، سەبارەت بە ماددەى (٦١) منىش ھاوپاي ئەو بەرپىزانەم كە پېشنىارىيان كىرد لەسەر كەم كىردنەوہى ئەو رېژەبە و لە خالى يەكەم تا سېيەم پىشتىگىرى لە قسەكانى سەرچنار دەكەم سەبارەت بە بىرگەى يەكەم بۇ باخچەى مندالان ئەو دوو سەدە بۇ مندالان كە ئەركى زىاترە زۆرە، وە سەبارەت بە خالى دووہم كە باس لە پاشگرەكەى زىاتر دابىرىت ئەو زىاترە پېويستە تەحدىد بىرىت بە نمونە سەد و پەنجا بۇ دوو سەد يارىدەدەرىك و دوو سەد بۇ سى سەد و پەنجا يارىدەدەرىكى تر و اتا پېويستە دىارى بىرىت ئەو گىرنگە سەبارەت بە خالى چوارەم ھاوپاي ھەموو ئەو بەرپىزانەم كە لە سەر رېژەكە قسەيان كىرد، چونكە بابەتەكە بابەتى تويژەرى دەروونى ستانداردە بۇ ھەر چواردە بۇ ھەقدە قوتابىيەك پېويستى بە مامۇستايەكە پىدەچىت تويژەرەكەش ئەگەر ھاوتە بىكەيتەوہ وا دەردەچىت بۇ ھەر پەنجا قوتابى تويژەرىك پېويستە من ھاوپاي ھەموو ئەو بەرپىزانەم، وە سەبارەت بە خالى پىنچەم كە باس لە بابەتى تەندروستى دەكات من پىرسىار لە لىژنەى پەيوەندىدار و جەنابى وەزىرىش دەكەم ئايا رېژەى بۇچىە بابەتى تەندروستى بۇ دەبېت رېژەى بۇ دىارى بىرىت سەبارەت بە خالى ھەشتەم كە باس لە شوپنە دوورە دەستەكان دەكات ئايا ئەو رېنمايەكە وەزارەت دەردەكات بابەتى تەندروستى مەترسى نىيە ئەگەر بەدەرىپىت لە خالەكانى تر ئايا ئەوانىش تويژەرىيان پېويست نىيە؟ وە بابەتى تەندروستى چۆن تەحدىد دەكرېت بە سى مانگ جارىك يا مانگانەيە ئەويش روونكىردنەوہم دەوى، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مژدە خان فەرموو.

بەرىز مژدە محمود محمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦١) پىشتىوانى سەرچنار خان دەكەم كە ئەو ژمارەيە بۇ باخچەكان كەمە و بىرىتە سەد و پەنجا، وە سەبارەت بە خالى چوارەم پېويستە بەو جۆرە لى بىرىت پېويستە وەزارەت بۇ ھەموو قوتابخانە و خويىندىنگا و كۆمەلگايەكى پەروەردەيى و پەيمانگايەكى پەروەردەيى حكومى بۇ ھەر سەد و پەنجا خويىندىكارىك رېنمايىكارىكى پەروەردەيى ھەبېت ئەمە ھەم دەرفەتىكە بۇ دەرچووانى دانەمەزراو و بۇ رېنمايىكارەكانى پەروەردەيى دەروونزانى و كۆمەلناسى و لە ئىستادا ئەو رېژەيە زۆر زۆرە، لەبەر ئەوہى لە ئىستادا بە ھوى بەكارھېنانى

مۆبایله وه و به هۆی ئه وه موو شته قه ده غه كراوه كان به نمونه جگهره كپشانه كه له م پرۆژه يه دا هاتوو، بۆيه پيوسته بۆ ژماره يه كي زۆر كه ميش بپت تويزه ري كۆمه لايه تي يا خود تويزه ري دهرووني دابنرپت له خویندنگانگاندا، له بهر ئه وه ي زهروورپيه ته له ئپستادا بۆ پپشخستنی كه رتی پهروه رده سه باره ت به خالی پپنجه ميش كه ده لپت وه زاره ت كار ده كات پيوسته وه زاره ت مولزه م بكرپت، وه خزمه تگوزارپيه ته ندروستپيه كه ژماره كه ي بكرپت به سه د، وه ئه وه شي بۆ زياد بكرپت په رستار و خزمه تگوزاری ته ندروستی بۆ دابین بكرپت په عنی په رستارپشی له گه ل دابین بكرپت هه ر به ته نها سه يده لپيه ك نا و ئه وانهی له گوند و ناحیه و قه زاكائن ژماره يان كه مه له و خویندنگانگانه گوناحيان چپيه كه خزمه تگوزاری ته ندروستيان بۆ دابین نه كرپت يا خود تويزه رپان نه بپت، سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسپن / سه رۆكي په رله مان:

سوپاس، مامۆستا ابوبكر فه رموو.

به رپز ابوبكر عمر عبدالله:

به رپز سه رۆكي په رله مان.

قسه كانی من كران و پشتگپری هه ر په كه له ئاشنا خان و سه رچنار خان و كاك مه م ده كه م سه باره ت به ژماره كان، وه به خه مخواردنی ده رچووانی به شه كانی دهرووناسی و كۆمه لئاسی و كاری كۆمه لايه تي رپنمایي دهروونی كه وه ك رپنمایي كاری پهروه رده يی دابمه زرپن، زۆر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسپن / سه رۆكي په رله مان:

سوپاس، كاك جلال فه رموو.

به رپز جلال محمد عبدالله:

به رپز سه رۆكي په رله مان.

به راستی منپش هاوپرای ئه و ئازپزانه م كه وا باسپان كرد ئه و ژماره يه زۆره كاك بالانیۆ، سوسن خان، سه رچنار خان، كاك مه م و هه موو ئه وانی تر، به لام ده لپلی ئه وه په نه بوونی بپنای قوتابخانه په ئه گپنا سه د قوتابی یا سه د خویندكار به راستی بۆ هه ر قوتابخانه په ك باشتره، به لام نه بوونی بپنا بپت ئه وه حه تمه ن كپشه دروست ده بپت ئه وه حه وته م هه موو كۆمه لگاپه كي پهروه رده يی حكومی به رپوه به رپکی ده بپت هه موو به شه كانی به رپوه به ری ده بپت په عنی ئه و هه موو به رپوه به ره به راستی هه ست ده كه م ته زاروب ده بپت له ده سه لاته كان، دواتر ئایا بۆ هه موو كۆمه لگاكانی مه دهنی و ئه هلیش ئه وه دروسته؟ چونكه كۆمه لگای مه دهنی كاپرا خاوه نه كه ی به خۆی كول فی كوله لپناگه رپت نه به رپوه به ر هه بپت نه كه س ده سه لاتی هه بپت به كه یفی خۆی هه موو برپاریك به خۆی ده دات، زۆر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسپن / سه رۆكي په رله مان:

سوپاس، مامۆستا نجاه فه رموو.

بەرپىز نجاۋە شەبەن ئەبەللە:

بەرپىز سەرۋەكى پەرلەمان.

سەبارەت ماددى (61) بىرگا سى ئەگەر ئەم بەرى خۇ بەدەينە بىرگا سى نادادپەرۋەرى يا تىدا ھەي، چۈنكى ژمارا مامۇستايان بەيتە دەستىنىشان كىرن كا چەند قوتاييا مامۇستايەك ھەبىت، ھەرۋەسا لەگەل ژمارەي قوتايان يان خويىندكار بىگونجىت گونجاندىن نابىت دەبىت بەيتە دەستىنىشان كىرن لىرە ئەز شىم تىبىنىيەكى بىژم ئەگەر ئەم بەرى خۇ بەدەينە سەنتەرىت پارىزگە ھا ھندەكا، ئو ھەرۋەسا سەنتەرىت قەزايا ژمارا مامۇستايەگەلەك زۆرن ل وىرى نىسابى خۇ كامىل ناكەن گەلەك كىمتر ژ نىسابى خۇ بىژن، بەس دەرۋەي وان سەنتەرا نىسابى وا يى زىدەيە ئەگەرى قى كىشى چىيە ئەو مامۇستايىن ل دەرۋەي سەنتەرا تىتە دامەزاندن بۇ ماوى ھەفت سالا و پتر ھەقى ويىە بچىتە ناف سەنتەرىت باژىرا ل قىرە چ لى تىت لۇد سەر باژىرا چىدىت ل دەرۋەي باژىرا ژى د بىتە كىماسيا مامۇستايە، ئو ل قىرە دەرئەنجام قوتايى زەرەمەندى ئىكىيە لەورا دبىت ئەقى سىستەمى دامەزاندن بەيتە كىرن بۇ مامۇستايان دا دىف تايىبەتمەندى و ژمارەيا مامۇستايان بىت يان ژى ژ دەرۋەي باژىرى را دچنە ناف باژىرا كىماسى دكە قىتە دەرۋەي باژىرا، سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق ھىسەن / سەرۋەكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا شەمۇل فەرموو.

بەرپىز شەمۇل اشىن سابىر:

بەرپىز سەرۋەكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (61) خالى چوارەم دىارە كۆمەلىك توۋزەرى دەروونى و كۆمەلەيە تىمان ھەيە تاۋەكو ئىستا دانەمەزاون بە تايىبەتى لە سالى (2011 و 2012) بە دواۋە، بۇيە دەكرىت دەرۋە تىكىان بۇ برەخسىنىن لەو ماددەيە لە خالى چوارەم بەو شىۋەي لى بکەين پىۋىستە ھەموو قوتابخانە و خويىندىنگا و كۆمەلگايەكى پەرۋەردەيى و پەيمانگاي پەرۋەردەيى ھكۈمى بۇ ھەر سەد و پەنجا خويىندكارىك يا قوتايىيەك رىنمايىكارىكى پەرۋەردەيى يا توۋزەرى دەروون و كۆمەلەيەتى ھەبىت ھەر چەندە ئەو ژمارەيە كە راپۇرتەكە ھاتە بەردەستى لىژنەكەمان ژمارەكە زياتر بوو ئىمە كىرمانە دوو سەد و پەنجا، ۋە دەكرىت ژمارەكەشى كەمتر بىكرىت بۇ ئەۋەي دەرۋە تىك بىرئىت بە توۋزەرانى دەروونى و كۆمەلەيەتى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق ھىسەن / سەرۋەكى پەرلەمان:

سوپاس، ھلز خان فەرموو.

بەرپىز ھلز احمد محمد:

بەرپىز سەرۋەكى پەرلەمان.

سەبارەت ب ماددا (61) پالپشتىيا وان بەرپىزا دكەم سەر بىرگا (1، 2، 4، 5) كو ژمارە بىتە كىم كىرنى بۇ سەد و پىنجىيا سەبارەت ب ماددا (4 و 5) پىشتىگىرىيا سەرچنار خانى دكەم كول قىرى دىبىزىت ۋەزارەت كار دەكات يەنى ئەگەر كار نەكر ھىچ ئىلتىزامەك سەر نىيە، ژبەر ھندى

پالپشتنيا سهرچنار خانى دكهم دگهل مژده خان و كاك شه مؤلى كو دقئيت ئيلزاما حكومه تى بئته كرنى هه مان پرسيارا كاك مه م برگا پئنجه مدا من يا هه ئه گهر جه نابى وه زيرى به رسقا مه دابا خزمه تگوزارى ته ندروستى كيبه ئايا خزمه تگوزاره كو ئه م بيژينى (مستخدم) يان ئه قه تخته كى نيبه كو تئته ناف سيسته مى پهروه ردیدا تاييه ت بيت ب كه رتى ته ندروستيقه پيچه كى ناروونيبا تيدا هه ي، زور مه منونم.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكى په رله مان:

سو پاس، كاك سپيان ليره نيبه، ماموستا عبدالستار فهرموو.

بهريز عبدالستار مجيد قادر:

بهريز سهروكى په رله مان.

قسه كانى من سهرچنار خان و كاك بالانبؤ و مژده خان و بدريه خان كرديان منيش پشتگيربان ده كه م، سو پاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكى په رله مان:

سو پاس، دكتور اسماعيل فهرموو.

بهريز اسماعيل على طه:

بهريز سهروكى په رله مان.

ئه ز ئى پشته قانيا وان ئەنداما دكهم ئەقئيت بيژن كو ژماره بئته كيم كرن بو ماددى (۲) و نوقتا (۱، ۲، ۴، ۵) ئەم پشته قانيا وان هه مييا دكهن ژ وانا خوشكا بدريه خان و سوسن خان و براينى بالانبؤ و خوشكا سهرچنار خان و شنؤ خان و مژده خان و سهيدايى ابوبكر و هلز خان پشته قانيا وان هه مييا دكهم خالا دوويئ ئەز پيشنيار دكهم مادام ياريددهر ديبيته بهرپرسي وه جبا دوويئ يه عنى (مسئول وجبه) مافى وى وه كو مافى موديرى پاريزراو بيت يه عنى مه عقول نينه معاون جهئ موديرى بگريت ئو ئەو هه شت حسا بيژيت مودير چار حسا بيژيت مه عه العلم كه س گهل نينه به س ئەو، ژ بهر هندى ئەز بيژم د يا دوويئ وه ختى ديبيژيت ياريددهر دى جهئ ريئه بهرى گريت وه ختى جهئ ريئه بهرى دگريت بلا نه فسى مافيت ريئه بهرى هه بن هه ر چ نه بيت د عه ده دى دهر سادا نابيت هه قى ئى دى بهيته خارن ديسا ئەز ته ئكيدى سهر دكهم كو رينماييكار بهيته گوپين بيته تويزه رى جفاكى دا به س دهر وونناس و كومهلناس لقى جهئ بينه دامه زراندى نزيكى نو هه زارانا مافى وانه نه هپته خارن خزمه تگوزارى ته ندروستى مه قسه د پى سه يده ليبه دهرمانخانه يه يان ئى خزمه تگوزاره كى سحيبه دى وان مه دره سا هيته دامه زراندى، سو پاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكى په رله مان:

به لى زور سو پاس، كاك گوران فهرموو.

بهريز گوران عمر على:

بهريز سهروكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره و ميهره بان، له هه نديك له شار و قهزا و شاروچكه كانى كوردستان مه ترسيبه كه هه يه له سهر ته ندروستى قوتاييان و نه وه كانى داهاتوو سه باره ت به و تاوه رانه ي

ئەنتەرنېت ۋە ھۆيەكانى پەيوەندى كىردىن كە لە قوتابخانەكان دانراون بە تايبەتى شارى ھەولپىر لە ئامادەيى رىزگارى، لە چوارچىراي ئامادەيى ۋە لە ھەندىك قوتابخانە شەرت نىيە لە ناو قوتابخانە يا لە سەر قوتابخانە كە دانرايىت لە ھەندىكيان نىزىكە لە قوتابخانەكان بە پىيى پىشكىنى ئەو پىسپۆرە تايبەتمەندە پىزىشكە بەرپىزانە كە پىشكىنىيان بۇ كىردوۋە ۋە توپىزىنە ۋە يان لە سەر كىردوۋە نەخۇشى ۋە ھەرم بىلاۋ دەكاتە ۋە ۋە كارىگەرى خىراپى دەيىت لە سەر تەندروستى قوتايان ھىوادارم كە بەرپىز ۋە زىرى پەروەردە يىتە سەر خەت ۋە ئەمەش كىتابى ھەندىك لە ۋە بەرپىۋە بەرە بەرپىزانە يە كە كىتابيان كىردوۋە بۇ ۋە زارەتى پەروەردە بۇ لاپىردى ئەو تاۋەرەنە، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حىسېن / سەرۋىكى پەرلەمان:

بەلئى زۇر سوپاس، كاك عباس فەرموو.

بەرپىز عباس فتاح صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە ۷۱ (۶۱) مەن لە بىرگە يەكەمىيان ئەم دوو سەدە بۇ باخچە مىندالان، چۈنكە ئەمە جىاۋازە لە خويىندىنگايەكى بىنەرەتى بە راستى يەنى لە ۋانە يە ئەركى قورسىت يىت، بۇ يە پىموايە دوو سەدەكە بىكرىت بە سەد ۋە پەنجا ۋە پىويستى بە يارىدەدەرىك دەيىت سەبارەت بە ھەموو ئەو بىرگەنە كە چۈن ئەم ئەركە دەخەينە سەر شانى دامەزراۋە پەروەردەيە ھىكۆمىيەكان بۇ ناھىكۆمىيەكانىش بە ھەمان شىۋە يىت، چۈنكە لە ژىر رىنمايى ۋە ياساكانى ۋە زارەتى پەروەردەنە سەبارەت بە بىرگە چىۋارەمىيان مەن لە گەل ئەۋەمە بە راستى لە بەر ئەۋە دۇخى ئىستى ھەرىمى كوردستان ۋە ئەو دۇخەكى كە ھەيە ھەست دەكەكى ئەم ھالەتە دەروونىانە زۇرە بىكەين بە سەد ۋە پەنجا راستە لە بىرگە كۆتايىكەكى نوسراۋە بۇ لادىكان بە رىنمايى تايبەت لە لايەن ۋە زارەتە ۋە ئەمە دەردە كىرىت، بەلام دە كىرىت لىرە لە لادىكانىش ئەگەر بە رىنمايى يىت ئىشارەت بە ۋە بىر يىت بە چەند خويىندىنگايەك كە سىكى رىنمايىكارى پەروەردەيى بۇ دىارى بىكرىت ۋە زارەت كار دەكات بۇ ئەۋە قوتابخانە ۋە خويىندىنگا ۋە كۆمەلگا پەروەردەيەكان ۋە پەيمانگاكان ئەمە شىيان ھەر بىكرىتە ھىكۆمى ۋە ناھىكۆمى دوو سەد ۋە پەنجا يەكە لە گەل ئەۋەم بىكرىت بە سەد ۋە پەنجا خويىندىكار، سوپاستان دەكەم.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حىسېن / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك عثمان سىدەرى فەرموو.

بەرپىز عثمان كرىم سوارە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

دىارە بە نىسبەت بىرگە يەكەمە ۋە بە بىرگە يە پىۋەبەر ناو ھاتوۋە لە ھەموو بىرگەكاندا مەن پىشنىيار دەكەم بۇ ئەو قوتابخانانە يە تايبەتى قەزا ۋە ناھىيەكان ۋە لادىكان بەرپىۋەبەر بەو شىۋە لى بىكرىت بۇ ھەر بەرپىۋەبەر كە جىگىرى نايىت يا خود يارىدەدەرى نايىت لە كاتى ئەۋەكى كە دەۋام ناكات يا نەخۇشە ئەقەدەم مامۇستا بىيىتە يارىدەدەرى بەرپىۋەبەر، ۋە ھەرۋەھا بۇ بىرگەكانى تىرىش بە تايبەتى بىرگە چىۋارەم پىشتىۋانى لە قسەكانى بەرپىزان كاك بالانبۇ ۋە سوسن خان ۋە ئاشنا خان ۋە كاك لقمان ۋە ھەموو ئەو بىرادەرەنە بە تايبەتى كاك عباسىش دەكەين

كەوا توپزەرەكان بەو شپوھى لى بىت يەنى توپزەرى كۆمەلايەتى و توپزەرى دەروناسى زياد بىرپىت بۇ ئەو رپزەى كە ديارىكراوھ بە تايپەتى رپزەى سەد و پەنجا خوپىندكار، زۇر سوپاس.
بەرپىز د. رپواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦١) بىرگەى يەكەم و دووھم زۇر بەرپىز جەختيان لەوھ كىردەوھ كە ژمارەكە لە دوو سەدەوھ بىرپىت بە سەد و پەنجا منىش پىشتىگىريان دەكەم سەبارەت بە بىرگەى چوارەم زۇر بەرپىز بە ئاشنا خان ھەتا ئەوانى تر جەختيان كىردەوھ لەوھى دوو سەد و پەنجا بىرپىتەوھ بە سەد و پەنجا بۇ رپنمايىكارىكى دەروونى منىش پىشتىگىريان دەكەم، بەلام بە راستى ئىستا خوپىندىنگاكانمان قوتابخانەكانمان ماندوون بە دەست كپشە نوپىكانەوھ بە تايپەت ئەو كپشانەى كە سۇشپال مېدىا لەگەل خۇى ھپناون بۇ مندالان بۇ ھەرزەكاران بە تايپەت مپىردمندالان ئەمە وا دەكات كە دەبىت رپنمايىكارى دەروونى ئەركى قورس بىت و زەروربىش بىت، بۇپە پىشتىگىرى لە قسەكەى كاك مەم دەكەم وەزارەت كار دەكات نا ئەوھ زۇر زۇر مەتايپە لە سەر وەزارەت پىپووستە ئەو رپنمايىكارە دەروونيانە دابىن بكات، چونكە بە راستى ئىستا بوونەتە يەكپك لە زەرورەتەكان كە رپنمايىكارى دەروونى بەھپىز و راھپنراو ھەبىت بۇ ئەو بوارە لە بىرگەى پىنچەمدا وەزارەت كار دەكات بۇ خزمەتگوزارى تەندروستى تا رادەپەك، چونكە ئپمە نەخۇشخانەكانمان ھەن دەكرپت بەدپل بن جىگرەوھ بن، بەلام لە بىرگەى چوارەم دەبىت پىپووستە ھەبىت خالپكى تر وشەى حكومى و ناحكومى واتا قوتابخانە ناحكومىيەكانىش بگرپتەوھ، چونكە لە ماددەى (١٤٠) كاتپك باسى قوتابخانە ناحكومىيەكان دەكات دەلپت ماددەى (٦٢، ٦٣، ٦٤) ئەركى ناحكومىيەكانىشە ماددەى (٦١) ئاماژەى پپنەدراوھ، بۇپە لپژنەى پەرورەدەى بەرپىز يا دەبىت لەولا ماددەى (٦١) زياد بكەين يا دەبىت لپرە وشەى ناحكومى زياد بكەين خالپكى تر ئەو قوتابخانانەى كە كەمتر لە سەد و پەنجا خوپىندكارىان ھەپە بۇى زياد بكەين بە دوو سى قوتابخانە رپنمايىكارىكى پەرورەدەپپان ھەبىت، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۇر سوپاس، كاك مسلم فەرموو.

بەرپىز مسلم عبدالله رسول:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦١) بە راستى پىشتىوانى تەواوى ئەو ھاورپپانە دەكەم كە داكوكىيان لەوھ كىرد لە بىرگەى چوارەم و پىنچەم ئەم رپزەپە كە دوو سەد و پەنجا دانراوھ كەم بىرپىتەوھ ئەمە لە سەر داخوازى زۇرپەى ئەو دەرچوووانەپە كە لە بوارى كۆمەلناسى و دەروناسى كارى كۆمەلايەتى و رپنمايىكارى دەروونى تەكلىفپان لە سەرچەم پەرلەمانتاران كىردوھ كە ئەو

رېژىيە كەم بىكرېتەۋە، چۈنكى زۆربەي ئەۋ قوتابخانانەي ئىستا لە ناۋچە دوورە دەستەكانن راستى ئەمانە بى بەش دەبن لە خزمەتگوزارى ياخود لە گىرنگى ئەۋ توپزە كە لە قوتابخانەكاندا ھەبىت، چۈنكى ئىمە دەزانين قوتابيانىكى زۆر لە ئىستادا لە قوتابخانەكان دوچارى كېشەي كۆمەلايەتى دەبنەۋە قوتابى لە گەل قوتابى، قوتابى لە گەل مامۇستا ئەمانە زۆرورە كە لەۋى ھەبن، ئىنجا لە بىرگەي پىنچەمدا تىكرار دەكات كە لە ھەموو قوتابخانەكاندا بوونى دوو سەد و پەنجا قوتابى ئىنجا خزمەتگوزارىكى تەندروستى لەۋى بىت بە راستى ئەمەش گىرنگە ئەم رېژىيە بىتە خوارەۋە، چۈنكى بە راستى ھىچ قوتابخانەيەك نىيە بەدەر بىت لە كېشەي بەربوونەۋە دەم دارسان و شەر لە نىۋان قوتابى و ئەۋ كېشانەي لە نىۋان قوتابياندا روو دەدات...

بەريز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەس رەقەممان بى بلىن تىكايە.

بەريز مسلم عبدالله رسول:

پشتىۋانى ھەموو ئەۋ بەريزانە دەكەم كە ژمارەكە بىتە سەد و پەنجا بۇ ئەۋەي كە ئەۋ دوو توپزە زۆر زەرورن لە قوتابخانەكاندا بونيان ھەبىت.

بەريز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك كاۋە فەرموو بەس شەرحى زۆر مەكەن شەرحى ناۋى.

بەريز كاۋە عبدالقادر حسن:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىگىرى لە ھەموو ئەۋانە دەكەم كە سەبارەت بە بىرگەي چوارەم لە ماددەي (61) كە باس لە رېنمايىكارى پەروەردەيى دەكات، ۋە لەۋ خالەي كە دەلېت بۇ ھەر دوو سەد و پەنجا قوتابى يان خوئىندكارىك رېنمايىكارىكى پەروەردەيى ھەبىت بە راستى ئەمە زۆر زۆرە و بەشىكى زۆرى قوتابخانەكان لەمە بى بەشن بەتايبەت لە قەزا و ناحىيەكان لە گوندەكان، چۈنكى لە گوندى ۋا ھەيە ژمارەي قوتابيانى زۆرە، بۇيە دەكرېت بە راستى سەد بۇ سەد و پەنجا بىت نەك دوو سەد و پەنجا، بۇ ئەۋەي ھەم دەرفەتى زياتر بۇ رېنمايىكارى پەروەردەيى بىرەخسىت كە دابمەزىن و بتوانن رېنمايى باشتر پېشكەش بە خوئىندكاران و قوتابيان بىكەن كە ئەمە گىرنگە لە خالى ھەتەم كە باس لە ھەموو كۆمەلگايەكى پەروەردەيى حكومى بەرپۆۋەبەرىكى كۆمەلگەي ھەبىت راستە بەرپۆۋەبەرىك كە سەپەرشتى لە باخچەي ساوايان بۇ بنەرەتى بۇ ئامادەيى دەكات، بەلام دەبىت جىگرېكىشى ھەبىت بە بى جىگر ناتوانىت ئەم ئەركە راپەرېنېت، چۈنكى خۇمان دەزانين كۆمەلگا پەروەردەيىەكان لەبەر ئەۋەي لە چەند قۇناغېك پىكدېن زۆر قەرەبالغن و ژمارەي قوتابيانىان زۆرە، بۇيە بۇ باشتر ئىدارەدانى ئەۋ كۆمەلگايانە پىۋىستى بە جىگر ھەيە دەكرېت بلىين ھەموو كۆمەلگايەكى پەروەردەيى حكومى بەرپۆۋەبەرىك و يارىدەدەرىكى كۆمەلگەي دەبىت بەۋ شىۋەبەرىك بخرىت ئەۋەي ھەشتەمبىش كە قوتابخانە و خوئىندنگاي گوندەكان ھەر چەندە لېرە باس لەۋە دەكات كە مەرجهكانى بەدەر دەكرېت و بە رېنمايى رىك

دەخرىت، بەلام ئەگەر بکرىت بە ياساکە بە روونى بەشى ئەمانەش ديارى بکرىت پىموايه
باشترە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك شاخوان فەرموو.

بەريز شاخوان رۇوف مصطفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦١) پشتگىرى لە قسەكانى گلوستان خان، سەرچنار خان، مامۇستا ابوبكر،
كاك مەم، كاك بالانبۇ دەكەم، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، بەريز وەزىرى پەرورەدە، فەرموو كاك كاروان.

بەريز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە و مېهرەبان، لە راستيدا من نەك هەر لەگەل ئەو ياسايە و ئەو ماددەيه بگرە
لە ياساكانى پيشوش وەكو مەبدەئىك لام وازحە لای جەنابىشتان ئىمە ياسا بۇ رۇژىك و دوو رۇژ
دەرناكەين هەست دەكەم زۆر جار ئىمە لە دەركردنى ياساكانى خۇمان لە پەرلەمانى كوردستان
رەچاوى كات ناكەين رەچاوى ماوہيەكى دوور مەودا ناكەين ئەو رەقەمانەى لىرە هاتوون
زۆربەى زۆريان راستن رەقەمى تەندروستين ئەو بۇ هەلومەرجىكى ديارىكراوى كوردستان بۇ
واقەى ئىستاي كوردستان رەنگە گونجاو بىت، بەلام رەنگە چەند سالى داهاوو گونجاو نەبىت
رەنگە چەند سالى داهاوو ئەمە هەمووى گۆرانكارى بەسەردا بىت، بۇيە ئەو رەقەمانە قابىلى
دەستكارى كردنن هەر چەندە من پىموايه ئەو ماددەيه لاپىرىت، بەلام كە لای نابەن پشتيوانى
هەموو ئەو هەقلاانە دەكەم كە باس لەو دەكەن كە دوو سەد و پەنجا خويىندكار بۇ رىنمايىكارى
پەرورەدەى كەم بکرىتەو، وە پشتيوانى تەواوى قسەكانى سەرچنار خان و كاك بالانبۇش
دەكەم، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، بەريز وەزىرى پەرورەدە فەرموون.

بەريز ئالان حەمە سەعید / وەزىرى پەرورەدە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەندامانى بەريز بەيانىتان باش، من دوو خالەم هەيه ئەماژەى پى بەدەم خالى يەكەم بەريز جەنابى
سەرۆكى پەرلەمان پيشنيار دەكەم چەند ماددەيهك بخويىرىتەو ئەيمە تىبىنى بنووسين پاش
چەند ماددەيهك كاتىكمان هەبىت بۇ وەلامدانەو لەو دەچىت باشتر بىت ئەگەر پيشنيارى
يەكەم ياسايى بىت و قبوول بىت سوپاستان دەكەم خالى دووہميشم دووبارە پيشنيار دەكەم
تكا دەكەم با تەنھا بابەتەكانمان لە سەر ئەو ماددەيه بىت بە گوڤرەى پەيرەوى ناوخوى پەرلەمان
كە گفتوگووى لە سەر دەكەين، چونكە ئەگەر وا نەبىت ئىمە رادەكىشىتە هەندىك وەلام و
وەلامكارى بۇ نمونە ئىستا ئىمە گفتوگووى ئەم بابەتە دەكەين باسى ئەو بەشانەى مودير و معاون

له سى چوار مادده خوارتر دهكەين دوايى تۆزىكى دىكە بۆى دەچىن ئەگەر لىرە من وەلام بدەمەو دەيى جارىكى دىكە بىست كەسى بەرپىزى دىكە ھەم ديسان موداخەلە دەكات دەبىت وەلام بدەمەو، لەبەر ئەو تەكا دەكەم پىشنيار دەكەم با لە چوارچىوھى ئەو دەبىت ئەگەر پىويستىتان بە ئىمە بوو ھەر چ كاتىك بىت ئىمە لە خزمەتى ئەم پەرلەمانەين متمانەمان لىوەرگرتوو لە ئەلف ھەتا ياي پىرۆسەى پەرورەدە دىين دىكۆمىنتتان بۆ دىين ھەموو شتىكتان بۆ دىين وەلامى ھەموو پىسپارىكتان دەدەينەو، بەلام ئىستا من دەبىت پىنج دەقە بەس باسى تاوەر بکەم چۆن كۆبوونەو ھەمان لەگەل گواستەنەو و تەندروستى كىرەو و راي پىشكەكان چىيە راي گواستەنەو چىيە، وە چۆن كۆنووسىشمان بەرز كىرەتەو بۆ ئەنجومەنى وەزىران دەبىت بىم تەفاسىلى ھەموو ئەو بابەتەنە باس بکەم، بەلام رەبىتى بە ماددەكە نىيە وەكو نمونەيەك جا ئەگەر پىشنيارى يەكەم قىبوول بىت چەند ماددەيەك بىرەت ئىنجا ئىمە دواتر وەلام بدەينەو بۆ ئەوئىستىغالى كاتەكە بکەين، چونكە ئىستا ئىمە يەك لەسەر سىي پىرۆزەكە خويىندەنەو ھەمان بۆ كىرەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى، ماددەى دواى ئەو ھەمان بۆ بخويىنەو بەرپىزان، زۆر سوپاس.

بەرپىز سلام عبدالله حسن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى دووھم:

ئەركەكانى بەرپىو بەر لە دامەزراو ھكۆمىيەكاندا.

ماددەى (٦٢):

بەرپىو بەر نوپنەرايەتى دامەزراو ھكۆمىيەكان دەكات كارەكانى برىتىن لە:

يەكەم/ بەرپىو بەردنى دامەزراو ھكە.

دووھم/ ھەولدان بۆ ھىنانە ئاراي كەشى پەرورەدە و فىركارى گونجاو كە ماىيە بەدپىنەنى ئامانجە خوارزاو ھكە بىت.

سىيەم/ بەدواداچوون و دابىنكىردنى بەرپىو چوونى پىرۆسەى پەرورەدەيى لە دامەزراو ھكە بە شىو ھەيەكى گونجاو و ھەماھەنگى كىردن لەگەل بەرپىو بەرايەتى پەرورەدەى پەيوەندىدار و بەرپىو بەرايەتى گشتى پەرورەدە بۆ مسۆگەر كىردنى باش بەرپىو چوونى پىرۆسەى پەرورەدە و فىركىردن لە دامەزراو ھكەدا.

چوارەم/ كار كىردن بۆ دەستەبەر كىردنى ژىنگەيەكى تەندروست بۆ دامەزراو ھكە سەلامەتى قوتابيان و خويىندكاران سەرچەم فەرمانبەران و كارمەندانى دامەزراو ھكە.

پىنجەم/ كار كىردن بۆ بەرز كىردنەو ھى ئاستى زانستى و كارامەيى و گيانى ھاو پىشتىوانى قوتابيان و خويىندكارانى دامەزراو ھكە.

شەشەم/ دابەش كىردنى بەشە وانەكان بەسەر مامۆستايان بە شىو ھەيەكى دادپەرورەرانە و دلىيا بوون لە پىادە كىردنى پلانى سالانەى خويىندنى بابەتە پەيوەندىدارەكان.

حه و ته م / دابه شکردنى ئەرکه كان به سەر ئەندامانى کارگېرى و مامۇستايان و فەرمانبەرانى دیکه و دانانى لیژنەى پسپۆر.

هه شته م / ده سپیشخه رى کردن بۇ دارپشتنى پلانى سالانه ی دامه زراوه که و دارپشتنى پلانى تاقیکردنه وه کان و به دواداچوون بۇ به رپوه چوونيان.

نویه م / هه لسه نگاندى کارى مامۇستايان له ناو پۆله كانى خویندن و کارى رینماییکاره په روه رده ییبه کان.

ده یه م / پشتیوانى کردنى مامۇستايان و فەرمانبەرانى دیکه له جیبه جى کردنى ئەرکه کانيان و کار کردن بۇ به رزکردنه وه ی توانا کانيان.

یازده یه م / دابینکردنى کوالیتیبه کی باشى خویندن و کردنه وه ی هه موو ئه و تۆمارانه ی که ییویسته له دامه زراوه که دا هه بن.

دوازده یه م / به رزکردنه وه ی نوسراو بۇ به رپوه به رایه تی په روه رده سه باره ت به گواستنه وه ی هه ر فەرمانبەریکی په روه رده یی وه ک ئه وه ی به رژه وه ندی گشتى ده خوازیت به مه رجیک هۆکاره كانى ییشنیازه که خرابیتنه پروو، وه ئه نجومه نى دامه زراوه که ییشنیازه که ی په سند کردییت.

سیزده یه م / ییشنیاز کردن بۇ به رپوه به رایه تی په روه رده سه باره ت به ره خساندى هه ل بۇ مامۇستايان و فەرمانبەرانى دامه زراوه که بۇ به شداریوون له خولى به هیزکردنى توانا کانيان.

چوارده یه م / به رزکردنه وه ی نوسراو بۇ به رپوه به رایه تی په روه رده سه باره ت به هه ر پرسیکی گرنگ که هه ل و مه رجه که ده یخوازیت.

به رپز د. رپواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

به لئى به رپزان كئ ده یه ویت قسه بکات له سه ر ئه و ماده ده یه ؟ (دکتۆر محى الدين، دکتۆر اسماعیل، مامۇستا عثمان، كاك مه م، مژده خان، سه رچنار خان، كاك رزگار، شیرین خان، كاك كاروان، كاك چيا، شیخ ظاهر، دکتۆر ریبوار، لنجه خان، كاك هیقیدار، گلستان خان، حسیبه خان) كاك كاروان فەرموو.

به رپز كاروان عبدالرحمن عبدالله:

به رپز سه رۆکی په رله مان.

به ناوى خوا، له راستیدا بۇ ئه و ماده ده یه دووباره من پیموایه ئه و ماده ده یه ییویست ناکات له م یاسایه دا هه بییت، وه ده کریت به رینمایى حه ل بکریت کاتیک تۆ باس له ئەرکه كانى به رپوه به ر ده که ی به رپوه به رى دامه زراوه یه کی حکومى دامه زراوه یه کی په روه رده ی حکومى ئه مه ته حسیل حاسله که ئه م به رپوه به ره ئه م ئه رکه انه ی که لیره باسکراوه هه موویان واجبى خویه تی و ییشموایه خویان وه عى ئه وه یان هه بییت که بتوانن ئه مانه جیبه جى بکه ن هه م وه زاره ت ده توانییت به ته علمیات حه ل بکات هه م به رپوه به ره کانیش له ئاستى ئه و به رپرسیاریه ته دان که بتوانن خویان ئه م ئەرکه کانيان به جى بگه یه نن ئه مه راسته بۇ هه موو دامه زراوه حکومى و ناحکومییه كانى تر له ولتدا یه عنى چى ییویست ده کات تۆ ئه رکیکی به رپوه به ر له یاسایه کدا دیارى بکه ی له وه ی که بۆی هه یه نوسراو به رز بکاته وه بۆی هه یه که په یوه ندی به په روه رده وه بکات بۆی هه یه که موخاته به ی وه زاره ت بکات ته بعن ئه مانه ئیشى به رپوه به ره و خوی ده توانییت بیکات، بۆیه من ییشنیاز ده که م ته واوی ئه و ماده ده یه لایبریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرله مان:

شېرىن امین فەرموو.

بەرپز شېرىن امین عبدالعزیز:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

دیاره له ماددهی (62) دا باس له بەرپوه بەرایه تی و نوینەرایه تی دامەزراوه حکومییه کان ده کات دوو پېشنیاز به لای منه وه گرنگه تاكو ئیستا که به داخه وه ره هندی حزبايه تی رۆلێکی ئیگجاری بینیه له دیاریکردن و دهستنیشان کردنی بهرپوه بهر، بۆیه پېشنیازی ئه وه ده که م ئه مه به ته واوه تی لایبری، وه زائیده ن نا کریت له لایه ن بهرپوه بهرایه تییه کان وه ده ستنیشانى مودیریک بکریت یا مودیر عامیک بکریت من پېشنیازی ئه وه ده که م هیچ نه بیته هه لسه نگاندن له رووی ئیداری و توانیاییه وه بۆ ئه و که سه بکریت ئه و کات ئه و پۆسته ی پیدریته به نمونه من بۆ خۆم فرمان بهر بووم له گه ل مندا مامۆستای جوگرافیا ئیش و کاری ئیداری ده کرد ره نکه له ولاتی ئیمه دا به گشتی ئه م گرفته هه بیته که سی شیاو له شوینی شیاو دا بوونی نییه، بۆیه ته مه نا ده که یه ن له مه وزووعی دانانی مودیر و بهرپوه به ره کانداه لسه نگاندنیک هه بیته توانای ئیداری به پله یه ک، وه به هیچ شیوه یه ک نوینەرایه تی حزب و ره ئی حزب و ئه مانه بوونی نه بیته، ده ستان خۆش بیته.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرله مان:

به لێ زۆر سوپاس، لنجه خان فەرموو.

بەرپز لنجه ابراهیم عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

سه باره ت به ئه رکه کانی بهرپوه بهر له دامەزراوه حکومییه کانداه ئه رکه ئیلزامة ده بیته جیبه جی بکریت، بۆیه ده بیته راسته وخۆ ئه رکه که باس بکریت پېشنیار ده که م له خاله کان له دووهم که باس له هه ولدان ده دات لایبریته له پینجه م کارکردن لایبریته، له بهر ئه وه ی یه کسه ر ده بیته ئه رکه که باس بکریت نه ک هه ولدان و کارکردن بۆی له هه شته م ده ستپیشخه ری کردن بۆ دارشتنی پلان پېشنیار ده که م بیته دارشتنی پلانی سالانه ی دامەزراوه که و دارشتنی پلانی تاقیکردنه وه کان و به دوا داچوون بۆ بهرپوه چوونیان به هه ماهه نگی یاریده ده ره کان و نوینه ره ی مامۆستایان له دامەزراوه که، چونکه پلان به ته نیا به یه ک که س دانا نریته، وه نۆیه م له هه لسه نگاندنیش به هه مان شیوه هه لسه نگاندن به تا که که س سه رکه وتوو نا بیته، بۆیه بنووسریته له کۆتایی هه لسه نگاندن به هه ماهه نگی یاریده ده ره کانی ده یه م پشتیوانی کردن بیته پالپشتی یازده یه م دا بینکردنی کوالیتیه کی باشی خویندن بکریتته دا بینکردنی ئاستی به رزی خویندن و فیرکردن سیزده یه م پېشنیار ده که م بکریتته ره خساندن هه ل بۆ مامۆستایان و فرمان به رانی دامەزراوه که بۆ به شداربووان له خولی به هیزکردنی توانا کانیان له ریگای بهرپوه بهرایه تی په روه رده، زۆر سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه روکي په رله مان:

به لي زور سوپاس، کاک شيخ ظاهر فهرموو.

بهريز ظاهر محمد علي حسين:

بهريز سه روکي په رله مان.

به ناوي خواي گه وره، ماده دي (٦٢) به پړوه بهر نوينه رايه تي دامه زراوه حکوميه کان ده کات له ناو نيشاني ياساکه نه رکه کاني ليره پيم باشه کاره کاني بکريته نه رکه کاني له رووي زمانه واني پيموايه باشته، وه خالي هه شتم ده ستيپ شخه ري کردن بو دارشتمني پلاني سالانه و دامه زراوه که و دارشتمني پلاني تاقیکردنه وه کان و به دوا د اچوون بو به پړوه چوونيان بکريته پيشکه ش کردن و دارشتمني پلان، وه خالي ده يه م پشتيواني کردني ماموستايان و فهرانبه راني ديکه ليره مه به ست له ديکه چيه؟ کينه؟ يه عني نه گهر وايته فهرانبه راني هه مان ده زگا بيت به و شيوه ي لي بکريته پشتيواني کردني ماموستايان و فهرانبه ران له جيه جی کردني نه رکه کانياندا، وه خالي دوا زده يه م بهر زکردنه وه پيموايه نه گهر بکريته ناراسته کردن باشته و خالي چوارده يه ميش به هه مان شيوه، زور سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه روکي په رله مان:

دکتور ريبوار فهرموو.

بهريز ريبوار عبدالرحيم عبدالله:

بهريز سه روکي په رله مان.

به ناوي خواي گه وره و ميهره بان، من بهر له هه موو شتيک پيچه وانه ي نه وه م که ده ليت نه و ده قه هه لبيگريته نه وه زه رووره که نه و ده قه بمينيته وه، له بهر نه وه ي به پړوه بهر پابه ند ده کات له ئيلتيزاماتي دوو ئيلتيزاماته کاني ديار ده کات سي تيکه لکيشيک دروست ناکات له نيوان ئيلتيزاماتي به پړوه بهر و جيگري به پړوه بهر، بويه زور گرنگه بمينيته نه مه خالي يه که م خالي دوو م بهريز سه روکي په رله مان دياره ئيلتيزاماتي به پړوه بهر ته نها ئيلتيزاماتي ئيداري و کارگيري نيه جگه له وهش که ئيلتيزاماتي به هايي و نه خلقيشي هه يه له وه ي که که ش و هه واي يه کساني نيوان قوتايان و هه م ماموستايان پره خسينيته عه داله تي کومه لايه تي هه موو نه مانه ش ده که ويته نه رکی به پړوه بهر، بويه من پيشنيار ده که م جگه له و خالانه ي که نامازه ي بو کراوه نه رکه به هايي و نه خلقيه کانيشي تيده کرابيته وه، زور سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه روکي په رله مان:

کاک چيا فهرموو.

بهريز چيا حميد شريف:

بهريز سه روکي په رله مان.

هه ر ل ده ستيپيکي به پړوه بهر نوينه رايه تي دامه زراوه حکومي ده کات نه قه ب گشتييه من پي باشه دامه زراوه ي حکومي په روه رده لي بيته زيده کرن، چونکه نه گهر حکومي ب تني بيت ب گشتييه حکومي په روه رده ييه کان لي بيته زيده کرن، هه روه سا خالا نه هي هه لسه نگادني کاري

مامۇستايان له ناو پۆله كانى خويىندن ده كرىت رېقه بهر نه شىت تنى هه لسه نگاندى بۆ مامۇستايه كى بكهت د حه قيقه تدا من پى باشه ل قىرى ب هه ماهه نكى دگهل سه ره رشتياري په روه ردى و گهل موشرفيت ئيدارى بيت په روه رده ئه ف كه ليمه لى بيته زيده كرن، چونكى د حه قيقه تدا هه ماهه نكى دگهل سه ره رشتياري هه لسه نگاندى بيته كرن نه ك ب تنى رېقه بهر، زور سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه رۆكى په رله مان:

كاك هيقيدار فه رموو.

بهريز هيقيدار احمد سلمان:

بهريز سه رۆكى په رله مان.

له م مادده يه دا مسۆگه ر كرنى باش به رپوه چوونى پرۆسه ي په روه رده سييه م، چواره م بهر ز كرنه وه ي ئاستى زانين له مادده ي هه شته م ده ستپيش خه رى بۆ دارپشتنى پلانى سالانه پشتيوانى كرنى مامۇستايان دا بين كرنى كواليتى باشى خويىندن ره خساندى هه لى دامه زراوه كه بۆ به شدارى كرنى خولى به هيژ كرن يه عنى هه مووى قسه ي باشى تيدا يه، به لام ئه گه ر ته ماشاي وه زعى خويىندن بكن له هه ري مى كوردستان من دويى شه و سپرچيكم كردوو وه له و داتايانه ي كه دا قوس بلاوى ده كاته وه له سه ر ئاستى خويىندن له سه د و چل ده ولت عىراق نه ك هه ر تيدا نييه هه ر حسابيان نه كردوو، له بهر ئه وه ي عىراق و ليبيا و يه مهن و سوريا ئه مانه فاشلترين ده ولت تن هه ژماريان نه كردوو سيسته مى خويىندن سه ره تايى چۆنه ئيمه له هه ري مى كوردستان چۆنين به رپوز وه زيرى په روه رده كه ليره ي ئايا ئيمه ش به شيكىن له و عىراقه كه سيسته مى خويىندن ئيره يه كه ته قيمي له سه ر ده كرىت ته به عن له ئاستى جامعه كه ش حه فتا و هه شت ده ولت تى وه رگرتوو عىراق حه فتا و حه وته مينه يه عنى پيش گواتيمالا كه وتوو يه عنى هه ر زور فاشله ئه م سيسته مه ي خويىندن كه هه يه تى به پي رانكى كه دا قوس سالانه ئيعلانى ده كات ئه مه (۲۰۲۲) ه ديراسه تم كردوو جه نابى وه زيرى په روه رده جگه له و پاره ي ئيستا حكومه تى هه ري مى كوردستان بۆ پيشخستنى كه رتى په روه رده خه رج ده كات ئه گه ر سندوقىكى تاييه ت دابنريت بۆ چوار سالى تر بۆ پينج سالى تر كه متر له (۱%) نيو له سه دى له داها تى مانگى هه ري مى كوردستان پينج مليون دۆلار ده كات نيو له سه د له داها تى مانگىكى هه ري مى كوردستان ئيمه ده توانين بگه ينه كوئ، جگه له وه ي كه ئيستا خه رج ده كرىت نيو له سه د ده كاته پينج مليون دۆلار مانگانه بۆ هه ري م بيت ده توانن بگن به چ ئاستيك پلانتان هه يه وه چه ندمان پيوسته بۆ ئه وه ي پروا ناكام كه س له هه ري مى كوردستان هه بيت پاره بۆ په روه رده خه رج نه كات بۆ ئه وه ي بگات به ئاستيكى باش هه م بۆ مامۇستا هه م بۆ ئه و ژينگه يه ي له ناو كه مپيسى خويىندا هه يه، زور سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه رۆكى په رله مان:

كاك رزگار فه رموو.

بهريز رزگار محمد محمود:

بهريز سه رۆكى په رله مان.

قسه كانى من له لايه ن شيرين خانه وه كرا پشتگيرى له پيشنياره كه ي ده كه م، سوپاس.

بەرپز د. ھېمىن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پشتگىرى بوونى ئەو دەقە دەكەم لە ناو ياسا، چونكە لە ھەر دەقەيىكى ياسا ئەرك و سنورى ھەر بەرپۆھەرىك يا ھەر فەرمانبەرىكى حكومى پېويستە بزانرېت، چونكە مەسئولىيەتى دەكەويىتە ئەستۆ، بۆيە دەمانەويىت ئەو مادەيە زەرورىيە لەو ياسايدا ئەوھى تر پەيوەندى بە خالى دوومە لە ماددەكە بېرگەى دووم ھەولدانەكە بكرېتە كار دەكات بۆ ھېنانەدى كەشىكى پەروەردەيى، وە ئەوى تر پەيوەندى بە بەدواداچوون و دابىنكردىنى بەرپۆھەچوونى پېرۆسەى پەروەردەيى من پېموايە بكرېتە دەستەبەر كردنى بەرپۆھەچوونى پېرۆسەى پەروەردەيى ئەو بەدواداچوون و دابىنكردىن لادېرېت ئەوھى پەيوەندى بە ھەمان شت ھەيە وشەكە لېكدرارە باش بەرپۆھەچوونەكە لېك جودا بكرېتەو، چونكە تېكەلكراوھ لە بېرگەى ھەشتەمدا دەستپېشخەرى كردن بۆ دارشتن باشە ئەگەر دەستپېشخەرى نەكرد ئەو وەختە مەسئولىيەت دەكەويىتە سەر و لاوانەيە سزايەك بديت، بۆيە بە راي من ئەو دەستپېشخەرىيە بكرېتە ئەركى سەر شائىيەتى يەنى دەبېت ئەمر بكات بە دارشتنەكە و بەتايبەتى لەگەل دەستەى كارگېرى ياخود دەستەى وانە وتنەو خالى نۆيەم ھەلسەنگاندنەكە تەنھا بەرپۆھەبەر بەرپۆھەى نەبات بەلكو لەگەل بەھەماھەنگى بېت يان بە ھاوبەشى لەگەل سەرپەرشتيارى پەروەردەيى و پىسپۆرى خوېندكاران ھەر يەكەيان بە رېژەيەك بېت ھەموو نەسبەكە لە لايەن بەرپۆھەبەر نەبېت لە خالى يازدەيەم باس لە كردنەوھى ئەو تۆمارانە دەكات كە ئاماژەى پى بكرېت لە كۆتايى دېرەكە بە پېي رېنمايەكان ديارى دەكرېت ئەوھش ئىزافە بكرېت، وە لە خالى دوازە و چوارە پېموايە بكرېتە يەك بېرگە و سەر لە نوئى دابېرېژرېتەو، وە بەرزكردنەوھى نووسراوھ پەيوەندىدارەكان بە پىرسى پەروەردە و فېرکردن و پەيوەند بە كارە كارگېرىيەكانى خالىكى تر دەمەويىت ئىزافە بكەين بەرپۆھەبەر پابەند بوون و جېبەجى كردنى بېرار و رېنمايى و راسپاردەكانى دامەزراوھەكانى سەرۆكى خۆى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ھېمىن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

مامۇستا عثمان فەرموو.

بەرپز عثمان على سمايل:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى بەخشندە و مېھرەبان، من پېشنيارىكم ھەيە لە خالى دوازە كە نووسراوھ گواستنەوھى ھەر فەرمانبەرىكى پەروەردەيى وەك ئەوھى بەرژەوھەندى گشتى دەيخوازېت بە مەرچىك ھۆكارەكانى پېشنيارەكە خرابېتە روى ئەنجومەن و دامەزراوھەكە، بۆ ئەوھى كە پۆستەكە ئىستغلال نەكرېت بەرپز سەرۆكى پەرلەمان بەرپۆھەبەرەكە بتوانېت غەرەز شەخسىيە لەگەل ئەو كەسەى كە مەعنىيە بۆ نەقلەكە دواى گفتوگۆ ئەو قەيدەشى بۆ زياد بكرېت دواى گفتوگۆ نەك ھەر بەرژەوھەندى گشتى، زۆر سوپاس.

بەريز د. ھيمن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

مژدە خان فەرموو.

بەريز مژدە محمود محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتيوانى لە قسەكانى كاك دكتور محى الدين دەكەم، وە ھەر وەھا خالى دووھم كە نوسراوھ ھەولدان بۆ ھېنانەدى بىكرىتھە كار دەكات وە چوارەم و پېنجەم كە نوسراوھ كار كردن ئەو وشەيەش بگورپت بۆ وشەيەكى گونجاوتر سەبارەت بە خالى ھەشتەم دەستپيشخەرى كردن بىكرىتھە ئەركى بەرپۆھبەر خالى نۆيەم بنوسرىت بەرپۆھبەر بە ھەماھەنگى لەگەل سەرپەرشتيارانى پەرورەدەيى ھەلسەنگاندنى كارى مامۆستايان لەناو پۆلەكانى خویندن و كارى رېنمايىكارە پەرورەدەيىبەكان و پەرستار و خزمەتگوزارانى تەندروستى، چونكە لە ماددەى (٦١) خالى پېنجەم ئيمە پيشنيارمان كرد پەرستاران و خزمەتگوزارى تەندروستى تيدا زياد بىكرىت، بۆيە پيوستە ئەمەشى بۆ زياد بىكرىت پەرستاران و خزمەتگوزارانى تەندروستى، سوپاس.

بەريز د. ھيمن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سەرچنار خان فەرموو.

بەريز سەرچنار احمد محمود:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦٢) ئەگەر سەيرى ماددەى (٦١) بكەين لە رووى قانونىيەوھ لە تەوھرى يەكەمدا دەليت بەرپۆھبەر يارىدەدەرى بەرپۆھبەر تا كۆتايى بەس لېرە باسى ئەركەكانى بەرپۆھبەر دەكات ماددەى (٦٠) دەليت بەرپۆھبەر نوينەرايەتى دامەزراوھ حكومىيەكان دەكات ئەمە دەبوايە لە ماددەى (٦١) ھاتبايە يەكسەر ماددەى (٦٢) بە دەستپيكردى ئەركەكان دەستى پيىكردايە بەو مۆلاھەزەى كە كاك شىخ ظاھر وتى كارەكانى بىكرىت بە ئەركەكان لە بىرگەكانى دووھم و بىرگەى چوارەم لەگەل پېنجەمدا پشتيوانى لە لىجە خان دەكەم كە ئەو ھەولدانانە بگوردرپت يەكسەر بچىتھە سەر بابەتەكە بۆ نمونە دووھم ھەولدان بۆ ھېنانە ئاراي كەشى پەرورەدەيى يەكسەر ھېنانە ئاراي كەشى پەرورەدەيى و ھېنانەكە شتىكى زيادە لە بىرگەى شەشەمدا دابەشكردنى بەشە وانەكان بە سەر مامۆستايان بە شپۆھبەكى دادپەرورەرانە ئەوھ بە پيى پسپۆرى و بە پيى شارەزايى بيت، وە لە سەرەتاي دەواميشدا بيت نەك لە دوو ھەفتە دەوام بىروات و ئىنجا جەدوھل دابنرىت و كاتى بگورپت ئەو بىرگەيەش زياد بىكرىت پاراستنى تايەتمەندىتەى و نھىنيەكانى كارمەندانى ناو دامەزراوھكە لەلايەن بەرپۆھبەرەوھ، چونكە زۆر جار نھىنيەكان دەچىتھە لاي بەرپۆھبەر ھەم ھى مامۆستا و ھەم ھى قوتابى و ھەم ھى كارمەند دەبيت پاراستنى ئەو نھىنيانە بكات، وە خالى نۆيەم ھەلسەنگاندنى كارى مامۆستايان لەناو پۆلەكانى خویندن ئەمەى بۆ زياد بىكرىت ئەركەكان و چالاكيەكانى دەرەوھى پۆلېش، چونكە ھەلسەنگاندن تەنھا ناو پۆل ناگرىتھەوھ بەلكو لە دەرەوھى پۆلېش كار و چالاكى ھەيە بە ئيزافەى پشتگىريەكەى مژدە خان كە لەو بابەتە كرى بۆ بابەتەكانى تر لە خالى دەيەم پشتيوانىكردى فەرمانبەران و مامۆستايان ئەو دىكەيە بىكرىت بە دامەزراوھكە، چونكە دىكە كەلیمەيەكى مەتاتىيە و نايت لەناو ياسا بيت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد حەمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

دکتۆر اسماعیل فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طە:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەز پشنتگی و پشنتەقانی دکتۆر محی الدین و خوشکا سەرچنار خانى دكەم بۇ بۆچوونىت وانا، ئو تەئكىدى جارەكا دى دكەمەقە بۇ زىدە كرنا قى خالى چونكى رىقەبەر ناف مەدرەسىدا ئىحتىكاكى دكەت گەل قوتابى و قوتابى ئەسرارىت خۇ بۇ رىقەبەرى دىبىزىت مامۇستا ھندەك جارا دكەقنە ھندەك زەرفادا نەپنىيەت خۇ بۇ مودىرى دىبىزىن دا ئىجازى و ھارىكارى بۇ بكەت ئەم بىزىن پىتقىبە تايبەتمەندى و نەپنىيەت قوتابىيا و كارمەندا ناف دامەزراویدا بپارىزىت، چونكى ناچىبىت مودىر ئاگادارە سەر نەپنىيەت مامۇستاييا و قوتابىيا فە دقەت بىت دەقنوووس كرن يەنى نەس بىتە سەر كرن ئەركە تايبەتمەندى و نەپنىيەت قوتابىيا و كارمەندىت ناف دامەزراوى بپارىزىت، سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد حەمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

كلك مەم فەرموو.

بەرپز مەم بورھان محمد قانع:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پىشنىياز دەكەم لە ناونىشانەكەو بەكرىتە ئەركى بەرپووبەر و يارىدەدەرى بەرپووبەر لە دامەزراوہ حكومىيەكان، بۇ ئەوہى ماددەى (۵۳) لابىرىت و تەوہرى سىيەم لابىرىت ئەوہ يەك دوو سەبارەت بە برگەى دووہمىيان ھەولدان بۇ ھىنانە ئاراي كەشى پەروەردە و فىركارى گونجاو كە ماىەى بەدەھىنانى ئامانجە خوازراوہكان بىت بەكرىتە ئامانجەكانى ئەم ياسايە بىت وەك چۆن لە ماددەى چوار لە يازدە برگە خراونەتەر وو، بۇيە پىشنىيازىش دەكەم برگەى پىنجەم لابىرىت، چونكە لە ئامانجە گشتى و ھاوبەشەكانى ماددەى چوارە برگەى دەبەم ئاماژە بەمە كراوہ بە نىسبەت برگەى نۆيەمەوہ رىنمايىكارە پەروەردەيىەكان بەكرىتە تويزەرە كۆمەلايەتبيەكان، وە برگەيەك زياد بەكرىت بۇ بەدەھىنانى ئەم ئامانجانەى سەرەوہ بەرپووبەر يارىدەدەرىكى ھەبىت و ھاوكارى دەبىت كە ئەوہمان كرد دەتوانىن بە ئاسانى تەوہرى سىيەم لابهين، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد حەمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

دکتۆر ھەورامان لىرە نىيە، گلستان خان فەرموو.

بەرپز گلستان باقى سلیمان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت ماددى (۶۲) برگا شەشى بەرى راپۆرت بەيتە درست كرن قسەك لىرە لادايە بەش كردنى بەشە وانەكان بە يەكسانى ئەو تىدا نەمايە نوکە بەسەر مامۇستايان بە شىوہيەكى دادپەرورەرانە من قى رەنگى نقيسىيە ئەگەر مە پى باش بىت دانئىنەقە دووبارە دابەشکردنى بەشە وانەكان بە يەكسانى بەپى پىپۆرى و تواناستى مامۇستايان بەسەرياندا و بە شىوہيەكى دادپەرورەرانە و دلنباوون لە پىادەکردنى پلانى سالانەى خويىندن لە بابەتە پەيوەندىدارەكان بەرپز سەرۆكى پەرلەمانى ئارىشا ھەرا مەزن ئەقرو د كەرتى پەروەردىدا نەپىكخستنا مىلاكىيە

راسته رېښه بهر چوند ماموستا ل قوتابخانا وی هه نه رېښه بهر دئ وه سا به شه وانا ل سهر دابه ش کت، لئ ل سنوورئ هه می په روه ردئ پارېزگه ها ئەف ئارېشه گه له کا مه زنه کو میلاک یئ رېښه خستی نینه، وه ئەم دزانی و دگه هیته مه ماموستا هه یه چاره ها تا پېنج به شه وانا دبېژیت هه یه بیست و چاره ها تا سی به شه وانا ژئ دبېژیت پتريا وان چاره ها تا پېنج به شه وانا دبېژن دناف سهنه رئ باژېرا دانه ئو هندی ژمارا ماموستا یا زېده یه و ل دهرقه ی قئ سنووری یه ک به شه وانا دبېژن تاییه ت ئو وین گوند و جهین دووره ده ست، ژبه ر هندی یا فهره ئیدی کار ل سهر قئ چهن دئ به یتنه کرن هه تا ئەف پرۆژه دگه هیته بواری جېبه جئ کرنېدا، زۆر سوپاس.

به رېز د. هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سه روکی په رله مان:

حسیبه خان فهرموو.

به رېز حسیبه سعید ابراهیم:

به ریز سه روکی په رله مان.

سه باره ت به ته وه ری هه شته م منیش پشتگیری ماموستا سه رچنار خان ده کم پېویسته ئەو ته وه ره رېښه خسته وهی بو بکریت چۆن له ته وه ری یه کم م و ماده دی (٦١) ئاماچه به به رپوه بهر و یاریده ده ری به رپوه بهر ماموستا و فه رمانبه ران کارمه ندان دراوه، بویه ئەگه ر بېتو له ماده دی (٦١) وه هه تا ته وه ری سېزده یه م رېک بخریت هه تا ئەرکه کان سه ره تا مه رجه کان ئینجا ئەرکه کان پاشان بېینه سه ر فه رمانبه رانی دیکه له ماده دی (٦٢) برگه ی دووه م منیش پشتیوانی ئەو هه قالانه ده کم که پېشنیاریان کرد هه ولدانه که هه لېگیریت برگه ی چواره م بکریته ده سته بهر کردنی ژینگه یه کی ته ندروست پېنجه میس کارکردنه که هه لېگیریت به رزکردنه وه بېت له برگه ی شه شه میس پشتگیری ماموستا سه رچنار خان ده کم به وه ی که دابه شکردن به پئی پسرپوری بېت، وه له ناو ئەو یاسایه دا زۆر جار ده سته واژه ی دیکه به کاره اتووه ئەو دیکه یه هه لېگیریت زۆر مه تاییه له برگه ی دوازه یه م و چواره م پشتگیری رای دکتور محی الدین ده کم له سه ر کوی بابه ته کانیس برای به رېزم کاک دکتور رېوار بابکه یی و هه روه ها لنجه خان و کاک شیخ ظاهریش ده کم، زۆر سوپاس.

به رېز د. هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سه روکی په رله مان:

دکتور هه ورامان ناوی نووسیوه به لام لېره نییه، به رېز جه نابی وه زیر ئەگه ر سه رنجیکتان هه یه فهرموون.

به رېز ئالان حه مه سعید/ وه زیری په روه رده:

به ریز سه روکی په رله مان.

وه کو ئاماژه م پېدا ئەگه ر مه جالمان بده ن ئیمه تیبینییه کان ده نووسین ئەوه ی پرسیارى موحه ده ده پېش ئەوه ی پشوو وه ربگرن ده ده قه مان بده نئ ئەو کاته وه لام ده ده یینه وه.

به رېز د. هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سه روکی په رله مان:

باشه، ماده دی (٦٣) به رېزان.

بەريز سلام عبدالله حسن:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوهرى سېيەم:

ئەرکەكانى يارىدەدەرى بەريز بەر لە دامەزراوە حكومىيەكاندا.

ماددەى (۶۳):

يەكەم/ ئەرکى يارىدەدەرى بەريز بەر بۇ كاروبارى كارگېرى يارمەتيدانى بەريز بەر لە ئەرکە كارگېرىيەكاندا.

دووم/ ئەرکى يارىدەدەرى بەريز بەر بۇ كاروبارى قوتايان يان خويندكاران يارمەتيدانى بەريز بەر لە كاروبارى قوتايان و خويندكاراندا، وە يارمەتيدان و رېنمايى كردنى قوتايان و خويندكاران و ھەر ئەرکىكى دىكە كە بەريز بەر پىي دەسپىرېت.

بەريز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەريزان لە سەر ئەم ماددەيە ھەر كەسك دەيەوېت گىتوگۇ بكات با دەست بەرز بكاتەو بە ئوئەوى ناوى تۆمار بکەين، بەريزان ئەوانەى دەيانەوېت گىتوگۇ لە سەر ئەم ماددەيە بکەن برىتەين لە (مژدە خان، كاك مەم، شىرىن امين، دكتور رېبوار، محمد سعیدالدين، كاك ازاد، كاك ھىمداد، رۆبينە خان، سارا خان) كەسى تر ھەيە؟ شىرىن خان فەرموو.

بەريز شىرىن امين عبدالعزىز:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۶۳) لە راستيدا ماددەى (۶۳) دەتوانىن بلىين تەواوكەرى ماددەى (۶۲) يە دەكرا بە يەك تەوهر بووايە پىويست ناكات تەوهرىكى ترى بۇ ئىزافە بکرىت ئەو سەرنجىكە، وە زائىدەن رەنگە بۇ ماددەى (۶۳) بۇ ماددەى (۶۲) دروست بىت كە باس لە پىوهرى دانان و ھەلسەنگاندن نەكراو پىويستە رەچاوى پىوهرى زانستى و پەروەردەيى و ئىدارىش بکرىت بۇ دانانى ئەو دوو پىگەيە، و پىشنيارىكى ترم ئەو يە كە پىويستە وەزارەت ھەل برەخسىنىت بۇ مامۇستا بۇ پەرەپيدانى تواناكانى نەك تەنھا رەخساندنى ھەل بۇ ئەو بىت بە بەريز بەر ياخود يارىدەدەر، زۆر سوپاس.

بەريز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك ھىمداد فەرموو.

بەريز ھىمداد صباح بلال:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوهرى سېيەم ئەرکەكانى يارىدەدەرى بەريز بەر لە دامەزراوەكانى حكومىيەكاندا منىش شىوهرى شىرىن خان ئەم ماددەيە تەواوكەرى ماددەى (۶۲)، بۇيە ئەم جۆرە ئەرک و كارەكانى كارگېرى و ئىدارى بە راستى لە ياسايەكى وا ھاتن موھىمە، بەلام و ابزانم ھەمووى تەحسىل ھاسلە ئەوانە دەكرا بە پەپرەوېكى تر ئاماژە پىبىكرىت و لەوى بنووسرىتەو، زۆر سوپاس.

بەريز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، رۆبينە خان فەرموو.

بەرپز روبينه اويملك عزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (٦٣) بړگهى يه كه م ئهركى ياريددهدى بهرپوه بهر بو كاروبارى كارگيرى يارمه تيدانى بهرپوه بهره له ئهركه كارگيريبه كاندا ليره بهرپوه بهر بربادهر كريبه پيويست بوو ليره شدا به حسى سهرپه رشتيار بېته كرن ئايا په يوه نديت وى گه ل بربادهر و بهرپوه بهر دى چهوا بيت؟ سوپاس.

بەرپز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

زور سوپاس، كاك محمد سعدالدين فەرموو.

بەرپز محمد سعدالدين انور:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ههروهكو رايه كهى روبينه خان شيوازى په يوه ندى بهرپوه بهر له گه ل سهرپه رشتياري په روه رده يى نه نوسراوه باسى بهرپوه بهرايه تيبه كان كراوه له وانه يه بهرپوه بهر يا خود ياريددهدر دوو مانگ سى مانگ پيويست نه كات سهردانى په روه رده بكات، به لام سهرپه رشتياري په روه رده يى كيشه هه بېت و نه بېت به شيوازىكى دهورى هه لسه نگاندى ماموستايان ده كات له قوتابخانه كان، بويه ليره جيگايه ك بكرىت شيوازى په يوه ندى نيوان بهرپوه بهر و سهرپه رشتياري په روه رده بيش زياد بكرىت، سوپاستان ده كه ين.

بەرپز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك ازاد فەرموو.

بەرپز ازاد اكرام بهرام:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من ده بينم لهو پرۆژه ياسايه بهرنامهى ناوخو و ياسا تيكه ل كراوه له ستافى په روه رده و بهرپز وه زير ده ليم جيا بكرىته وه بهرنامهى ناوخو له گه ل ياسا جيا بكرىته وه كه شتيك ده بېت ده چيته ناو ياسا به لام ئيستا لهو ماددهى (٦١، ٦٢، ٦٤) بړو هه مووى بهرنامهى ناوخويه كه چون ئيش بكهى په يره وى ناوخويه به راي من له هه ريمى كوردستان له سهر په روه رده چوار كيشه مان هه يه كيشه ي بينامان هه يه كيشه ي ماموستامان هه يه كيشه ي دهوامان هه يه و كيشه ي پرۆگراممان هه يه چون به ياسايه ك ئه و كيشانه حهل ده كرىت من يادداشتيكم داوه به سهرۆكايه تى پەرلەمان، وه پيشنيارىشم كردوو چون ئه و كيشانه حهل ده كرىت به راي من كيشه كان حهل بكه ين به ياسا و جياش بكه ينه وه....

بەرپز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

له سهر ئه و مادده يه قسه ده كهى جه نابت يا له سهر يادداشته كه ت؟

بەرپز ازاد اكرام بهرام:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئه وه ئيستا په يره وى ناوخويه ياسا نيه..

بەرپز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سەرۆكى پەرلەمان:

دهست خو ش كاك ازاد، دكتور ريبوار فەرموو.

بەرپز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من مەبدەئەين لەگەڵ ئەو مەدەئە وەكو خۆى بمىنئەتە وە نەكرىتە بەشيك لە ماددەى پېشوو ترى، چونكە دوو ئەركى جىايە بەرپۆ بەر و يارىدە دەرى بەرپۆ بەر، بەلام لەگەڵ ئەو دا ھەرچە نەدە لە بەرگەى دوو مە ئامازە بەو كراو ە يەككە لە ئەركە كانى يارىدە دەرى بەرپۆ بەر ئەو ە بەر بۆ كاروبارى قوتابيان و خویندكارانە دەمە ویت بە تە حیدى بەرگە يەكى تری بۆ ئىزافە بكرىت كە پىموايە گرنگە ئەو یش ئەو ە يە كە يەككە لە ئەركە كانى يارىدە دەرى بەرپۆ بەر ئەو ە بىت بە دوادا چوون بۆ كىشەى قوتابيان و خویندكاران بكات لە ناو قوتابخانە دا، وە چارە سەر كرنىان ئەمە ئەگەر بە تە حیدى ئامازەى پىبكرىت زۆر گرنگە.

بەرپز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك لقمان فەرموو.

بەرپز لقمان حمد حاجى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦٣) وا دەردەكە ویت كە وەزارەت دوو يارىدە دەر دادە نىت بۆ قوتابخانە كان لە راستیدا ئەزمونى دانانى زۆرى يارىدە دەرى كە پىشتر لە زانكۆ كانىش ئەم ئەزمونە تا قىكراو تە وە پىمانوايە ئەمە جگە لە رۆتىنات شتىكى تر زیاد ناكات، بۆ ە ئەگەر سىستەم ھە بىت پىويست ناكات ئىمە ئەو ھەموو يارىدە دەرە زیاد بكەين پىمانوايە يەك يارىدە دەر كافىە بۆ رايكردنى ئىش و كارە كانى خویندنگاگان دوو يارىدە دەر زیادە و بكرىت بە يەك يارىدە دەر، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك مەم فەرموو.

بەرپز مەم بورھان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر پىشنىيازە كەم بۆ ماددەى پىشوو تر جىبە جى كرا ئەو ەى كە يارىدە دەرى ئەركە كانى رادە پە رپنىت پىموايە جەدواى نا بىت ئەو تە وەرە و پىويستە لابرىت، سوپاس.

بەرپز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

مژدە خان فەرموو.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦٣) پرسىارىكم ھە يە زۆرىك لە قوتابخانە كان سى دەوامى تىدا دەكرىت بەرپۆ بەر ناتوانىت لە ھەر سى دەوامە كە بەرپۆ بەر يە تى ئەو خویندنگايە بكات ئايا لە دەوامىكدا كە يارىدە دەرى بەرپۆ بەر رۆلى بەرپۆ بەر دە بىنىت ھەر ناوى يارىدە دەرى بەرپۆ بەرە لە دەوامە دا ياخود ناوىكى تری بۆ دادە نرىت ياخود بەرپۆ بەر دە بىت لە وى؟ سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد ھەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، لىژنەى تايىبەتمەند ماددەى داواى ئەو ھەرموون.

بەرپز گلاوئىز عبىد عثمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى چوارەم

ئەركەكانى مامۇستا

ماددەى (۶۴):

يەكەم/ پەرورەدە كىردن و فېركىردنى قوتابى و خويىندكار بەپىي پىرۆگرامەكانى خويىندىن و گەشەپيدانى گىيانى داھىنان و خويىندەوھى بنيادنەرانەى دەقەكان.

دووھم/ پشتيوانى كىردنى قوتابى و خويىندكار لە بنيادنانى بەھاكان و كەسايەتى و متمانە پەيدا كىردن بە خود.

سىيەم/ رەچاوكىردنى تواناكانى قوتابيان و خويىندكاران لە كاتى وانە وتنەوھ.

چوارەم/ دارشتنى پلانى سالانەى خويىندى ئەو بابەتانەى كە مامۇستاكە دەيانلىتتەوھ و دابەشكىردنى بەسەر قوتابيان و خويىندكاراندا.

پىنجەم/ ئامادەكىردنى قوتابيان و خويىندكاران بۇ تاقىكىردنەوھەكان و ئامادەكىردنى پرسىيارەكان و چاودىرى كىردن و راستكىردنەوھى وەلامى تاقىكىردنەوھەكان و دانانى نمرەكان.

شەشەم/ گەشەپيدانى زانىارى و توانا خودىيەكان لە رىگەى بەشدارى كىرن لە خولە پەرورەدەى و فېركارىيە جۇراو جۇرەكان و بەدواداچوون و بەرەو پىشچوونە ھاوچەرەخەكان لە بوارەكەى

خويىدا و بەشدارى كىردن لە فېربوونى بەردەوام و فېركىردنى كەسانى دىكەدا.

ھەوتەم/ ھەماھەنگى لەگەل كارگىرى دامەزراوھەكە بۇ بەدىھىپاننى ژىنگەيەكى پەرورەدەى و فېركىردنى باش.

ھەشتەم/ پىدانى ئەو زانىارىيەكانەى كە كەس و كارى قوتابيان و خويىندكاران داواى دەكەن سەبارەت بە قوتابى و خويىندكارەكانىان لە پىناو بەرەو پىشچوونى خويىندىان.

نۆيەم/ چاودىرى سەلامەتى قوتابى و خويىندكار لە كاتى وانە و لەو كاتەى لە ژىر سەرىپەرشتى مامۇستادان.

دەيەم/ پىشكەش كىردنى نوسراو و پىشنىياز لە كاتى پىويست بە كارگىرى دامەزراوھەكە سەبارەت بە چۆنىيەتى بەرەو پىشكىردنى دامەزراوھەكە و دابىنكىردنى دلىيى جۇرى سەلامەتى تىدا.

يازدەيەم/ بەشدارىكىردن لە چالاكى و ئەركە پىويستەكان لە دامەزراوھەكەدا لە پىناو دەستەبەر كىردنى بەردەوامى خويىندىن لە ژىنگەيەكى دروست و دابىنكىردنى دلىيى جۇرىدا.

دوازدەيەم/ ھەر ئەركىكى پەرورەدەى و فېركىردنى دىكە كە لە لايەن بەرپوھەبەر پىي دەسپىردىت.

سىزدەيەم/ رىزگرتن و پاراستنى تايىبەتمەندى و نەپنى قوتابى و خويىندكار و دامەزراوھەكە.

چواردەيەم/ ھەر ئەركىكى پەرورەدەى و فېركىردنى دىكە كە لە رىگەى رىنمايىيەوھە كە وەزىر دەرىدەكات پىي دەسپىردىت.

بەرپز د. ھېمەن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرپزان لە سەر ئەم ماددەيە ھەر بەرپزىك دەيەويٹ گەتوگۆ بکات با دەست بەرز بکاتەو، بۆئەوئە ناوى تۆمار بکرىت بەرپزان لە سەر ماددەي (٦٤) ئەو بەرپزانە دەيانەويٹ گەتوگۆ بکەن (کاک مەم بورھان، دکتۆر اسماعيل، مامۆستا عمر، سەرچنار خان، ھلز خان، بدريه خان، سارا خان، رۆبينە خان، کاک مەلا ناصر، خاتوو شيرين، کاک بەجت، کاک چيا، کاک پيشهوا، کاک شېخ ظاهر)، کاک مەم فەرموو.

بەرپز مەم بورھان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ بېرگەي يەكەم مەن بەشپۆيە پيشنيز دەكەم يەكەم بەديھينانى ئامانجەکانى ئەم ياسايە و پېرۆگرامەکانى خويندن لە پەروەردەکردن و فيرکردنى قوتابى و خويىندكاردا كە ئامانجەکانى ئەم ياسايە كە لە ماددەي چواردا ھاتوون ئەو كاتە ئاسايە بېرگەي دووھم لايىر، چونكە لەناو ئامانجەکان گشتيەکان و ھاوبەشەکاندا ھاتوون، وە بېرگەي شەشەم پيشتر لە ماددەي (٣) بېرگەي ھەشتەم ئاماژەي پيكرائو، وە بېرگەي يازدەيەم ديسان پيموايە پيويست دەكات لايىر، چونكە ئەوانە ديسان لە ماددەي ناوبراودا ئەوئە پيشتر ئاماژەم پيكرائو ھاتوو دەكرىت بېرگەي دوازدەيەم كە دەليت ھەر ئەركيكي پەروەردە و فيرکردن كە لە لايەن بەرپۆبەرەو پيى دەسپيىردىت پيموايە ئەو دەسەلاتە نەدرىتە بەرپۆبەر بۆ نمونە بە مامۆستاي بىركارى بليت تۆ وەرە دەرسى كوردى بليوہ يا جوگرافيا بليوہ ئەم ئەركە پەروەردەييانە پيويست ناكات مودير ئەوئە بکات، چونكە لە بېرگەي چواردەيەمدا كافىيە كە ئەركى پەروەردە و فيرکردنى ديكە كە لە لايەن وەزارەتەو بە رينمايى ديارى دەكرىت لەوانە ئەگەر شتيك پيويست بکرىت وەزارەت ئەوئە ديارى بکات نەك بەرپۆبەر ئەو ئەركە بە مامۆستايەكى ديكە بسپيىرت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ھېمەن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بدريه خان فەرموو.

بەرپز بدريه اسماعيل محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (٦٤) كە باس لە ئەركەکانى مامۆستا دەكات تەبەن لەم پېرۆژە ياسايەدا كەم باسى مافەکان كراو دەتوانم بليم ھەر باس نەكراو جگە لە ھەگبەي مامۆستا كە ئەويش گشتگيرە لەگەل بەريوہەر و ئەوانى تر ھيناوئەتى ماددەي (٩٦)، بۆيە مەن پيشنيار دەكەم دواي ئەركەکانى مامۆستا مافەکانى مامۆستاش ديارى بکرىت كە بۆ نمونە پلە بەرزکردنەو، مووچەي، شايستە، بيمەي تەندروستى، خانەنشيني شايستە ھەموو ئەوانە گرنگە كە بە ماددەيەك جىگەي بکرىتەو، وە پيشنيار دەكەم چەند بېرگەيەك زياد بکرىت يەكەم ئەركى مامۆستايە بە وتنەوئەي وانەيە لە پۆلدا بەداخەو خەريكە دەبيتە دياردە لە زۆرىك لە قوتابخانەکان وانەي تايبەيەت ئەفزەليەتى زياتر دەدرىت بە وانەي تايبەت كەمتر بۆ نمونە لە پۆلدا بابەتى شەرح و زۆر جار گلەيى خويىندكارەکان بۆمان ديتەو كە مامۆستا دەليت ليرەدا فريا ناکەوين يا لە وانەي تايبەتدا دەتوانن ئەو بابەتە شيكارى زياترى بۆ بکرىت يەككى تر لە بېرگەکان گرنگى بە بوارى كەسايەتى قوتابى و خويىندكار لە رووى رەوشت و بەھاكانەو گرنگە بۆي زياد بکرىت، وە رەچاوكردنى

يەكپۇششيش كە جىل و بەرگىك بىت كە لەگەل كلتورى كۆمەلگا گونجاو بىت و كىشە لە پۇلدا دروست نەكات و اتا يەكپۇشى بىت چۆن فيئەكانى تر وەك تەندروستى و بۇ نمونە بەشى سەندىكاكان و ھەموو ئەوانە جلى تاييەتيان ھەيە ئەگەر بۇ نمونە يەكپۇششيش نەبىت سەدرىەكى موحتەشەم بپۇشپىت لە كاتى وتنەوہى وانەدا، زۆر سوپاس.

بەريز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك مەلا ناصر فەرموو.

بەريز عبدالناصر احمد على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە و مېھرەبان، تەوہرى چوارەم ئەركەكانى مامۇستا لە بېرگەى يەك پەرورەردە كردن و فير كردنى قوتابى و خویندكار بە پىپى پىرۆگرامەكانى خویندن و گەشەپىدانى گيانى داھىنان و خویندەنەوہى بنیادنەرانەى دەقەكان لیرە پەرورەردە كردن و فير كردنى قوتابیان و خویندكاران بە شپۆەيەكى دادپەرورەرانە ئەوہى بۇ زياد بكرىت لەو بەينە ئەوہ لە خالى يەكەم، بەلام ماددەى (٦٤) ئەركەكانى مامۇستا لە چوارەدە بېرگە باسكراوہ رۆلى پىپويستە لەگەل ئەو ئەركانە وەكو ئەوہى بدريە خانىش وتى مافەكانى مامۇستا جىگىر بكرىت، لەبەر ئەوہى باشكردنى گوزەرانى مامۇستايان پىپويستە حكومت ژيانىكى شايستە بۇ مامۇستايان دابىن بكات بە دابىنكردنى شوينى نىشتەجى بوون يان پىدانى زەوى و شكۆ و پىگە و ناوبانگى مامۇستا گەورەترە، چونكە ھەموو چىن و تويزەكان بەرھەمى بىر و ھۆشى مامۇستايان، زۆر سوپاس.

بەريز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك پىشەوا فەرموو.

بەريز پىشەوا طاھر مصطفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

وہلا من ھەم بۇ ھەقالانى وەزارەت و ھەم بۇ ھەقالانى لىژنە وشەى قوتابى و خویندكار ھەردووکیان بە تەنيا زۆر جوانن كاتىك دەلىلى قوتابى ھىچ كىشەيەكى نىيە كاتىك دەلىلى خویندكار ھەر وشەيەكى جوانە، بەس كاتىك كە پىكەوہ نوسراون لەخۆيەوہ دىگەلەت بىر دىتەوہ موستەلەچىكى حزيبيە يەعنى من نازانم ئايا قوتابى و خویندكار دوو فيئەى جياوازن كە لە ھەموو رستەكاندا دووبارە كراوہتەوہ؟ پەرلەمانى كوردستان و لىژنەى پەرورەردە ئىمە دەبىت ئازايەتيمان ھەبىت لە ھەندىك بابەت و رۆلمان ھەبىت لە كالكردنەوہى ئەم شتانەى كە برىنى ناخۆش و شتى ناخۆش بىرى ئىمە دەھىننەوہ، بۆيە ئەگەر ھىچ نەبىت لە ياساكە لە سەر ئەوہ رىككەون يەعنى بۇ نمونە بىكەنە فيرخواز موعقول نىيە لە ھەموو شوينىك نوسراوہ قوتابى و خویندكار ھەمووشى يەك مەعناى ھەيە، سوپاس.

بەريز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك بەجت فەرموو.

بەرپز بهجت علی ابراهیم:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

ئەرکه کانی مامۆستا ماددهی (٦٤) برپگهی چوارهم دارپشتنی پلانی سالانهی خویندنی ئه و بابتهانهی که مامۆستا دهیانلپتته وه دابه شکردنی به سهر قوتابیان و خویندکاراندا پيشنیار ده که م لیره مامۆستا پلانا خو یا سالانه پشتی ده رینانا رۆژانیت بینقه دانی ل ديف رۆژ ژمیرا هه ی ل هه ریمما کوردستانئ پلانا خو یا سالانه بده ته ف به رپقه به رپ قوتابخانی یه عنی رپقه به رپ قوتابخانی پلانا وه ربگریت په سه ند بکه ت ئینجا یا دووی هه روه سا پيشنیار ده که م کو مامۆستا پلانا خو یا رۆژانه بده ته قوتابیا یه عنی سهر قوتابییت خو دابه ش بکه ت پيشنیار ده که م دوو ماددیت دی بینه زیده کرن پشتی خالا چاردئ ئو پازدئ گرنگیدان به به کارهینانی تاقیگهی قوتابخانه وه ک تاقیگهی فیزیا و کیمیا و زینده وه ره زانی بو گریدانی بابته به کرداری یه عنی ئه م هه می قوتابی بووینه و زانین ئه و تشتی مایه ل هزرا مه و ئه و کات بوویه کو ئه م چووینه تاقیگه هئ و ئه و تشتیت بو مه ب کار ئینای ب چاف دیتین ئه ویت ماینه ل بیرا مه رهنگه گه له ک تشتیت دی گوئینه مه هه ر ل بیرا مه نه بووینه، وه خاله کا دی زیده ببیت سهر دوورکه وتنه وه له به کارهینانی تووندوتیزی و قسه ی نه شیواو گه ل قوتابی و خویندکارا یه عنی ل ئیریدا مامۆستا ئه رکئ و بیه ئه قئ موراعات بکه ت، هه روه سا پیتقییه ئی وه کی هاوکاریت مه ئی به حس کرین کو مافی مامۆستایا ئی بینه ده ستنیشان کرن مافیت وان چنه ئه قه وه کو ئه رک بوون، زور سوپاس.

بەرپز د. هینمن احمد حه مه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس، کاک چیا فهرموو.

بەرپز چیا حمید شریف:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

من یه ک تیبینی هه بوو یه ک ژ ئه رکیت هه ری گرنگ یی مامۆستای ئه وه هه ماهه نگی و خورت کرنا په یوه ندیا گه ل دایک و بابیت قوتابیاندا د گه ل که س و کاریت قوتابیاندا به لئ ب مخابنیقه د قان ماددا دا ژ ئه رکئ مامۆستای ب هیه چ شیوازه کی به حس ل په یوه ندیا ناقبهینا مامۆستا د گه ل قوتابیادا نه هاتیه کرن بو وئ ئی من یی باشه ژ ئه رکئ هه ری گرنگ یی مامۆستای خورت کرنا په یوه ندیانه د گه ل مالباتی ب هیه چ شیوازه کی نه هاتیه به حس کرن من یی باشه لیژنا تاییه تمه ند به رسقه کی بده ت ئایا بو چی ئه ف بابته ئی گرنگ نه هاتیه به حس کرن، هه روه سا برگا دوازئ و چاردئ برگا دوازئ بیژیت هه ر ئه رکیکی په روه رده یی و فیرکردنی دیکه که له لایه ن به رپوه به ر پپی ده سپیردریت خالا چاردئ ئی هه مان مه فهومه که له لایه ن رینماییه کانی وه زیره وه یه وه زیر راسته وخو رینمایي ناده ته مامۆستایان وه زیر دیده ته په روه ردئ و ئیدارا په روه ردئ دیده ته مامۆستایا من یی باشه خالا دوازئ و چاردئ ببیته یه ک خال و یه ک ژ وانا بپته لادان به س ب یه ک که لیمه دیشیت بکریته یه ک برپگه، زور سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك شېخ ظاهر فەرموو.

بەرپز ظاهر محمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (٦٤) خالى ھەشتەم پېدانی ئەو زانیاریيانەى كە كەس و كارى قوتابیان تا كۆتایی دېرەكە من پېم باشە سیاغەكەى بەم شېوہبە لى بكریت ھەماھەنگى كەردن لەگەل كەس و كارى قوتابیان و خویندكاراندا بە پېدانی زانیاری لەپینا و بەرپوہچوونى پەرورده و خویندنیاندا بە شېوہبەك كە بگونجیت لەگەل رەوشى پەرورده لە ھەرپمدا، سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، سارا خان فەرموو.

بەرپز سارا دلشاد بكر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوہرى چوارەم ئەركەكانى مامۆستا ماددەى (٦٤) بېرگەى دووہم پشٹیوانى كەردنى قوتابى و خویندكار لە بنیادنانى بەھاكان و كەسایەتى و متمانە پەيدا كەردن بە خود پیموایە باشتر وایە كە كەسایەتى مامۆستاش پیناسەبەكى بۆ بكریت پېویستە كەسایەتى مامۆستا بۆ راھینانى كارى پەروردهی و وانە و تەنە و ئامادەكارى چۆنیەتى مامەلەكەردن و ھەلسوكەوت لەگەل قوتابى و خویندكار ئامادەبى بۆ بكریت ھەر ھەنگاویكى مامۆستا یان ھەر وشەبەك كە دەریدەبېت كارىگەرى خۆى دەبیت بۆ سەر قوتابى، وە لەھەمان ماددە پشٹیگىرى لە قسەكانى بدربە خان دەكەم پېویستە مافەكانى مامۆستاش ديارى بكریت، زۆر سوپاس.

بگونجیت لەگەل رەوشى پەرورده لە ھەرپمدا، سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

رۆبىنە خان فەرموو.

بەرپز روبىنە اويملك عزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (٦٤) بېرگەى دوازده و چوارده پېویستە ھەر دووكیان بنە بەرگە و بشى شېوازی بەپتە نقيسین ھەماھەنگى كەردن لەگەل رینمایى پەروردهی بۆ ئەو پېشھاتانەى لەنپوان قوتابى و خویندكار و ھۆبەكانى خویندن یان بەو ھۆبەوہ دروست ببیت، وە پشٹیگىرى لە قسەكانى كاك چیا و شېخ ظاهر دەكەم، سوپاس.

بەرپز د. ھېمن احمد ھەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، شىرىن خان فەرموو.

بەرپز شىرىن امين عبدالعزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦٤) كە ئەركەكانى مامۆستایە لە چوارده بېرگە پېكھاتووە، بەلام پیموایە لە ھىچ بېرگەبەكدا ئاماژە بە پەيوەندى نپوان مامۆستا و فېرخواز نەكراوە لە كاتېكدا ئەمە بەكېكە لە ئەركە ئەساسىبەكانى مامۆستا رەنگە ئەم نمونەبە لە زۆربەى ناوہندەكانى خویندندا بوونى

هه بېت زور فيرخواز هه يه كه چاوى ده كه وېت به ماموستا به حوكمى رهنكه هه ندىك سلوك و هه لسوكه وتى نه و ماموستايه له رووى تووندوتيزييه وه ته نانه ت نه و خوښكاره نه وه شى كه ده زانېت و نه و زانسته شى كه پييه رهنكه سفر بيته وه، بويه نه مه يه كيكه له نه ركه نه ساسييه كانى ماموستا، وه پيشنيز ده كه م نه و نه ركه يه له پال نه ركه كانى ماموستا جيگير بكرېت هه ماموستايه كه په يوه ندييه كى باشى له گه ل فيرخوازا هه بېت نه وه ناستيكي زور زور باشه له رووى په روه رده يى و زانستى و روشنبرييه وه، بويه به پيوستى ده زانم بوونى هه بېت، وه سه باره ت به مادده ي (64) برپگه ي يه كه م پشتگيرى له ره ئى كاك مه م ده كه م و بو مافه كانى ماموستا به داخه وه به پي پيوست له م ياسايه دا جيگير نه كراوه پشتگيرى له ره ئى بدريه خخان و كاك مه لا ناصر ده كه م پيوستته جه خت له دا بينكردنى بژپوى ناستى گوزهران و ژيانى ماموستا بكرېته وه له به رامبه ر نه و پيگه و روله گرنگه ي له پرپوسه ي گه شه سه ندى كومه لگا و نه وه كانى ناينده دا ده يگيرپېت، زور سوپاس.

به رپز د. هينم احمد حه مه صالح/ جيگري سه روكى په رله مان:

زور سوپاس، هلز خان فهرموو.

به رپز هلز احمد محمد:

به رپز سه روكى په رله مان.

تېبينېت من سه ر نه ركه كانى ماموستا ماددا (64) برپگا سييه م و چواره م و پينجه م و هه شته م سيژده يه مه به رپز جه نابى وه زيرى د سييه مدا هاتى ره چاوكردنى تواناكانى قوتابيان و خوښكاران نه گه ر مه به ستا وانا ل قيړى فروقات فرديه بيت نه فه غه له ت يا هاتيه وه رگيراني پييتقيه ب سياغه كا ديتر ره چاوكردنى جياوازي تواناكانى قوتابيان دا بيته (فروق فرديه)، وه سه باره ت ب برپگا چواره م دارشتنى پلانى سالانه و روژانه ش هه يه دوو پلان هه نه ماموستاى پلانا سالانه و پلانا روژانه نه و بابه ته نه كه ماموستا ده لېته وه هه تا ئيره ته مامه به س برپگا ديترى يا زيده يه يه عنى مه عقوله ماموستاى سه د و پينجه ته له به هه بن سه د و پينجى پلانا كوږى بكه ت و بده ته ته له با؟ نه يى مولزه مه ب وي چه ندى، ژبه ر هندی تنى ريفه به رى مافى هه ي نه قى پلانى ده ف خو به لگريت، وه سه باره ت ب برپگا پينجه م ده بيت سياغه كا ديتر بو بيته كرن قى شپوازي هه نى ئاماده كردنى پرسيا ره كان و به شدارى كردن له نه جامدانى تاقيكردنه وه كان و پشكنين راستكردنه وه نينه جه نابى وه زيرى پشكنينه وه لامى تاقيكردنه وه كان و دانانى نمره كان به گوږه ي دروستى وه لامه كانيان هه شته م ل قيړى د بيژيت پيدانى نه و زانيارانه ي كه كه س و كارى قوتابيان هه شته م د گه ل سيژده يه م پاراستنى تايبه تمه ندى و نه ينى قوتابيان ته قريبه ن دژى يه كن هه موو كه س و كارى ته له به ي ماف نينه نه ينييت ته له به ي بزانيت و نمرېت وي بزانيت به س به خپوكاره، قيجال قيړى ده بيت به يته ته حديد كرنى پيدانى نه و زانيارانه ي كه به خپوكارى قوتابى ته له ب بكه ت كه س و كار ئيحتيماله مام ديھيت ئيحتيماله خال ديھيت ئيحتيماله بسامه ك ديھيت دئ هنده ك تشتا سه ر قى قوتابى كه ت نه فه ژى ديبيته هه قدژ سه ر برپگا سيژدى برپگا سيژده ريژگرتن و پاراستنى تايبه تمه ندى ريژگرتن يا زيده يه ل قيړى بتنى پاراستن و تايبه تمه ندىا نه ينيا قوتابيان بيته كرنى برپگا دوازه بيته پشت سيژده و برپگا چارده ژى به يته...

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه روکي په رله مان:

زور سوپاس هلز خان نه گهر به نووسين بياندهيتي، سه رچنار خان فرموو.

بهريز سه رچنار احمد محمود:

بهريز سه روکي په رله مان.

پشتگيري له قسه کاني ماموستا هلز ده که م به ئيزافه ي نه م خالانه برگه ي يه که م و دووهم نه و بنيادنانه وه نييه بونيادنانه وه يه نه گهر ريک بکريته وه له برگه کاني که ماموستا هلز باسي کرد پشتگيري لي ده که م له برگه ي دوازه يه م و سيژده يه م و چوارده يه مدا له برگه ي دوازه يه م ده لپت هه ر نه رکيکي په روه رده يي و فيرکردني ديکه که له لايه ن به رپوه بهر پي ده سپيردريت ليره نه مه ت هي ناوه دوايي هاتووي ديسان نه رکيکي ديکه له سيژده يه مدا هاتووه ده لپت ريژ گرتن و تاييه مهندي جاري نه و برگه ي چوارده زياده مادام ليره نه رکي په روه رده و فيرکردن که له لايه ن به رپوه بهر وه پي ده سپيريت چوارده لايه ن ده مپنيته وه سيژده مادام هه ر نه رکيکت داناوه سيژده بچيته شويني دوازه، وه دوازه ش بييت به سيژده ش بييت به نه خير دانه، چونکه هه ر نه رکيک بيت نه وه به رپوه بهر پي ده سپيريت جا رينمايي وه زيريشي ناويت بيت ته داخل بکات له کاري ماموستادا مادام به رپوه بهر خوي رينمايي ده رده کات، به لکو له کو تاييدا وه زير خوي رينمايي بو ئاسان جيپه جي کردني ياساکه ده رده کات ئيتر هه موو مادده يه ک دوو جار ده لپت وه زير رينمايي ده رده کات سي جار ده لپت وه زير رينمايي ده رده کات وا ده زانم نه وه ئالوزيه ک دروست ده کات له ياساکه وه له جيپه جي کردنيشي زور گرفت دروست ده کات، سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه روکي په رله مان:

دکتور اسماعيل فرموو.

بهريز اسماعيل علي طه:

بهريز سه روکي په رله مان.

ده ستيپکي نه ز پشته قانيا کاک پيشه وای دکه م بو بوچوونا وي فيعلهن پيتقييه نه قه بيته چاره سه ر کرن قوتابي و خویندکار و نه و پيشنيارا وي کري کو فيرخواز بيته جهي وانا نه و پتر گونجيت گه ل ناف و نيشانپت قئ ياسايي ناف و نيشانپت ياسايي ياسا په روه رده و فيرکردنييه دقيت وه ختي نه م ناقئ قوتابي وه رگرين نه قئ ناقئ ژ وي عينواني ئيشتيقاق بکه ين ژئ بيته وه رگرتن په روه رده و فيرکردن ژ فيرکردني ديبيژني فيرخواز باشتره کو دا نه م ژ قئ خه لاس بين و نه و رامانپت تيپدا هه ين بييت حزبينه يا دي نه ز پشته قانيا بوچوونپت خوشکا هلز و سه چنار خانئ دکه م، وه ديسا پشته قانيا کاک چيا دکه م سه ر نوقتا چاردي ته به ن هه ر سه رچنار خانئ و خوشکا هلز ژي هه ر نه و گوټ يا چاردي يا زيده يه، چونکي راسپاردا ماموستا موديري مه دره سي دکه ت نه ک جه نابئ وه زيري دکه ت جه نابئ وه زير په روه ردي هه ميئ پي مه سئوله نه ژ ماموستاي بتني، ژبه ر هندي نه ز پشته قانيا وا دکه م نه ف خالا چاردي نه مينيت، سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه روکي په رله مان:

ماموستا عمر فهرموو.

بهريز عمر عبدالله فتاح:

بهريز سه روکي په رله مان.

سه بارهت به مادهدي (٦٤) به راستي ئيمه نه گهر بمانه وپت ژينگه يه کي په روه رده يي تهن دروستمان هه بيټ ده بيټ نه و ژينگه يه به ته واوه تي هاندهر بيټ بو ههر دوو لا بو ههر دوو ره گه زي سه ره کي په روه رده و فيرکردن که ماموستا و قوتايه ماموستا زور به باشي نه رکه کانيان ده ستنيشان کراوه ده کريټ نه رکی تربيش زياد بکهين و موناغه شه ي بکهين، به لام به راستي ماموستا کاتيک ده توانپت نه و نه رکانه به باشي جيټه جي بکات که مافه کانيشي دابين کرايټ ماموستايه ک ناتوانپت ماموستايه کي سه رکه وتوو بيټ له پولا که چاوي له وه يه که سه عاته که ته واو بيټ و بجيټه وه و سايق ته کسي بيټ کارمه نديک بيټ له کومپانيا راسته له ياساي تر دا بابه تي مووچه و ده رماله و ئيمتيازي ماموستا جيټي کراوه ته وه پله به رزکردنه وه، بهس له واقعا دوخه که ده بينين له (٢٠١٦) هوه پله به رزکردنه وه بو ماموستا و فهران بهر راگيراوه هيوادارم حکومت وه ک چون پيشنياري کردوه نه رکه کاني ماموستا ده ستنيشان بکهين مافه کانيشي له ياسا کانا ده سته بهر بکات پيشنيارم هه يه بو برگه ي شه شه م له وشه ي خول و خولي په روه رده يي بکريټه راهينان راهينان وشه يه کي فراوانتره خوليشي تيټا جيټي ده بيټه وه بهريزان ليژنه ي په روه رده راهينان ده سته واژه کاني تربيشي تيټايه راهينان، راهينراو، راهينان بهس خول نه واني تيټا نييه له روي زمانه وانبييه وه وشه ي راهينان گونجاوتره موقاييلي (تدريبي) عه ربه ي و (Training) ي ئينگليزيه، وه سه بارهت به برگه ي سيژده م که باسي نهيني پاريزي ده کات راستي يه کيک له نه رکه زور گه وره و گرنگه کاني ماموستا پاراستني نهيني قوتايي و مندا له کانه، وه نه مه بابه تيکي زور زور هه ستياره من پيشنيار ده کم بيکه نه برگه يه کي سه ربه خو بو نه وه ي زور روون بيټ ماموستا بزانيټ نهيني قوتايي و مندا له کاني به رده ستي نه مانه تيکه له نه ستوي و نايټ بو هيچ کهس بياندرکينيټ، وه بابه تي تر نه وه ي په يوه ندي به ريژگرتني موئه سه سه که و نه وانه ش جيا بکريټه وه و بکريټه برگه يه کي سه ربه خو، وه پشتگيري له قسه کاني کاک پيشه وا و دکتور اسماعيل و بدريه خان و سارا خان و شيرين خان ده که م، زور سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگري سه روکي په رله مان:

مادهدي دواي نه وه فهرموون، ببورن کاک رزگار فهرموو.

بهريز رزگار عيسي سوار:

بهريز سه روکي په رله مان.

مادهدي (٦٤) برگه ي دووهم پيم باشه بهم شيويه لي بکريټ پشتيواني کردن و په روه رده کردن و ريکخستني زه مينه ي په روه رده يي له بار بو قوتايي و خویندکار له بنيادناني به هاگان و که سايقه تي و متمانه په يدا کردن به خوي، چونکه ده بيټ ئالياته که شي باس بکريټ، له بهر نه وه پيم باشه به و شيويه لي بکريټ، وه برگه ي چوارهم به و شيويه لي بکريټ ده ستنيشان کردن و چاره سه ر کردني ئاستي تيگه يشتن و تواناکاني قوتاييان و خویندکاران له کاتي وانه وتن که

ئىستا باسكراوه رەچاوكردن دەبىت دەستىشان بىرئىت و چارەسەرىش بىرئىت كە وانه و تەنەو كە تىگەشىتووه، وە لە بىرگەى نۆيەم چاويدىرى سەلامەتى قوتابى لە رووى جەستەيى و دەروونىيەو بەزىاد بىرئىت، وە ماددەى پازدەيەم زىاد بىرئىت بەو شىوئەيە بەشدارى كردن و خويىندى بەردەوام بۇ بەرزكردنەوئەى ئاستى زانستى و توانايى و بەشداربوون لە خولى تايبەت و كۆر و سىمىنارى ناوخويى و نىودەولەتى مامۇستايان بۇ بە نىودەولەتى كردنى ئاستى خويىندن لە ھەرىمى كوردستان بىرگەيەكى تىرىشى بۇ زىاد بىرئىت بەم شىوئەيە شازدەيەم رىزگرتن لە بەھا كۆمەلەيەتى و ئاينىيەكان و تايبەتمەندىيەكانى پىكەو ژیان و مولزەم بوون بە رەفتار و كردار و ئەتەكىتى ھەلسوكەوتى بەھا مرؤبىيەكان، زۆر سوپاس.

بەرىز د. ھىمىن احمد ھەمەسالىح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەو ھەرموون.

بەرىز گلاويژ عبىد عثمان:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى پىنجەم

ئەركەكانى رىنمايىكارى پەرورەدەيى

ماددەى (65)

يەكەم / ئەركى سەرەكى رىنمايىكارى پەرورەدەيى بەدواداچوونە سەبارەت بە پرسى قوتابىيان و خويىندكاران و پشتىگىرى كردنىيان بۇ چارەسەركردنى گرفتە دەروونى و كۆمەلەيەتەكانىيان لە چوارچىوئەى دامەزراوئەكەدا، وە پاراستنى نەپنى و تايبەتمەندىەتيان.
دووم / لىكۆلئىنەو لە ھۆكارى كىشەى دەروونى و رەفتارە ناپەرورەدەيىەكانى قوتابىيان و خويىندكاران و ئاگاداركردنەوئەى كارگىرى قوتابخانە يان خويىندنگا.
سىيەم / پىشكەشكردنى لىرە ھەلەيەكى چاپ ھەيە ئەنجامدانى توپژىنەو لادەبىرئىت، بۇئەوئەى ھەقلاانىش موناقتەشەى لەسەر نەكەن ئەو ھەر لە ئىستاوئە لای دەبەين پىشكەشكردنى راپۆرت سەبارەت بە كارەكەى خۆى.

بەرىز د. ھىمىن احمد ھەمەسالىح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، كەواتا ئەنجامدانى توپژىنەو لاجووه ئەگەر ھەر بەرىزىك دەيەوئىت گەتوگۆ بىكات با دەست بەرز بىكاتەو بەلى بەرىزان ئەوانەى دەيانەوئىت لە سەر ماددەى (65) گەتوگۆ بىكەن بىرئىت لە بەرىزان (مامۇستا نىجاة، كاك ھىقىدار، خىدىجە خان، لىنجە خان، سوسن خان، جوان خان، گلوستان خان، كاك بەلىن، كاك حاجى على، بدىرە خان، روپاك خان، كاك مسلم، سەرچىنار خان، مامۇستا ھلىز، دىكتور اسماعىل، مامۇستا عمر، كاك ابوبىكر، مژدە خان) كەس ماوھ؟ مامۇستا نىجاة ھەرموو.

بەرىز نىجاة شىعبان عبدالھ:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت ب ماددى (65) بىرگى ئىكى ھەكە ئەم سەح كەينە دىرا دوماھىكى كو ئەركى رىنمايىكارى پەرورەدەيى پاراستنا نەپنى و تايبەتمەندىيان ل قىرى ئەگەر بىتە بىرگەكا جودا ب

قى شېۋەى بەھتە دارشتن پېۋىستە رېنمايىكارى پەروەردەى نھىنى و تايىبەتمەندىت قوتابيان
بپارېزىت، زۆر سوپاس.

بەرىز د. ھىمن احمد ھەمە صالح/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ھىقىدار فەرموو.

بەرىز ھىقىدار احمد سلمان:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

لە (۲۰۲۲/۳/۳۰) پرسىيارم نارد بۆ بەرىز ۋەزىرى پەروەردە لە سەر قوتابىيەكانى خاۋەن
پېداۋىستىيە تايىبەتەكان جەنابى ۋەزىر دەلېت ئەمە پەيوەندى بە ۋەزارەتى كار و كاروبارى
كۆمەلەپەتتىيە ۋە ھەيە ئەۋە نوسراۋەكەى جەنابى ۋەزىرە ئىمزاى لە سەرە لە سەر ئەۋ ۋەلامەى
بەرىز ۋەزىرى پەروەردە پرسىيارم نارد بۆ ۋەزىرى كار و كاروبارى كۆمەلەپەتتىيە ۋەلامىيان داۋەتەۋە
دەلېت ۋەلا كېشەكە لاي ئىمە ھەيە لەگەل ۋەزارەتى پەروەردە، بەلام بىنايە ۋ ئەۋ شتەنەمان
نىيە ۋ مامۇستامان نىيە يەئنى يەك دونيا كېشە ھەيە ئەم دوو ۋەلامەم بە دەست كەوت
جەنابى ۋەزىر كە دوئىنى شەۋ تەحقىقم لە سەر ئەۋ راپۇرتە كر دوو ئىستا ئەۋە روون بووئەتەۋە
ئەم بابەتە لەم قانونەش باسكراۋە چى لى دىت؟ بۆ نمونە من خەلكى زاخۇم لە ئىدارەى
سەربەخۇى زاخۇ يەك مەدرەسەى تىدا نىيە قوتابى ھەيە مامۇستا ھەر ھىچ لەۋ بابەتە نازانىت
دەرسىيان پى دەلېت، بۆيە ھەز دەكەم جەنابت ئەمە زۆر بە جدى ۋەربگرى و ئىستا جواپەكەمان
ۋەربگرىن بۆ ئەم سال چۆن دەبىت؟ زۆر سوپاس.

بەرىز د. ھىمن احمد ھەمە صالح/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

كلارە خان فەرموو.

بەرىز كلارە عودىشو يعقوب:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت ب ماددى (۶۵) من ھندەك زېدەبوون ھەنە دا ئەز بۆ ھەۋەپىن بەرىز بىخىنم ئىك ژ وان
ئەركىت رېنمايىكارى پەروەردەى دقېت حازر بوون د كۆمبوونا ئەنجومەنپن سەمىيانپن
قوتابيان ژ بۆ پېشكەش كرنا پېشنىاران دوو ھەۋلدان و چارەسەر كرنا ئارىشپن پەيدا دبن
ناقبەرا قوتابى و مامۇستايان سى پىشتىگرى كرن و ھارىكارى كرن بۆ سەمىيانپن قوتابى ژ بۆ
تېگەھشتنا رەفتار و ئارىشا قوتابيان چار دەستنىشان كرنا قوتابىپن بەرھەمدار و پىن زىرەك و
ھارىكارىا وان ژ بۆ پتر پېشقەچوونى، زۆر سوپاس.

بەرىز د. ھىمن احمد ھەمە صالح/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، خدىجە خان فەرموو.

بەرىز خدىجە عمر طە:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بېگومان رېنمايىكارى پەروەردەى لە بەدىھىنەنى ئامانجەكانى پېۋسەى پەروەردە رۇلېكى
يەكجار گرنگى ھەيە لېرەدا لە بېرگەى يەكەم باسى ئەركى ئەۋان دەكات، بەلام من پېموايە كە
پېداچوونەۋەيەك بە سىاغە و دارشتنى ئەۋ بېرگەيە بىرېت و بەم شىۋازە بىت ئەركى سەرەكى
رېنمايىكارى پەروەردەيە كە بەدواداچوون بۆ كېشەى دەروونى و كۆمەلەپەتتىيە ۋ رەفتارىيەكانى

قوتابيان له قوتابخانه كاندا بكات، وه پشتيوانى و ناراسته و رينمايى قوتابيان و خوئندكاران بكات له پيناو چاره سهر كردنى كيشه كانيان و پهره پيدان و به هيز كردنى كه سايه تيان، سوپاس. بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى پهرله مان:

سوپاس، له نجه خان فهرموو.

بهريز له نجه ابراهيم عبدالرحمن:

بهريز سه روكى پهرله مان.

له ئهركه كانى رينماييكارى پهره رده يى لام گرنگه كه خاليك زياد بكرت ئه ويش له كاتى پيوست رينماييكارى پهره رده يى پيوهندى به وهلى ئه مرى قوتابى بكات به ناگادارى ئيداره بو چاره سهرى كيشه كانيان، چونكه ليره ئامازه پينه دراوه كه له هيچ كاتيك پيوهندى له گه ل وهلى ئه مر هه بيت، زور سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى پهرله مان:

سوپاس، جوان خان فهرموو.

بهريز جوان يونس محمد:

بهريز سه روكى پهرله مان.

بهريز وه زيرى پهره رده سه بارهت به رينماييكارى پهره رده يى زور جار سيمينار كراوه له قوتابخانه كان كه خوم به كيك بووم له وانى به شدارى سيميناره كانم كردوووه بو قوتابيه كان جارى وا هه بووه قوتابى ده ستى به گريان كردوووه ئه وه نده دلى پره و ئه وه نده كيشه و گرفتى له ناو خانه وه ده كه ي نه يتوانيوه باسى بكات ته نانهت له لاي رينماييكارى پهره رده ييش باسى نه كردوووه، بويه زور گرنگه رينماييكارى پهره رده يى ته واسوليكى زور زور باشى وه كو دايك وه كو خوشك له گه ل قوتابيه كه هه بيت ئه وه له رينماييه كانى خوتان جيگر بكرت، وه ئهركيكى تريشى بو زياد بكرت له هه فته ي جار يك له هه موو پوله كان دهرسيكى تايهت هه بيت له سهر ئه و كيشه و گرفتانه ي كه رووبه رووى قوتابيان ده بنه وه باسى كيشه كانى ژبانيان بو بكات باسى ئه و كيشه ده روونيبانه ي كه قوتابيان تووشى ده بن، بو ئه وه ي دلى خويان بو ئه و رينماييكاره بكه نه وه چهنده له تيك هه يه له وانى قوتابى له و ته مه نه دا پي فه له ت نه بيت و ئه نجامى بدات، به لام ئه و روونكر دنه وه يان بو بدات و قسه يان له گه ل بكات ئه و دهرسه هه بيت هه فته ي يه كجار له هه موو پوليكدا، سوپاس.

بهريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى پهرله مان:

سوپاس، سوسن خان فهرموو.

بهريز سوسن محمد ميرخان:

بهريز سه روكى پهرله مان.

من پشتيوانى له رايه كه ي جوان خان ده كه م، وه سه بارهت به برگه ي سييه م كه نوسراوه پيشكه ش كردنى راپورت و ئه نجامدانى تويزينه وه ئه وه لاچوو بكرتته پيشكه ش كردنى راپورت نوسراوه سه بارهت به كاره كه ي خوى من پيشنيار ده كه م كه ئه وه بگوردرت بكرتته سه بارهت به پرس و كيشه و گير و گرفته كانى قوتابيان و خوئندكاران يان سه بارهت به پسپوريه كه ي خوى، زور سوپاس.

بەرپز د. ھېمىن احمد حەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

گلوستان خان فەرموو.

بەرپز گلوستان سەئىد حەمىد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۶۵) پېشتىرىش ئىمە ئاماژەماندا كە رېنمايىكارى پەرورەدەيى ۋە سەفكرا بىكەنە توپزەرى كۆمەلەيەتى ۋە دەروونى لېرە دووبارەى دەكەينەۋە كە ئەركى توپزەرى كۆمەلەيەتى ۋە دەروونىيە بەدواداچوون بكات بە پىرسى قوتابيان ۋە خوئىندكاران بۇ چارەسەر كىردى گىرفتە دەروونى ۋە كۆمەلەيەتتەيەكان لە چوارچىۋەى دامەزراۋەكەدا ۋە پاراستنى نەپنى ۋە تايەتمەندىان، ۋە لە خالى دوۋەمدا لېكۆلپەنەۋە لە سەر ھۆكارى كېشەى دەروونى ۋە رەفتارە ناپەرورەدەيەكانى قوتابيان ۋە خوئىندكاران دەكات ۋە كارگېرى قوتابخانە ئاگادار دەكاتەۋە لېى سېيەمىان پېشكەش كىردى راپۆرت سەبارەت بە كار ۋە چالاكى ئەنجامدانى ئەۋ بىننەنەى كە لە گەل خوئىندكاران دەيكات، سوپاس.

بەرپز د. ھېمىن احمد حەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك بەلېن فەرموو.

بەرپز بەلېن اسماعىل حاجى ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا پىشتىۋانى نجاۋە خان دەكەم كە بىرگەيەك زىاد بىكرىت لە پاراستنى نەپنى ۋە تايەتمەندى خوئىندكاران ۋە قوتابيان لە كاتى بەدواداچوونى رېنمايىكارە پەرورەدەيەكە ئەۋە بىكرىتە بىرگەيەكى سەربەخۇ مامۇستا عمىرىش لە ماددەى پېشتىرىش ئاماژەى پىداۋە كە گىرنگە بىرگەيەكى سەربەخۇ بىت، ۋە پىشتىۋانى لە قسەكانى گلوستان خان دەكەم لە سەر رېنمايىكارى پەرورەدەيى كە ئەۋانە ئەۋ كەسانەن كە توپزەرى كۆمەلەيەتى ۋە توپزەرى دەروونى من پىشتىۋانى قسەكانى لەنچە خانىش دەكەم لېكۆلپەنەۋەكان لە ھۆكارى كېشەى دەروونى ۋە رەفتارە ناپەرورەدەيەكانى قوتابيان ۋە خوئىندكاران ئاگادار كىردنەۋەى كارگېرى قوتابخانە يان خوئىندنگە ۋە بەخپوكارەكەش يەنى بەخپوكارەكەى قوتابى يان خوئىندكارەكە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ھېمىن احمد حەمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك على فەرموو.

بەرپز على حەمە صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەۋرە ۋە مېھرىبان، پېشتىرىش ئىمە باسى ئەۋ توپزەرەمان كىرد جەنابى ۋەزىر ۋا ۋەلامى داىەۋە كە توپزەر بۇ كەسپكە بەحس بكات ۋە نەشرى بەحس بكات ئەمەى ئەۋان لە چوارچىۋەى رېنمايىدايە، بەلام ئايا ئەمرى تەعىناتيان بە چىيە؟ بە توپزەرە يا بە رېنمايىكارە؟ ۋە ئايا لە ۋەزارەتە جىاۋازەكان بە چى ناۋيان دىت؟ خۇ دەبىت ئەۋ توپزەى كە يەك پىشەيان ھەيە لە كۆى موئەسەسەكاندا يەك ناۋيان لى بنرىت، ۋە خالىك كە زۆر گىرنگە ۋە دەبىت لە قوتابخانەكاندا بزانرىت زۆرتىن كارى توپزەران دەبىت لەگەل خىزاندا بىت لەگەل كەس ۋە كارى پلە يەكى قوتابى بىت لەم ماددەيە غايە خىزانى تپدا نىيە يەنى توپزەر گىرفتى ھەبىت بە

بەرپۆه بەر بلېت و بە ياريدە دەرى بەرپۆه بەر بلېت ئەوان ديسانە و بە خيزان بلېن كە ئەوان ئەركى تريان هەيه و شارەزايشيان نيبه لەم ماددەيه دەبېت حەلقەى خيزانى تېبخرېت رۆلى خيزان چيبه لە گەل توپزەرى پەرودەيه، سوپاس.

بەرپۆز د. هېمن احمد حەمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مژدە خان فەرموو.

بەرپۆز مژدە محمود محمد:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (75) لېرەدا كە باسى ئەركەكانى رېنمايىكارى پەرودەيه دەكات لە خالى يەكەم و دووهم ئەركەكەى ديارە كە بەدواداچوونە كە واتا لېكۆلەرە لېكۆلېنە و دەكات، بۆيه وا جوانترە لە برى رېنمايىكار توپزەر بېت توپزەرى دەروونى و كۆمەلايهتى، وە سەبارەت بە خالى سيبەم دەلېت پېشكەش كردنى راپۆرت و ئەنجامدانى توپزېنە وە سەبارەت بە كارەكەى خۆى پېشكەشى كىي دەكات؟ نايېت ئەو جيهەتە بنوسرى، وە پېشنيار دەكەم بېرگەيه كە زياد بكرېت كە نەپنېيه كانى خويندكاران و خيزانەكانيان بياريزرېت يەعنى توپزەر ئەركى پاراستنى نەپنېيه كانيان بېت، سوپاس.

بەرپۆز د. هېمن احمد حەمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۆستا عمر فەرموو.

بەرپۆز عمر عبدالله فتاح:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

يەك لە بېرگە گرنگەكان كە بۆ ئەم ماددەيه زياد بكرېت ئەو بوو كە كاك على، لەنجه خان، كاك بەلېن كە سەرەتا لنجه خان باسى كرد ئەويش ئەوويه بەشېكى زۆر لە كېشەكان كە مندال و قوتابى لە خویدنگا لە دامەزراوى پەرودەيه هەمان ئەو كېشانەن كە لە خيزانەكەدا هەن، بۆيه پشتيوانى كردنى دايكان و باوكان لە راستكردنە وەى رەفتارى مندالان و قوتابيان يەكەك لە ئەركەكانى رېنمايىكارى دەروونى بېت من بەو جۆرە دايدەپۆزم، وە خالېكى تر پشستگيرى لە قسەكانى جوان خان و سوسن خان دەكەم كە يەكەك لە ئەركەكانى رېكخستنى سيمينارى پەرودەيه بېت بە هاوكارى پسپۆر و شارەزاين كە ئەركى راستكردنە وەى هەلسوكەوت و رەفتارى مندالان و قوتابيان بېت بە هەماهەنگى ئەنجومەنى دامەزراوەكە واتا بېرگەيه كە بەو جۆرە زياد بكرېت، وە پشستگيرى لە قسەكانى كاك بەلېن و بەرپۆزىكى تريس بوو باسى كرد باسى نەپنى پاريزبيان كرد، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. هېمن احمد حەمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بدريه خان فەرموو.

بەرپۆز بدريه اسماعيل محمود:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (75) منيش هەمان رەئيم هەيه كە بېرگەى يەكەم بكرېتە بېرگەيه كى سەربەخۆ بۆ پاراستنى نەپنى پشستگيرى لەو بەرپۆزانە دەكەم مامۆستا نجاة و كاك بەلېن و هەموو ئەو بەرپۆزانەى پېشنيارى ئەو هەيان كرد كە بكرېتە بېرگەيه كى سەربەخۆ ئەمە زۆر گرنگە، وە

پشتگيرى له قسه كانى گلوستان خان ده كه م و پشتگيرى له قسه كانى لىجه خان ده كه م سه بارهت به په يوه ندى باوك و قوتابى له گه ل توپژهرى دهر وونى و كوومه لايه تى، وه پشتگيرى له قسه كانى جوان خان ده كه م به بوونى وانه يه كى تاييهت من ده ليم دوو هه فته جار يك سه بارهت به كيشه كوومه لايه تى و دهر وونى به كان، زور سوپاس.

به ريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى په رله مان:

هلز خان فهرموو.

به ريز هلز احمد محمد:

به ريز سه روكى په رله مان.

سه بارهت ب ماددا (60) من پيشنيازه كا هه ي برگه يه كا ديتري بهيته زيده كرن كو بيته برگا يه ك يه كه م بيته دووهم و دووهم بيته سييه م به ره و پيش بردنى كه سايه تى و گه شه دان به توانا كانى قوتابيان و خويناكاران به هه ماهه نكي له گه ل كه سانى ديكه ي ناو دامه زراوه كه، چونكه بتنى ئه ركى وى بتنى نه به دواچوون و ليكو لينه وه به لكو ئه ركى وى ئه وه ئى كو گه شه دانى بده ته توانا و كه سايه تيا قوتابى بخو، وه سه بارهت ب سييه م پيشكه ش كرنا راپورتى بو كى؟ هه مان پرسيارا مزده خانى منا هه ي بو كى پيشكه ش بكه ت؟ ل ئيرى ئه گه ر ب ساغه كا ديتري بهيته ساغه كرن باشتره پيشكه شكردى راپورت و پاراستنى نهينيه كانى راپورت، چونكه دياره د وى راپورتيدا نهينى ييت هه ي ئه كيد ئاريشه يه كا هه ي هنده ك نهينى ييت تيدا هه ي كو بهيته پاراستنى، زور سوپاس.

به ريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى په رله مان:

زور سوپاس، ماموستا ابوبكر فهرموو.

به ريز ابوبكر عمر عبدالله:

به ريز سه روكى په رله مان.

پشتگيرى كاك على و ماموستا هلز و ماموستا عمر و كاك به لپن ده كه م كه برگه ي يه كه م هه م خيزانيشى تى بكرىت بو به ره و پيش بردنى كه سايه تى خويناكار و قوتابى، وه برگه ي سييه ميش به هه مان شيوه پيشكه ش به كى ده كرئت ئه و راپورته؟ وه پرسيارىكى تريم له جه نابى وه زير هه يه من بيرم نييه ئايا ئه م رينماييكارى په روه رديه به شيك هوبه يه ك به رپوه به رايه تيه كى هه يه له ناو وه زاره تى په روه رده؟ زور سوپاس.

به ريز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى په رله مان:

زور سوپاس، كاك مسلم فهرموو.

به ريز مسلم عبدالله رسول:

به ريز سه روكى په رله مان.

سه بارهت به مادده ي (60) هه روه ك داواكاريه كى زور بو ئيمه وه كو ئه ندامانى ليژنه و سه رجه م ئه ندام په رله مانه كانى به ريز هاتوو كه ئه وان داوايان كر دوو ناو نيشانيان بگورئت بو توپژهرى كوومه لايه تى و دهر وونى، چونكه له برگه ي سييه مدا باسكرا كه لابرئت پيشكه ش كردى راپورت و ئه نجامدانى توپژينه وه سه بارهت به كاره كى خويان ئه م برگه يه زور گرنگه له شوينى خويدا بمينئته وه ئه مه هوكارىكه و دهر فته تيكى باشه ته قيم كردى كار و پيشه ي توپژهره دهر وونى و كوومه لايه تيه كان له قوتابخانه كان سه بارهت به چاره سه ركردى گرفتى قوتابيه كان كه سالانه به راستى ئه م توپژينه وه يه ده بيه ته هوكارىك بو ته قيم كردى هه م توپژهره كان و هه م بو به ره و

پیش بردنی کاره کانیان، بۆیه به راستی ئەمە داواکارییەکی خۆیاڵە بەو ناوێشانە بۆیە، وە پشستیوانی لە رهئییەکی كاك عەلی دەكەم سەبارەت بە هەماهەنگی كردن لەگەڵ خیزان و خانەوادە قوتابی و لە گلوستان خان سەبارەت بە ناوێشان و گوڕینی، وە سەبارەت بە رهئییەکی مامۆستا هەلزی پشستیوانی دەكەم، سوپاس.

بەرپز د. هێمن احمد حەمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سەرچنار خان فەرموو.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (٦٥) جاری لە بڕگە یەكەمدا نوسراوە ئەو ئەركەکانی رێنماییکاری پەروردهیی یەكەم نوسراوە ئەركی سەرەکی رێنماییکاری پەروردهیی ئەو پێویست ناکات بێتەو ئەمانە ئەركن ئیتر هەموویان هەر لەویو دەست پێدەكات بەدواداچوون سەبارەت بە پرسى قوتابیان و خویندکارانەو ئەو ئاواى لى بکریت، وە بڕگە یەك وەكو مامۆستا هەلزی فەرموو یاس بکریت ئەو بەرەو پشبردنی کەسایەتی خویندکار، چونکە ئەم رێنماییکاری پەروردهییانە هەموویان دەرچوو دەرئۆنناسی و کۆمەڵناسین دەبێت کار لە سەر کەسایەتی قوتابیان و خویندکاران بکەن ئەساسی کارەکیان ئەم بەرەو پشبردنی کەسایەتیە کە بەم شیوەیە دابڕێژیتەو ئەم بڕگە یەك بۆ زیاد بکریت بەرەو پشبردنی کەسایەتی قوتابیان و خویندکاران و گەشەدان بە تواناکانیان بە هەماهەنگی لەگەڵ کەسانی ناو دامەزراوەکە، وە خالیکی تر بڕگە سییەم کە هاتوو دەبێت پشکەشکرنی راپۆرت و پاراستنی نەینی راپۆرتە کە و ئەنجامدانی توێژینەو سەبارەت بە کارەکی خۆی ئینجا ئەو راپۆرتە بۆ کى دەكات ئایا لێپرسینەو هەیه و چاودێری دەکریت و بەدواداچوونی بۆ دەکریت ئەمە تەفاسیلی دەدات یا نا؟ وە بڕگە یەكی تر زیاد بکریت هەر ئەركیکی پەروردهیی تر کە لە لایەن بەرپۆه بەرەو پشبردنی و پەيوەندی بە پشپۆرییە کە یەو هەبێت، چونکە مەرج نییە کاری ئەم رێنماییکارانە تەنها راپۆرت و ئەوانە بێت زۆر کاری تر هەیه پەيوەندی بە پشپۆرییە کە یانەو هەیه و زەروریشە و لێرەشدا نەهاتوو ئەو کاتە لە ریی بەرپۆه بەرەو پشپۆرییە رابەسپێردرێت بۆ کارەکان و کارە کە ئەنجامیان بدات، سوپاس.

بەرپز د. هێمن احمد حەمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

دکتۆر اسماعیل فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

د ناوێشانادا ئەركەکانی رێنماییکاری پەروردهیی پشگیرییا گلوستان خانێ دكەم و برایی بەلین و مامۆستا عەلی و خوشکا مژدە و سەیدایی مسلم كو بیته توێژەر، وە ئەم ژ قى رزگار بین توێژەر بیت نەكو رێنماییکار بیت د زیدە کرنا خالا ئیکیدا پشبردنی کەسایەتی پشته قانیا خوشکا هەلزی و مامۆستا ابوبکر و مامۆستا مسلم و خوشکا سەرچنار دكەم دیسان د زیدە کرنا خالەکا تاییبەت بۆ پشقی پاراستنا نەینییا ئەز بینم زەروریه و نەهیتە گەل راپۆرتی ژى جودا بهیت، چونکی توێژەر کی ناگادار بیت گەل هەندە ئەسراپت گەلەکی خراب چیدبیت بیته ئەگەرئ هەندئ هەتا ئاریشیت کۆمەلایەتی لى دروست بین، ژبەر هەندئ پشقییه نەس بێتە سەر کرن و دەقنوووس جودا بێتە کرن پشقییه نەینییا پارێزیت، ئو پشته قانیا ئان مامۆستایا دكەم

ئەقېت ئەو چەندە گوتى خوشكا نجاۋە خان و بدريه خان و لنجە خان و مامۇستا عمر، ھەر ساغ
بن.

بەرپىز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

روپاك خان فەرموو.

بەرپىز روپاك احمد رحمان:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

من پشتيوانى ھەموو ئەو بەرپىزانە دەكەم كە لە برپگەى يەكەم دەلېن رېنمايىكارى پەرورەدەيى
بگورپت بۇ توپۇزەرى كۆمەلەيەتى و دەروونى، وە بۇ برپگەى سېيەم پشتگىرى لە قسەكانى كاك
مسلم و كاك على دەكەم، وە بۇئەوھى برپگەيەك زياد بكرپت بۇ پاراستنى نھيىنى خوئندكاران
پشتگىرى لە قسەكانى نجاۋە خان و بدريه خان و ھلز خان و سەرچنار خان و ھەرورەھا دكتور
اسماعيل دەكەم لەگەل مژدە خان، سوپاس.

بەرپىز د. ھىمىن احمد حەمە صالح/ جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

بەلى بەرپىزان ئىستاش داوا لە جەنابى وەزىر دەكەين روونكردەوھى پېويست لە سەر دوو سى
بابەتى پېشتر بدات لە ماوھى شەش حەوت دەقەيەكدا، فەرموون.

بەرپىز ئالان حەمە سەئىد/ وەزىرى پەرورەد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

زۆر سوپاس، سەبارەت بە ھەندىك لەو تېيىنى و پېشنيارەى كە ھاتبوون سوپاستان دەكەين بۇ
دەولەمەند كردنى پرۆژە ياسا كە خزمەتگوزارى تەندروستى ئەو خزمەتگوزارىيەن كە دەكرپت
بە ھاوبەشى لەگەل وەزارەتى تەندروستى بە شىوازيكى دەورى ئەنجامى بدەين يا ئەوھى كە
حكومەت تواناي ھەبوو بۇ قوتابخانەكان دابىنى بكات لە رېگاي كارمەندانى تەندروستىيەوھ ئەو
خالەى كە كاك جلال و كاك عمر گولپى ئاماژەپان پېدا سەبارەت بەوھى كە رېنمايىكارەكان بۇ
دەستنيشان نەكران بۇ قوتابخانە ناھكومىيەكان كاك عمر ماددەيەكى خوئندەوھ ماددەى (۱۴۵)
ئەگەر بە وردى سەئىرى ماددەى (۱۳۴) بكەن لەو ماددەيە ھەمان شت بۇ قوتابخانە
ناھكومىيەكانىش ھاتۆتەوھ، وە سەبارەت بە تېيىنيەكانى لەنجە خان تېيىنيەكانى پەسندن
بەشېكى ھەرە زۆريان و بۇ دەولەمەند كردن بەكار دەھيئىرپت تېيىنيەكانى كاك دكتور رېوار
پەسندن بە ھەمان شىوھ لەگەل پېشنيارەكانى كە كردى سەبارەت بەوھى كە كاك ھىقىدار دوو
پرسىارى كرد تەقريبەن تا رادەيەك خارىجى ماددەكەش بوو ئېمە بەشېكىن لەو ھەلسەنگاندەى
كە بۇ عىراق نەخىر ئېمە بەشېك نين لەو ھەلسەنگاندەى كە بۇ عىراق كراوھ ھەتا ئىستا لە
كوردستان بۇ ماوھى سى سالى رابردوو ھىچ ھەلسەنگاندىكى نېودەولەتى بۇ سىستەمى
پەرورەدە نەكراوھ جارى پېشوووش عەرزى جەنابتانم كرد عىراق لە دەرەوھى ئەو
مەئەشيراتانەيە، لەبەر ئەوھى ئەوئەش ھەلسەنگاندنى بۇ نەكراوھ، بەلام ئېمە وەكو ھەرئېمى
كوردستان خۆمان بە تەنھا جىاواز لە عىراق، چونكە خاوەنى دوو سىستەمى پەرورەدەيى لە
يەكتر جىاوازين پاش سەردانى جەنابى سەرۋىكى حكومەت لە مانگى نىسان بۇ بەرپىتانيا
كۆبوونەوھى لەگەل وەزارەتى پەرورەدەى بەرپىتانيا پاشان ئېمەش سەردانى ئەو ولتەمان كرد و
ھەندىك ئاسانكارى لە ئەنجامى سەفەرەكەى جەنابى سەرۋىكى حكومەت بۇ ئېمە دروست بوو
لەگەل دامەزراوھ گەرەكانى جىهان يەككىش لەوانە ئەنجامدانى ھەلسەنگاندنى تېمەسە كە
ئاماژەم پېدا لە (۳/۲۷) سالى ئايندە تا (۴/۲۸) دەكرپت، وە تاقىكردەوھىەكى تريا

هه‌ل‌سه‌نگاندنیکی دیکه که هه‌ل‌سه‌نگاندنی پی‌سی‌ایه ئه‌وه له‌که‌ل ریک‌خ‌راوی (OECD) که
 جه‌معیه‌یه‌کی سی و شه‌ش ده‌وله‌تی ئه‌وروپییه ئه‌وان سه‌ریه‌رشتی ده‌که‌ن سه‌ر به ئی‌تی‌حادی
 ئه‌وروپین هه‌ل‌سه‌نگاندنی پی‌سیا بۆ قوتابیان کوردستانیش ده‌کریت ئه‌وه ده‌بی‌ته مه‌دخه‌لیک بۆ
 ئه‌وه‌ی که کوردستان بکه‌ویته سه‌ر نه‌خشه‌ی رانکینی سیسته‌می په‌روه‌رده له جیهاندا وه ئه‌و
 تاقیکردنه‌وانه ئیستا تیمه‌کانی وه‌زاره‌ت ته‌شکیل کراون فه‌رمانی وه‌زاریان بۆ ده‌رچوووه
 جه‌نابی سه‌رۆکی حکومه‌ت بودجه‌ی بۆ هه‌ر دوو هه‌ل‌سه‌نگاندنه‌که ته‌رخان کردوووه و ره‌زامه‌ندی
 داوه، بۆ ئه‌وه‌ی که بتوانین هه‌م له (۲۰۲۳) هه‌ل‌سه‌نگاندن ئه‌نجام بده‌ین هه‌م له (۲۰۲۵) ئی‌مه
 ده‌که‌وینه سه‌ر رانکین به‌س ئه‌وانه‌ی که داڤۆس باسی ده‌کات وه ئه‌و که موئه‌شیراتانه‌ی که بلاو
 ده‌بنه‌وه له بانکی ده‌ولی که له سه‌ر که‌رتی په‌روه‌رده‌ی عی‌راقه پارێزگا‌کانی هه‌ریمی کوردستان
 ناگریت‌ه‌وه، وه خالی‌که دیکه ئی‌مه چه‌ندمان پی‌ویسته بگه‌ینه ئه‌و ئاسته‌وه کاک هی‌قیدار به
 شی‌وه‌یه‌کی گشتی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان به ته‌عویزاتی مۆزه‌فین یان نه‌فه‌قاتی
 مۆزه‌فین وه ئه‌و خه‌رجیانه‌ی که له بواری ئیستیساماری ده‌یکات وه ئه‌و خه‌رجیانه‌ی له بواری
 ته‌شغیلی بۆ ده‌وائیره‌کانی په‌روه‌رده ده‌کات سالانه دوو ترلیۆن دیناره زۆربه‌ی ده‌وله‌تان
 گرفتێکی گه‌وره‌یان هه‌یه ئه‌ویش ئه‌وه‌یه که به‌شێکی زۆر له و میزانیه‌ی بۆ په‌روه‌رده‌ی داده‌نێن
 ده‌پرواته بواری مووچه‌وه وه بواره ته‌شغیلیه‌کانه‌وه به‌شێکی که‌میان بۆ ئیستیساماریه‌یه ئه‌وه له
 میزانییه‌کانی عی‌راق له (۲۰۱۹) ئه‌گه‌ر هه‌له‌ نه‌بم (۸%) بۆ بودجه‌ی که‌رتی په‌روه‌رده له عی‌راق
 دانراوه له کۆی گشتی به نه‌فه‌قاتی مامۆستایان و به هه‌موویانه‌وه که نیسه‌یه‌کی که‌م بووه به
 راستی، به‌لام له هه‌ریمی کوردستان ئه‌گه‌ر خه‌رجییه‌کانی حکومه‌ت بۆ نمونه ده‌ ترلیۆن دینار
 بی‌ت له سالی‌کدا دوو ترلیۆنی به‌س بۆ که‌رتی په‌روه‌رده ده‌پروات جیا له‌و پاره‌ی که جه‌نابت باس
 ده‌که‌ی بۆ ئه‌وه‌ی ئی‌مه هه‌نگاوێکی باشت‌ر بنیین وه‌کو ئه‌م سال که چه‌ندین پاره ته‌رخانکراوه و
 هه‌ندیکی لێ خه‌رجکراوه پی‌ویستمان به مه‌بله‌غێکه زیاتر له ده‌ره‌وه‌ی ئه‌و پاره‌یه‌ش که ده‌ تا
 پا‌زده ملیۆن دینار بی‌ت بتوانین گه‌شه‌پێدانیکی خیرات‌ر له که‌رتی په‌روه‌رده بکه‌ین له هه‌ندی‌ک
 روو، به‌لام له هه‌ندی‌ک رووی دیکه پی‌ویستی به توانا مرۆبیه‌کانه‌وه هه‌یه، وه سه‌باره‌ت به‌وه‌ی
 که تیبینی گلوستان خان و سه‌رچنار خان له بابته‌تی دابه‌شکردنی به‌شه‌ وانه‌کان ئه‌و تیبینییه
 ئی‌زافه بکریت تیبینییه‌که تیبینییه‌کی په‌سنده، به‌لام ئی‌مه بۆیه ده‌لێین تیبینییه‌که ده‌بی‌ت
 دادپه‌روه‌ری تیدا بی‌ت راسته ئه‌گه‌ر که‌لیمه‌ی پسپۆری له سه‌ر پێش‌نیار به‌رێزبان زیاد بکریت،
 به‌لام ده‌بی‌ت دادپه‌روه‌رانه بی‌ت وه‌کو گلوستان خان باسی کرد هه‌ندی‌ک مامۆستا چوار به‌شه
 وانه نه‌لێته‌وه و هه‌ندی‌ک مامۆستای تر زیاتر بلێته‌وه جه‌نابی سه‌رۆکی په‌رله‌مان ره‌نگه کاتی‌کم
 پی‌ویست بی‌ت به‌س بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و ته‌وزیحه‌ بده‌م بۆ ئه‌وه‌ی وا نه‌زانن که ئه‌مه خراب
 به‌کاره‌بنانی ده‌سه‌لات و میلاکات ئی‌مه ئاگامان لێ نییه به‌عه‌سه‌وه ئه‌م سالی (۲۰۲۲ و ۲۰۲۳)
 زۆرت‌رین هه‌ولمانداوه بۆ ریک‌خسته‌نه‌وه‌ی میلاکات، به‌لام گرفتێکی بونیه‌وی درێژخایه‌ن له‌ناو
 وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده هه‌یه له رووی میلاکاته‌وه ئه‌ویش سێ جو‌ره سوئی ته‌وزیعی میلاکات هه‌یه
 له سه‌ر ئاستی ئیختیساس له رابردوو زۆربه‌ی پسپۆرییه‌کانی کوردی و کۆمه‌لایه‌تی و ئه‌وانه
 دامه‌زراون، به‌لام به‌شه ده‌رچوووه‌کانی کیمیا و فیزیا و زانست و ئه‌وانه که‌م بوون ئه‌مه سوئیکی
 ته‌وزیعی بۆ ئی‌مه دروست کردوووه له رابردوو زۆربه‌ی ئه‌وانه‌ی که خه‌لکی ناو شاره‌کان بوون
 دامه‌زراون و نێردراونه‌ته ده‌ره‌وه‌ی شاره‌کان و خزمه‌تیان کردوووه و پاشان گه‌راونه‌ته‌وه هاتنه‌وه
 بۆ ناو شار زیادی کردوووه له ده‌ره‌وه‌ی شاره‌کان ئیستا به‌ وانه‌بیژ شوینه‌کان پ‌ر کراونه‌ته‌وه ئه‌مه

پېي دەوترېت سوئى تەوزىعى جوگرافى ئەوھى يەكەم سوئى تەوزىعى ئىختىساسى بوو سوئى تەوزىعى سېيەم مەرحەلىيە لە رابردوو بەداخوھ بەشېكى زۆر لە ھەلگىرانى بېروانامەى ديبلوم زياتر وەك لە بېروانامەى بەكالورىيۇس دامەزراون، لەبەر ئەوھى مامۇستاكان لە قۇئاغى بنەپرەتى تا رادەيەك زياترە وەك لە مامۇستاكان كە لە قۇئاغى ئامادەيىدا كەوا بېت ھەر سى سوئى تەوزىعى و مەرحەلى و جوگرافى و ئىختىساسى يەكېكن لەو گىرفتەنەى كە ئىمە ھەولى چارەسەر كىردىنمان داوھ ئەم سال تا رادەيەكى باش تۈنۈممانە ھەنگاوى باش لەو بارەبەوھە بنېين، وە سەبارەت بەوھى كە كاك چىا باسى كىرد كە پەيوەندى مامۇستا و قوتابى و بەخپوكارەكەى دىارى نەكراوھ لە چەندىن بېرگە دىارىكراوھ لە دىدارى گەشەش دىارىكراوھ كاك چىا ئەو پىرسىارەى قوتابخانەكانى كە سى دەوامن بەرپوھەبەرەكەى چۆن دەوام دەكات ئەو قوتابخانەكانى سى دەوامن سى قوتابخانەن، بەلام ئىمە قوتابخانەيەكمان ھەيە دوو دەوامە بەلام يەك قوتابخانەيە بۇ نمونە قوتابخانەيەك لە پۆلى يەك ھەتا پۆلى نۆبە، بەلام پۆلى يەك ھەتا پۆلى شەش دەوامىك دەكات پۆلى ھەوت و ھەشت و نۆ بەھۆى زۆرى قوتابخانەوھى دەوامىكى تىر دەكەن ئەوانەى يەك بەرپوھەبەربان ھەيە تا سەعات يەك و دوو دەمىنېتەوھە پاشان يارىدەدەرەكەى چىگەى دەگىتەوھە، وە سەبارەت بەوھە كە شىرىن خان باسى پەيوەندى مامۇستا و خوئىندكار نەكراوھ ئەگەر بە وردى بېروان لە ماددەى (۶۴) بېرگەى سى و چوار و بېنج ھەشت و نۆ باسى پەيوەندى نېوان مامۇستا و قوتابىيە بە راستى ئەگەر بە دىقەتەوھە لېى بېروان بېرگەكانى سى، چوار، بېنج، ھەشت و نۆ لە ماددەى (۶۴) مافى مامۇستايان باس نەكراوھ بەرپىزان مافى مامۇستايان باسكراوھ ئىمە ئامازەمان بەمە داوھ ئەو ياسايە سەد و ئەوھەندە ماددەيە دەبېت ماددە بە ماددە ئىمە موناقەشە بەكەين لە ماددەى (۱۷۵) باسى دوو خالى گىرنگ كراوھ يەكەم باسى شكۆ و حورمەتى دامەزراوھ پەروەردەيىەكان كراوھ دوو باسى مامۇستا كراوھ ئەوانەى قانونىن باشتر لە ئىمە تىدەگەن ھەر ئىعتىدايەك لە سەر مامۇستا لە كاتى پىشەكەى لەبەر پىشەكەى بۇ پىشەكەى بە زەرفى موشەدەد وە بە سزايەكى تاوانكارى تووند دەناسىنرېت بە گوپىرەى ئەم ياسايە وانا ھەر كەسېك بەخپوكارى قوتابى بېت قوتابى بېت ھەر كەسېكە دىكە بېت ئىعتىدا لە مامۇستا بكات لە سەر مېھنەكەى، چونكە مامۇستاش دواچار بەشەرە دەكرېت لە دەرەوھى ئشى وەزىفەكەى خۆى گىرفتېكى كۆمەلايەتى گىرفتېكى ھەبېت دەكرېت تووشى جىنايەتېكىش بېت بە لىدانىكى سەيارە يا تووشى جونحېك تووشى موخالەفەيەكىش بېت، بەلام لە سەر پىشەكەى ھەر كەسېك ئىعتىدا لە سەر مامۇستا بكات بە زەرفى موشەدەد حىساب دەكرېت مافە مەعنەويىەكان و مادىيەكان بە گوپىرەى قانونە بەركارەكان لە ھەرىمى كوردستان و قانونى خدەمەى مەدەنى سالى (۱۹۶۱) ھەموو ئەو مافانەى دىارى كىردووه، چونكە دواچار مامۇستا خۆى فەرمانبەرە كە دادەمەزىت، بەلام عىنۈانى مامۇستايەتى وەردەگرېت سەبارەت بەوھى كە ھلز خان باسى كىرد مەعقولە مامۇستا پلان بە سەر قوتابىيان دابەش بكات بەلى ئەمە ھەقىكى قوتابىيە كە دەبېت بزائېت ئەو پلانەى كە بۆى دانراوھ لە سالىكى خوئىندن چەند دەخوئىنېت ئەگەر ژمارەى قوتابىيەكانىش زۆر بن مەبەست لە بېرگەى سېيەم مامۇستا ھلز بەلى فروقاتى فەردىيە ئەگەر سىغەكەى واى نەگونجاندووه، بەلام مەبەستەكە ئەوھە تېبىنى لە سەر بېرگەى ھەشتەم دروست بووه كە دەبېت بەخپوكار بېت نەك كەس و كار بېت تا رادەيەكى زۆر ئەو تېبىنىيە راستە كە دەبېت بەخپوكار بېت، بەلام پىشتىر وشەى دايك و باوك بەكار دەھات كورت كرا بوو بە داى و باب لەو ياسايە گۆرپومانە بە بەخپوكار، چونكە بەخپوكار مەرج نىيە دايك و

باوك بېت ده كړيټ قوتابيهه ك دايك و باوكى نه بېت به لآم خالى يان كه سيكى بوبېته وهلى ئه مرى تېبينييه كهى جه نابت دروسته، وه سه بارهت به وهى جوان خان تېبينييه كانى په سندن جه نابى سه روكى په رله مان به پرېزان ئيمه سيسته ميگمان دروست كردوو به ناوى ئى هه لسه نگاندن له ماوه يه كى نزيك سيسته مه كه ته واو بووه ئيعلانى ده كه ين مامؤستا هه لسه نگاندن يان فيدباكى قوتابى ده داته وه به خپو كاره كهى، وه به پرېوه بهر و رېنماييكارى په روه رده يى له سيسته مه كه نه گهر بيه وپټ دايك و باوكى قوتابى بېنېټ ده توانيټ له ريگه ي په يامپكه وه په يام بېنېټ له ريگه ي ئه لكترونييه وه داواى ديداريكى لى بكات و كات و روژ و هه موو شته كان ديارى ده كات، به لآم باسى بابه تېتان زور كرد ده بېت هه موو شتيك به باوك و دايك بوتريټ له لايه ن رېنماييكاره وه به پرېزان يمه زور ديراسه ي ئه م بابه ته مان كردوو ئه م بابه ته دروست نييه هه موو شت به دايك و باوك بوتريټ، چونكه هه نديك جار گرفت بو قوتابى دروست ده بېت كه ده بېت ئاستى ئه و دايك و باوكه ره چاو بكرټ قوتابيهه كه نه خه ينه مه ترسييه كى گه وره وه، چونكه باوكيك نه گهر تيگه يشتنېكى ته واوى بو چاره سه ركردى گرفتى منداله كهى نه بېت مومكينه دواى ئه وهى رېنماييكاريك يان به پرېوه بهرى قوتابخانه كه بانگى بكات كاره ساتيكي كؤمه لايه تى زور گه وره و زور ناخوش به مه رگى منداله كهش ته واو بېت، له بهر ئه وه هه نديك كپشه هه يه ده بېت رېنماييكاره كه يان به پرېوه بهرى قوتابخانه كه زور جار ناتوانيټ باوكى بانگ بكات دايكى بانگ ده كات و اتا له سه ر ئاستى واقع خويندنه وهى دايك و باوكى قوتابيهه كه و خانه واده كهى زور جار ئه سلهن ناتوانين دايك و باوكيشى بانگ بكه ين كه سيكى بانگ ده كړيټ...

به رپز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى په رله مان:

ده ست خو ش جه نابى وه زير.

به رپز ئالان حه مه سه عيد/ وه زيرى په روه رد:

به رپز سه روكى په رله مان.

به س يه ك خالى تر ئه وهى كاك عه لى ئاماژه ي پيكرد وتمان ته عيناته كان جياوازن له سحه به ياريدده رى كيميائى خه ريچيكي زراعى داده مه زريټ به توپزه رى ده روونى له كاروبارى كؤمه لايه تى داده مه زريټ به س له لاي ئيمه به رېنماييكار ئه وهى مژده خان و هلز خان باسيان كرد راپورته كه پيشكه شى به پرېوه بهرى قوتابخانه ده كات چونكه به پرېوه بهرى قوتابخانه كه سى يه كه مه ئه وهى مامؤستا ابوبكر پرسيارى كرد به لى ئيمه به پرېوه بهرايه تى رېنماييكارى په روه رده ييمان هه يه سه ر به به پرېوه بهرايه تى گشتى پلاندانانى په روه رده يه له وه زاره ت؟، وه له ناو هه موو په روه رده گشتييه كانيشدا ئيمه هو به يه كمان بو ئه م بابه ته هه يه.

به رپز د. هيمن احمد حه مه صالح/ جيگرى سه روكى په رله مان:

سوپاس به پرېزان دانيشتنه كه بو سه عات (۲) هه لده گرين.

پاش پشوو

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو حسيبە خان.

بەرپز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (٦٦):

يەكەم: رېنمايى كاري پەروەردەى ئەگەر لە دامەزراوەكە هەبێت، دووهم: لە كاتى هەبوونى ئەنجومەنى بە خپوكارانى قوتاييان و خويندكاران سەرۆكى ئەنجومەنەكە مافى ئامادەبوون و بەژداری كردنى لە گفتۆگوكانى ئەنجومەنى دامەزراوە سەبارەت بە قوتاييان و خويندكاران هەيه، بى ئەوهى مافى دەنگ دانى هەبێت، سێيەم: ئەنجومەنى دامەزراوە مانگانە و لە كاتى پيوست كۆبوونەوه دەكات وە رۆژى و كاتى كۆبوونەوهكان لە لايەن بەرپووبەر ديارى دەكرين وە پيش وەختە ئەندامانى ئەنجومەنەكەى لى ئاگادار دەكرينەوه، چوارەم: برپارەكانى ئەنجومەنى دامەزراوە بە پى بنەماى زۆرينە دەدریت بە بى ئەوهى ئەو دەسلەتانهى بەرپووبەر بە پى ياسا هەيه تى سنووردار بكریت، پینجەم: قوتابخانە و خويندنگەكانى گوندو شوینە دوورە دەستەكان بەدەرن لەو مەرجانەى لە برگەكانى سەرەوهى ئەم ماددانەيهدا هاتوون و كارە ئەو دامەزراوانە بە پى رېنمايەك كە وەزیر دەرى دەكات ريك دەخرين و، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى هەيه؟ لەسەر ئەو ماددەيه ماددەى (٦٧) بۆمان بخوینەوه، توزى سەربە تكيە.

بەرپز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوهرى (٧) ئەركەكانى ئەنجومەنى دامەزراوە

ماددەى (٦٧):

يەكەم: بەدواداچوون و هەلسەنگاندنى وەرزى بۆ كاري دامەزراوەكە لە رووى جيبەجى كردنى بنەماكانى دلىايى جۆرى و متمانە بەخشين بە پى پيرە و ستاندارد كار پى كراوەكان. دووهم: بەدواداچوون بۆ ناوهرۆكى پلانى سالانە و پلانەكانى ديكە و راپورتهكانى دامەزراوەكە بە پى پرۆسەى دلىايى جۆرى. سێيەم: بەدواداچوون بۆ كاروبارى دارايى و كارگيرى و ئەركى بەرپووبەرە زانيارى پيوست سەبارەت بەو كارانە بە ئەنجومەن بەدات. چوارەم: تاوتويكردن و پيشنيارى چارەسەر كردنى ئەو پرۆسەگرانگانەى دامەزراوەكە كە لە لايەن بەرپووبەرەوه داوا لە ئەنجومەن دەكریت تاوتوييان بكات. پینجەم: تاوتويكردنى ئەو پيشنيازانەى كە بەرپووبەرى دامەزراوەكە خوازيارە پيشكەشى بەرپووبەرەيه تى پەروەردەى قەزا بكات سەبارەت بە گواستنهوهى ئەندامان و وانە وتنهوهى يان

فەرمانبەرانی تر ئەوھەش دواى خستەنەرۆویەکانى تايبەت ئەو داوايەى لە ئەگەرى رازى بوونى ئەنجومەن پيشنيزەکانى بەرپۆبەر پەسەند دەکریت.

شەشەم: مافى پیکھینانى لیژنە پيويستى ھەيە، لە چوار چيويەى ئەو ئەرکانەى کە لە برپگەکانى سەرھوہى ئەو ماددانەى ھاتوون، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

کى قسەى ھەيە، لەسەر ئەو ماددەيە؟ بەرپۆزان ماددەى دواى ئەو بۆمان بخۆيننەوہ.

بەرپۆز شەمۆل اشين صابر:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوہرەى (۸) مەرچەکانى دانانى بەرپۆبەرۆ ياريدەدەرى بەرپۆبەرۆ دامەزراندنى مامۆستا رينمايى کارى پەرورەدەيى لپى دامەزراوہ حوکمەکاندا لقى يەکەم مەرچەکانى دانانى بەرپۆبەرۆ ماددەى (۶۸) لە دانانى بەرپۆبەرۆدا پيويستە ئەو مەرچانە لە داواکاردا ھەييت. يەکەم: برۆانامەى بکالۆريۆسى ھەييت.

دووہم: ئەزموونى لە بوارى پەرورەدەو فيرکردن لە پينچ سال کەمتر نەييت.

سپيەم: بەشداری خولى نيشاندنى بەرپۆبەرۆ کردبييت کە وەزارەت بە ھارەوکارى بەرپۆبەرۆبەرپۆبەرۆ گشتيەکانى پەرورەدە سالانە ئەنجامى دەدات...

بەرپۆز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى کى قسەى ھەيە؟ نيبە، فەرموو.

بەرپۆز شەمۆل اشين صابر:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

چوار: بە تاوانى ئابروبەر حوکم نەدراييت، وە ھەرۆھە ناييت، سزاي کارگيرى و لەسەر زەنشەت و زياترى پيدراييت.

پينچ: وەزارەت دەييت، لەماوہى (۴) سال دا مەرچەکانى ئەم ماددەيە بەسەر ئەوانەى ئيستا بەرپۆبەرۆ جيبەجى بکات.

شەشەم: برپگەکانى (۲،۱) ئەم ماددەيە بەرپۆبەرۆکانى دامەزراوہيى گوندەکان و شوپنە دوورە دەستەکان ناگرپتەوہو معاملەکردنى ئەوان بە پيى رينمايەک دەييت، کە وەزير دەرى دەکات، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

کى قسەى ھەيە؟ کاک چيا حميد شريف، کاک عمر عبدالله فتاح. فەرموو کاک عمر.

بەرپۆز عمر عبدالله فتاح:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرآستى ئەم ماددەيە زۆر زۆر گرنگە من لە سى کۆنگرەى پەرورەدە بەشدار بووم، (۱۲) ساليش مامۆستا بووم زۆر باش ئەزانم يەکپک لە کيشەکانى قوتابخانەو خۆپندنگەکان دامەزراوہ پەرورەدەيەکان ئەو کيشانەن کە دەئاليندرين لە بابەتى بەرپۆبەرۆ کى بەرپۆبەرۆ بييت، وە بەرپۆبەرۆک لائەبرييت ئيتر حزبەکان ئەکەونە خويان کى دانين، لە ريگەى بەرپۆبەرۆ بەداخوہ حزبەکان ھەيمەنەى خويان بەسەر موئەسسەسەى پەرورەدەيا ئەسەپينن وەھەر

شوئىنكىش ھەر دامەزراوۋە پەرۋەردەش حزبى سىياسى لى بوو پەرۋەردەى لىيى نىيە، بەراستى و لە سىستەمەكەى پېشوو بەرپوۋەبەر بە ھەلبۇزاردن دائەنرا، بەلام ھەر بەھۆى حزبەكانەوۋە بەداخوۋە رىگە نەدرا ئەو سىستەمە جىيەجى بىكرىت، لىرەش لەو ماددەپەو ماددەى وابزانم (۷۰) كە باس لە رىكارى دانانى بەرپوۋەبەر دەكات دىسان ھەمان مىكانىزمە كە ئىستا ھەپە، لە دەرەوۋە ئەوئىش بەرپوۋەبەرەكان بەرپوۋەبەرى پەرۋەردەكان و بەرپوۋەبەرە گشتىپەكانا دەست نىشان ئەكات، بەرپوزان ئىمە مىكانىزمىكى خراپمان ھەپىت، كە نىك پىت، لە عدالەتەوۋە كە حزب لە كۆلى موئەسسەسەى پەرۋەردەى بىكاتەوۋە، باشترە لەوۋەى كە ھىچ مىكانىزمىك نەپىت، ئەوۋەى ئىستامان ھەپە بەردەوامە، بۆپە من پىشنىار دەكەم يان لەم ماددەپە بان لە ماددەى دواتر كە باس لە رىكارەكانى دانانى بەرپوۋەبەر ئەكات بنووسىن كە بەرپوۋەبەر بە ھەلبۇزاردن دائەنرپىت، مىكانىزمى ھەلبۇزاردنەكەش من لە ماددەى (۷۱) باسى ئەكەم يىخود لەم ماددەپە، ئەمە خالى يەكەم، خالى (۲) لە بىرگەى يەكەم خالى (۳) باس لە بەشدارى خولى شاندىن ئەكات تەبەن چۆن بەشدارى بىكات كە بەرپوۋەبەرىك كە پىشتر مورەشەح نەكرىپىت، وە دەرەتەى ئەوۋەى پىنەدراپى خولەكە بىپىت، ئەپى وى لى بىكرىت ئەم خالە كە پاش ئەوۋەى دەست نىشان ئەكرىت بەرپوۋەبەر بەشدارى خولكى راپىنانى تايەت بىكات و ئەگەر نا ھى ئەو دەرەتە خۆ ناكىپت بۆ ھەموو مامۇستايەك برەخسىنىت، بۆپە ئىمكانىيەتپىكى زۆر زۆرى ئەوۋى كە ھەموو مامۇستايان بەشدارى خول بىكەن يان ئەوانەى ھەزىان لىپە، بۆپە كاتىك دەست نىشان ئەكرىت بىپى بە بەرپوۋەبەر بەشدارى ئەو خولەى بىكات و ئەوۋى لى بىكاو، زۆر سوپاس.

بەرپوز د. رپواز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك چىيا.

بەرپوز چىيا حمىد شرىف:

بەرپوز سەرۋكا پەرلەمانى.

ئەز دى كورتى بەعس ئەكەم تىپىنىمان سەر خالا (۱) بى پروانامەى بىكالۇرىوس ئەفە مەرەجەكئى زۆر زۆر گرانە چونكە ئەسەرىت ئەو مامۇستاپن كە دەرچووۋىنە دەرچووۋىت پەيمانگا مامۇستايان ئەگەر تو قى شەرتى داينى دى گەلەك گەلەك خراب دەرگەفىت بۆ وان كەسپن كە دەرچووۋىت پەيمانگا مامۇستايان ئو شانسى وان بۇنا بەرپوۋەبەر بۆ وانا زۆر زحمەت كەفىت ھىقىدارم پەيمانگايا مامۇستايان لىيى بىتە زىدەكرن، زۆر سوپاس.

بەرپوز د. رپواز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ظاھر.

بەرپوز ظاھر محمد على حسىن:

بەرپوز سەرۋكى پەرلەمان.

تىپىنى من لەسەر خالى (۴) بە تاوانى ئابروۋەر حوكم نەدراپىت، ئەى ئەگەر بە تاوانى جىناپە مەبەستم ئەوۋەپە ئەگەر قەتلىكى كرديپىت، پاشان عقوبەكەى وەرگرتىپىت، ئايا دەرپىت كەسىكى بىكوژ كە جەرىمەى قەتلى كرديپىت و، بىپىت بە بەرپوۋەبەر، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى كى قسەى ھەيە؟ دابان محمد حسين، جوان يونس محمد، ظاهر محمد على، ھەلكەوت

بەرپز شەمۆل اشين صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

مەرجه كانى دانانى يارىدەدەرى بەرپو بەر

ماددەى (٦٩):

يەكەم: لە دانانى يارىدەدەرى لە بەرپو بەردا پيويستە ئەو مەرجانەى لە داواكاردا ھەببەت:

١- دەببەت، يارىدەدەرى بەرپو بەرى باخچەى مندالان پروانامەيەكى پەرودەى ھەببەت، كە لە پروانامەى بەرايى و زانكو كەمتر نەببەت.

٢- دەببەت، يارىدەدەرى قوتابخانە و خویندنگە و پەيمانگا و پەرودەبەيەكان پروانامەيەكى پەرودەيەى ھەببەت، كە پروانامەى زانكو بەرايى كەمتر نەببەت، ئەزمونيشى لە بوارى پەرودەى فيركردندا لە (٣) سال كەمتر نەببەت.

٣- دەببەت، يارىدەدەر بە تاوانى ئابرو بەر حوكم نەدرايەت و نايەت، سزاي كارگيرى لەسەر زەنشت و زياترو تيدايەت.

دووەم: خالەكانى بركەكانى ئەم ماددەيە يارىدەدەرى دامەزراوہى گوندو شوينە دوورەدەستەكان ناگرېتەوہ وە معامەلەكردنى ئەوان بەپيى رينمايەك دەببەت، كە وەزير دەرى دەكات، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى كى قسەى ھەيە؟ دابان محمد حسين، جوان يونس محمد، ظاهر محمد على، ھەلكەوت انور خليفە، جلال محمد عبدالله. عباس فتاح صالح، فەرموو كاك دابان.

بەرپز دابان محمد حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (٦٩)، يەكەم خالى يەكەم پيم باشە بە ھەمان شيوە ئەويش ئەزموونى بو دابنرېت، بەلام ئەزموونەكە با (٢) سال بېت، لە (٢) سال كەمتر نەببەت، ئەو يارىدەدەرى كە بو باخچەى ساوايان و بو باخچەكانى مندالان دادەنرېت ئەزموونەكەى بو دابنرېت، بەلام با (٢) سال بېت، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو جوان خان.

بەرپز جوان يونس محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من ماددەى (٦٦) دەستم ھەلبىرى قسەى لەسەر بکەم تەخیر ھاتمە ژوورى.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عباس.

بەرپز عباس فتح صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٦٩) من لە خالى يەكەم دەبیت ی/بەرپوه بەرى باخچەى مندان مەبەستم
بروانامەكەيەتى بروانامەى بەرايى و زانكو ترنەبیت، والله من پيم باشە ئەمەيان بکەين بە
پەيمانگا، لەبەرئەوهى باخچەى ساوايان لەوانەيە ياريدەدەرکەى پيوستە مەسەلەن
ياريدەدەرپكى پەيمانگاى هونەرە جوانەکانيش بېت، دەتوانيت بەراستى سوودى لپى وەرېگریت،
چونکە ئەمە بۆ باخچەى ساوايان بە تايبەتى گرنگە، سەبارەت بە خالى (٢) من (٣) سالم پىن کەمە
بەراستى من ياريدەدەر لە بەرپوه بەر گرنگترە بەراستى بۆ کاروبارى کارگيريهکان پيوستە
تەجرۆبەى زۆر زۆر باشتري هەبیت، بەلای کەميشەوه ئەويش هەر وەکو بەرپوه بەر با (٥) سالى
هەبیت، يەعنى ئەوەندەبیت، لەبەرئەوهى هەر ياريدەدەر، بۆيە ئيمە يەك سالى خزمەتى کەم
دەکەينهوه ئەويشيان تەبيعى بېت بەراستى ياريدەدەرکەى لەبەرئەوهى ئيمە قوناغىكى زۆر
بەراستى پەيمانگان هەبوو، يەعنى ئەمە نەکەينه زۆر مەرج لەوانەيە وەك مەرجيک نەبیت،
بەنسەت خالى (٣) والله ياريدەدەر بە تاوانى ئابرو بەر پيم باشە ئەمە لە مەسائيلي پەرودە
دەربیت، بۆ بەرپوه بەر نيە بۆ جيگرەكەى هەيە، يان با بۆ هەردووکیان ئەمە مەرجى ئەوەبیت،
يان لپرانە دەربیت، بەراستى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس بۆ هەردووکیان دەبیت، لەراستیدا ئەو قاعيدەى عامە، فەرموو كاك جلال.

بەرپز جلال محمد عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

والله من پشتگيرى قسەکانى كاك دابان دەكەم بەرايى من زانكو كەمتر نەبیت، و نەك (٢) سالى
(٥) سالى كەمتر نەبیت، بەراستى پشتگيرى لە قسەکانى كاك عباسيش دەكەم ئەو (٣) سالى بە
لای کەم بکړیتە (٥) سالى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك هەلكەوت.

بەرپز هەلكەوت انور خليفه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورەو ميهره بان، لە ماددەى (٦٩) هى يەكەم و دووهم پيوستە هەر(٢) خالەكە
بکړى بە يەك خال و بەم شپوهيه دابريژرتهوه خالى (١) خالى (٢) بکړيت بە يەك خال دەبیت
ياريدەدەرى بەرپوه بەرى باخچەى مندان و پەيمانگا پەرودەيەکان بروانامەى پەرودەى
قوتابخانەو خویندنگەى هەبیت کە بروانامەى بەرايى زانكو كەمتر نەبیت، ئەزمونيشى لە بواری
پەرودەى فيرکردندا هەبیت کەلە (٣) سالى تا (٤) سالى كەمتر نەبیت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ظاهر.

بەريز ظاهر محمد علي حسين:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تېببىنى منىش لەو ماددەيە خالى (٤) لە رووى صياغە كردن پيم وابيت، بەو شيويه لايكرت بە تاوانى ئابروبه حوكم نەدراييت، خالى (٣) ببوره سيبەم دەبيت ياريدەدەر بە ئابروبه حوكم نەدراييت، بەو شيويه لايكرت ناييت ياريدەدەر بە تاوانى ئابروبه حوكم درايت، زورسوپاس.

بەريز د. ريوافائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس ماددەى دواى ئەو بۆمان بخوينەو.

بەريز گولستان باقى سليمان:

بەريز سەرۆكا پەرلەمانى.

لقى (٣) مەرجه كانى دامەزراندن مامۇستا و ريكارى پەرودەيى ماددەى (٧٠):

يەكەم: بۆ دامەزراندنى مامۇستا و ريكارى پەرودەي پيوسته جگە لە مەرجه گشتيە كانى دامەزراندن ئەو مەرجهانى خوارەو لە داواكاردا هەبيتن پروانامەى بەرايى زانكو، زانكوى لە بوارى پەرودەي هەبيت، بە تاوانى ئابروبه حوكم نەدراييت.

دووهم: لەكاتى دامەزراندنى يەكەم جارى مامۇستادا مەرجه مامۇستا لە شوينه دوورەكان بە مەرچيك كە لە (٥) سال كەمتر نەبيت خزمەت بكات و ريگە نادريت بۆ گواستەو هەيچ مامۇستايەك بۆ شارەكان ئەگەر ئەو مەرجهى تيدا نەبيت، وە هەيچ مامۇستايەك راستەوخو لە شارەكان دانامەزريت.

سيبەم: دەكرت هەلگرانى پروانامەى بكالوريوس هەرچەندە خویندەكەيان لە بوارى كۆليژه كانى پەرودەش نەبيت، بەلام هاوشيوه و نزيك بن وەك مامۇستا و دواى كە وەك رينمايى پەرودەي ئەو هەلەيەكى تايپه بۆ هەندى برادەران موداخلە نەكەن بەس دەنووسين وەك مامۇستا دامەزرين بە مەرچيك وەزارەت داواكەيان پەسەند بكات.

چوارەم: دەكرت هەلگرانى پروانامەى پەيمانگا لە كاتى پيوستدا وەك مامۇستا وە دواى رينمايى پەرودەكارى كە ئەويش لاي بەن بەس وەكو مامۇستا لە قەزاو شارۆچكە و گوندو شوينه دوورو دەستەكان دامەزرين.

پينجەم: مامۇستا و رينمايى كارى پەرودەيى دواى دامەزراندنى خولى پەرودەو فيركردن و دلنمايى جوړى دەبينيت كە وەزارەت سالانە ريكي دەخات، زور سوپاس.

بەريز د. ريوافائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان كى قسەى هەيه؟ لەسەر ماددەى (٧٠)، بەلين اسماعيل حاجى ابراهيم، على حمە صالح، شيرين امين عبدالعزيز، عباس فتاح صالح، نجاة شعبان عبدالله، جلال محمد عبدالله، خديجه عمر طه، چيا حميد شريف، ظاهر محمد على، لەنجه ابراهيم عبدالرحمن، سوسن محمد ميرخان، ازاد اكرم بهرم، مەم برهان قانع، هلز احمد محمد، سەچنار احمد محمود، شيركو جودت مصطفى، عمر عبدالله فتاح، سيبان سالم حسن، اسماعيل على طه، گولستان سعيد حمد، گوران عمر على، عبدالستار مجيد قادر، كەس هەيه، نەمان نووسى بيت، فەرموو كاك ئازاد.

بەريز ازاد اكرم بهرام: بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۷۰) بېرگەى (۲) ئىستىسنايەك لە بۆ قوتابخانە و خویندنگەى توركمانييەكان و سرياناييەكان ھەبىت، باش دەبىت لەو بېرگەيە لە بېرگەى (۵) بە پای من دواى دامەزراندن خول بکریتەوہ پيش دامەزراندن خولەكە بکریتەوہ باشترە خولەكەش يەك سال بىت، لە ویندەرى تاقىگەش بکریتەوہ بزانیين ئايا دەستدەدا بۆ مامۆستايەتى، چونكە ئىستا زۆر كەس بەراستى ئەو خولەى نەبىنیتن تاقى نەكریتەوہ بىتە مامۆستا بە پای من باش نييە، بە نىسبەت شەشەميش زياد بکریت بەرايى من مامۆستا دابمەزىنیت بە مووچەيەكى گونجاو لە ئاستى مامۆستايەتى بىت، لە يەك ملیۆن كەمتر نەبىت، چونكە ئىستا ئىمە لىرە بەس گرنگ بدەپنە مامۆستا لە ھەموو دونيا گرنگ دەدریتە مامۆستا لەناو ئىمەش با گرنگ بدریتە مامۆستا پىناویت، ميساليش بىنم لە ھەندى دەولەت كە چۆن مامۆستاي ئەو دەكەن دەلین كو مەعاشى دكتورىك و مەعاشى مهندسىك وابى، مامۆستا ئەنگو پىدەگەينى مەعناى وايە دەبىت مامۆستا لە ھەموو كەسىكى زياتر مەعاشەكەى زياتر بىت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك سىپان.

بەريز سىپان سالم حسن:

بەريز سەرۆكا پەرلەمانى.

ماددى (۷) يەكەم خالا (۱) قىت ئەم دەست پىكى دامەزراندنا مامۆستايت گەرىن كارى پەرودەرى لىك جودا بكەين راستى داکو بشين ساغلتىت وى لىك جودا بىنە ديار كرن چونكى ئەقرۆ رىنمايى كارين پەرودەى تى بۆ وان كەسايت، كۆ دەرچوویت كۆلىژىندەروون ناسى و كۆمەلناسى بن نەك مامۆستايەك دەرچووین كۆلىژەكادى قى رەنگى بىتە دامەزراندن يا لسەر حسابا يان ئەف كەسە وەكۆ دناھا پەرودەرىدا يان ناھا وەزارەتا كاروبارىن كۆمەلایەتیدا نەھىنە دامەزراندن ئايا جھى وان دى كىرى ھەيتە كرن كەواتە تايبەت ژبۆ وان دەرچوین كۆمەلناسى و دەررووناسى كۆ پتر ژ(۹) ھەزار كەسا دەرچونە و ھەتا نوکە نەھاتىنە دامەزراندن لى دووہم ئاماژە وى چەندى دايە كۆ (۵) ژبۆ قەگواستان مامۆستا يان تىن دەست نيشان كرن لى گەلەك ژمامۆستاي لەر ئەنجامى دانەمەزراندنا مامۆستا يان و نەبۇنا دەلىقى گەلەك مامۆستا يان ژ(۵) سالان ژى دەر باز كرىبە ناھىنە قە گواستن بەراستى چونكى ھەتانوكە دەلىقە بۆ نەھاتىبە دان لەورا پيشنيار دكەم كۆ ژبۆ (۳) سالاً بىتە كىم كرن ژبۆ ئەو مامۆستا بشين نزيكى دە ومپت خۆ يان نزيكى مالين خۆ دەومى بكەن لى چوارەمژى ئاماژە بە ھەلگرا بپوانا مەمانگايا كرىبە قىرى ئاماژە وى چەندى دايە كۆ بىتن وەكۆ مامۆستا بىنە وەرگرتن ئايە ئەگەر نەھىتە فەرزكرن كۆ ئەف كەسە دەرچوویت وەكۆ پەيمانگايايت ھۆنەرىن جوانە پەرودەردا وەرزشى يە گەل پەرودەردا كۆمپيووتەرى ئەگەر ئەف سىبە وەكۆ دەرچویت نەھىنە وەرگرتن ئايا ھەبوونا قان پەيمانگايا بۆچىبە چونكى قىرى بىزىتن دەكرىت ھەلگرىت قى ئان كۆ مەرج نىنە ھەلگرن باوەرنا مە دىلۆمى بوان سى تايبەتمەندىت مە گوتى وەكۆ مامۆستا بىنە وەرگرتن لەورا يا چوارەم قىرى داخازا روونكرنى ژجەنابى وەزىرى دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو سەرچنار خان.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش چەند تېيىنىيەكم لەسەر ماددەى (۷۰) ھەيە، بىرگەى (۲) ئەلپت لە كاتى دامەزراندنى ئىكەم جارى مامۇستا بە مەرجى مامۇستا لە شىوئىنە دوورەكان بۆ ماوھىيەك كەلە (۵) سالى كەمتر نەبىت، بىرئى بە زىاتر نەبىت وە بىرئى زىاتر نەبىت، چونكە كەمتر نەبى وە ئەو قورسە بۆ مامۇستا يەنى بەراستى بەلكو زىاتر نەبى، چونكە (۵) سالى زۆرە خزمەت بىكات، تاكو تايى نەسەكە ئەم خالە زىاد بىرئىت لە كاتى دامەزراندن نەبىت بە ھىچ شىوھىيەك ئىنتىماى حىزبى ياخود سىياسى لەبەرچا و بىرئىت ئەمە زىاد بىرئىت، خالى سىيەم دەكرئى ھەلگرانى بىروانامەى بىكالورىوس ھەرچەندە خوئىندەكەيان لە بوارى كوئىزەكانى پەروەردەش نەبىت، بەلام ھاوشىوھ و نىك بن ئەو ھاوشىوھ و نىك بوونە نەبىت، چونكە پىم وايە (۹) ھەزار (۱۰) ھەزار ئىختىصاصمان ھەيە، ھەرواناکرئىت تۆ بىت ئەم بابەتە بىكەى بە ھاوشىوھ و نىك وەك مامۇستا و رىنماى كارى پەروەردەى، بەلئى لىبىرئى و بە مەرجى وەزارەت داواكەيان پەسەند بىكات، لەو بەس بەشى كوئەلئاسى و دەرووناسى ئىمە نىكەى (۹) ھەزار تا (۱۰) ھەزارمان ھەيە، ئىتر بۆچى ھاوشىوھ و نىك بى، لە خالى چوارەم دەكرئىت ھەلگرانى بىروانامەى پەيمانگا لە كاتى پىويستدا وەكو مامۇستا و ئەو رىنماى كارى پەروەردەى لىبىرئىت ھەر لە قەزا و شارو گوندە شوئىنە دوورودەستەكانا دامەزرئىن وەكو و تەم ئەوھى پىشو و ئامازەم پىدا دەبىت ئەو لىبىرئىت، خالىكى تىرىش بە تەسەلسولىكى تر دابىرئىت بەم شىوھىيە ئەوانەى گرئىبەستى ھاوسەرگىريان ھەيە، وە لەنپوان پەروەردەى دوو قەزايە يان دوو پارىزگاى جىاوازدا لە حوكمى بىرگەى (۲) ئەم ماددەيە بەدەربىرئىن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو نىجاة خان.

بەرپز نىجاة شىعبان عبداللة:

بەرپز سەرۆكا پەرلەمانى.

سەبارەت ماددئى (۷۰) بىرگى (۲) ھەكە ئەم چىنە دىرا دووماھىكى بىزئىتن ھىچ مامۇستايەك راستە و خو لە شارەكان دانامەزىت قىرە تقيا ئەوئىدەكى كەنە تىدا ئەگەر بۆشاي نەبىتن دىف ھندىك پىسپورىا چونكە گەلەك جارا ھندەك شارئىن ھەى پىسپورى ھەمى پىسپورى لى نىن نو پىتقىنە دئى لىقيرە بىتە دئى قورس بىتن ئەركى و ان ناف شاراو قىرە تقيا مەرجى دانن كو ئەگەر بۆشاي نەبىتن ئەگەر بۆشاي ھەبىت تقيا دانە شارائى، زۆرسوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو لەنجە خان.

بەرپز لەنجە ابراهیم عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە خالی چوارەم کە دەلێت دەکرێت هەلگری برۆنامەى پەیمانگا لە کاتی پێویست وەکو مامۆستا و رێنمایی کارى پەرۆردەیی لە قەزاو شارو گوندو شارو دوورە دەستەکاندا دابمەزرێن بە زەرۆرەتى دەزانم ئەوانیش ماوەیان لو دابنرێت کە ئەوەى مامۆستای خەریجى بکالۆریوسە (۵) سالی کەمتر نەبێت با بۆ ئەوانەى پەیمانگاش (۷) سالی کەمتر نەبێت خۆ هەتا هەتایە هەر لە گوندو شارۆ شارۆچکەکانى دەرەو نەبێت، بۆیە دادپەرۆرى لەوەشدا هەبێت، پێشنیار دەکەم ماوەى کەى وان لە (۷) سالی کەمتر نەبێت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک جلال.

بەرپز جلال محمد عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

خالی (۲) لە ماددەى (۷۰) ئەگەر بمانەوێت یەك جارى لەو (۵) سالی و (۷) سالی و (۸) سالی کەمتر و زیاتر نەبێت، بەراستى ئیستا لە هەموو ئیدارە سەرەخۆبێهەکان لە هەموو شوێنە دوورەکان زانکۆ پەیمانگای تاییەت کراوەتەو، ئەوانەى دامەزراندن نەماوە بەداخەو ئەوانەى کە دەبنە وانەبێژیش یان بە گریبەست هەمووی لەو شوێنە خەلکی ئەو شوێنە داندران چ بە وانەبێژ بێت چ بە گریبەست بێت یان بە دامەزراندن بێت لە کۆل ئەو هەموو خزم و خزمانە دەبینەو، ئافەرەتە دادەمەزرێت لە پاش سالیکی ئیستا وانەبێژە سالی پاشتر دەلی بێ هینەو یان خەسوم نەخۆشە یان دەلێت دایکم لەسەر جیگایە، یەعنى ئەو هەموو رۆتینە کۆتایی پێ دیت، بەراستى ئەگەر ئەو برۆنامەى وەرگرن لە بکالۆریوس یان پەیمانگا هەرکەسەو لە شوێنى خۆیدا دامەزراو بێ یان گریبەست بێت، بەصەراحت ئەو ویتربیش پششتگیری کاک ئازاد ئەکەم مووچەى مامۆستا خوزگە وەزعی حکومەتى کوردستان باش دەبوو لە رووی داراییەو و الله ی مامۆستا چەندى پێیدرئ، لە کۆریا باشور مامۆستا مووچەى لە وەزیرو پەرلەمانتار زیاترە، (۲۵) هەزار دۆلار مامۆستا وەریدەگرێت لە کۆریای باشور خۆزگە لە کوردستانیش مووچەیهکی مەعقول پێدەدرا بۆ ئەوەى مامۆستایان لەو پەرى باشیدا بانە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک علی.

بەرپز علی حەمە صالح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خواى گەورەو میهرەبان، والله من دوو سەرەنجم هەیه، بەرپز سەرۆکی پەرلەمان یەکەم مەرجهکانى رێنمایی کارى پەرۆردەیی بنووسرێتەو کە دەرچووێ دەرووناسی و کۆمەلناسی و کارى کۆمەلایەتى و رێنمایی دەروونی بن ئەم چوار هینەمان هەیه، بنوسرێتەو بۆ ئەوەى جیا بکریتەو سەبارەت بە ئەوەى کە دەلێت برۆنامەى بەرایى زانکۆ لە بورای پەرۆردە بێت و لە

خالى (۳) ئەلئىت ھەلگىرى بىرۋانامەكانى تىرىن لە بىرى ئەۋەى كە ۋەزارەت و پەيۋەندىكىرى ھەبى بۇ نەۋە ھەلگىرى بەشى زانستىيەكان يان ئاداب ئەمانە خولى (طرىقە التدرىس) رىگاكانى ۋانە ۋەنەۋە دەۋرەيان پى بوترىتەۋە، ئىتر لە مەرجەيە ھىن ترە يەنى كە دائەمەزىت ئەۋ مەرجەي بۇ دائەنرىت لە بىرى ئەۋەى يەك يەك ۋەزارەت پەسەندى بىكات لە كاتىكا لە كاتى ۋەرگرتىشا لە زانكۆ علوم و ئاداب لە پەروەردە نەريان زياتر ئەبىت، كۆلئىزى زانست زياترى ئەۋىت، بەلام ھەر چانسى مامۇستايە زانست تەۋاۋ كات كىمىيا تەۋاۋ كات بىركارى تەۋاۋ كات يەنى ھەر چانسەكەى مامۇستايە ئىتر بۇ ئەم قىۋلەى ۋەزارەتەيا ئەبىت، لە بىرى ئەۋە دەۋرەيەكىان پىبىدرىتەۋە كە رىگاكانى ۋانە ۋەنەۋەيە، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموۋ كاك عباس.

بەرىز عباس فتاح صالح:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۰) لە بىرگەى (۱) بۇ دامەزاندنى مامۇستا، مامۇستا رىنمايى پەروەردەيى پىۋىستە جگەلە دامەزاندن ئەم مەرجانە خوارەۋە تىداپىت، ...

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

كاك عباس بە تەۋاۋى دانى پىيانى پىرۋتۆكۆل چۆن بنووسنەۋە دۋاى يان مەيخوئىننەۋە يان بىللى بۇ ئەۋەى بتوانن بنووسنەۋە ئەزانم تو ئەتەۋىت يارمەتىمان بەدى.

بەرىز عباس فتاح صالح:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

ۋاللە من زۆر يارمەتىم داۋن بە حەياتىش نەم خوئىندىتەۋە يەكەمىن جارىشە بەس تۆ جۋابى منت دايەۋە، بەراستى ھەر نەم خوئىندەۋە بەس ۋىستەم مەۋزۋەكە بۆت راست كەمەۋە، بەلام تۆ مەجالت نەدامى پىئەچىت ماندى بىى، ماددەى (۱) بىرۋانامەى بەرايى زانكۆى لە بوارى پەروەردەيى يەنى ئەگەر بەس لە بوارى پەروەردەيى و زانكۆيە ئىتر بەراستى ئەۋ پەيمانگانە ھەلگىرىن ئەمە بى ئومىدىيەكى زۆر دروست ئەكات، يەنى تۆ حالەتتىك ھەيە، لە پەيمانگانە خوئىندىگانە ئىستا دەرسى كۆمپىوتەرمان ھەيە، دەرسى ھونەرەجۋانەكانمان ھەيە، ئى ئەمانە بى ئومىدىيان دەكەين بەراستى لەبەرئەۋە مەرج نىيە بەس مامۇستا دابمەزرى و زانكۆى ھەبى و ئەگەرنا ئىتر پەروەردە پىۋىستە ئەۋانە ھەلگىرى بە تاۋانى ئەۋەى ھىچ فەكرەكانت تۆزىك رواندم سەرۋك رىنمايى كارى پەروەردەيى، من لىرە پىشتىگىرى كاك على دەكەم بەراستى يەنى ۋەزارەت و زانكۆ خۆى نەبەستىتەۋە بەم بابەتە بەس بۇ رىنمايى كارى پەروەردەيى ئەگەر لە كۆلئىزى پەروەردە بوو جارى بۇ بابەتەكانى ناۋ فىزىيا تۆ پىۋىستە بە دەرچۋوانى كۆلئىزى زانستىش دەبىت، بەراستى ئەمانە دەتۋانى بۇ مەسائىلى پەروەردەيى دەۋرەيەكىان بۇ

بكریتتهوه بۇ ھەلگىرى پرونامەى پەيمانگا نووسراوه بەس لە كاتى پيۆيست لە شارۆچەكەو قەزاو گوند و شوينە دوورەكان يەعنى نازانم بۇ ئەدى قەزاو ناحيەو گوندەكان بۇ بى ئەھمىيەت دەكرين، يەعنى تۆ بەس محافقە لى تەرك كردووہ بەس محافظە دەرت ھېناوہ لەو بابەتە دەگەریمەوہ ماددەى (۲) بۇئەوہى ئەوہ نەبیت دوورەكان بکەينە پيۆيست بەراستى يەعنى دوور نازانم دوور يەعنى چيى ئەو شوينانەى دوورن ئەمانەيان دەنيرين شوينە پيۆيستەكان، عادەتەن شوينە دوورەكان پيۆيستەن، بەلام من ئەوہ بکەين گواستەوہى ھيچ مامۆستايەك بۇ شارەكان ليرەنا ئيمە شارو شارۆچكەو گوندمان ديارى كردووہ ليرانە دەلين بۇ شار، كەواتە ليرە لە رووى قانونيىوہ سببەنى جەنابى وەزير تەنھا بۇ پاريزگا ناتوانى، چونكە بەس بەشار دەوتریت بە پاريزگا دەوتریت شار، لەبەر ئەوہ ئەم شارە ليرەيە يان دەبیت، لابدەيى يان بابلين بۇ شارو شارۆچكەكان بەراستى ئەو كاتە قەزاو ناحيەكان دەگریتتەوہ، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عبدالستار.

بەرپز عبدالستار مجيد قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خوداى بەخشەندەو مېھرەبان، والله سەبارەت بە ماددەى (۷۰) لە خالى (۳) و (۴) ئاماژە بە ئەوہ كراوہ كە دەرچووانى زانكو پەيمانگاكان دەتوانن وەك مامۆستاي رينمايى كارو پەرورەدەيى دابمەزرين من پيم وايە بەراستى پيچەوانەى پرهنسيبى زانستى و پيۆهرى يەعنى پەرورەدەيى بيت، باشە ئەدى ئەوان وەزيفەيان چى دەبى يەعنى چى لەوان دەكەن بۆيە من پيم وايە بەراستى گورانكارى بەسەر دابنين چونكە ئەو پيچەوانەى ئيختساسيشە پيچەوانەى پسپوريىە بلين تەنھا دەرچووانى بەشەكانى دەررووناسى كۆمەلناسى كارى كۆمەلايەتى و رينمايى دەرروونى وەك رينمايى كارى پەرورەدەيى يان توپزەرى دەرروونى كۆمەلايەتى ئەوانە دابمەزرين، چونكە ئەوہى بەراستى لە خالى (۳) وەلە خالى (۴) دا دەبينرى ئەمن پيم وايە پيچەوانەى پرهنسيبەكانى زانست و پسپوريىە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شيرين خان.

بەرپز شيرين امين عبدالعزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۰) خالى (۲) ياخود برگەى (۲) پشتگيرى لە رەئى سەرچنار خان دەكەم كە (۵) سأل زياتر نەبیت و رەچاوى برپارو ئينتيمای حزبى نەكریت بۇ دامەزراندن و سەبارەت بە برگەى (۳) بۇ ئەوہ دەيخوينمەوہ كە تەوزيحه كە بەم دەكریت ھەلگرانى پرونامەى بكالوريؤس ھەرچەندە خویندوہكەيان لە بوارى كۆليژەكانى پەرورەدەش نەبیت، بەلام ھاوشيوەو نزيك بن من دەپرسم لە بەرپز وەزير يەعنى ئەم ھاوشيوە نزيك بوونەوہ تەربيىە لە چيىە، خو دەكریت مامۆستايەكى بە نموونە بوارى ياخود پسپورى ميژوو جوگرافيا بيت وانەى بىركارى بليتەوہ بيگومان نەخيىر ليرەش دا ھەست ئەكەم غەدرىك لە دەرچووانى بوارەكانى كۆمەلناسى و

دەرووناسى ئەوانە دەكرىت، كەلە كاتىكدا نىزىكەى (۹) ھەزار دەرچوو لەو بواردە ھەنە، بۆيە پېشنىيارى ئەو دەكەين كەتەنھا بە نەص و ئەوھا بېت، كە تەنھا دەرچووانى دەرووناسى و كۆمەلناسى و كارى رېنمايى و كارى كۆمەلپەيتى دەتوانن وەكو رېنمايى پەرورەدەيى دابمەزرىن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى بەريزان دەست خۆش بېت شىرىن خان لەو بابەتە ئەبى ھەندىك حەزىمان ھەبېت، ئىمە ئەگەر بىرتان بېت، كاتىك كە برىادرابوو بۆ وانەبىزان دابمەزرىن، يەككە لەو ئىشكالاتانەى كە ھەبوو كە كەسكە لە كۆلپىزى ئاداب عەرەبى تەواو بىكردبايا لەگەل كەسكە كە لە كۆلپىز پەرورەدەيە، پەرورەدەى بنەرەت عەرەبى تەواو بىكردبايا فەرقى ھەبوو، دانانى ئەم ھاوشىوھە بۆ ئەوھە ئەو بەريزانەى لە كۆلپىزى پەرورەدە تەواويان نەكردوو و اتە لە ئاداب تەواويان كىردوو، بەلام ھاوشىوھە نىزىك بەريزان بۆ ئەوھە كە مەحروم نەبن و ئەمە ئىمە ئەبېت، من دلئانم لە پەرۆشى ئىوھە، بەلام بۆ ئەوھى پەرۆشىەكەمان زىاتر بېت، ئەبى حەزەربىن، ئىمە دەيان كۆلپىزى ئاداب ھەزاران دەرچووى كۆلپىزى ئادابمان لە ئىختىصاصاتى جىيا جىيا ھەبە، كە ھىچ مەجالىكى تىران نىبە بۆ ئىشكرىن جگە لە مەجالى پەرورەدە، ئەگەر بگەرپنەوھ بۆ قاعىدە عامەكەى يەكەم كە ئەلپت ئەبى برىوانامەى بكالۆرىوسى لە بوارى پەرورەدە ھەبېت، ئەو قاعىدە خاصە دانەنن كەلە برگەى (۳) ھەبە، ھەزاران دەرچووى ئاداب كە جگە لە مامۆستا ھىچ شتىكى تىران پى ناكرى بى بەشيان ئەكەين، لەبەرئەوھ داواتان لى ئەكەم ھەندىك حەزەربىن وە دەستان خۆش بى و ئەزانم ھەمووى لە پەرۆشىە داينەنپىن لاپەين ئەوانە مەحروم دەبن، فەرموو خەدىجە خان.

بەريز خىدىجە عمر طە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە برگەى (۱) كە دەلپت بۆ دامەزارندى مامۆستا رېنماكارى پەرورەدەيى پىويستە جگە لە مەرجه گشتىبەكانى دامەزارندى ئەو مەرجانەشى ھەبېت، لپرەدا خالى (۲) ئەستەمە كە دەلپت تاوانى ئابروھەر حوكم نەدرايېت، ئەوھ خۆى لە خۆيدا مەرچىكى گشتىبە ئەگەر بگەرپنەوھ سەر قانوونى خەدمەى مەدەنى عىراقى ژمارە (۲۴)ى سالى ۱۹۶۰ لەوئى باسكراوھ مەرجه گشتىبەكانى يەككە لە زمنى مەرجه گشتىبەكانە، ئەمە بۆيە نابېت صىاغەكەى بەم شىوھە بېت دەبېت چاك بىكرىن بەم شىوھە يەكەم بۆ دامەزارندى مامۆستا رېنماكارى پەرورەدەيى پىويستە جگە لە مەرجه گشتىبەكانى دامەزارندى برىوانامەى بەرايى زانكۆى لە بوارى پەرورەدەيى ھەبېت، واتا پىويست نىبە خالى (۲) لپرە باس بىكرى، چونكە لە زمنى مەرجه گشتىبەكانە كەلە قانوون دا ھاتووھ، بەس سەبارەت بە برىوانامەى بەرايى زانكۆ ئايا كە ئەوانەى خەرىج مەعھەدن ئەوانەش بېبەش ناكرىن لە پىشەبى مامۆستايەتى، چونكە ئىستاش ھەمانە زۆر كەس دەرچووى پەيمانگانە، بەلام مامۆستاشن ئەوھ وەكو پرسىيارىك سەبارەت بە برگەى (۲) واللەى نازانم ئايا ھىچ ئاسانكارىك دەبېت بۆ ئەو كەسانەى كە ھاوسەرگىرى دەكەن كە زۆر جار كېشەو بۆ ئەوانە دروست ئەبېت، مەسەلەن دەرى لە گوندىن لە شوىنىكى دوورن يەنى كە ھاوسەرگىرى دەكەن ئايا ھىچ دەرفە تىپكىيان بۆ ئەرەخسپت كە خۆيان بگوازنەوھ بۆ ناو شارەكان،

سەبارەت بە برېگەي (۳) و (۴) كاتىك كە راپۇرتە كەيان خويىندەوۈ لە لىژنەي تايىبەتمەند گوتيان كە رېنمايى كارى پەروەردەيى نامىنتن ئەو ووشەيە نامىنېت لەو ھەردوو برېگەيە، ئەگەر وايتن كەواتە پىويست بە موناقتە نىيە، يەنى ئەو دەلېن كە ئىلا ئىختىصاصى بلېن علم نەفس و علم الاجتماع دەبىت وەكو رېنمايى كارى پەروەردەيى دابمەزىت، كەواتە ئەمە ھىچ كېشەيەك دروست ناكات ئەگەر رېنمايى كارى پەروەردەيى نەمىنېتن، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ظاھر.

بەرپىز ظاھر محمد على حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تېببىنى من لەسەر ماددەي (۷۰) برېگەي (۲) باس لەو دەكرېت كەلە (۵) زياتر نايت، لە شوپنە دوورو دەستەكان (۵) سال كەمتر بيت، منيش پشتگىرى سەرچنار خان دەكەم كە نايت لە (۵) سال زياتر بيت، وە ئەو ماوہيەش كە كەميش بكرېتەو بكرېتە (۳) سال پىم باشترە، خالىكى تر بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان جەنابت باسى ئەو تە كرد خالى (۳) كە بەشېكى زۇرى لەوانەي كۆلپىزى ئاداب و زمانەكان و ئەوانەي كە نزيكن لە كۆلپىزى پەروەردە ئەگەر ئەو برېگەيە لابلردىت مەحروم ئەبن، ئەي ئەوانەي كە دەرچووي كۆلپىزە پەروەردەيىبەكانن كە ئىختىصاص و پسپۇريان، سەرەتاي تەقدىم كردنيان مەبەستيان ئەو بوو كە بىنە مامۇستا ئەي ئەوانە ژمارەيەكى زۇر نىنە ئەگەر خولپىكى دىكە لە كۆلپىزەكانا دابمەزىتن ئەوانەش بېبەش نابن، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

راگەياندن بۇچى ئەو شاشەيە دابەش ئەكەن بە دووبەشەو خۇ مقابلهي تەلەفزيونيمان نىيە، دەست خۇش بيت كاك ظاھر، فەرموو كاك ھەلكەوت، لېرە نىيە فەرموو سوسن خان.

بەرپىز سوسن محمد ميرخان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من سەبارەت بە خالى (۳) و (۴) پشتيوانى كاك سىپان و سەرچنار خان ماموستا عبدالستار دەكەم، لە راستيدا ئەوہى كە بوويتە جىگاي نىگەرانى يەنى لە خالى (۳) و (۴) كە پسپۇراني ئەو بوارە لەوانەيە خۇشيان پەيوەنديان لە بەشېك بەپەرلەمانتاران كرديت، نىگەراني خۇيان دەرپى بيت، لەوہى كە بۇچى سوود لە لەو پسپۇريانە وەرناگرن، لەبەر ئەوہ من پشتيوانى لەو ھاوريانە دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو گولستان خان.

بەرپىز گولستان سعيد حمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (۷۰) بەرايى من يەنى پىويستە جەنابت ئاماژەيەكى جواناتدا بەو كۆلپىزانەي كە ھاوشىوہن، ئەكرېت ئەمە بۇ مامۇستا بەس بۇ رېنمايى كارى پەروەردەيى كە ئەكاتە توپىزەرى دەررونى و توپىزەرى كۆمەلايەتى، ئەكرېت ئەم برېگەيە بەجيا بنووسرىت بەم شىوہيەي لىبكرېت تەنھا دەرچووانى بەشەكاني دەرروناسى جگە لە دەرروناسى و كلينىكى و

بەشى رېنمايى و دەروونى و پەرودەدىيى ئەتوانن وەك توپزەرى دەروونى لە قوتابخانەى
بنەرەتى و خویندنگا ئامادەبىيەكاندا دابمەزىن و كارىكەن، تەنھا دەرچووى بەشەكانى
كۆمەلناسى و كارى كۆمەلایەتى و دەتوانن وەك توپزەرى كۆمەلایەتى لە خویندنگە ئامادەبىيەكان
و پەيمانگان و قوتابخانە بنەرەتیبەكان دابمەزىن و سەبارەت بە برىگەى (۲) پشتیوانى لە
قسەكانى كاك ظاهر ئەكەم كە ئەلپت لە (۵) سال بگرپتە (۳) سال، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شپركۆ.

بەرپز شپركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە دامەزراندن بېگومان ھاوتاكردنى ئاستى مامۆستا بە پزىشك كە بە قانون موزەم
ئەكرپت كە دابمەزىن ئەزانم لەوانەبە ئىستا حكومەت بللى جا ئىمە (۷۰) و (۸۰) ھەزار مامۆستا
مووچەكەى بگاتە ئاستى پزىشك خەرىجى پزىشكى، بەعنى ئەمە بۆ بوودجە ئەگەر دىراساتى
دنیا بکەين بۆمان دەرئەكەوئت كە ئىستىسمارى بەشەرى و بەرھىنانى مرۆبى لە رپى مامۆستاو
دەست پیدەكات، بۆبە داھاتەكەى دواتر زۆر زۆر زياتر ئەبپت، وەك ئەو برەى ئەچپتە سەر لىستى
مووچە، بۆبە لپرە من پيشنيارى ئەو ئەكەم كە دامەزراندن بۆ مامۆستا ھەم لە رووى زەمەنەو
كە سال تپنەپەرپت لەسەر تەخروجى دابمەزىن ھەم لە رووى مووچەكەشەو ھاوتای پزىشك
بكرپت، ئەمە بەك دوو دامەزراندن بە پپى نەخشەى خواستى پسپورى بپت، بەعنى
قوتابخانەكان پپويستيان بە چ ئىختىساسىكە ئەوا دامەزراندن بكرپت ئەو بەيا لە ياساكە تەسبپت
بكرپ بۆ ئەو تراك وتوو كە ھەمانە قوتابخانەبەك چەندىن مامۆستا ھەبە، لەبەك ئىختىصاصىبە
دىارە دوو ئىختىصاصە، بەلام لە ئىختىصاصەكانى تر فەراغى زۆرە، بۆبە ئەو ئىشكلاتانەبە
بى ئەو پيشنيارى دوو مەكەم بۆ پشتگىرى لە كاك سپان و سەرچنار خان ئەكەم بۆ ئەو
پيشنيارانەى كە كرىدووبان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك مەم.

بەرپز مەم برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بە نسبەت برىگەى (۳) و (۴) من پپم وایە بۆ ئەو بە پپگە بگەرپنەو بە رپنمايى كارى
پەرودەبىيى كە توپزەرى كۆمەلایەتیش ھەبپت گونجاوتر بپت، پپويست ئەكات ئەو ئىستىسناىبە
بكرپت كە ئەبى پسپورەكە لە بوارى خویدا بى نەك دەرچووبەكى پەيمانگان ئەو پۆستەى بدرپت
ئەو زانكۆى تايبەت ھەبە، كۆمەلناسى ھەبە، دەرووناسى ھەبە، ئەوانە ئىشى چارەسەرکردنى
كپشەكانى خویندكاران و قوتابيان ئەكەن بەعنى ھەروا بە رۆلپكى كەم بايەخ تەماشای نەكرپت،
بە برۆای من تەنبا دەرچووبەكانى بوارەكانى كۆمەلناسى و دەرووناسى و ئەو چانسەيان بۆ ئەو
بوارە ھەبى و، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ھلز خان.

بەرپز ھلز احمد محمد:
بەرپز سەرۆکا پەرلەمانی.

سەر ماددا (۷۰) دووہم (۵) سال کہ متر نہ بیتن تہ بعن یاہی ہاتا (۱۳) سالازی مامؤستایہ یئ
ھیلاینہ قہزایہ کئی ھەر سال رینمایہ دہردہ کہ قیت ریقبہریا گشتیا پەرورہ یئ زۆلمہ کا زۆلم وان
مامؤستایا تیتہ کرنی چونکی بہدیلی قیت بہدییل نینہ ئو قیت موافقا مدیری بت مدیری
موافقی نادەتن لہر ہندی (۵) سال گہلہ کن ئیستسانایہ کئی بۆییتہ کرنی ئہ قیت (عقد زواج)
ھہیی جہنابی وەزیری توزانی مہ ئاریشہ ھہ بوون تہریا زاخۆ بۆ زواج کربوو پەرورہدا
ئامیدیئ گہر دوویف قی مہرجی ھہنی بیتن حہیاتاخۆ (۵) سالازی دئی تپپہربینن نابنہ خیزانہ کا
یہ کگرتی چونکی ئہف مہرجی ھہنی بیتہ ریگر سہ بارہت برگا (۳۰) رینمایہ کاری پەرورہدی
بیتہ لادان ئہز گہل وان ئاخفتنامہ وئ روون کرنی مہ کۆ مہیت ھہیی تاییہ تمہندیئ نزیک بۆ
نموونہ خہریجیت کۆلیژا زانستی کیمیا فیزییا بیرکاری قیتن روولی وان ئی یان ئی بیژین مافی
وانہ بیتہ دابین کرنی دفی یاسایی ھہنی دا برگا (۴) رینمایہ کاری پەرورہدی دیسازئی بیتہ
دہرخاندنی ئی برگہیدا برگا (۵) سیاغہ کادی بیتہ سیاغہ کرنی قی شکلی ھہ دەبیت مامؤستاو
رینماکاری پەرورہدی دواي دامہ زانندی لہ خوئی پەرورہدو فیکرکردن و دلنیا جووری
بہ شداریت، کہ وەزارہت سالانہ ریکی دەخات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. ریواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فہرموو کاک دیاری.

بەرپز دیاری انور حمہ رحیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بہناوی خوای گہورہ، لہ سہر ماددہی (۷۰) دووہم لہ کاتی دامہ زانندی یہ کہ مجاری مامؤستادا
مہرجہ مامؤستا لہ شوینہ دوورہ کان بۆ ماوہیہ کەلہ (۵) سال کہ متر نہ بیت ھەر لہ ماددہی (۷۰)
لہ برگہی (۴) دہ کریت ھہ لگرانی پروانامہی پہیمانگا لہ کاتی پیویستدا وەک مامؤستا لہ رینمایہ
کاری پەرورہدیدا لہ قہزاو شارۆچکە و گوند و شوینہ دوورہ دەستہ کان دابمہ زریئ، لہ راستیدا
سہرنجہ کە ی من بہم جوړہیہ دہ کریت خالی (۲) پشتیوانی لہ ھہ موو ئہ وانہ دہ کەم کہ دہ لپن
نابیت لہ (۵) سال زیاتر بیت وە من پیشنیاز دہ کەم بۆ یہ کەمہ کان بہ راستی وە کو ئہ وەی کہ
تہ شجیعیان بکەین ئہ وانہی کہ یہ کەم ئہ بن لہ سئ یہ کەمہ کہ بہ راستی ئہ وانہ نہ گریتہ وە
ھیوادارم ئہ وە بۆی زیاد بکریت، بایہ تیکی دیکہ بابہتی نہ قل و دامہ زانندن و پرسى گہرانہ وە
وہزیری پەرورہدہ بہ خوئی دہ زانیئ یہ کیکہ لہ کیشہ گہورہ کان لہ نیوچاوانی مامؤستادا، یہ عنی
ئہم بابہتہ سالانہ کیشہ یہ کی بہردہ وام ھہ میسہ دووبارہ ئہ بیتہ وە لہم پەرورہدہ بۆ ئہم
پەرورہدہ لہ دہرہ وەی شار بۆ ناو شار، مدیرہ کہ موافقہتی بۆی ناکات، بہ ریوہ بەری پەرورہدہ
مواقہتی بۆی ناکات دەبیت، بیتہ وە شمولی کئی دہ کات؟ شمولی کئی ناکات؟ ہیوادارم ئہم
ماددہیہ لہ ماددہی (۷۰) ماددہیہ کی تیرو تہ سہل بیت، بۆ ئہم شتانہ یہ کجار دیاری بکات بۆ
ئہ وەی ئہم کیشہ یہ چارہ سہر بیت بزاندریئ مامؤستا دواي ئہ وەی کہ لہ دہرہ وەی شار بۆ
دہرہ وەی شارہ ئیستا لہ ماددہی (۷۰) وە کو ئامازم پیکرد دەلیت لہ شوینہ دوورہ کان، بہ لام ھەر

له ماددهی (۷۰) له برهگه ی (۴) ئه لیت له قه زاو شاروچکه و گوندو شوینه دووره دهسته کان ئی بو هه لگرانی یه عنی ئه وانهی که په یمانگایان ته واو کردوو به و جوړه دوور بخړینه وه ئه وا ته فسیری بو کراوه بو مه سه له ن بلپین له خالی (۲) به م جوړه ته فسیر نه کرابوو، بویه هیوادارم ئه م بابه ته به ته واو هتی ئیشی له سه ر بکریت وه چاره سه ر بکریت، یه ک شتی دیکه له سه ر ته خه سوسه کان به راستی به ریژ وه زیری په روه رده رهنکه ئاگاداریت، بیجگه له ریئمایي کاری دهروونی ماموستای هونه ریش ئه و کیشه یان هه یه، یه عنی ماموستا هه بووه ئه م ماموستایه ماموستای میوزیک بووه یان ماموستای شانۆ بووه وتویانه برپو دهرسی شانۆ بووه پییان گوتوو برپو دهرسی موزیک بیده وه وتوه ئاخیر من ئه لف و بی لیئ نازانم ئی خو ئه گه ر بلپی له راستیا په یمانگای هونه ره جوانه کانی ته واو کردوو یان هونه ری خویندوه، ئی خو به ئه وه ناکری که لیکا نریکن، بویه ته خه سوس زور زور گرنگه ئه م بابه ته هیوادارم ئه مه چاره سه ر بکریت و گرنگی به ته خه سوس بدری و، زور سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس فهرموو کاک اسماعیل.

به ریژ اسماعیل علی طه:

به ریژ سه روکا په رله مان.

بسم الله الرحمن الرحيم، ئه وه لی ئه ز پشتگیری و پشتنه قانیا دکتور شیرکو که م بو بوچوونیت وی یت ده ست پیکی عام گوتین سه ر دامه زراندا یا ماموستایا و ئو به رز راگرتاوانا گه هنه وان ئاستیت پی تقی دیسا پشتنه قانی یت که م کو خاله کادی بیته زیده کرن ئینتیمایا حزبی به رچاف نه هیته وه رگرتن چیت بیت هنده ک بیژن ئه فه نه هاتیه کرن ته بعن ئه وئ سه ری وی چ جارا نه ئیشابیت ته بعن نزانیت سه ر ئیشاندن یا چاوایه ئه م زانین یا چاوایه یه عنی ئینتیمایا حزبی گه له کا زه قه و یا وازه و یا دیاره ژبه ر هندیژی هه کو ماموستا ته عین بیت بو دی داخازا وی چینه ئاسایشی ئاسایشی چ عه لاقه پیقه یه هه تا کو ماموستا فلان موافقی سه ربکه ت یان نه به س دابیته گیرو کرن و نه گه هیته ی جهی ته عینه نه هیته ته عین کرنی ئه ز بینم پیئقیه فعله ن ئینتیمای حیزبی به رچاف نه هیته وه رگرتن بیته مه رجه کیت مه رجین دامه زراندن دیسا پشتگیری و پشتنه قانیا وان ئه نداما که م ئه ویت گوتی بیته راست کرن (۵) سال که متر نه بیت ئه ف که متر نه بیت مه عنا وئ شیت (۱۶) سالژی وبری بیت قه زایی بیتن پیئقیه شینا کیمتر نه بیتن زیاتر نه بیت یه عنی (۵) سال زیاتر نه مینیت گه ل بو سال (۶) وی مافی هه ی حه قی هه ی بیته فه گوهاستن به دیلی وئ پیئقیه ته ربیه چاره سه ر بکه ت دیسا هه ر عه نی موشکیلا یا هاوسه رگیری ئه گه ر هاوسه رگیری کر قه زایه کئ بو قه زا کادی چاوا دی بیژتی توو ناهیه فه گوهاستن باشه یی هاتیه فه گوهاستن دی شیکه ت ئیک دی دهوکی هیته هه ولیبری دی شیکه ت هه ولیبری دی هیته چاره سه ر کرن هه ر وه کو خیشکا سه رچنار گوتی گرپه ستیت هاوسه رگیری پیئقیه به ده ر بیتن ژحوکمئ خالا (۲) دیسا پشتگیری و پشتنه قانیا هه میا که م خیشکا سه رچنار خان و خیشکا شیرین خان و گولستان خان و ئه قیت گوتی بو دامه زراندا توژهری به س کومه لناسی و ئو دهروناسین، زور سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

تەۋاۋ پىشتەقانىت كىردىن.

بەرپىز اسماعىل على طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئونە من قىت خالاکا تايبەت بىتن بۇ ۋانا ئەف خالا تە گوتى يا (۳).

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

گەشىت تەۋاۋ دوو دەقە دكتور اسماعىل، دوو دەقە تەۋاۋ بوو بىنووسە ھەرچى نەت وتوۋە.

فەرموۋ كاك چيا.

بەرپىز چيا حمىد شريف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تېبىنىيا من زى ھەر سەر يا (۴) و (۳) بى راستى جەنابى تەژى روونكىردنەۋەك دا بەس ئەز بىنم ئەف ماددە زۆر ھەلەيەو دژى زانستىيەو دژى پىسپۇرىيە پىچەك ماددەكى نە لۇژىيە من قىت قى شىۋازى بىتە دارشتن ئەگەر روخسەت ھەبىت ئەس ماددى ناخوينم قى شىۋازىيە تەنھا دەرچوۋانى بەشەكانى دەرۋوناسى كۆمەلناسى كارى كۆمەلایەتى رىنمايى دەرۋونى دەتوانن ۋەكو رىنمايى كارى پەرۋەردەيى يان توپۇزەرانى دەرۋونى كۆمەلایەتى دابمەزرىن چونكى گۆرى ماددە كەقن بىتن قى شىۋازىيە كۆ قىتتەنەرى مەھد تەكنىكى، تىجارە، كۆمپىوتەر، فىزىيا ھەموو دەبنە رىنمايى توپۇزەنەيى دەرۋونناسى چونكى ھىچ پەيوەندى بە دەرۋونى و كۆمەلایەتى نىنە بۇ ۋىچا كو من قىت ئەو گورانكارىيە كۆ من گوتى تەنھا بىسپۇروزانست و شارەزايى تپدا بىتە بەر چاف ۋەرگرتن و، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموۋ كاك گۆران.

بەرپىز گۆران عمر على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشتىگىرى لە قسەكانى بەرپىز كاك عباس فتاح و دىارى انورو گولستان خان و شىرىن خان دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموۋ منى خان.

بەرپىز منى نبى نادر / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۷۰) بىرگەى (۲) پىشنىياز دەكەين ئەم بىرگەيە زىاد بىرپىت شوپنى دەوام كىردنى دەرچوۋانى بەشى زمانى توركى لە سنوورى ۋەزارەتى پەرۋەردە ئامازە بە بىرگەى (۱) لە بىرپارى ژمارە (۱۰)ى (۳۴)ى لە رىكەوتى (۱۹۷۵/۹/۲)بەھۇى نەبوونى قوتابخانەى توركىمانى لە دەرەۋەى سنوورى ھەولپىرو سنوورى گەرمىيان بە پىپويست دەزانين ئەمە لەبەرچاۋ بىگىرىت ئىستىسنا بىرپىت بۇ دەرچوۋانى بەشى زمانى توركى چ ئەوانەى كە دامەزراۋن يان ئەوانەى كە دادەمەزرىن لە مەودوا ۋەك مامۇستا يان بە ھەمىشەيى ياخود گىرپەست، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

وھو ئەندام پەرلەمان قسە دەكات حەقى خۆبەتى. سوپاس فەرموو كاك عمر.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەو ئىشكالى ھاتووتە پېش لە بېرگەى (۳) ئەو ماددەيە لە ئەنجامى تېكەل كەردنى ئەم دەرفەتەيە دراوہ بە كۆلپزەكانى تر لە نيوان مامۆستا و رېنماكارى دەروونى يە لېژنەي پەرورەدەي بەرپز دەتوانن چارەسەرى بکەن بە جياکردنەوہى لە نيوان مامۆستا و رېكارى دەروونى ئەوہ دەرفەتەيى زۆرباشە بۆ كۆلپزەكانى زانست و ئاداب و ھاوشيوەكانى ھەندىكجاريش كشتوكال، بۆ ئەوہى وھو مامۆستا دەرفەتەيان ھەبېت ئەگەر پېويست بۆ رېنمايى كارى پەرورەدەيى باسى ئىختساسى خۆيان ھەيە، دەرووناسيىە كۆمەلناسيىە كارى كۆمەلەيەتییە رېنمايى كارى دەروونى و ھەندىك ناونيشانەي ديكەشى ھەيە، لەو جۆرە واتە (۱) بېرگە زياد بکريت ئەمەش پىشتگيريىە لە قسەكانى مامۆستا كاك على سەرچار خان سوسن خان كاك سپان گولستان خان كاك مەم ھلز خان دكتور اسماعيل، ھيوادارم ئەواي لېبکريت خالپكى تر ئەوہيە كە سەبارەت بە بېرگەى (۲) مادەم كەمتر دانراوہ لە (۵) سأل كەمتر نەبېت، ئىنجا بگوازريتەوہ با (۳) سأل دابنريت، بۆيە لەو رەوانگەيەوہ پىشتگيريىە لە قسەكانى كاك ظاھر گولستان خان و كاك ديارى ئەكەم بۆ چونكە لەسەروى (۵) سالیشەوہ ھەر وەزارەتى پەرورەدە دەسەلاتى ھەيە، نەقلى نەكات يەئنى ئەگەر (۶) سأل و (۷) سأل و (۸) سالیش بېت، بەپيى پېويستى خۆى بى ئەوكاتە ئى مادەم وايە با لايەنى كەم (۳) سأل دەست نيشانى بکري، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو سارا خان.

بەرپز سارا دلشاد بکر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە لقى (۳) مەرجهكانى دامەزراندنى مامۆستاو رېنمايى كارى پەرورەدەيى لە بېرگەى (۲) بەھۆى نەبوونى قوتابخانەي تورکمانى لە دەروہى سنوورى پاريزگاي ھەولپيرو دائيرەي گەرميان ئىستسنابکريت بۆ دەرچووانى وە پىشتگيريىە لە قسەكانى منى خان دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس ماددەي دواي ئەومان بۆ بخويئەوہ. لەپيش ئەوہ كاك على مان راسپېردرابۆ روونکردنەوہمان بداتى سەبارەت بە دابەشکردنى نەوتى سېي بەرپز سەرۆكى لېژنە فەرموون، دواي ئەوہ گولستان خان ببورە. فەرموو كاك على.

بەرپز على حمە صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

چەند گرفتیکە لەگەل بەرپز وەزيرى سامانە سرووشتيیەکان قسەمان کردووہ يەكەميان نەوتى سېيە، سەبارەت بە نەوتى سېي لە قۇناغى ئامادەکردنى تەندەرى بە قسەي ئەوان بۆ ناوچە

شاخاوييەكان تەنيا ناوچە شاخاوييەكان لە مانگی (۱۰) پێدەچیت (۱۵) مانگ تەواو بێت، قوئاغی دووھم بۆ دەوروبەر ئەلێت لە مانگی (۱۱)، بەلام تا ئێستا نە تەندەر و نە خسیسی نییە قوئاغی سێھەم ئەکەوێتە ناوشارەكان لە مانگی (۱۲) وە ئەگەر بکریت گرتیکی تری گەرەمان ئێمە گازوایلە دوو زەرەرمان لیکردوو بەکەمیان بەھۆی گازوایلە وە نرخى کارەبای مولیدە زۆر گران بوو، دووھمیان نەوتى سپی گران بوو بۆ گازوایلی پالاوگە پیشکەوتوو وەکان ئەچیتە دەرەو بەبى موافقەى وەزارەتى سامانە سرووشتیەکان، ئەلین هیچ مولەتیکمان نەداون نا یاسای یە چەندین جار داواى راگرتنمان کردوو بەرامبەردا نەوتى سپی دەھینریت لەگەڵ روونی پیسی ئۆتۆمبیل کۆمەلن مەوادى تری ئەکریتە گازوایل و ئەفرۆشريتە مولیدەکان، بەمە خواست لەسەر نەوتى سپی زیادى کردوو ئەمە ھۆکارەکەیتى وتومانە رایگرن چەند جارى داومان کردوو ئێمە مۆلەتمان نەداو، ئێمەش لایەنى راگرتن بۆ دۆسیەى غازیش چەند پیشنیاریک خستومانە روو لەوانە ھەناردەکردن بۆ دەرەو بە تەواوئەتى راگیری، بۆیە ئێمە پیمان باشە راپۆرتیشمان نووسییەو ئەگەر جەنابتان دانیشتنیک لەسەر ئەم بابەتە بکەن، وەزیر خوێ بێت روونکردنەو بەدات شتیکی خراب نییە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

ماددەى دواى ئەو بۆمان بخوینەو دەبى دانیشتن بکەین دواى قانونى پەرورەدە. فەرموو گولستان خان.

بەرپز گولستان باقى سلیمان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تەوهرى (۹) ریکارەکانى دامەزراندنى مامۆستا رینمایى کارى پەرورەدەى و فەرمانبەرانى دیکە لە دامەزراو حکومییەکاندا ماددەى (۷۱):

یەکەم: مامۆستا رینمایى کارى پەرورەدەى فەرمانبەرانى دیکەى لە دامەزراو حکومییەکاندا بە پى یاسا کارپیکراوہکاندا دادەمەزرین.

دووھم: ئەنجومەنى پەرورەدە لە قەزا ئامادەکردنى ناوى پالیئوراوان و ناردنیان بۆ وەزارەت لە رینگەى بەرپۆبەرایەتى گشتى پەرورەدە ئەنجام دەدات.

سێھەم: خالەکانى بەراى ھەلبژاردنى پالیئوراوان کە لە برگەى (۲) ئەم ماددەى ئاماژەى پیکراوہ لە رینگەى رینمایى دەبیت، کە وەزیر دیارى دەکات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەرپزان ناوہکانتان ئەخوینمەو، اسماعیل علی طە، سپان سالم حسن، بدریہ اسماعیل محمود، عمر عبدالله فتاح، دیارى انور حمەرحیم، مەم برهان قانع، جلال محمد امین، عبدالناصر احمد علی، عثمان کریم سوارە، روپاک احمد رحمان، چیا حمید شریف، جوان یونس محمد، لیزا فلک الدین صابر، ھەلکەوت انور خلیفە. فەرموو کاک جلال.

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپز جلال محمد امين:

بەناوى خىواي گەورە، سەبارەت بە بېرگەي (۱) مامۇستا رېنمايى كارى پەرورەدەيى و فەرمانبەرانى دىكە دامەزراوە حكومىيەكان لېرە ناھكومىيەكانىش بۇ ئىزافە بىكرىت بە پىيى ياسا كار پىكراوەكاندا دائەمەزرىن پىم وايە بېرگەي (۱) و (۲) و (۳) بىكرىتە يەك بېرگە ئەنجومەنى پەرورەدە لە قەزا ئامادەكردنى ناوى پالىوراوان و ناردنيان بۇ وەزارەت لە رىگاي بەرپوۋەبەرايەتى گشتى پەرورەدەوۋە ئەنجام دەدات ئەمەي بۇي ئىزافەي بىكرىت لە بېرى دووہم بە شىوازي ئونلاين و خال بەندى تىدا رەچاو بىكرىت و وەھەرەھار رېنمايەكە لە رىگاي وەزىرەوۋە دەرى دەكات واتە تەنيا (۲) بېرگە بىت، بېرگەي (۳) بەم شىوازە تىھەلكىش كرى و لە گەل بېرگەي (۲)، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عبدالناصر.

بەرپز عبدالناصر احمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خىواي گەورەو مېھرەبان، لە ماددەي (۷۱) بېرگەي (۲) دەربارەي رىكارەكانى دامەزراندى مامۇستا رېنمايى كارى پەرورەدەي و فەرمانبەرانى دىكە لە دامەزراوە حكومىيەكاندا لېرە پىويستە ئەو دەسەلاتە بەدرىت بە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى لە ماددەي (۲) پىويستە ئەو دەسەلاتە بەدرىت بە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى پەرورەدەكان بۇ ھەلزاردى پالىوراوان، لەبەرئەوۋەي لېرە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى تەنھا وەكو بەرىدىك وايە كە ئەو نووسراوانە لە قەزاكانەوۋە دىت ئەگەيەنئىتە وەزارەت، بۇچى ھىچ رۇلىكى نىيە ئەو رۇلە بەدرىت بە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى پەرورەدەكان لە پارىزگا و ئىدارە سەربەخۇيەكان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عثمان .

بەرپز عثمان كريم سوارە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۷۱) بېرگەي (۱) منىش بەھەمان شىوۋە پالپشتى لە قسەكانى مەلا ناصر دەكەم، بەلام كە لېرە نووسىويەتى ئەنجومەنى پەرورەدە پىويستە بنووسرىت بەرپوۋەبەرى پەرورەدە لە دەروەي شارەكان ئەك ئەنجومەنى پەرورەدە روون نىيە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو روپاك خان.

بەرپز روپاك احمد رحمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۷۱) بېرگەي (۱) كە دەلېت رىكارەكانى دامەزراندى مامۇستا رېنمايى كارى پەرورەدەي و فەرمانبەرانى دىكە لە دامەزراوە حكومىيەكاندا، مەبەست لەوۋە چىيە روون كوردنەوۋە بەدرىت وە مامۇستا كە دادەمەزرىت دەلېت بە پىيى ياسا بەركارەكان دەرچووانى چ كۆلپىژو پەرورەدەيەك دادەمەزرىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو بدرىه خان.

بەرپز بدرىه اسماعيل محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۷۱) بېرگە (۱) و (۲) من پېشنىيار ئەكەم وە پىشتىگىرى لە قسەكانى روپاك خان ئەكەم و سەرەتا و پېشنىيار دەكەم ھەردوو بېرگەكە بىكرېت بە يەك، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك مەم.

بەرپز مەم برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانى من كرا، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو لىزا خان.

بەرپز لىزا فلك الدين صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۷۱) پېم باشە رېنمايى كارى پەرورەدەى جىيا بىكرېتەو لە مامۆستايان، چونكە ھەموو قوتابخانەيەك پېويستى پېيەتى وە بەپىي پېويستى قوتابخانەكان دامەزراندنيان بۆ بىكرېت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك چىيا.

بەرپز چىيا حميد شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تېبىنيانمىن ژى ھەر سەر خالا (۲) بى من پېباشە نەكو پىتنى بەرپوئەبەرى گىشتى ناقتى پالىوراوا بلىند كەت ھەر وەسا ساپەتېكى ئونلاين ھەبېت، كو كاك جلالى بە عس كر بە رېيەكا ساپەتەكى ئون لاين بېتە بە لاف كرن پىشتەقانيا كاك جلالى دكەم بۆ گرېدانا ماددا (۲) و (۳) بېتە يەك ماددەو، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو جوان خان.

بەرپز جوان يونس محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەمان تېبىنى لىزا خانم ھەيە، پىشتىگىرى لىدەكەم بەوھى كە رېنمايى كارى پەرورەدەى جىيا بىكرېتەو لە مامۆستا، چونكە ھەموو قوتابخانەيەك پېويستى بە رېنمايى كارى پەرورەدەى ھەيە بە پىي پېويستى قوتابخانەكان دامەزراندنيان بۆ بىكرېت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسیڻ / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو کاک هەلکەوت.

بەرپز هەلکەوت انور خلیفە:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان، لە ماددە (۷۱) تیبینیم لەسەر خالی (۱) هەیه، کە مامۆستاو رێنمایی کاری پەروردهی و فەرمانبەرانی دیکە دامەزراوە حکومییەکان بە پێی یاسای کار پیکراوەکان دادەمەزریت، هەرچەندە ئیحتمال هەیه، لە یاساکاندا هاتبیت، بەلام پیم باشە خالیك زیاد بکریت لە دامەزراندن رەچاوی سالی دەرچوون بکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسیڻ / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو کاک دیاری.

بەرپز دیاری انور حمەرحیم:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان، ماددە (۷۱) برگە (۲) ئەنجومەن لە پەرورده و قەزا بەدەر لە پێناسەکە لەسەرەتا کە کراوە بۆ ئەنجومەنی قەزا، جا ئەمە کە لێرە لە برگە (۲) دا هاتوووە ئەلیت ئامادەکردنی ناوی پالیئوراوان و ناردنیان بۆ وەزارەت لە رێگە بەرپووەبەرایەتی گشتی پەرورده ئەنجام دەدات، یەعنی ئەم ئەرکە قورسە هەیه، وە لە ماددە (۱۶۳) لە برگە (۳) دەلیت نوینەری یەکییتی مامۆستایانی کوردستان مافی ئامادەبوونیان لەو کۆبوونەو هیان هەیه، کە پەيوەستن بە پرسى مامۆستایان بى ئەو هی مافی دەنگدانى هەبیت، یەکییتی مامۆستایانی کوردستان، یەکییتی یەکی حزبیە هی چەند پارتيکی سیاسیه لە هەریمی کوردستان وە هەموو مامۆستا و بەرپووەبەر و ئەوانەى دیکە کە لە هەریمی کوردستان دامەزراون و قوتابخانەو پەیمانگا و ئەوانە دەبن بەرپووەدەبەن لەوئ ئەندامن و ئەگەر مافی دەنگدانیشیان نەبیت، بە خۆمان دەزانین کاریگەری دەرەکییان هەیه، وە دەتوانن قەراری پى بگۆرن وە ئەو رەئى ئەوان وە پێشنيازدەکەم ئەم ئەنجومەنە ئەم کارە نەکات، یان ئەگەر ئەم ئەنجومەنە ئەم کارە نەکات تەکا ئەکەم کە یەکییتی مامۆستایانیک ئەگەر لەبەر واقیعه بەس راویزیان پى بکریت لە حالەتی زەرورە بۆ حالەتی راویژکردن، نەك ئەو هی کە ئەم ئەنجومەنە لە ماددە (۷۱) چى ئەکات ناوی پالیئوراوان دەنیریت، بۆیە مەترسی ئەو مان هەیه، کە ئەم ئەنجومەنە دەستی هەبیت، لە ناردنی ناوی ئەم پالیئوراوانە راستە دواى لە ریی وەزارەتەو یەکلایى دەکریتەو، بۆئەو هی ئەمە دروست نەبیت، رێگایەکی زۆر ئاسان هەیه، پێشنياز ئەکەم ئەمە لە رێگایەکی سیستەمیکی ئەلیکترۆنییه وە بۆبکریت وە راستەوخۆ بچیتە بەردەم ئەنجومەنی وەزارەت، ئەنجومەنی وەزارەت قەراری لەسەر بدات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسیڻ / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو کاک عمر.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

لەم ماددەيە لە برگەي (۱) و (۲) باس لە شپۆزى دامەزراندنى مامۆستا ئەكات، بەلام بەراستى هېچ ميكانزمىكى روون و شەفافی نىيە كە هەموومان دۇنيا بكاتەو لەوہى كە سيستەمىكى عادىلانەي روون هەيە، كە خەلك بەو ھۆيەو دابمەزرىت، ئەو دامەزراندنانەي كە ئىستاش ھەن لە ھەرىمى كوردستان بەداخەو نەرەزايىيەكى زۆريان بە دواي خۆيان دا ھېناو بە ھۆي نەبوونى ئەو سيستەمە ناەادىلانەو، بۆيە من پيشنيار ئەكەم ئەوہى كە كاك جلال و كاك چيا وتيان بەم جۆرە دابريزرىت، وەزارەتى پەرورەدە لە ريگەي سيستەمىكى ئەليكترونىيەو بە شپۆيەيەكى شەفاف و روون دەرەتەي دامەزراندن بۆ ھەموو داواكاران و خوازياران برەخسپنيت بە پيى پلاننيك كە پيشتر وەزارەت راگەياندوو و پيويستىە دامەزراو پەرورەدەيەكان لە سنوورى بەريو بەرايەتى و بەريو بەرايەتيە گشتييەكان دەست نيشان كردوو، واتە وەزارەت پيشتر ئىعلان ئەكات من (۱۰۰۰) ھەزار مامۆستام پيويستە لەو فلان شوپنە لەو شارە لەو شارۆچكەيە و خوازيارپيشين بە پيى سيستەمىكى ئەليكترونى (۱۰۰%) لە ژىر كۆنترولى وەزارەتا بيت، دەرەتەي تانە ھەبيت، روون بى خالەكان دياربن مەرەجەكان دياربن و وە ئەگەر نا ناەدالەتى دروست ئەكات، خالكي تر ئەوہيە لە سەرەتاي برگەي يەكەم كە ئەليت بە پيى ياساي كار پيكراوەكان دادەمەزرىن پيشنيار ئەكەم وشەي بە ھەميشەيى بۆ زياد بكرىت پەرورەدە موئسەسەيەكى زۆر گەورەو گرنگە نابيت ميلاكى نەبى، مامۆستا كاتى بى نابى وانەبيز بى نابى گرپبەست بيت، ئەبيت بە ھەميشەيى مامۆستا لە سيستەمى پەرورەدە دابمەزرى و، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرله مان:

سوپاس فەرموو كاك اسماعيل.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكا پەرله مانى.

دەستپيكي ئەز پشگيري و پشتەقانيا مامۆستا عمر كەم بۆ چوونا راو بۆچوونيت وى دوو خالا (۱) ئەز ھەزكەم ئەقە لى زيەدەبيتن لىبەر چاف گرتنا تيكرايى نمرە مامۆستاي گەل سالا دەرچوونى يەعنى بەس ئيعتمادى سەر ياسايى چونكى ياسايى بەعسى نمرەو مەعەدەلى نەكريە ئيك ھەي مەعەدەل (۹۰) يى دەرختى ئيكى ھەي مەعەدەل (۵۰) دەرختى چەنكى مەعەدەل (۵۰) واستەي ھەي ديتە تەعین كرن و ديتە دامەزراندن وە يى (۹۰) دەرختى چونك و واستە نينە ناھيتە تەعین كرن وە ديسا سالا دەرچوونى ئەقى ئيك ئەقە (۷) سالا دەرچووى تەخەرۇج كرى ئيك پارى دەرچووى يى پاربيتە تەعین كرن يى بەرى (۷) سالا نەھيتە تەعین كرن ئەقەزى زۆلمە تيتە كرن ژبەر ھندى ئەزبيژم ئەقە بيتە بەر چاف كرن بەرچاف كرنا موعەدەلى يى دەرچووى و گەل سالا دەرچوونى و، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرله مان:

سوپاس فەرموو كاك سپان.

بەرپز سىيان سالم حسن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

گوتنیت من هاتنه کرن پشتگيريا گوتنیت اسماعيل سگيرى و كاك جلال و كاك چياو كاك عمر
دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددهى دواى ئەو بخوینەوه.

بەرپز ئاشنا عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى (۷۲):

یەكەم: وهزارهت مافی ههیه، دەرچووانى زانكۆى بواری پەرورده به گریبهست و به بره
پارهیهکی مانگانه دیاریکراو وهك وانه بیژ دابمه زینیت، وه پیشهنگی بدات به مامۆستایانی
وانه بیژ پەروردهی دانه مەزراو وه رینمایى پیویست به مافه رهواکانیان دەرپچینیت پاش
رهزامه ندى ئەنجومه نی وهزیران و به پیی رینماییهکانی وهزارهتی دارایی و ئابووری.

دووهم: وهزارهت مافی ههیه، دەرچووانى زانكۆى بواری پەرورده ههروهها هه لگرایى بروانامه
دبلۆمی بواری پەرورده له گوندو شوینە دووردهستهکان وهك مامۆستای وانه بیژ دابنیت
ئەویش به بره پارهیهك كه له گه ل ژماره ی وانهکان بگونجیت و به گویره ی رینماییهکانی
وهزارهتی دارایی و ئابووری بیت.

سییهم: وهزیر رینمایى پیویست به مافی دەرچووان هاتوو له برگهکانی (۱) و (۲) ئەم ماددهیه
دهردهکات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

به لى بهرپزان كى قسه ی ههیه؟ له سەر ئەو ماددهیه ماددهی (۷۲) ناوهکان بنووسن به لى وهزیری
پەرورده ئەگەر دهتهویت قسه بکهی فهرموو.

بەرپز ئالان حمه سعید صالح / وهزیری پەرورده:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ ئەوهی كه له كه نه بیت، تهوزیح بدهم

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دهتوانی زیاتر له (۲) دهقه قسه بکهی (۵) دهقه قسه بکه له سەر ئەو ماددانه فهرموو.

بەرپز ئالان حمه سعید / وهزیری پەرورده:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ ئەوهی كه له كه نه بیت، توزیح بدهم سه بارهت به ماددهی (۶۸) باسی بابتهتی ئەوهی كرد
ماموستا عمر بابتهتی حزبی به راستی ئیمه ناتوانین ئینتیمای سیاسی لێسه نینه وه كه سیش
ناتوانیت ئینتیمای بۆ هیچ كهس دیاری بکات، ئەكریت وهزیرێك سەر به لایه نێکی دیاری كراوبی،
به لām جوړی قانون و رینمایى كاری خو ی ئەكات و موهم ئەوهیه ئیشه كهی جیبه جی ئەكات
وه حه قمان نیبه كى چیه و كى چى نیبه، حاكمێك دواچار له ئەسنای كاره كهی مومارسه ی كاری
سیاسی و حزبی لێی مه منوعه، به لām بهس حه قی ته سویتی لێنه سه ندوته وه وه كهس حه قی

ئىنتىخابى لېنەسەندوتەوۋە كە بچىت بەشدارى بكات دەنگ بدات بەھەر كەسپك، بەلام لە ئەسنای مومارسەى كارەكەى خۆى گرنگە ئەوۋەى كارى پىشەىى خۆى بكات ئىتر خەلك ئىنتىماى سىياسى ھەرچ ئەكات چۆنە ئەوا ئارەزوو خۆىتەى و بە موتەلقى ئەوانەى كە ئەپانەوئىت حزبىتەى نەبەنە ناو ناوئەندەكان خۆىندەنەوۋە ناپىت، بلىن لە ئىنتىخابا لە ئىنتىخابات بوونى خۆى حزبى لە ناو ناوئەندەكانى خۆىندن لە وەزىفەى سولتەى تەنفىزى جگە لە رىئاسات جا ئەوۋە رىئاسەى جەھورىيە، كۆمارىيە جگە لەوانە ھىچ عورفېكى موتتەبەعمان نىيە كە ئىنتىخاب بكرىت، لېرە لە عىراقى ئىنتىخاب بكرىت بۆ مەدىرىكى عام جگە لەوانە كە لە مەجالسى موحافەزات بە گوئىرەى قانونى ژمارە (۳۰) سالى ۲۰۰۹ بەرئوۋەبەرى دائىرەبەك بە تەعین دائەئىت بە گوئىرەى قانونى پىت بە ئىنتىخاب دانانرىت بوونى ئىنتىخاب لە ناوئەندەكانى خۆىندن بۆ خۆى ئەوۋە حزبىتەى يە كە گرووپ و حزبە سىياسىيەكان تەدەخول بكن كى بكنە بەرئوۋەبەرى قوتابخانە، بەرئوۋەبەرى دىارى كراوۋە و چۆنىش دىارى ئەكرىت لە ھەموو ماددەكان تەوزىح كراوۋە بە شەفافی تۆ كە مەرجت دانا دەپىت، ئەم كەسە بكالۆرىۆسى ھەبى ئەم مواسەفاتەى ھەبى دەورەى ئىدارى بىنى بى، تاوانى ئابروۋەبەرى لەسەر نەبى، ئىتر ئەو كەسە سەربە ھەر ئەداپكە گرنگ نىيە گرنگ ئەوۋە مومارسەى قانونەكەى خۆى بكات، بەراستى چونكە دواچار يەكپىتى مامۆستايانىش دىارى قسەى لەسەر بكرى يەكپىتى مامۆستايان بە قانونىكى ئەم پەرلەمانە بەرپىزە دەرچوۋە و ھەركە سېكىشى تىدايە و ۋەھەركە سېكىش خۆى ئىنتىخاب كىردوۋە ھەرۋەكو ئىرە چۆن ئىمە ھەموومان لېرە دانىشتوۋىن لە حزبكە ۋە ھاتوۋىن ئەوئىش بە قانون تەنزىم كراوۋە، بەلام مومارسەى كارىك ئەكات كە دىفاع لە حەقى مامۆستا ئەكەم، سەبارەت بەوۋەى كە جەنابى سەرۆكى پەرلەمان روونى كىردەوۋە دەرڤەت بە خەرىجى تەربىيە دراوۋە ۋەكو ئەولەوئىت، بەلام ئەگەر ئەو ماددانەى كە جەنابى سەرۆكى پەرلەمانا ئامازەى تپدا ئەكات ئەگەر تپدانەپىت ھەم كە ئەوۋە ئىستا كە واقىيە زەرەرى لپى ئەكەوئىت، چونكە خەرىجەمان ھەبە ئادابە وانەپىزە ئىستا كارى مامۆستايەتى ئەكات، دەبى دەرڤەت بۆ ئەوانەش ھەپىت، بۆيە كەلىمەى ھاوتاكەن دانراوۋە، سەبارەت بەوۋەى كە كاك شېخ ظاھر ئامازەى پپدا بە تاوانى ئابروۋەبەرى حكوم نەدراپى ئەگەر يەكپىت پىاوپكى كوشتپىت ئەگەر يەكپىت پىاوپكى كوشتپىت ئەبى لە سجن پىت ناپى مودىرپى، بەلام تاوانى ئابروۋەبەرى بە گوئىرەى ماددەى (۱۱۱) قانونى عقوباتى عىراقى سالى (۱۹۶۱) برىتپىيە لە دزى (السرقە) بپتە لە ئختىلاس بردنى مالى حكومەت برىتپىيە لە رەشووۋە بەرتىل بپتە لە ئىحتلال ھەلخەلەتاندن بپتە لە ھەتكى عەرز تاوانى سېكىسى، بپتە لە ئەمانەتى خىانەت ئەمانە پپيان ئەوترىت بە جۆرەى قانونى عىراقى ماددەى (۱۱۱)، سەبارەت بەوۋەى كە معاون ئەگەر خەرىجى مەعھەدېش پىت، لەگەل ئەوۋە بەشپك لە بۆچوۋنەكانى كاك عباسم بۆچوۋنى باشى دەرپى ۋە ھەرۋەھا سەبارەت بە پىشتگىرى بۆچوۋنى كاك ئازاد و منى خانىش ئەكەم سەبارەت بە مافى پىكھاتەكان دەبى ئىستىسنايەك لە قانونەكە دابىرى، بەراستى چونكە ئەو بە عەمەلى توۋشى ئەو گىرڤتە بوون قوتابخانەكان لە ناو شارەكانا لە دەرۋەى شارەكانىن، بۆ ئەوۋەى كاك سىپان باسى كىرد دىلۆمەكانىش مەشمولن بۆ دابمەزىن بۆ ۋەكو مامۆستا، بەلام ئەولەوئىت بۆ بكالۆرىۆسە پاشان بۆ دىلۆمەكانە واتە ئەوان لە دەرۋەى موعادلەكە نپن، ئەوۋەى سەرچنار خان ئەولەوئىتە دابمەزاندن دىارى كراوۋە باسى ھەندى مەرج

و ئەوانەى کرد بەرپۆزان ئۆپو لە ھەندى شوین بەرپۆزان دەلین ئەو قانونە موفەصەلە لەو شوینەى حەزتان لىي ئەبى دەلین موفەصەلە، لەو شوینانەى ئەتانەوئیت بیکەنە وردەکارى چۆن خەلك تەعین ئەكریت بە وردى دەتانەوئیت ھەمووى بینوووسینەو، بەلام من لەگەل ئەو ھەمووى بینوووسینەو دەلین ئەنجومەنى پەرورەدە قانونى خەمەى مەدەنى ھى سالى (۱۹۶۰) ھەبە، ئەو پیت ئەلئیت خەلك چۆن تەعین ئەكریت كە ئیمە نووسىومانە لە چوارچىوہى ياسا بەرکارەكان، ئەم قانونە تائىستا پەرلەمانى كوردستان ئىلغای نەكردۆتەو، قانونىكى عامە پیم دەلن تەعین كاتيك ئەكرى كە دەرەجەى وەزىفى شاغل ھەبى بە گوێرەى قانون و رېكارەكانى تری تەعین دیارى كر دوون تەعین لە دەسەلاتى مودیر عام نیبە بە گوێرەى قانونى خەمەى مەدەنى، تەعین وەزیر ئىستا دیارى ئەكاو بەرزى ئەكاتەو بۆ ئەنجومەنى وەزیران، ئەنجومەنى وەزیران تەعینى ئەكات، بۆبە پیم خۆش بوو ئەو تەوزىح بى لەلاتان ئەگەرنا ئەوانەى كە ئىستا مامۆستای وانەبۆژن بە گوێرەى رینمایى وەزارەتى دارایی ژمارە (۱۴) سالى ۲۰۲۱ دەسەلاتەكە لەلای وەزیرە، ئیمە ئەو ھەندە دەسەلاتەكەمان شۆر كر دوو تەو بۆ خوارەو دەسەلاتەكەمان داو تە بە مودیر تەریبەى قەزا نەك مودیرى عام لای مودیرى تەریبەى قەزایە، ئیمە ھەر داى ناینین ئىستا دانانى بەرپۆبەرى قوتابخانە لەلای وەزیرە، بەلام ئیمە لەم قانونە ھیناومانە خستومانە لای مودیر عام، ئیمە باسى لامەركەزى تەكەین كە لە ناو قانونەكە ھەبى، لەبەر ئەو ناكړیت بلین واللە ئەنجومەنى پەرورەدەى قەزا لەبەر ئەو ھى یەكیتى مامۆستایانى تىداىە یەكیتى مامۆستایان دامەزراو ھىكى مېھەنیبە كە كار ئەكات بە گوێرەى كارە بەرکارە ئاسانەكان، لەبەر ئەو ھى یەكیتى مامۆستایانى تىداىە خۆ یەكیتى مامۆستایان لەوئ مافى دەنگدانى نیبە، بەلام ئەگەر ئەنجومەنى پەرورەدە نەيكا ئەى وەزارەتیک برپاربدات تەعین بۆ شار یان بازۆر بكا بۆ پینچۆین یان ئامیدى بكات دەبى پەرورەدەكەى خۆى بىكا، ئەو بەشیکە لەلامەركەزى تەكە لە ماددەكانى پيشەو ھەمان پىدا، سەبارەت بەو تىبىنیبەى كاك على دروستە، بەلام جەنابى سەرۆكى پەرلەمان تەوزىحى لەسەردا سەبارەت بەو ھى شىرین خان ئەویش بە ھەمان شۆو ھەر ئەو تىبىنیبەى كاك على بۆ جەنابى سەرۆكى پەرلەمان تەوزىحى لەسەردا، خەدیجە خان ئەو ھى بېبەش نابن، سەبارەت بە ئەو ھى ھلزان باسى كرد بۆ زەواج یەك یاسای بەرکار حەسەب عیلم و مەعریفەى مۆتەوازى من یەك یاسای بەرکار لە كوردستان نیبە دەقیكى قانونى بى بابەتى زەواجى قانون بەستبیتەو بە وەزىفەو بە قانون ئاخر رینمایىش ئەبى بە قانون بى من باسى قانون ئەكەم ھىچ یاسایەك لە كوردستان حەسەب ئەو ھى كە من مەلوماتىكى مۆتەوازى ھەبە نیبە، دەقیكى قانونى مەسەلەى تەعین رەبىكا بە زەواجەو، بۆ نمونە ئەلن دكتورىك زەواجى كر دوو تۆ ئەبى لە ئامیدىبەو ھىبىنیبەو بۆ ناو دھۆك، لەبەر ئەو ھى بابەتە نیبە پشنگىرى رایى منى خان ئەكەم پشنگىرى بۆچوونى منى خان ئەكەم، كاك جلال ماددەى (۷۱) باس ئەكات ناكۆمىبە تىدانىبە ناكۆمى ماددەكانى وابزىم لە فەسلەى دوایى دەست پى ئەكات لە (۱۰۳) یەو ھەوانیش تىداىە باسى دەسەلاتى تەعینى مودیر عاممان كرد كە ئەو دەسەلاتەى نیبە بە گوێرەى قانونى خەمەى مەدەنى روپاك خان ئەو فەرمانبەرانى دىكە برىتیبە لە كار گوزارە پاسەوان و حرفى و ھەموو ئەوانى دىكەش پىان ئەوترىت فەرمانبەر لە ناو وەزارەتى پەرورەدە، سەبارەت بە شەفافیەت و عدالەت ھەبى و بە

میزاج نەبى ئىمە دياريمان كر دووہ كى موہلہ بو ئوہى كہ بىتتہ مامؤستاو دہرس بلىتتہوہ وخەتى عامى قانوون ئەكەن ئوہى دىكەش حەتمەن، يەئنى ئەگەر مامؤستا دابمەزىت خزمەتى وانەبىژى وانەبىژىيەكە بە پىيى ئەم ماددەى كہ ئىستا خوئىندنەوہى بو ئەكرىت ئەفزەلىيەتى ھەيە، وە سالى دەرچوون مەوقفى جوگرافى كەس و كارى شەھىد ئەمانە ھەمووى قانوونى دىكەش ھەن رىنمايىش ھەن تەنزىم ئەكەن، زؤرسوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەريزان بو ماددەى (۷۲) ئەم بەريزانە ناويان نووسيوہ، سپيان سالم حسن، اسماعيل طە، بدريہ اسماعيل محمود، عمر عبدالله فتاح، مژدە محمود محمد، ديارى انور حمە رحيم، مسلم عبدالله رسول، عثمان على سمايل، كاوہ عبدالقادر حسن، سەرچنار احمد محمود، ھلز احمد محمد عبدالستار مجيد قادر، گولستان سعید حمە، بالانبو محمد على، ذكرى احمد اسماعيل، ھورامان حمە شريف، روپاك احمد رحمان، جلال محمد امين، دابان محمد حسين، عبدالناصر احمد على، عباس فتاح صالح، شنو اشقى عبدالله، على حمە صالح، شيرين امين عبدالعزيز، ياسين خضر طە، كەس ھەيە، نەمان نووسى بى، نزار ملا عبدالغفار، بەھمەن كاك عبدالله احمد، چيا حميد شريف، خديجە عمر طە، گلزار رشيد حاجى، زيدان رشيد خان اول، ھيقيدار احمد سليمان، كەس ھەيە، نەمان نووسى بى، بەس ئەوانە قسە ئەكەن كہ ناوہكانمان نووسيوہ. فەرموو كاك عثمان .

بەريز عثمان على سمايل:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خوداى بەخشندەى ميھربان، من تەنھا داواى فەقەرەيەكم دەكرد ئەويش رەچاوى دادگەرييەك بكرىت لە ئەنجامى دامەزراندنى مامؤستايان، بەداخوہ وەكو مووچەكەيان كە پاشەكەوت كراوہ دامەزراندنەكەيانىش پاشەكەوت كراوہ، ئايا بەيانى ئەگەر ئەو قەيرانە داراييە نەمان پيوەرى ئەو خەريج و دامەزراوانەى كە كەلەكە بووہ لەسەر يەك، چ پيوەريك ھەيە بە تايبەت لەسەر رىنمايىيەكەو روونكردنەوہى جەنابى وەزىرى كە باسى رىكارى دامەزراندن و تەئىنى دامەزراندنى كرد كە ھى سالى شەستەكانە كە باس دەكات ئەو كاتى ھەموو ساليك خەريجەكان دادەمەزران، بەلام ئىستا بە (۱۰) ساليش خەريجمان دانامەزرىت ئايا ناكريت ئەو ياسايە بگؤردرىت، زؤر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك نزار.

بەريز نزار ملا عبدالغفار:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە، سەبارەت بە ماددەى (۷۲) يەكەم وەزارەت مافى دەرچوانى زانكۆى بوارى پەرورەدەيى ھەيە، ئايا پيشتر ئەو دەسەلاتە درابووہ بەريوہبەرە گشتييەكان لە ئىستادا ئەو دەسەلاتە لە بەريوہبەرە گشتييەكان وەردەگرىتتەوہ بەريز وەزىرى پەرورەدە، ئەمەيان بابەتەك بەريز سەرۆكى پەرلەمان پيشنيارەكەم ئاراستەى بەريز وەزىرى پەرورەدە بو سەبارەت بە ماددەى (۷۲) يەكەم وەزارەت مافى ھەيە، دەرچوانى زانكۆ بوارى پەرورەدە بە گريبەست بە برە

پارہیہ کی مانگانہ، ئایا ئو بڑہ پارہیہ دیاری کراوہ یان لەلایەن وەزارەتی داراییەوہ دیاری دەکرێت ئەمەیان بابەتەک، بابەتی دووہم سەبارەت بە دامەزراندن پێشتر دەسەلات درابوو بە بەرێوہبەرە گشتییەکان ئایا لە ئیستادا سەبارەت بەو دەسەلاتە ئایا لە بەرێوہبەرە گشتییەکان وەردەگرێتەوہ، ئایا موافق بووینە لە دامەزراندن وەکو وانەبێژ ئو بەرێوہبەرە گشتییانە، زۆر سوپاس.

بەرێژ د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک سپیان.

بەرێژ سپیان سالم حسن:

بەرێژ سەرۆکی پەرلەمان.

دەربارەى ماددى (٧٢) من قییت پرسیارەکی ئاراستەى وەزیرى پەرودى بەکەم ژبو وى ئیکى روون کردنى سەربدەت گوری قى ئاماژە قى چەندى یە وانە بێژو گریبەست کرنا مامۆستا ئایا پرۆسا دامەزراندنى بشیوہیەکی گشتى هاتیە راگرتن چونکی ل قییرى هیچ رەنگەکی ئاماژە دامەزراندنا مامۆستایا نەکرى بەلکو بتتنى ئاماژە وى چەندى کرى کۆ وەکو وانەبێژ یان گریبەست بێنە دامەزراندن لەورا داخازا روونکردنى ژ وەزیرى پەرودى دکەین ئایا دامەزراندن بشیوہیەکی گشتى هاتیە راگرتن لەورا ئاماژە بتنى ب وانەبێژو گریبەستا دایە، زۆر سوپاس.

بەرێژ د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک هیفیدار.

بەرێژ هیفیدار احمد سلیمان:

بەرێژ سەرۆکی پەرلەمان.

یەکیک لە پێوہرەکانى دامەزراندنى مامۆستا وانەبێژ گریبەست یەکەم جار دەبیت لە گوندیک دەست پێبکەت لە شوینیکی دوورە دەست، باشە ئەوہ تازە دەست پیدەکات بۆ دکتۆریک وایە کە تازە تەعین دەبیت بچیتە تەواری کابرا وەزعی زۆر خەتەرە ئەیخەنە بەر دەستی یەکیک کە تازە تەعین بوو، باشە مندالی کەسیک لە گوندەکەش وەکو مندالی ئەوانە نییە کە لە شارو پایتەخت ئەبیت کابرایەکی شارەزا بى ئەهمیەتی هەبیتن، بۆ ئەوہى مندالەکەى باش فیربیتن یان لە گوندە دەبیت، هەروابیتن یەعنى ئەم پێوہرە چوونە جەنابى وەزیر بۆ لەوئ بیت، بۆ لەوئ دەستی پى بکاتن، بۆ نەهیتە ناوشار، بۆ ئەوہى خەلکیکی شارەزا بچیتە ئەوئ فیرى کشتوکال بى فیرى صناعات ببتن، فیرى هەموو شتیکی بى نەک هەموو ژبان لەناو پایتەخت دابیتن، زۆر سوپاس.

بەرێژ د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک بەهمەن.

بەرێژ بەهمەن کاک عبدالله احمد:

بەرێژ سەرۆکی پەرلەمان.

والله سەبارەت بە خالى یەکەمى ماددەى (٧٢) کە جەنابى وەزیریش هەندیک روونکردنەوہى بچوکیشى دا ئەمە دەبیت بزانیین لە کوردستان زۆر ئیختساسات هەیه، میژوو جوگرافیان، کیمیا، فیزیا کە ئیمە ئاداب و علومیشمان هەیه، یەعنى پێویستە لەو ماددەبە ئاماژەى پێبکرت تەنها

دەرچووانى پەرودە نا، چونكە ئادابىش ئەوھى ھەيە، لە ماوھەكانى رابردوويا زۆرچار ئەوانەى كۆلېژى ئاداب ئەو فەراغانەيان پېر كۆرۈتەوھ، سەبارەت بە ئەولەويەت دان بە ئەوان وانەبېژەكان خۆزگە خالېكىشى تېدابايە جەنابى وەزىر ئامازە بە ئەوھ بىكراپايە كە ئەكەر لە داھاتوويا لەو مامۇستايانەى كە تەقاعد دەبن مامۇستاي تر لە جېى تەعېن دەكرېت ئەولەويەت بدرېت بە گرېبەست دواتر بە وانەبېژەكان، با ئەولەويەتېش بەوانەبېژەكانېش بدرېت كە گرېبەستەكان چەند تەعېن دەكرېن بە گوېرەى پېويست بىكرېتە گرېبەست، سەبارەت بە خالېكى تر كە وابدانم لەو ماددەيەش جېى دەبېتەوھ قسەى لەسەر بىكەين، جەنابى وەزىر زۆرېەى مامۇستايان كە ئەزانن ئېستا ئەم ياسايە لەبەر دەستمانە و ئەى خويىنەوھ خويىندەنى بۆ ئەكەين باس لە سەرموچەو تەرفىعات ئەكەن، يەئنى ئەگەر روونكردنەوھيەكى بدەبەتى، ئەگەر وەزى دارايى ئېستاي كوردستان باش بېت، پېم وابدن جېلى مامۇستا گرنگە لەم كاتە سەرموچەو تەرفىعاتيان بۆ بىكرېتەوھ زايدەن ئەوھى كە راستە ئېستا لەو تەرفىعاتە راگىراوھ دەكرېت بۆ ئەو مامۇستايانەى تەقاعود دەبن، جەنابى وەزىر ئەمە پېشنىاركەى لە ئەنجومەنى وەزىران ئەوانەى كە تەقاعود دەبن ھەموو تەرفىعات و سەرموچەكەيان بۆ حساب بىكرېت كە ئېستا كاتى تەقاعوديانە، بۆ ئەوھى ئىستفادەى لېى بىكەن دواى ئېستا تەقاعود بىكرېن، لەوھ دەچى لە داھاتوويا تەرفىعات و شتىيان بۆ حساب نەبى و بىفەوتى و گوناحە بۆ ئەوان، زۆر سوپاس.

بەرېز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو گلىزار خان.

بەرېز گلىزار رشيد حاجى:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۲) بېرگەى (۱) دەلېت وەزارەت مافى دامەزراندنى ھەيە، بەلام كۆتايى بېرگەكە دەلېت پاش رەزامەندى ئەنجومەنى وەزىران وەبەپېى رېنمايىەكانى وەزارەتى دارايى و ئابوورى، كەواتە سىاغەكەى تەواو نىيە و باشتر وايە بلېت وەزارەت مافى ئەوھى ھەيە، دواى رەزامەندى ئەنجومەنى وەزىران ئەمە لېرەدا سىاغەكەى تەواو نىيە، لە بېرگەى (۱) لە بېرگەى (۲) لە لاي من زۆر روون نىيە ئايا لېرەدا تەنھا ئەوانەى وانەبېژ بۆ گوندەكان دەست نىشان دەكرېن لەلايەن وەزارەت ئەى گرېبەستەكان لە گوندەكان پېويستى بە رەزامەندى ئەنجومەنى وەزىران ھەيە، يان وەزارەت ھەروھە بە شېوھيەكى گشتى بەراستى لەم ماددەيە ئىشارەت بەوھ نەدرايە ئايا ئەوانەى لە گوند جا چ گرېبەست بن يان بلېن وانەبېژىن رېوشوېنېيان چۆن بۆيان تەرخان دەكرېت، ھەروھە يەئنى پارەكانيان ھەروھەكو ئەوانەى لەناوشارن يەئنى ھاتووچۆشيان بۆيان حساب ناكېت، ھەروھە دەبېت، ئىشارەت بەوھش بدەين كە شوېنى ھەسانەوھيان دەبى ئىشارەت بەوھش بدەين بەرايى من بە رېنمايىەك دەبېت، لېرە ماددەيەك ئىزافە بىكرېت بە رېنمايىەك كە وەزارەت بە موافقەتى وەزارەتى دارايى ئەو رېنمايە دەرى بخت، زۆر سوپاس.

بەرېز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شنو خان.

بەرېز شنو اشقى عبداللە:

بەرېز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيشيارئه كه م له ماددهى (۷۲) ههردوو برگه وهزارهت مافى ههيه، پيوسته چونكه ههركاتيگ پيوست بو ئهبيت كه وهزارهت دهرجووانى زانكو بوارى پهروهده به گريبهست دابمه زرينت وهكو وانهبيژ، زور سوپاس.

بهريز د. ريوافائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس فهرموو كاك هه ورامان.

بهريز هه ورامان حمه شريف:

بهريز سهروكى په رله مان.

به ناوى خواى بهخشندهى ميهره بان، من له سهه ماددهى (۷۲) سى وتهم ههيه، سى سهه رنجم ههيه، له سهه برگهى (۱) باسى دهرجووانى زانكو كراو پهيمانگاشى له گه لدا بى باشه باسى گريبهست كراوه هه ميشه بى شى له گه لدا بى ياخود هه ميشه بى پيشنيار ئه كه م، بو ئه وهى ئه م بابته كو تايى پى بيت بابته وانه بيژ به راستى داواى گريبهست كه ن و داواى داواى تعينات بكن برگه يه ك زياد بكرى ماموستاي وانه بيژ به عنى ماوهى وانه بيژ به كهى له (۳) سال كه متر نه بى له (۵) ساليش زياتر نه بى، سيبه م ده مويت وه لاميكى سه ريح له جه نابى وه زير وه برگرم ده باره ي به ده رجووانى پهيمانگاشى ئيسلاميه كان كه له ماوه يه كه له موه وپيش له وهزارهتى ئه وقاف هه بوون و به عنى خه لكى زور خه ريحن، به لام تا ئيستاشى له گه لدا بى ئيعتبار به شه هاده كه يان ناكري و له هيچ جيگايه كه حيسابيان بو ناكري كه ئه وه به راستى ده بوايه ئيستافاده يان لى بكرى و به جوړيك له جوړه كان بو گونده كان بو مورشيدى ته ربه وهى و ئيلا ئاخيري، ئايا تاكو ئيستا حساب يان له لاي ئيوه مه حه لى ئيعرابيان چيه؟ ئه بى زحمهت، زور سوپاس.

بهريز د. ريوافائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس فهرموو كاك دابان.

بهريز دابان محمد حسين:

بهريز سهروكى په رله مان.

تهبعن ئه م ماددهيه ماددهيه كى زور زور گرنگه، چونكه به دريژايى (۳) سالى رابردوو كه م جه له سه هه بووه په رله مانتاران و نوقته نيزامى له سهه ماموستايانى وانه بيژو گريبهست و ئه وانه نه گرن له ماددهى (۷۲) يه كه م ئه لىت ده رجووانى زانكو بوارى پهروهده دائمه زرينت، له دووه مه ئه لىت دابنرى كه تو وت دابمه زرينت پيم وايه دامه زراندىن بابته تيكى فهرميه ئه بى هه موو ئيمتيازى كى خانه نشينى و سالانى خزمهت و ئه وانه ش شمولى بكات، يا ئه وه يه بللى داينى گريبهست و ئه وانه شمولى ناك، دووه ميان ئه لى ئه بى دابنرى و ئه وانه بكرين به يه ك، خالىكى تر ئه وه يه به شيكى ماموستايانى گريبهست و وانه بيژ ئه وا ئيستاش وانه بيژانيش زيادى كرده ووه چهندين ساله خزمه تيان هه يه، بو نموونه (۷) ساله (۸) ساله (۹) ساله ئه مانه هيچ ماف و ئيمتيازى كيان نييه، چهندين جار په يوه نديان كرده و ئه لىن ئه مه ناكري كاتيگ دابمه زرينت هه موو ئه و سالانه مان بو حساب نه كرى بو خانه نشينى ناكريت بو نموونه (۲۰) سالى تر (۲۵) سال تر خزمهتى بكه ين، ئينجا ئيمه دابمه زرينت، خالىكى تر ئه مه سه قفى زه مهنى تيدانويه بو گريبهست و بو وانه بيژان، به عنى ئه و كه سه چهندين سال وانه بيژ بيت چهندين سال گريبهست بيت،

یہ عنی پئیویستہ لیرہ ناماژہی پییکریت نہدینہ دست قہدہری ووزارہتی دارایی بہ رینمایى ریکی بخ، ا یه عنی مادهم ئیمه قانونونه که دهری نه کهین چواچیوهیه کی قانونی و سه قفیکی زهمه نی بو وانه بیژ چهند سال وانه بیژی و چهند سال گریبه ست بی ئیمه دابنیین و نه م دستکراوه نه دین به ووزارہتی دارایی، رهنکه خه لک هه بی (۱۵) سال وانه بیژ بی یان گریبه ست بی و نه م سه قفه دابنیین، زور سوپاس.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس فہرموو کاک اسماعیل.

به ریز اسماعیل علی طه:

به ریز سه روکا په رله مانی.

تیبینیا من یا ئیکی نه قہیہ ووزارہت مافی هہیہ، دەرچووی زانکووی بواری په روه رده کا چاوا خالی دی جه نابی ته نه و ته وزیح دا کاچاوا ته گوتی هاوشیوه کان و نزیکی نه وان چونکی دا مافای وانا نه فہوتیتن نه وژی بینه دامه زراندن چ وانه بیژ چ گریبه ست نه قہژی دیسا بیته ئیزافه کرن قیڑدا، دا خه ریجیت کولیاتی دی ژی نه و ماف هه بیتن تیبینا من یا دووی و هسا دیاره نه ف مه سوهدده و هسا یا هتیه دارشتن کو هه ر وه کو چ جارا بودجه ناهیته په رله مانی وه کو نه ز خو (۱۴ تا ۱۵) ساله به غدا دهرجه وه کیل وه زیر شن و ئیداریه و مالیه بو م دهره جاتیت تعین دهرجیت ته عین ته یت هه ی ووزارہتا په روه ردی فلان ووزارہت فلان ووزارہت نه قہ نینه خو ئیک ته عین بیت قیت ئیلا بچیته مه جلس ووزارا، مه جلس ووزارا موقی بکته تن له وان بیژیتن پاش رهمه ندیا نه نجومه نی ووزیران به پی رینمایه کانی ووزارہتی دارایی و نابووری هه می جار نه م قیڑی گازیت کهین بیژین پیثقیه لامه رکه زیهت هه بیت مه رکه زیهت نه بیت وه نه م یاسایت خو دا خری مه رکه زیهت شداندی ئیلا موه فقا نه نجومه نی ووزیران ئیک بیته دامه زراندن تیبینیا من یا سپی بیژم بو وانه بیژا پیثقیه مادده کی تایهت بو وانا بیته دارشتن نزیکی (۳۰) هه زارا هه تا (۳۱) هه زاران بوینه وانه بیژ یه ک بو هه بیت سالیت وانا ته حدید کریب هه تا چهند سال دی مینیت وانه بیژ دی بیته گریبه ست چهند سال دی مینیت گریبه ست هه تا بیته دامه زراندن هه همیشه یی وه سالیت وانا یت خزمه تیژی بو بینه حسیب کرن ناچی بیت نه هینه نه حساب کرن پیثقیه نه ف مادده چاره سه ریا قی گرفتنی و قی ئیشکالی بکته و پیثقیه گه له ک سه ر راوه ستن، زور سوپاس.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس فہرموو مژده خان.

به ریز مژده محمود محمد:

به ریز سه روکی په رله مان.

به ناوی خوای گه وروه میهره بان، سه بارهت به مادده ی (۷۲) که له م برگیه دا به داخه وه مافی وانه بیژانی تیدا نه دراوه، ئیمه له سه ره تایی نه م خوله وه باسی مافه کانی وانه بیژ ده کهین و هه تا کو ئیستا نه مان توانیوه هیچیان بو بکهین

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

پېشنىارت چىيە با وەختەكەت نەروات ئەتەوئت چۆن بېت.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ئەوہى كە هېچ سالىكى وانه بېژى ديارى نەكراوہ و وانه بېژ چەند سال وانه بېژى سەبارەت بە ئەوہى كە گرىبەست و گرىبەست چەند سال گرىبەست بى دەكرىتە ھەمىشەيى، من پېشنىار دەكەم ئەوہى تىدا نەبېت، بۆچى مامۇستا جىابكەينەوہ ھەتاكو ئىستا لە ۲۰۱۴ مافى دامەزراندنيان لىيان سەندراوہتەوہ ھى مامۇستايان كران بە وانه بېژ ھەمووشيان ئىستا ھەيە، ۲۰۱۲ خەرىجى كولىەى كوردىيە ئىستا وانه بېژى بەرہوا پىي نەبىنراوہ، يەئنى لە ۲۰۱۲ تەخەروجى كردوہ، لېرہ باس لە رېنمايىەكانى وەزارەتى دارايى دەكرى لە ئەم رېنمايىانە نە مافى درېژى نەخۆشى نەھى خويندن نە مافى گواستەنەوہ پېشمەرگە ھەيە، بە دواى ژنەكەى كەوتوہ بۆ خانەقا لە رانييەوہ، لەبەرئەوہى وانه بېژىيەكەى لە كىس نەچى، ئىنجا باسى خزمەتى وانه بېژى دەكات بۆيان حىساب نىيە بۆ خانەنشىنى بۆيان حىسابە نەك بۆ دامەزراندا ئەوہ ئىمتياز نىيە، بۆيان دەرمالەيان نىيە، پلە بەرزكردنەوہيان نىيە، من پېشنىار دەكەم يەئنى ھەر با بەئىكجارى دابمەزىن چونكە (الحمدالله) نەلە جەنگداين نە قەيرانى دارايشمان ھەيە لە ئىستادا ئەم رېنمايى وەزارەتى دارايى كە دەرچوہ رېنمايى ژمارە (۱۴) لە خالىكدا دەلېت لە (۲۴) تا (۲۶) ھەموو مانگىكدا دەبى لىستى مووچەكەيان دابىن بكرى، بەلام پېشىل كراوہ و خوى جىبەجى نەكراوہ، وەزىر لە جەلەسەكەى پېشوتەر گووتى ئىمە ھېچ كەسك مامۇستايەكمان نىيە لە (۴۰۰) ھەزار كەمتر وەرىگرىت من بەلامەوہ سەيرە جەنابى وەزىر ئاگات لى نەبېت، لە وەزارەتەكەى خۆت كە (۱۵۰) ھەزار يان (۲۰۰) ھەزار يان (۳۰۰) ھەزار وەردەگرىت بە دلئايىيەوہ ھەيەتى و ئەوہتە لە رېنمايى وەزارەتى دارايى مانگى (۸) و (۷) نىوہ مەقتوع وەرىدەگرن ھەندىكىش ھەيە، لە (۱۵۰) ھەزار كەمترىش وەرى دەگرن بەتايبەتى لە شوئىنە دوورە دەستەكان بەپىي سنوورى جوگرافيا، بۆيە پېشنىار دەكەم سەبارەت بە وانه بېژان ھەمووى بكرىن بە رەسمى (الحمدالله) ئىمە لە قەيرانى دارىدانىن، بۆيە وەيەك شتى دىكە لە خالى دووہمدا كە دەلئى وانه بېژ لەگەل بر پارەيەك لەگەل ژمارەيەك بەشە وانه كانيان بگونجىت لەگەل شوئىنە دوورە دەستەكان بەخۆت دەلئى شوئىنە دوورە دەست، ئى بۆ وا پارەكەى ھەر واكەم بى و بە پىي بەشەوانە بېت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك زىدان.

بەرپز زىدان رشيد خان اودل:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۷۲) ئەگەر بېت و سەيرى ماددە (۷۰) بكەين بەرپز جەنابى وەزىر لە برپگەى (۳) كە دەلېت ھەلگرى بروانامەى بكالورىوس ھەرچەندە خويندنەكەشيان لە بوارى كۆلېژەكانى پەرورەدەش نەبېت، بەلام ھاوشىوہو نزيك بن وەكو مامۇستا رېنمايى كارى پەرورەدەيى

دادەمەزىن وەك مامۇستا، بەلام لىرە دەلىت تەنھا بوارە پەرورەدەبىيەكانە ئى گرىبەستىش ھەردەبىتە مامۇستا، كەواتە (۲) ماددەى دژ بەيەكن لە يەكاتدا دەبىت چارەسەر بكرى، بۆيە و داواكارىيەكى يەكجار زۆرى دەرچووانى كۆلپىژەكانى ھەيە، بەتايبەت كۆلپىژە ئەدەبىيەكان كە ھاوشىوھى مامۇستايان ئەژمار بكرىت و بەشىكى ھەرە زۆرىش كە لىرە ئامازە پىپىكرە لە گوندو شوپنە دوورەكان، لە خالى دووھم ژمارەيەكى زۆرى دەرچووى ھەيە، لە بوارى پەرورەدەبىيمان ئەمسال جىكارىيەكى زۆر كراوہ لەلايەنى پەرورەدەبىيەكاندا كە ھەموو ئىختىساسەكان ۋەرناگىرىت ۋە قوتابخانەكانىش پىويستيان پىيە، لە خالى دووھم كە دەلپن ۋەزارەت مافى ھەيە، دەرچووانى پەرورەدەبىيە ۋەربگىرىت و ھەرۋەھا ھەلگرانى برۋانامەى دىلوومى بوارى پەرورەدەبىيە ئايا دىلوومى لە بوارى پەرورەدەبىيە لە كوردستاندا رىژەيان چەندە ئەو بەشانە، ئايا دەكرىت لىرە ئامازە پىبەكەن لە ياسا، بەلام دىلوومەكانى تر بىبەش و مەحروم بكرىن، چونكە رىژەى ھەرە زۆرى (۹۹%) دىلوومانەن كە پەرورەدەبىيە نىن، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك چيا.

بەرىز چيا حمىد شريف:

بەرىز سەرۆكا پەرلەمانى.

تېبىنىمان سەر خالا (۱) ھەبوو ھەرۋەسا دەورپت زانكۆى و پەيمانگان لىي بىتە زىدەكرن مىنىش ئەو پىشنىار ھەبوو ھەرۋەسا گرىبەست و گرىبەستە دامەزران دائىمى بىتە زىدەكرن ھەرۋەسا من تېبىنەيەك سەر قى خالى ھەبوو ئەف خالە دى بىتە سەبەبىن واستەو واستەكارى گەندەلپى دووبارە پەرورەدەبىيە ئەز دى بۆ جەنابى ۋەزىرى بىژم كۆ تەنھا يەك قوتابخانىدا (۴) ھەتا (۵) كەسا لى ئىك مالباتى وانە بىژن ئەگەر ھاتوو ئەقە بىنە دامەزراندن يەعنى دى ھەر (۴) كەس لى ئىك مالباتى تىنە دامەزراندن دى عەدالەت چاوا ھىتە رىك پىكرن قى مادىدا پىتقىيە ۋەزارەتى پەرورەدەبىيە پىداچوونەكى وان وانە بىژادا بكەتن مەسەلەن قوتابخانەكىدا رىقەبەر بابە كۆرى خۆ كچا خۆ بۆكا خۆ ۋەكۆ وانە بىژ دامەزراندن ئەقەزى يەعنى سوبەھى شناسى وان بۆ دامەزراندن زھەر كەسەكى زىدەتربىت ھىقىدارم بىتە رىكخستنى، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو خىجەخان.

بەرىز خىجە عمر طە:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

واللە مامۇستايەكى بەرىز نامەى ناردىيە جەنابى ۋەزىر دەلپتن بە جەنابى ۋەزىر بلى كە كاتىك مامۇستاي وانەبىژ دادەنپن لە گوندەكان و شوپنە دوورە دەستەكان رەچاوى خەلكى گوندەكە بكن، يەعنى كە مەسەلەن لەوئ دەرچوو ھەيە دانەمەزراوون ئەوان دابنپن ۋەكو وانەبىژ، ھەرۋەھا باسى ئەوھش دەكات دەلى لە گوندەكان خوئندى ئىواران نىيە، ئەگەر موالىدە گەرەكانىش ۋەربگىرىن ۋە سەبارەت بە كردنەوھى پۆلىش ئەلپتن بە ژمارەيەكى كەمتر بتوانىن

پۆل بکهینه وه له گوندهکان، سه بارهت به مادهی (۷۲) برپگهی (۱) و (۲) ئەگەر ته ماشا بکهین له کۆتایی ههردوو برپگه باس له وه دهکات که وهزیر دوایی له ژیر رۆشنه رینماییهکانی وهزارهتی دارایی و ئابووری رینماییه پێویست دهردهکهن بۆ مافهکانی ئەوانه که گرێبهستن ئەوانه که دهبنه وانه بیژ به گرێبهست مافهکانیان بلین مافهکانیان به رینماییه ریک دهخات وه عینه له برپگهی (۳) دووباره باس له وه دهکات که وهزیر رینماییه پێویست به مافی دهچووان هاتوو له برپگهکانی (۱) و (۲) ئەم مادهیه دهردهکهن، من پیم وایه ئەم برپگهیه (۳) کافیه بۆ ئەم مه بهسته، بۆیه برپگهی (۱) ئەگەر ههتا کو مامۆستای وانه بیژی پهروهدهیی دانه مزراره ههتا ئیره کافیه یه عینی ئەوی دیکه پێویست ناکات ورینماییه دارایی ههتا کو ئابووری ئەگەر نه شمیئیت له برپگه که دا کیشهیه ک ناییت وه ههروهها هی (۲) مپش ههتا کو مامۆستای وانه بیژ دابنیت ههتا ئیره دووباره یه عینی ته واره، یه عینی هیچ کیشهیه ک نییه ئەویش به برپه پارهیه ک ههتا کو ئابووری بیت، ئەوهش ئەگەر ههلبگرین دیسان پیم وایه کیشهیه ک ناییت که له برپگهی (۳) باس له ئەوه دهکات که وهزیر رینماییه پێویست دهردهکهن، زۆر سوپاس.

به ریز د. رپواز فائق حسین/ سه روکی په رله مان:

سوپاس فهرموو کاک زکری.

به ریز زکری احمد اسماعیل:

به ریز سه روکا په رله مانی.

بنائیه خۆدی مهزن و دلۆقان، مادهی (۷۲) خالا (۱) وهزارهت مافی ههیه، دهچووانی زانکو بواری پهروهده به گرێبهست و به برپه پارهیه کی مانگانه دیاری کرا وه وانه بیژ دابه زینیت به ریز جه نابی وهزیری پهروهده ئەگەر ژلاییه به رپوه به رایه تی پهروهده، پهروهده گشتهکان ناف هاتنه بلندکرن بۆ وهزارهتی ریکا حزبی راهاتنه بلند کرن ئایه وهزارهت چۆن ئەوانه دی هینه دامه زانندن غه در ل هنده ک خه لکی هینه کرن من به لگه یته هه یی دهچووی زانکو ی چوو یه جهه کی یی گو تی من دامه زینه وه کو وانه بیژ یی گو تی هه ره پشتگیریا باره گایه کی حزبی بینه ئیره دا وهزارهت لازمه سه ر ئەوان خالا راوه ستیت ب فهرق و جو دایی سیسته مه کی عادل هه می خه لکی بیته دامه زانندن، زۆر سوپاس.

به ریز د. رپواز فائق حسین/ سه روکی په رله مان:

سوپاس فهرموو کاک عبدالستار.

به ریز عبدالستار مجید قادر:

به ریز سه روکی په رله مان.

والله سه بارهت به مادهی (۷۲) به تایبه تی له برپگهی (۱) کۆمه لیک قه یود هه یه، زۆر ئەو مادهیه به راستی ئەو برپگهی ئالۆز کردوو له ولا دهلی وهزارهت مافی هه یه، دواتر ده لیت به گرێبهست ئینجا دپته وه دهلی وه وانه بیژ، پیشه نگی ده دات به مامۆستایانی وانه بیژ دواتر دپته وه رینماییه به مافه ره واکانیان دهرده چویندریت ره زامه ندی ئەنجومه نی وهزیران به پپی رینماییهکانی وهزارهتی دارایی، یه عینی ئەو هه موو قه یود زۆر ئالۆز بووه به راستی، یه عینی من پیم وایه ئەو هه موو زیاده به پای من ته بعن جاری قه زیه ی گرێبهست من پشتگیری

ھەموو ئەوانە دەكەم كە باسيان كورد گرىبەست ھەر نەمىنيت، يەنى چىيە ئەو گرىبەست و ئەو يەنى ھەر نەمىنيت ئىمە وەزارەت حكومت سىستەمى خۆى ھەيە، پىوھرى خۆى ھەيە، وە پىويستى خۆى ھەيە، بابلىن ئىمە تەنھا يەك قەيدى پىويستە دواى رەزامەندى ئەنجومەنى وەزىران، چونكە فيعلەن دەپىت، ئەنجومەنى وەزىران موافقەبكات بۆ دامەزراندن دواى رەزامەندى ئەنجومەنى وەزىران وەزارەت مافى ھەيە دەرچووانى زانكۆكانى پەروەردەيى بە ھەمىشەيى دابمەزىنيت و تەواو ئەمن رەئىم وايە بەراستى بەس ئەوھەيە، چونكە خۆت دەزانى ئىمە (۴) ساللە لىرە موغانات و كىشەي گرىبەستمان ھەيە، خۆپىشانان دەكرى گلەيى و گازندە زۆرە ئەم پەرلەمانە كۆبوونەو دەكەين بۆ بە ھەمىشەيى كوردنى گرىبەستەكان، يەنى راي من وايە بەراستى بەھىچ شىوھەيەك باسى گرىبەست نەكرى و بە پىي پىويست كە حكومت پىويستى پىيەتى دابمەزىنيت تەواو، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو گولستان خان.

بەرىز گولستان سعید حمە:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۲) وانەبىژانە زىاتر لە (۲۰%) كۆى مىلاكاتى وەزارەتى پەروەردە پىدەگەين زىاتر لە (۳۰) ھەزار مامۆستاي وانەبىژ لە ناوئەندەكانى خويندن، بۆيە من پىم گرنگە وەزارەت بە پىي پىويست مامۆستايانى وانەبىژ دابمەزىنيت چ لە دەرچووى پەيمانگان ياخود دەرچووانى زانكۆكانى بوارى پەروەردە و واز لە مەسەلەي گرىبەست و مەسەلەي وانەبىژيش بەيىت، يەنى بەراستى ئەم بپرە پارە جىگىرە كە پىيان ئەدرىت ھىچ پىداويستىيەكى ئەو مامۆستايانە دابىن ناكات كە پىويستىيانە چ لە رووى گواستەنەو چ لە رووى دابىنكردنى ژيانىكى شايستە بۆيان، لە پال ئەوھشدا كە مامۆستا مەحرۇمە لە كۆمەلەي ماف بەشەك لەو مافانە ھاوړىم مژدەخان ئاماژەي پىدا، ھەندىكىش ئەگەر رىگەم بەدن منىش ئاماژەي پىدەم دەرمانەيان نىيە، پلە بەرزكردنەو نايانگريتەو، ناتوانن سوپاس و پىزانىن وەرگرن وەخىزاندارن ھەندىك ھىچ حساب بۆ خىزان و مندالىان ناكريت، شايستەكانيان بەرامبەر خزمەت و ماندووبوونيان لە (۲۰۰) ھەزار بۆ (۴۰۰) ھەزار، جگە لەوھى مافى چاودىريان نىيە لە كاتى تاقىكردنەوھەكان شوپىنى خۆيان جىگىرنىن ھەمىشە لەوھە ئەترسن ھەركاتىك كەسپكى تر بەمىلاك دىتە ئەو مەكتەبە ئەوان لائەدرىن وە شايستەكانيان لە كاتى خۆيان پى نادريت، ھەمىشە ئەوانە زەمەنىك پارەكان و مەعاشەكانيان وەردەگرن كە وەك خەرجىيەك بۆيان خەرج دەكرىت نەوھەك مووچە، بۆيە پىويستە بەراستى بەرپرسىارىيەتى بەرىز وەزىر لە ئاستى ئەمەدا يەنى بەجۆرىك بىت كە بتوانىن لەم ياسايەوھە مافى تەواوى دەستەبەر بۆ وانەبىژان بكرىت وە مژدەيەكيان بەدەينى كە بە ھەمىشەيى بيانووسىنەوھە لەم ياسايەداو، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عمر.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

وہزارهتی پەرورده موئەسسەسە سەھە کە گرنگە بۆئەوہی ئەم گرنگییە خۆی بە گرنگی بمینیتەوہ و دامەزراوہ پەرورده بیہەکان ئەرکە پەرورده بیہەکانی خۆیان جیبەجی کەن پێویستی بە جیگەرییە لە میلاکا لە ستافا نابى مامۆستایەك ئەمڕۆ مامۆستا بى سەبە بیری لە لای ئەوہ بیت گریبەستییە کەى ھەلبۆھ شیتەوہ، بیری لای ئەوہ بیت بە وانە بێژ نامینیت وەپاشان ئەوہ بۆ حکومەتیش ئەرکە حکومەت وەزارەتی پەرورده مامۆستا ئەبى رابھینیت بۆ ئەرکە پێشەبیہەکانی بوار کە پەرورده بیہەکانی ئیستا وانە بێژە پارەھە کی تیا سەرف ئەکات (۳۰۰) ھەزار (۴۰۰) ھەزار تا ملیۆنیک بۆ خولیک دواى سالیك ئەم مامۆستایە وانە بێژە ئەروات، چونکە ئیلتیزامیکى وای نییە پاشان مامۆستا چون ئەبى بیری لایى ئەوہ بیت، دواى نیوہرۆ بچیت ئیشیکى تر بکات یان لە سالی ئاینە کاریکی تر بدۆزیتەوہ وانە بێژى دەست ناکەوینتەوہ، ئەمسال وانە بێژى پێویستە مامۆستا میلایى پێویستە یان نە یان پێویستە تی ئایا بە نیازە لە سالی ئاینە وەزارەتی پەرورده و حکومەت قوتابخانەکان داخەن، نەخیر ھىچ تەوہ قوعیک ھەھە ژمارەى خویندکار کەم کاتەوہ، نەخیر زیاد ئەکات بە پى پلان و بەرنامە، بۆیە بەراستی دەبیت بە ھەمیشە یی دابمەزرىت جارەن کە ئیمە وانە بێژیمان دەکرد لە سەر وى میلاکەوہ مەسەلەن مامۆستایە کی ئامادە یی (۲۲) حصەى دەوتەوہ ئەگەر (۴) حصەى بووتایەوہ وانە بێژى بۆ ئەوانە دائەنا، ئیستا بۆتە بۆ مامۆستایە ھەمیشە بیہەکان ئەوانەى میلایى ئەصلین و حصەى تەواویان ھەھە، بۆیە ئەگەر لە ھالەتی زۆر زۆر ناچار بە پێویست بیت، وانە بێژى و گریبەست ھەبى ئەبى ئاواى لیکری بە پى لە بپرگەى (۱) وەك وانە بێژ تەنھا بۆ ماوہى (۲) سالى بە سیستەمیکى دادگەرانە دابمەزرىن، لە بپرگەى (۲) وانە بێژان تەنھا بۆ ماوہى (۲) سالى بە سیستەمیکى دادگەرانە دابمەزرىن، بپرگەى پێشنیار ئەکەم ئەویش ئەوہ یە مامۆستایانى گریبەست پاش (۳) سالى دەبنە ھەمیشە یی و خزمەتیشیان بۆیان ئەژمار دەکرى و مامۆستایانى وانە بێژ پاش (۲) سالى دەبنە گریبەست و خزمەتیشیان بۆ ئەژمار دەکرى، ئەمە پشەتگىرییە لە قسەکانى كاك دابان و دكتور اسماعيل كاك عبدالستار و گولستان خان و سەبارەت بە قسەکانى وەزیریش لە سەر قسەکانى پێشوو من تەمە نام ئەکرت واپى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك دیارى.

بەرپىز دیارى انور حمە رحیم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشەتگىری ھەموو ئەو ھاورپیانە ئەکەم کە پىش من لە سەر مامۆستایانى وانە بێژ و پرسى گریبەست سەرنجیان ھەبوو لە راستیا من لە ھەبوونى ماددەى (۷۲) لەم پرۆژە یاسایە تیناگەم بەو ناوہ نالیم زیادە ئەزانم ئیستا لودەگەى بۆ پرسى دامەزراندن بەراستی یەعنى تەعین نەماوہ ئەم بابەتە دروست بوو، وەزارەتی پەرورده دەھەوینت بە فەرمى بە یاسایەك ئەوہى ھەبیت مامۆستای وانە بێژو گریبەست دابمەزرىنیت وە ئەو مافەى ھەبیت، بۆیە من پێشنیاز ئەکەم ماددەى (۷۲) بپرگەى (۱) بەو جۆرەى لى بکریت کە وەزارەت نەك مافی ھەھە، پێویستە وەزارەت

بەراستی يان ئەنجومەنى ۋەزيران ئىمە لە رېڭاي ئەم پېرۆژە ياسايە ۋە دەرگايەك بەكەينە ۋە ۋەكو ھاوريان ئاماژەيان پېكرا يەعنى بەراستی حكومەتى ھەرئىمى كوردستان پېرۆژە بوودجەى ناھېتتە ئەم پەرلەمانەى كوردستانا، ئەگەر حكومەتى ھەرئىمى كوردستان ئەگەر حكومەتى ھەرئىمى كوردستان پېرۆژە بوودجەى بى ھېتانا ئەم پەرلەمانى كوردستانە ۋە ئەم پەرلەمانى كوردستانە بەراستی ياسايى جېبەجى بكدبا چاوى نەپۇشيايە، ئېو ۋە لەو پەرلەمانى كوردستانە كە زۆر جار دەوترا يان دەوتريت پەرلەمانى كوردستان دەسەلاتى نيە، پەرلەمانى كوردستان ناتوانيت خەلك تەعین كات، پەرلەمانى كوردستان ناتوانيت خزمەتى خەلك كات، پرسى مووچە پەرلەمانى كوردستان لە رېڭەى پېرۆژە ياساي بوودجە ۋە دەيتوانى ھەموو ئەوانە بكات، بۇيە من پېشنياز دەكەم ماددە ۋە ماددەيە ھەر ھەيە ۋەكو خۇى، بەلام بەم جۆرەى لېى بكرت ۋە زارەت پېويستە دەرچووانى زانكۆى بوارى پەرودەيى ۋە دەرچووانى پەيمانگاكان، يەعنى تكايە پەيمانگاكان بەراستی زۆر زۆر گرنگ و دېلوم ناكريت بۇ نموونە حەقيان بخوين بە گرېبەست و بە ھەميشەيى، يەعنى گرنگە بەراستی ئەگەر گرېبەستەكەش ناتوان بە ھەميشەيى خەلك تەعین بكن با گرېبەستەكەش چۆن كراو بە ھەروابكرت و ئەم بېرگەيە نەمىنيت بابەتى مامۇستايانى وانەبېژ، يەعنى خەلكيك بۇ نموونە (۱۸) سال بخوينيت (۲۰) سال بخوينيت (۲۵) سال بخوينيت بە نموونە يەعنى دواى بە وانەبېژ دابنريت وانەبېژەكەش ئەو بەى كۆمەلئى مەرجى بۇى دابنريت ئەو ناكريت بە فەرمى، ئەمە ناكريت بە ھەميشەيى، يەك سەرەنج بەريز ۋەزيرى پەرودە زۆر زۆر گرنگە من دەزانم يەعنى ئەگەر بەريزتەن بتوان ئەگەر پېرۆژە ياسايى بوودجەى ھەبېت، ئېو ھەش حەز ئەكەن ھەموويان دابمەزرين، بەلام تۆ سەيرى يەك شت كە بۇ كواليتى پېرۆسەى پەرودە مامۇستايەك ئەگەر بە وانەبېژ بۇ نموونە لەم شوينەيە دەوام بكات ساليكى ديكە كە گرەنتى نيە بۇى دابمەزريتە ۋە ابى كواليتى پەرودەكە چى بىر لەو بەرەو ۋە منداليك بۇ نموونە لە سەرەتايى فيرېوونى ئەلف و بى دەچيتە بەردەمى مامۇستايا مامۇستايەكى وانەبېژى بەريز، بەلام سالى ئايندە ئەم مامۇستايە بۇى دووبارە ناكريتە ۋە يان بۇى تازە ناكريتە ۋە يان ناكريت بە ھەميشەيى ئەمە لە پېرۆسەى كواليتى خويندە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ھلز خان.

بەريز ھلز احمد محمد:

بەريز سەرۆكا پەرلەمانى.

دەست پېكى ماددا (۱) دا مە داخاز كېبوو بېرگەيەك بيتە زېدەكرن پېناسە وانەبېژى بيتەكرنى دا ھەكەر پېناسا وانە بېژى ماددا (۱) دا بېرگەيەك ژ بېرگەھا ھاتبا دەست نیشان كرنى ئەقروكە ئەمىت شيايى ژقى بەرفرەتر دانين ئەز قى پرسيارى جەنابى ۋەزيرى كەم ئايا چ ياسايەك ئايا چ رېكارەكا ياسايى قانونى مامۇستا (۹) سالاً وانە بېژبيتن بەرى نۆكە جەنابى ۋەزيرى بەرسقامندا گوتەمن چ قانون دى عەقد زەواجى بەرچاف ۋەرگرين بۇ ۋە گۆھستنا مامۇستايان ئەزى قى پرسيارى لیت كەم ئايا مەعقولە پشتى (۹) سالاً مامۇستات وانە بېژبيتن دىماھىكى تەلەفونەكى بيتە لادان بېژتى والە مە ئەقروكە شۆلپ تەنەمان كەرەمەكە ھەرە مالآخۆ ۋەختيدا وى مامۇستايى (۱۲۰۰)يان (۱۵۰۰)وانە گوت بن بۇ حكومەتى ديتنا من ماددا (۷۲) ماددەيەكە ئيناي بۇ

دلخۆش كرنا جادئ مامۇستايىت وانه بئىز بەرى (۲) ھەيقاژى بەرى (۶) ھەيقاژى مە ئەف چەندە بۇ رايى گشتى ديار كرد ھىچ شىۋەيەكى ب ھىچ شىۋەيەكى ئارايشايا مامۇستايىت وانه بئىز قى ماددى ناھىتە چارەسەر كردن (۳۰) ھەزار مامۇستايىت وانه بئىز مە ئەقروكە یت ھەيى شنىكا پېشەنگىيى بدەمە حكومەتنى ھەتا حكومت ديف ميزاجى خۇ بۇمن بودجى فرىكەتن شنىكا قى (۳۰) ھزاري ديف محاسسا (۵) ھزارا بۇمن پرۆژەيەكى كەتە گرىبەست قىرى ديار نېنە ئەسلەن كانى مامۇستايىن وانه بئىز ماوى وى ياسايى چەندىتن سالەكە دوونە سېنە پېنچە تەحدید بكن دا وانه بئىزىش تشتەكى خۇ بزانيىت مەعقول نېنە ھەتا (۱۳) ساللاژى پەرودەدا زاخۆژى مە مامۇستايى وانه بئىزى ھەي تەلەفۇنەكى يى ھاتىە لادان، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو بدريه خان.

بەرپىز بدريه اسماعيل محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۲) منىش ھەمان رەئى مامۇستا عومەرم ھەيە، پىويستە مامۇستايانى گرىبەست و وانه بئىز لابرېت بېتە يەك پاكىچ و بېتە ھەمىشەيى، سەبارەت بە خالى (۱) و (۲) پىشتىگىرى لە قسەكانى مامۇستا ھەورامان ئەكەم سەبارەت بە ھەزارەتى دارايى پىشتىگىرى لە قسەكانى خدىجەخان ئەكەم وە منىش جەخت ئەكەمەو ئەو خالە زياد بكرى بكرىتە برگە (۴) كە مامۇستا ھەورامان پىشنىارى كرد بىگومان جەنابى وەزىر ئىشارەى بە ئەو ھەدا ئەگەر ھەر رېنمايىەك دەر بكرىت كە كە وەلامى ھلزخانى دايەو ھە چوارچىو ھى ياسايە رېنمايى دەرئەكرىت وە ھەزارەتى دارايى رېنمايى ھەيە، بۇ نمونە گرىبەستى ھەر فەرمانبەرئىك يان ھەر مامۇستايەك ناپىت لە (۳) سال زياتر بېت، دواى ئەكرىت بە ھەمىشەيى، بەلام گرىبەستەكان مەعلومى جەنابتانە زۇر ساليان تىپەراند بەبى ماف و بەبى ماف و شايستە مەفروز بوو بۇيان بكرى ئەو ھە گرنگە كە ئەو رېنمايىە جىبەجى بكرى و پىشتىگىرى لە قسەكانى كاك دابان مژدە خان خدىجە خان وە مامۇستا عبدالستار گولستان خان مامۇستا عمر مامۇستا ھلز دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شىرىن خان.

بەرپىز شىرىن امين عبدالعزيز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۲) وەكو لەسەرەتا كاك دابان ئاماژەى پىكرد رەنگە زياترېن لە (۳) سال مامۇستايانى وانه بئىز داواكارى ئاراستەى پەرلەمان و ئەندامانى پەرلەمان دەكەين تەمەننا دەكەين بتوانىن لېرەدا ھەقيان پىدەين و لە ماددەيەدا من بە پىي پىويست جىگىرى بكەين، سەبارەت بە ماددەى (۷۲) برگەى (۱) پىشتىگىرى لە رەئى دكتور ھەورامان دەكەم كە لە پال زانكۆشدا پەيمانگاش بگرىتەو، وە بۇ برگەى (۳) وەزىر رېنمايى پىويست دەرېكات پىشنىازى ئەو دەكەم ئەمە ھەلېگرىت وەكو سەرچار خان وتى زۇر جار ئەمە وتراو، يەغنى دەبى لە

ھەموو رېنمايىھە كاندا ھەببىت بە ھوكمى ئەوھى كە مامۇستايانى وانەبېژ ھاوشىپوھى مامۇستايانى مىلاك ئەركيان لەسەرە ۋە ئىستا رەنگە لە (۳۰) ھەزار زياتر مامۇستا چاويان لەسەر ئەو ماددەيە بىت، چاۋەرىپى چارەنووسى خۇيان بکەن پەرلەمان بېرپارىكى دروستى لەسەر بدات، بۇيە پېشنياز دەكەين مافەكانى وانەبېژان بە نەص لە بېرگەيە كدا بنووسرىتە ۋە بە نموونە وانەبېژان ھاوشىپوھى مامۇستايانى مىلاك لە مافەكانى رىك بخرىن ۋەك مۇلەتى خويىندىن، نەخۇشى، مۇلەتى داىكايەتى ۋە مافى گواستەنە ۋە لە پەرۋەردەيەكە ۋە بۇ پەرۋەردەيەكى تر ۋە خزمەتى وانەبېژان لە كاتى دامەزراندن حساب بىرپىت ۋە ھەرۋەھا ئەو وانەبېژانەكى كە (۳) سال خزمەتپان ھەيە، بىرپىن بە گرىبەست ۋە ئەو وانەبېژانەكى كە (۵) سال خزمەتپان ھەيە، بىرپىن بە ھەمىشەيى بۇ ئەوھى زياتر بە ۋە شىپوھ نەمپنە ۋە ۋە بە پىپويستىش دەزانم پىشتىگىرى لە دكتور اسماعىل ۋە كاك دابان ۋە گولستان خان ۋە ۋە مامۇستا عمر ۋە كاك ديارى ۋە ھلز خان بىكەم، زۇر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرمو كاك عباس.

بەرىز عباس فتاح صالح:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۷۲) يەكەم بۇ ئەوھى ھەموو نەخويىنمە ۋە بابەتەكە كورت كەمە ۋە ۋەزارەت مافى ھەيە، من لىرە لەگەل ئەوھەمە بىرپىت، پىپويستە يەنى پىپويستە ۋەزارەت دەرچووانى زانكۇ بوارى پەرۋەردەيى بە گرىبەست بە بېر پارەيەكى مانگانەكى ديارى كراۋە مانگانە ۋەك وانەبېژ دابمەزىنيت پىشەنگى بداتە، وانەبېژى پەرۋەردەيى لىرە ئەمە ئىزافەكى بىرپىت لەجياتى رىنمايى دروست دەرىكات پەرۋەردەيى دامەزراۋ دواى وتنەوھى وانەكى كە ماۋەكەكى ماۋەيەكى بۇ ديارى بىرپىت، ماۋەكى (۳) سال يان (۴) سال ئىتر ئەوھى كە ۋەزارەت دەيەويىت بە شىپوھيەكى سەركەوت ۋە يان ئەمە نەبى بە بەردەوامى مەسەلەن لە دوو دلنيابن، دووھىمان ۋەزارەت دىسانەكە لەگەل ئەوھەمە بىرپىت پىپويستە بە بېر پارەيەك كە ژمارەكى وانەكان ۋە كرىپى گەياندىنى شوپنەكە بگونجىت، مەسەلەن بۇ نموونە تۇتەكە كرىدوۋە لە دوورتىن شوپن دايەنپى ئى كرىپى وانەبېژىش بە خۇشمان دەزانين بەراستى ھەندىك حالەت لە وانەيە پارەكە زۇر كەم بىت، يەنى لەبەرئەوھى ديارى نەكراۋە بۇ وانەبېژ (۱۰۰، ۲۰۰) ھەزار ئى وانەيە بە ۋە ھندە ھەر نەگاتە ئەو شوپنە، بۇيە بۇ وانە بېژەكان بەراستى بۇ ديارى بىرپىت ۋە لەگەل ئەوھەم بېرگەيەك لە ۋە ماددەيە زىاد بىرپىت يەنى بۇ ئەوھى كە مەسەلەن ئەمە سالە كە مىلاكاتپان رىكخستە ۋە من ھەموو لايەكمان دەزانين لە ھەموو شاروۋ شاروچكەكان لە زۇربەكى شاروۋ شاروچكەكان بابلىم (۱۰۰، ۲۰۰) لە ۋە وانەبېژانە خەلك ھەبوۋە (۸، ۹) سالە وانەبېژە ناردرايە ۋە بۇ مالە ۋە لەبەرئەوھى بەراستى مىلاك ئى خۇيى بەراستى پىپويستە پەرۋەردە مىلاكى خۇي رىك بخت، ئىنجا وانە بېژ دابنى بەراست (۸) سال خزمەت بىكەت لىبدرپىت ئىتر

بهراستی بن ئوميد دهبى، بۆيه من برگه يه كه ههيه، ده مه ویت زياد بكریت ئەگەر جه نابتان وهى
 گرن قوناغى وانه بيزى و گريبه ستي به سهر كه وتوويى دواى دامه زراندى به هه ميشه يى به
 خزمهت هه ژمار بكریت وه ئەو ماوهى كه پيم گووتن له برگه ي پيشتر ماوه يه كه ديارى بكریت (۲)
 سال يان (۳) سال وانه بيزى دواى بكریت به گريبه ست دواى (۳) سال دواى كه كرا به
 هه ميشه يى ئەم (۶، ۷) ساله ي كه وانه بيزى سهر كه وتوو بۆ يه عنى به گريبه ست وانه ي باشى
 ووتوته وه بۆ بهراستی به خزمهت ئە ژمار بكرى وه من له وه يه زور په يوه ندار نيه له و بابته،
 به لام وه زيرى په روه رده ليره يه من پشتگيرى كاك به هه من ده كه م كه ره ئيه كى دهر بى بهراستی
 يه كه له و مامۆستايانه له ئەشكاله كانيان ئە وه يه زور مامۆستا كه ئيستا خانه نشين دهن ئە مه (۸)
 ساله پله يان بهرز نه كرا وه ته وه خانه نشين دهن به پله يه ي كه بهرز نه كرا وه ته وه خو عيلاقه ي
 ده كرى كه ئە و بره پاره يه ي بۆ پله بهرز كردنه وه ناياندریتى ئيستا كه بۆ مانگانه و سالانه، به لام ئە م
 فرمانه دهر بچیت له كاتى خانه نشين بۆنيان ئاستى پله كه ي ده گاته چ پله يه كه ئە م پله بنه رته ييه
 بهراستی خانه نشينه كه ي بۆ بكریت، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس فەرموو كاك عبدالناصر.

بهريز عبدالناصر احمد على:

بهريز سهروكى په رله مان.

له ماده ي (۷۲) برگه ي (۱) وه زارهت مافى هه يه، دهر چوانى زانكو ي بوارى په روه رده
 دابه زرينيت بهراستی زور براده ران قسه يان له سهر گريبه ست و وانه بيزو ئە مانه كرد بۆيه ليره
 پيوسته زانكو په يمانگان، په يمانگاي مامۆستايانيش بۆ زياد بكریت مامۆستاي وانه بيز بۆيه
 پيوسته مامۆستاي وانه بيز له دواى (۳) سال ببيت به مامۆستاي گريبه ست پاشان له دواى
 (۳) سال گريبه ستي ببيت به هه ميشه يى واته له دواى (۶) سال پيوسته ئە و سالانه ي خزمهت له
 وانه بيزى و گريبه ستي هه يه، بۆ به خزمهت بۆ حسابكرى هه موو مافيكيان پى بدرى له كاتى
 خانه نشين بۆنيان يان دامه زرانديان بۆيان ئە ژمار بكرى وه پشتگيرى له قسه كانى كاك عباس و
 كاك دابان و سهر جه م براده ران ده كه م، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس فەرموو كاك ياسن.

بهريز ياسين خضر طه:

بهريز سهروكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره و ميه ره بان. من به ووشه يه كى روحى شاد (نه وشيروان مصطفى) ده ستي
 پى ده كه م كه گوتى ته مه نام ده كرد له ناو فهره نگی كورديدا ووشه ي گهنده لى زياد نه كرى،
 به لام به داخه وه منيش ته مه نا ده كه م وشه ي گريبه ست و وانه بيز له فهره نگی كورديدا
 بسريتته وه، يه عنى دواى (۳۲) سالى ئيمه ئيستا خهريكين ياسايه كه دهر ده كه ين كه وانه بيز دابنرى

و گریبەست بکری، یەعنی حکومەت پێویستی بەو هی هەیه، مامۆستا دامەزرینی ت با دامەزرینی ئەگەنا وانە بیژ چیه به (۲) هەزاری یان (۳) هەزاری کەسێک له رانییه دەچیتە بناری قەندیل دەچیت دەرسی به (۲) هەزاری دەلیتەوه، یەعنی به جدی برادەران ئەگەر حکومەتی هەریمی کوردستان نیازی ئەو هیە خەلک دابمەزرینی ت به وشە ی وانە بیژو گریبەست، یەعنی چی وانە بیژو گریبەست بهس بۆمن پێناسە کەن یەعنی کەسێک له رانییه دەچیتە قەندیل دەرسی به (۲) هەزاری دەلیتەوه یەعنی با ئەوه نەمینی ت حکومەت پێویستی به (۳۰) هەزار مامۆستای هەیه، بای دامەزرینی خەلاس و براوه، یەعنی وانە بیژی چیه؟ گریبەستی چیه؟ من به خۆم قسەم له گەل وەزیری دارایی کردوو دەلی گریبەست (۱۱) سال هەیه، کەچی هیشتا گریبەستە به هیچ یاسایەک پیمان دانامەزری، یەعنی بۆ بیخەینە ناو یاسایەوه، بۆیه من پشتگیری له مامۆستا عبدالستار دەکەم ئەو ماددەیه هەر نەمینی ت، زۆر سوپاس.

بەرێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو روپاک خان.

بەرێز روپاک احمد رحمان:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

دیاره مامۆستایانی وانە بیژ زیاتر له (۲۰%) میلاکاتی پەرودە پیک دەهینن وەهەر وەها (۳۰) هەزار مامۆستای وانە بیژمان هەیه، بۆ دەبی ئەو حەق و مافەیان پێبدری لەو قانونە بەتایبەت لەو ماددانە ئەو ماددانە برگەکانیان خراپ نییه، بەلام کە ئەو هی بۆی زیاد بکری وەزارەت مافی هەیه، دەرچووی زانکۆ پەرودە هەر وەها به هەمیشەیی و گریبەست دابمەزرینی ت وە پێشەنگی بدری به مامۆستایانی وانە بیژ له برگە ی (۳) رینمای پێویست وەزیر رینمای پێویست دەرکات بۆ مافەکانی مامۆستایانی وانە بیژ، زۆر سوپاس.

بەرێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک کاوه.

بەرێز کاوه عبدالقادر حسن:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

له ماددە ی (۷۲) برگە ی (۱) کە دەلیت وەزارەت مافی هەیه، دەرچووانی زانکۆی بواری پەرودەیی دابمەزرینی ت، من پێشنیاردە کەم بکری تە ئیلزامی بلیت پێویستە وەزارەت دەرچووانی زانکۆی بواری پەرودەیی دابمەزرینی ت وەنەک هەر بواری پەرودەیی بەراستی بواری دەرچووانی کۆلیژی ئادابیش دابمەزری، چونکە ئەوانیش بەراستی ئیستا مەحروم کراون، یەعنی نەدەکرینە مامۆستا و نەدەتوانن له شوینیکی تر دابمەزری، بۆیه ئەوانیش مافی خۆیانە هاوشیوهی دەرچووانی بواری پەرودەیی دابمەزری، ئینجا بەراستی ماف و ئیمتیازی وانە بیژان کە زۆر بهی برادەران قسەیان له سەر کرد یەعنی وانە بیژان مامۆستایانی وانە بیژ شایەنی ماف و ئیمتیازاتی تەواون هاوشیوهی مامۆستایانی تر، چونکە هاوشیوهی مامۆستایانی تر وانە ئەلینەوه و تەواو کەرن وەکو پێشتریش باسمان کرد عەمود فەقەری بواری پەرودەوه

فېرکردن ئىستا مامۇستاي وانه بېژە، چونكە (۲۰%) پېك دەھىنى، بۇيە لە مەسەلەى عەلاوہ وتەرفىع لە ھەموو ئەوانەى پېويستە ھاوشېوہى مامۇستاي ئاسايى حسابى بۇ بىكرى لە بېرگەى (۲) ھەمان شېوہ نەوتري مافى ھەيە، بەلكو پېويست بىكرى و ملزەم بىكرىن لەسەر ئەوہ ئەوہى تر بەراستى يەعنى كەدەلپت بە بېرە پارەيەك كە لەگەل بگونجپت يەعنى ئەمە زۇر خراپە ئەمە بىكرىتە ياسا يەعنى وانه بېژ، وانه بېژ ھەيە، ئىستا دەرواتە گوندەنەكان بۇ نموونە لە ھەريەر دەرواتە دەشتى ھەريەر دوورتري گوندى سورچياتى بەكرى وانه، وانه وەرەدەگريتن دەرس وەرئەگريتن، يەعنى مامۇستا ھەيە نيوہى مووچەكەى تەنھا بە كرىي ريگا ئەرواتن نيوہكەى تريش خۇى كرى چيىە مال و مندالى ھەيە، چۇن بزيتن يەعنى چۇن ئەتوانيت يەعنى مامۇستا ئەگەر ژيانى تەئمين نەكرى ئەگەر مووچەيەكى باشى بۇى دابىن نەكرى، چۇن ئەتوانى وانهى پەروەردە بليتەوہ، چۇن ئەتوانى قوتاببەكانى خۇى تيبگەينى ئەمە زۇر خراپە، يەعنى ئيمە پېويستە بەراستى گرنكى بە مامۇستا بدەين و يەك خال ماوہ كە گرنگە، زۇر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بينووسە لە خزمەت دام. سوپاس فەرموو كاك مسلم.

بەريز مسلم عبدالله رسول:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۲) بەراستى يەكپەكە لە ھەرە ماددەكانى ئەم پرۆژە ياسايە كە بەراستى خەلكىكى زۇر وەك و مامۇستايانى وانه بېژ چاوەرى دەكەن كە كيشەكانيان چارەسەر بىكرىن وە چاويان لە دەمى ئيمەيە، بەراستى مامۇستايانى وانه بېژ ئەوہندەى كە من سەيرى ئەم ماددەيە دەكەم بەداخوہ ھىچ چارەسەرىكى تيدانبيە، راستە وتراوہ پيشەنگى ئەدرپت بە مامۇستايانى وانه بېژ بە چارەسەركردنى كيشەكانيان، بەلام پيشەنگى لە كاتپىكدا چارەسەر ئەگەر ماوہو زەمەنى تيدا ديارى بىكرىت لە كاتپىكدا چارەسەر ئەگەر سالى خزمەت ديارى بىكرى، يەعنى مامۇستايەك (۹) سال مامۇستاي وانه بېژە دواى ئەوہ لائەدرى مامۇستايەك دپتە شوينى ئەو كاتەى كە پيشەنگى دپتە پيشەوہ و دەرفەتى مامۇستاي وانه بېژ دپتە پيشى مامۇستا كە (۹) سال خزمەتى ھەبووہ ناتوانپت دابمەزرىت لە كاتپىكدا مامۇستايەك دپتە شوينى يەك سالە بووہتە مامۇستاي وانه بېژ، بۇيە بەراستى پېوہرى عەدالەت بنەمايى دادپەروہرى ئەوہيە سالى خزمەت دابندريت ماوہى بە مامۇستاي وانه بېژى و بۇشى بە خزمەت حساب پپت، يەعنى ئيمە لە سالى يەكەمى خولى ئەم پەرلەمانە بەريزە مامۇستاي وانه بېژ نزيكەى (۱۷) ھەزار بوو ئىستا بۇتە (۳۱) ھەزار، سال بەسال زۇرتەر ئەبى خەرىكە پرۆسەى پەروەردەى مامۇستاي وانه بېژ ئەخنكى، بۇيە بەراستى پېويستە لەم ياسايە بەريزە چارەسەر بىكرى ئەم كيشەيە ھەموو سالىك بەرۆكى خویندن نەگرى، بەراستى كە قوتاببەكانمان باجى دەدەن، بەراستى ئەمە چارەسەرەكەى تەنھا ديارى كردنى سالى خزمەتە با (۵) سال بن با (۶) سال بن كە تۇماتيك مامۇستايەك چاوەرى ئەكات مودەكەى بگاتە ئەو ماوہيە وە خۇى بە ماف پەروەر نازانى ئەو كاتەش وەزارەت ئەيزانى لە نيوان مامۇستايانى وانه بېژ لىستىك ھەلبىزىرى ئەوانەى كە شاينەن دابمەزرىن ئەو كيشە چارەسەر ئەبى، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك على.

بەرپىز على حەمە صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خىۋاي گەورە، مەن پېم وایە بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان ئەم ماددەيە روخى ياسا كەيە وە بەم شېۋەيە برۋا گورزىكى گەورە بەر پەرۋەردە ئەكەۋى بە مەنتقى خوارەو كە ئەم ماددەيە ئەخوئىنئەتەۋە ئىتر دامەزراندن نەما، واتە دامەزراندن نەما لە و پەرى حالەتا بە گرىبەستە دامەزراندننى مامۇستايان نەما تەواۋ ئەمە بكەين بە قانۋون كە ئىتر مامۇستا تەعین نابى، ئەى بۇ پۇلىس تەعین ئەبى ئەى بۇ ئاسايش ئەبى، ئەى بۇ پزىشك ئەبى ئەى ھەموو چىنەكانى تر ئەبن، بەلام لەم ولاتە مامۇستا نامىنى لە و پەرى حالەتە ئەبى بە گرىبەست يان وانەبىژ واتە (۴۰) سال گرىبەست بى بە (۴۰۰) ھەزار و (۵۰۰) ھەزار ئەمە تەئسىر لە پەرۋەردە ئەكات ئەئسىر لە فېربوون ئەكات، تەئسىر لە خوئىندن ئەكات، مەن بېر ئەكەمەو كولىە تەواۋ ئەكەم باشە بۇ واستە نەكەم بچم بېمە ئاسايش و معاشەكەم سى ئەۋەندەيە و گرىبەستىش نىبە يەكجارەكيبە، بۇيە بە قوفل كردنى ئەمە بە قانۋون، چونكە زۆر روونە ئەلى وەزارەت مافى ھەيە، دەرچوۋانى زانكۆ بوارى پەرۋەردە بە گرىبەست و بە برەپارەيەكى ديارى كراو وەك وانەبىژ دابمەزىنئەت مافى دامەزراندننى تېدانىيە ھەموو مافىكى دامەزراندننى وەرگىراۋەتەو، بۇيە مەن پېشنيار ئەكەم ئەم ماددەيە بەم شېۋەيە سىاغە بكرئتەو وەزارەت مافى ھەيە، دەرچوۋانى زانكۆ پەيمانگان بە ھەمىشەيى يان بە گرىبەست دابمەزىنئەت وە پېشەنگى بدرئت بە مامۇستايانى وانەبىژ، بۇيە تەكا ئەكەم گورزىكى گەورە لە پەرۋەردە ئەدەين ئەگەر مامۇستا دانەمەزىت كەس ناچىت دواى (۱۰) سال (۲۰) سال (۱۵) سال ھەر بە (۴۰۰) ھەزار بە (۴۱۵) ھەزار مندال بەچى بەخپوكا مال بەچى بەرپوۋەبا، ديسان تەئكىد دەكەمەو بۇ كولىەكانى تر دامەزرانديان ھەبئت تەنياۋ تەنيا مامۇستا ئەبى دانەمەزىت و، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ابوبكر.

بەرپىز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

مامۇستا ئالان زۆر جار لە موناقتشەي ئەم ياسايە بەرپىز وەزىرى پەرۋەردە دەى وت ئەم ياسايە پېۋىستە كە ئەمانووت زۆر چرو دارىژراۋە، بەلام لە (۲۰%) مامۇستايانى وەزارەتەكەي كە ناويان وانە بىژە لە يەك ماددەي كەم و كورته كۆى كردۆتەو نەى ھېناۋە وەكو ئەم ياسايە عىنۋانەى ھەيە، تەۋەرەيەك بى لقيك بى بەشيك بى پېناسەى وانەبىژكەى ئەركەكانى كامەيە مافەكانى كامەيە بە چروپىرى لەم ئاشكالە دەرچىن، چونكە ئەمە سى سالە لەم خولە جەلەسە نىبە لە پەرلەمان خالى بەناۋى پەبىرەۋى مامۇستاي وانەبىژ بكات ئەم ھەموو ياداقتەكەى لە سەرۆكايەتى پەرلەمانا خۆت شەوانە ئەزانم كە لەناۋ ھەموو وەزىرەكانا زىاتر وەلامى ئەدەيتەو وە لەسەر خەتى شەوانە يەخەت دەگرئ مامۇستاي وانەبىژ، فعلەن مەن لەگەل قسەكەى كاك على يەم ئەكرئ لېرە ناۋمىديان بكەين باشە لە ماۋەكى ئەم كابينەيە بە ھەزاران كەس لە

سلكى سەربازىيا بۇ دائىمەزىرى بۇ لە يەك ناوچەى لە كوردستانا ھەزار كەس كە ھەر حزبىك وازى ھېناوھ لە مالەكەى خۆى دائىمەزىرى پېى ئەلپت بەس مانگى يەك چايە بخۆرەوھ لەلاى مەسئولى ئورگانەكەت و ھەقت نەبى، بەلام مامۇستايەكى وانەبېز بە (۱۰) سال خزمەتەوھ يان بە (۱۵) سال خزمەتەوھ ئەشمىرى كە ئەمرى ھېچ شتېكى بۇى حساب ناكىرى، بۇيە من پېم باشە ئەم لە (۲۰%) ۋەزارەتەكەى جەنابت بەراستى يەنى ئەگەر ئەمرۆ لەئېرە بەدواوھ، يەنى دوا ئەمەليان ئەم جەلەسەيە بەراستى ۋە ئەم ياسايەشە ھەق و ھوقوقى مافەكانيان پى بدات، مامۇستاي بەرپز جەنابى ۋەزىر سالانە ئەم مامۇستايانەى خانەنشېن ئەبن كۆچ ئەكەن كۆچ كىردن بە ماناي مردن ۋە ئەوانەش كە سەرى خۇيان ھەلئەگىرن لە بى ئومىدىا كى جىگى ئەگرېتەوھ، فعەلەن قسەكەى كاك ديارى تەواوھ ئەگەر لەم (۹) سالە كە بوودجە ناھاتووھ ھەر سالەو (۵) ھەزار مامۇستامان دابمەزىراندبايە بەراستى ئېستا ئەم ئېشكالەمان ھەلكرىدبوو، بۇيە من پىشتىگىرى ھەموو ئەم بەرپزانە ئەكەم دكتور اسماعىل مامۇستا عبدالستار گولستان خان مژدە خان كاك دابان ھلزان ھەر ھەموويان كە باسى ئا ئەمەيان كىرد كە پېويستە ئەم دەقە ئەمە بنووسرىت مامۇستايانى وانەبېز لە ياسايى راژەى شارستانى و ياساو بەركارەكانى بوارى ۋەزىفەى گىشتى بيانگرېتەوھو بۇ رېكخستنى ماف و ئەركەكانيان زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو سەرچىنار خان.

بەرپز سەرچىنار احمد محمود:

من ئەم پرسىيارە لە بەرپز ۋەزىر ئەكەم ئەم ماددەيە كە دانراوھ لەسەر بابەتى وانەبېز چى لە مافى وانەبېز زىادى كردووھ، ئەوھتەى كە ئېستا ھەيە ۋەچەند سالە وانەبېز دېتە سەر جادەوھ ۋە داواى مافى خۆى ئەكات چى پېشتىر نەبووھ كە ئېستا ھاتووتە ناو ئەم (۳) بىرگەى ماددەوھ كە بە (۳) رېنمايى دانراوھ ۋە ھەر بىرگەيەك ۋە رېنمايەكى بۇى دانراوھ، من دلئيات دەكەمەوھ ھېچ شتېكى تازەى تىنابىيە ۋە ئەمە مافى وانەبېز نىيە، بەراستى ئەم رېنمايەى كە ژمارەى (۱۴) سالى ۲۰۲۱ باسى ئەكات يەنى ھەر ئەوھيە درېزكراوھتەوھ لانەبراوھ، بۇ نموونەيا لە بىرگەى (۱) يەنى مەعقولە بلىيى وانەبېز بەرامبەر بە كىرى دائىمەزىرى بۇ وانەبېز كىركارە بەرامبەر بە وانە ئەوتىرى، ئەسلەن وايە ھەر ئەم ۋەشەيە نەھاتايە ھەرچەندە من لەگەل پېشتىرىشا لىستى دارايى نەبووم ئېستا كاتى ئەم نەھاتووھ كە ئېمە كە چووینە دەرەوھ لەم ھۆلى پەرلەمانا بلىيىن مافىكىمان بۇ وانەبېز دەستەبەر كردووھ، ئەگەر ۋەزارەتى پەرورەدە ئەگەر تۆ پېويستى بە راژەى وانەبېزە لە (۲۰%) مىلاكت پىرئەكاتەوھ ۋەكو مامۇستايەك ئەيھېنى (۶) دەرسى پېى ئەلپتەوھ بۇ داينامەزىرىنى يا بەھەمىشەيى با بە گىبەست ئەم وانەبېزىيە چىيە، يەنى ئەوان ئەزانى بۇچى وانەبېزى ئەكەن بەرپز ۋەزىرى پەرورەدە بۇ ئەوھ نايكەن كە بۇ ئەوھ ئەيكەن كە رۇژىك لە رۇژان دابمەزىرىن، چونكە ئەم (۳۰۰) ھەزارە كە ۋەرى ئەگىرن بەشى كىرى ھاتووچۇ بەشىش ناكات، جارىش ھەيە قەرزى بۇ ئەكەن ئەوان ئەپانەوېت دابمەزىرىن ئەوان ئەپانەوېت مافىان جىگىرىنى مادەم ئەوان خزمەت بە كەرتى پەرورەدە ئەكەن، خۆ ئەبى ۋەكو مامۇستايەكى ھەمىشەيى كار ئەكات لە ناو ۋەزارەتەكەتا وانەبېزىكىش بەھەمان شىوھ كارئەكات ئەوېش دەرس ئەلپتەوھ وانە ئەلپتەوھ مەعقول نىيە كە مىلاكىك ھات پېى بلىيىن تۆ بىرۆ دەرەوھ ئەوھ چارەنووسىكى ناديارە،

تۆ خۆت بخەرە جینگەى وانه بېژىكەو (۱۰) سال وانه بېژىت كە مىلاكىك بىت خزمەتى بۆى حساب بىرىت نەھىچت بۆ حساب بىرىت نە بە دامەزىراندن بۆى حساب بىرىت بىلىن فەرموو بىرۆ دەرەو مىلاكىك دىتە شوپىنى تۆ، يەنى ئەبى ئىمە يەنى جەخت لەسەرە ئەو بەكىن كە ئەبىت، مافىان دىارى كراوبىت يان بە گرىبەست يان بە ھەمىشەبى ئەگەر نا ئەمە ھىچ چارەسەرىك نىبە بۆ مامۇستاي وانه بېژ، زۆر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

يەك دەقە نەم ووتو قسەت چىبە خالە پەپرەو بىبەكەت بەپىي پەپرەو فەرموو كاك عمر قەتەى ئەكەم ھەتمەن.

بەرىز عمر عبدالله فتاح:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

من بەرىزەو بە ئامادەبوونى كاك دكتور ئالان و ھاورىبەكانى لە ھەزارەتى پەرەردە دەرەوئام وە بەرىزىش لە ئامادەبوونى ھەر ھەزىرىك وە ئىمە نەمان و توە ئىشكالمان لەمەنىبە ئىشكالمان لەگەل ئەو ھەزىرانەبە كە كاتىك بانگيان ئەكەين ناھىن و ئامادەنابن، بەلام كە داوا لە بەرىزىت ئەكەم بە ئامادەبوون و قسەكردن و موداخەلەكردن بە پىي پەپرەو بى بەپىي بىرگەى (۲) ماددەى (۸۸) بى ھەزىر بۆى ھەبە، تەنھا (۲) خولەك لە ھەر ماددەبەكا روونكردنەو بەدات نەك ھەلامى ئەندام پەرلەمانان بەداتەو، زۆر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرىزان راستە بەپىي پەپرەو، بەلام (۳۳) بەرىزى ئەندامى پەرلەمان لەسەر ئەم ماددەبە گەتوگۆى كىرەو ئەگەر بەرىز تەنھا ھەلامى (۲) كەس بەداتەو ئەدى (۳۰) ئەندامەكەى تى بەرىز چ بىكەن من بە ئىبە ئەلئىم بەرىزان چ بىكەن ئاخىر ئىبەش بەرىزان كاتىك كە لە خۆبىندنەو ھى دووھ پىرسىارىك ئەكەن ئىبەش پابەندى پەپرەو دەبن تەنھا لەسەر ئەو ماددەبە پىرسىارى لىبەكەن نەچنە بابەتى تر، فەرموو بەرىز جەنابى ھەزىر تۆ دەتوانى (۷،۶) دەقە قسەبەكەى، بىورە كاك جلال ماو.

بەرىز جلال محمد امين:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۲) دىارە گرىبەستەكان و وانه بېژەكان دىارە توپىزىكى گرىنگن وە زۆر بوو ھە ھاورىكان بە جوانى و بە دوورودرىزى قسەيان لەسەر كىر، بۆبە من تەنھا بە رىگەى پىشتىگرى پىشتىوانى لە ھاورىبەكانم دەكەم لە بىرگەى (۱) من پىشتىگرى لە گولستان خان، ھەر ھەكە كاك عمر و مژدە خان ئەكەم لە بىرگەى (۲) پىشتىگرى لە كاك سىبان ئامىدى ئەكەم وە ھەر ھەكە لە بىرگەى كانى تر پىشتىگرى لە بىرگەى (۳) لە كاك چىا دەكەم، سەبارەت بە ھەمىشەبى كىرندىش كە ھەمىشەبى تىا زىاد بىرىت پىشتىوانى لە كاك على و مامۇستا ابوبىر ئەكەم، زۆر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك شاخوان.

بەرپز شاخوان رۇوف مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من له راستیدا هەر ئەمویست شتیك باس كەم، من له و شەوانە تەلەفونیکم بۆ هات هی مامۆستایەکی وانه بیژ بوو له پینجوین بوو وتی من وانه بیژم له پینجوین له گەل مێردەكەم گەشتووین بەو هی كە له یەكتری جیا بینهو، چونكە مێردەكەم قبوولی نییەو ناتوانیت له گەل من بیته پینجوین و منیش ناکرێ هەموو رۆژی له پینجوینەو هاتووچۆ بکەم بۆ شارەزور و رۆژانە له پینجوینەو بچم بۆ شارەزور له پینجوینەو ش بگەریمەو بۆ شارەزور گوتی ئەمە بوو بە کێشەیهکی خیزانیان کار گەشتووتە ئەو هی كە من له هاوسەرەكەم جیا بیمەو، له بەر ئەو هی من دامەزراوم بە مامۆستای وانه بیژ وەكو وانه بیژ له پینجوینم ئەمە بوو بە گەرفتیکی خیزانی بۆ ئیمە، جامن هاوڕایی ئەو هاوڕیی و هاو پێشانەم كە له راستیدا پێداگری وشە هی هەلگرتنی وانه بیژ ئەكەن، له راستیا وشە هی وانه بیژ لە راستی وشەیه كە تارا دیەك دەتوانم بلێم له گەل مامۆستاو له گەل ئەو ناگونجی و پشنگیری و پشتیوانی مامۆستا ابوبکرو هاوڕییان دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ زۆر سوپاس ئیستاش داوا له بەرپز جەنابی وەزیر ئەكەین وەلامی ئەو سەرنج و تیبینی و پرسیارە بدارەو، چونكە ماددەیهکی گرنگە، كاك عمر لێرە نابێ بۆ وەلامەكان فەرموو مامۆستا ئالان.

بەرپز ئالان حەمە سعید صالح / وەزیری پەرودە:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

واللهی بابەتیک گرنگە، بەلام دادپەروری ئەو هی هەموومان وەكو یەك قسە بکەین، دادپەروری ئەو هی كە هەندیک شت بە ناراستی ئەوتریت راست کریتەو وە مەسئولییهتی هەركە سێکیش وازحە، من له سەر مامۆستایانی وانه بیژو ئەو ماددەیه قسە ئەكەم له سەرچنارخانەو دەست پێ ئەكەم بە راستی وشە هی کریم تیبیدا نەبینیو یامن بەهەله خویندومەتەو یا جەنابت هەله خویندووتەو، ئینجا حەزەكەین بە دیقەت بین بەلێ، بەلام نەیتووە کرێ بابەتی مامۆستایانی وانه بیژ بەرپزان وەكو وەزیری پەرودە وەكو ئەندامیک ئەنجومەنی وەزیران خۆم له هەموو كەس زیاتر بە خزمەتکاری مامۆستایانی وانه بیژ ئەزانم ئەمەشم بە فعلی سەلماندووە وە زۆریش ئەوانە هی كە پرسیارم لێی ئەكەن یان ئەلێرە بابەتەكان ئەروژین بە راستی بەداخەو من زۆر بەیان له دەرگای وەزارەت بینووە خزمەتیانم کردوو و خزمەتیان ئەكەم هاتبوون بۆ پرسى مامۆستای وانه بیژ بە نووسراویك (٦،٥،٤) نووسراویان ئاراستە هی منیان کردوو له سەر کێشە هی مامۆستای وانه بیژ له فلانە گوندو له فلانە شوین، من دەلیم بەشە هەرە زۆری خەلکیکی تریش هەیه، کردوو بیتهی، له بەرئەو ئەم ماددەیه كە نووسراو ئەساسترین ماددە هی ناو یاساکەیه وە دەیسەلمینم كە چۆن ئەساسترین ماددە هی ناو یاساکەیه، بەلام ئەگەر بویستریت خویندەو هی هەله بکری بۆ رای گشتی تیبەگات ئەمەیان

بابەتيكى ديكهيه، من حەقم ھەيە توزيخ بکەم ليرەش ريگەم پيى نەدرت تەوزيخ بکەم من ئيلتزام بە پەپرەو دەکەم دەچم لەدەرەو ھەموئەمەرى سحوفى دەکەم قسەئەکەم ماددەى پيش ئەو ماددەى (۷۰) باسى دامەزراندنى کردوو ھەموئە باسى تەعيني کردوو چۆن ئيوە پيتان وايە کە تەعین نەماو ھەموئە باسى تەعین نەماو؟ باسى دامەزراندنى مامۆستا ئەکات باسى رينمايى کارى پەرەردە ئەکات لەگەل ئەو ھەشدا باسى پرۆسەى گريبەست و پرۆسەى وانەبيژيش ئەکات، يەکەم شت ھەزەئەکەم دۆخى وانەبيژان بۆتان شيبکەمەو ھە ريمى کوردستان پيش ئەم کابينەى ئيمە مامۆستاي وانەبيژ ئەگەر رۆژيک دەوام نەبوايە پارەى يەک محازەرەشى بۆى سەرف نەئەکرد بە نموونەش بۆتان ئەھينمەو ھە شيبکەم لەو مەعلوماتانەى مژدە خان وتى سەرلەبەرى ناتەواو، ئيستا من بە نموونە وەلامى خۆم ئەدەمەو ھە يەکەم ئەو ھەى مژدەخان باسى ئەکات کە مامۆستا لە وانەبيژ (۱۵) ھەزار وەرئەگريت ئەمسال بۆ يەکەمىن جار لە مانگى (۷) لە مانگى (۸) رينمايى ژمارە (۱۴) دەليت لە ھاوينيشا کە بەدرپژايى تەمەنى مامۆستايى وانەبيژ ئەم رينمايە شمولى نەکردوو لە ھاويندا کەس پارەى وەرئەگرتوو، ئەم سال بۆ يەکەمىن جار توانيومانە لە ريگەى رينمايى دارايى ژمارە (۱۴) وە مانگى (۷) و (۸) کە دەوام نيبە نيو معاشيان بۆيان حساب کەين کە پيشتر ئەمە نەبوو سالانى پيشوو لە مانگى (۳) (۱۴) رۆژى پشوو بوو (۱۰) رۆژى دیکە يان (۴) رۆژى دیکە ھەينى بوو دەوام نەبوو ھەر مامۆستايەکى وانەبيژ حدودى (۲۶) ھەزار (۵۰) ھەزارى وەرگرتوو، ئيستا مامۆستايەکى وانەبيژ لە گوند بى يان لە قەزاو ناحيە بى (۱۹) بەرەو سەرەو ەلى (۴۰۰) ھەزار وەرئەگريت، ئەو رۆژەش پيم ووتن کەمە، بەلى کەمە پيويستە زياتر خزمەتيان کەين، بەلى پيويستە زياتر خزمەتيان کەين، بەلام دەبى ھەندى شت جەنابتان (موشەريەن) ھەندەک شت لە چوارچيوى قانون بى بۆ بە من دەلين بۆ ناچن قانونى خدمەى مەدەنى تەعدیل کەن، دەسلالەتە تەعدیلەکە لەلای ئيوە ھەيە، بچن حەقى زەوجى بۆيان بېستەن مەوقەى جوغرافيا بۆيان بېستەن، خۆ ئەم شتانە بەجۆرەى قانون تەنزيماً کراو، قانونە خدمەى مەدەنى دەليت تەحەکوم کردن لە موەزەف و عيلاقەى بەينى موەزەف و موئەسسە بەگويرەى ئەم قانونە بوو بەو جۆرە تەنزيماً کراو قانونى خدمەى مەدەنى ئەمەى بۆ وانەبيژ تەنزيماً نەکردوو تاکو من بيکەم ئەو ھەى کە ئيمە کردوومانە بە وجودى خۆمان و بە وەزارەتى دارايى و ئەنجومەنى وەزيران ئەو ھەيە کە دۆخى مامۆستايانى وانەبيژ لە دۆخیکەو ھەموومانە دۆخیکى دیکە، بيرشتان نەچى ھەر لەم کابينەى (۵۰۸۸) کەس کردوومانە ھەميشەى کاک علی چۆن تەعیناتى رەسمى نەماو ھەر لەم کابينەى ئيمە (۵۰۸۸) مامۆستاي گريبەستمان کردوو تە مامۆستاي ھەميشەى، کەوابى يەکەم بە گويرەى ئيمکانياتەکانى حکومەت ئەم ياسايە دەرگای بەھيچ شيوەيەک لەسەر تەعینی ھەميشەى دانەخستوو ئەم ياسايە لەسەر بە گريبەست بوونى وانەبيژ دانەخستوو تەشجيەى ئەکات ئەم ياسايەش دەرگای لەسەر ئەو ھەش دانەخستوو وانەبيژيش بمينيئەتەو، من بە نموونە بۆ جەنابتان ئەھينمەو ھە گريمان ئيستا ھەموو مامۆستا وانەبيژەکان کردە گريبەست، يان ھەموومان کردە ھەميشەى ئەگەر تووشى ئەزمەيەکى زۆر زۆر قورس بووين ساليک و دوان و سييان نەمانتوانى ھيچ شتيک بکەين، ئايا وەزير قفل بى دەسلالەتى نەبى لە شوينک ميلاک چۆل بوو مامۆستايەک مامۆستاي وانەبيژ دانپتەو، ئەمە بۆ ئەو ھەيە کە پرۆسەى ئەم بابەتە مامۆستايانى

وانه بیژ من لیره دنیایی ئە دەم بە گوێرە ی ئەم قانونه له سەردەمی من تەنفیز کرایه، مامۆستایانی وانه بیژ ئەو هی که ئیمە نووسیومانە تەو ئە فزە لە تیان هەیه، که لیمە ی پێشەنگی ئە فزە لە تیان هەیه له هەر دامەزراندنیک چ گریبەست بئ چ بە هەمیشەیی بئ یه که م که س مامۆستایی وانه بیژ مەشمولە بە دامەزراندن ئەوانه ی که وانه بیژیان هەیه، خزمە تیان هەیه تەسەلسول داھینەر ئیمە بووین (۵۰۸۸) که سمان کردۆتە هەمیشەیی تەعینی دائیمی بە راستی مامۆستایه کی وانه بیژ ئیستا بە گوێرە ی هەندیک له و تەعلیماتانە ی که هەیه، مامۆستایه کی میلک بە پپی قانونی مەدەنی (۷) رۆژ ئیجازە ی هەیه، مامۆستایه کی وانه بیژ (۷) رۆژی هەیه، مامۆستایه کی میلک (۷) رۆژ ئیجازە ی مەرەزی هەیه، مامۆستایه کی وانه بیژ (۷) رۆژ ئیجازە ی مەرەزی هەیه، بە لām بۆ ئیجازە ی دایکایه تیبه که ی (۲۱) رۆژی هەیه، ئەو قانونیک تەنزیمی کردوو که ئیمە ئەو قانونه له بەر دەستمان نەبوو، ئەم پیم خۆشە ئیوه قانونی خدمە ی مەدەنی تەعدیل بکەنەو، مامۆستای وانه بیژ ی تیبگەن منیش مولزەم خزمە تکارم جیبە جئ بکەم، ئیمە زۆر زۆر باش له ئەهمیەت و گرنگی مامۆستای وانه بیژ تیدەگەین، من بە خۆشم یه کیك بووم له وانە ی له گەل ئەو نەبووم له بنەرەتدا ئەو سیستەمە هەبیّت، بە لām ئیمە له م کابینە یه نە دروستمان کردوو نە هەبوو، زەرورەتیک شەری داعش قەیرانی دارایی برینی بوودجه له لایەن حکومەتی عێراقه وه هەبوو که ئەمە ئیستا له ناو دەوڵەتی عێراقیشە (۲۹۸) هەزار وانه بیژ هەبوون که ئیستا وا خەریکن بە بریاری (۱۳۵) بیانکەنە گریبەستی سالانە که تازه ئە کریتەو، خالیکی دیکه که بە گرنگ ئەزانم بە راستی ئاماژە ی پپی بەم ئیمە بۆ خزمە تکردنی وانه بیژان بەم یاسایه و بەبی ئەم یاسایه ش پرۆژە ی خۆمان داوه وه پرۆژە که شمان که جەنابی مامۆستا بەهمەن تەرحی کرد له شوینی هەر مامۆستایه کی چۆل مامۆستای وانه بیژ دابنریت، نووسیومانە ئەو شمان نووسیوه که وانه بیژەکان بە تەدریجی، من دنیام هەریه کیك له ئیوه وه زیر بن و له دەسەلاتیش بن ئەگەر له جیگای سەرۆکی حکومەتیش بن ناتوانن (۳۰) هەزار کەس بە یه که وه دابمە زرنن، چونکە دەوڵەت له کاتی عێراق له سالی ۲۰۱۰ میزانییه که ی گەیشته (۱۰۰) ملیار دۆلار دەرە جاتی وه زیفی له هەموو عێراقا (۱۰۰) هەزار دەرە جە ی وه زیفی بۆ دەرە جە ی وه زیفی له هەر (۱۸) پارێزگای عێراق بە کوردستانیشە وه (۱۰۰) دەرە جە ی وه زیفی بوو، ئیستا ئیمە بە یه که وه با راست گووبین له گەل خەلکی خۆمانا من لیره وه بە خەلک ئە لیم بە یه که وه ئیمە (۳۰) هەزار که سمان پئ ناکریت، بە لām بە لیمان بە خەلک داوه پشتیان تیناکەین و ئەوی پیمان بکریت خزمە تیان ئەکەین، بە لām بە راستگوویانە پیمان دەلین نەک پیمان بلین سبەینئ (۳۰) هەزار کەس تەعین دەکەین و پیمان تەعین نەکریت، بە لām بە دنیاییه وه ئە فزە لیبەت له هەر پرۆسە یه کی بە گریبەست بوون بە دامەزراندنی هەمیشەیی بۆ مامۆستایانی وانه بیژ ی وه زارە تە که ی ئیمە یه، بە لām ئەمەش له گەل ئەنجومەنی رازە له هەفتە ی ئاینده کۆبوونە مان هەیه، ئەو نەخشە ریگە ی که داومانە قەسە ی له سەر دەگەین، سەبارەت بە تیبینی کانی کاک نزار بەلی کاک نزار وه زارەتی دارایی دیاری دەکات، سەبارەت بە وهی که کاک هیقیدار باسی ئەو هی کرد که له گوندەکان مندالیک چی بکات که مامۆستا که تازه تەخەر وجی کردبیت، مامۆستای زیرەک نەبی زۆر ربه ی گەنجە کانمان که تازه تەخەر وج ئەکەن برواتان بئ جاری واهیه مامۆستایه کی وانه بیژ نمونە یه کی زۆر جوانتر زۆر باشتەر له مامۆستایه کی دیکەش پێشکەش

ئەكات كە تۈنەكە فائەتتەكى ھەيە، ئىمە بەيەنى لە ھەولپەرەو دەست ئەكەين بە پۈسەي راپھىنەنى (۶۰۰) مامۇستايان بە شىۋازى (تى ئۆتى) كە دابەش ئەكرىن بۇ قوتابخانەكان لە گۈندەكانەو ھەكو شارەكان مامۇستاكان بەك جۇر ئاستى راپھىنەنى بەبەرئەكەوئىت، سەبارەت بە ھەي تەرفىعات وەلاو، ەلاو ئىستا ھەيە، بەلام تەرفىعات ئەو بابەتە سىپىردراو بە مەجلىسى خەمە ۋە ئىمە پىشتىگىرى بابەتى تەرفىعاتى مامۇستايان ئەكەين ۋە جودىشمان بۇ كرەو ھەرت نىيە ھەموو رۇژئ لە ئىعلام قسەمان بۇ كرەبىت دەرچووانى پەيمانگا تەكنىكەكان ئايا دەتۈانن بىن بە مامۇستا بەرپۇم من تۈزىك سەرىع قسەئەكەم خەزم لە شتى پەپولىستى نىيە، ئەگەر ھەموو كەسەك بىەوئىت لەسەر ۋەزارەتى پەرۋەردەي بىئ بە مامۇستا بەراستى ناتۈانن ئىمە ئاگانمان لە ۋەزارەتەكەي خۇمانە ئاگانمان لە ھەموو وورەكارى ۋەزارەتەكەي خۇمانە نالپىن عالمىن ەالى بە سىفەتى خۋاى گەورەيە، بەلام رۇژانە تەمەنى خۇمان ناو بەم ۋەزارەتە خەرىجىكى تەكنىكى كارگىرى كار بۇ نمونە من ئىستا پىت بلپم بەيەنى تۇ ئەكەمە ھەمىشەيى، بەلام خەرىجىكى پەرۋەردە دابنپم تىگەي لەو لايەنەي ئەكەمە ھەمىشەيى ئەمە ناكرىت ۋەزارەتى پەرۋەردە تەنھا سىكتەرى حكومەتى ھەرىمى كوردستانىيە ھەموو كەس بىەوئىت لە ۋەزارەتى پەرۋەردە بىن دوو لەو بىكارىيە لەو قەيرانەي كە ھەيە، تەئكىد لەم قسەيە ئەكەمە ۋە ئىمە لە ۋەزارەتى پەرۋەردەي حكومەتى ھەرىمى كوردستان لايەنى كەم ئەگەر خۇشم رازى نىم لە موستەھقاتى وانەبىژان لايەنى كەم باشتىن مەئوا بووین كە (۳۰) ھەزار گەنجى ئەم ۋلاتەمان ئىستا گرتووتە خۇمان ۋە خەزمەت ئەكات بە مندالاکانمان ۋە لايەنى كەم لپرەو لەگەل ئىۋە ھەموو بەرپۇزان ۋەجوودى وانەكەين كە ئىستىحقاقى ئەمانە زىاتركاۋ، زۇر سوپاس.

بەرپۇز ھىمەن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەلى بەرپۇزان ماددەي دۋاى ئەو ۋە

بەرپۇز گەلاۋىژ عبىد عثمان :

بەرپۇز سەرۋكى پەرلەمان.

تەوهرى (۱۰) رىكارەكانى بەرپۇزبەرۋ يارىدەدەرى بەرپۇزبەر لە دامەزراوە حكومىيەكاندا ماددەي (۷۳):

يەكەم: دانانى بەرپۇزبەرۋ يارىدەدەرى بەرپۇزبەر دامەزراوە حكومىيەكان لە رىگەي پىپارىك دەبىت، كە بەرپۇزبەرى گىشتى پەرۋەردە لەسەر بنەماي پىشنىيازى ئەنجومەنى پەرۋەردەي قەزا دەيدات.

دوۋەم: دەبى رەچاۋى پىروانامە ۋە لپھاتوۋىيى ۋە ئەزمون ۋە كارامەيى ۋە بالانسى جەندەرى لە كاتى دانانى بەرپۇزبەرۋ يارىدەدەرى بەرپۇزبەردا بكرىت.

سىيەم: ماۋەي دانانى بەرپۇزبەر ماۋەي (۴) سالا دەكرىت تەنھاش بۇ جارنىك نوئ بكرىتەو، زۇر سوپاس.

بەرپۇز ھىمەن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەلى بەرپۇزان لەسەر ماددەي (۷۳) ھەر بەرپۇزىك دەيەوئىت گىفتوگۆي بكات با دەست بەرزبكاتەو، بەلى بەرپۇزان ئەو بەرپۇزانەي دەيانەوئىت لەسەر ماددەي (۷۳) قسەبەكەن برىتىن لە بەرپۇزان،

اسماعیل علی طه، کاوہ عبدالقادر حسن، عمر عبداللہ فتاح، ابوبکر عمر عبداللہ، ہلز احمد محمد، شیروکو جودت مصطفیٰ، عبدالستار مجید قادر، گولستان سعید حمد، ہورامان حمہ شریف، شیرین امین عبدالعزیز، عبدالناصر احمد علی، شاخوان رؤوف مصطفیٰ، ریوار عبدالرحیم عبداللہ، چیا حمید شریف، نجاۃ شعبان عبداللہ، دابان محمد حیسن، علی حمہ صالح، عثمان علی سمایل.

بہریز ہیمن احمد حمہ صالح / سہرۆکی پەرلہ مان:

سو پاس فہرموو نجاۃ خان.

بہریز نجاۃ شعبان عبداللہ:

بہریز سہرۆکی پەرلہ مان.

سہبارہت ماددئ (۷۳) ھەكە ئەم بەرئ خۆبدەینی و بەراووردکەین تەوہرئ (۱۰) بەرئ خۆب دەینی لقا (۲) بڕگەئ (۱) خالی (۲) لە ماددەئ (۶۹) باسی ریکاراکانی یاریدەدەری دیارکری ڤیرە دووبارە یا بۆیەقە ڤیجا بەھندئ دئ تیکەل بیت مەرچیت وئ یەعنی تیکەل بن ھەردوو قی مادیت گەل ماددئ (۶۹) بەھندئ تقیا ڤیرە بەس بەعسی ریفەبەری بکەن نە یاریدەدەری تیبینیا دوویئ ئەکە ئەم بەرئ خۆبدەینە بڕگئ سپیەم ماوہی دانانی بەرپۆبەر (۴) ساللە دەشکریت بۆ تەنھا جارێک نوئ بکریتەوہ ڤیرە ئەگەر بیتە تەعدیل کرن قی شکلی ماوہی دانانی بەرپۆبەر (۴) ساللە وہ ئەگەر سەرکەوتوو بوو وہ دەرجەئ مەعیاری نمرەئ قوتابیان لەسەر ئاستی کوردستان لە پلەئ (۱۰) دەکریت زیاتر لە جارێک نوئ بکریتەوہ یەعنی ئەگەر دەرجەئ مەعیاری لەسەر ھەریماکوردستانی نمریت قوتابیا یئ وی ریفەبەری باش بوون بلیت (۱۰) بوون سەر ئاستئ کوردستانی بیتن زیدەتر جارەکن بیتن ئەوی ریفەبەری جارەکادی دانقە، زۆر سو پاس.

بہریز ہیمن احمد حمہ صالح / جینگری سہرۆکی پەرلہ مان:

سو پاس فہرموو کاک چیا.

بہریز چیا حمید شریف:

بہریز سہرۆکی پەرلہ مان.

تیبینیا من یا ئیکی خالا (۲) بی رەچاوی پروانامەو لپھاتووی بە ئەزموون بیت رەعیا من ئەف تشتە ھەموو باشن بەس من قیت تشتەک دی لی زیدە بکەت لیژنەکا تاییەت بیتە دامەزراندن بۆ تاقیکردن و چاف پیکەفتن دگەل وان مامۆستایا پشتی کۆ مامۆستا ژ تاقیکرنئ و لی چاف پیکەفتنئ سەرکەفتی دەریاس بۆ بیتە دامەزراندن نەکو تەنھا پروانامە، پروانامە ژپھاتی نەتەمامە ئەقە یەک ماددا (۲) ماوہی دانانی بۆ بەرپۆبەر بۆ (۴) سالی بیت بەلئ راستە بۆ (۴) بیت بەلئ ئەگەر ئەف مامۆستایە مامۆستایەکی شیان نەبیت سەرکەفتی نەبیت یەعنی (۴) سالا دی عەبنەل جھدا مینیت من پی باشە ئەقە لی بیتە زیدەکرنئ لی ھەر (۶) ھەیفقا ھەلسانگاندەک بۆ مامۆستای بیتە کرنئ ئەگەر سەرکەفتی بۆ کارئ خۆدا بمینیت ئەگەر ئەگەر (۶) ھەیفقا ھەلسانگانداوی نە باش بۆ ریفەبەر بیتە گۆرین یان لادان، زۆر سو پاس.

بہریز ہیمن احمد حمہ صالح / جینگری سہرۆکی پەرلہ مان:

سو پاس فہرموو کاک ریوار.

بەرپز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەلبەتتە ئەمە بابەتتىكى ماددىيەكى زۆر گىرنگە دەست خۇشيان لېي دەكەم بە لايەنى كەم لە دانانى بەرپۆھبەر ياخود يارىدەدەرى بەرپۆھبەر لە مېزاجيات و عيلاقاتى شەخسى دوور دەخاتەو بە لايەنى كەم رېنمايىيەك ھەيە، يان ياسايەك ھەيە لە چۆنپىيەتى ديارى كوردنى يان دانانى بەرپۆھبەر يارىدەدەر، بەلام من تېيىنىم لەسەر ئەو ھەيە، ئەو بەبەتتى ئەزموون يەكسانى جەندەر بالانسى جەندەرى دەكرى بۇ ناوئەندەكانى شارو قەزاو ناحيەكان بى، بەلام بۇ گوندىك رەنگە ئەو ھەيە ئاسان بېت، تۆ ئەم كەفائەتەنە بدۆزىتەو رەچاوى بارى جەندەرى بىكەي، بۆيە گىرنگە گوندو داھاتەكان ئىستىسنا بىكەن لە و مەرجانە، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك شاخوان.

بەرپز شاخوان رۇوف مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۳) خالى يەكەم دانانى بەرپۆھبەر يارىدەدەرى بەرپۆھبەر و لەگەل ماددەى (۷۳) خالى (۳) ماوھى دانانى بەرپۆھبەر (۴) سالھو دەشكرى تەنھا بۇ جارېك نوئى بىكرېتەو، لەراستى يەعنى بەشى زۆرى بەرپۆھبەرى خۆيندىنگەكان لەگەل يارىدەدەركان دەتوانن بلىن بەشى زۆرى لە (۹۰%) زياتر ئەمانە يەعنى حزبىن و لەسەر ئەساسى حزبى بوون و ئەوانە دانراون، لەبەرئەو يەعنى ھىوادارىن تىكامان واىە يەعنى كەرتى پەرورەدە كەرتىكى زۆر تايبەتە ناوى خۆى بە خۆى وەيە وە ھىوادارىن ئەو بابەتتى حزبى بوونە لەسەر ئاستى ھەموو شارو شاروچكەكان و زاپدەن لەسەر ئاستى ھەموو ئەو خۆيندىنگانەى كە خۆيندىنگاى بىرەتپىيە ئامادەيىيە تا سەرەوئەتر لە راستى ئەو بابەتتى حزبى بوون و ئەو ھەلبىگىرى و كۆتايى پى بېت، پىشتىوانى كاك دكتور رېبوار ئەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عبدالستار.

بەرپز عبدالستار مجيد قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وللە بەرايى منىش ئەو ماددەيە ماددەيەكى گىرنگە بە تايبەت لە دانانى بەرپۆھبەر يارىدەدەرى بەرپۆھبەر ئەوانە وەسەرۆك بەشيش ھەيە، لە ھەندى شوپن كە پېوەر دابىرېت بۇ ديارى كوردنى ئەوانە وە ھەلېك بۇ ھەموو لايەك برەخسىندىرېت بەيانى كە بىەوئىت بېت بە بەرپۆھبەر، بەلام لېرەدا بەراستى باسى ئەمە ناكات تەنھا باسى ئەو دەكات برىارىك دابىرېت، بە برىارىك دادەنرېت ئەمن بەراستى ئەزمونىكى ئەوكاتى وەزارەتى بۇ باس كەم ئېمە بۇ ئەم بابەتتە بەرپۆھبەرەكان بەراستى نەك ھەر بەرپۆھبەرى گىشتى محاسەسى حزبى بوو بەرپۆھبەرەكانىش حزب دايىناو، يەعنى من لە (۴۱۲) بەرپۆھبەر كە لە كاتى خۆمان ھەبوو لە وەزارەتى كىشتۆكالى لەسەرۆك بەشەكانەو، يەعنى ھىچى نەبوو پېوهرى ھەبى حزب دايىناو، ئېمە ھەلساين لېژەنەيەكمان پىك ھېنا كۆمەلېك پېوهرمان دانا بۇ ھەلسەنگاندىن و برىارىشماندا بۇ ماوھى

ههفته يهك دەرگامان دەرگهوه بۇ ھەر كەسك ئارەزووى دەكات بەرپوۋە بەرپىكمان لابدات يان بەرپوۋە بەرپىك تەقاعود بېيت يان وە فاتى كىرد دەر فەتە بەراستى كە يەنى ئەويش دەتوانىت خۇى دەر خات لەو بەرپوۋە بەرايە تىبە، ئەمن پىم وايە بەراستى دەبى بەرپوۋە بەر لەم قەزىە يەنى چوار چپوۋە بىرى حزبى تەسك و لە عىلاقاتى شەخسى بەيەنە دەرى پپوۋە دابنپىن لىژنەى ھەلسەنگاندن ھەبى وە بەراستى دواى ھەلسەنگاندن منافەسەش ھەبىت دەر فەتەك، ھەزەكەم بىزانى سەرۆكى پەرلەمان يەنى نەلپىن دپتەبان من بە ژمارە پپى دەلپم يەنى جوابداتەوە بلىت نىبە بە ژمارەش (۴۱۲) كەس پپى دەلپم چەند كەس فلان حزبە چەند كەس فلانە حزبە بوو، بەخو دەرگامان كىردۆتەوە كاكە ئازادان ھەر بە فەقىرى نەوپراوۋە خۇى مرەشەح بكات، جا بۇيە من لەگەل ئەو ھەم بەراستى بەم شپوۋە يە دەستكارى بكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو گولستان خان.

بەرپىز گولستان سعید حمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى لە قسەكانى كاك عبدالستار كاك شاخوان ئەكەم، پپوۋىستە ئەو تابىعە حزبەى بەسەر دەزگای پەوۋەردە دائەمالپت وە ھەلى يەكسان برەخسىت بۇ ھەر كەسك كە بىەوېت لە نپو پروسە يەكى پپشبركىدا بەشدارى بكات، بۇ ئەوۋە لىژنە يەك سەرپەرشتىارى بكات ئەو لىژنە يە برپاربدات كە كامەيان لپھاتوۋە كامەيان رەچاوى بروانامەيان ئەكرى و خاوەن ئەزموون كارامە يە بە بەرپوۋە بەردابنرى و، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عباس.

بەرپىز عباس فتاح صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۳) من وەكو پپشنيار پپشنيارى ئەو دەكەم بەراستى بەرپوۋە بەرى خوېندنگايەك كە ئپستا ئپمە پەروەردە قەزاكانمان ھەيە، ھەر قەزاكان ئەم دەسەلاتەيان پى بدرپت ئەوۋەندە رۇتپنات زىادن نەكرپت، خالى (۲) رەچاوى كىردنى بروانامەو كۆمەلپك شتى لپھاتوۋى ئەزموون، پپم وايە بەسە لەمن برگە يەدا ھەبى بۇ برگەى (۳) بۇ بەرپوۋە بەرى خوېندنگا، چونكە بەراستى بەرپرسارىبە تىبەكەى زۆر جىاوازە لە بەرپوۋە بەرى فەرمانگە يەك يان مەسئولپە تپك، يەنى (۴) سال پپم وايە ئەمە وەكو عورفپكى لپھاتوۋە (۴) سال كەمە بۇ بەرپوۋە بەرى خوېندنگايەك، لەبەر ئەوۋە تر لە ماددەى دواى ئەمە كۆمەلپك كۆت و بەند دانراوۋە ئەم بەرپوۋە بەرە ئەگەر ئەم خالانەى تپدابپت لادەدرى، بۇيە بەراستى بكرى بە (۶) سال وە ئەگەر سەر كەوتووش بوو لە ماوۋە ئەم (۶) سالە جارپكى تر بۇى دووبارە بكرپتەوۋە ئەى ئەگەر زۆر سەر كەوتوۋ بوو لە ماوۋە ئەو (۱۲) سالە ئەمەيان ھپچ ھەلپكىيان بۇ دانەنراوۋە كە بەراستى زۆر سەر كەوتوۋ يە دەكرپتەوۋە مامۇستاي، يەنى چى لى دەكرى ھىوادارم ئەمەيان پرېكرپتەوۋە، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو عبدالناسر.

بەرپز عبدالناصر احمد علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خوای گەورە و میهربان، ریکارەکانی دانانی بەرپۆه بەرو یاریدەدەری بەرپۆه بەر لە دامەزراوە حکومییەکان دا لە ماددە (۷۳) بڕگە (۳) ماوەی دانانی بەرپۆه بەر (۴) سألە و دەشکریت تەنها بۆ ماوەی جارێک نوێ بکریتەو، بۆیە من پیم باشە وای لیبکری بەرپۆه بەر لە دوای (۴) سالی یەکەم دەشکریت بۆ (۴) سالی دووهم نوێ بکریتەو بە مەرجی سەرکەوتن و بەرەو پیشبردنی دامەزراوە پەرەردەییەکان بێت، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک عثمان .

بەرپز عثمان علی سمایل:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خوای بەخشندە میهربان ماددە (۷۳) بڕگە (۲) تەنها من حەز دەکەم بۆ ریزگرتن و پاراستنی زاراوەی زبیرینی کوردی، بەراستی ئەم ئەم کەلیمە بیانییە لابدری بالانسی جەندەری بەراستی شتیکیکە وەکو تەعبیر دەکات بۆ ئیمە زیانی دەبی با بگوتریت یەکسانی رەگەزی و، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک کاو.

بەرپز کاو عبدالقادر حسن:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە ماددە (۷۳) خالی (۱) لە بڕگە (۱) لە سەر پێشنیازی ئەنجومەنی قەزا دەبێت، بەلام دیاری نەکردوو لە سەر چ بنەمایەک دەبێت، بۆ نموونە مامۆستا سالانە هەلسەنگاندنی هەیه، ئایا لە سەر ئەو هەلسەنگاندنە ئەبێت شتیکی ترە لە بڕگە (۲) باس لە بالانسی جەندەری دەکات، پیم خۆشە روونکردنەوێ زیاتر بدریت لە سەر ئەو چۆن لە بڕگە (۳) ماوەی دانانی بەرپۆه بەر (۴) سأل و دەشکریت بۆ جارێک نوێ بکریتەو ئەمە شتیکی باشە بەرای من، چونکە لە ۱۹۹۱ تا کو ئیستا (۳۰) سالی رابردوو بەرپۆه بەرەکان لە سەر ئەساسی حزبی بوون داندراون و بەرپۆه بەر هەبوو تە ئێستا ناوەش بوونی هەر ماوەتەو لە پۆستەکە ئێو شتیکی باشە، بەلام دەبی پێوهر هەبی بۆ نموونە ئیمە موشریفی پەرەردەییان هەیه موشریفی ئیداریان هەیه، سالانە هەلسەنگاندن بۆ بەرپۆه بەرەکان دەکاتن خۆ دەکری بۆ نموونە لە سەر ئەو هەبی ئەو بەرپۆه بەر لە (۴) سألەکە بۆ نموونە پەلە ئایابی هەبوو زۆر باشە هەبوو لە سەر ئەساسیک بۆی نوێ بکریتەو، ئەک مەسەلەن میزاجی شەخسی و یان دەست تێوهردانی تیبکەوئ و واستە تیبکەوئ بۆ نوێ کردنەوێ مەدی بەرپۆه بەرایەتیبەکە، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک ابوبکر.

بەرپز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددە بە زۆر گرنىگە عەرەب پەندىكىيان ھەيە، ئەلنى (الوحدة بامرھا) فعلەن بەرپوۋەبەرى خويىندىگە كارىگەرى زۆر زۆرە ئەو (۳) مەرجهى كە دانراوۋە بەراستى بىروانامە و لېھات و ئەزموون زۆر باشە، بەلام گرنىگ ئەو ھەيە ئەم دەقانە تەفسىر نەكرىن، يەنى كە تەفسىرى لاپەلەي بۆى نەكرى ئەگىنا وەكو دەق زۆر جوانە، دووھم ئەگەر كەسكىك شايستەبوو ئەو مەرجانەي تىدابوو، بەلام ھەر بە ھۆكارى حزبى كە تاوۋەكو ئىستا لە (۹۸%، ۹۹%) بەرپوۋەبەرەكان تەنھا لەسەر ئەساسى حزبى دادەنرپن ئەگەر ھەر دانەنران بۆ كويى بەرى لە كويى تەعن لە بىرپار بدرى يان سكالاً بكات جھەتتىك يان شوپىننىك ھەيە، وە بۆيە ئەمە زۆر گرنىگە من پىشم سەيرە بەراستى بەرپوۋەبەر ئەمەنە جەختى لەسەر ئەكرىت كە حزبى بى، دلنىابن ئەو نەوھى كە لە ناو بەرپوۋە ئەبەرپن لە (۱۳) سال بۆ (۱۸) سال ئەو ھەنە سرك و وربان زۆر بە زحمەت تازە دەستەمۆ ئەبن بۆ حزبەكانى كوردستان بە حزبەكەي خۆشمەو، لەبەرئەو ھىچ مەجالى ئەوھى تىدانىيە كە تۆ ئەمەبكەي بىگەرپوۋە بۆ ھەلى خۆي چونكە پۆستىكى كارگىرى ئىدارىيە فعلەن خەلكى ئەزموونى پىويستە با لىيگەرپن، يەنى ئەم موئەسەسەي وەكو خۆي براو ئەو مەرجانەي جىبەجى بكرى، زۆر سوپاس.

بەرپز ھىمەن احمد ھەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ھەورامان.

بەرپز ھەورامان ھەمە شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواي بەخشندەو مېھرەبان، من لەسەر ماددەي (۷۳) چەند سەرەنجىكم ھەيە، لەسەر بىرگەي (۲) كە دەللىت دەبىت (رەچاۋ) رەچاۋ سسىفەتتىكى زەمەنى تىدانىيە بەراستى رەچاۋ بكرى، يەنى ئەگەر نەشكرى ھەر ئاساييە لەگەل ئەو ھەم كە ئەمە تەنھا ھەر (حبر على الورق) نەبى وەكو ھاورپىيانمان باسيان كرد، بەلام ئەوھى كە داواي ئەكەم كە لابرىت بالانسى جەندەرىيە كە ئەم كەلىمە جەندەرىيە ئەم ئەوھتا ووشەيەكى بى دايك و باوك و كەس نازانىت تەعريفەكەي چىيە يان لە باشترىن تەعريفى ئەوھى كە جىاوازي ناكات لە نىوان نىرو مى و ھىچ ئەسلو فەسلىكى نىيە، بەراستى ئىمە موستەلەھىكى قورئانىمان ھەيە، كە خواي پەرورەدگار دايبەزاندوۋە موستەلەھى عەدالەتە، ئىتر كەلىمەي جەندەرمان بۆچىيە، لەبەرئەو ھەم بكرىتە دادگەرى باشترە وشەي جىندەر كە كەس نازانىت لە كويو ھاتوۋە، زۆر سوپاس.

بەرپز ھىمەن احمد ھەمە صالح/ جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شىرىن خان.

بەرپز شىرىن امين عبدالعزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆ ماددەي (۷۳) قسەكانى من كرا بۆ بىرگەي (۱) پىشتىگىرى لە كاك عبدالستار دەكەم بۆ بىرگەي (۲) پىشتىگىرى لە كاك چىاۋ بۆ بىرگەي (۳) پىشتىگىرى لە كاك شاخوان و كاك مەلاناصر ئەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك دابان.

بەرپىز دابان محمد حېسن:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ماددە ۷۳) بىرگە ۲) كۆمەلنى پىۋەرى باشن كە ئەوانەى ھاتوونە پىشتىگىرى لە قسەكانى مامۇستا ھەورامان ئەكەم، وشەى رەچاوى تىپايە چاۋ ئىلزامى نىيە ئەكرىت ماددەكە بەم شىۋەيە لىبىكرىت پىۋىستە پروانامە و لىھاتوۋىي ئەزموون و كارامەيى و بالانسى جەندەرى كاتى دانانى بەرپوۋەبەرو يارىدەدەرى بەرپوۋەبەردا پىۋەر بى، يەنى بەو شىۋەيە لىبىكرىت، سەبارەت بە خالى ۳) پىشتىۋانى قسەكانى كاك چىا ئەكەم ماددەكە بەم شىۋەيە لىبىكرىت ماۋەى دانانى بەرپوۋەبەر ۴) سالە پاش ھەلسەنگاندن ئەكرىت بۇ ۴) سالى تر بەرپوۋەبەر بى پاش ھەلسەنگاندنى بۇى زىاد بكرىت، زۇر سوپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك اسماعيل

بەرپىز اسماعيل على طه:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمانى.

تىبىنيامن يا ئىكى دانانا بەرپوۋەبەرى ئەزىنم بىزىت بىرپارىك دەبىت بە راۋىز گەل ئەنجومەنى خويىندىنگە ھى يەنى چونكى تۇ مديرهكى دانيه سەر سەرى ھندە مودەرىساۋ ئو پىنەخۇش بن چەندا نەخۇشە من تەدرىساكرى پىتقىە راۋىزا مەدرەسى بىتە كرن ئختيارا مودىرى و اندا كادى كى بىتە مودىرى و انا نە سەرنەھىتە فەرزكرن خالادى ئەز پىشتىگىرىا كاك چىاي كەم كۆ ھەلسەنگاندن بۇ ھەرچەندە ۷) گوت بوو بۇ ۶) ھەيقا چىت بىت ۶) ھەيقا يا زحمەت بىت بەس سالانە مومكنە ھەلسەنگاندن بۇ رىقەبەرى بىتەكرن ئەگەر نەيى ناچ بىت نەيى سەركەفتى بىتن ئىكى دى دانەف شىناۋى خالا ۲) ئەز پىشتىگىرىا كاك ھەورامان و كاك عثمان ى كەم بۇ پەيقا جەندەر گۆرىن باشتەرە خالا ئەخىرى ئەز پىشتەقانىا وان بۇ چوونا ھەيات كەم ئەۋىت گوتى فعەلن سەر ئەساسى حزباتى يى رىقەبەرو ھارىكار نەھىتە دامەزراندن پىشتەقانىا كاك شاخەوانى خوشكا گولستان ماموستا كاۋە مامۇستا ابوبكر ھەمىيات كەم ئەۋىت بىزن ۷) ھە ئەكە ئىك بىزىت سەر ئەساسى حزباتى يى رىقەبەرو ھاوكار نەھىتە داناندن ئەز تەحدىاۋى كەم پارىزگە ھا ھۆكى قەزا ئامىدىي بگرە ھەتا تۆت گەيە ئاكرى ھەتا تۆ گەھىە بەردەرەش ھەتا تۆت گەھىە ھەرچەندە زاخۇ يا بۇيە ئىدارا سەربەخۇ سىمىللى ئەگەر ئىك بىتە تەعین كرن مودىر ئان ھارىكار سەر ئەساسى حزبى نەبىت وىجا ئەز نزانم كەنگى دى پەرۋەردە قىچەندى ھىتە رزگار كرن رقى خەلاس بىتن خاسەتەن بۇ مديرى و معاۋنى، زۇر سەپاس.

بەرپىز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عمر.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرئاستى حزب و دانانى بەرئۆه بەر لەسەر بنەماى حزب شىرپەنجەى دامەزراوہى پەرۆدەدەيپە لەم رەوانگەيەوہ پشنتگيرى تەواوى قەسەکانى كاك عبدالستار گولستان خان كاك كاوہ كاك ابوبكر دەكەم.....

بەرپز ھىمن احمد حەمە صالح / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك پشنتيوانمان نيبە.....

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

كاك عبدالستار گولستان خان كاك كاوہ كاك ابوبكر دكتور اسماعيل دەكەم كە لە (۹۰%) راستە بەرئۆه بەرى دلسۆزمان ھەيە، لەگەل ريزى زۆر بۆ ھەموو بەرئۆه بەرەكان، بەلام ئەبى ميكانزمىك دابنرئىت ليرە ھىچ ميكانزمىك پيشنيار نەكردووہ، پيشنيار ئەكەم بپرگەيەك زياد بكرئىت بەم جۆرە بەرئۆه بەر بە پىي پئۆه رىك دادەنرئىت كە ريزەى لە (۶۰%) لەسەر بنەماى دەنگى مامۆستايان لە (۳۰%) دەنگى ئەنجومەنى پەرۆدە لە (۱۰%) بپرارى بەرئۆه بەرى گشتى، خالىكى تر پشنتگيرى قسەكانى مامۆستا عثمان مامۆستا ھەورامان كاك دكتور اسماعيل ئەكەم وشەى بالانسى جەندەرى بگۆرين، زمانى كوردى زمانىكى زۆر زۆر جوانە ئەكرئىت ھەموو دونيا موعجب بى بە زمانى كوردى ..

بەرپز ھىمن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بكرئىت بەچى مامۆستا پيشنيارەكەت بەدە...

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھاوسەنگى رەگەزى يان ھاوسەنگى نيوان نيرو مى يان ھاوسەنگى نيوان ژن و پياو سالم وا قسەى كردووہ، كوردى وا قسەى كردووہ، قانع وا قسەى كردووہ، نالى وا قسەى كردووہ، لە ھىچ فەرھەنگىكى كورديدا نيبە پيمان بلئى بالانسى جەندەرى چيبە بۆ خۆمان دەئالينين لەو زاراوانەى كە ھىچ پيناسەيەكيان نيبەو لە ناو زمانى كورديشدا نە پيگەيان ھەيە، نە ئەسليان ھەيە، زۆر سوپاس.

بەرپز ھىمن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ھلز خان.

بەرپز ھلز احمد محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمانى.

رئىكارئىت دانانى ريقەبەرى و ياريدەدەرى ئيت ھاتينە عينوانى دا ئيت بپرگا (۳) دا تئى بەعسى ماوئ ياسايى ريقەبەرى كرى ريقەبەرى بەس ماوئ ياسايى يى ھاريكارى يان ياريدەدەرى نەھاتيبە تحديد كرن دئ موتلەقى بيتن ھەما ھەتا تەقاعودئ ھەر ئەودئ ھاريكاربتن پشنتگيريا كاك چيايى كەم كۆ بەرى نۆكە كابينا (۷) دا جەنابئ وەزيرى بەرئۆه بەر نەتاتە دانان ئيلا

ئىمتحانەك كىرپا ۋە كۆ سەرىپەرشىتى ئەف چەندە نە پلەيە بەس تاقى كىرن ھەبوو چاف پىكەفتىن ھەبوو سەرى ۋى ئەساسى شىنىكا رىب ۋەبەر تاتە دانان لى نۆكە ديارەژى سەر چ ئەساس ئەف رىقەبەرىت ھەنى ئىت ھاتىنە دانان و (۱۰۰%) دگەل بۇ چوونا دكتور اسماعىل مە كۆ ۋەرن بەرى خۇبەنە دھۆكى ھەش بەردە رەش ھەتا زاخۇپىن يەك رىقەبەرى بىنە يى بى لايەن بىت نە يەكگرتوو لايەنەكى بىنن بىژن ئەفە رىقەبەرىكى ۋىرى بى لايەنە يى كارى رىقەبەرىكى كەتن چونكى ديارە گەلەك كارىت حزبى وان تىنە كىرنى سەبارەت برگا (۲) بلانسى جىندەرى بەيتە گۆرىن پەيغەكادى تر ھەر پەيغەكا نۆكە كاك عمرى ئاماژە پىكرى.

بەرىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك على.

بەرىز على ھەمە صالح:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەورە ۋە مەپىرەبان، با تەۋەرەكە بىكرىتە دانانى بەرىۋەبەرى يارىدەدەر لە خۇپىندىگە ۋە قوتابىخانەكانا دامەزراۋە ھۆكۈمىيەكان پىنئاسەكان تەنھا خۇپىندىگە ۋە قوتابىخانەكان نىن، بۇ خالى (۱) من پىشتىۋانى ئەو بۇچوونە كاك عبدلىستار ۋ ئەو برادەرانە ئەكەم كە پىۋەر ھەبىت ۋە پىۋەرەكەش خال بەندى بىت، بۇ نىمۇنە مامۇستايەك (۱۵) سال خىزمەتى ھەيە، يەككىكى تر (۵) سال خىزمەتى ھەيە، ئەۋەكى كە (۱۵) سالە كە ناۋەكەكى بەرزناكىرئەۋە بۇ ئەۋەكى (۵) سالەكە ھەقە سكاللى ھەبىت، پاشان ئايا ناكىرئەۋەكو موشرىفەكان بەرىۋەبەر بە تاقى كىرنەۋە تىپەرىت ۋە بۇ خالى (۳) پىشتىۋانى بۇچوونەكەكى كاك دابان ئەكەم ۋاللى جەنابى ۋەزىر ھەر ئەو كاتەش جۋابم نەداۋە، بەلام زۆر ورد ئەخۇپىنمەۋە ئەۋە ماددەكى (۷۲) ھەسرىيە ئەگەر ئەزانى دامەزراندن ۋانەبىژ ناگىرئەۋە تىكاتان لىدەكەم بە ۋشەيەك جىگىرى كەن، چونكە ھەسرى تايىبەت بە ۋانەبىژە ماددەكى (۷۲) نووسىۋوتانە بە گىبەست ئەگەر دامەزراندن ئەيان گىرئەۋەۋە ئىمە ھەلەين قەى چى ئەكات ئىمە ھەلەبوۋىن، داۋادەكەين ئەم ۋشەيە بۇمان جىگىرى بىكەن دامەزراندن ئەيان گىرئەۋە، زۆر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك شىركۆ.

بەرىز شىركۆ جودت مصطفى:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە پىۋەر بۇ دانانى بەرىۋەبەر ئەم پۇستە پۇستىكى قىادىيە ئەم پۇستە قىادىيە بە چەند ۋشەيەكى مەتاتى ناكىرئەۋە، يەنى مەسەلەن بۇ نىمۇنە لىھاتۋى بەرىۋەبەر چۇن ئەپىۋرى ئەزمۋونى چوون ئەپىۋرى كى ئەلئ ئەو ئەزمۋونە سەركەۋتوۋە؟ ئەلئ (۱۵) سال بەرىۋەبەر بووم كى ئەلئ سەركەۋتوۋە بوۋە؟ مەسەلەن كارانامەيى چۇن ئەپىۋرى، ھەموۋى ئەمانە مەھاناتن، لەبەرئەۋە ئەبى ئەمانە بەرايى من يەنى پىشتىگىرى لە ۋ بەرىزانە ئەكەم كە داۋاى پىۋەرىيان كىرد بۇ دانانى بەرىۋەبەر، بەلام گىرنگىرىن پىۋەر ئەۋەيە نىسبەى نەجىاحەتى چۇنە، يەنى ئەو بەرىۋەبەرە ئەگەر لە (۸۰%) نىسبەى نەجىاحەتى لە ۋ (۴) سالەيا لە ۋ قوتابىخانەيە تەحقىق كىرد نە (۴) سال با زىاترىش بىمىنئەۋە بۇ تازە بىكرىتەۋە ۋە ئەگەر خىزىش بىتن، بەلام

نسبى نەجىھ و كارامەيى و ئەزموون و لېھاتووى مومارسەيى حزبى نەكرد لەناو خوڭىندنگەكەيا تەبىئەيە با بەردەوام بېت، لە نسبى نەجىھتەيى لە (۸۰%) ماھارات و كارامەيەيى و ئەوانەشى ھەيە، پېم وايە ئەوا لە مەزاج دەرئەچىن وە دانانى بەرئوۋەبەر (۴) سالەكە ئەو كاتەيى كە ئەوۋەي سەلماند بۇ (۴) سالى تىرىش بۇي نوئى بىكرىتەوۋە پېم وايە ئىستىحقاقى خوئى ئەبى، يەئنى ئېمە شەرى كە فائەت بىكەين ھەول بۇ كە فائەت دەين ھەتا مەسەلەيى جىندەر من لەگەل ئەوۋەم ئەو بالانسى جىندەر ھەر لاپېرى، چونكە ئېمە لە دواي كە فائەتا ئەگەرئېين ئەگەر ئافرەت بەرئوۋەبەرى باشتەر بۇ لە پياو بۇ ھەموو قوتابخانەكانى ھەرئېمى كوردستان بەرئوۋەبەرەكان ئافرەت بى ئەگەر كە فائەتئىيان لە پياوۋەكانى تر باشتەر بۇ كە واتە بۇ كە فائەت بىگەرئېين نابى باسى بالانسى جىندەرى بىكەين بەراستى، زۇر سوپاس.

بەرئېز ھېمن احمد ھەمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەرئېز جەنابى ۋەزىر ئەگەر مولاھەزەيەكت ھەيە، فەرموو لە چەند دەقەيەكا.

بەرئېز ئالان ھەمە سەيد صالح/ ۋەزىرى پەرۋەردە:

بەرئېز سەرۆكى پەرلەمان.

جەخت لەو ئەكەمەوۋە نابى نەئېمە ھەقى ئىنتىمايى حزبى بوونى ھىچ كەسئېمان ھەبى گىرنگ ئەوۋەيە ئەو مەرجانەيى تىبابى ئەوۋەيى كە بەلای ئېمەوۋە گىرنگە بەرئوۋەبەر ئاينەكەيى ھەر شىتېكە نەتەوۋەكەيى ھەر شىتېكە ئىنتىمايى سىياسىيەكەيى ھەر شىتېكە ئەوۋە تايبەتە بە خوئىوۋە، ئەوۋەيى كە گىرنگە ئەو مەرجانەيى تىبابى كە ئەم ياسانەيى دىيارى ئەكات پېوۋەرەكانىش ھەمووى دىيارى كراون، يەئنى شىتېك نىيە شەفاف نەبى، خالەك بەلامەوۋە كە جىگەيى ئەوۋەيە روونى بىكەمەوۋە بەرئېزان ماددەيەك دواي ئەوۋە بخوئىنەوۋە دەزانن كە بەرئوۋەبەر ھەلسەنگاندنى بۇي ئەكرىت وە ئەزانن ئەگەر (۲) سال لەسەر يەك ئەو بەرئوۋەبەرە لە قوتابخانەكەيى لە ھەلسەنگاندنى دەرئەچىت كە لە ماددەكانى دلىيايى باسى كىرەوۋە ئەگەر (۲) سال لەسەر يەك لاوازىت، ئەو بەرئوۋەبەرە لائەبىرئىت ئىتر ئەو بەرئوۋەبەرە سەر بە ھەر حزبىكە، كىيە؟ چۆنە واتە بەبى پىرۆسەيى ھەلسەنگاندن بەرئوۋەبەر بەردەوام نابى نەك (۴) سال (۲) سالى يەكەم قوتابخانەكەيى ئاستى لاواز بەدەست بىنى ھەر لائەبىرئىت لە بەرئوۋەبەرى دوور ئەخرىتەوۋە كەسكى دىكە ئەكرىتە بەرئوۋەبەر، لەبەر ئەوۋە من دەمەوئىت تەئكىد لەئەوۋە بىكەمەوۋە ئەو خالە زۇر گىرنگە با پىوۋەرى ئېمە پىوۋەرى حزبى و سىياسى نەبى بۇ شىتەكان، پىوۋەرى ئېمە ئەوۋەيە كى ھەر حزبىكە موشكىلە نىيە من بەش بە حالى خوۋمەوۋە لە ۋەزارەتەكەيى خوۋمەوۋە ئەمەم پىادەكردوۋە قورستىرىن ئىش باشتىرىن ئىش لەلايەن خەلكىكە لەلايەن ئىشى دىكە، بەلام لەبەرئەوۋە پاكە نەزىھە ئىشەكەيى خوئى ئەزانى متمانەم پىكردوۋە و ئىشكەشى لىم ۋەرنەگرتوۋە بىدەم بە ئىككىكى تر لە حزبەكەيى من، لەبەر ئەوۋە ئەساسى ئىشەكە ئەوۋەيە كى خىزمەت ئەكات دواي ئەوۋەيى من ناتوانم ئەو كەسەيى جەنابتان ئەزانن حزبايەتئىيەكى سابت نىيە ئەو كەسەيى ئەمرؤ ئىنتىمايى بۇ حزبەكەيى ھەيە، مومكەنە (۲) سالى تر ئىنتىمايى بۇ حزبىكى تر ھەبى يان ھەر حزبايەتى نەكا بۇ ئەمە كراوۋەتە پىوۋەر لەسەر بەرئوۋەبەر ئىلا بەرئوۋەبەرى قوتابخانە دەبى خول بىينى بەكالۆرىوسى ھەبى موئەھەلاتى قىادەيى ھەبى، ئەگەر موفەق نەبوو (۲) سال لە ھەلسەنگاندنى لە قوتابخانەكەيى لادەدرىت، زۇر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

دەست خۇش ماددەى دواى ئەو بەرپزان ماددەى (۷۴).

بەرپز جلال محمد امين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوهرى (۱۱) كۆتايى پېھنناني كارى بەرپوۋەبەر

ماددەى (۷۴): كارى بەرپوۋەبەر لە دامەزراوہ حكومىيەكان لەم بارانەى خواروہو كۆتايى پى دېت:

يەكەم: كۆتايى پېھاتنى ماوہى ياسايى.

دووہم: دەست لە كار كېشانەوہى ئارەزوومەندانە.

سېيەم: ساغ بوونەوہى ئەوہى كە ناتوانيت ئەركەكەى بەجى بېنيت جا لەبەر ھەر ھۆبەك بېت.

چوارەم: سزادانى بەتاوانى ئابروۋبەر ياخود سزايەكى كارگىرى كە سەرزەنشت و زياترېت.

پېنجەم: ئەگەر (۲) سال لەسەر يەك پرۆسەى لە ھەلسەنگاندنى دەرەكيدا دامەزراوہكەى ئاستيكي

نزم بەدەست بېنيت.

شەشەم: وەرگرتنى مۆلەت زياتر لە (۶) مانگ بەدەر لە مۆلەتى داياكايەتى كە بۇ ماوہى (۱) سالە،

زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەرپزان ھەر بەرپزىك قسەدەكات لەسەر ماددەى (۷۴)، بەلى بەرپزان ئەو بەرپزانەى

دەيانەويت قسەبەكەن لەسەر ماددەى (۷۴) برىتتين لە، مەم اسكندر مەم، جوان يونس محمد، چيا

حميد شريف، شېركۆ جودت مصطفى، محى الدين حسن يوسف، اسماعيل على طه، ابوبكر عمر

عبدالله، دابان محمد حسين، عثمان على سمايل، نجاة شعبان عبدالله، سوپاس فەرموو كاك

دابان.

بەرپز دابان محمد حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۴) واللہ تېبىنيەكم لەسەر قسەكانى جەنابى وەزير كە پىيى واىە ئېمە ئەم

راپۆرتەمان نە خویندوتەوہ، خویندومانەتەوہ زۆر بەباشيش كە باسى لەوہ كردوۋە ماددەى

دواى ئەو باس لە ھەلسەنگاندنەكە ئەكات، لېرە كەباس لە ماددەى پېشووترى ئەوہى كردوۋە

(۴) سالى تر بوى ھەيە خوى ھەلبزيرتەوہ ئەلى (۲) سال (۲) سال ھەلسەنگاندنى بوى بكرى،

بەلام لېرە باسى ئەوہى نەكردوۋە ئەگەر دوور خرايەوہ جاريكى تر مافى ئەوہى ھەيە خوى

ھەلبزيرتەوہ (۴) سالى تر يان نە، ئەگەر مافى نىيە لەم ماددەى (۷۴) ئاماژەبى پى بكرى ھەتا

(۲) سال لەسەر يەك ئەگەر كەسيك كەفايى نەبوو لە بەرپوۋەبەرايەتى دوور خرايەوہ (۲) سالى تر

ئەتوانيت خوى ھەلبزيرتەوہ، خوى يەئنى (۲) سال لە دواى ئەوہى لە بەرپوۋەبەرايەتى لاچوو

جاريكى تر ئەو مافەى ھەيە يان نا، وە سەبارەت بە خالى (۳) باسى ساغ بوونەوہى كە ناتوانيت

ئەركەكانى جىبەجى بكات لېرە راپورتى پزىشكى بوى زياد بكرىت، يەئنى ھەر كەسيك بىت و

بەناوى ئەوہى بليت ئەوہ ناتوانيت ئەركەكانى جىبەجى بكات، يەئنى پاش سەلماندى راپورتى

پزىشكى ئەوہى بوى زياد بكرىت كاريكى باشە، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عثمان .

بەرپىز عثمان كرىم سوارە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

سەبارەت بە بېرگەي (۵) بېرگەي (۶) ئەگەر (۲) سال لەسەر يەك لەپرۆسەي ھەلسەنگاندنى دەرەكىدا دامەزراوہكە ئاستىكى نزم بەدەست بەينىت، من پىم وايە بىكرىت بە يەك سال، لەبەرئەوہى خوى ماوہكەي (۴) سالە تەقريبەن بۆچى نوئ ئەكرىتەوہ، بەلام لە راستىدا (۴) سالەكە دروستە بىكرىت بە (۱) سال و ئەو بېرگەيە وەھەررەھا وەرگرتنى مۆلەت لە (۶) مانگ زياتر بەدەرەي مۆلەتى داىكايەتى كە بۆماوہى (۱) سالە (۶) مانگەكەش بۆ بەرپوہبەر پىويستە بىكرىت بە (۳) مانگ، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك مەم.

بەرپىز مەم اسكندر مەم:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

قسەكانى من لەلايەن مامۆستا عثمان سىدەرى كران پىشتىگىرى دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو جوان خان.

بەرپىز جوان يونس محمد:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

منىش لە خالى (۳) پىشتىگىرى لە قسەكانى كاك دابان دەكەم بەوہى كە راپۆرتى پزىشكى ھەبىت، لەو بارەيەوہى وە لىژنەيەكى پزىشكى راپۆرت بنووسىتن ھەر پزىشكىك راپۆرت لەسەر ئەو بابەتە بنوسىت، وە خالى (۵) پىشتىگىرى لەو ھەئالانە دەكەم كە دەلېن (۱) سال بىت، چونكە (۲) سال زۆرە بۆ ئەوہى ئەداي قوتابخانەيەك بە شىوازيكى ناشىرىن ياخود بەشىوازيكى بلىپىن بەو شىوہيە نەبىت، كە بلىپىن پىويستە ئەو بەرپوہبەرەيە ئەو قوتابخانەيە بەرپوہبەت، بۆيە (۱) سال كافيە بۆ ئەوہى ھەلسەنگاندنى بۆ بىكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك چيا.

بەرپىز چيا حمىد شريف:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمانى.

ھەر قىرژى من ماددا (۷۳) بەحس كرد كە بېرگا (۳) دا من پى باشە ماددا (۷۴) بېرگا (۵) ئەگەر (۲) سال لەسەريەك لە پرۆسە ئەف خالە بىتتە قەگواھىستن خالا (۳) بۆ ماددا (۷۳) چونكى وىرئ بەحسى (۴) كرىبەو ئەو (۲) سال ئى منئى پىباشە زىدەيە بىكرىتە (۱) سال ھەلسەنگاندن، چونكە ئەگەر تە (۲) سال ھەلسەنگاندن كر خەلاس ئىدى ئەو مامۆستا (۲) سال خراب رىقەبرىە پىويست ناكات ئەگەر ھەر سال بىتن زۆر باشتەرە، ئەز بىژم ئەف دوو خالى ھەتا خالىت (۵، ۶) بىتتە گرئدان گەل ماددا (۷۳)، زۆر سوپاس.

بەرپز هېمن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو نجاۋە خان.

بەرپز نجاۋە شەعبان عبداللا:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتەقانىيا ئاخفتنىت كاك چىياو جوان خانى كەم ئەزى بېژم (۲) سال گەلەكن چونكى رېكارىن دەست نىشان كرنا رېقەبەرى ديارن ماددى (۷۳) برگى (۲) چونكى رېكارىن هەيى سەر وان رېكارا (۲) ساللازى يى سەر كەفتى نەبىتن گەلەكن (۲) سال تقيا بىتە قى شكلى بىتە دارشتن پىنچەم رېقەبەر لە يەك سال پرۆسەى دەنگ دانان هەلسەنگاندنا دەرەكىدا دامەزراوەكەى لە ئاستىكى نزمدا دەست هېنا تقيا (۱) سال بىتن چونكو رېكارىت دانا رېقەبەرى نوكەيت دەست نىشان كرى، زۆر سوپاس.

بەرپز هېمن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك محى الدين.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من قسەى كەى من لەسەر (۵) ئەو ماددەيە كەباس لە (۲) سال لەسەر يەك دەكات، ئەمن پىم وايە (۲) سال لەسەر يەك يەعنى باشتەر وايە كە لەماوەى ئەو بەرپو بەرپەيەكەى دا مەسەلەن كە بەرپو بەرپەك سالىك ئاستى بەرزترە سالى دووەمى نزمترە، يەعنى دەبىت ئەو زنجىرە بى لە دواى يەك، هەردوو لە دوايى يەك ئاستەكانى نزم بىتن ئەو يەك ئەوەى تريان شتىكى باشە، بەراستى ماددەكانى لە (۹۵ تا ۱۰۰) باس لە هەلسەنگاندن و هەيەتى مامۇستا و ئەو بابەتەنە دەكات، بەراستى شتىكى تازەيە لە ئەوەى پەرورەدە شتىكى زۆر باشە ئەوەى تريان كە پەيوەندى بە برگەى (۶) باس لە مۆلەتى داىكايەتى دەكات كە ئەگەر بۆماوەى (۱) سال بۆ مافىكى رەوايە، بۆئەوەى بەرپو بەرپەك يان مامۇستايەك ياريدەدەرى بەرپو بەر بۆيان بەرپو بەر بۆ ئەو مۆلەتە وەر گرپت، بەلام لە حالەتەك ئەگەر ئەو قوتابخانەى كەلە (۲۰۰) كەمتريان هەيە، يان زياتريان هەيەن ياريدەدەرهكانى ئافرەت بوون ئايا بەرپو بەر دەتوانىت هەموو كاروبارى ئەو قوتابخانەيە بەرپو بەرپەت، بۆيە پيشنارى ئەو دەكەم لە حالەتى ئەو جۆرە حالەتەدا ياريدەدەرى كاتى دابنرپت لە رېگەى پەرورەدەى ئەو ناوچەيە ياخود ئەو سنوورە جوگرافىيەى تا ئەو مامۇستايەى لە مۆلەتى داىكايەتى دەگەرپتەو، زۆر سوپاس.

بەرپز هېمن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك شىركۆ.

بەرپز شىركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۹۷) باسى هەلسەنگاندنى دەرەكى كراوە دواى لەوئ موناقتشەى ئەكەين لېرەيا لە برگەى (۵) باسى هەلسەنگاندنى دەرەكى ئەكرپت ئەو بوو كەلەسەرى وەستابىن، بەراستى بۆئەوەى كەلەو مەتاتىيەى دەرچىن و لە ماددەى (۹۷) زۆر بە وردى سەيرمان كرددوتەو هەلسەنگاندن چۆن ئەكرپت، جوابى ئەو پرسىيارە زۆر موھىمە بە مەعناى ئەوەى كە ئەركى

بەرپۆلە بەر بىرىتىيە لە تەختىت لە تەنفىز لە بەدواداچوون لە تەقىم بۇ مۇئەسسەسە كەى خۇى لە پالىا نىسبەتى نە جاح دابىن، ئەم پىنچ پۆلە دابىن لە ياسا كەشا ھەروا نووسراو ھەبى دەورە بىنى لە مەناتى كە وەزارەت بۇى دادەنەت، كە واپى ئەو دەورە بەش ھەر نىسبەتى نە جاحى ھەيە، ئەمانە ئەم پۆلەرانە رىك ئەبى بە ناوەرۆكى پۆلەيەكى ھەلسەنگاندنى زۆر دەقىق كە بەرپۆلە بەرمان بۇ ساغ ئەكاتەو كە ئايە ئەمە لەو (۲) سالەيە فىعلەن بەرپۆلە بەرپۆلە مۇئەھلە يان مۇئەھلە نىيە، زۆر سوپاس.

بەرپۆلە ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك اسماعيل.

بەرپۆلە اسماعيل على طه:

بەرپۆلە سەرۆكى پەرلەمانى.

خالا (۱) ئەز پىشتىگىرىا كاك دابانى كەم كۆ راپۆرتا پىزىشكى گەل بىتن بىتە دەست نىشان كرن خالا (۲) يا (۵) پىشتىگىرىا كاك چىاو خوشكا جوان و خوشكا نجاتى كەم ئۆ بىتە (۱) سالل ھەلسەنگاندنا بىتە كرن خالا (۶) پىشتىگىرى و پىشتەقانىا دكتور محى الدين ى كەم دەمى ئىجازەو مۆلەت تىتە وەرگرتن بۇ دەمەكى كاتى بىە دەست نىشان كرن دا ئەو كارى رىقە برنى بكتەن و، زۆر سوپاس.

بەرپۆلە د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ابوبكر.

بەرپۆلە ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپۆلە سەرۆكى پەرلەمان.

بەرگەى (۳) ئەم ماددەيە پىشتىگىرى لە كاك اسماعيل و كاك دابان و جوان خان ئەكەم، بەلام بەرگەى (۲) كە داواى ئەو ھەيان كەرد داواى سەلماندى راپۆرتى پىزىشكى، بەلام بەرگەى (۲) جا لە بەر ھەر ھۆيەك بى، بەراستى زۆر لاستىكى و ناروونە، جا لە بەر ھەر ھۆيەك، دوو ھەم پىم باشە بەرگەى (۷)، (۸) بۇى زىاد بەرگەى ھەرچەند جەنابى وەزىر لە روونكردنەو ھى پىشوويا دەرى خستبوو كە لە (۲) سالل لە سەريەك ئەگەر رىژەى دەرچوون وەكو پىويست نەبوو ئەو دوو ھەم ھەشتەمىش ئەگەر (۳/۲) مامۇستايانى مەكتەبەكەو ئەو ھى كە پىي ئەوترىت بەخپوكەرانى ئەنجومەنى قوتايان و دىدارو گەشە ھەردوولايان تىبىنى لە سەرئەم بەرپۆلە بەر ھەبوو ئەو مافە بدەين بەوان، چونكە بەرپۆلە بەر لەگەل ھەردوولا مەعامە لە ئەكات، زۆر سوپاس.

بەرپۆلە د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپۆلە وەزىر فەرموو.

بەرپۆلە ئالان ھەمە سعید صالح / وەزىرى پەرورەدە:

بەرپۆلە سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە پىرسارى كاك دابان كە ئايا مافى ھەيە ئەو بەرپۆلە بەرەى كە (۲) سالل لاوازە دەبىت جارىك بىتەو بەرپۆلە بەر، بەلن مافى ھەيە لە بەرئەو ھى ئەو كەم و كورى ھەبوو، بەلام تاوانى نەكردبوو قابلى شىاندە قابلى تەئھىل كەردنە، جارپكى تر دەرفەتى پىي بدرىتەو ھى خۇى تەئھىل

بكاتەو، بۆئەو بېيتەو بەرپوئەبەر، سەبارەت بە ئەوئەي كە (۲) سال زۆرەو بىكرىتە يەك سال خۇي دەبىت دەرەفەت بەدەين ئەو بەرپوئەبەرەي كە (۱) سال ئاستى قوتابخانەكەي لاواز دەبى مومكىنە بۇ سالى دووهم ئاستى قوتابخانەكەي بەرز بىكاتەو، بەراستى دەبى دەرەفەتى ھەبى ئەگەر سالى (۲) مېش بەھەمان ئاست قوتابخانەكەي پېشكەش كىردەو ئەوكاتە دەبى پلەكەي لىي وەر بىگىرپتەو، سەبارەت بەو پىسارەي كە مامۇستا شىركۆ كىردى ھەلسەنگاندەكە چۆن دەكرى من بەكورتى ھەلسەنگاندەكە بۆجەنابتان باس ئەكەم لە يەك دەقەيە كە تەسەوئەدەكەم سوودى ھەبى بۇ بەرچا ورونىتان (Kref ren) رەخەگر دەبىتە سەرپەرشتىارى قەتابخانەيەك، واتە سەرپەرشتىارىك بابلېين (۴) قوتابخانەي لەلای دەبى بە دىژاىي ئەو سالە كە لەگەل رېكخراوى (Bretsh kancel) ئېمە بەرنامەي قونسولخانەي ئەمىركى رېكخراوى (Bretsh kancel) ئېمە بەرنامەي (Kaptessi) تواناكانمان داناوو بۇ دىئاي جۆرى ئەم بەرنامەي برىتېيە لە ھەلسەنگاندەن بۇ دامەزراو دەكرى لەسەر چوار ئاست، ئاستى (۱، ۲، ۳، ۴)، وە بە (۲۵) ستاندەر لە بوارەكانى كارامەيى و زانين وەھەموو بوارەكانى فېربوون وە ھەرەھا ھەلسەنگاندەن بۇ مامۇستا دەكرىت بە (۲۰) ستاندەر لەسەر (۶) ئاست ئەوئەي كۆي گشتى بوار لە كۆتايى سالە (۳) كەس كە موشرىفن بەناوى ھەلسەنگىنەرى قوتابخانەكە كە رەپىتان بەو قوتابخانەيە نىيە دەچن سەردانى قوتابخانەكە ئەكەن دەبى قوتابخانەكە ھەموو چالاكېيەكانى خۇي لەو بوارانەي كە (۲۰) ستاندەرى مامۇستا و ھەرەھا (۲۵) ستاندەردى قوتابخانەيە بە دىكومېنت پېشكەشى بە قوتابخانەكە بىكەن لىژنەكە ئاستى (۱، ۲، ۳، ۴) كام ئاستەيان بى و بۇ دىارى ئەكاو بە كوردى پرۆسەي ھەلسەنگاندەن ئەبى، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس ماددەي دواي ئەو بۇمان بخۆئەو.

بەرىز نجاة شعبان عبدالله:

بەرىز سەرۆكا پەرلەمانى.

تەوهرى (۱۲) ماف و ئەركى فەرمانبەران

ماددەي (۷۵):

يەكەم: بەرپوئەبەر يارىدەدەرى بەرپوئەبەر ومامۇستاو رېنمايى كارى پەرەردەيى لە دامەزراو حكومىيەكاندا لايەنى كەم (۳۰) كاتژمېر لە سالىكدا مافى بەشدارىكردن لە خولى پەرەپېدانى توانا پېشەيەكانيان ھەيە.

دووهم: پېويستە وەزارەت ھەول بۇ پەرەپېدانى بەردەوامى تواناي سەركرديەتى بەرپوئەبەر و يارىدەدەرى بەرپوئەبەر برەخسىنيت، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى بەرىزان كى قسەي ھەيە، ناوہكانتان ئەخوئەمەو بەرىزان، عبدالناصر احمد على، رېوار عبدالرحيم عبدالله، شىركۆ جودت مصطفى، اسماعيل على طە، مژدە محمود محمد، ھلز احمد محمد، ابوبكر عمر عبدالله. فەرموو كاك رېوار.

بەرپز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دېارە قسە كىردن لەسەر ماف و ئەرك خۆى بابەتتىكى بەھادارە، بەلام پىرسىيار ئەوھىيە ئايا كە بلىن لە قوتابخانە و خويىندنگاكان تەنھا بەرپوھبەرو يارىدەدەر و رېنمايى كار فەرمانبەرە يان بلىن عىنوانى دىكەش ھەيە بە فەرمانبەر ئەژماردە كرىت، بۆ نموونە نووسەر ھەيە، بۆ نموونە خزمەتگوزار ھەيە، ئەى كوا ماف ئەركى ئەمانە لەم ياسايە ئەمە يەك دوو بەرپز سەرۆكى پەرلەمان بەشپىك لە بەرپوھبەرو يارىدەدەرەكان داوايان كىردووه لېرەو پەيامپىك ئاراستەى بەرپز جەنابى وەزىرى پەرەردە بىكەن كە ئەوھى پىدەلېن موخەسەساتى جوگرافى بەرپز وەزىرى پەرەردە پىم وايە ھى مانگى (۷،۸) لېى دەبردى لە كاتىكدا ئەمانىش دەوام دەكەن، بۆيە ئەگەر ئىمكان بى بۆيان خەرج بىكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عبدالناصر.

بەرپز عبدالناصر احمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە و مېھرەبان، ماف ئەركى فەرمانبەرەكان لە ماددەى (۷۵) بىرگەى (۲) پىويستە وەزارەت ھەل بۆ پەرەپىدانى بەردەوامى تواناى سەر كىردايەتى بەرپوھبەرو يارىدەدەرى بەرپوھبەر برەخسىنىت لېرە پىويستە، بۆيە وەزارەت ھەل بۆ بەردەوامى پەرەپىدانى توانا و بەرپوھبەرو يارىدەدەر و مامۇستايان و توپىزەرى كۆمەلناسى و دەروناسى برەخسىنىت ئەوانەشى بۆى زياد بىكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ابوبىكر.

بەرپز ابوبىكر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىم وايە تەوھرى (۱۲) ماف و ئەركى فەرمانبەرەكان زۆر جىاوازە لە گەل ناوھەرۆكەكەى، يەعنى ماف و ئەرك زۆر شت دەگرىتەوھ ئەم دوو بىرگەيە ھەردوو بىرگەكە باس لە خول و گەشەپىدانى توانا ئەگرىتەوھ، لەبەرە ئەوھ بىكرىتە فەرمانبەرەكان و گەشەپىدانى تواناكانيان ھەر ماف، چونكە باسى يەك شت ئەكات ماف ئەرك زۆر فراوان و مەتاتىيە بەراستى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ھلز خان.

بەرپز ھلز احمد محمد:

بەرپز سەرۆكا پەرلەمانى.

سەبارەت ماف و ئەركى فەرمانبەرەكان ماددا (۷۵) بىرگا (۱) زياد بىتن شنىكا بتە (۲) يا (۲) مېش بتە (۳) مۆلەت و بەرز كىردنەوھى پلە و گواستەنەوھى فەرمانبەرەكان بە پىى ياسا كار پىكراوھەكان دەبىتن بىت ھەندىك بىژن ياهەى نەخىر ژى ۲۰۱۶ وەرە ئەف مافى ھەنى ژى فەرمانبەرەكان ھاتىيە وەرگرتنى بەرھەندى ئەزفى پىشنىارىت كەم بىتە بىرگا (۱)، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو كاك اسماعيل.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

پشتگیری و پشته فانيا خوشكا هلزى كه م كو بېته مادده كى دهق نووس كرى ئەف پېشنیاری كرى چونكى ئەفە ۲۰۱۶ وەرە مافیت وانا یت راوه سیاینه ژبەرزكرن و دەرمانی سەرف كرنا جوگرافیا یان گەلەك تشیت دی پیتقیه بېته ته خسیس كرن و نیقیساندن ل قییدا، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو مژده خان.

بەرپز مژده محمود محمد:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

سەبارەت ماددهی (۷۵) پېشنیاری ده كه م برپگه یه ك زیاد بكریت به و شیوه یه (مولهت و ریکاری گواستنەوه و پله بەرز کردنه وهی فەرمانبەرەن به پیی یاسای کار پیکراوه کان بی) وه پشتیوانی قسه کانی مامۆستا ابوبکر و هلزخان و دکتور اسماعیل ده كه م، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو شیرکو.

بەرپز شیرکو جودت مصطفی:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

ئەم بەشه كه ئەلی ماف و ئەرك ماف و ئەرك له قانونی خەدەمییه به وازحی دیاری كراوه، بەلام وا تی ئەگهین له برپگه ی (۱) و برپگه ی (۲) وا تی ئەگهین كه ئەمه باس له تواناسازی وهشتیکی زور گرنگیشه بۆیه ماف و ئەركه كه لایبیریت ماف و ئەركی فەرمانبەرەن بکهین به تواناسازی فەرمانبەرەن، بۆئەوهی یه ك بگریته وه له گه ل (۲) برپگه كه یه، پشتگیری له مامۆستا ابوبکر و مامۆستا هلز و دکتور اسماعیل و مژده خان ئە كه م وه له برپگه ی (۱) مافیکی به شداری بکات بەلكو به پیچه وانه وه بلین پیویسته به شداری بکات بۆ وه زارەت خوی ئیلزام کردوو كه پیویسته دەرە ی بۆ بکاته وه، ئە ی بۆ فەرمانبەرەهه پیویست نه بیت كه به شداری بکات، بۆیه نه ك بلین مافییه تی به شداری بکات موخه یه ری بکهین، نه خیر پیویسته له هه موو دهقه و ساعه تیکا گۆرانکاری له به رامج و له مه ناھج و له مه هارات و له دنیا یه ئە وه تازه ده کریته وه ئە مه به پیویسته ئیلزامی بکهین كه ئە بی به شداری بکات له و خول و تواناسازی به و شیوه یه پیم وایه باشته، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو لیزا خان.

بەرپز لیزا فلك الدین صابر:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

پشتگیری له قسه کانی دکتور ریبوار ئە كه م كه باسی له ئەرك و مافی فەرمانبەرەن ئە کات، بەلام هیچ ئاماژە یه ك به فەرمانبەرانی دیکه نه دراوه من ماوه یه کی زور له کهرتی پهروه رده کارم

کردووه خوښم ژمپريار بووم له يه كيك له قوتابخانه كان وهكو فرمانبهر له وئ كارم كردووه، بهلام هيچ باستان له وهى نه كردووه كهوا قوتابخانه ههيه، ژمپرياريشى تپيدايه نووسهريشى ههيهو بهردهستيشى ههيه، هيچ باستان له وه نه كردووه، دواتر پشتگيرى له بؤچوونه كانى كاك مهلا ناصرو كاك ابوبكر ههلهدى و كاك شيركو ئه كه م كه باسى ماف و ئهكى فرمانبهران ئهكات له گه ل ناوه رو كه كهى ناگونجيت ده كريت سهرديريكى تر بؤ ئه م مادديه دهست نيشان بكرى، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهرؤكى پهرله مان:

بهلى زور سوپاس وه زيرى پهروه رده دهته وئ قسه بكهى فهرموو.

بهريز ئالان حمه سعيد صالح/ وه زيرى پهروه رده:

بهريز سهرؤكى پهرله مان.

من پشتگيرى بؤچوونى كاك ريبوارو ليزا خان ئه كه م تپبينه كان دروسته ده بئ فرمانبهرانى ديكه ش ئاماژهى پيديرى، ئه و پرسيارهى دكتور ريبوار موخه سه ساتى جوگرافى مامؤستا له ۷/۱ مونفه كه هه تا وه كو ۸/۳۱ ته ببعى به گويرهى رينمايى دارايى ئه وا به رپوه بهر كان و ياريده دهره كانيشى گرتووته وه، بهلام به راستى ئه مه له ئهركابووين نووسراومان بؤ وه زاره تى دارايى كردووه موخه ساتيان بؤ سهر ف بكرىت، مامؤستا ابوبكر ئاماژهى پيدا له گه ل مامؤستا شيركو تپبينه كه دروسته ئه گه ر بكرىته تواناسازى رهنه گه باستر بئ، بهلام ئه بئ ئه وه شمان له ياد نه چيت مه سه لهى راهينان بهر له وهى ئهرك بيت، حهقه مافه يه عنى ئه وه مافى ته توويرى زاته، بهلام ده كرى ئه و تپبينه ي مامؤستا ابوبكر و مامؤستا شيركو بكرىته تواناسازى مامؤستا و فرمانبهران ئه وهى كاك ريبوارو ليزاخانىشى له سهرى ئيزافه بكرىت، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهرؤكى پهرله مان:

بهلى زور سوپاس ماددهى دواى ئه وه فهرموون.

بهريز سه لام عبدالله حسن:

بهريز سهرؤكى پهرله مان.

ماددهى (۷۶): هه لگرانى برونامه ي دبلؤمى بالآ ماستهرو دكتوراى هاوتاكراو له وه زاره تى خويندى بالآ توپزينه وهى زانستى باوه ر پيكر او له وه زاره تى پهروه رده هه موو ئه و ماف جيا و كانه يان پئ ده ريت كه هاوتاكانيان له وه زاره تى خويندى بالآ توپزينه وهى زانستى به پيى ياساى كارپيكر او هه كان پييان دراوه، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهرؤكى پهرله مان:

بهلى بهريزان كئ ئه يه وئت قسه بكات؟ بهريز وه زيرى پهروه رده ئه گه ر بكرىت روونكر دنه وه يه كمان له سهر ئه و مادديه بده يه تى ئايا ئه و بهريزانه موخه ساتى ته فهروغى جامعيش وه رنه گه رن، والله حه ز ده كه م به راستى جواب بده يته وه بچيته ناو پرؤتوكؤل گرنگه بؤمان، چونكه ئه و يه عنى هه مووى رهقه مه ئايا كه ئه لپين هه موو يه عنى ته فهروغى جامعيش وه رده گرن، يه عنى ئه گه ر يه كيك له وان له بهر ئه وهى ئيست ته نها فيئه كه بؤى هه يه، سوودمه ند بئ له قانونى وه رگرتنى له قه ب له دهره وهى وه زاره تى خويندى بالآ، بهريزان هه لگرى ماستهرو

دكتورا له وهزارهتى پروهردى ئايا ئەوان كە تەرقىيە دەكەن تەرقىيەى عىلمى دەكەن موخەسەساتى تەرقىيەى علمىش وەردەگرن ھەموو ئەوانە دەگرېتەو ئەگەر ئەزىتە بكىشى وەلامان بەدەتەو.

بەريز ئالان حمە سعید صالح / وەزىرى پروهردە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

يەككە لە گرافتەكان ئەو ھەيە ئىمە نزيكەى (۲) ھەزار ھەلگى بىروانامەى دكتورا و ماستەرمان لە ناو وەزارەتى پروهردە ھەيە، بەداخەو ماف و جى كاريان ھاوتانين بە مامۇستاي رەفقيان لە وەزارەتى خويىندى بالا، ئەمەش يەككە لەوانەى وەكو وەزارەتى پروهردە بىرمان لېكردۆتەو ئەوانە لە لەقەبى عىلمى وەرئەگرن، بەلام مخەسەساتى لەقەبەكان وەرناگرن بابەتى تەرفەرۇغيان نىيە تەفەرۇغى جوزئيان نىيە ھەرچەندە ئىمە يەك دوو جارىش نووسراومان پېكردوو، بەلام وا وەلام دراينەتەو بەس بۆ تەدرىجەكانى جاميەكان بە گوپرەى ياساى وەزارەتى خويىندى بالا، بۆيە ئىمە لەم مادەيە ھەر مامۇستايەك لە زانكو ھەر مافىكى ھەيەت، ھەر جاوكىكى ھەبى مامۇستايانى ئىمەش كە ھەلگى بىروانامەى دبلۆمى بالا و ماستەر و دكتورا لە وەزارەتى پروهردە ھەمان مافيان ھەبى تەنانت ئىمە داوامان كىردوو بە فەرمى مامۇستايانى وەزارەتى پروهردە مافيان ھەيەت، كە گوچارىكى عىلمى مەكەم دەرىكەين وەكو ئەو ھى كە لە زانكوكان ھەيە، چونكە لەكاتى پېشكەش كىردنى ماستەر و دكتوراش تووشى زوغبىكى زۆر ئەبن ئەگەر كەسك ماستەرى ھەبى تەقدىمى دكتورا بكات لە وەزارەتى خويىندى بالا (۲) توپقىنەو ھەبى (۱۰) خال بۆى حساب دەكرېت بۆ ھەر توپقىنەو ھەيەك (۵) خال، بەلام مامۇستاكاني ئىمە توپقىنەو نازانن لە كوئى بلاوى بكنەو، چونكە گوچارەكانى زانكو لەودى خويان لەسەر بوو، بۆيە ھەموو ئەم بابەتە شمولى ھەموو دكتورا مامۇستاكاني ئەكات وەكو ئەوى كە لە خويىندى بالا ھەيە، ئەو ھەش تۆزىك ئەو مامۇستايانەى كە ئىستا داواكاريان زۆر ھەيە، بۆ نەقل بۆ وەزارەتى خويىندى بالا كەم ئەكاتەو، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس بۆ روونكىردنەو ھەكەت. فەرموو كاك نزار.

بەريز نزار مەلا عبدالغفار:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو تېيىنە مەنىش پىشتىگىرى لە رەئى جەنابت دەكەم ھەمان تېيىنە ھەيە، وە تېيىنە تىرىشم ھەيە، سەبارەت بە پەلەى پروفېسور بۆ وەرگرتنى دەرمالەى نازناوى زانستى ئايا لە وەزارتى پروهردەش ھەمان بىرپار جېبەجى دەكرى وەك وەزارەتى خويىندى بالا، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو خىجەخان.

بەرپز خدیجە عمر طە:
بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

والله منیش ھەر ویستم ئەو پرسیارە بکەم لە خویندنی بالاً تەفەرۆغ جامعی ھەبە، پەرودەردە بلیین ھیچ تەفەرۆغی تەعلیمی یان ھیچ شتیک بەرامبەر ئەمە ھەبە، بۆ ئەوانە مەسەلە ی نازناوی زانستیش وادیارە ئەنگو ھیچ جیاوازیەك ناکەن، چونکە لە ماددە ی دوا ی ئەو ی کە باسی بەشە وانە دەکەتن ھیچ ئاماژە بە لەقەبی علمی نەکراوە، یەعنی ئایا کە ئەو ی لەقەبی علمی ھەبیت جیاواز دەبیتن لەگەڵ ئەو ی کە لەقەبی علمی نییە عینەن دکتوراش ھەروا، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:
سوپاس فەرموو کاک زیدان.
بەرپز زیدان رشید خان اودل:
بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ویرایی پشتگیری من لە بۆ قسەکانی جەنابت و کاک نزارو خدیجە خان پرسیاری من لێرە ئەو یە بۆ خودی پەرلەمانی کوردستان و حکومەتی ھەریمی کوردستانیش ئیمە یاسای (ژمارە ۹) ی سالی ۲۰۱۲ مان ھەبە، کە تاییبەتە بە یاسای بەخشینی نازناوی زانستی و بەرزکردنەو ی زانستی بۆ ھەلگرانی بروانامە ی ماستەر و دکتورا کە لە دەرەو ی دامەزراوەکانی خویندنی بالان تا ئیستا حکومەتی ھەریم نە رینمایی نە پەیرەو ی بۆ ئەم یاسایە دەری نەکردووە و ھەکاریشی پیناکات ئەو ی ئەرکی پەرلەمانی کوردستانە بە دوا داچوونی لەسەر ئەم یاسایە بکات و کیشە ی ئەو ماددە یەش چارەسەر دەبی، بەلام لە ھەمان کاتدا لێرەش پێویستە یان ئەوتا وەزارەت تەحەمولی ھەموو ھاوتاکانی دەکات کە لە خویندنی بالایە یان دەتوانیت ھەموو خالەکان لە ھەموو بە روونی ئاماژە پینکات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:
سوپاس فەرموو کاک چیا.
بەرپز چیا حمید شریف:
بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تەنھا تیبینیا من سەر کەلیما باوەر پیکراو من پێباشە کەلیما باوەر پیکراو بیتە لادان، چونکی ئەقە بخو گومانی چیدکەت کو بەشیک باوەر نامیت ناف وەزارەتی پەرودەیدا پاوەر پیکراو نین ژبەر ھندی باوەر پیکراو بیتە لادان چونک ھەر باوەر نامەك و تەسدیق نەھاتبیتە کرنی بخو ناهیتە قبول کردنی مادەم ناهیتە قبول کرنی پێویست ناکریت باوەر پیکراو ھەبیت چونکی ئەقە دی گومانی چیکەت بەشیک ژ باوەرۆنامیت لی پەرودەدی یان خویندنا بالاً باوەر پیکراو نین ئەو وەسانەن ھەرکەسیکی شەھادا دەرکی ھەبیت پیتقیە تەسدیق بکەت مادەم تەسەدیق کریبە پێویست ھنی کەلیم ناکەت و زۆر سوپاس، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:
سوپاس فەرموو کاک علی.

بەرپزىز على حمە صالح:
بەرپزىز سەرۆكى پەرلەمان.

جەنابت روئىكردنە وەھىيەكى باشت دا بەرپزىز وەزىرى پەرەردەش روئىكردنە وەھىيەكى باشى دا ئەگەر قەرارە لە دەرمالە و تەفەرۇغى جامعى و ئەمانە ھاوتە كرىتە وە لە بكالۆرىوسىشە وە موشكىلە مان ھەيە، خۆ بكالۆرىوسىك لە خوئىندى بالە مووچەيەك لە بكالۆرىوسىك لە پەرەردە زۆر زىاترە بەھۇى دەرمالەكانە وە تەنانەت شوڤىرئىك لە خوئىندى بالە لە شوڤىرئىك لە پەرە وەدە زىاترە وە لە شارەوانى زىاترە، بۆيە پىمان باشە بەرپزىز وەزىرى پەرەردە روئىكردنە وەھى زىاترە دات مەبەسىتان چىيە لە ئەمە، زۆر سوپاس.

بەرپزىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس فەرموو دكتورە شايان.

بەرپزىز شايان كاكە صالح محمد:
بەرپزىز سەرۆكى پەرلەمان.

وېراى دەست خۆشىم بۆ لىژنە وە بۆ ستافى وەزارەت، پرسىيارئىكم ھەيە لە بەرپزىز وەزىر ئىمە دەزانىن بەشىك لە مامۆستايان بەدەر لە مۆلەتى خوئىندى برونامەى ماستەرو دكتورايان لە دەرە وەھى و لات ياخود لە دەرە وەھى ھەرىم بەدەست ھىناو ھەمانە كىشەيان بۆ دروست بوو، نىزىكەى (۲) ھەزار كەس نالىم مامۆستا ئەلىم (۲) ھەزار خەلك ھاوولەتى بۆيان كراو ھەمۆر ھەمۆر كراو تەو، بەلام (۲۰۰) كەس ماون ئايا ئەو مامۆستايانە لە وەزارەتەكەى بەرپزىشتان ھەبوو بوونيان ھەيە و چۆن چارەسەرتان بۆ كر دوون دەزانم بەشىكى زۆرى چارەسەرى لەلەى بەرپزىتان نىيە، بەلام بەپىيى زانىارى بىزحەمت وەلام دەيتەو، زۆر سوپاس.

بەرپزىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس فەرموو كاك اسماعىل.

بەرپزىز اسماعىل على طە:
بەرپزىز سەرۆكى پەرلەمانى.

پرسىيارامن ئەقە ئەگەر حقوقىت مالى دروست بىن وەكو جامعى لى بىن حقوقىن دەرس گوتنى، چونكى ماددى دىفرا ماددى دەرسايە كادى ژمارە چەند دەرسەد باشە دكتورايى چەند ساعەت ھەنە ماجستىرى چەند ساعەت ھەنە پرۆڤىسورى چەند ساعەت ھەنە نە مانە ئەگەر وەبىت ئەقە سەر دىف وى دروست كرىا وەسا دروست نەكرىە ئەقە عام يى گوتى ھەرىيەكى ھندە دەرسەدە يەعنى ئە نەفسى حقوقى نەداينى دىف پرسىيارە وەكو ئەقرو من زانى ئەگەر لى نەسەبا لەقەبا علمى وەرگرىت موخەسەساتىت وىزى كىم بن تىشتەكى وەسا ھەيە، يەعنى ئەگەر لى تەربىيى بىت ئو ناسناھا لەقبى علمى وەرگرت ئەو لەقبى علمى بىتە ئەگەرئى ھندى موخەسەسات زى كىم بىن نزانم دەف من گەلەكا غەرىب بۆ وە ئىكى تىلفون كر گوتى بەلى ئەقە يا ھەى دەف من نازنم يەعنى چاوايە ئەگەر بۆمە روون كرىا، زۆر سوپاس.

بەرپزىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس فەرموو كاك ابوبكر.

بەرپز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پرسىيارەكەى جەنابت و وەلامەكەى جەنابى وەزىر نىوہى رىگاگەى بۆى كورت كردينەوہ لەو ئىشكالانەى لەسەر ئەو ماددانەى ھەمانە بۆ خۆتان دەزانن ئەو خاسىيەتەى ھەيە لەسەر گواستنەوہى بۆ خويىندنى بالآ بۆ ھەردوو بوارەكەيە بۆ ئىمتيازو ماددى مەعنەويە ھەيە، كەلە ھاوتاكانيان ھەيانە كە لە وەزارەتى خويىندنى بالآ ئەگەر ئەمە مادەم شەھادەو پروانامەكەمان ھەم پەسەندكراوہ ھەم ھاوتا كراوہ كەواتە چ ئىشكالىكە ھەمان ئىمتيازىان پيىدريىت لە رووى ماددى و مەعنەويشەوہ، ئەوكاتە پيىم وايە ئەو ھەزاران كەسە وەزىر باسى ئەكات جەنابى وەزىر ئەبىتە پالپشتىك بۆ وەزارەتەكەى كە ھەزاران كە توانى زانستيان بە ماستەرو دكتوراوہ لەناو سلكى پەروەردەيە خزمەتكەن، بەلام ئەمە ئەبىت روون بى وەكو خۆى جيىبەجى بكرى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو گولستان خان.

بەرپز گولستان سعيد حمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئىمە نامەيەكمان بۆ ھاووہ بە واژووى (۹۵۲) ھەلگى پروانامەى بالآى دبلۆم و ماستەرو دكتورا داوا ئەكەن كە ھەموارنى ئەم ياسايە بە شىپوازيك بكرىت لەم ئەسلەى خۆيا بە شىپوازيك بنووسرىتەوہ كە ھەلگرانى پروانامەى دبلۆمى بالآو ماستەرو دكتورا لە وەزارەتى پەروەردە ھەموو ماف و دەرمالەو ئىمتيازاتيان پيىدريىت كەلە ھاوتاكانە لە وەزارەتى بالآى ھەريىمى كوردستان بەپيى ژمارەى (۱۲) سالى ۲۰۱۳ ياسايى جيىبەجى كردنى راژەى زانكۆى فيدرالىيان پى بدرى وەك پيدان و بەرزكردنەوہى پلەى زانستى خۆ تەرخان كردنى تەواو نيمچەى خانەشىن بوون، ھەروہا ئەو دەرمالەو ماف و جيىكانەى كەلە ياساو كارپيىكاروہكانى ھەريىم دا ھاووون خالى (۲) داوا دەكەن ھەلگرانى پروانامەى ماستەرو دكتورا لە وەزارەتى پەروەردە وەك ھەر فەرمانبەريكى ديكە مافيان ھەيە، داواى گواستنەوہ بۆسەر ميلاكى ھەر وەزارەتتىك يان ھەرە دامەزراوہيەكى ديكەى سەربە حكومەتى ھەريىم بكەن بە مەرجى رەزامەندى وەزارەت و لايەنى بەرامبەرى لەسەر بىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو وەزىرى پەروەردە.

بەرپز ئالان حمە سعيد صالح / وەزىرى پەروەردە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە وەلامى كاك على دەست پيىدەكەم فەرمانبەرەكان جياوازن لە مامۆستاكان لەبەرئەوہ فەرمانبەر لە وەزارەتى خويىندنى بالآ پروسەى تەدرىسى نيى، بەلام ئەوانەى كە ھەلگى پروانامەى بكالۆريوسن لە وەزارەتى پەروەردە ئەوانە وانه ئەلئىنەوہ بەس لە وەزارەتى خويىندنى

بالا ريگا پييان نادرېت وانه بلينه وه نه و موخه سه ساتانه جياوازن له و وزارتې كارها جياوازن له لاي نيمه ماموستا (۱۵۰) هه زاري هه يه، مه سه له ن له وزارتې خویندنی بالا نيمتيازېکی دیکه ی هه يه، له بهرته وه به س شمۆلی ماموستا نه کات سه بارهت به وهی که شایان خان فهرمووی نه وانه ی پروانامه ی بی مؤله تیان هه يه، به گویره ی قانون به زمانی قانون من قسه بکه م به گویره ی قانون که سيک پروانامه که ی هه مووارنه کرېت که نه م هه رجانه ی تېدا بیت يه که به مؤله تی خویندنی رویشیت بیت، دوو به ئیجازه ی محاسبه به هاوړی تی خیزانه که ی یان بابلین هاوژینه که ی روشتبې وه زانکو که شی پرواپیکرابی له گه ل نه و بره بهرکارانه ی له وزارتې خویندنی بالای هه ری می کوردستان هه يه، غه یری نه مه نه ئیجازه ی بی مووچه نه ئیجازه ی دایکایه تی نه ئیجازه ی چاودی ری کومه لایه تی ریگا نادات تو هیچ پروانامه یه کت ته عدیل بکه ی که هاتبیت له و چوار چوانه بو نمونه خه لک هه يه، ئیجازه ی چاودی ری کومه لایه تی کردووه بو نه وه ی ناگای له منداله که ی بیت، چووه ماسته ری هیناوه ئیستا نه لیت ماسته ره که م بو ته عدیل بکه ئی بو توو نه و ئیجازه یهت وهرگرتووه ناگات له منداله که ت بیت، نه ک بچیت بخوینیت به راستی نه م کیشه یه هه يه، به لام من به زمانی قانون ده توانم وه لام بده مه وه نه وه ی که به ری زیان باسیان کرد به کور تیه که ی گولستان خان که نه لینی هه موو ماف و نه وجیکانه یه عنی هه موو حق نيمتيازاتیک حق و نيمتيازاتیش مه عروفه نه و سیغه یه ی که نه وان پيشکه ش کردووه له و سیغه یه ی که نيمه دامان ناوه باشتريه چونکه نيمه نه لینی چی نيمه نه لینی هاو تاکانیا ن له وزارتې خویندنی بالا توژی نه وه ی زانستی به پیی یاسا کاری پیکراوه کان یه عنی نه ک یاسایه که نه گهر چه ند یاسایه که هه بیت، به یاسای وزارت ته وه به یاسای له قه بی علمیه وه هه موو نه وانه نه گرتنه وه، زور سوپاس.

به ری ز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

به ری ز وه زی ری په روه رده ویستم ته نها یه ک پرسیار بکه م که نه لینی هاو تاکراو له وزارتې خویندنی بالا توژی نه وه ی زانستی نه وه ی تر نه ژمار کراوه له وزارتې په روه رده باشته یان باوه ری پیکراو له وزارتې په روه رده باشته چونکه یه کیک رهنگه ته عدیلی بکات به لام لای نیوه عه یب نیه ئیختسای خوی وه ری نه گرتبیت.

به ری ز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس فهرموو وه زی ری په روه رده.

به ری ز ئالان حمه سعید / وه زی ری په روه رده:

به ری ز سه روکی په رله مان.

ده بی سیغه که به و جوړه بی هه لگرانی پروانامه ی دبلومی بالا و ماسته رو دکتورا هاو تاکراو له وزارتې خویندنی بالا توژی نه وه ی زانستی که لیمه ی باوه ری پیکراو نه بی لابری ت له بهر نه وه ی که شه هاده یه که هاو تاکرا پیویستی پی نییه جاریکی تر نيمه باسی بکه ی نه وه باوه ری پیکراو له وزارتې په روه رده پیویستی نییه چونکه مه رجعه ی هه موو وزارت ته کانی حکومتی هه ری می کوردستان بو ته سدیقی شه هاداتی جامععه وزارتې خویندنی بالا یه واته وزارتې خویندنی بالا چ لیستیکی زانکو یان بلا کردوته وه هه موو حکومت پیوه مولزمه له بهرته وه ی نه و شه هادانه به شه هاده ی باوه ری پیکراو بزانی ت، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

سوپاس فەرموو كاكا دابان نوقتەى نيزاميت هەيه، بەلى فەرموو.

بەرپز دابان محمد حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

ئەگەر وشەى باوەر پيكر اوویش لابهى ئەو كاتەى سيغه كه ناتەواوه، چونكه ئەليت له وهزارهتى بالاو تووژنه وهى زانستى له وهزارهتى پەروەردە ئەمە مانا ئەدات، من سيغه يەكم دارشتووتە وه ئەگەر جەنابت ريگەى بەدەيت هەلگرانى بروانامەى دبلۆمى بالا ماستەرو دكتورا له وهزارهتى پەروەردە كه بروانامەكانيان هاوتاکراوه له وهزارهتى خویندنى بالاو تووژينه وهى زانستى يەعنى ئەوانە دواى ئەوه وهبى رەنگە ئەوه تەواوترييت، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

بەلى زور سوپاس ماددەى دواى ئەوه بۆمان بخوینە وه.

بەرپز سلام عبدالله حسن:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

تەوهرى (۱۳) بەشە وانەكان و دابەشکردنى له دامەزراوه حوكميه كان دا لقى يەكەم بەشە وانەكان له دامەزراوه حكوميه كاندا ماددەى (۷۷) يەكەم ژمارەى بەشە وانەى مامۆستايان له هەفەتە يەكدا بەم شپۆهى خوارە وه دەبیت يەكەم مامۆستايانى خویندنى قوناغى بنەرەتى (۲۴) بەشە وانەيه دووهم مامۆستايانى قوناغى ئامادەى (۲۲) بەشە وانەيه سيبەم بەرپۆه بەر (۴) بەشە وانەيه چوارەم ياريدە دەرى بەرپۆه بەر هەر (۸) بەشە وانەيه پينجەم مامۆستاي خاوەن بروانامەى دبلۆميش بالا (۲۰) بەشە وانەيه شەشەم مامۆستاي خاوەن بروانامەى ماستەر (۱۸) بەشە وانەيه حەفتەم مامۆستاي خاوەن بروانامەى دكتورا (۱۴) بەشە وانەيه دووهم بەشە وانەكان بە پيى سپۆرى و پيداويستى دامەزراوه كه دابەش دەكرين سيبەم ژمارەى بەشە دەق نووسراوه كهى له برگەى يەكەمى ئەم ماددەيه لەم بارانەى خوارە وه دا بەم شپۆهى خوارە وه كەم دەكرينە وه يەكەم دووبەشە وانە بۆئە و مامۆستايانەى كه خالەكانى يەك و دوو سى و پينج و شەشە و حەفتى برگەى يەكەم دا هاتوون كه تەمەنيان دەگاتە (۵۰) سالى دوو چوار بەشە وانە بۆ يارى دەدەرى بەرپۆه بەر كه تەمەنى دەگاتە (۵۰) سالى سى چوار بەشە وانە بۆ ئەو مامۆستايەى كه بە پيى ماددەى (۹۳) ي چوارەم ئەركى دلنباى جوړى پيدە سپيردريت، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

زور سوپاس كى لەسەر ئەو ماددەيه قسەى دەكات؟ ناوهكان ئەخوینمە وه بەرپزان، محى الدين حسن يوسف، شپركو جودت مصطفى، اسماعيل على طه، سيبان سالم حسن، بدرية اسماعيل محمود، ابوبكر عمر عبدالله، مژده محمود محمد، ديارى انور حمه رحيم، هلز احمد محمد، عمر عبدالله فتاح، فيصل عباس عولا، لقمان حمد حاجى، هيرش حسن حمد، ياسين خضر طه، شادى نوزاد وهاب، چيا حميد شريف، خديجه عمر طه، ژيان طاهر احمد، زيدان رشيد خان اودل، نزار ملا عبدالغفار، حسيبه سعيد ابراهيم، فەرموو كاكا هيرش.

بەرپز ھېرش حسن حمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خىواي گەرەو مېھرەبان، بەنسەت ماددەى (۷۷) من پېم واپە ئەم بەشە وانانە لە ھەفتەيەك دا زۆرە پېويستە كەم بىكرىتەو بە رېژەيەك كە مامۇستايانى قوناغى بنەرەتى لە (۲۴) بىكرىت بە (۲۰) بەشە وانە ھەرەھا مامۇستايانى قوناغى ئامادەيى بىكرىت بە (۱۸) بەشە وانە و ھەرەھا ھەلگىرى پىروانامەكانىش بە شېوہەيەك جىاوازى تىدا بىكرىت كە مامۇستاي پىروانامەى خويىندى ئالاً تەنھا لە ھەفتەيەكدا (۱۸) بەشە وانەى ھەيىت، پىروانامەى ماستەر بېى بە (۱۴) وە مامۇستاي يارىدەدەر پىروفېسۆر پىروفېسۆر يارىدەدەر دىارى نەكراوہ ئەوانەش بەشە وانەيان بۇ دىارى بىكرى و، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حىيىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ياسىن.

بەرپز ياسىن خىر طە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خوداي مەزن و مېھرەبان، ماددەى (۷۷) خالى (۴،۳) بەرپوہبەر يارىدەدەر، يەئنى بەرپوہبەر دەرسى بۇ بىلېتەو يارىدەدەر دەرسى بۇ بىلېتەو ئەى چۆن ئەو مەكتەبەى بەرپوہبىات، يەئنى بەجدى ئەمن بەرپز سەرۆكى پەرلەمان بۇيە من وا شارەزامە ئەوہندەم مەكتەب كىردوون تاكو تەواوم كىردوہ يەئنى بەجدى بەرپوہبەر بچى بەلوعەى چاكات ئاگاي لە مەكتەبى بىت، يان دەرس بىلېتەو، بۇيە من پېم باشە (۴،۳) لادىرپىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حىيىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شادى خان.

بەرپز شادى نوزاد وھاب:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من دوو تىبىنم ھەيە، يەكەمىيان بە گىشتى لەسەر ماددەكەيە، ئايا ئەگەر ئەمە ماكىما ئەو ماددانەيە يان ھەسانەيە كەدەبى مامۇستا بىلېتەو ئەى ئەگەر لە تەمەنى (۵۰) سال دىارى كراوہ راستە ئەى ئەگەر مامۇستايەك لەو ھسانە كەمترى گوتەوہ چۆن چۆنى ئەمە تەكمىلەى ئەكرىت، بۇ ئەوہى بگاتە ئەو ھەيە ئۇ لە مەكتەبەكەى خۇيان پىويستى لە وەندە زياتر ھەسانە ئەبۇ مەسەلەن ئەگەر مامۇستايەكى قوناغى بنەرەتى (۲۴) بەشە وانەى بۇى دانراوہ ئەى ئەگەر (۱۵) بەشە وانە ھەبوو لەو مەكتەبەيەى بىلېتەو تەكمىلەى چوون ئەكا خالىكى تر كە تىبىنم لەسەرى ھەيە، مامۇستايانى خاوەنى پىروانامەى ماستەرەو دكتورايە كەمن پېم واپە ئەم ھسانەى كە بۇيان دىارى كراوہ زۆرە پىروانامەى ماستەر بىكرىنە (۱۴) بەشە وانە و مامۇستايانى خاوەن پىروانامەى دكتورا بىكرىنە (۱۰) بەشە وانە رەنگە باشتىرپىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حىيىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك عمر.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

له خالى (۳) برپگه (۱) پشتگيرى له قسه كانى كاك ياسين ئەكەم بەرپو بەر بەشەوانەى نەدرپتئى و خۆى تەرخان بۆ بەرپو بەردنى دامەزراو پەرورەدەكە وە من بە عەمەلېشم بېنيو، بەراستى زۆر بەى كات مامۆستاي تر بەشەوانە كانى بۆ وتوتەو وە خۆى دەرفەتى نەبوو هەندىك حالەت لە بەرئەو وەى دانانى (۴) بەشەوانە ئاسان نېبە بەسەر پۆلەكاندا دابەش بكرپت هەر شتەكە ناپتە عەمەلى، بەنسبەت خالى (۷، ۶، ۵) له برپگه (۱) هەلگرانى برپوانامەى دبلۆمى ماستەر دكتورا، ئەگەر چى له ماددەى (۷۶) مافەكانيان چەسپاوه، بەلام بەداخەو وە تەو سەر ناكەم بەو زووبەش هەمان ماف وەرگرن كە ئەمە پەيوەندى بە ئەنجومەنى وەزيرانەو وە هەيه، بە خویندى بالۆ وە هەيه، و چەند سالە ئەو هەلگرانى برپوانامەى ماستەر و دكتورا بە دواى ئەم داواكارى وەن كە داواكارى كى ئەكادېمىيە وە ماستەر و دكتورا سەر و تېكى گەورەى مەعنەوېن بۆ هەر وەزارەتېك بۆى ئەو وەى بېئەو پالئەر بۆ مانەو وەيان زۆر بېت، لېرە وەزارەتى پەرورەدە ئەركەكانى قورس كردوون مافەكەشى كەوتوتە لای غەيرى وەزارەتى پەرورەدە بۆىە من بېشنيار ئەكەم خالى (۷، ۶، ۵) له برپگه (۱) بەم جۆرە كەم بكرپتەو دبلۆمى بالآ (۱۸) ماستەر (۱۴) دكتورا (۱۲)، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ابوبكر.

بەرپز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

له برپگه (۱) (۲۴) بەشەوانە زۆرە بكرپتە (۲۲) بۆ خویندى ئامادەى (۲۲) كە بكرپتە بە (۲۰) بۆ خالى (۳) لەگەل قسه كانى كاك ياسين و مامۆستا عمر بەرپو بەر هېچى له لای نەدرپت بەرپو بەر (۸) بكرپت بە (۴) وە هەر وەها دبلۆمى بالآ (۱۸) بەشەوانە بېت ماستەرى بى ناز ناو (۱۴) بى ماستەرى بە ناو (۱۰) بى دكتورا بى ناز ناو (۱۰) بى دكتورى بە ناز ناو وە (۸) بى برپگه (۳) هى سیاغەيه تېبېنيەكەم ئەو وەى كە هاتوو بەشە دەقە نووسكراو برپگه (۱) ئەم ماددە لەم بارانەى خوارەو كەم دەكرپتەو كە تەمەنى گەشتە (۵۰) سال، واتە پېويست ناكات لە يەك و دووا دووبارە بېتەو خالى (۳) بكرپتە بەشى دووهم برپگه (۲)، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ديارى.

بەرپز ديارى انور حمە رحيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس بەشېكى قسه كانى من كرا، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك نزار.

بەرپز نزار ملا عبدالغفار:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

والله ویرای ئەو تیبینیەى لەسەر ئەو ماددەمان ھەيە، بەلام تیبینیەى تریشمان ھەيە، بەراستى ھەم وینەگرەکان ھەم وینەگرى ناو ھۆلى پەرلەمانیش کەم جار وینەى ئیمە راستەوخۆ دەگوازیتەو ھەو جیگای تیبینیەى کە ھەمان بوو، سەبارەت بە ماددەى (۷۷) بەرپز سەرۆكى پەرلەمان ئەگەر ھەزارەتى پەرۆردە پەسەندى برۆانامەى پرۆفیسۆر و دکتورا ماستەرى کرد، پیم باشە بەم شیوہیە بیئت، ماستەرى بى نازناو (۱۶) بەشە وانە دکتورای بى نازناو (۱۴) بەشە وانە مامۆستای یاریدەدەر (۱۲) بەشە وانە مامۆستا (۱۰) بەشە وانە پرۆفیسۆرى یادەدەر (۸) بەشە وانە پرۆفیسۆر (۶) بەشە وانە لیرە پشتگیری لە تیبینیەى کەى مامۆستا عمریش دەکەم سەبارەت بە دیارى کردنى پەسەندکردنى ئەم برۆانامەیانە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك زیدان.

بەرپز زیدان رشید خان اودل:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو ماددەيە رەنگە من تیبینیەى جیاوازم ھەبیئت، پێشتر لەم ماددەيەش دا ئاماژەم پیکرد کە تەعریفى بەشە وانە کرابوو لە خالى (۱) دا مامۆستایانى قوناغى بنەرەتى (۲۴) بەشە وانە لە ویدا ئاماژەم پیکرد کە پێویستە مامۆستایانى بنەرەتى بە تاییەت بازنەى یەکەم کە پۆلى یەکەم و دووھم و سێیەمى سەرەتاییین موراعاتى ئەم مامۆستایانە بکریت لە قوناغیکدان کە قوتابى تازە دیتە قوتابخانە زۆرى پێوہ ماندو دەبى بۆئەوہى پیتە کوردییەکان و پیتەکانى تر فیرى بکات و فیرى خویندەنەوہ بکەن لەم بازنەى یەکەم دا، پێشنیار دەکەم بەشەوانەى مامۆستایان تەنھا (۱۴) بەشەوانە بیئت، بۆ ئەوہى تەریکیزیكى زیاترى لای قوتابى بیئت، بۆ فیركردن لە خالەکانى تردا لە برگەى (۲) پرسیارم ئاراستەى بەرپز لە خالى (۱) خالەکانى تر (۴، ۵، ۶، ۷) تاییەت بە برۆانامەى بالآ پرسیارەکەم ئاراستەى بەرپز وەزیری پەرۆردەيە ئیمە کە کاتیک لە ماددەى (۷۶) دەلیین بە ھەموو شیوہیەك ھاوتا دەکەین لەگەل وەزارەتى خویندنى بالآ، بەلام ئەم خالانە پێچەوانەى ماددەى (۷۶) ھاوتامان نەکر بەشە وانە ئەگەر بلێین لە زانکۆ بەشە وانە ساعەتیکە، بەلام لە پەرۆردە (۴۰) خولەکە بە ناوى بەشە وانەيە، کەواتە ئیمە لە رووى یاساییەوہ ئەو سى خالەمان لە (۵، ۶، ۷) پێچەوانەى ماددەى (۷۶) ھەولە بەشەکانى تریش بەھەمان شیوہ دەبیئت تەریکیزی لەسەر بکریت، چونکە تەمەنیش لە یاسایی زانکۆی ھەر (۵۰) سال بە کاتزمیر دیتە خواری پێویست بە خال ناکات بلین لە تەمەن دیتە خواریوہ، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ژيان خان.

بەرپز ژيان طاھر احمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۶۲) و (۶۳) بەشى ئەرکەکانى بەرپوہبەر و یاریدەدەرى بەرپوہبەر نەھاتیە کە بەرپوہبەر بیئت، یاریدەدەرى بەرپوہبەر ئەرکى پەرۆردەو فیركردنیان ھەيە، کەچى لیرە بەشە

وانه يان بۇ تەخسىس كراوه، ئەگەر رىش دەتانه وئىت تەخسىس بىكەن خالى (۴/۳) ئەم بىرگە يە بىمىنىتن ھەر ھىچ نەبى باكەم بىئىتن بەرئو بەر (۲) بەشە وانە يارىدە دەرى (۴) بەشە وانە ھەبى و، زۇر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس فەرموو كاك چيا.

بەرىز چيا حمىد شريف:

بەرىز سەرۆكى پەرلە مان.

جەنابى ۋەزىر مەن يەك پىشنىار ھەيە، ھىقىدارم جەنابى تەژ پىشتە قانیا قى پىشنىارى بىكەتن و يەك تىبىنىم ھەيە، پىشنىارامە قى خالىدا رەچاوى مامۇستايان بىكەن كۆ خۇدان پىداوئىستىت تايىبەتن و يان كەم ئەندامن يان نەخۇشيت دىرئخايەن ھەنە كە ۋەكۆ مامۇستاژى دەرسىت خۇ بىژن ئەو خۇدان پىداوئىستىت تايىبەت نەشىن (۲۰) يان (۱۸) يان (۱۴) يەنى پىدا چوونىك قى ماددىدا بىتە كرنى و بىتە تەسبىت كرن كۆ بەرچاڧ بىتە ۋەرگرتن حسەتا وان كىمىترىت، خالا (۱) قى تىبىنىمامە ئەۋەبوو كە ۋەكۆ دكتور زىدانىش پىشتە قانیا ۋى دكەم كە مامۇستاين قوناغى بنەرتى تايىبەت ژ پۇلا (۱ ھەتا ۶) ئەو مامۇستا يەنى گەلەك گەلەك ماندۇبوونە كە زىدە ئەو قوتابى سالا ئىكەمە دووھەمە تىنە قوتابخانى ئەز بىژم (۲۴) زۇر زۇرە ئەگەر بتە (۲۰) يان ژى (۲۰) كىمىتر زۇر باشە جەنابى ۋەزىر ئەز يەك ژوان قوتابىمامە كومەن دەرئەي ۋلاتى خاندى ئىحتامالە ھەمى ژياناخۇدا خاندناخۇ مەن دەرئەي ۋلاتى كرىبە لە ھەموو ۋولائىت پىشكەفتى دنيايدا ھەر دىلوما بالاو ماستەر و دكتورا زىدەترىن بۇ وان تىتەدان چوونكى ئىستافادە قى تەجروبا وان پرواناما وان پسپورىا وان تىتە ۋەرگرتن، مەن پىم باشە دىلوم بالا ماستەر دكتوراژى (۲۰) حسا كىمىتر نەبىت، قىرئىژى ئەو كەسىن كە بنەرتى تىنەدان حسى وان بىتە كىمىكرن ئىستافە دەژى حسىت زىدەتر بىتە كرنى پسپورىي و شارەزايا وان، زۇر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس فەرموو كاك فىصل.

بەرىز فىصل عباس عولا:

بەرىز سەرۆكى پەرلە مان.

بەناوى خوداى گەورەو مېھرەبان، مەن ماددەي (۷۷) بىرگەي (۱) خالى (۷/۶) باس لەۋەي دەكات كە ماستەر (۱۸) و دكتورا (۱۴) يە بەپى ياساى عىراق ۋەزارەتى پەرۋەردە ژمارە (۲۲) سالى ۲۰۱۱ ماستەر (۱۴) دكتوراش (۱۰) يە، پىشتىوانىش لە كاك ھىرش دەكەم كە يارىدە دەرى پرۇفىسورى باسكرد ۋەپىشتىوانى لە شادى خانىش دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس فەرموو كاك لقمان.

بەرىز لقمان حمد حاجى:

بەرىز سەرۆكى پەرلە مان.

سەبارەت بە ماددەي (۷۷) بەرئو بەر ئەگەر بەشە وانەي بۇ دابىرئىت ئەگەر بۇ گوندەكان ئەوا راست بىت، بەلام بۇ خوئىندنگايەكى قەرەبالغ لە ناحىەكان و لە سەنتەرى قەزاو پارىزگاكان

تەسەور ئەكەم دروست نىيە و لە شوپىنى خۆى نىيە و بۆيە ئەگەر جىڭايەك بىكرىت ئەوا خىراپ نىيە و سەبارەت بە خالى (۳) من لەگەل ئەوئەمە بىرگەى (۱) و (۲) ھەر لاپىرئىت جىاوازى لەسەر بىنەماى تەمەن نەكرىت بۆ دىيارى كىردنى بەشە وانە و سەبارەت بە بىرگەى (۳) ئەلپىت بە پىپى ماددەى (۹۳) بىرگەى (۴) لە ماددەى (۹۳) بىرگەى (۴) بوونى نىيە، بۆيە ئەمە راست بىكرىتەوہ بىرگەى (۲) وە پشتىوانىش لە راکەى كاك فىصل ئەكەم و، زۆر سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك سىپان

بەريز سىپان سالم حسن:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددى (۷۷) دا داخازدكەم ئەم خالەكى زىدەبەكىن ژبو وئ ئىكى دكو دگەل دابەش كرنا وان وانا لسەر برواناما بىتە دابەشكرن قى رەنگى بىتن پىدانا پلەيا زانستى سەرجهم وان ھەلگىرئىت بروانامىت ماستەرو دكتورو پروفىسور ھارىكارى پروفىسور قى شپوہى لەقەبى علمى بۆ وان بەيتەدان و ئىنجا بشىن سەردا بىتە دابەشكرن شپوازى وانە گوتنى كوڤى رەنگىزى بىتن ماستەر (۱۴) وانەبىتن دكتورا (۱۲) وانەبىت ئەگەر ئەم نازناقى نەدەينى دى چاوا شىپىن دەرسا سەر فەرزبەكەين تقيت دەست پىكى ئەم لەقەبى وانى علمى بدەينى نىشكا بىپىن دگەل ھندى داڤى ئەگەر مە لەقەب داين ئەقە ئەم شىپاين ماددى (۷۷) دروستى جىپەجى بەكەين و ئەرك و مافىت وان وەكو وەزارەتا خوڤىندا بالائىپىن و، زۆر سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك شىركو

بەريز شىركو جودت مصطفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە بەرپوہبەرو يارىدەدەرەكەى بۆ وانە وتەنەوہ، يەعنى ئەم موئەسەسەبە ئەگەر بەرپوہبەرو يارىدەدەرىش دەرس بلىنەوہ بەراستى لەسەر حسابى ئىدارەو قىادەكەى موئەسەسەكە ئەبىت، بە دلنبايەوہ بۆيە من پشتىوانى لە بۆچوونەكانى كاك ياسىن و مامۇستا عمر ئەكەم، سەبارەت بەوہى كە بەرپوہبەرو يارىدەدەر وانە ئەلپنەوہ سەبارەت بە ماستەرو دكتورا ئىمە لە ماددەى پىشوويا ھاوتاكردنىان لەگەل وەزارەتى خوڤىندى بالائە ماناى ئەوہى كە حقوق و ئىمتىيازاتى ماددى و مەعنەويان بەرز ئەبىتەوہ بە پىپى ئەم ياسايە، بۆيە پشت بەستن بەوان و پىدانى وانەى زياتر بەوان لەگەل بەرزبوونەوہى ئىمتىيازاتى ماددى و مەعنەويان ئىفئىق و تەئسىراتى زۆرتەر ئەبىت، بۆ پىرۆسەى پەروەردەو خوڤىندن كە بەراستى يەعنى نەك ھەر ئەوہى ئەركيان زياتر بەكەين و ماستەرو دكتورا بە تەنھا نەخپىر لەم لاوہ لە ماددەى پىشتر ئىمتىيازاتىشيان بەرزئەبىتەوہ، چونكە موشكلەى ئەوہيان ھەيە، ئەلئى ئىستا حقوق مان وەكو ئەوانى ترە، بەلام ئەوا داوا ئەكرىت لپرە كە وانەى زياتر بلىنەوہ كە فعلەن ئەوہ ئىشكالە، بەلام بەم شپوہيە ھەل ئەبىت، ئىمتىيازاتى ماددى و مەعنەويان لە ماددەى پىشەوا ھاوتا ئەكرىت لەگەل وەزارەتى خوڤىندى بالائە وە لە ھەمان كاتىشا ئىفئىك و تەئسىرى ئەوان لە ساحەيا ئەبى زياتر وەك مامۇستايەكى تر كە لە مستوايەكى خوار ئەوان بى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو بدريه خان.

بەرپز بدريه اسماعيل محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۷) بىرگەى (۱) بۇ خالى (۲/۱) پىشتىگىرى لە قسەكانى مامۇستا ابوبكر ئەكەم لەسەر كەم كىردنەوەى بەشە وانەكان، بۇ خالى سېپەم پىشتىگىرى لە قسەكانى كاك ياسين و مامۇستا عمر ئەكەم ھەر بۇ گۆرانكارى لە رېزبەندى ئەو خالانە پىشنيار ئەكەم خالى (۷) بىكرىتە يەكەم خالى (۶) بىكرىتە بە دووہم خالى (۱) بىكرىتە چوارەم و خالى (۲) بىكرىت بە پىنجەم، سەبارەت بە بىرگەى (۲) كە باس لە بەشە وانەكان دەكات باس لە پىسپورى دەكات، من ئەم خالە زۆر بە خالىكى ئىجابىيە دەست خۆشىم ھەيە، بەلام كە تىبىنيان كىردووە سەيرئەكەين زۆربەى ناوئەندەكانى خويىندىن كە كاتىك مامۇستا وانەى پەروەردەى ئىسلامى دائەنرېت بۇ پەروەردەى ئىسلامى نە خەرىجى لوغەى عەرەبىيە نە شەرىعەى لەگەل ھەندى تىبىنى بۇ شتەكانى تر بۇ جەنابى وەزىر بە جىدىلم، بۇيە گىرنگە كاتىك ئەم پىسپورىيەى ديارى كىردووە و وانەى پەروەردەى ئىسلامىش بۇ خەرىجى لوغەى عەرەبى شەرىعە بى، سەبارەت بە ھەر لە بىرگەى (۲) من پىشنيار ئەكەم ئەم بىرگەىيە بۇى زىاد بىكرىت پىويستە ھەلگىرانى پروانامەى دىلۆمى بالاً (۱۸) بەشە وانە بلىنەوە ھەلگىرى پروانامەى ماستەر (۱۴) بەشە وانە بلىنەوە وە مامۇستايانى يارىدەدەر (۱۲) بەشە وانە، ھەلگىرى پروانامەى دكتورا (۱۰) بەشە وانە وە پروفيسورى يارىدەدەر (۸) بەشە وانە پروفيسور (۶) بەشە وانە لە ھەفتەيەك دا بلىتەوە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو حسيبە خان.

بەرپز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ ماددەى (۷۷) واللە من رەئىيەكى پىچەوانەم ھەيە بەرامبەر ھەندىك ھەقالانى بەرپز، ئەویش لە خالى (۳) بىرگەى (۱) سەبارەت بە بەشە وانەى بەرپوہبەرى قوتابخانەكان كە (۴) بەشە وانەيە بە حوكمى ئەوہى (۱۴) سال مامۇستا، بۇيە ئەزانم ئەو پەيوەندىيە تەندروستەى كە بەرپوہبەر بە تايبەتى لە بازنەى كەمدا كە دروستى ئەكات لەگەل قوتابى لە رىگەى گوتنەوہى ئەو بەشە وانەيە لە ھەمان كاتىشدا ھىچ فەراغىكى باساىى لە ئەركى بەرپوہبەر بەدى ناكىرېت لە (۴) بەشە وانە، چونكە ھەر بەرپوہبەرىكى بەرپز لە قوتابخانەكەيدا يارىدەدەرېك يان دووانى ھەيە، كە ئەرك و ئىشەكانى جىبەجى بىكات و سەبارەت بە بابلىن خالى (۷/۶) پىشتىگىرى راىى دكتور زىدان و شادى خان و ئەكەم لە ماددەى (۷۶) ئىمە كە باسى ھەلگىرانى پروانامەى دىلۆمى بالاً و ماستەر و دكتورامان كىردووە بە ھاوتاكىردىيان راستە ئەگەر بىت و شاىستەكانىشيان جگە لە ھاوتاكىردن پىدراپا نەك ئەو بەشانە زىاتر بەشەوانەى تر پىيان راسپىردراپا، بەلام لە كاتىك تەنھا ئەگەر بىت و بە شىوازى زارەكى يان نووسراو ئىمتىيازاتەكانىيان ھاوتا بىكرىن تا ئەو كاتەى شاىستەكانىيان دابىن ئەكرىتن با بەشە وانەكانىيان بەم شىوہيە بىت، ئەوانەى كە خاوەنى پروانامەى دىلۆمى بالان (۱۸) بەشە وانە ئەوانەى ماستەر (۱۴) بەشە وانە دكتوراش (۱۰) بەشە وانە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك محى الدين.

بەريز محى الدين حسن يوسف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من له ماددهى (۷۷) ئاماژە بە پروانامەى دىپلۆمى بالۆ ماستەر و دكتورا كردوو له وى باسى له ماف و جياوكەكانى و ئيوه دهكات، بۆيه من له گەل ئه وەم بەشە وانەى ئەو سى ھەلگى پروانامە بە گوێرەى نازناوى زانستى بىت، لەگەل نازناوى زانستيان مودەرىسە، مودەرىس موساعده، پرۆفيسورى يارىدەدەر يان پرۆفيسورە، كەواتە لەسەر ئەو ئەساسە دا بىت، بۆيه پشتگىرى لە قسەكانى دكتور زىدان دەكەم وە ئەوەى سەبارەت بە بەريو بەرەو يارىدەدەرى بەريو بەرەو من لەگەل ئەو مامۆستايەى بەشە وانەكانيان بىت جۆرىك لەو پەيوەندىەى كە لە نىوان قوتابى، چونكە ئەو مامۆستايەى كە بەريو بەرەو يان يارىدەدەرى بەريو بەرەو رەنگە تاسەر بەريو بەرەو نەبىت، بۆيه لە پرۆسەى فېرکردن و پەرودەدا كاريگەرى دەبىت، لەسەر داھاتوو ئەو مامۆستايەى، بۆيه من لەگەل ئەو مامۆستايەى (۴) بەشە وانەى بەكرىتە (۲) ئەو (۸) بەكرىتە (۴) بۆئەو بەلەينى كەم پەيوەنديان لەگەل قوتابيان بىت و رەنگە كاريگەرى داھاتوو لەسەر ئەو بەريو بەرەو ھەبى، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو مژدە خان.

بەريز مژدە محمود محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددهى (۷۷) بېرگەى (۱) خالى (۱) مامۆستاي قوناغى خويندى بنەرەتى بەكرىتە (۲۰) بەشە وانە، مامۆستاي قوناغى خويندى ئامادەى ئەويش (۲۰) بەشە وانە بىت، سىيەم يان بەريو بەرەو ھىچ بەشە وانەى كە نەبىت، خالى (۴) يارىدەدەرى بەريو بەرەو (۴) بەشە وانە، مامۆستاي خاوەن دىپلۆمى بالۆ (۱۸) بەشە وانە، مامۆستاي خاوەن ماستەر (۱۴) بەشە وانە بى نازناو بە نازناو (۱۰) بەشە وانە مامۆستاي خاوەن دكتوراي پروانامە (۱۰) بەشە وانە بى نازناو (۸) بەشە وانە من يەك تىبىنى دىكەشم ھەيە، خالى (۲) بېرگەى (۳) ئەو ماددهى (۹۳) كە نووسراو، چوارەم ئەو چاك بەكرىتە وە رىنمايى كاري پەرودەيى ئەوان دەزانن بەشە وانە بۆيان ديارى نەكراو ئەوانەى كە بكالۆرسىان ھەيە، ياخود دىپلۆمىان ھەيە، ھەر خويندىنگە كە لەوانەى ھەفتەيەك دەوام بكەن، بەلام ئەوانەى كە ھەلگى پروانامەى ماستەر و دكتوران ئايا كاتەكانى ئەوان ديارى كراو ياخود مەفروز نىيە وەكو دكتورايەك كاتيان بۆ دا بىن بكري، ھەلگى پروانامەى دكتورا بۆ ئەوەى سەرقالى تويزىنەو بەن ياخود بەشدارى كۆنفرانسى زانستى بن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو خديجە خان.

بەرپز خدیجە عمر طه:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

بەرستی منیش هاوړام له گه ل هاوپیسه کانم ئەم بەشە وانا نه وکەم بکریتەوه به تایبەت له خالی (۷/۶) ئەگەر بکریت جیاوازی بکەن له نیوان ئەو که سانهی که نازناوی زانستییان ههیه، بهم شیوهیه مامۆستای خاوهن بروانامه‌ی ماستەر به نازناو (۱۲) به‌شە وانه بی نازناو (۱۴) به‌شە وانه وه مامۆستای خاوهن بروانامه‌ی دکتورا به نازناو (۱۰) به‌شە وانه، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو هلز خان.

بەرپز هلز احمد محمد:

بەرپز سەرۆکا پەرله مانی.

سه‌بارەت ماددا (۷۷) به‌شە وانا مامۆستايت قوناغا بنه‌ره‌تی گه‌له‌ك ماندي بن، چونكه وان دوو ئەركيت سهره‌كی یت هه‌یی په‌روه‌رده‌و فیرکردنی ژي دیتنامن (۲۴) به‌شە وانه بو وانا گه‌له‌كن (۲) به‌شە وانه بینه‌ کیم کرنی مامۆستايت قوناغا ئاماده‌یی، چونكه تایبەتی ئەم به‌عسی پۆلا (۱۲) بکه‌ین چ جارا ئان به‌شە وانا ناراو‌ه‌ستن زیده‌ترژی بیژن به‌رپز وه‌زیري په‌روه‌ردی تو زانی زمانا ژ جارا ئە ئان به‌شە وانا زمانا ناده‌رکه‌ئیتن ئیحتماله‌ یان (۲۴) به‌شن یان (۲۵) به‌شە وانه نه ئاماده‌یی به‌ر هه‌ندی قیریزی راسته‌ دی ویزی وانه‌بیژ وه‌کو ئەم بیژین محازره‌ دی هیتته‌ کرنی به‌س وی مامۆستای نه‌ئیتن محازرا بیژیتن دی سهر فەرزکه‌تن (۲۴) به‌شە وانا بیژیتن یان (۲۵) وه‌ قوناغا پۆلا (۱۲) دا بار قورساتیه‌کا گرانه بو پۆلا (۱۲) به‌ر هندی ئەز گه‌ل هندی دامه‌ (۲) به‌شە وانه ویژی بینه‌ کیم کرن، سه‌بارەت به‌ ریفه‌به‌را به‌رپزان ئەم واقعی بین ریفه‌به‌رقان به‌شە وانا نابیژیت، یه‌عنی ئەم بیژین نه‌ شه‌فافیه‌ته‌ك یای هه‌ی نه‌وعه‌ گه‌نده‌لیه‌ك یا هه‌ی خشتا دابه‌ش کرنا به‌شە وانا سه‌رناقی وی یه‌ جه‌دوه‌لدا لی دی ئیلزاما مامۆستایه‌کی هونه‌ری که‌تن یان مامۆستایه‌کی وه‌رزشی که‌تن یان وانه‌بیژی که‌تن ئان وانه‌بیژا پیش هه‌ بیژیتن به‌ر هه‌ندی دینامن برگیت دیفراژی بیژیتن ئەگەر ته‌مهنی وی ژي (۵۰) سالی ئ بووری دی (۲) به‌شە وانیت وی هینه‌ خار نه‌هه‌وجه‌یه‌ حکومه‌ت ئیلزاما ریفه‌به‌ریکی که‌تن (۲) به‌شە وانا ده‌رگه‌هه‌کی لی هه‌که‌تن که ئیحتماله‌ ته‌ناوبی گه‌له‌ك جارا خشته‌یدا بیته‌ کرنی، سه‌بارەت برگا (۳/۲) ئەم زانین خه‌لکی هه‌رئما کوردستان زوی پیریبت به‌رپز سەرۆکا پەرله‌مانی زوو پیر بیتن مامۆستا یه‌عنی خه‌مو خه‌یالیت وانا گه‌له‌کن (۵۰) سالی، یه‌عنی تو حساب که‌ی ئەوه‌ چنه‌ نزیکي (۳۰) سالا خزمه‌تا کری شنی تو (۲) به‌شە وانا بو بینه‌خاری کیمتر لیکه‌ی قه‌نه‌عه‌تا من ئەهه‌ گه‌له‌ك کیمه‌ پیتقیه‌ پتر مراعاتاوان، چونکه‌ سه‌وافانا هه‌یی، فه‌قهراتیت هه‌یی، ئیشا دل یاهه‌یی و جه‌لته‌ و باوه‌ریکه‌ مشکلیت هۆ وه‌زاره‌تا په‌روه‌ردی گه‌له‌کن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس فەرموو کاک اسماعل.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆکا پەرلهمانی.

ئەز پشتگیری و پشتەقانی دکتور زیدانی کەم خیشکا حسیبە هەردووکا، یەعنی ئاشکراکر گوتی ماددە (۷۶) مە گوتی هاوتاکردنە هەمی باوارادا بەش وەختی ئەرک و واجبات هاتنەقیرئ هاتنە تەوزیع کرن وەسا نەهات وێجا ژبەرهندي ئەز پشتگیری وانا کەم مامۆستا ابوبکر مامۆستا بدریە وەکی چیت بیت نزانم جەنابن وەزیری بادینیامن ناگەهیت هەندەجارا ئەز بادینی پرسیارکەم بەرسقامن نادەت وێجا پائەم چ بکەین ئەزمانی مە بادینیە وەقیت ئەم بادینی باخقین من گوتی پرسیارامن یادی بۆچی ناسنامی تیتە وەرگرتن مخەسەساتیت وی تینە خاری یەعنی قیابا بلندبا، یەعنی وەکو مرؤف هوسا بەرئ خوب دەتی مەنتەقەن قیا بلندبا بەس هاتنەخاری کاش بەرچ دیسا پشتگیری و پشتەقانی ئەوانادکەم ئەوئیت بیژن مامۆستایین قوناغا خویندنا بنەرەتی گەلەک وەستیت گەلەک زحمەتیت بەتن چونکی زۆر ئەرکا راتبیتن شوانا یەعنی دکتور زیدانی و کاک چیا و خیشکا هلز خان و گەلەک ئەنداما دیاری کر کو ئەگەر بیئە کیم کرن یەعنی (۲۴) بیئە خاری وێجا چ بیئە (۲۲) یان بیئە (۲۰) کیمترین چونکی مامۆستایین بنەرەتی راستی گەلەک وەستیتن دیسا خالا (۳) یا (۴) بەرپووەبەر و یاریدەدەر هەما هەردووکا ئەز گەل هندیە ئیدی نەمینیت منزی تەجروبهیا هەمی (۱۳) سالاً ئەز مدرس بۆم پارا پترئ مدیری مەشغولئ ئیداری یە ئەگەر چوت سەفیژی دا پشتی چاریکەکی پشتی (۲۰) دەقا چیتە سەفیدا وەت بیئە ئەگەرئ هندی ئیزدحام و مشکیلە چیت بن ناف مەدرەسیدا وێجا چ مانعە ئەرکی ریفه برنی و کارگیری وانا هەبیتن هەوجە نینە ئەف ئەرکی دی هەبیتن دیسا بۆ خالا (۳) کو بۆ پشتی (۵۰) سالاً ئەژی گەل هندیە نەتئی (۲) دەرس بیئە خاری (۴) بیئە خاری پشتگیری و پشتەقانی هلزخانئ کەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلهمان:

بەرپزان راستە ماددە (۷۶) قاعیدە عامە، بەلام ئەکرئ بە قاعیدەیهکی خاص هەندیک له و حقوقانەیان کەمتر بن لهوانە وەزارەتی کە قاعیدە خاصەکە له دوا ئەو له وەزارەتی خویندنی بالا، بەلئ فەرموو ئەو قانونی بوو بۆیە خویندمەوه.

بەرپز ئالان حمە سعید صالح / وەزیری پەرورده:

کاک اسماعیل با نیگران نەبن والله من باش له بادینی تئ ئەگەم و بادینانیشم زۆر خۆش ئەوئیت و ناوی هەموو مندالەکانیشم بادینیە، بەلام زۆر جار قسەکانی بەرپزت تەئکیدە له قسە ی بەرپزیکي دیکە، بۆیە من زیاتر ناچمە ناو تەفاسیلەوه دەنا تیدەگەم ئەو هی تینەگەشتبم ئیعتزار ئەخوایم جەنابی سەرۆکی پەرلهمان بەر لهو هی وەلام بدەمەوه دەمەوئیت پیشنیاریک بکەم ئەگەر لهو ماددە ی پیشوش بە نەقلەکە کاک چیا بابەتیکي باس کرد من دوو ئیزافە ی بۆ سەر ئەو هی کاک چیا ئەکەم کە بە عەمەلی لەم رۆژانە بەخۆم تووشم بوو ئەو مامۆستایانە ی شیرپەنجەیان هەیه، و ئەوانەشی کە حالەتیکي دەروونیان هەیه، بابلیین ئەوانەشی کە خاوەن پیداووستی تاییەتن هەر لێرەش ئیستسنایان بکەین و له ماددە ی پیشوش نەقلەکە ئیستسنایان بکەین، بۆ نموونە مامۆستایەک تەلهفونی بۆ کردم وتی من له سیدسادی مامۆستام و له نەخۆشخانە ی هیوام پیویستیم بە عیلاج هەیه، بۆ ئەو عیلاجانە له هەفتەیه کدا دوو جار

سەردانى نەخۇشخانەى ھىوا ئەكەم ناتوانم بچمە سىد سادق ئەوۋە راستەوخۇ دەپپت نەقل بىكرېنەوۋە بۇ ناوشار، يەنى ئەو ئىستىسنايە ھەبى، پېشنىيار ئەكەم ئەگەر ئىمە لەبىرمان چوو، بەلام من لېرە پېشنىيار ئەكەم لەگەل ئەوۋەى كاك چىاش دەمچ بىكرېت، سەبارەت بەوۋەى كاك ياسىن زۇرېك لەو بەرپزانەى ئاماژە بە وەيان كىرد بۇ مەدېر دەرس بلىتەوۋە، مودېر مامۇستايە و دەپپتە مودېر و دەپپت دەرس بلىتەوۋە لەبەر ئەم ھۆكارە، چونكە مودېر ھەتا كۆتايى ژيانى مودېر نىيە بە گوپرەى ئەم قانۇنە ئەوۋەى كە ئىستا (۲۰) سالى مودېرە لەمەو دوا بە گوپرەى ئەم قانۇنە نابى مودېر بى، ئەگەر دىقەتان دا لە ماددەيەكا نووسىومانە دەبى وەزارەت ئەم ياسايە لە ماوۋەى (۴) سالا بەسەر ھەموو ئەوانەى ئىستاش جىبەجى بىكات، يەنى ئەمە بۇ ئەوۋەى كە ھەركەسىك ئەپپتە مودېر وانەزانى (الى الابد) مودېرە، نەواستە ئەخوات نەتەكلىف لە وەزىر ئەخوات، چونكە ناتوانپت لە قانۇن لابدات (۴) سالى خۆت شىاو بووى (۴) دىكەش دواى خواحافىزت بى، ئەبى دەرس بلىتەوۋە ئەگەر كەسىك من (۸) سال پىى دەرسى نەلېمەوۋە دواى چۆن بىكەمەوۋە مامۇستا، لەبەر ئەوۋەى ئەم بابەتە كە دانراوۋە زۆر بە وردى دانراوۋە بەرپوۋەبەرىش (الى الابد) نە مودېر نە بەرپوۋەبەرن، خالىكى دىكە بەرپزان لەسەر بەشە وانەكان زۆر قسەكرا جا ئەبى من ئەمپۇ تۆزىك پىاو خراپ بم لەم بابەتەيە، چونكە دەولەتدارى ئەكەم مەبەستم ئەوۋەنىيە مۇجاملە بىكەم، من لەگەل ھەموو ھەقىكى مامۇستام لەگەل مەعاشى مامۇستام، لەگەل ھەموو شتىكى مامۇستام، بەلام دەبى ئىمە بەراستى شتەكە واى لى نەكەبىن كەس ھەر ئىشيش نەكات، چونكە ئەگەر واىە من بە جەنابتان ئەلېم (۱۸) بەشە وانە بۇ ماستەر دانراوۋە زەربى (۴۰) خولەكى بىكە ئەكاتە (۷۲۰) خولەك تەقسىمى (۶۰) بىكە ئەكاتە (۱۲) سەعات لە يەك ھەفتەيا ئەكاتە (۲) سەعات لە ھەفتەيەكا (۶) رۆژ دەوام ھەيە، ئايا ئپوۋە پىتان رەوا نىيە كەسىك ماستەرى ھەپپت (۲) سەعات كارىكات، يەنى تكانئەكەم با شتەكان نەپپتە ئەو ھەر لەخۇمانەوۋە رەقەم لى بدەين ئەم بەشە وانەيە نابى ئەوۋەندە بى ئەمە لەسەر ئەساسى نىزامى وەزارەتى مەعارفى عىراقى لە سالى ۱۹۲۳ دانراوۋە بە مۇتابقەكردن بە مەنھەج پىسپۇرەكان و خەبىرەكانى عىراقى ئەم بەشە وانەيان دانراوۋە، يەنى ھەر لە خۇپەوۋە نەھاتوۋە مىزاج بى ئىستا كە داماناوۋە (۲۴) بەشە وانە بى ئىستاش ھەروايە (۲۴) بەشە وانەيە لە عىراقىش لە نىزامى ژمارە (۳) سالى ۱۹۷۷ وە نىزامى ژمارە (۳۰) سالى ۱۹۷۸ بەھەمان شپوۋە ھى مەدارسى سانەوى ژمارە (۳) سالى ۱۹۷۷ مەدارسى سەرەتايى ژمارە (۳۰) سالى ۱۹۷۸ بەھەمان شپوۋە لە سالى ۱۹۲۳ وە لەسەر ئەمە ئەروات، بەرپزان بەس (۲) بەشە وانە لەم ياسايە كەم بىكەرەوۋە تۆ حەق ئەدەى بە مامۇستايەك دەبى بەراستى شوپنەكەى بە ھەزاران ئەگەر نەلېم دەيان ھەزار بە ھەزارانى دىكە پىر كەيەوۋە، بەيانى من ئەو فەراغە چۆن پىرېكەمەوۋە، بەرپزان يەنى خۇ ئەم بەس رەقەم نىيە بولپنن با مامۇستايەك (۲۴) نەلېتەوۋە با (۲۰) بلىتەوۋە لەو (۴) بەشە وانەى كە نايلىتەوۋە (۱۲۰) ھەزار مامۇستا مىلاكەم ھەيە، بزائم چ فەراغىك و چ نەقسىكى گەورە دروست ئەبى، جامن لەگەل ھەموو ھەقىكى مامۇستام، بەلام لە ھەمان كاتىشدا ئىمە بىرمان نەچپت ئىمە بەرپرسىارتىمان لەسەر شانە ئەو ماستەرەى كە جەنابتان باسى ئەكەن حسابى كە تەنھا رۆژى (۲) سەعاتى بەر ئەكەوېت (۲) سەعات ئىش كىردن لە (۲۴) سەعاتايا ھەموو ئىنسانىك پىم واىە خۇى مورتاح كات دەپپت ئەو (۲) سەعاتە ئىش بىكات، بەللى ئەو تىپىنىيەى كاك چىاش دروست بوو كە ئەبى

خزمه تيكي زياتر و عهتايه كي زياتر ليى چاوهري بكري، جهنابي سهروكي په رله مان بهريزيك
 تيبينه كي دا ووتى ماددهى (۹۳) چوار خالى (۴) لاپراوه، راست نهكات (۴) لاپراوه نه گهر بهريزان
 له ليژنه ناگايان ليى بي، مژده خان پرسيارى كي كرد ئايا ماستهر و دكتوره كان كاتيان نه بي بو
 توپينه وه به لي نهوا من ماستهرم حساب كردوه (۲) سهعاته ئاخر كات دانانريت بو توپينه وه،
 چونكه له زانكوكانيش نهوان نهو حصه يه كي نه ليته وه و نه وهى موته فريقه به لي ده تواني
 هم ماستهر هم دكتورا توپينه وهى خو بكات نهو به شه وانانهي كه نه مپينه وه ده بي
 بيلته وه به ته كميله بيلته وه، ماددهى پاش نه مه موعاله جه كراوه نه گهر هاتوو ماموستايه ك نهو
 ئيستاش هه يه، بهر كاره له م نيزامه هه يه، له قوتابخانه كهى خو نهو به شه وانانهي نه وتوه له
 قوتابخانه يه كي نزيكى خو نزيكترين شويني خو به شه وانانهي خو ته واو بكات، هم له م
 په يره وى قوتابخانه كان هه يه، هم لاي ئيمه ش هه يه، له م مادده يه ته ئكيد له وهى شيرپه نجه ي
 ته ئكيد له وهى خاوه ن پيداويستى تايهت وه ته ئكيدش له وانانهي كه گرتى دهرونيان هه يه،
 نه من نامه وپت زور بچمه ناو ته فاسيله كه وه به راستى ئيمه ماموستامان هه يه، به عنى ئي حاله ي
 ليژنه ي پزيشكى نابى كه س كاره كهى رازى نابن ئي حاله ي ليژنه ي پزيشكى بي گرتيشمان هه يه،
 به راستى گرتيمان له ناو پولا هه يه، هيچشمان پيناكري به بي ليژنه ي پزيشكى هيچ ده سه لاتيكي
 قانونيمان نيه نه م حاله تانه نه گهر ده سه لات بدرى به وه زير يان ئيستسنائيك بكريت، زور
 سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

به لي زور سوپاس ماددهى دواى نهومان بو بخوپنه وه.

بهريز گلاويژ عبید عثمان :

بهريز سهروكي په رله مان.

لقى (۲) دابه ش كردنى به شه وانانكان له دامه زراوه حكوميه كاندا

ماددهى (۷۸):

يه كه م: شپوازو ژماره ي دابه ش كردنى به شه وانانكان له دامه زراوه حكوميه كاندا له لايه ن

نه نجومه نى وه زاره ته وه سالانه و پيش كو تايى هاتنى مانگى ته موز په سهند ده كريت.

دووه م: نه گهر ماموستايه ك نه يتوانى نهو به شه وانانهي له دامه زراوه په يوه نداره كه دا بوى

تهر خانكراوه و بيلته وه نهوا ده بيت پاشماوهى به شه وانانكانى له دامه زراوه يه كي حكومه تى

ديكه دا ته واو بكات.

سيه م: له هيچ دامه زراوه يه كي حكومى كرى وانه بيژ بو هيچ ماموستايه ك نه ژمار ناكريت

نه گهر ته واوى به شه وانانكانى خو نه وتيپته وه.

چواره م: ماموستايانى گوندو شوينه دووره ده سته كان حوكمه كانى ماددهى (۷۷) برپگه ي (۲) نه م

مادده يه نايان گريته وه، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

به لي ناويان بنووسه نهو بهريزانه ي نه يانه وپت قسه بكن، بهريزان ئيمه تا ساعه ت (۸)

دائنه شين ههر بهريزيك نه يه وپت ئيسراحت بكات قانونى كاريشمان له بهر ده سته خوتان

نه زانن نه وپش ته واو نه بيت، عه بنه ن نه م قانونه دواى نه وهى ده سته بهرى كو مه لايه تى نه وپش

وايه ئەم وەرزه ئەبى ھەرسىڭيان ان شاءالله تەواو ئەبى سى قانونى موھيمن دەبى تەواوى بکەين، بەرپزان (۷۸). محى الدين حسن يوسف، شپىرکۆ جودت مصطفى، اسماعيل على طه، ابوبکر عمر عبدالله، مژدە محمود محمد، عمر عبدالله فتاح، ديارى انور حمه رحيم، دابان محمد حسين، ياسين خضر طه، روپاک احمد رحمان، شادى نوزاد وھاب، ھلز احمد محمد، شومۆل اشين صابر، فەرموو روپاک خان.

بەرپز روپاک احمد رحمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

والله ئەمن سەبارەت بە ماددەى (۷۸) زياتر پرسىيارە لە بەرپز وەزىرى دەكەم دەلى لە دامەزراوہىەكى تر ئەگەر مامۆستا بەشە وانەى خوئى تەواو نەكرد تەواوى كە ئەى ئەگەر ئەو دامەزراوہى كە بوى ديارى كرا دوور بوو لە دامەزراوہكەى تر، واتە بوو بە بارگرانى بەسەر مامۆستا ئەو كات چ، چونكە تائىستا ئەو گرتە ھەيە، چارەسەر نەكراوہ لە ناوہندەكانى خوئىندا لە دامەزراوہكان، بوى پيم وايە دەبى ئەم ياسايە ئاماژە بكات بە رىڭخستنى ميلاك كە ئىستا گرتە لە رىى داتەپيسى ميلاكات، يەنى لە وەزارەت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك دابان.

بەرپز دابان محمد حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۸) بىرگەى (۱) لىرە ئاماژە بە ئەو كراوہ شىوازو ژمارەى دابەشكردنى بەشە وانەكان لە دامەزراوہ حكومىيەكان لىرە كە ئاماژە بە ژمارە كردووہ لە جارى پيشوش ئەوہنە بوو كە ماددەى (۷۷) ئەبى كە مادەم وەزارەت يان ئەنجومەنى وەزارەت كۆئەبىتەوہ دانىشپىت شىوازو ژمارەكانى بەشە وانەكان ئەمە ھەر كافىيە، سەبارەت بە ماددەى (۲) زۆر بە نەرم و نىانى باس لە ئەو ئەكات ئەگەر مامۆستايەك نەيتوانى گشت ئەو بەشە وانانە بلىتەوہ ئەوا ئەتوانى لە شوئىكى تر تەعويزى كاتەوہ، بەلام ماددەى (۳) زۆر توندوتىژە يەنى ھەرەشە ئامىزە وەكو ھىن وايە ئەلپت نابى لە ھىچ دامەزراوہىەكى حكومى كرى وانەبىژى بۆ ھىچ مامۆستايەك ئەژمار ناكرىت، ئەگەر تەواوى بەشە وانەكانى خوئى نەوتوو بىتەوہ، من لەگەل ئەوہيام ئەو ماددەى (۳) بەم شىوہىە لىبكرىت مامۆستايانى وانەبىژ ھەمان حوكمەكانى ماددەى (۷۷) بىرگەى (۲) ئەيانگرىتەوہ، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شادى خان.

بەرپز شادى نوزاد وھاب:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۸) ھەمان تىبىنى روپاک خانم ھەيە، لە خالى (۲) ئەلپت ئەگەر مامۆستايەك نەيتوانى گشت بەشەوانەكانى بلىتەوہ دەبى لە دامەزراوہىەكى دىكە تەواوى بكات، ئەو بارگرانىيەى كە لەسەر مامۆستا دروست ئەبىت، لە دوو دامەزراوہى پەرورەديا وانە بلىتەوہ بەراستى زۆر گرانە، پىويستە ئەمە چارەسەر بكرى و بوى ئەكرىت لەسەر ئەم ماددەيە بنووسرىت باخۆد ئەو

حاله ئىزافە بىرگە تا دابەشكردنەۋە مىلاكات بەشىۋەيەكى گىشتى تا مامۇستا توۋشى ئەۋ تەزاروبە نەبى دوو جەدۋەلى كاركردىنى ھەبى لە دوو دامەزراۋە وانە بلىتەۋە ۋە ھەرۋەھا دوو خەرىتە كاركردىن ۋ پلانى ھەبى بۇ سالەكەى ھەموۋى بۇى دەكرىت ئەۋەى بۇى ئىزافە بىرگە تا دابەشكردنەۋە بۇ ئەۋەى تەۋاۋى مىلاكات لە ۋەزارەتى پەرۋەردە پىشتىگىرى لە ۋەتەكانى رۇپاك خانىش دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموۋ كاك ياسىن.

بەرپىز ياسىن خىزىر:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بە ناۋى خۋاى گەۋرەۋە مېھرىبان، ۋاللە ۋابزانم ئىمە بى فائىدە دانىشتوۋىن ھەرچى گۇتمان جەنابى ۋەزىر تەۋزىحاتى داۋ ئىمەى قىل كىر ھىچى نەگۇرى، ئەگەر ۋايە بۇ خۇمان ئەۋەندە ماندوۋ بىكەىن، پىشتىگىرى شادى خان دەكەم يەئىنى بەجىدى ئەمىن مامۇستام بىرادەرە لە مەكتەبىكى (۴) دەرسى ھەيە، لە مەكتەبىكى تر (۲) بەشە ۋانەى ھەيە، ئاخىر چۇن دەبى لە ۋ مەكتەبەى بىچىتە ئەۋ مەكتەبە ئەۋ مامۇستا قۇربەسەرە يەئىنى بەجىدى ئەتوۋ نە ژىانت تەئىمىن كىردوۋە، مەعاشى بە دوۋمانگ جارىك دەى دەيتى نە سەيارەى ھەيە، نەھىچى ھەيە، قۇر بەسەرەى كىرىچى، يەئىنى ھىچ ئىشىكى پىى ناكىرىت ئەگەر ژىانى مامۇستا لە ژىانى ئەندام پەرلەمانى خۇشتىر لىدەكەن ۋاللە ھەر رۇژو لە مەكتەبەكى دەرسى پىى بلىنەۋە، ئەمىن پىم خۇشە ژىانى مامۇستا لە ژىانى مەن خۇشتىر بى، يەئىنى بۇيە مەن پىشنىار دەكەم مامۇستا لە قۇتابخانەكەى خۇى دەرسى بلىتەۋە لە بەشەكانى خۇى، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموۋ كاك محى الدىن.

بەرپىز محى الدىن حىسنى يوسىف:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۸) بىرگەى (۱) باس لە شىۋازو دابەشكردنى بەشەۋانە دەكات، مەن پىم ۋايە ئەۋ شىۋازو ژمارەكەى چۇنكە ژمارەكان تەحدىد كراۋە لە ماددەى پىش خۇى، بۇيە ۋا پىشنىار دەكەم كە دابەشكردنى بەشەۋانەكان لە دامەزراۋە حكومىيەكاندا لەلايەن ئەنجومەنى ۋەزارتەۋە سالان پىش كۇتايى ھاتنى مانگى تەموز پەسەند دەكرىن شىۋازەكەۋ ژمارەكەى لابلەن، چۇنكە ھەموۋى شىۋازەكانى ھەم ژمارەكانى تەحدىد كراۋە لە پىش خۇى، زۇ سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموۋ كاك دىارى.

بەرپىز دىارى انور حمە رحىم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بە ناۋى خۋاى گەۋرەۋە مېھرىبان، بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان ماددەى (۷۸) بىرگەى (۲) ئەلى ئەگەر نىتۋانى لە دامەزراۋەى پەيوەندىدارەكە بۇى تەرخانكراۋە ئەۋ بەشە ۋانانە بلىتەۋە ئەۋا دەبى پاشماۋە بەشە ۋانە لىى دامەزراۋە حكومىيەدا تەۋاۋ بىكات، مەن پىشتىگىرى رابەكەى رۇپاك خان

ئەكەم، پرسیارەكە ئەوئەبە بۇ نەوونە ئەگەر مامۆستایەك (۲۰) بەشە وانەى ھەبوو لە قوتابخانەئەك (۲) بەشە وانەكەى تر لە كوئى بۆى دائەنەن، ئایا مەكتەبەكەى دیکە ھەبە، قوتابخانەئەكەى دیکە ھەبە، (۲) بەشە وانەى كەم بێت، ئەى ئەو قوتابخانەى كە ئەو (۲) بەشە وانەى كەمە بۇ خۆى مامۆستای نەبە تا شەوئەى دیراسەى خۆى ھەبە، مەنھەجى خۆى ھەبە، پلاننى خۆى ھەبە، ئسلوبى گوتنەوئەى خۆى ھەبە، ئەمە چۆن ئەم دووانە بەبەكەوئە دەگونجەت، بۆبە من پەم باشە ئەگەر زۆر زەرور بى نەسبەى بۆى دابنەت ئەگەر بابەنەن لە (۱۵) بەشە وانە كەمترى ھەبوو ئەو كات لە شوئەنەكەى دیکە یان (۲۰) بەشە وانە كەمترى ھەبوو ئەو كاتە لە شوئەنەكەى دیکە بە گونجاندن بە رەچاوكردنى بارى جوگرافیا نازانم ھەموو ئەوانەى شەوئەى وانە وتنەى بەرئەكەوتن لەگەل قوتابخانەئەكەى دیکە، بەعنى ھەر قوتابخانەئەكەى مەلەكەى خۆى ھەبە، چۆن ئەمە ئەخەبەتە ناو جەدوئەلەو، چۆن ئەى ھەنەى، چۆن ئەم تەلەبانەى بۇ نەوونە مامۆستایەكەى بېركارى بە دوو مامۆستا ئەلئەتەوئە ئەمە، من پەشەنەن ئەكەم چارەسەر بکەت یان روونکردنەوئەى تەواومان بەداتى لەسەر ئەمە، ئەو خالەى دیکەش دەلئەت لە ھەچ دامەزراوئەئەكەى كۆمى كۆبى وانەبۆبى بۇ ھەچ مامۆستایەك ئەژمار ناکەت ئەگەر تەواوى بەشەوانەكانى خۆى نەوتبەتەوئە، ئەگەر مامۆستایەك (۲۰) بەشە وانەى نەوتبەتەوئە بەرپەز وەزیر ئەگەر مامۆستایەك (۱۸) بەشە وانەى وتوبەتەوئە (۲) بەشە وانەى نەوتوبەتەوئە یان (۴) نەوتبەتەوئە چۆن تەعامول لەگەل ئەمەبە ئەكەت، ئایا ئەمە نابەتە بربەنى ھۆى ئەمە پەنەچەت قەلبى ھەندى جار بەكار بەنەتەن مەدیرەكە لە كەشەبە ئیلا ئاخیرى بەجۆرئەك لە جۆرەكان بۇ تۆلە كەردنەوئە چۆن ئەگەر بەشە وانەئەكەى كەم بۇ ئەم مامۆستایە ھەر مووچەكەى نادەبەتەى، ھەوادارم وەلام بەدەبەتەوئە، زۆر سوپاس.

بەرپەز د. رەوئە فائەك ھەسەن / سەرۆكە پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ابوبكر.

بەرپەز ابوبكر ەمر ەباللە:

بەرپەز سەرۆكە پەرلەمان.

پەشەنەن قەسەكانى كاك ديارى ئەكەم بەرگەى (۲) لە ماددەى (۷۸) ئەوئەى بۆى زبەد بکەت بە مەرجەك بەبەنى جوگرافى لئەك نەزەك بېت ئەو شوئەنە بەرگەى (۳) بەرپەز جەنابى وەزیر ئەمە ئەگەر لە شوئەنى دوورە دەستەكان لە دېبەكان ئەم گەرتە چۆن چارەسەر ئەكەن، زۆر سوپاس.

بەرپەز د. رەوئە فائەك ھەسەن / سەرۆكە پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك ەمر.

بەرپەز ەمر فەتەك ەباللە:

بەرپەز سەرۆكە پەرلەمان.

سەبارەت بەبەرگەى (۲) ماددەى (۷۸) مەنەش بەرەستى بە ئەشكالى ئەبەنەم مامۆستایەك لە قوتابخانەكەى خۆى (۲۰) ھەسە بئەتەوئە و بۇ نەوونە بۇ (۲) ھەسە بېنەرى بۇ دوو سەى كەلۆمەتر (۲) ھەسە بئەتەوئە، ئەمە ھەر ھەسە نەبە (۲) ھەسە بئەتەوئە یان نە مامۆستامان ھەبە، (۲۰۰) یان (۳۰۰) تەلەبەى ھەبە، مەجبۆرە بەو بەشە وانەكانەوئە بېناسەت بەچەت بۇ خوئەندنگەئەكەى تر تەعارف و مەدالەكان بېناسەت وەرەقە رەست كەردنەوئە ئەمەتەناتى لە

ئەستۇيە ئەرەكە زۆر قورسە، بۆيە پىشتىگىرى لە قىسەكانى كاك دابان و شادى خان و كاك ياسين و كاك ديارى و ابوبكر ئەكەم و پىشنىارەكەشم رېك بەو جۆرەيە ئەگەر مامۇستايەك نەيتوانى گشت (۴/۳) بەشە وانەكانى تەواو بكات، بۇ نموونە مامۇستاي بىركارىمان ھەيە، بەھۆى چوار پۆلىيەو ئەتوانىت (۲۰) حصەى لە مەكتەبەكەى خۆى بلىتەو (۲) حصە ماوہ بېخىرىت لەوہ، يەئنى ئەو (۴/۳) لەسەر رىژە دامناوہ بۇ (۲۴) بەشە وانەى بنەرەتى (۱۸) حصە ئەكات بۇ مامۇستايانى خوئىندى ئامادەيى ئەوانەى نزيكەى (۱۷) حصە ئەكات ئى بەسە مامۇستايەك (۱۷) حصە بلىتەوہ لە حالەتى ناچاريا لىي قەبول كەين، بۆيە من پىشنىار ئەكەم بىكرىتە (۴/۳) ئەگەر نەيتوانى (۴/۳) كەمتر بوو قەيچى ئەكا با بىئىردىت بۇ مەكتەبىكى تر، تەبعەن ئەمە كىشەيەكى گەرەيە بۇ وانەكانى كۆمەلەيەتى بۇ بىركارى و كىميا و فىزىيا رەنگە كىشەيەكى بەسەيت بىت، مەسەلەن ئەبى يەك رۇژ بىنپىرى بۇ مەكتەبى بەسەريەكەوہ (۴) بىركارى بلىتەوہ شتى وا ئەبى قەد، يەئنى ئەگونجىت لە لاي عىلمىەوہ ناگونجى، پاشان بۇ كۆمەلەيەتى ئەبى بىنپىرى بۇ (۲) حصەى مەكتەبىك دوورتىر زۆر قورسە، ئەوہ پىشنىارى ئەخىر بىرگەيەك زىاد بىكرىت بە زنجىرەى بىنچەم مامۇستايانى نەخۆشى شىرپەنجەو خاوەن پىداويستى تايبەت تەنھا (۵/۳) بەشە وانەكانىان بلىنەوہ ئەم ماددەيە تەقريبەن پاشكۆى ماددەى پىشووہ ئەوہ تەقريبەن ھەندىك ئىستىسناى تىايە، ئەمە ھەل ئەبى من بىرم مابوو لەلاى خۆشم نووسىبوو كە لىرە ئەو ئىستىسنايە بۇ شىرپەنجەو بۇ خاوەن پىداويستى تايبەت تەبعەن ئەبى بلىين دەتوانن وەكو دەرەت پىيان بدرى ئەوہكو ئىجبارى كەئىلا شىرپەنجە وانە بلىتەوہ، لەگەل ئەوہ نىم مامۇستايەك نەخۆشى دەرۋونى ھەبى ھىچ جۆرىك مامۇستا مندال ئامانەتە مامۇستا نابى كىشەى دەرۋونى ھەبىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك اسماعىل.

بەرپىز اسماعىل على طە:

بەرپىز سەرۋكا پەرلەمانى.

ئەز پىشتىگىرى و پىشتەئنىا سەيدايى عمر دكەم بۇچوونىت ويدا وەدىسا يا مامۇستا ابوبكرى ئەقە ئىزافەبىت بەمەرجىك مەوقفى لىك نزيك بىت وەدىسا ئەز پىشنىارەكەمەقە (۷) سەعاتا ئەم سەيەك ئىت رونىشتى يەك ساعەت تىن مە بھىن قەدان ياداي تەركىزامە نەمان يەئنى ئەز داخازدكەم ئان رىستەكى وەرگىرىن يان زى بىەدواخستىن بۇ سبەى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ھلزان

بەرپىز ھلزان احمد محمد:

بەرپىز سەرۋكا پەرلەمانى.

سەبارەت مادا (۷۸) دووہم تەبعەن بەعسى نىسابە تەكمىلە نىساب موشكىلەننە ھەق سەرمامۇستاي بەس قىرى ئەو بەرپىزىت ئامازە وئ ھندى كرى كۆ مەوقع جوگرافى لىك نزيك بىتن ئەقە لىبىتە ئىزافە كرنى، چونكى مەھەبوون حالەتتە ھۆسا گوندەكى (۱۰) بەشە وانەت گونن گوندەكى دىتر (۱۲) بەشە وانا پى بىزىتن تەكلىفە بۇ زىلى كۆ ھزرىت مامۇستاي سەر (۲)

قوتابخانا تاتنه دابه شكرنى به رهندي ئه گهر مه وقع جوگرافى لىك نزيك بن حه قه كه و هيچ
مشكيله سهرقى مادديدانينه، زور سوپاس.
به ريز د. ريواف فائق حسين / سه روكى په رله مان:
سوپاس فهرموو كاك شه مول.

به ريز شه مول اشين صابر:
به ريز سه روكى په رله مان.

دياره ئيمهش وه كو ليژنه له گه ل جه نابى وه زير له سهر ئه و مادديه زور گفتوگو مان كرد، چونكه
له وانه يه له نهمرى واقع دا جيبه جى كردنى زور ناسان نه بيت، بويه پيشنياره كه ي ماموستا عمر و
ماموستا هلز خان به باش ده زانم يه عنى ده كرپت گورانكار ييه كي تيدا بكرپت كه به و شپوه يه
بروات ناسان نييه له جيبه جى كردنى، زور سوپاس.

به ريز د. ريواف فائق حسين / سه روكى په رله مان:
سوپاس فهرموو مزده خان.

به ريز مزده محمود محمد:
به ريز سه روكى په رله مان.

سه بارهت به مادده ي (۷۸) برگه ي (۲) ئه وه ي كه ده لپت له دامه زراوه يه كي حكومى ديكه دا كه
ته واوى بكات، ئايا ئه گهر شوينه كه ي دوور بوو ئيستا پارسال من ماموستام ده ناسى له ناو رانييه
به شه وانه ي هه بوو وله گونديش به شه وانه ي هه بوو ئايا كرپى هاتوو چويان بويان سهر ف
ده كرپت ئه وانه، چونكه له وانه يه قورس بيت له ناو رانييه ئه و مه كته به ي يه كه م كه ده رسي تيدا
ده لپته وه دوور بى له شوينه كه ي له وانه يه به و شپوازه (۲) كرپى هاتوو چو بكه وپته ئه ستوى
زور به ي ماموستا ي وانه بيژ، له رووى مادديه وه وه زعيان باش نييه به داخه وه، سه بارهت به
خالى (۳) كه ده لپت له هيچ دامه زراوه يه كي حكومى كرپى وانه بيژى بو هيچ ماموستا يه ك
ئه ژمار ناكريپت، ئه گهر ته واوى به شه وانه كانى خوى نه وتبپته وه ئه بى به لگه ي پى بيت، يه عنى
به لگه ي سه لمپنه رى پى بيت، كه نه يتوانيوه بو نمونه قاچى ده شكى يان رووداويكى ناخوشى
به سهردي يه عنى له و حاله تانه دا چى، زور سوپاس.

به ريز د. ريواف فائق حسين / سه روكى په رله مان:
سوپاس فهرموو جه نابى وه زير.

به ريز ئالان حمه سعيد صالح / وه زيرى په روه رده:
به ريز سه روكى په رله مان.

له و تيبينيه ي كاك ياسين ده ست پى ئه كه م به راستى من په رله مانم قفل نه كردوو به س
موجه رده حه قم هه يه، ته وزيح بدهم دواچار نه دنگ ئه دهم له سهر ئه م مه شروعه مه شروعه كه
له په رله مانه و ئه ندام په رله مانه به رپزه كان چوون دنگى له سهر بدهن ئيمه ئه و جيبه جى ئه كه ين،
من به س لپره به گوپره ي په پره و ته وزيح ئه دهم، سه بارهت به كاك دابان وه ئه و ته وزيحانه ي من
ئه يدهم يه عنى حه قپكى خومه له ره وانگه يه وه به رپرسيارى يه كه مى وه زاره ته كه م، ئه وه ي كاك
دابان ئه لپت ئه و مادديه هه ره شه يه به عه كسه وه ئه و مادديه ريگرييه له گه نده لى، يه عنى
به راستى هيچ هه ره شه يه كي تيدانويه ئه لپت با ته وزيح بدهم له هيچ دامه زراوه يه كي حكومى

كرپى وانه بيژ بۇ ھىچ مامۇستايەك ئەژمار ناكريپت كە تەواوى بەشە وانه كانى خۇي نەوتبېتەو، بۇ نموونە ئالان مامۇستاي كيميائىيە (۱۰) بەشە وانهى وتووتەو (۱۲) بەشە وانهى ماون چۇن مامۇستايەكى وانه بيژيان داناوئى خۇ ناكريپت حكومت بى خەلك بكات بە بن ديوارو بچى مليونيك و پىنج سەد ھەزار دىنار بداتە مامۇستايەك و لەولاو وانه بيژيك بچى بە (۴۰۰) ھەزار دىنار ھەموو ئەزبەتەكەى بۇى بكيپشنى و بۇ مامۇستاكە دەرس بليپتەو، ئەمە ناكريپت ئەمە ريگريپە لە گەندەلى ئەمە نەزمانى ھەرەشەيەو نە توندە، لەبەرئەوھى لەھىچ دامەزراوہبەكى حكومى ئەگەر مامۇستا بەشە وانهكەى خۇي تەواو نەكات ناتوانى وانه بيژيك دابنى وەك ئەوھى لە شوپىنى موەزفيك ناتوانى موەزفيكى ديكەى دابنى بلى با ئەو موەزفە با ئيش نەكا موەزفيكى ديكە با لە جيگاي ئيش بكات، سەبارەت بە مامۇستاي ميلاك لە ھىچ دامەزراوہبەكى حكومى كرىپى وانه بيژى بۇ ھىچ مامۇستايەك سەرف ناكريپت ئەگەر تەواوى بەشە وانه كانى خۇي نەليپتەو...

بەريپ د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريپزان كرىپى وانه بيژى تەنھا بۇ مامۇستاي وانه بيژە وای لى ئەكەين وازح بپت بەلى فەرموو وەزىرى پەرورەدە.

بەريپ ئالان حمە سعید صالح / وەزىرى پەرورەدە:

بەريپ سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەوھى كە بارگرانيپە ئەگەر تۆ مامۇستايەك تەكميلەى پيپكەى چى جوابى ئەو مامۇستايانە ئەدەنەو كە (۲۴) بەشە وانه ئەليپنەو لەو فەرزنا واحساب كەين يەك و (۲۰۰) ھەزار وەرئەگرىپ وەمامۇستا ھاوريپكەشى لە ھەمان قوتابخانە بە بەرچاوى ئەوھو (۴) بەشە وانه ئەليپتەو ھەمان پارە وەرئەگرپت، ئەمە ناعەدالەتيە دەبى رپك بكريپتەو مامۇستاكەن خۇيان ئەو ناعەدالەتيان قبوول نيپە، لەبەرئەوھى خۇيان ئەوانەى كە لەژىر بارو لەژىرفشارى كە بەشە وانهى خۇيان ئەليپنەو ئەوا ئيلتزاماتى خۇيان بەجى ئەھپنن ئەوان حەز ئەكەن ھاوريپكەى خۇيان لە قوتابخانە لە گەليايەتى وەكو ئەو معاش وەرئەگرپتەو لە ھەفتەبەكە (۴) سەعات دەرس ئەليپتەو ئەو (۲۴) دەرس بليپتەو، ئەمە ريگريپە لە ناعەدالەتى، بۇ ئەوھى دادپەرورەى لە نيوان مامۇستايان جيپەجى بپى ئەوھى مژدەخان ووتى بەلى پوستەحەقاتى

بەريپ د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەبى ئەو قسەى خۇي تەواو كات چۇن ئەبى لە ناو قسەى خەلكا قسە بكەى (۱۰) كەس قسەى خۇي كرىو، سەبرتەن ھەبى با قسەى خۇي بكات، بەلى فەرموو وەزىرى پەرورەدە.

بەريپ ئالان حمە سعید صالح / وەزىرى پەرورەدە:

بەريپ سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوھى مژدە خان ئاماژەى پيدا پوستەحەقات بەلى بۇ مامۇستايەكى وانه بيژ (۲) لە قوتابخانەيا دەرس بليپتەو ئەو ريكارانەى لە مانگى (۸) ئەگەر لە خەيالم بى لە ۸/۱۱ دەرمانكردو وە ھەزارەتى پەرورەدە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەگەر واى لېبىكەين بەرپز وەزىرى پەرودەردە نەصەكە لە ھىچ دامەزراوہىيەكى حكومى كرئى وانەبېز بۇ ھىچ مامۇستايەكى دىكە ئەژمار ناكري، ئەگەر مىلاك تەواوى بەشە وانەكانى خوى نەوتبېتەوہ، ماددەى دواى ئەو بخويئەوہ.

بەرپز مسلم عبدالله رسول:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۹):

يەكەم: وتنەوہى وانەى تايبەت لەلايەن مامۇستاي دامەزراوہى پەرودەردەيى و فيركارى حكومىيەكاندا لە دەروہى قوتابخانە لە بەرامبەر پارەيەك يان قەرەبوويەكى تر قەدەغەيە جگە لە ھەلومەرجهى لە بەندى دووہى ماددەى (۱۴۷)ى ئەم ياسايەدا ھاتوہ.

دووہم: ئەو مامۇستايەى سەرپېچى بەندى يەكەمى ئەو ماددەيەى كرد سەرھتا لەلايەن بەرپوہبەرايەتى پەيوەندىدار بە نووسراو ئاگادار دەكرئتەوہو لە كاتى دووبارە كردنەوہى سەرپېچيەكەى بە گوئىرەى سەرپېچى كارپيكراوہكان يەكئەك لە سزا كارگيريەكانى بەسەردا دەسەپئت.

سپيەم: بەكارھينانى ناوى دامەزراوہيەكى حكومى بۇ كارى بازرگانى لەلايەن دامەزراوہى ناحكومى يان كەسانى دىكەوہ قەدەغەيە.

چوارەم: پرۆگرامەكان و كئيبەكانى خويئندن ماف و خاوەنداريەتى دەگەرئتەوہ بۇ وەزارەت وە بەھىچ شئوہيەك نايئت بەبئى فەرمى وەزارەت كورت بكرئتەوہ يان دەستكارى بكرئت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى بەرپزان مونا خان ناوہكان بنووسە، شپركۆ جودت مصطفى، اسماعيل على طە، عمر عبدالله فتاح، مژدە محمود محمد، ھلز احمد محمد، ديارى انور حمە رحيم، گولستان سعيد حمد، دابان محمد حسين، عثمان كريم سوارە، شيرين امين عبدالعزيز، گۆران عمر على، ژيان طاھر احمد، مەم برھان قانع، فەرموو ژيان خان.

بەرپز ژيان طاھر احمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۹) برگەى (۱) دپرى كۆتايى نووسراوہ كە جگە لەو ھەلومەرجه تايبەتانەى لە بەندى (۲)ى (۱۴۷) ئەم ياسايەدا ھاتوہ بەرپز سەرۆكى پەرلەمان لە ماددەى (۱۴۷) ئەم پرۆژە ياسايە ھىچ ھەلومەرچيەك نەنووسراوہ ئەو ھەلومەرجانەى باسى لەسەر دەكرئت لە نوسخەى كۆندا ھەبووہ نوسخە ئەسليەكەدا ھەيە، كە ھوت بەندە، بەلام لەم ماددەيەدا ھىچ ھەلومەرچيەك تئيدا نبيە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى دەبئت پئداچوونەوہ بکەن بۇ ژمارە ماددەكان، چونكە ھەندئ ماددە لادراوہ لەبەرئەوہ تەرقىميش ھەندئ گۆراوہ، دەست خۆش بۇ تيبينىەكەت، بەرپزان چەند كەس لەگەل قسەكەى ژيان خانە، كاك مەم تەركيزمان دابئى كاك دياريش ئەوہيە كئى تر گولستان خانيش ئەوہيە شيرين

خانىش ھەر ئەۋەيە كىيى تر بەرئىزان ھلز خانىش دكتور شىركۆ كى شتىكى جياۋازى ھەيە،
فەرموو كاك بەلېن.

بەرئىز بەلېن اسماعيل حاجى ابراهيم:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

بىجگە لەو تىبىنىيەي كە وترا ئەلئى وتنەۋەي تايبەت لەلايەن مامۆستايانى دامەزراۋەي و
پەرۋەردەو فېركارى حكومىيەكانە لەلايەن دەرەۋەي قوتابخانە لە بەرامبەر بېرە پارەبەك يا
قەرەبوۋيەكى تر قەدەغەيە، يەنى ئەمە بۇ ئەو پەيمانگانەي كە دەورات ئەكەنەۋە لە ھاۋىنانە
بەرامبەر بېرە پارەبەك دەۋرەي تەقويەيە دەرس كردنى ئاستى خوئندكارەكانە ھەندى خوئندكار
ھەيە، مەسەلەن پېش بچىت لە شەشى ئامادەيى دەرس ۋەرئەگرى پېش ئەۋەي ھەرخۆي ئايا
ئەم ماددەيە بەسەر ئەو پەيمانگانەي مامۆستايانەش جىبەجى ئەبى يان نە، زۆر سوپاس.

بەرئىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك گۆران.

بەرئىز گۆران عمر على:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەي (۷۶) خالى (۲) ئەلئىت ئەو مامۆستانەي سەرپېچى بەندى يەكەمى ئەو
ماددەيەي كردوۋە، سەبارەت بە ۋە شە كارگىرىيە سزاي كارگىرى ئايا ئەگرىتەۋە، مامۆستا ھەيە
ئەسەلە ئەفرۆشپىت مامۆستا ھەيە مەسەلەن بۇ نموونە لە زۆربەي تەلەبە بىستومانە كە بە پارە
دەرچوۋە ۋەگەل ئەۋەشا ھىچ مەعلوماتىكى نىيە، قۇناغەكانى خوئندنى بە پارە بېرە، ئايا
سزاي بۇ ئەو مامۆستايانە دانراۋە، زۆر سوپاس.

بەرئىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو عثمان .

بەرئىز عثمان كريم سوارە:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۷۹) بېرگەي (۳) بەكارھېنەي ناۋى دامەزراۋەيەكى حكومى بۆكارى بازرگانى من
پېشياردەكەم ئەمەشى بۆي زياد بكرىت، كارى بازرگانى و بەرژەۋەندى شەخسى لەلايەن
دامەزراۋەي ناكومى يان كەسانى دىكەۋە قەدەغەيە، زۆر سوپاس.

بەرئىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو عمر.

بەرئىز عمر عبدالله فتاح:

بەرئىز سەرۆكى پەرلەمان.

بېرگەي (۱) ئەم ماددەيە ھەم باشو ھەم خراپە، ئەو كاتەي كە مووچەي مامۆستا باش بكرى ۋە
مامۆستا مورتاح بى پېۋىستى بە ئىشى دوۋەمى نەبى ئۇ تەنەت ئەمە لە قانۋونەكانى
مەبدەئى بەركارىشە ھەروايە، يەنى ھىچ موەزفېكى حكومى بۆي نىيە كارىكى تر بكات لە
راستيا، بەلام ئىمە ئەزانين لە ھەرىمى كوردستان مامۆستا بە (۵۰۰) ھەزار و بە (۷۰۰) ھەزارو
تەنەت بە مليۇنىكىش لە سەنتەرەكانى شارا ناژىت، لېرەش دەستى ئەبەستىيەۋە ناھېلى ھىچ

ئىشپىكى تر بىكات، تەنيا لە دامەزراوہ ناھكومىيە، كەواتە رىك بەدەستى خۆت ئەو مامۆستا بەتوانانە كە ھەن لە دامەزراوہى ھكومىيە دەرنەكەى كە بچن بۆ دامەزراوہى ناھكومى، يەئنى نەتىجە كە رىك ئەو ھەيە ئەو قوتابخانە ھكومىيەكان بەپايت كە ئەمە يەكەك لە كىشەكانە لە كوردستان بەراستى كە جۆرىك پىشتگىرى بە دامەزراندنى ھكومى، من پىشنيار ئەكەم ئەم ماددەيە بە موتلق نەبى لەكاتى وەرزى خويندنا بۆ نەبىت وانەى تايبەت بلىتەوہ با لە پشووى ھاوينە مامۆستايەك سەربەست بىت دوومانگى ھاوينەكەى سەرقالى وانە وتنەوہ بىت، خالىكى تر بىرگەى (۵) زياد كەين لەم ماددەيە ئەويش ئەو ھەيە مامۆستا و فەرمانبەرى ھكومى مافى گواستەنەوہى ھەبىت، بۆ دامەزراوہيەكى ناھكومى پەروەردەيى بەپىيى ياسايى كار كە ئەمە زەمانى ئەوہ ئەكات كە عىلاقەيەكى تەندروست ھەبى لە نيوان قوتابخانەيەكى دامەزراوہى پەروەردەيى ھكومى لەگەل ناھكومى، تۆ ئىختيار ئەدەيە دەست ئەوہى دللى لاي دامەزراوہى ناھكومىيە، من ئىستا ئەزانم بەپىيى ياسا مامۆستا لە دامەزراوہى ھكومى كەچى لەولا بەفعلى مديرى قوتابخانەيەكى ناھكومىيە، يەئنى بەفعلى لەپشت قوتابخانە ناھكومىيەكەوہيە، بۆ ئەوہى ئەمە نەھيلىن كى ئەوہى بە ئاشكرا لە ھكومى بىمىنيتەوہ كىش ھەيە بچىتە ناھكومى بەپىيى ياسايى كار دەرفەتى پىبدرى، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق ھسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك دابان.

بەريز دابان محمد ھسین:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۷۹) بىرگەى (۳) ھەمان پىرسيارى كاك بەلینم ھەيە، كارى بازىرگانى چىيە ئەمە يەك، دوو ئەم كارە كە كارى بازىرگانىيە كارىكى خراپە، بەلام كە ئەوہى ئاماژەيى پىكراروہ نووسراوہ قەدەغەيە چىيە يەئنى ئەگەر سزايەكى موعەينى ھەيە، بالىرە بنووسرىت، يەئنى ياساى كارىپىكراو ھەيە، با ئاماژەى پىيى بىكرى بۆ نمونە ئەگەر كارى بازىرگانى كرا ھەر قەدەغەيە كرا چىيە، يەئنى ئەمە تۆ ووتت قەدەغەيە، بەلام ئەى گەر كرا ئىجرائاتەكە چىيە ئاماژەى پىبىكرىت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق ھسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو مژدە خان.

بەريز مژدە محمود محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتىوانى قسەكانى كاك عمر دەكەم قسەكانى من لەلایەن ئەو ھەوہ كرا، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق ھسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك اسماعيل.

بەريز اسماعيل على طه:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆچى نزا ئەم دى بەپىت مامۆستاي بەتەنگ كەين ئەم زانىن مامۆستا ئەفە چەند سالى قوربانىا دەت بەس ئەم شىپىن چارسەر كەين ئەگەر خۆ دەرسى تايبەت وانىت تايبەت ئىشكالەك ھەبىت

ئەم شىيىن چارەسەر كەين ئەم بېژىن وتنەى وانە تايبەت لە لايەن مامۇستاي دامەزراوہ قەدەغەيە بۇ قوتايبەكانى ئەو خاندنگەھا كە تەنھا ئەما تۆ تەمامەن مەنع كەى دەرسى خسوسى بۇچى مهندس پشتى دەوامى مەكتەبا ئىستشارى قەت كەت و بۇ خۇ ئىش كەتن دكتورىي چىتە دەوامى و ئىقارارى يى تىت عيادى قەت كەتن بۇخۇ ميهەنيە سەحيە چنە دەوامى و ئىقارارى تىن بۇخۇ عيادىت خۇ قەت كەن دى بۇمە مەدرسى ھىتە مەحروم كرنى ژقى ئەوى دىي و مەعلم ئەگەر تەريىي و ئەم شىاباين ھند مووچەكى وەساو راتبەكى داباين منەت كرىا ئەز باوہرناكەم چ مامۇستا بۇ خوشيىت خۇ دەرسىت خسوسىبەدەت چ مامۇستا بۇ خوشيا دلنى خۇ دەرسىن خسوسى نادەن بەس چنكى پىتقىنەو موحتاجن ويجا ژبەرھندى ئەزبىژم بەس بلبىتە مەنعەكرن نەفسىت قوتايبيت مەدرەساخۇدا گەندەلى چى نەبىت، يەعنى ئەو ئەز مەدرەسى فلان مەدرەسىمە يا مەدرەسا نايبىت ئەز دەرسىت خسوسى دەمەف قوتايبيت فى مەدرەسى ئەما مەدرەسەكادى بىتە ئەگەرى ھندى ژيانا عىيالى من خوش ببىت بۇچىە دى قى مەنعى كەن ئەز بىژم بلانى بەس بلارىگە مەدرەسى بىتە گرتن نەفسىت مەدرەسا خۇدا دەرسىت خسوسى نەدەت بۇ قوتايبيت خۇ ئەما بۇ قوتايبيت مەدرەسەكادى وەكۇ مهندسا وەكۇ دكتورا وە زەمىن مساحيە وەكۇ گەلەك ميهەنى دى دەف ئەقە باشترە ودى پتر فايدى قوتايباىزى بىتن و مەدرەسادايبىتن، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ھلز خان.

بەرپىز ھلز احمد محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۷۹) قەدەغە كرنا ماددىت تايبەت ئىجابات و سلبىياتىت خۇيت ھەى ئەم زانين ھندەك تازە يت بۇينە تاجر ئىحتمالە درس دەرسا خۇ نابىژن دىچىتن بۇ تەلەبى خسوسى گرىتن بۇ ھندى دەولە مەندىبتن ئەقە سلبىياتن ئىجابات ژى يت ھەى بارۇدوخى مامۇستا نەيى باشە (۵۰۰) ھەزار و (۶۰۰) ھەزار نەشىت مەعشەتنى خۇ بدەتنى حكومەتنى قەتەنى نادەتنى حكومەت پلە بەرزكرناوى يا راگرى حكومەتنى مافىن وى يت دراستايى نەداينى دى چاوا شىتن بۇ خۇ خانى كرىتن يان خانى ئاھاكەتن عىيالى خۇ فرىكەتا مەدارسا مەسارىفاكەتن بەرھندى ئەف قەدەغەكرنە موتلقى ئەز گەل دانىنم يادىترزى دايسى و بابى تەلەبەى يى ھەى يى دەولە مەندە ئەگەر كۆرى وى يان كچاوى قەتابخانەيەكى ببىت مامۇستا وانى بۇت بىژىتن ئاسەتنكى پىتقى نەبىتن دى كارىگەرىي كۆرى وى كەتن يان كچاوى كەتن خاس مەعدەلى ناچارىبتن بچت مامۇستايەكى وانا تايبەت بۇ بگرتن بۇ ھندى كۇ ئاستى وى قوتابى بلند كەتن ژبەر ھندى ئەف ئەوئىدىا ھەنى پرسىيارەكى جەنابى وەزىرى ئايا ئەگەر مەنوكة گوت وانا قەدەغەكر دىچل سەنتەراكەين باشە سەنتەرا سەنتەرھەنە نوكة سەنترىت ھەيى ھىز كرنا وانا ئەو سەنتەرىت ھەيژى ئەف مامۇستايت چنە وىرى ھەر ئەو قوتايبيت خۇ بەنە وىرى باشە دىچل دەركرنا مەرزەما كەين جەنابى وزىرى كو نوكة رەخ قوتابخانا ئىعدادىەت كاوہ كۇ مەزنتىرىن ئىعدادىە لى دھۆكى رەخ وئقە ھەتا دەرى ھەمى ئەوى بۇينە پەرتوك خانەو مەرزەمەنەو دەھان مەرزەمەيت ھىدان ھاتى راستە چوارەم دا بەعسى پرۇگرامى خاندنى ھاتىە كرنى لى لازمە

سەرىعى دەرکونا مەرزەماژى بکەن کۆ (۳) ۋەزارەت بى مەعنەنە جەنابى ۋەزىرى ۋەزارەتتا پەرۋەردىيە ۋەزارەتتا ناف خۆبە ۋەزارەتتا رەۋشەنبىرىيە ئەگەر ئە وخالاً (۱) ھاتە پەسەندىكى پىتقىيە قەدەکرنا مەرزەماژى چۈنكى ھەقىقەت ئە ۋە تۆشى مەشاکلات بىتن پۆلا (۱۲) مەنھەجى كىتابى قوتابى دى چت مەرزەمى خىنيت مەرزەمەژى ئىشتھادا مامۇستايە احتمالە تىشتەكى تىدا گوتى ئارىشەدى تىدا پەيدابىن، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك شىركۆ.

بەرىز شىركۆ جودت مصطفى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتىۋانى لە ۋوتەكانى دكتور اسماعيل ئەكەم لەگەل مامۇستا ھلزان ئەۋەى بەندە دوۋەمى ماددەى (۱۴۷) باسكرا كە بەندى دوۋەمى نىيە، بەلام پرسىارىك لەسەر ئەۋەى كە ئەلپىن لە بىرگەى (۱) لەم ماددەيە ئەلپىن لە دەرەۋەى قوتابخانە ئەى لە ناۋەۋەى قوتابخانە، يەئنى ئىستا لەم بىرگەى (۱) مەئەى دەرەۋەى قوتابخانە ئەكەين كە چالاكى تاييەتى تىدا بىكات ئەى لە ناۋەۋەى قوتابخانە جوايىكم دەست كەۋىت لەۋەيە ھەلى ۋەسەت كە ھوققەكە دەست كەۋىت ھەم ئەۋەى كەلپى ئەترسن ئىستغلال بىرپىن تەدرىس بۇ بازىرگانى يان بۇ ئەۋان لەسەر حسابى ھىنى ھكومەت ھەل ئەبى كە لەكاتى پىشۋەكانا بۇ قوتابى غەبرى ئە ۋە قوتابخانەيان بتوانى، يەئنى لەكاتى بلىت عوتلەى ھاۋىنە بتوانىت دەرسى تاييەت بلىتەۋە قوتابى غەبرى قوتابخانەكەى خۆى، پىم وايە ئەمە ھەلپىكى ۋەسەتە، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ئە ۋە (۱۴۷) ۋە (۱۳۵) بەرىزان. سوپاس فەرموو كاك دىارى.

بەرىز دىارى انور ھەمە رحىم:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەۋرە ۋە مېھرەبان، ۋىراى پىشتىگىرىم لە قسەكانى مامۇستا ھلزان ھلزان بەرىز سەرۆكى پەرلەمان لەم پىرۆژەش ئەم سەرنجە ھەبوو، ھىوادارم لە رەچاۋى كىردنى لە مولاھەزەكان رەچاۋى قسەكان بکەين ھەۋلەدەين ھەرجارە ۋە كەسپك بىت، مەسەلەن ھەندى جار بىرگەيەك ماددەيەك لە مولاھەزەيەك ھەلدەگرىت دۋاى كە كران قسەكان دۋاى ناچارى پىشتىگىرى بکەى، يان دووبارە قسەكانى بکەى، بۇيە لەم پىرۆسەيە زۆر ھىن نەبىن ۋە خەلگىش ئامادەى ئەۋەى تىدايىت، بلىت پىشتىگىرى ئەۋە ئە ۋە ئەكەم، يەئنى يان قسەكانم كراۋ ھىوادارم ئە ۋە تەنەۋە دەست كەن ھەموو جارپك بۇ نەموونە ھەرجارپك كەسپك لە پىشا قسەبكات لەسەر پىرسى مامۇستاي خىۋى يەئنى ئەم بابەتە بابەتپكى گىرنگە، بەس ئايا چۈن تۆ قەدەغە دەكەى، يەئنى بەناۋى جىاۋاز لە پەيمانگاۋ شۋىنە مەسەلەن بلىپىن نا فەرمىەكان ئەگەر لە مۇئەسسەسە نەكارىت ئىمە ئەزانىن مامۇستايەكى زۆر ھەيە، تاييەت ئەگىرىن لە مالەۋە، يەئنى چۈن تەعامول لەگەل ئەمەيە ئەكەين، پىم وايە جىيەجى كىردنى لە ئەرزى واقىعە قورسە، بۇيە مەن ئە ۋە پىشنىارەى مامۇستا ھەمەم پى باشە سالانىش ھەبوو يەئنى ئە ۋە كاتانە بىت كە ۋەرزى خۋىندىن نىيە ئەمە يەكەم، دوۋەم ئەمەى بەھىز كىردن لە بىرى ئەۋەى خولى بەھىز كىردن بىرپىتەۋە

مامۇستاي تايبەت بگيريت گرنگە وەزارەتى پەرۋەردە بىر لەۋە بىكاتەۋە خۇي وىستەمى خۇي بەھيز بىكات تاۋەكو مامۇستا نەچىت بۇ پەيمانگا خويىندىكار نەچىت بۇ پەيمانگا مامۇستاي دىكە بگيريت و ئىلا، ئاخىرى خالى چۈرەمى ئەم ماددەيە بەرپىز وەزىرى پەرۋەردە لە ئەرزى واقىيە چۈن تەعامول لەگەل مەلزەمە ئەكەن مەنەش لەگەل مەلزەمە نىم، بەلام پرسىيارەكە ئەۋەيە لە كۇتايى بركەي (۴) ئەلپت بەبى فەرمى وەزارەتلىك ئەگەر كورت بگيرتەۋە يان دەستكارى بگيرت مەبەستى لە پىرۇگرام و كىتەبەكانى خويىندەنە، باشە ئەگەر بەشپىك مامۇستاي بەشپىك بە پىويست نەزانپت يان مامۇستايەك زۇر جار ھەندىك لەۋ مەنەجەي بەشپىك كىشەي خويىندى ئىمە زۇرى مەنەجە، مەنەجەكە زۇر زۇرە لە برى ئەم قەدەغەكرنە يەنى پرسىيارىك ھەبە، ئەم مەلزەمە بۇ ھاتووتە ئاراۋە، ئەم كورتكرىدەۋەي بۇچى ھاتووتە ئاراۋە، كىشەيەك ھەبە لە مەنەجە ئەم مەنەجە پىويستە وەزارەتى پەرۋەردە پىش قەدەغە كرىدى كورتكرىدەۋەكەي يەكەم شت ھەۋلېدات خۇي مەنەجە خۇي ئەگەر پىيى وايە ھەندى شتى تىدايە زەرۋورنىيە ھەندىك كورت بىكاتەۋە سىستەمى خويىندەكەي خۇي چاكى بىكاتەۋە، چۈن لە ئەرزى واقىيە مامۇستايەك بە قوتايىبەكانى ئەلپت ئەم بەشە گرنگ نىيە ئەم چەند ھىنە سەعى تىيدا مەكەن ئەي چۈن تەعامول لەگەل ئەمە ئەكەن، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس فەرمو وەزىرى پەرۋەردە.

بەرپىز ئالان حمە سەيد صالح / وەزىرى پەرۋەردە:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بەۋەي كە ماددەي (۷۹) خالى (۱) بەراستى ھەر لەناۋ وەزارەتى پەرۋەردەش دوو تەۋەر ھەبوو بۇ خۇم ئەۋەنە بىت لە مەسئولىەتلىك دەرچم تەھمولى مەسئولىەتەكە ئەكەم، بەلام من بەخۇم لەگەل ئەۋەنىم پىم وايە ئەۋ بابەتە لە ئەرزى واقىيە قورسە، ئەۋ وانانەي خسوسى تۇ قەدەغەي بىكەي لەبەرئەۋەي ناكىرت تۇ لەھەر بەردەرگايەك پۇلىسپىك دانانپىت، خەلك ئەگەر مامۇستاي بۇ مندالى خۇي گرت وەئەمە ناچىتە بوارى جىيىبەجى كرىدەۋە وپشنگىرى ئەۋ پىشنىارەي براىي بەرپىزم مامۇستا اسماعىل ئەكەم كە دىارى كەين لەلايەن كەم سىياغەيەكى باشتىرى بىكەينەۋە دىارى بىكەين كە بۇ قوتابىيانى قوتابخانەي خۇي قەدەغە بىت، چۈنكە يەنى ئەۋ مامۇستايەي خۇي نەچىتە مالاۋە دەرسى خسوسى پىيى بلىت كەۋاتە بەلى خەلكىك لىرە ھەيە، ئەبى ئەۋ مامۇستايە واجبەكەي خۇي لە ناۋ قوتابخانەكەي خۇي باش بەجى نەھىناۋە بچىت لە مالاۋە دەرسى پىيى بلىتەۋە، بەس ئەۋە رەئى من ئەۋەي كاك اسماعىل پىشنىارى كرىد گونجاۋە باشە ئەگەر تەمەناي ئەۋ بىكەين بابەتەكە چارەسەر ئەكات ئەگەرنا لە ئەرزى واقىيە تۇزىك قورسە، ئەۋەي كاك گۇران فەرموۋى بابەتى پرسىيارو سزا ماددەي (۸۸)كە گۇران ئامازەي پىدراۋە ئەگەر گەيشتىنە سەر ماددەي (۸۸)بە تەفاسىلەۋە باس ئەكات، ئەۋەي مامۇستا عمر باسى كرىد بىداتەكەي ئەۋىش وەكو مامۇستا اسماعىل ھىناي، بەلام دواتر لەگەل ئەۋەي ناھكومى تىكەل بوو لە قوتابخانە ناھكومىيەكان مامۇستاي ھكومى بى ھەيە، بەسنى وانەش دەرس بلىتەۋە دواي لە ياساكە پىيى ئەگەين شىۋازى عارەق خواستىن مۇلەتى بى موۋچە تەۋاۋ كرىدى نىسابى خۇي ھەيە، دواي تەۋاۋ كرىدى نىسابى خۇي بچىت لە قوتابخانەيەكى

ئەھلىش دەرس بلىتتەو، بەلام بە رىژى (۸۰%) و (۲۰%)كەلە ياساى ژمارە (۱۴) ى سالى ۲۰۱۲ ى پەرلەمانى كوردستان بۇ قوتابخانە نا حكومىيەكانىش ئەو كاتەش ئاماژەى پىدراوہ لىرەش ئاماژەى پىدراوہ، سەبارەت بەوہى كاك دابان پىرسارى كرد مەبەست چىيە لەوكارە بازگانىيەكان كاك دابان زۇرجار قوتابخانەيەكى ناحكومى بۇ ئەوہى قوتابى رابكىشىت بۇلاى خۇى مامۇستا دابان لە قوتابخانەى كوردستانى حكومى ئەم سالى مامۇستاي ئىمەيە ئەمە بەكارهينانى ناوى موئەسسەسەيەكى حكومىيە بۇ تەوسىع كردنى بازگانى خۇى، تۇ دەكرى مامۇستا دابان ئەگەر ئىعارەيە لەلاى تۇ دەكرى ناوى مامۇستاي دابان بەينى، بەلام ناكرىت بەس باسى ناوى موئەسسەسەى حكومىيەكەى بكەى ئەو قوتابخانەيە بۇ نموونە لە ھەولپىرە قوتابخانەيەكى زۇر باشە تۇ بازار پەيداكردى خۇت لەسەر ناوى موئەسسەسەيەكى حكومى بيىنى دەكرىت بەو رىگايانەى كە رىگە پىدراوہ كارەكانى خۇت بكەى، مامۇستا ھلزان فەرمووى بۇ سەنتەر ھەيە، سەنتەرەكان رىگە پىدراون رىنمايىمان ھەيە، رىنمايى ژمارە (۱)ى سالى ۲۰۲۰ ژمارەى (۲)ى سالى ۲۰۲۰ ھەمانە (۲) رىنمايى لە ھەقايەى كوردستان بلاوكراوہتەوہ نزىكەى ھەوت ھەشت ھەزار گەنجى ئەم وولانە لەسەر ئەو سەنتەرانە كارئەكەن، بەراستى ھەموويان مۇلتىيان ھەيە، خالى مەلزەمە زۇر بە سەرىعى مەبەستەكەم عىيارەى مەلزەمەيە كە ئەلپت چى پرۇگرامەكان و كىيەكانى خوئىندن، يەئنى حقوقى مولكى يە ماف و خاوەندارەيەتى دەگەرئىتەوہ بۇ ھەزارەت بە ھىچ شىوہبەك ناپى بە برپارى فەرمى ھەزارەت كورت كرئتەوہ، يان دەستكارى بكرىت كاكە ديارى من رىزم ھەيە، مامۇستا ديارى چى باشە بخوئىنئىتەوہ چى باش نىيە نەبخوئىنئىتەوہ، چونكە ھىچ كەسئىك لەو مامۇستايانەى وانە ئەلپتەوہ پسپورى مەناھج نىن تابزانى چى دائەنپن بۇ قوتابيان ئەو كىيەنە بەسلسىلە دانراون، ئىمە ھەختى خۇى بابەراستى تۇزئىك من بە سەرىحى بلىم بۇ ھەموو ئەوانەى كە نىگەرانىش ئەبن لە ئەمانە ھەختى خۇى زۇر بەمان قوتابى بووئىنە مامۇستا لە پۇلەو ھەواجباتى پىيى ئەنووسىنەوہ ئىستا لە پۇلەو مامۇستا واجبات نانوووسىتەوہو مەلزەمەكەى ئەو بكرىت، مەلزەمەكە چىيە ھەر كىيەكەيە خۇ شتىكى لپى زياد نىيە بەس كورتى كردۇتەوہ، يان ئاسانى كردوہ لەبەركردن يان ديارە كە ئەو كىيە كە دانراوہ چۇن ئەيەوئىت مېشك ھەزان بۇ قوتابىيەكە دروست بكات نەك بەوہى شپوازى تەقلىدو خالپەندى بخەيتە بەردەستى قوتابى و دەرخی كاو لەبەرى كات ئەيەوئىت بىر بكاتەوہ، لەبەرئەوہ خالى چوارەم ئاماژە بەئەوہدا ھەقى ھىچ كەسئىك نىيە كىيەكانى خوئىندن دەستكارى كات كورتى بكاتەوہ ھەر مامۇستايەك تىبىنىش لەسەر ھەر پرۇگرامىك ھەيە، ھەلەى تىيىدايە دەيەوئىت كە پىشنىارەكانى خۇى لەرىگاي سەرىپەشتىارى پەرەردەيىيەوہ بدات بەبەرئىوہبەرى گشتى پرۇگرامەكان دراسە دەكرىت، لەبەر ئەوہ كارىكى گىرنگە ئەگەر ئىمە لەم پەرلەمانەوہ بە قانونەوہ بە قانون مەلزەمە مەنع كەين بەراستى عائىلەكان گىرۇدە بوون بەدەستى مەلزەمەوہ، ھەر مالئىك را ئەكات تەلەبەى پۇلى (۹)ى ھەبئى باى (۲۰۰) ھەزارو (۳۰۰) ھەزار مەلزەمە بۇى بكرىت ئەى باشە كىيە ھەيە، ئەم كىيە دانراوہ مامۇستا ئەبن ئەم كىيە بلىتەوہ ھەكارى مامۇستاشە لەناو قوتابخانەكە بە قوتابىيەكان بنوووسىتەوہو ھەكو جاران بەراستى ھەكاتىشى ھەيە، دەبئى ئەو كاتەش بدات بە قوتابىيەكان ئەوہ بنوووسنەوہ يان ناكرىت بلىت من لە گرۇپكى فایبەر دائەنئىم تىبىنىيەكان ھەكو جاران

دەرسى خۆت شەرحى ئەكەيتەوۋە ۋەكو جاران تېيىنىش قوتابىھەكان دەفتەريان ھەبوو ئەياننووسى، ئىستانە قوتابى ئەنووسىتەو تېئەگەي ئەبى عائىلەكەشى راکات، چوار پېنچ مەلزمە لە چوار پېنچ شوپىن بىكرىت بەراستى ئەمە گىرنگە قەدەغەي كەين، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس بەريزان ماددەي دوای ئەومان بۆ بخويئەو، فەرموو كاك بزار.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوهرى (۱۴) لىژنەكانى قوتابخانەو خويئىنگەو پەيمانگە حكومىيەكان ماددەي (۸۰):

يەكەم: لەگشت قوتابخانەو خويئىنگە كۆمەلگەيەكى پەرودەيى و پەرودەيەكى حكومى بە

بىبارى بەريز بەرەكەي ئەم لىژنە پىك دەھىندىت:

۱- لىژنەي دلئايى جوړى لىژنەي تاقىكردنەو ھەكان.

۲- لىژنەي وردىنى كردنى نمرەكان.

۳- لىژنەي كارگىرى.

۴- لىژنەي ھونەرى و كاروبارى ۋەرزشى و ھونەرى و ئەدەبى و چالاكىيەكانى.

۵- لىژنەي ژىنكەو پاك و خاويئى بە دواداچوونى تەندروستى.

دووهم: ھەرلىژنەيەكى دىكە بە پىويست دەزانىت و دامەزراوەكانى لىي ئاگادار دەكاتەو، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەريزان كى ئەيەويت قسەبكات لەسەر ئەم ماددەيە؟ محى الدين حسن يوسف، شىركۆ

جودت مصطفى، اسماعيل على طه، هلز احمد محمد، گولستان سعيد حمد، شيرين امين

عبدالعزيز، چيا حميد شريف، بهجت على ابراهيم، گلاويژ عبىد عثمان ، ابوبكر عمر عبدالله، مژدە

محمود محمد، فەرموو كاك بەجت.

بەريز بەجت على ابراهيم:

بەريز سەرۆكا پەرلەمانى.

سەبارەت ماددى (۸۰) بەعس لە دروستكرنا لىژنا كەتن لە قوتابخاناو خويئىنگاو پەيمانگىت

حكومى دەست خۆشى لىت كەين لىژنىت باشىت داناي بەس رەعيامن لىژنەكا گەلەك گىرنگ

گەلەكا مېھم تىدانىنە پىشنياركەم ئىزافە كەنە سەر ئەقى لىژنا بەدواداچوونا مەرجەكانى

تەندروستى فرۆشگايەت قوتابخاناو يان خويئىنگەكان چونكە ئەم بينىن رۆژانە يان ھايقانە

مەگوليت بيتن تەلەبە تەسەموم بۆ چىت بيتن پىويستە ئەف لىژنەيە زەرورە ۋە گىرنگە

تىداھەبيت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك چيا.

بەرپز چيا حميد شريف:

بەرپز سەرۆكا پەرلەمانى.

د ماددا (۴۲)دا كۆمەلىك مناقشهك زۆر سەرکرد بەعس ھاتەكرنى كۆ ئەو رەفتارپن نەشیاو وەكو كېشانا جگاراو چەك و رەفتارپن كۆ دژى يان رېكلام كرن بۆ ئەحزابپن سىياسى وپرى درپژى ھاتە بەعس كرن ئەوژى من پېشنىياركرد كۆ لپژنەك بپتە دروست كرنى من قپت قپرىدا لپژنەك بپتە دروست كرنى بناقى لپژنا رەفتارى ئەولپژنە كۆقان تىشتا كۆنترۆل بكەت ھەم ماددا (۴۲)دا ھەم قپدا ئەو رەفتارپن كۆ نەشیاو رەفتارى بپتە دروست كرن لى زپدەبپت يان لپژنا كارگپرى و رەفتارى قپرىدا لپژنا كارگپرى ھەيە، يان زپدەبكەن يان دەمچ بكەن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسپن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو مژدەخان.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشنىيار دەكەم ماددەى (۸۰) بپگەيەك زپاد بكرپت بە ھەشتەم لپژنەى بەرزەفتكردن لپژنەى ئپنزاباتى كاتپك لە ماددەى (۴۲)دا ئەو سزايە دانراوہ بۆ خوپندكار پپويستە بە لپژنەيەك ئەو سزايە دپارى بكرپت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسپن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو كاك اسماعيل.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكا پەرلەمانى.

ئەزپشتگپرىا خپشكا مژدە كەم وەئەز بپژم ھەر بۆ چوونا سەيداپن چيا ژى ھەر ئەو بۆ وەكو بەعسى رەفتاراكرى ئەكە لپژنەيا ئپنزاباتى ھەبت دى وان تىشتا چارەسەرکەت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسپن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو شپرىن خان.

بەرپز شپرىن امين عبدالعزیز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۸۰) بپگەى (۱) نووسراوہ ئەگەر مەبەست بپت، لە بپگەى (۱) بپگەى (۲) بەدوادا نەھاتووہ، بۆيە پېشنىيارى راست كرنەوہى دەكەم ئەگەر مەبەستەكە ئەو بپت، كە ئاماژەى بە يەكەم كرنەوہ وەپېشنىيارى ئپزافەكرنى لپژنەيەك دەكەم لپژنەى خەرچى و لە قوتابخانەو خوپندنگاكان ياخود لپژنەى چاودپرى وداراپى وە پىشتگپرى لە رەئى كاك بەجت و مژدەخان ئەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسپن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو گولستان خان.

بەرپز گولستان سعید حمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە ۸۰) پشٹیوانی لە قسەکانی بەرپز کاک چیا ئەکەم سەبارەت بە لێژنە ی کارگیری و رەفتاری و دارایی و وای لیبکریت، سەبارەت بە پینجەم خالیان لێژنە ی هونەری بۆ کاروباری وەرزی و هونەری و ئەدەبی و چالاک و بوونە نیشتمانییەکان ئیمە نەورۆزمان هەیه، پێوستە ئەو لێژنە متابع بن پاشان لە دواي شەشەم من پیم گرنگە لێژنە یەکی دیکە هەبیت لێژنە ی هەلسەنگاندنی مامۆستایان ئەمەش بە دروست کردنی فۆرمیک مەسەلەن فیت باکی مامۆستایان بگەریتەو هەرچ ئاستیک ئەتوانن تیگە یەشتن بە قوتابی بپن ئەو ئاستە ی قوتابی بەرزکردنەو یان قوتابیەکان لە جۆری تیگە یشتن لە مامۆستاکان رازین، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک ابوبکر عمر عبدالله.

بەرپز ابوبکر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

پشتگیری کاک چیاو مژدە خان و دکتۆر اسماعیل ئەکەم بۆ بپرگە ی (۸) ناو بنریت لێژنە ی بەرزەفت کردنی کارو رەفتارە ری پینە دراو هەکان بە گویرە ی ماددە ی (۴۲)، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک شیرکو.

بەرپز شیرکو جودت مصطفی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

پشتگیری پینیارەکانی دکتۆر اسماعیل و مامۆستا ابوبکر و مژدە خان ئەکەم بەو ئیشکالە ی کە حانوت هەیه، لە قوتابخانە یە وەپارە سەرف دەکریت وەچوارەم کە ئەلین لێژنە ی کارگیری بیکە ی بە لێژنە ی کارگیری و دارایی، بۆ ئەو ی لێژنە ی داراییەکان وردبینیە چ موعاملە ی لەگەل حانوتا لەگەل هەر شتیکی ترا لەو ی کۆنترۆل بکریت، بکریت بە کارگیری و دارایی و کە بۆ ی زیاد بکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس فەرموو کاک محی الدین.

بەرپز محی الدین حسن یوسف:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

پینیارەدە کەم جگە لە لێژنە ی تاقیکردنەو هەکان لێژنە ی گازندە شمان هەبیت، چونکە زۆر جار لەو هختی نموونە کان و تاقیکردنەو هەکان یان لێژنە ی گازندە لە قوتابخانە کان هەبیتن، جگە لەو ه پشتگیری لە مژدە خان و دکتۆر اسماعیل و مامۆستا ابوبکر دەکەم وە پینیار ی ئەو ه دەکەم لێژنە ی کارگیری و دارایش بگەریتەو لێژنە یەکی تاییەت بیت، بە بەرزەفت کردن بۆ رەفتارەکانی ناو ئەو دامەزراوانە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو ھلز خان.

بەرپز ھلز احمد محمد:

بەرپز سەرۆكا پەرلەمانى.

سەبارەت ماددا (۸۰) پىشتىگىرىيا دكتور اسماعيل و مژدە خانى و كاك چىاو مامۇستا ابوبكرى و دكتور شېركۆ دكتور محى الدين كەم كۆ لېژنە پەكادى بېتە ئىزافە كرن گرنگىرىن لېژنە يە لېژنا ئىنزاباتىە چونكى مەقۇرى ماددا (۴۲) دا بېرگا (۳) دا مە بەعسى قى عقوبە يىن ياكى كۆ (۱۰) رۆژا قوتابى دېش قوتابخانى ھېتە دىركرنى ئەگەر ئەف بىر بارە ژ لېژنە نەبىتن ھندەك جارا كېشىن كۆمەلە يە تى چىت بن رىقە بەر تى قى بىر بارى بدەتن دى كېشىت كۆمەلە يە تى بۆ چىبىتن بەر ھندى ئەز پىشتىگىرىيا قان بەرپزىت ھەت كەم كۆ فعەلەن لېژنا ئىنزاباتى لېژنە كا گرنگە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس فەرموو گە لاوېژ خان.

بەرپز گلاوېژ عبىد عثمان :

بەرپز سەرۆكى پەرلەمانى.

سەبارەت بە ماددە (۸۰) پىشتىگىرى لە راىى ھەندىك برادەران دەكەم كە باسىان كرد چەند لېژنە يەك زىاد بكرىت، سەبارەت بە ھەلسەنگاندنى مامۇستايانىش پىم باشە روونكردەنە وە يەك بەدەم لېژنە يە دلنىايى جۆرى ئەم كارە دەكاتن لە قوتابخانە وەكو زانكو كان ھەم فىت باكى مامۇستا وەردەگرىت ھەم فىت باكى ئىدارەش وەردەگرىتن و كارىگەرى مەسەلەن چۆنىيەتى فېرېوونى قوتابيان وە پىم باشە لېژنە يە پرۆگرام و ھەلسەنگاندنىش زىاد بكرىت لېرەو و لە ھەفتەمىش ھەر لېژنە يەكى تىرىش وەزارەت بە پىويستى دەزانىت بە مەرجىك پىش دەست پىكى سالى خویندنا دامەزراوەكانى لىي ئاگادار بكاتەو، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس بەرپز وەزىر قسەتان ھەيە؟ لېرەنە ماو بەلى بەم شىوہ يە كۆتايى بە دانىشتەكانى ئەھپىن بەيانى دانىشتە ئەكەينەو.

د. رېواز فائق حسېن

سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان - عىراق

ھىمەن ھەورامى

جىگىرى سەرۆكى پەرلەمانى

كوردستان - عىراق

منى نبى قھوچى

سكرتىرى پەرلەمانى

كوردستان - عىراق

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۆتوكۆلى دانىشتنى ژمارە (۹)ى
چوار شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۱۵
خولى پىنجه مى ھەلبىژاردن

پروتۆكۆلى دانىشتىنى ژماره (۹)ى چوار شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۵

كاتژمېر (۱۰)ى بەيانی رۆژى چوار شەممە رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۵) پەرلەمانى كوردستان - عېراق بە سەرۆكايەتى د. رېواز فائق حسېن سەرۆكى پەرلەمان و، بە ئامادەبوونى بەرپىز ھېمەن ھورامى جېڭرى سەرۆك و، بەرپىز منى نى قھوچى سكرتېرى پەرلەمان، دانىشتىنى ژماره (۹)ى ئاسايى خولى پېنجه مى سالى (۲۰۲۲) ى خۆى بەست.

بەرنامەى كار:

بە پېى حوكمى ماددەى (۵) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۱۶)، بېرگەى سېيەم لە ماددەى (۱۸)، بېرگەكانى يەكەم و دووھم و سېيەم و چوارەم و پېنجهم لە ماددەى (۲۰)، ماددەكان (۴۷، ۴۸) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۵۲) ماددەكان (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بېياريدا بەرنامەى كارى دانىشتىنى ژماره (۹)ى ئاسايى خولى پايپزەى سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى ھەلېژاردنى پەرلەمانى كوردستان لە كاتژمېر (۱۰)ى بەيانی رۆژى چوار شەممە رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۵) بەم شېوھەى بېت:

يەكەم/ خويندنەوى يەكەم بۇ پېشنيازە ياساى بەردەوام بوونى خولى پېنجه مى پەرلەمانى كوردستان بە پېى حوكمى بېرگەى پېنجهم لە ماددەى (۷۸) ماددەكانى (۷۹ و ۸۰) لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان.

دووھم/ بەردەوام بوون لە سەر خويندنەوى دووھمى پېرۆژە ياساى پەرورەدە و فېركارى لە ھەريمى كوردستان.

بەرپىز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەناوى خواى بەخشندە و مېھرەبان.

بەناوى گەلى كوردستان، دانىشتىنى ژماره (۹)ى ئاسايى خولى پايپزە سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى ھەلېژاردنى پەرلەمانى كوردستان دەست پى دەكەين سەرەتاش داوا لە بەرپىز سكرتېرى پەرلەمان دەكەين بەرنامەى كار و پوختەى كۆنووسى كۆبوونەوى پېشو و ناوى ئامادە نەبووانى بخويئېتەوھ.

بەرپىز منى نى نادر قھوچى / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرنامەى كار:

بە پېى حوكمى ماددەى (۵) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۱۶)، بېرگەى سېيەم لە ماددەى (۱۸)، بېرگەكانى يەكەم و دووھم و سېيەم و چوارەم و پېنجهم لە ماددەى (۲۰)، ماددەكان (۴۷، ۴۸) بېرگەى يەكەم لە ماددەى (۵۲) ماددەكان (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرەوى ناوخۆى پەرلەمانى كوردستان دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بېياريدا بەرنامەى كارى دانىشتىنى ژماره (۹)ى ئاسايى خولى پايپزەى سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى ھەلېژاردنى پەرلەمانى كوردستان لە كاتژمېر (۱۰)ى بەيانی رۆژى چوار شەممە رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۵) بەم شېوھەى بېت:

يەكەم/ خويىندىنەۋەي يەكەم بۇ پېشنىيازە ياساى بەردەۋام بوونى خولى پېنجه مى پەرلەمانى كوردستان بە پېى حوكمى بېرگەي پېنجه م لە ماددەي (۷۸) ماددەكانى (۷۹ و ۸۰) لە پەيرەۋى ناوخۆي پەرلەمانى كوردستان.

دوۋەم/ بەردەۋام بوون لە سەر خويىندىنەۋەي دوۋەمى پېرۆژە ياساى پەرۋەردە و فېركارى لە ھەرېمى كوردستان.

پوختەي دانىشتنى ژمارە (۸)ى ئاساىي بە پېى حوكمى بېرگەي دوۋەمى ماددەي (۲۰۵۲) لە پەيرەۋى ناوخۆي پەرلەمانى كوردستان پوختەي دانىشتنى ژمارە (۸)ى ئاساىي خولى پايىزەي سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى ھەلبۇزاردنى پەرلەمان لە كاتۇمېر (۱۰)ى بەيانى رۇژى سى شەممە رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۴) بەم شېۋەيە بوو:

دەستپېكردنى دانىشتن لە لايەن بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان و خويىندىنەۋەي بەرنامەي كار و پوختەي دانىشتن و ناوى ئەندامانى ئامادە نەبوو بە مۆلەت و بى مۆلەت لە لايەن بەرپىز سكرتېرى پەرلەمان و دەستپېكردنى بېرگەكانى بەرنامەي كار لە لايەن بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان و خويىندىنەۋەي دوۋەم كرا بۇ ماددەكانى (۶۱ تا ۸۰) لە كۆي گشتى (۱۸۱) ماددە لە پېرۆژە ياساى پەرۋەردە و فېركارى و كۆتايى ھاتنى دانىشتن لە لايەن بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان، بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان ئەو ئەندامانەي كە ئامادە نەبوون ھەموويان مۆلەتيان پېدراۋە (رۇژان محمد كرىم، سروان محمد على، سيروان فرج محمد، سەركۆ آزاد، سلمى فاتح، ھاورى بىنا، ھىدە مراد) لە ئىۋارەكەش بە ھەمان شېۋە (محمد سعدالدين انور، صباح محمود محمد، مەم اسكندر، ھىمداد صباح)، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى بەرپىزان دەست بە جېبەجى كردنى بەرنامەي كار دەكەين، داوا لە سەرۆكايەتى لىژنەي ياساىي دەكەين بېنە جېگەي خۇيان، نوقتەي نىزامى دەنوسين (كاك عەلى، كاك سىپان، كاك كاۋە، سەرچنار خان، مژدە خان، كاك سروان) كاك عەلى فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

مەن بە پېى پەيرەۋى ناوخۆ قسە دەكەم تايبەت بە بېرگەي يەكەم دەسەلاتەكانى پەرلەمان ديارن لە قانۇنەكە لە ھەموو قانۇنە بەركارەكاندا ديارە بە پېى چ دەسەلاتىك پەرلەمان دەتوانىت تەمەنى خۆي درىژ بكاۋە خالى يەكەم دوو ئەگەر قەرارە پەيوەست بىت بە ئىتيفاقەۋە ئەم ئىتيفاقە ئىستا ناكرىت بەس دەكرىت شەش مانگى تر بكرىت جا بۇ ئىستا نەكرىت، ۋە ھىچ زەمانىكىش نىبە ئەگەر دۇخى كوردستان واى لى بىت دوو ھىز رىك بەكون ئىنتىخابات دەكرىت ئەگەر رىك نەكون تا ئەبەد ناكرىت، كەۋاتا تا ئەبەد ئىنتىخابات لە كوردستان يا ناكرىت يا دەبىت بە ئىتيفاقى دوو ھىزى سىياسى بكرىت، بۇيە ھىۋادارىن روونكردەۋەي قانۇنيمان پى بەدن ئىستىناد لە سەر چ قانۇنىك تەمەنى پەرلەمان درىژ دەكرىتەۋە.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پرسپارىيەك له دهستهى سەرۆكايهتى پەرلەمان دهكەم هەر له م وەرزهدا چەند ياداشت و چەند پېشنيازه ياسا دراوه به سەرۆكايهتى پەرلەمان كه هەمووى پەيوەندى راستەوخۆى به ژيانى خەلكهوه هەبووه نەخراوته بهرنامهى كار، بەلام دريژكردنهوى ماوهى پەرلەمان كه له (۹/۳۰) تهقدیم كراوه ئیستا (۱۰/۵)هيه له ماوهى پینچ رۆژدا ئیستا خویندنهوى يەكەمه و موافقهى لهسەر كرا و هیئەرایه هۆلى پەرلەمان و ئەو ماوهیه دريژ دهكریتهوه، وه ئەوهى پەيوەندى به خەلكهوه هەيه ناكريت بەلام ئەوهى كه پەيوەندى به بەرژهوهندى حزبە سياسییهكان بهتایبهتى دوو حزبى دهسهلاتهوه هەيه خیرا دههینن بۆ ناو پەرلەمان و خویندنهوى يەكەم و دووهى بۆ دهكەن و دهيكەن به ياسا.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بهلى زۆر سوپاس، مژده خان فەرموو.

بەرپز مژده محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هەر له م پەرلەمانهدا له (۱۱/۶) سویندمان خوارد هەموومان پاريزهري بەرژهوهنديهكانى خەلك بين، بەلام ئەوهتا دهبينين كه هەر وهك سەرچنار خان وتى چوار ساله ياداشتهكانى خەلك ئەوهى كه پابهنده به مافى خەلك ناخريته بهرنامهى كارهوه، بەلام ئەوهتان خستۆته بهرنامهى كارهوه به نایاسایى كه كورسى بۆ خۆتان دريژ دهكەنهوه هەموومان دهزانين كه وهعدمان دا و سویندمان خوارد دهبوو پابهند بووباین به قورئانهكهوه، بەرپز سەرۆكى پەرلەمان هەموومان دهزانين ئەگەر ماسییهكى بهسەرچوو يا شتیكى بهسەرچوو دەرخواردى خەلك بدريت تووشى سەرەتان دەبن به دريژ كردنهوى ئەو خولهى پەرلەمان و سەرۆكايهتى و حكومهتیش تووشى سەرەتان دهبيت بۆ خەلك پرۆسهى ديموكراسى دهبيتته سەرەتان بۆ خەلك هیوادارم دريژى نهكەنهوه و پابهند بن به سویند و وهعهدهكانى رابردووى خۆتان كه له رابردوو وهعدتان به خەلكدا خۆت پیت وابوو دريژكردنهوه بۆ مام جهلالیش ئاسایى نییه خۆت وهكو قانونییهك پیت وانهبوو تكایه ریز له قسهكانى خۆت بگره له قسهى سەرۆكى حزبهكهتان بگرن هەم كاك مهسعود و هەم مام جهلال كه لهگهڵ دريژكردنهوى پەرلەمان نهبوون ئیستا عەيبه بۆ خۆمان كورسى بۆ خۆمان دريژ بكهينهوه.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بهلى سوپاس مژده خان، كاك سپيان فەرموو.

بەرپز سپيان سالم حسن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشتر دوو پەرلەمانتارا ئاماژه ب هەمان بابەتدا من دقيت ب بادینى بهحس بكم داکو خەلكى بادینان ژى تيبگههيت كا ئەقروكه ل پەرلەمانى كوردستانى چ دبیت من دقيت پرسيارى ئاراستهى سەرۆكايهتيا پەرلەمانى كوردستانى بكم خەلكى كوردستانى ژبو چار سالان دەنگ ب نوینهريت خو دان ژبو وئ ئيكي ل پەرلەمانى كوردستانى بهرگريى ژ مافى وان بكن، كهواتا

دقیت خه لکی کوردستانی وئ برپاری بدهت که ئایا په رله مانی کوردستانی چ بکتهت خه لکی بؤ چار سالآ دهنگ دا مه کو ئه فرۆکه ل په رله مانی کوردستانی داکۆکی ژ مافیت وانا بکهین ئه فرۆکه ب چ ریکاره کی یاسایی به ریز سه رۆکا په رله مانی په رله مان ب خو ماوی خو یی یاسایی دریز دکتهت کو پیچه وانیت هه می ده قین یاساییه ئه گه ر ده قه کی یاسایی هه یه مه دقیت روونکرنی بؤ مه بدهن، چونکه ئه قه پیشیلکرنا مافی هاو لاتیتهت هه ریمما کوردستانییه کو دقیا ل (۱۰/۱) هه لېژاردنا په رله مانی هاتبا کن لئ به داخه وه ئه فرۆکه په رله مان ب خو ب ریکه کا نه شهرعی ماوی خو دریز دکتهت، له وما داخازا روونکرنی ژ جه نابئ ته دکم هؤکارا دریز کرنا وادی په رله مانی چیه؟

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

زور سوپاس، کاک کاوه فرموو.

به ریز کاوه عبدالقادر حسن:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

من به دستوور به یاسا به په پره و قسه ت له گه ل ده کم به پیی دستووری عیراق له ماددهی (۵۶) ده لیت ماوهی په رله مان چوار ساله و له دانیشتنی یه که مه وه دست پی ده کات و کۆتا دانیشتنی له سالی چواره م کۆتایی دیت له یاسای هه لېژاردنی هه ریمی کوردستان یاسای ژماره (۱)ی سالی (۱۹۹۲) باس له وه ده کات که خولی په رله مانی چوار ساله له یه که مه وه دست پی ده کات هه تا چوار ئه وه له ماددهی (۵۱) له ماددهی (۶) له په پره وی ناو خو باس له وه ده کات که خولی په رله مانی چوار ساله و له کۆتا دانیشتنی سالی چواره م کۆتایی دیت، یه عنی به یاسا به دستوور به په پره و نایاساییه دریز کردنه وهی ماوهی په رله مانی کوردستان به راستی عه یبه شهرمه په رله مان خو ی ته مه نی خو ی دریز بکاته وه، خه لک بؤ چوار سال دهنگی به ئیمه داوه ئه وه بن پی کردنی دیموکراسیه ته ئه وه ریز نه گرتنه له مافی هاو لاتی له دهنگی هاو و لاتی له سه نگی هاو لاتی یه عنی هیزیکن ده زانن ده دۆرینکه ده زانن له ئینتیخابات شکست دینن چون ده بیت خو یان ته مه نی خو یان دریز بکه نه وه به راستی ئه مه عه یبه یه کی گه وره یه ئه مه شکسته به راستی ئه مه میژوو یه کی ره شه میژوو ی خولی پینجه می په رله مانی کوردستان.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

سوپاس کاک کاوه، دکتور شیرکو فرموو.

به ریز شیرکو جودت مصطفی:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

به ناوی خوی گه وره و میهره بان، سه بارهت به برگه ی یه که می کۆبوونه وهی ئه مرۆی په رله مان دریز کردنه وهی ته مه نی په رله مان بیگومان موخاله فه یه کی دستووری روون و ئاشکرایه ئیمه ئوبال و مه سئولیه تی ئه م پیشیلکارییه له پرۆسه ی دیموکراسی له مافی دهنگدر له و قه براناهی که به سه ر ئه م هه ریمی کوردستانه دا هاتوو و دروستکراوه واقعی کاره ساتباری خه لکی هه ریمی کوردستان که ده یه ویتهت هه ناسه یه ک بدات له ریی هه لېژاردنه وه ئوبال و مه سئولیه ته که ی میژوو ی ده خه ینه ئه ستوی جه نابتان به راستی ده خه ینه ئه ستوی پارتی و یه کیتی و گوران که ئیمزایان کردوو له سه ر پرۆزه ی دریز کردنه وهی ته مه نی په رله مان

پلاسخارت دوپننى زور بە روونى تەھىدى كىردىن بەۋەى كە درېژكردنەۋەى وادەى پەرلەمان چاۋەرۋانى ھەلۋىست و سزى قورسى لى بكن، بۇيە ئۇبالى ھەر دەرھاۋىشتەيەك لە سەر دەرئەنجامى درېژكردنەۋەى تەمەنى پەرلەمان بەم شىۋەيە...

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىيىن / سەرۋكى پەرلەمان:

دەست خۇش، شىرىن خان فەرموو.

بەرپىز شىرىن امىن عبدالعزىز:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ئامازە بە بىرگەى يەكەم لە بەرنامەى كارى ئەمپۇى بەرنامەى كارى پەرلەمانى كوردستان سەبارەت بە ماۋەى درېژكردنەۋەى پەرلەمانى كوردستان دەپرسىن لە پەيرەۋى ناوخۇى پەرلەمانى كوردستان تەمەنى پەرلەمان دىار كراۋە كە چوار سال دەپىت بە ھەمان شىۋە لە ياساى ھەلۋاردنىش ھەروا ھاتوۋە يەنى دەپىت ھجەيەكى قانونى ھەپىت تاۋەكو ئىۋە بىپارى ئەۋە بەن كە تەمەنى پەرلەمان بە نىياساىى درېژ بىرئەتەۋە، ۋە درېژە بە تەمەنى ھكۈمەت و درېژە بە تەمەنى سەرۋكى ھەرپىم بىرئەت لە كاتىكدا دۇخى ھەرپىمى كوردستان لەم چوار سالى تەمەنى رابردوۋى ھەم پەرلەمان و ھەم ئەم ھكۈمەتەدا بە خراپترىن دۇخدا تىپەرىۋە ئىستا بە چ قانون و بە چ ياسايەك دىسانەۋە درېژە بەم بارگرانىيە دەدەن بە سەر شانى خەلكدا، ۋە خالىكى تر كە بە پىۋىستى دەزانم قسەى لەسەر بىكەم تىرۋرى سىياسى لە زۇنى پارىزگى سلىمانى گەپىشتۋە ئاستىكى يەكجار مەترسىدار لە ماۋەى چەند مانگىكدا دەيان كەسى سىياسى تىرۋر كراۋە بە بى ئەۋەى دەست بۇ كەسى تاۋانبار درېژ بىرئەت بە بى ئەۋەى ئەۋە كەسانە بىرئەت بە دادگا بە بى ئەۋەى ناسنامەى ئەۋە كەسانە ئاشكرا بىرئەت ئەمە رۇلىكى يەكجار ناشىرىن بوۋە بۇ سەر ھكۈمەتى ھەرپىمى كوردستان و بۇ دامەزراۋەى ھەرپىم بە جى دەھىلئەت...

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىيىن / سەرۋكى پەرلەمان:

بەلى قسەكانت دروستە ياداشتىك بۇ سەرۋكايەتى بنووسە بە نووسىن ئەۋەى لە ۋەلە دەپلىن ھەر ۋا دەروات، مامۇستا ابوبىر فەرموو.

بەرپىز ابوبىر عمر عبداللە:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پاساۋى درېژكردنەۋەى خولى پەرلەمان كە نىياساىيە بۇ دوو شت دەگىپنەۋە دەلپن كىشەكانى ھەموارى ياساى ھەلۋاردن و كارا نەكردنەۋەى كۆمىسيۇن دەستەى سەرۋكايەتى پەرلەمان لە ماۋەى ئەم خولەدا لە ماۋەى چوار سالى رابردوۋ چىتان كرد بۇ كۆمىسيۇن چەند جەلسەتان كرد لەگەل كۆمىسيۇن چەند جار كۆمىسيۇنتان ھىنايە ناو ئەم قاعەيە كە باسى كىشە و گىرئەكانىان بىكەن، ۋە چەندىن جار ئىمە جەنابتانمان ئاگادار كىرئەتەۋە بە خالى پەيرەۋى ھەر ۋەكو ئىستا گوىمان لى دەگىن و گالئەشتان بە قسەكانمان دىت يەنى چىتان كىرئەتەۋە بۇ كۆمىسيۇن لە چوار سالى رابردوۋدا كە موئەسەسەيەكە سەر بەم پەرلەمانەيە ھەر لە بىدايەتەۋە ئىۋە دەتانگوت كە ئىمە سوئندمان خوارد لە (۲۰۱۸/۱۱/۶) دەتانگوت تا (۲۰۲۴) فىعلەن ئەم ئىرادەيە دىار بوو ھەر لە سەرەتاۋە، ۋە پار ئەم كاتانەش كە من بە بەرپىزتانم وت يەك سال ماۋە لە تەمەنى پەرلەمان ئىۋە دەتانگوت برا و خوشكى خۇتان دوو سالى تىش ئىمە پىكەۋەين، كەۋاتا ھىچ ھەۋلىك نەدراۋە

له ماوهی رابردوو بۆ ئەو هی که خولی ههلبژاردن له کاتی خۆی ئەنجام بدری، بۆیه وهباله که ی ئەستۆی دهستهی سهروکایه تی په ره له مانه.

بهريز د. ريواز فائق حسين/ سهروکی په ره له مان:

به لي باشه به قوربان بهرپرسياره تيبه که هه لده گرین هه موومان پیکه وهین، کاک سروان فهرموو.

بهريز سروان محمد علی:

بهريز سهروکی په ره له مان.

به ناوی خوی گه وه و ميه ره بان، ئيمه چهنه جار يک ياداشتمان پيشکه شي سه روکايه تی په ره له مان کرد بۆ بانگهيشتی وه زي ري ناو خو و وه زي ري پيشمه رگه بۆ به دوا داچوون له سه ر ئەرک و واجباتی پيشمه رگه که چی تا وه کو ئيستا بي وه لام ماوه ته وه، وه ليژنه ی پيشمه رگه و ليژنه ی ناو خو ش يه عني نه ک جار يک چهنه جار يک و دوو جار رهنگه ده جار زياتر داوا ی ئە وه مان کريپت هه موو ميلله تی کورديش شاهيده له سه ر ئە وه ی که داوا ی چی ده که ين بۆ پيشمه رگه که حه قی دروستی پيشمه رگه يه يه عني ئە گه ر پيشمه رگه شه هاده ی هه بيت بۆ هه ژمار ناكريپت پيشمه رگه و اجبی زۆره و هه موو نار يکيبه ک و ناشيري نيبه ک به سه ر پيشمه رگه ديپت و پيشمه رگه ش ده مرپت بۆئه وه ی ئيمه بزین، بۆيه به راستی من داوا له هه مووتان ده که م جار يکی تر ئە گه ر به و جوړه پروات و جوابی ئيمه نه درپته وه رهنگه دوايين دانيشتنی من بيت تا په ره له مان ماوه و تا سروان ماوه يه عني بايکو تی دانيشتنه کان ده که م ئە گه ر له سه ر پيشمه رگه به جواب نه يه ن.

بهريز د. ريواز فائق حسين/ سهروکی په ره له مان:

به لي زۆر سوپاس کاک سروان، ده ست به جيبه جي کردنی بر گه ی يه که می بهرنامه ی کار ده که ين وه لامی هه موو ئە و پرسيارانه تان له خویندنه وه ی دووهم له لايه ن بهريزان له ليژنه ی ياسايی ده درپته وه، به لي کاک عباس و کاک جلال فهرموون، وه لامه که له لای ليژنه ی ياساييه له کو بوونه وه ی خویندنه وه ی دووهم، به لي فهرموون.

بهريز عباس فتاح صالح:

بهريز سهروکی په ره له مان.

پيشنيازه ياسای بهر ده وامي خولی پينجه می په ره له مانی کوردستان داش عيراق پيشکه ش کراوه له لايه ن ژماره يه ک ئە ندامی په ره له مانی بهريز که پیکه اتوو له سه ن ماده له گه ل هۆيه کانی ده رچوواندن له لايه ن ئە و ئە ندامه بهريزانه ی خواره وه سه رجه م ئە ندامانی فراكسيونی پارتی ديموکراتی کوردستان که (٤٥) ئە ندامه، (٢٢) ئە ندام له فراكسيونی يه کيتی نيشتمانی کوردستان، (١١) ئە ندام سه رجه م پیکه اته کاتی ئە م فراكسيۆنه، وه (٧) ئە ندام له ئە ندامانی فراكسيونی گوړان داوا له بهريزتان ده که م ئاراسته ی ليژنه ی تايبه ته مند بکريپت، زۆر سوپاس.

بهريز د. ريواز فائق حسين/ سهروکی په ره له مان:

به لي ئە و پيشنيازه ياسايه ئاراسته ی سه رجه م ئە ندامانی په ره له مان و ليژنه ی ياسايی ده کريپت زۆر زۆر سوپاس، بهريزان به پيی ماده ی (٢) ده مانه ويپت خه سلته تی به په له ی پيی بده ين هه ر بهريزيکی له گه له با ده ست بهر ز بکاته وه، کي له گه لدايه؟ په سندرکرا زۆر سوپاس، بهريزان له ليژنه ی ياسايی ده توانن بچنه وه شوينه کانی خو تان بهريزان له ليژنه ی پهروه ده وه رنه شويني

خۆتان فەرموون ماددەى (۸۱) مان بۇ بخویننەوہ بەرپز وەزیر لە کۆبوونەوہى ئەنجومەنى وەزیرانە.

بەرپز سلام عبداللە حسن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى نۆیەم: پلانى فیرکردن و پرۆگرامەکانى خویندن

تەوہرى یەكەم: پلانى فیرکردن

ماددەى (۸۱):

یەكەم/ پلانى فیرکردن لە دامەزراوہ حكومییەكان لە لایەن ئەنجومەنى وەزارەتەوہ بریارى لیدەدریٹ.

دووہم/ دەبیٹ پلانى فیرکردن ئەم تەوہرانە لە خو بگریٹ:

۱ - بنەما گشتییەكان.

۲ - بەهاكان.

۳ - ئەو ئامانجانەى دەبیٹ لە ھەر بازنەیەكدا بۇ مندالان و قوتابیان و خویندكاران دیارى بكریٹ.

۴ - ئەو كارامەییانەى لە مندالان و قوتابیان و خویندكاران چاوہرئ دەكرین.

۵ - ئەو بابەتانەى خویندن كە دەبیٹ بخویننرین لە ھەر بازنە و قوناغیكدا، ھەر وەھا ناوہركى سەرەكى بابەتەكە و ئامانجەكەى.

۶ - ژمارەى بەشە وانەكان بۇ ھەر بابەتیک لە سالیكدا.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى كئ قسە دەكات لە سەر ئەو ماددەى؟ (دكتور محى الدين، شیرین خان، كاك حاجى

ھەلكەوت)، كاك عمر نیزامییە؟ فەرموو.

بەرپز عمر عبداللە فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من بە بیى خالى دووہم لە ماددەى (۵۶) قسە دەكەم، ئیمە لە ماوہى رابردوو چەندین یاداشتى

پەيوەندیدار بە ژيانى خەلك پيشكەش کردووہ لەسەر كيشەى نەوت، لەسەر كيشەى بيكارى

گەنجان، لەسەر پلە بەرزکردنەوہ، لەسەر كيشەى ھاتووچۆ، ريگاكان، لەسەر ژيانى خەلك ھيچ

یەكێك لەو یاداشتانە نەخرانە بەرنامەى كارەوہ ئەگەر ئەوانە حكومەتيان بویت و پاساوہكە

ئەوہ بیٹ كە حكومەت نایەتە پەرلەمان ئیمە پرساندنمان پيشكەش کردووہ پرساندن بە بئ

ئامادەبوونى حكومەتیش دەروات ئیستا سئ رۆژ تیدەپەرپت بەسەر ھەموو ماوہ قانونییەكانى

پرساندندا بئ زەحمەت بۆچى ھيچ شتێك پەيوەندیدار بیٹ بە ژيانى خەلك چاودیرى حكومەت

لپرسینەوہ لە حكومەت ناچیتە بواری جیبەجئ کردنەوہ پەپرەوى ناوخۆ ئایا بەس ماددەى

(۷۶)؟ بەس تەشریحە؟ تەشریحیش ئەو یاسایانەى حكومەت دەنیریت؟ بە راستى ئەمە

مەسئولیەتێكى گەورەىە لەسەر شانى ئیوہى بەرپز جەنابت كە جیبەجئكارى پپرەوى بە بیى

ماددەى (۱۸) لە سەر دەستەى سەرۆكایەتیە بەرنامەى كار دادەنیت ھيچ جوابیكى نییە؟

پرسیارە.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەستتان خۆش بېت ناردوومانە مامۇستا عمر لەبەر ئەوھى، وھرزى ياسادانان تەواو بېوو كە ناردمان دەبېت جارېكى تر بېنېرېنەوھ ناردوومانە ئەگەر جواييان نەدايەوھ داواى غياىى بىكە بە غياىى بۆت دەكەين مانع نىيە بلى مودەكە تەواو بېوو بە غياىى بۆم بىكەن بە غياىى بۆت دەخەينە بەرنامەى كار بەسەرچاوا با پەرورەدە تەواو بېت بۆت دەخەينە بەرنامەى كار، دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

رۇژتان باش، ماددەى (۸۱) لە بىرگەى يەكەم نوسراوھ پلانى فېرکردن لە دامەزراوھ بېموايە دامەزراوھ پەرورەدەبىيە حكومىيەكان بېت، وھ بىرگەى دووھى ئەو ماددەيە كە خۆى لە شەش بىرگە دەگرېتەوھ لە بىرگەى (۳۳)ى ماددەى يەكەم بە تىر و تەسەلى ئاماژەى بىكراوھ، بۆيە لېرە دووبارە كراوھتەوھ پېشنىار دەكەم بىرگەى دووھى ئەو ماددەيە لابىرېت پېويست ناكات و لەگەل ماددەى (۸۲) بىكرېتە بىرگەى يەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، شىرىن خان فەرموو.

بەرپز شىرىن امين عبدالعزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا پىشتىگىرى لە قسەكانى دكتور محى الدين دەكەم، وھ سەبارەت بە ماددەى (۸۱) بىرگەى يەكەم كە دەلېت پلانى فېرکردن ديارە پلانى فېرکردن تەنيا ھەر بابى نەزەرى نىيە، بۆيە باس لە خويىندى پراكتىكى جۇراوچۇر نەكراوھ وھ ئەمە گىرنگىەكى زۆرى ھەم بۇ ھۆشيارى و ھەم بۇ فېرېوونىش دەبېت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى كاك حاجى ھەلكەوت فەرموو.

بەرپز ھەلكەوت انور خليفە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە و مېھرەبان، لە ماددەى (۸۱) بىرگەى چوار ھاتووھ دەلېت ئەو كارامەبىيانەى لە مندالان و قوتابيان و خويىندكاران چاوپرې دەكرېن پىم باشە لەم فەقەرەى چوارە بىرگەيەك بۆى زياد بىرېت ھەموو ئەو قوتابى و خويىندكارانە بەھرەيەكى زيادىان ھەيە لەچاوا ھاوپۆلەكانىاندا جيا بىرېنەوھ و لە قوتابخانەيەكى نمونەيى بىيان بخويىنرېت و زۆريان تواناى بىرېنى لە سالىكدا دوو پۆلىان ھەيە، لەبەر ئەوھ لە زۆربەى ولاتە بېشكەوتووكانىش بە ھەمان شىوھ تەلەبەى وا ھەيە كە بەھرەى جياوازيان ھەيە لە سالىكدا دەتوانن دوو پۆل بىرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەوھمان بۇ بخويىننەوھ ماددەى (۸۲).

بەرپزىز سلام عبدالله حسن:

بەرپزىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى دووھم: پىرۆگرامەكانى خويىندىن

ماددەى (۸۲)

يەكەم/ پىيوستە ھەر يەك لە باخچەى مندالان، خويىندىن بنەرەتى، خويىندىن ئامادەيى، پەيمانگا پەرورەدەيىبەكان، خويىندىن خىرا و نەھىشتى نەخويىندەوارى پىرۆگرامى خويىندىن تايىبەت بە خويان ھەيىت كە لەگەل تىوانستەكانى مندال و قوتابى و خويىندىكار لە ھەر قۇناغ و بازىنەيەكدا بگىونجىت.

دووھم/ پىرۆگرامى خويىندىن بىرىتتەيە لە:

۱ - بەشىكى پىلانى فىركردن كە پەيوەستە بە قۇناغىكى خويىندىن يان بازىنەيەكى دىارىكرارو.

۲ - كىتتەيەكانى خويىندىن لە ھەر بابەتتەك.

۳ - كىتتەيەكانى راھىنان.

۴ - رىبەرى مامۇستا.

۵ - رىبەرى سەرپەرشتىارى پەرورەدەيى.

۶ - رىبەرى سىستەمى تاقىكردنەوھەكان و ھەلسەنگاندن.

سىيەم/ پىرۆگرامەكانى خويىندىن بۇ ھەر بازىنە و قۇناغىك لە لايەن وەزارەتەوھە بىرىارى لى دەدرىت ئەويش بە سوود وەرگرتن لە كەسانى پىسپۇر و ئەزىمىنە جىھانىيە سەرکەوتووەكان. چوارەم/ ئەركى ئەنجومەنى وەزارەتە كە لايەنى كەم ھەر چوار سالىك لە سەر پىشنىيازى لىژنەى پىسپۇر لە بەرپۆبەرايەتى گىشتى پىرۆگرامەكانى خويىندىن بە رىگا و مىكانىزمى زانىستى گونجاو بە مەبەستى ھەلسەنگاندن و پەرەپىدانى پىرۆگرامەكانى خويىندىن پىداچوونەوھە بە پىرۆگرامەكاندا بىكات، سوپاس.

بەرپزىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

كاك عثمان لە ماددەى (۸۱) ناوت نوسرابوو؟ بەلى فەرموو، دوايى ئەوھە لە سەر ماددەى (۸۲) ناو دەنوسىن.

بەرپزىز عثمان كریم سوارە:

بەرپزىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۸۱) من پىموايە بىرگەيەكى بۇ زىاد بىكرىت ئەويش بەھا نىشتىمانىيەكانە، زۆر سوپاس.

بەرپزىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس كاك عثمان، لە سەر ماددەى (۸۲) كى قسەى ھەيە؟ دىكتۇر رىبوار فەرموو.

بەرپزىز رىبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپزىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خىواي گەورە و مېھرەبان، لە بىرگەى يەكەمدا باس لەوھە دەكات كە باخچەى مندالان و خويىندىن بنەرەتى پىرۆگرامى خويىندىن تايىبەت بە خويان ھەيە، بۇ بەرچا و رىونى ئىمە و پىيوست دەكات ئىمە ئاشنا بىن بە و پىرۆگرامە ئەگەر بىكرىت بە پاشكۆ لەگەل ئەم پىرۆزە ياسايە

ھاويپچ بکريت گرنکه بۆ تېيىنى ئەگر ھەمانبېت لەسەر خودى مەنھەجەكە و پرۆگرامەكەشمان ھەبېت.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، لەنجه خان فەرموو.

بەرپز لەنجه ابراهيم عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە خالى سېيەم كە دەلېت پرۆگرامەكانى خویندن بۆ ھەر بازنە و قۇناغىك لە لايەن ھەزارەتەو ھەربىرى لى دەدرېت پېشنىار دەكەم ھەزارەت بکريتە ئەنجومەنى راويژكارى ھەزارەت كە بە سەرۆكايەتى ھەزىرە، لەبەر ئەوھى لەناو ھەزارەت چەند فلتەرىك دەبىرى تا دەگاتە ئەو قۇناغەى دەگاتە بەردەستى ئەنجومەنى راويژكارى بە سەرۆكايەتى ھەزىر ئىنجا بىرىرى لى دەدرېت، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەخېرھاتنى بەرپز ھەكىلى ھەزىرى پەرورەدە و بەرپز بەرپۆبەرە گشتىيەكان دەكەين، سوسن خان فەرموو.

بەرپز سوسن محمد ميرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە سەر خالى دووھم تېيىنىم ھەيە و لە سەر بىرگەى سېيەمىش لە خالى دووھم پېشنىار دەكەم بەو شىپوازە لى بکريت نوسراوھ كىتېبەكانى خویندن لە ھەر بابەتېك يەعنى ئەمە زۆر روون نىيە، لەبەر ئەو پېشنىار دەكەم بکريتە كىتېبەكانى خویندن لە گشت بوارەكانى خویندندا يانىش كىتېبەكانى خویندن لە گشت بوارەكانى پەيوەندىدار بە قۇناغى خۆى، ھە بەرپگەى سېيەمىش پېشنىار دەكەم سەبارەت بە پرۆگرامەكانى خویندن لە كۆتايى بىرگەى سېيەم ئەمە زىاد بکريت، ھەروەھا راستە ئېمە لە وانەكانى خویندندا باس لە پرۆسە و ئەو كارەساتانەى بە سەرگەلى كورد ھاتووھ چ ئەنفال چ جىنۆسايد و كىمىابارانى ھەلەبجە، بەلام پىم باشە بەم شىپوازە ئەم بىرگەيە زىاد بکريت، ھەروەھا بەشىكى باشى وانەكان تايبەت بکريت بە باسكردن لە ئەنفال و كىمىاباران و جىنۆسايدى گەلى كورد كە ئەمەش بەشىكە لە مېژوووى گەلى كورد و ناكريت لە راگەياندەنەكان باس لەو كارەساتانە بکريت كە بەسەرگەلەكەماندا ھاتووھ، ھە بۆئەوھى نەوھى داھاتوو ئاشنا بېت بەو كارەسات و جىنۆسايدەى بە سەرگەلەكەماندا ھاتووھ پىويستە زياتر لە قۇناغەكانى خویندندا ئامازەى پى بىرېت، ھەروەھا پېشنىار دەكەم سەبارەت بە مەسەلەى ژىنگە پارىزى زۆر گرنكە ھەكو وانە بخویندريت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، كاك مەلا ناصر فەرموو.

بەرپز عبدالناصر احمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورە و مېھرەبان، سەبارەت بە ماددەى (۸۲) بىرگەى چوارەم ئەركى ئەنجومەنى ھەزارەتە كە لايەنى كەم چوار سال جارىك لە پېشنىارى لىژنەى...

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

مەيخوئەنەو ە كاك مەلا ناصر.

بەرپز عبدالناصر احمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بۆيە لە پيشنيارى ليژنەى پسيپور لە بەرپو بەرايەتى گشتى پرؤگرامەكان و خوئندن بە ميكانيزمى زانستى گونجاو بە مەبەستى ەلسەنگاندىن و پەرەپيدانى پرؤگرامەكانى خوئندن پيداچوونەو بە پرؤگرامەكاندا بكات، بۆيە چوار سال زۆرە پيويستە ەلسەنگاندىن بۆ پرؤگرامەكانى خوئندن و پيداچوونەو بەكەن بە بەردەوامى لە كاتى پيويستدا پرؤگرامەكان بگۆرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە برگەى دوو ەم لە ماددەى (۸۲) پيناسەى پرؤگرامەكانى خوئندن لە برگەى (۳۵) لە ماددەى يەكەم بە تير و تەسەلى پيناسەكراو، ە دووبارە كردنەو ەى ديسان ليرە زۆر روون نيە و ژمارەى ماددەكانى ئەم ياسايە (۱۸۱) ماددەيە بۆئەو ەى لە ژمارەى ماددەكان كەم بەكەينەو ە بە ەى خو ە دەست نەدات پيشنيارى ئەو ەكەم كە ئەو ماددەيە تەنھا ناوئيشانەكەى بمينيت كە بە برگەيەك بيت بەناوى پرؤگرامەكانى خوئندن بۆئەو ەى ئەو ەى دەيەويت شارەزا بيت بچيتەو ە سەر برگەى (۳۵) لە ماددەى يەك، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، ليزا خان فەرموو.

بەرپز ليزا فلك الدين صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەم ماددەيە ئيزافەيەكەم بۆ برگەى سييەم ەيە كە دەليت بە سوود وەرگرتن لە كەسانى پسيپور پيم باشە دوو وشەى بۆ زياد بكريت پسيپورى ناوخويى و بيانى بەم شيو ەى لى بكريت ئەويش بە سوود وەرگرتن لە كەسانى پسيپورى ناوخويى و بيانى، چونكە زۆر جار ەيە پيويستمان بەم پسيپورانەش ەيە كە بيانييەكان دەتوانن ئيزافەى باشتەر بۆ كەرتى پەرورەدە داين بەكەن، ەروەها پشتگيرى لە بۆچوونەكانى سوسن خانيش دەكەم بە تايبەتى لە پرسى ژينگە پيويستە لە پەرورەدە زياتر گرنگى پى بدرت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، مامۆستا نجا فەرموو.

بەرپز نجا شعبان عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۸۲) برگا دوويى خالا چارى دياردەيەكەن ە يا جوان يا ەى ناف كۆمەلگە ەى مەدا ئەو ە كو ريبەرى مامۆستايە دەستى قوتابياندا گەلەكى ەى ل قيرە ديبيتە ئەگەرى ەندى

كو داھینان لای قوتابیان كیم بییت، ل بهر ھندی نابت ریبهری مامۆستا بکه قیته دست قوتابیان دقا خالهك ھه بییت ل قیره ریگری ل قی چندی بکهت، زۆر سوپاس.
بهریز د. ریواز فائق حسین / سهروکی په رله مان:

به لئ زۆر سوپاس، كاك ازاد فەرموو.

بهریز ازاد اكرام بهرام:

بهریز سهروکی په رله مان.

ماددهی (۸۲) برگی دوو شهش نوقتهیه نوقتهی سی و چوار و پینج و شهش نوقتهکانی زۆر موھیم، به لام ئیستا له بهر ئه وهی سهعاتی دهوام ئه و نده كه مه ئه و چوار نوقتهیه هیچ جیبه جی ناکریت ئه گهر سهعاتی خویندن زیاد نه کریت مه سهله ن راهینان و رابه ری مامۆستا و سه رپه رشتی په روه رده و تاقیکردنه وهی هه لسه نگاندن باش ده زانن ئه وانئ په روه رده یینه ئه وانئ ده رسیان وتووته وه باش ده زانن ئه وانئ جیبه جی ناکریت ده بیست سهعاتی خویندن زیاد بکریت ئه گهر زیاد نه کریت ئه وانئ جیبه جی ناکرین، بۆیه دهوام پکی كه م ده کەین و مه نهه جیکی زۆرمان هه یه بیگۆرین مه نهه جه كه كه م بکهین دهوامه كه زیاد بکهین، سوپاستان ده کهم.

بهریز د. ریواز فائق حسین / سهروکی په رله مان:

به لئ زۆر سوپاس، گلستان خان فەرموو.

بهریز گلستان سعید حمد:

بهریز سهروکی په رله مان.

سه بارهت به ماددهی (۸۲) برگی دووه میان له کتیبهکانی راهینان هۆکارهکانی فیگردن و په روه رده ییش زیاد بکریت، مادام قونای باخچهش دهگریته وه له وانیه کتیبی راهینان بۆ ئه و ته مه نه باش نه بیست هۆکارهکانی فیگردن و په روه رده یی گرنکه، بۆیه من پیم باشه ئه وه زیاد بکریت، زۆر سوپاس.

بکهین دهوامه كه زیاد بکهین، سوپاستان ده کهم.

بهریز د. ریواز فائق حسین / سهروکی په رله مان:

به لئ زۆر سوپاس، ماددهی دواى ئه وه مان بۆ بخویننه وه.

بهریز حسیه سعید ابراهیم:

بهریز سهروکی په رله مان.

ماددهی (۸۳): به ریوه به رایه تی گشتی پرۆگرامهکانی خویندن دواى راسپاردی نوسه رانی کتیبه کان و پسپۆران پاش ره زامه ندى وه زارهت مافی گۆرانکاری له ناوه رۆکی کتیبهکانی خویندندا هه یه، سوپاس.

بهریز د. ریواز فائق حسین / سهروکی په رله مان:

کئ قسه ی له سه ر ماددهی (۸۳) هه یه؟ (دکتۆر محی الدین، دکتۆر اسماعیل، هلز خان، لنجه خان، سه رچنار خان، دکتۆر ادربس، لیزا خان، گلستان خان)، لیزا خان فەرموو.

بەرپز لىزا فلک الدىن صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەر لېرەش دوای راسپاردەى نوسەرانى كىتیبەكان و پسپۆرانى بیانى و ناوخویى بۇ زیاد بىكریت
ئەو دوو وشەیه بۇ ئەو ماددەیه ئىزافە بىكریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ زۆر سوپاس، دكتور اسماعیل فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەز بىنم ل قىرى بەرپۆه بەراپەتى گشتى پىرۆگرامەكانى خویندن داواى راسپاردەى لىژنەى دانانى
پىرۆگرام دەكات نە نوسەران دقیت لىژنەكا تايبەت ھەبیت بۇ دانانا پىرۆگرامى نوسەران تىشتەكى
جودايە وئ لىژنى ئى ئەگەر پىوەر بۇ بىنە ديار كرن سەر چ ئەساس و بنەما ئەو لىژنە تىتە
ھەلبىزدن كو ئەو لىژنا پەروەردى چونكى لىژنەكا زىدەيا گىرنگە مەسىرى ئاراستەكرنا يا گەلەكى
و موجتەمەعەكى ب قى لىژنى يا گىرئىدایىە دقیت پىوەر پىوەرئىت زانستى بن بۇ ھەلبىزدنا وانا،
وہ ئەخىرى دىبىزىت كىتیبەكانى خویندندا ھەيە ئەم بىژىن پىتقىيە ئەف زیادە بىتە سەر بە
مەرجىك پىچەوانەى بنەماكانى دەستوور و ياسا بەركارەكان نەبىت يەعنى ئەو گۆرانكارىيە بىت
پىتقىيە ل دىف بنەمايا و ئارمانچىت دەستوورى بىت ياسا بىت كار پى تىتە كرن، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ زۆر سوپاس، ھلز خان فەرموو.

بەرپز ھلز احمد محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت ب ماددا (۸۳) ھەمان تىبىنىيا دكتور اسماعیلی من يا ھەى مەننە نوسەرانى كىتیبەكان
مە يا ھەى لىژنەى دانانى پىرۆگرامەكان ئەگەر ب قى ناھى بىت، ھەروەسا ئىزافا ئەوئ برگى بىتە
كرنى بە مەرجىك لەگەل دەستوور و ياسا كارپىكراوہكان ناكۆك نەبن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ زۆر سوپاس، لەنجە خان فەرموو.

بەرپز لەنجە ابراھىم عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپۆه بەراپەتى گشتى پىرۆگرامەكانى خویندن دائم رۆلى سەرەكیان ھەيە لە نووسىن و دانانى
كىتیبەكان پىم گىرنگە لېرە ئەو رۆلەيان بەرچاو بىكریت، وە ھەروەھا مافى ھەلسەنگاندن لە پال
مافى گۆران زیاد بىكریت لە ناوہركى كىتیبەكانى خویندندا لە كاتى پىويست، لەبەر ئەوہى ئەگەر
ھەلسەنگاندن نەبىت بە چى گۆرانكارى دەكریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ زۆر سوپاس، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپىز سەرچىنار احمد محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

مىنىش پىشتىگىرى لە وتەكانى دكتور اسماعيل و مامۇستا ھلز دەكەم، سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپىز محى الدين حسن يوسف:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە پرۆگرامەكانى خويىندىن رەنگە ھەندىك جار خودى وەزارەت يان بەرپىو بەرايەتى پرۆگرامەكان بە پىيوستى بزانىت خۆى پرۆگرامەكان بگۆرپىت يەنى خۆى داوا دەكات، بۆيە پىيوست ناكات راسپاردەى نوسەران و پسپۆران وەرگىرت ھەندىك جار ھەيە زەرورەت دەزانىت يان زەرورەت وا پىيوست دەكات كە پرۆگرامەكان بگۆرپى، بۆيە من پىشنيار دەكەم كە بەرپىو بەرايەتى گىشتى پرۆگرامەكانى خويىندىن مافى گۆرانكارى پەرتووكەكانى خويىندى ھەيە دوايى وەرگرتنى رەزامەندى وەزارەتى پەروەردە و راسپاردەى نوسەرانى پەرتووكەكان و پسپۆرانى بوارى پەروەردە و فېركردن، وە لەگەل ئەو ھەم ھەر سى ماددەى (۸۱، ۸۲، ۸۳) پەيوەست بە پلاندىنانى فېركردن و پرۆگرامەكان لە يەك ماددە بە برگەى جياجيا لە ژىر ناوئىشانى پلانى فېركردن و پرۆگرامەكانى خويىندىن يەك بگرنەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، گلستان خان فەرموو.

بەرپىز گلستان باقى سليمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددى (۸۳) من پرسىيارەك ھەيە ژجەنابى وەزىرى كو ئەو كەسىن پىداچوونى ب كىبىت خاندنىدا دكەن ب چ مىكانىزم و پىوەر دىھىنە ھەلبژاردن، چونكى وەكى ئەم دىبىن و دزانىن گەلەك خەلەتى د پرۆگرامىت خاندنىدا ھەنە ئەو پىن دەپنە راسپاردن بۆ قى مەبەستى ب لەھجا دەقەرپىن خۆ دىقىسن نەك كوردىيەكا درست، ژبەر ھندى پشەقانىا دكتور اسماعىلى دكەم، سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەو.

بەرپىز حىسبە سعید ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى دەيەم: تاقىكردنەو ھى نمرەى دەرچوون كاتى نمرە و پروانامەكان

تەو ھى يەكەم: ئامانجەكان

ماددەى (۸۴): ئامانجى تاقىكردنەو ھى نمرەكان بىرتىيە لە:

يەكەم/ پىوانە و ھەلسەنگاندىن سەبارەت بە ئاستى بەدپىھىنانى ئامانجە پەروەردەيى و فېركارىيەكان.

دووهم/ پېوانه‌ی ئاستی به‌ره‌و پېشوه‌چوون و فېربوونی قوتابیان و خویندکاران له‌ بواری په‌روه‌رده‌یی و فېرکردن له‌ رووی چه‌ندایه‌تی و چوڼایه‌تیه‌وه.
سپیه‌م/ هه‌لسه‌نگاندنی ئاستی سه‌رکه‌وتنی ماموستایان و به‌رپوه‌به‌ران و کارمه‌ندانی دیکه‌ی دامه‌زراوه‌کان له‌ پرپوسه‌ی په‌روه‌رده و فېرکردندا.
چوارهم/ دانانی پلانی داهاتوو بو‌گه‌شه‌پیدانی پرپوسه‌ی په‌روه‌رده و فېرکردن له‌ سه‌ر نه‌نجامی تاقیکردنه‌وه‌کان، سوپاس.

به‌رپز د. رېواز فائق حسین/ سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌لې زور سوپاس، کي قسه‌ی هه‌یه؟ به‌لې سه‌رچنار خان فه‌رموو.

به‌رپز سه‌رچنار احمد محمود:

به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

سه‌باره‌ت به‌ ماده‌ی (٨٤) سې برپگه‌یه نه‌گه‌ر دیقته‌ت بدین سه‌ره‌تا پېوانه و هه‌لسه‌نگاندنه‌ پاشتر پېوانه‌یه‌ دوایی هه‌لسه‌نگاندنه نه‌گه‌ر بیکه‌ین به‌ برپگه‌یه‌کی گشتگیر هه‌مووی تیدا جی بکه‌ینه‌وه ده‌توانریت ئاوی لی بکریت له‌ جیاتی سې خال بیت، وه له‌ برپگه‌ی سپیه‌مدا ده‌لپت هه‌لسه‌نگاندنی ئاستی سه‌رکه‌وتنی ماموستایان یه‌عنی چی سه‌رکه‌وتنی ماموستایان؟ نه‌گه‌ر لیژنه‌ روونکردنه‌وه‌مان بداتی له‌ سه‌ر نه‌و بابه‌ته‌ لپی تینه‌گه‌یشتم، سوپاس.

به‌رپز د. رېواز فائق حسین/ سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌لې سوپاس، کاک ازاد فه‌رموو.

به‌رپز ازاد اکرام به‌رام:

به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

له‌و ماده‌یه‌ هاتوو تاقیکردنه‌وه نمره‌ی ده‌رچوون و کاتی نمره‌ی پروانامه‌کان به‌ راستی نه‌مه‌ ته‌له‌به‌ی به‌س له‌ سه‌ر تاقیکردنه‌وه و له‌ سه‌ر نمره‌ هه‌لده‌سه‌نگینین یه‌عنی ئوسلوپیکي تر نییه‌ ته‌نها نمره‌ له‌ سه‌ر ده‌ره‌جه‌که نه‌بیت له‌ سه‌ر شتی تریش بیت یه‌عنی له‌وانه‌یه‌ ته‌له‌به‌ ده‌میک که ئیمتیحان ده‌دن ده‌ره‌جه‌که‌ی نه‌وها نه‌بیت، به‌لام مسته‌وايه‌کی باشی هه‌یه به‌ رای من نه‌وه‌ زیاد بکریت هه‌لسه‌نگاندن ته‌نها له‌ سه‌ر نمره‌ نه‌بیت، سوپاستان ده‌که‌م.

به‌رپز د. رېواز فائق حسین/ سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌لې زور سوپاس، کاک شیخ ظاهر فه‌رموو.

به‌رپز ظاهر محمد علی حسین:

به‌رپز سه‌رۆکی په‌رله‌مان.

به‌ناوی خوای گه‌وره، نه‌و ئامانجان‌ه‌ی له‌و ماده‌یه‌دا هاتوون پیمواییت هه‌مووی ئامانجی په‌روه‌رده‌یینه‌ پرسیار نه‌ی ئامانجی قوتابیان چیه‌ له‌ تاقیکردنه‌وه؟ له‌ لیژنه‌ی تاییه‌تمه‌ند ده‌پرسم، زور سوپاس.

به‌رپز د. رېواز فائق حسین/ سه‌رۆکی په‌رله‌مان:

به‌لې زور سوپاس، کاک چیا فه‌رموو.

بەرپز چيا حميد شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تېبىنىيا من ل سەر برگا سى بوو ھەلسەنگاندنا سەرکەوتنى مامۇستا ئەگەر ئەم بەرئ خۇ بدەپنە ناڧ و نيشانى نڧىسىيە تاقىکردن نمره و کارتى نمره و پروانامه ئەفا ھەلسەنگاندنا مامۇستاي ھىچ پەيوەندى ب ناڧ و نيشانى قە نينە من پى باشە ماددا سى بىتە راكرن، ھەروەسا پىشتەقانيا كاك ازادى دكەم كو ھەلسەنگاندن ئەك تەنھا ل سەر نمره و تاقىکردنى بيت پىتقىيە ھندەك تىتت دى ژى سەر زىدە بکەن مەسەلەن رەفتارا قوتابى و بەشدارييا قوتابى د ناڧ قوتابخانىدا كو ئەو ژى بەشەك بيت ژ ھەلسەنگاندنى ئەك تەنھا نمره و نمره كافي نينە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ زۆر سوپاس، دكتور رېبوار فەرموو.

بەرپز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دياره تاقىکردنەو ھەلسەنگاندنى گرنگە بو ھەلسەنگاندنى توانا و شيانى قوتابيان چ بو ئەو ھى ئايا چەند لە ماددەكە تىگەپشتوو ھە چەند دەتوانىت ماددەكە ئىستىعاب بکات، ھە چەند دەتوانىت تەعبىر لەو چاپتەرە بکات كە پى دراو ھە تاقىکردنەو ھى لەسەر كراو ھە بەلام خالىك زۆر گرنگە كە پەيوەستە بە بوارى فېركارى ئەك بە بوارى پەروەردە ئەويش دەرختنى ئەو ھى كە پى دەلېن فروق فەردى جياوازييە توانستى نيوان قوتابىيەكان، بۆيە گرنگە ئاماژە پى بکرىت، لەبەر ئەو ھى فروق فەردى يەكپەكە لە ئامانجە ھەرە سەرەكبيەكان لە پىرۆسە فېركردن بەتايبەتە لە پىرۆسە تاقىکردنەو ھەكاندا.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ سوپاس كاك دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشتىوانى بەرپز سەرچنار خان دەكەم سەبارەت بە پوختکردنەو ھە و كورنکردنەو ھە و دارپشتنەو ھى ئەو برگانەى ماددەى (۸۴)، ھە سەبارەت بە ھەلسەنگاندنى ئاستى سەرکەوتنى مامۇستايان پىموايە سەرکەوتنى مامۇستايان بکرىتە ئاستى مامۇستايان مستەوايان سەبارەت بە پىرۆسە پەروەردە و فېركردن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ زۆر سوپاس، ھەلامەكانتان بەرپز ھەكىلى ھەزىر دەنووسىت لىژنە يارمەتيمان بدەن، فەرموو دكتورە.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا دەستخۆشى لە ھەڤالان دەكەم بۆ دەولەمەندکردنى ئەم ماددەيە ئامانجى تاقىکردنە و ھەكەم تاقىکردنە و ھەلسەنگاندن لە لىژنەش كىردمانە ئەو، بەلام نازانم لىرە نەنوسراو بە نىسبەت خالى سىيەم كە زۆربەي ئەندامان پىرسىاريان ھەبوو ھەلسەنگاندنى ئاستى سەرکەوتنى مامۇستايان و بەرپۆھبەران و كارمەندانى دىكەي دامەزراوھەكان لە پىرۆسەي پەرورەدە و فىركردن تەبەن ئىمە پىرۆسەي دلئايى جۆرىمان ھەيە كە مامۇستايان پىرسىارەكان چۆن دادەنن، وە رىژەي دەرچوونى قوتابيان و فیدباكى قوتابيان لەسەر تاقىکردنە و ھەكان ئەو ئاستى سەرکەوتنى مامۇستايانە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

و ھەلامى پىرسىارەكەي سەرچنارخانە؟ بەلئى سوپاس، ماددەي دواي ئەو ھەمان بۆ بخویننەو.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى دووھم : بنەماي تاقىکردنە و ھەكان

ماددەي (٨٥):

يەكەم/ تاقىکردنە و ھەكان لەسەر ناوھەرۆكى بابەتەكانى خویندن بنىاد دەنرین. دووھم/ كتيبە بىرپارلیدراوھەكانى خویندن تەنھا سەرچاوھن بۆ تاقىکردنە و ھەكان. سىيەم/ سزا كارگىرپىيەكانى گزىكردن بە رىنمايىيەك رىك دەخرین.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

(كاك بەلئىن، مامۇستا عبدالستار، كاك چيا، دكتور زىدان، لىزا خان، كاك ھىقىدار، گولستان باقى)، كاك بەلئىن فەرموو.

بەريز بەلئىن اسماعيل حاجى ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تیبىنىيەكەي من لەسەر بىرگەي سىيەمى ئەم ماددەيە كە دەلئىت سزا كارگىرپىيەكانى گزىكردن بە رىنمايىيەك رىك دەخرىت، بەلام روون نىيە كى رىكى دەخات ئەنجومەنى و ھەزارەت رىكى دەخات لە بەرپۆھبەرايەتییە گشتییەكان رىكدەخرىت ئەگەر ئەندامانى بەرپۆھبە رىكە روونكردنە و ھەكان، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى زۆر سوپاس، مامۇستا عبدالستار فەرموو.

بەريز عبدالستار مجيد قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواي بەخشندەي مېھرەبان، لە ماددەي (٨٥) لە خالى يەكەم تاقىکردنە و ھەكان لەسەر ناوھەرۆكى بابەتەكانى خویندن بنىات دەنرین و ھەلام دەلئىم بنوسرابا ناوھەرۆكى بابەتەكان، چونكە ناوھەرۆك جىايە لە خودى بابەتەكە و اتا تۆ شتىكت پوخت كىردۆتەو و رىكت خستوو

ناوكيكت لى دەرھېناوہ ئەمە مانای ئەوہیہ كە ئەگەر ئەو قوتابییە وەلامیكى داوہ بەلام ناوہرۆكى بابەتەكە نەبوو رەنگە بە راست بۆى دانەنریت، بۆیە من پیموایە ئەم ناوہرۆكە زیادە لەوئ ھەر بلپین تاقیکردنەوہكان لەسەر بابەتەكانى خویندن بنیاد دەریت.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، كاك پيشەوا فەرموو.

بەرپز پيشەوا طاھر مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە برگەى سېيەم ئەوہى كە باسى گزیکردن دەكات یەعنى تەنھا سەيرى قوتابى كراوہ ليرە ئەى ئەوہى كە دزە بە پرسپار دەكات، چونكە حەقە ئەوہش باس بكریت.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

دەستخۆش، لە ماددەى دواى ئەوہدايە، دكتور زیدان فەرموو.

بەرپز زیدان رشید خان اودل:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٨٥) خالى یەكەم و دووہم بە ھاوشیوہ دەبینم كاتيك دەلیت ناوہرۆكى بابەتەكان یان كتیبە برپارلیدراوہكان ناوہرۆكى كتیبەكانیش ھەر لە ناوہرۆكى كتیبە برپارلیدراوہكان وەگیراوہ، بۆیە پیم باشە بكریتە تاقیکردنەوہ لەسەر بابەتەكانى كتیبە برپارلیدراوہكانى خویندن دەریت، وە خالى سېيەم سزای كارگيرى گزیکردن بەرپز سەرۆكى پەرلەمان یەككە لەو كیشانەى كە لە وەزارەتى پەرورەدە و لە وەزارەتى خویندن بالاش ھەیە گزیکردنە و مامەلە كردنە لەگەل گزیکردن، بۆیە ئەمە پئویست بە رینمایيەكى فراوان ناكات گزیکردن وازحە دەبیت بلپین ھەر قوتابى و خویندكارىك گزى بكات لە تاقیکردنەوہى رۆژانە، ھەفتانە و مانگانە یان كۆتایى بە كەوتوو ھەژمار دەریت.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك چیا فەرموو.

بەرپز چیا حمید شریف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تیبینیا من ل سەر ماددا یەكییە ئەز ژى دگەل مامۆستا عبدالستاریمە و دى پشتەقانىا وى كەم كەلیمنا ناھەرۆك بیتە راكرن، ھەر وەسا پشتى برگا ئىكى برگە یەك لى بیتە زیدە كرن ریزەیا بەشدار بوونا قوتابى ل پۆلان و بابەتین پەرورەدی، چونكى تاقیکردن نەك تەنھا ل سەر ناھەرۆكى بابەتیت كتابى بیت، ھەر وەسا بەشداریا قوتابى و شیوازى وى دناف پۆلیدا بیتە زیدە كرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، مامۆستا عمر فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

يەكپەك لە رەگەزە گرنگەكانى رەخساندى دۇخى تاقىكردنەوكان تەنھا پىرۆگرامەكان و دەستىشان كىردنى كىتپەكان و بابەتى گزىكردن نىيە ئەو ژىنگەى ئەو دۇخى تاقىكردنەوكان تىدا بەرپۆه دەچىت يەكپەك لە رەگەزە گرنگەكانە لە هىچ ماددەيەك ئاماژەى پىنەكراوہ ئەمە تەبعەن لە كاتى ئاسايىش ھەر وايە پۆلپكى خويندن ناتوانرپت خويندنىكى سەركەوتووى تىدا بەرپۆه بچىت پەروەردەيەكى سەركەوتووى تىدا بەرپۆه بچىت ئەگەر پۆلەكە سارد بىت بە زستان و گەرم بىت بە ھاوین، وە لەناو زەجە و دەنگەدەنگ و فەوزا و بۇ نمونە نەبوونى كارەبا و ئەوانەدا بىت، بەلام ئەمە بۇ تاقىكردنەوكان ھەر سەختە و رىگىيەكى زۆر زۆر گەورەيە، وە خويندكار و قوتابى رووبەرووى زەحمەتى زۆر دەبنەوہ لە ئىستاوہ بۇ خويندنى ئاسايى قوتابخانەكان خەرىكن لە رىگەى خىرخوزانەوہ داواى نەوت دەكەن داواى پانكە و سىلپىت دەكەن بۇ ھاوین بۇ تاقىكردنەوكان دۇخەكە زىاترە، بۆيە من پىشنيار دەكەم بىرگەيەك زىاد بىرپت بەم جۆرە لەسەر وەزارەت پىويستە كەشى گونجاو بۇ بەرپۆه چوونى تاقىكردنەوكان دابىن بىكەت كەشى گونجاو ئاو و ھەوا دەگرپتەوہ تەنانەت رىگەگرتن لە قسە و قسەلۆكى ئىمتحان تەئخىر دەبىت تەئخىر نابىت پىسار دزەى پىكرا دزەى پىنەكرا كە ئەوانە لە رووى نەفسىيەوہ كارىگەرى گەورەيان لەسەر قوتابى ھەيە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، ھلزان فەرموو.

بەرپز ھلزان احمد محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت ب ماددا (۸۵) پىشتگىرىيا مامۆستا عبدالستار و دكتور زىدانى دەكەم كو بىرگا ئىكى و دوويى دەمچ بىت يەنى ئەوہلى بەحسى ناوہرپۆكا بابەتپت خاندنى يا دى بەحسى كىتپى كرى ئاخىر چ دناف كىتپىدايە؟ ناھەرپۆكا بابەتپيە لىبەر ھندى سىياغەكا دىتر بۇ بھپتە كرى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۸۵) بىرگەى يەكەم پىشنيار دەكەم بەو شپۆيە دابىرپژرپتەوہ تاقىكردنەوكان لە سەر پىرۆگرامە بىرپاردراوہكانى خويندن بەرپۆه دەچىت، وە ئەوہى تىران پەيوەندى بە گزىكردن پىشتگىرى كاك بەلپن دەكەم و پىشتگىرى قسەكانى كاك عمر دەكەم سەبارەت بە دابىنكردنى كەشپكى گونجاو بۇ كاتى ئەزموونەكان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك ھىقىدار فەرموو.

بەرپز ھېقىدار احمد سلمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۸۵) يەكەم پىشتىگىرى قىسەكانى كاك عمر دەكەم تەنھا لەناو تاقىكردنەو ەكە نە دەبىت وەزارەت رۆلى ھەبىت لە مال لە كاتى سەعى كردن بۇ تاقىكردنەو ەكان گىرنگىرىن شتە بەتايىبەتى پۆلى سى و شەشى ئامادەى، وە بەرپز سەرۆكى پەرلەمان سزا كارگىرپىيەكانى گزىكردن بە رىنمايىبەك رىك دەخرىن موھىمترىن شت ئىمتىحانە بەتايىبەت وەزارىبەكان ئەم رىنمايىبانە بەرچاروونى ھەبىت چۆنە چۆن نىيە شىۋازى گزىكردن چ پىشكەوتنىكى ھەبوو ەئىستا بەو رىنمايىبە چۆن دەبىت بەرچاروونى ھەبىت ئىمە دەنگى پىدەدەين، وە دەسەلات دەدەينە وەزارەت ئەم رىنمايىبانە چۆن دەبىت؟ بىستوو مانە ئەمانە بە بىتەل قىسە دەكەن بۇ ئەكتر و ھەياى ئىمتىحان دەچىت دەبىنن چ بلاو دەبىتەو ە ئەگەر وەزارەت روونكردنەو ەمان بداتى لەسەر شىۋازى گزىكردن و رىنمايىبەكان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەرپز وەكىلى وەزىرى پەرورەدە ئەو پىرسىارانە بنووسى بۇئەو ەى ھەر كات بەرپز وەزىرى پەرورەدە ھات بتوانىت وەلام بداتەو ە، لىزا خان فەرموو.

بەرپز لىزا فلك الدىن صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لەم ماددەى ھەمان پىشنىارى كاك پىشەوام ھەيە يا ئەو ەيە بىرگەى سىيەم لەم ماددەى بەچىتە ماددەى (۸۸) لەوئى زىاد بكرىت يا ئەو ەيە كە باس لە سزا كارگىرپىيەكانى گزىكردن دەكرىت لە پال ئەو ەش باس لە دزە بە پىرسىار كردنىش بكرىت يەكىك لەم دووانە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، دكتور اسماعىل فەرموو.

بەرپز اسماعىل على طە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

د بىرگا ئىكى و دوويىدا پىشتىگىرى و پىشتەقانىا مامۇستا عبدالستار و خوشكا ھلز و دكتور زىدانى دەكەم كو بىتە رىكخستن، چونكى ناھەرۇك و كىتبا بىرپار لىداى ھەر يەك تىشتە ئەگەر بىتتى ئىك خالە، دىسان پىشتىگىرى و پىشتەقانىا دكتور محى الدىنى و مامۇستا عمرى دەكەم ب زىدەكرنا ئەقە زى بىتە بنەمايەكا تاقىكرنى د كەش و ھەوايەكى گونجاو بۇ تاقىكرنا بىتە دابىنكرن يەعنى ئەگەر فىعلەن جەو ەكى گونجاو و مەناسب بۇ ئىمتىحانە نەبىت دىت بىتە ئەگەرئى ھندى مەسىرى گەلەك قوتابىيا ژ دەست بچىت، چونكە جەو نە جەو ەكى مونسابە، سوپاس.

بەرپز ھىمن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك ازاد فەرموو.

بەرپز ازاد اكرام بەرام:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە تەو ەرى دوو ەم بنەماى تاقىكردنەو ەكان لە لای ئىمە تەنھا ئىمتىحان لە كىتەبەكە دەكرىت، وە بۇيە گزىكردن دەكرىت لەبەر ئەو ەى ئەگەر تا ئىستا رىگەمان لە غەشكرن نەكردو ە چونكە

ھەموو ئىمتىھانەكان بە ۋەرەقە و قەلەمە ئىسلوۋېكى تىرمان نىيە مەسەلەن ھەلسەنگاندنى ئاستى زانىارى گىشتى قوتابى و خويىندكار لەناو پۆل بىت يەنى دەبىت رىلى لى بگرىن لە جىيان لە پۆلى يازدەۋە لە زانكۆ ۋەردەگىرىن تەقدىم دەكات لە زانكۆبەك لە پۆلى شەش ئەگەر دەرەجەى زىاتر بوو زانكۆكەى خۆى ۋەرىدەگرىت لە لاي ئىمە لە يەك جى ئەگەر ۋەرگىرىلى، لەبەر ئەو سەبەبىيە تاقىكدنەۋە تەنھا بە ۋەرەقە و قەلەمە و يەك تاقىكدنەۋەش دەكرىت لە بەكەلۆرىيە، بۆيە دەلېم با ئەو ماددەيە زىاد بەكىن ھەلسەنگاندنى ئاستى زانىارى گىشتى خويىندكار و قوتابى لەناو پۆل بكرىت، سوپاستان دەكەم.

بەرىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك شىخ ظاھر فەرموو.

بەرىز ظاھر محمد على حسين:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەۋرە، تىبىنى من لە ماددە (۸۵) بىرگەى سىيەم سزا كارگىرىيەكانى گزىكدن بە رىنمايىيەك رىك دەخرىت من پىم باشە و پىشنىار دەكەم لىرە عقوبەكە دىارى بكرىت كاتىك قوتابىيەك بىوېت گزى بكات بزائىت سزاكەى چىيە، چونكە بە پىي مەبدەئى (لا جرئمة و لاعقوبە) كاتىك تۆ شتىكت بە تاوان دانا لە بەرامبەرىش دەبىت عقوبەكەى دابنرىت، ۋە سەبەبىكى تىرىش كە ئەۋەيە نەسەكت ھەبوو عقوبەيەكت دانرا لە كاتى جىيە جى كردن يا خود لە كاتى گزىكدن ھىچ كەسىك ناتوانىت تەلاعوبى تىدا بكات، زۆر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك مسلم فەرموو.

بەرىز مسلم عبدالله رسول:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۸۵) پىشنىار دەكەم بىرگەى يەكەم و دووھم تىكەل بكرىت، چونكە بنەماى تاقىكدنەۋەكان ھەم لەسەر ناۋەرپۆك بىياد دەنرىت ھەم لەسەر كىيەكان، بۆيە بەم شىۋەى لىبكرىت گونجاوترە تاقىكدنەۋەكان لەسەر ناۋەرپۆكى كىيە بىيارلىدراۋەكانى خويىندن دادەنرىت، ۋە پىشنىوانى مامۇستا عبدالستار و مامۇستا ھلز دەكەم، ۋە بە ھەمان شىۋە پىشنىار دەكەم بىرگەيەكى تر زىاد بكرىت رەخساندى كە شىكى گونجاو بۆ كاتى ئەنجامدانى تاقىكدنەۋەكان، ۋە پىشنىوانى رەئىيەكەى مامۇستا عمر دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سەرچنار خان فەرموو.

بەرىز سەرچنار احمد محمود:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەسەر بىرگەى يەكەم و دووھم ھەست دەكەم ھەر يەك مانا دەبەخشىت ئەگەر دىقەت بەدى دەلېت تاقىكدنەۋەكان لەسەر ناۋەرپۆكى بابەتەكانى خويىندن بىيات دەنرىت دووھمىش دەلېت كىيە بىيار لىدراۋەكان تەنھا سەرچاۋەن بۆ تاقىكدنەۋەكان ئى ئەو كىيەبەنە چى تىدايە غىر ھەر بابەتەكانى خويىندى تىدايە، لەبەر ئەۋە ئەگەر بىرگەى يەكەمىش لىبىرىت ھەر دەبىت يان دەبىت

بلىيى ناوهرپۇكى كىتئىبە برپار لىدراووهكانى خوئىندن تهنها سهرچاوهن بۇ تاقيكردنهوهكان دهمج بكرىت ههر دهبيت، وه برگه سىيهم لهگهل قسهى كاك شىخ ظاهره كه دهليت سزا كارگىرپيهكانى گزىكردن به رىنمايى رىك بخرىت بهس نهگهر كارگىرپى بيت جياوازه لهوهى كه بلىين ههر سزايهكى وهكو چؤن له قانونى عقوباتدا هاتووه دهبيت لىره ديارى بكرىت، بهس نهگهر كارگىرپى بيت دهكرىت به رىنمايش رىك بخرىت، وه نهگهر روونكردنهوه بدن نه م چهند جاره دهلىين نه م ياسايه رىنمايى زؤرى تىدايه بهرپىز سهروكى په رله مان نه م دوايى دهر بچىت گرفت بۇ وهزىر بۇ په رله مان بۇ ههمووى دروست دهكات تكايه رهچاوى نه و خاله بكن تا ده توانن نه م رىنمايىانه كه م بكنه وه له چهند بابىكى گشتگىردا نه م ياسايه با دهر بچوئىرپىت و نه و شته زيادانهى لابرپىت، سوپاس.

بهرپىز هيمن احمد حه مه صالح / جىگرى سهروكى په رله مان:

سوپاس، ماددهى دواى نه وه فهرموون.

بهرپىز سلام عبدالله حسن:

بهرپىز سهروكى په رله مان.

ته وه رى سىيهم تاقيكردنهوهكان

ماددهى (۸۶): دياره دوو ئاراسته هه بوون له ناو لىژنهى په روه رده و خوئىندى بالايه كيان نه وه بوو كه پيشنيارى يه كه م كه كوى پرؤسه كه به پىي په پره و رىك بخرىت نه وهى ديكه يان نه وه بوو كه له پرؤزه كه دا هاتووه له لايهن وه زاره تى په روه رده ههر چنده مونا قه شهى زؤر له سه ر كوى برگه و ماددهكانى كراوه كؤده نكييه كى ته واو له سه ر نه وه دروست بوو دواتر كه به و شىويه دهقه كه دهقنوووس بكرىت رىكخستنى تاقيكردنهوهكان له دامه زراوه كاندا به په پره و رىك رىك دهخرىت كه نه نجومه نى وهزىران دهر بدهكات.

بهرپىز هيمن احمد حه مه صالح / جىگرى سهروكى په رله مان:

بهرپىزان له سه ر ماددهى (۸۶) ههر بهرپىزىك دهيه ويىت گفتوگو بكات با ناوى تۆمار بكات تا ناو تۆمار دهكرىت دكتوره شايان نوقتة نيزامى ههيه فهرموو.

بهرپىز شايان كاكه صالح محمد:

بهرپىز سهروكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره، به پىي ماددهى (۵۱) قسه دهكه م نه مپرو كؤبوونه وهى لىژنهى تهن دروستيمان ههيه له هه مان كاتدا جه لسهى په رله مانيش ههيه من ههر دووكم پى گرنگه به راستى پىم باشه له كاتى وا بنوو سرپىت نه ندام په رله مانه كه له جه لسهى په رله مانه، چونكه برگه يه كه له ماددهى (۵۱) باسى نه وه دهكات كه دووشه مان كؤبوونه وه بيت، به لام دهزانم دهستهى سهروكايه تى جه دوه لىكيان دانابوو بۇ رىكخستن كه ده توانن چوار شه ممانيش كؤبىنه وه، ئىنجا ئىستا چوار شه ممهيه هه م جه لسهيه هه م لىژنهيه بنوو سرپىت له جه لسهى په رله مانه نه ك مؤلهت، چونكه من ههر دووكم به لاوه گرنگه به راستى، سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

لەسەر ماددەى (۸۶) ئەم بەرپزانە دەیانەوئیت گەفتوگۆ بکەن (کاک دکتۆر اسماعیل، مامۆستا ابوبکر، مامۆستا عمر، کاک چیا، کاک حاجى ھەلکەوت، دکتۆر شېرکۆ، سەرچنار خان، کاک بەلېن، مامۆستا ھلز)، کاک بەلېن فەرموو.

بەرپز بەلېن اسماعیل حاجى ابراھیم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۸۶) باسى تاقىکردنەوھەکان دەکات لە دامەزراوھکاندا، بەلام ئەوھى سەیرە دەلېت بە پەیرەوئیک رېک دەخرېت کە ئەنجومەنى وھزیران دەریدەکات رېکخستنى پەیرەوئى تاقىکردنەوھ بۆچى دەچیتە ئەنجومەنى وھزیران و چ پېوئىستى بە ئەنجومەنى وھزیران ھەبە؟ ئەگەر ھاوړپیانى لېژنە وھلاممان بدەنەوھ، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلې زۆر سوپاس، سوسن خان فەرموو.

بەرپز سوسن محمد میرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

منیش ھەمان تېئىنى کاک بەلېن ھەبە، بۆیە پشٹیوانى لە قسەکانى دەکەم، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، کاک حاجى ھەلکەوت فەرموو.

بەرپز ھەلکەوت انور خلیفە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۸۶) دوو پېشنیاری ھەبە پېشنیاری دووھ دەلېت رېکخستنى تاقىکردنەوھەکان لە دامەزراوھکاندا بە پەیرەوئیک رېکدەخرېت کە ئەنجومەنى وھزیران دەرى بکات پېم باشە ئەمەى بۆ زیاد بکړیت جگە لە بارودۆخى نا ارامى گرنگە پېشنیاریھەکان لە یەکە پەروردهببەکانەوھ بەرز بکړیتەوھ بۆ وھزارەت و پاشان لە کۆبوونەوھى ئەنجومەنى وھزیران برپارى کۆتایى لى بدریت، وھ ھاوړاشم لەگەل قسەکانى کاک بەلېن و سوسن خان، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلې زۆر سوپاس، مامۆستا عمر فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشٹیگىرى لە قسەکانى کاک بەلېن دەکەم لەگەل سوسن خان، سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

مامۆستا ابوبکر فەرموو.

بەرپز ابوبکر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وہزارەت ریکخستنی تاقیکردنەوہکان لە دامەزراوەکاندا بە پەیرەوێک ریک بخت و ئەنجومەنی
وہزیران پەسندی بکات، چونکە بابەتی تاقیکردنەوہکان مەسەلە یەکی سیادی و نیشتمانییە
بەلێ پپووستی بە ئەنجومەنی وەزیرانەوہ ھەبە، سوپاس.

بەرپز ھێمن احمد ھەمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

دکتۆر اسماعیل فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طە:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من دوو تیبینی ییت ھەی تیبینییا ئیککی من پێ خۆش بوو چونکی تاقیکردن گرتگترین قۆناغە د
پەروردیدا و دەبی ل قییری ھاتبا دەستنیشان کرن نەکو تەحویل کربا بۆ پەیرەوہکی ھاتبا
ریکخستن، چونکی راستی ئەو تاقیکرنییت قی گافی تینە کرن ئەقە سەری چەند سالایە ئەز بیژم
کوردستان ھەمی شاھدە ل سەر کو سیستەمی ھەلبژاردنا دبیتە ئەگەری چەند تشتەکا ئیک
قوتابی باش سەقافەت و خاندن و فیکردنی گەلەک ئیھتیمامی نادەتی ب دەرەجەکا گەلەکا
مەزن، چونکی زانیت ھەلبژاردن نە بیئتی ھندییە تشتەکی بۆ خۆ ژبەر بکەت یان تشتەکی باش
تیبگەھیت دوو دبیتە ئەگەری ھندی غەش و گزیکردن یا ب ساناهی بیت و گەلەکا ئاسان بیت و
ب بلوتۆزا ھندەک مەدەلی خۆ بکەنە (۹۰ و ۹۵)، ئو مە گو لی دبیت چەند جارا تالبییت خۆ د
وہستین و زەحمەتی دەن بنە قوربانی ھندی ھندەکی ب بلوتۆزی دبیتە ئەگەری ھندی سی
چل دەرەجال مەدەلی ژوی پتر بیت ئەوئ شەف و رۆژییت خۆ دکەتە ئیک کو دا بۆ خۆ
موعەدەلەکی دەریبخت، ژبەر ھندی من پێ خۆش بوو ل قییری نەھاتبا قەگواستن بۆ پەیرەوی
ھاتبا ریکخستن ئاھال قییری ھاتبا ریکخستن و ئەف سیستەمە دوماھیکەک بۆ ھاتبا یەعنی
سیستەم بەیتە ھەلبژاردن و نە فروقاتییت فەردی دروستاهی تییتە دیارە کرن، وە عدالەت ژ
تیدا ناھیتە کرن و واقع شاھدە ئەقە چەند سالە ئەم قوتابییت خۆ دبینین ھەر سال چیرۆکییت
غەش مە گو لی دبیت بۆچی مە گو لی دبیت بۆچی ئەنتەرنییت تییتە گرتن د فەترا ئیمتھانادا
ئەنتەرنییت تییتە گرتن ھەتا ئیمتیحان خەلاس بن، چونکی گەلەکا ب ساناهییە غەش بییتە کرن
بۆچی گەلەکا ب ساناهییە غەش بییتە کرن چونکی سیستەم ھاریکارە بۆ ھندی، ژبەر ھندی من
پێ خۆش بوو کو ھاتبا دەستنیشان کرن د قییریدا یا دووی فیعلەن ئەز پشتەقانی مامۆستا
ابوبکری دکەم وەزارەت رینماییا یان پەیرەوی دانیت ئەنجومەنی وەزیران تەسدیقی ل سەر
بکەت، سوپاس.

بەرپز ھێمن احمد ھەمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ سوپاس، دکتۆر شیرکو فەرموو.

بەرپز شېركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە دوو پېشنىبارە كە يەككىيان وەزارەت پەيرەو دابنېت ئەوى تريان ئەنجومەنى وەزيران مەعلومی جەنابتانە كە ئەنجومەنى وەزيران كاتېك داواى لى دەكرېت كە پەيرەو دابنېت كاتېك كە ئەو پەيرەو تەقائوعى نىوان وەزارەتەكانى تېدا بوو وەكو تەندروستى وەكو دارايى وەكو ئاوەدانكردنەو وەكو ھەر وەزارەتېكى تر، بۆيە لېرەدا ئەمە ئىختىساسى وەزارەتى پەرورەدەيە، بۆيە ئەو پېشنىبارەى كە دەلېت ئەنجومەنى وەزيران پېموايە زىادە و پېويست ناكات وە ئەنجومەنى وەزيران ئەركى زۆرى لەسەرە، وە تەنھا وەزارەت خۆى ئىختىساسى خۆيەتى ئەو پېشنىبارى يەكەمە پېموايە گونجاوترە پىشتىگىرى لە قسەكانى كاك عمر و سوسن خان و كاك بەلېن و دكتور اسماعيل دەكەم.

بەرپز ھېمن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك چيا فەرموو.

بەرپز چيا حميد شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

د دېرا يەكەمدا نقيسىيە يەكەكيان ئەوہيە كە لە پىرۆژەكەدا ھاتووہ من پى باشە ل قېرى ئىشارەت ب وئ ماددا ناف پىرۆژېدا بکەت ماددا ژمارە چەند برگا چەند ل وېرى ئىشارەت پى بېتە دان دا ئەم بزائين ئەف پىرۆژە چ ماددەيە، ھەرورەسا بۆ دوماھيى ژى پىشتەوانيا كاك بەلېن و سوسن خانى دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

سەرچنار خان فەرموو.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پېموايە سياغەى ئەم ماددەيە ھەلەيە، لەبەر ئەوہى لە ماددەى قانونيدا قەت نابېت بلېنى دوو پېشنىبار ھەيە يەككىيان ئەوہيە كە كۆى پىرۆسەكە بە پەيرەويك رېك بخرېت و يەككىيان ئەوہيە كە لە پىرۆژەكەدا ھاتووہ شتى وا مەتاتى چۆن دەبېت دەبېت لابېرېت ئەمە يەكەم دووہم ھەر جارې پىرۆژەكە ديار نيە ھەر چيە بېينە سەر ئەوہى كە باس دەكات رېكخستنى تاقىكردنەوہ لە دامەزراوہكان بە پەيرەويك رېك دەخرېت كە ئەنجومەنى وەزيران دەريدەكات رېكخستنى تاقىكردنەوہ جارې دەبېت بزائين چيە دووہم ئايا ئەوہندە قورسە ئەنجومەنى وەزيران پەيرەوى بۆ دەربكات ئەى وەزارەتى پەرورەدە بۆ نايكات؟ ئەى لە قانونەكە بۆ تەحدید ناکرېت ھەندېك شتى تېدايە كە ئەوہندە زەرور نيە لەم قانونە بە خال ھاتووہ و درېژەى

پیداووه شته ئه ساسی و زه رورییه کان نه هاتوووه، به لام ئه وانهی که لاهه کین سهیر ده که ی له قانونه که هاتوووه...

به ریژ هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سه رۆکی په رله مان:

پیشنیا رت چیه؟

به ریژ سه رچنار احمد محمود:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

پیشنیا رم ئه وه یه ئه وه پهیره وه لایبریت پیویست ناکات ئه نجومه نی وه زیان ئه مه دابنیت.

به ریژ هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سه رۆکی په رله مان:

زۆر سوپاس، هلز خان فهرموو.

به ریژ هلز احمد محمد:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

سه باره ت ب ماددا (۸۶) ئه ز گه لدا نیمه پهیره وه بیته ریخستن، چونکه د پرۆژی حکومه تیدا هه بوو نزیکی هه شت ماددا تیدا هه بوو ئه ز نزانم چاوا یه کسه ر ته حویل کرینه کو ب پهیره وه کئی بیته ریخستن دوو سیسته من ئیمتیحاناتا مه گه له ک تیپینی ل سه ر هه بوون نوکه بیته پهیره وه هیچ تیپینییه کا مه بهرچاق ناهیته وه رگرتنی، ئو سه به هی دیهیته ده نگدانی ل سه ر قی یاسای ئه م دی چاوا ده نگدانی که یین سه ر پهیره وه کئی من ب خو ب چاف نه دیتییه یان من تیپینییت خو ل سه ر هه بن، زۆر سوپاس.

به ریژ هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سه رۆکی په رله مان:

به لئ به ریژان، به ریژ جه نابی وه زیر ئه گه ر روونکردنه وه یه کت هه یه له سه ر ئه م بابته یان ئه وانئ پیشووتر چه ند ده قه یه ک فهرموو.

به ریژ ئالان حه مه سعید صالح/ وه زیری په روه رده:

به یانیتان باش.

به ریژ هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سه رۆکی په رله مان:

به خیرییی.

به ریژ ئالان حه مه سعید صالح/ وه زیری په روه رده:

زۆر سوپاس، ئه گه ر سی چرکه ده رفه تم بده ی ئه مرۆ (۱۰/۵) رۆژی مامۆستایانی جیهانییه سه به ینی (۱۰/۶) رۆژی مامۆستایانی کوردستانه پیروزیایی له مامۆستایانی کوردستان و مامۆستایانی جیهانییه ده که یین له کاتییدا ئیمه سه رقالی پرۆژه یاسای په روه رده یین ئه وه نده ی فریاکه وتم که له و تیپینیانه ی به ریژان نوو سیویانه ته وه ئیمه لیژنه یه کمان له وه زاره ت دروست کردوو به سه ر په رشتی به ریژ بریکاری وه زاره ت دوا ی ئه وه ی که گه یشتینه ئه وه برپاوه ی که سیسته می تاقیکردنه وه کان پیویستی به پیدا چوونه وه هه یه، وه سیسته می هه لسه نگاندن پیویستی به پیدا چوونه وه هه یه له قونای بنه رتی، وه هه روه ها ئاماده ییش مه به ستم له پۆلی یه ک تا پۆلی دوا زده یه برپاردرا ئه وه لیژنه ی ئیمه که پیکهاتوو به سه رۆکایه تی به ریژ بریکاری وه زیر ئه زموونی چه ند ولاتییک وه ربگرن له هه موو جو ره سیسته مه کان که سیسته می

دېنم گەل قى ماددەى ھندەك سزا بەينە دياركرن بۇ ھەر حالەتەكى دزە پيكرنا زانياربىيەكى دقنى لىژنىدا، چونكى چارەنقىسى ھەموو خەلكى كوردستانى ھەموو قوتابىيا پىقەگرىدايىە بلا سزا تىدا بەيت ديار كرن ئەو سزا ژى ب رەنگەكى عەلەنى بەيتە كرن بۇ ھندى ئەم بشيىن ب ريكا قى دادپەرورەيى دروست بكەين ناقبەينا ھەمى قوتابىيادا، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك نزار فەرموو.

بەرپىز نزار ملا عبدالغفار:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خوداى گەورە، سەبارەت بە ماددەى (۸۷) من پىموايە ھەردوو خالەكان بكرينە يەك خال ئەمە يەك، ۋە سەبارەت بە ۋە لىژنەى كە پىسپۆرن ئايا ئەم پىسپۆرانە لەناو ۋەزارەت بۇ (اعتراض)ى قوتابىيان جارپىكى تر ھەمان ئەو پىسپۆرانە دەبن ياخود كەسانى تر (اعتراض)ى قوتابىيان ۋەردەگرنەۋە؟ بۇيە ئەم بابەتە زۆر ھەلدەگرىت پىمباشە ھەم ئەو لىژنەى كەوا بەدواداچوون سەبارەت بە (اعتراض)ى قوتابىيان دەكات، ۋە لە ھەمان كاتيشدا سەبارەت بە خالى دووھم لىژنەى بالاي تاقىكردنەۋەكان بەرپرسە لە بەرپۆۋەبردنى تاقىكردنەۋەكان بۇ تەنھا ئەو لىژنەيە بەرپرسە ئايا كەسانى تر لەناو ۋەزارەتى پەرورەردە لەم لىژنەيەدا ھەن ۋەكو بەرپۆۋەبەرە گشتىيەكان ياخود نا؟ زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك بەجت فەرموو.

بەرپىز بەجت على ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ب ناقى خودى مەزن و دلۇقان، ئەز سەر ماددى دى پيشنيارا خۇب كورتى عەرزى جەنابى ۋەزىر و لىژنا پەيوەندىدار كەم لىژنا بالاي تاقىكردنەۋەكان ۋەزىرى پەرورەردە پىك دىت بۇ قۇناغى ئامادەيى ب ھەمى بەشىت خۇقە يا دوويى لىژنەى تاقىكردنەۋەكان بەرپۆۋەبەرى گشتى ھەر پارىزگايەك پىك بەينىرىت بۇ قۇناغى بنەرەتى يەعنى ئەو قوتابىيت ل قۇناغى بنەرەتى رىقەبەرى گشتى ل ھەر پارىزگەھەكى ئەو سەلاحييەت بۇ رىقەبەرى گشتى ل پارىزگەھا بەيتە دان كو بشىت لىژنەيكى پىك بينىت بۇ سەرپەرشتى كرن و رىقەبرنا پرۇسا تاپىكردنەۋىت بنەرەتى، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى، كاك شىخ ظاھر فەرموو.

بەرپىز ظاھر محمد على حسين:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە (۸۷) خالى يەكەم ۋەزىر دەبىت سالانە لىژنەيەكى تاقىكردنەۋە لە كەسانى پىسپۆر و بە ئەزموون پىكبەينىرىت من پيشنيار دەكەم ئەو لىژنەيە تەنھا بۇ يەك سال ئەندامانى لىژنە بەردەوام بن يەعنى سالانە بگۆرن، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوسن خان فەرموو.

بەرپز سوسن محمد مىرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پشتىوانى پېشنىارى كاك شېخ ظاهر دەكەم ئەوھى راستى بېت لە ماددەكانى (۸۶-۸۵-۸۴) ھەندىك ھەلەى رېزمانى تېدايە، بەلام بۇئەوھى سوود لە كات وەرىگرىن من ئاماژەم پېنەداو، بەلام زۆر پېويستە لەو ياسايەدا لېژنەيەكى پىسپۆرى زمانەوانى دابنرېت، بۇئەوھى بە كۆى ياساكەدا بچىتەوھە لە ماددەى (۷۸) یش ھەندىك ھەلەى تېدايە لە برگەى يەكەمدا بۇ نمونە پىك بھېنرېت لەسەر يەك نووسراوھە كە دەبېت جودا بنووسرېت، وە ھەرۇھە لە برگەى دووھەمېش كە دەلېت لېژنەى بالاي تاقىكردنەوھەكان بەرپرسە لە بەرپۆھەردنى تاقىكردنەوھە سەرتاسەرىيەكان دانانى پرسىيارەكان، نھىنييەكانىان ئەمانە پېويست ناكات بەم شىوازە بنووسرېت تەنھا بنووسرېت پرسىيارەكان نھىنييەكان وە لە كۆتايېشدا ئەنجامەكانىان بكرېتە ئەنجامەكان باشتەر دەبېت، بۇيە زۆر پېويستەپسپۆرى زمانەوانى بە كۆى ياسەكەدا بچىتەوھە بۇئەوھى رېك و پىك بېت، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

شىرىن خان فەرموو.

بەرپز شىرىن امين عبدالعزىز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۸۷) كە دەلېت لېژنەى بالاي تاقىكردنەوھەكان بەرپرسە زۆر جار بەتايبەت لە تاقىكردنەوھەكانى وەزارى ھەلە ھەبووھە لە پرسىيارەكاندا رەنگە قوتابى و خوئىندكارىش بەچىى ھېشتىبېت، بەلام بەداخەوھە بە ھىچ شىپوھەيەك ئاماژە بەوھە نەكراوھە وە پېويست دەكات دانانى مىكانىزىمىكى گونجاو بۇئەوھى كە رېڭرى لەوھە بكرېت چىتر لە ئەنجامدانى ئەو پرسىيارانە و تاقىكردنەوھەكان ئەو ھەلەيە دووبارە نەبىتەوھە، وە ھاوكات پىشتىگىرى لە كاك مەم دەكەم كە پېويست دەكات لەسەر ئەو خالانەى كە ھاتووھە لە دانانى پرسىيارەكان پاراستنى نھىنييەكان و پېشنىاز كردنى رېنمايىيەكان بە ھەمان شىپوھە وەكو ئاماژەم پىكرد لە بوونى ھەلە لە پرسىياردا پېويست دەكات سزايەك ديارى بكرېت لەم ماددەيە، سوپاس.

بەرپز ھېمىن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى سوپاس، كاك عبدالستار فەرموو.

بەرپز عبدالستار مجيد قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۸۷) برگەى دووھەم بەتايبەتى خۆى لېژنەيەكى بالا ھەيە بۇ دانانى پرسىيار، وە لەھەمان كاتدا ھەر ئەم لېژنەيە بەرپرسىيارىشە لە راگەياندى ئەنجامەكان و يەكلاكردنەوھى تانەكان من دەپرسەم دەكرېت لېژنەيەك خۆى پرسىيار دابنېت و ھەر ئەويش دوايى تانەكان يەكلايى بكاتەوھە؟ من پىموايە دەبوو لېژنەيەكى تايبەتمەند جىاواز لەو لېژنەى كە پرسىيار دادەنېت و دواتر پاراستنى نھىنييەكان و پېشنىارى رېنمايىيەكان دەكات لېژنەيەكى تايبەتمەند

ھەيىت بۇئەھى كە ئەو قوتابيانەى تانەيان لىدا بە راستى بى لايەنانە، ۋە ئاگى لە ھىچ شتىك نەيىت تانەكان يەكلايى بكاتەۋە ھەتا ئەگەر ئەم لىژنەيە ئەگەر قوتابى قەناعەتى نەھات بە ئەنجامى تانەكەى ئەو كاتە چ دەيىت؟ من پىموايە بە راستى مافى قوتابىيە كە لە شوئىنىكى دىكە ئەگەر بكرىت تانەى لىبەت، ۋە ئەۋەش كە يەك سال ئەو لىژنەيە بىمىنىتەۋە من پشتگىرى پىشنىارەكەى كاك شىخ ظاھر و برادەرەكانى دىكە دەكەم، سوپاس.

بەريز ھىمن احمد ھەمە صالح/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

دكتور شىركۆ فەرموو.

بەريز شىركۆ جودت مصطفى:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ۋە ئەندامانەى كە ھەلدەبۇرردىن ۋە كە لىژنەى تاقىكردنەۋەكان لە دىرى يەكەم دەيىت بە ئەزموون بن و ئاۋا پىموايە ئىزافەيەك بكرىت باشە كە باس لە رابردوويان بكات پاشخانيان پاك يىت، چونكە بەعزىك لەۋانە چووبنە لىستى رەشەۋە يا مەسەلەن تىبىنى ھەبوويىت لەسەر ئەندامە تىبان لە لىژنەكەدا پىويست نامكات جارىكى تر تەرشىح بكرىنەۋە بۇ ئەندامەتى ئەو لىژنەيە، بۇيە پاشخان پاك زور دروستە بە برواى من، ۋە تەنھا بۇ يەك سال يىت، بۇيە پشتگىرى لە بۇچوونەكەى كاك شىخ ظاھر جەنابى مامۇستا عبدالستار دەكەم، ۋە يەك سال يىت سالنە ئەو لىژنەيە بگوردىت پىم باشتەرە، سوپاس.

بەريز ھىمن احمد ھەمە صالح/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

ھلز خان فەرموو.

بەريز ھلز احمد محمد:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت ب ماددا (۸۷) دوۋەم لىژنا بالآ تاقىكرنا بەرپرسىيارە ب رىقەبرنا تاقىكرنىت سەراسەرى ب دانانا پرسىيارا، بەس بەحسى ۋەلامىت نموونەيى نەھاتىە كرنى كو ئەم زانين ۋەلامىت نموونەيى ب دوو جورا تىنە دانان ۋەلامىت نموونەيى دانەرى پرسىيارى ۋەختى پرسىيارا دانىت فرى دكەت بۇ لىژنا بالآ پشتى ھنگى ۋەختى رۇژا ئىمتىحان تىتە كرنى لىژنەيەكا دىتر تىتە پىكىئىنان سەر ئاستى ھەر چار پارىزگەھا نوئىنەرىت وانا ۋەلامىت نموونەيى دانىن كو ئەقە ئىك ژ ئەركىت لىژنا بالآ تاقىكرنىيە، ھەرۋەسا بەحسى پىشكىنا تىنووسا ژى نەھاتىيە كرنى كو نوكة تىنووس نىنە سۇمايە ئەقە ژى ئەركەكى لىژنا بالآيا تاقىكرنىيە، زور سوپاس.

بەريز ھىمن احمد ھەمە صالح/ جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

مامۇستا عمر فەرموو.

بەريز عمر عبدالله فتاح:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

يەككىك لە نىشانەكانى سىستەمى تەندروست كارگىرى تەندروست ئەۋەيە كە سىستەمىكى دلىياكەرەۋەى ھەيىت بۇ ۋەرگرتنى تانەكان و نارەزايىەكان و ۋەلامدانەۋەيان، ۋە يەكلاكردەۋەى ئەنجامەكانىان لەم روانگەيەۋە نايىت ئەو لىژنەى كە سەرپەرشىتى تاقىكردنەۋەكان دەكات و پرسىيار دادەنىت و ئىشرفى دەكات خۇشى لە ئەنجامى ھەلەى

خۇبەۋە بۇ نموونە دەكرىت تانە دروست بىت ھەر خۇشى ۋە لاملى تانە كان بداتەۋە، بۇيە پىشتىگىرى لە قسە كانى كاك عبدالستار دەكەم پىشنيار دەكەم بىرگە يەك زىاد بكرىت بەم جۇرە ۋە زارەت لىژنە يەكى سەربەخۇ پىك دەھىنىت بۇ ۋەرگرتنى تانە كان ۋە يەكلاكردەنە ۋەى ئەنجامە كانيانوۋە سەبارەت بە گۇرپنى لىژنە كەش سالانە پىشتىگىرى لە قسە كانى كاك شىخ ظاھر كاك عبدالستار ۋە كاك دكتور شىركۇ دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرىز ھىمن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

دكتور اسماعيل فەرموو.

بەرىز اسماعيل على طه:

بەرىز سەرۇكى پەرلەمان.

بىژىت ۋەزىر دەبىت سالانە لىژنەى بالى تاقىكردەنە ۋە كان لە كەسانى پىپۇر ۋە بە ئەزمون پىك بەھىنىت مەبەست پى سالانە ئەمرى ۋە زارى دەرېكات يا سالانە ئەندامە كان بىتە گۇرپن؟ چونكە مومكىنە ھندەك ئەندام زۇر خىبىرەيان ھەبىت استغناء لى ناكرىت كو ھەموو جار بىتە گۇرپن ئەمرى ۋە زارىيە ۋە يەنى ھەموو سال جارېك ئەمرىك دەرچىت ئەما ئەگەر ھەموو ئەندامە كان بگۇرپن ئەمە شتىكى عەمەلى نىيە دا بزقۇمە بادىنى، ۋە خالا دوويى پىشتە قانيا دكتور شىركۇ دەكەم كە فىعلەن پىتقىيە خەلفىيە كا باش ۋە (ماضى) يىيە كا باش ھەبىت دىسا پىشتە قانيا مامۇستا عمر ۋە كاك عبدالستارى دەكەم يەنى لىژنە كا تايىبەت بۇ تانە لىدانى ھەبىت كو ئەف لىژنە يە يا ياسايى بىت سەر مستەۋاى عام دىسان پىشتىگىرىيا ھلز خانى دەكەم ھەر نەفسى لىژنە بەرپرسە ژ دانانا ۋە لامىت نموونەى، ۋە پىشكىنا سۇما بىت قوتابيان ئەقە ژى ھەر دوو بىنە ئىزافە كرن دا بزانىت لىژنە پىتقىيە پىرۇسى بىت ھەتا دوماھىكى، سوپاس.

بەرىز ھىمن احمد ھەمە صالح / جىگىرى سەرۇكى پەرلەمان:

بەلى زۇر سوپاس، بەرىز جەنابى ۋەزىر ئەگەر لە ماۋەى دوو دەقە ۋە لامە كان بەدى.

بەرىز ئالان ھەمە سعید صالح / ۋەزىرى پەرۋەردە:

ئەۋەى كە كاك مم ئاماژەى پىدا لە ماددەى (۸۸) لە ماددەى پاش ئەۋە ھەيە، ۋە ئەۋەى كاك نزار ئاماژەى پىدا بەلى ھەمان لىژنە يە ئەۋەى كاك شىخ ظاھر ئاماژەى پىدا مامۇستا اسماعيل تەۋزىچىكى زىاترى لە سەردا نووسراۋە سالانە لىژنە كە پىكدىت، بەلام مەرج نىيە ھەموو ئەندامە كانى لىژنە كە بگۇرپن ئەگەر ھىچ تىبىنىيە كيان لە سەر نەبىت خىبىرەيان پەيدا كىردوۋە ۋە ئەزمونىان ھەبىت لەۋە دەچىت ھەر نەشگۇرپن بە راستى ئىستا ئىمە لىژنە يە كمان ھەيە سالانە دوو بەرىز ۋە فاتيان كىردوۋە رۇحيان شاد بىت ئەۋانى دىكە ھىچيان نەگۇراۋن سەبارەت بەۋەى شىرىن خان لىژنە كە مىكانىزمى داناۋە براى بەرىز كاك دكتور سەيوان سەرۇكى لىژنە كە يە ئەۋە دوو سالە ئىۋە دەبىن كەمترىن ھەلەى پىسار لە پىسارە كانى تاقىكردەنە ۋەى ۋە زارى ھەبوۋە، ۋە سەبارەت بەۋەى كاك عبدالستار تىبىنىيە كەى بەجىيە ۋە منىش خۇم پىشتىگىرى دەكەم مەبەئىكى قانۇنىش ھەيە (لا يجوز جمع بين الخصب و الحكم فى شخص واحد)، لەبەر ئەۋە دەبىت دەقىكى بۇ دابىرپىژىن ئەۋەى ھلز خان ئاماژەى پىدا ئەۋەش دروستە كە زىاد بكرىت بابەتى پىشكىن ھەرچەندە ۋە لامى نمونەى تۇزىك بابەتتىكى تەكنىكىيە، بەلام ئەركى لىژنە كە شە پىشكىن بكات، سوپاس.

بەرپز هېمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

ماددەى (۸) فەرموون.

بەرپز ئاشنا عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (۸):

یەكەم / ھەر كەسك دزه به پرسىارى تاقىکردنه وه كان بكات يان زانىارىيان له باره وه بدرکينيت يان مامه لهى پيوه بكات به به ندرکردن سزا ددرپت كه له سى سال كهمتر نه پيت.

دووهم / ئەگەر كەسى ھاتوو له برگهى يەكەمى ئەم ماددەيه ئەندامى ليزنهى تاقىکردنه وه كان بوو يا تايبەتمەند بوو به گواستنەوه، پاراستن يان ھەلگرتن يان سزاكەى دەپيت دوو ھېندە و به تاوانى ئابرووبەر ئەژمار دەكرپت و له وه زيفەش دەرەكرپت.

سپيەم / ئەگەر تاوانبار فەرمانبەر يان كارمەنديكى ديكەى حكومەت بوو ھەمان حوكمى برگهى دووهمى ئەم ماددەى لەسەر جيبه جى دەكرپت.

چوارەم / ئەم تاوانە به تپپه پيوونى كات سيفه تى تاوانكارى لە دەست نادات.

بەرپز هېمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەلئى بەرپزان، دەربارەى ماددەى (۸) ھەر بەرپزىك دەپه وپت گفوتوگۆ بكات با دەست بەرز بکاتەوه، بەلئى بەرپزان ئەو بەرپزانەى دەپانەوپت لەسەر ماددەى (۸) گفوتوگۆ بکەن بریتين له بەرپزان (كاك ادريس، دكتور ريبوار، كاك حكمت، كاك حاجى ھەلكەوت، كاك شىخ ظاهر، خدیجە خان، كاك عبدالستار، دكتور ھەورامان، كاك رزگار، مامۆستا عمر، كاك مەم بورھان، كاك ديارى، كاك دكتور شپركۆ، كاك دكتور محى الدين، مامۆستا ابوبكر، مامۆستا ھلز، سەرچار خان، مامۆستا عثمان)، كاك ادريس فەرموو.

بەرپز ادريس اسماعيل عبوش:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (۸) سزا بۆ ئەو كەسانە ديارى كراوه بۆ ئەو كەسانەى كه دزه به پرسىاره كانى تاقىکردنه وه كان و زانىارى و مامه له پيكردن دەكەن ئەویش كه سى سال زیندانى كردن كهمتر نه پيت، بەلام سزا بۆ بکەرى ئەم زانىارىيانە ديار نه كراوه ھەر دوو لا تاوانبارن ئەوهى كه دەزپت و ئەوهى كه دەفرۆشپت مەرج نييه ئەوهى كه يەكەم جار ئەم زانىارىيانەى بە دەست بکەوپت قوتابى يان خویندكار بپت لەوانەيه كەسانى تر بپت و لە دەست چەند كەسى تره وه تا بگاتە دەستى خویندكارىك يا قوتابيهك، بۆيه من پيشنيار دەكەم كه سزا بۆ بکەرەكەش ديار بكرپت كه له سزای فرۆشيار كهمتر نه پيت، زۆر سوپاس.

بەرپز هېمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

كاك حكمت فەرموو.

بەرپز حكمت محمد عبو زيد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ل ھەمى ولاتپت پيشكەفتى ئەف سزايپت ھندە قورس يەعنى من گو لئى نه بوونە، ژبەر ھندى ئەز پيشنيار دكەم سزايه كى ماددى يانپش سزايه كى كاتى كو ژ وه زيقي پيتە دوور كرن

مەستىن سزا ئى ئەو بىت كو ژ ۋەزىفا خۇ ب تەمامەتى بېتە لادان ب راستى ئەف سزايە گەلەك قورسن ناكىت گەل ھاۋلا تىت خۇ و خەلكى خۇ بگەين، زۇر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك حاجى ھەلكەوت فەرموو.

بەرىز ھەلكەوت انور خليفە:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەورە و مېھرەبان، لە ماددەى (۸۸) يەكەم ھاتوو دەلېت ھەر كەسېك دزە بە پرسىارى تاقىكردنە ۋەكان بكات يان زانىريان لەبارە ۋە بدركىنېت يان مامەلەى پېۋە بكات بە بەندكردن سزا دەدرېت كە لە سى سال كەمتر نەبېت پرسىارەكەم ئاراستەى بەرىز جەنابى ۋەزىر دەكەم ئايا ياسايەك ھەيە كە دواى سى سال زىندانى كىردن نەتوانېت بگەپتە ۋە سەر پېشەكەى ئەگەر مامۇستا بېت؟ ئەگەر ياسا ھەبېت ئەوا كارېكى باشە ئەگەر ياساكە ئەو بېرگەى تېدا نېيە داواكارم ئەو بېرگەىە زىاد بكرېت كە دواىى زىندانىيەكەش نەتوانېت بگەپتە ۋە سەر پېشەكەى خۇى، زۇر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك ديارى فەرموو.

بەرىز ديارى انور حمە رحيم:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەورە، ماددەى (۸۸) پېشنىياز دەكەم لەم چوار بېرگەىە ھەموۋى بكرېتە يەك بېرگەى موفەسەل، ۋە جېى ھەموو ئەوانەى تېدا بكرېتە ۋە بەم جۇرە يەكەم ھەر كەسېك دزە بە پرسىارى تاقىكردنە ۋەكان بكات يان زانىريان لەبارە ۋە بدركىنېت يان مامەلەى پېۋە بكات، ۋە ھەر كەسېك كە ھاۋكارىان بكات سزا دەدرېت كە لە سى سال كەمتر نەبېت، ۋە ھەرۋەھا ئەگەر ئەو كەسە ئەندامى لېژنەى تاقىكردنە ۋەكان بوو يان تايبەتمەند بوو بە گواستەنە ۋە يان پاراستن يان ھەلگرتنى سزاكەى دوو ھېندە دەبېت و بە تاۋانى ئاپروۋبەر ئەژمار دەكرېت، ۋە ئەۋەى كە دەلېت ئەگەر تاۋانبار فەرمانبەر يان كارمەندىكى دىكەى حكومەت بوو ھەر بە ھەمان شېۋە بكرېت بە يەك بېرگەى زۇر سوپاس.

بەرىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۋكى پەرلەمان:

مامۇستا عثمان فەرموو.

بەرىز عثمان على سمايل:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى بەخشندەى مېھرەبان، ماددەى (۸۸) بېرگەى يەكەم بە راستى دوو مافە ھەم مافى گشتىشى پېۋە رەبتە كاتېك كە دزە بە پرسىار دەكات لەوانەىە كورې ھەژارېك بۇ نمونە نەچپتە ئەو شوپنەى كەوا بەو دەرەجە تەزۋىرەۋە ۋەرىگرتوۋە، بۇيە من دەلېم سزاكەى زىاد بكرېت، بەلام دواىى تەحقىقى لېژنەى تايبەتمەند سزاكەى سى سالە ۋە ھەرۋەھا ھەندېك پارەشى لەگەل دابنرېت، زۇر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك دكتور محى الدين فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

جېگىرى دەستخۆشىيە بەراستى لەم چەند سالى رابردودا وەزارەتى پەرورەدە و لىژنەى تاقىکردنە وەكان تا ئاستىكى زۆر باش توانىويانە كۆنترپۆلى دزە پىكردن و ئەو بابەتانەى پىرسىارەكان بىكەن ھەرچەندە ھەندىك جار قسە لەسەر ئەو بابەتانە دەكرىت، بەلام بە راستى ماوەى چەند سالىكە مەسەلەى دزە پىكردى پىرسىارەكان تا ئاستىكى باش كۆنترپۆل كراوە ھەندىك جار ھەندىك ھالەت روو دەدات دزە بە پىرسىارەكان ناكرىت دزە بە وەلامى پىرسىارەكان دەكرىت لەناو ھۆلەكانى تاقىکردنە وەكان مەسەلەن نمونە ھەيە جارى وا ھەيە كارگوزارىك ئا و دابەش دەكات وەلامەكان لە قوتابىيەك يان لە كەسىك بۆ قوتابىيەكى ناو ھۆلەكە دەگوزارىتە وە ئەو ھالەتانەش روويداوە، بۆيە جگە لەوانەى كە دزە بە پىرسىارەكان دەكەن ئەوانەى دزە بە وەلامى پىرسىارەكان دەكەن پىويستە ئەو ھەش بخرىتە ناو چوارچىوہى ياسايىيە وە، وە خالىك ھەيە ھەندىك جار پىش ئەزمونەكان بە تايبەتى ئەوانەى تاقىکردنە وەى دەرەكى دەكەن ھەندىك كەس دەگوزارىتە وە بۆ پەرورەدەكانى دوورە دەست يان لە دەرە وەى شارەكان بۆ ئەو ھەى زياتر ئاسانكارى بۆيان بكرىت، لەبەر ئەو پىشنىارى ئەو دەكەم وەزارەتى پەرورەدە و لىژنەى تاقىکردنە وەكان بە ماوەيەكى ديارىكراو بۆ ئەو قوتابىانەى تاقىکردنە وەى دەرەكى دەكەن نەگوزارىتە وە لەگەل ئەو ھەم سزاي ئەو ھەم سزاي زياتر بكرىت و بەشىك لە سزاي ماددىش بخرىتە سەر ئەو بابەتە، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

دكتور شىركۆ فەرموو.

بەرپز شىركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە دزە پىكردى پىرسىارەكان چاوپۆشى كردنىش لە دزە پىكردەكە ھەر ھەيە وەكو چۆن لە قانوندا ھەيە دەلەيت (من تغاض عنه) دەزانەت كە پىرسىارەكان دزەى پىدەكرىت، بەلام چاوپۆشى لى دەكات، بۆيە كاتىك كە دەلەيت ھەر كەسىك دزە بە پىرسىارى تاقىکردنە وەكان بكات يان چاوپۆشى لە دزە پىكردى بكات و اتا علمى پى ھەيە، بەلام قسە ناكات يەعنى ھىچ ھەلوئىستىكى نىيە ئەوئىش ھەر مەشمول بىت بە و سزايە، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جېگىرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك رزگار فەرموو.

بەرپز رزگار محمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىشنىار دەكەم بىرگەى يەكەم و بىرگەى دوو ھەم بىكرىتە يەك بىرگە، وە واى لىبىكرىت لە شەش مانگ كەمتر نەبىت و لە يەك سال زياتر نەبىت، چونكە ھەر خواى گەورە ھەلە ناكات ئەو ھەش تىيدا روون بكرىتە وە ئەگەر بە ئارەزوومەندانە سزاي لەسەر دانرى، بەلام ئەگەر كەسەكە بە

هۆيەكى تەكنىكى بوو حەق نىيە واى لى بىكرىت، بۆيە من پيشنيار دەكەم وەكو پيشترىش ئىشارەتم پيدا لە شەش مانگ كەمتر نەبىت و لە يەك سال زياتر نەبىت ئەگەر لەكاتى دووبارە كوردنەوى بە مەبەست يەعنى بە ئارەزوومەندانە ئەو سزاكەى بىتە دوو ھىندە و لە وەزىفەكەش دوور بخرىتەو، سوپاس.

بەريز ھىمن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك دكتور ھەورامان فەرموو.

بەريز ھەورامان حەمە شريف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى بەخشندەى ميھرەبان، سەبارەت بە ماددەى (۸۸) كى ئەمە ساغ دەكاتەو كە كى دزەى پىكردووە و كى فرۆشتوو بەتى و كى مامەلەى پىكردووە و كى چاوپۆشى لى كرددووە بە راستى دەبىت لىژنەيەك ئەمە ساغ بكاتەو پىم باشە ئەو زىاد بىكرىت دوو بە راستى بابەتەكە دەبىت تەسنىف بىكرىت ئەو كە دزەى پىكردووە و ئەو كە زانىارى دەدات و ئەو كە مامەلەى پىو دەكات يان ئەو شە زىاد بىكرىت، چونكە ئەمانە ھەر يەكە و دەبىت حوكمىكى ھەبىت حوكمىك بەسەر ھەموويان نابىت بە راستى، چونكە جياوازن، بۆيە پىم باشە تەسنىف بىكرىت و ھەر يەكە يان حوكمى خۆى وەربىكرىت لە كۆتاييدا منيش لەگەل ئەو كە ئەم حوكمە زۆر قورسە و زۆر قاسىيە بە راستى دەبىت تەخفىف بىكرىت و لەگەل ئەو بەريزانەم كە داواى تەخفىف كوردنى سزاكە دەكەن، سوپاس.

بەريز ھىمن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك عبدالستار فەرموو.

بەريز عبدالستار مجيد قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە برگەى يەكەم لە ماددەى (۸۸) من پىموايە واى لى بىكرىت ھەر كەسك دزە بە پرسىارى تاقىكردنەو ھەكەن بىكرىت يان بىكرىت يان چاوپۆشى لى بىكرىت وەك ئەو كە كاك دكتور شىركۆ باسى كرد، ئىنجا كە دوايى دىت يان زانىارىيان لەبارەيەو بەدركىنەت يان مامەلەى پىو بىكرىت بە بەلگەى روون ئىستا لىرە ھىچ نەگووتراو ھەر كەسك دەتوانىت بىت و يەككى تر خەتابار بىكرىت ئەمە دزەى بە پرسىارەكان كرد بە بەلگەى ياسايى روون ئەو كاتى سزا دەدرىت بە سى سال كەمتر نەبىت، وە لە ماددەى دوو بە راستى منيش لەگەل ئەو ھاورپىانەم كە بەتايبەتى لە برگە ئەخىرى لە وەزىفە دەربىكرىت پىموايە ئەمە قورسە، چونكە ئەو وەزىفەيە پىموايە ھەر بۆ ئەو نىيە يەعنى حەق مال و مندالىشى تىدايە، سوپاس.

بەريز ھىمن احمد حەمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك دكتور رىبوار فەرموو.

بەريز رىبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پىموايە ئەمە ماددەيەكى زۆر زۆر گرنگە، لەبەر ئەو كە پەيوەستە بە نەزاهەت و مزاقيبەتى ئەزموونەكان و نەتىجەى ئەزموونەكان دواجار دەگرپتەو ھەر سوممەى وەزارەتى پەروەردە و

بەتايىبەتى بۇ لىژنەنى بالاي تاقىكردنەنەنەكان، بۆيە من پېشنىيار دەكەم ئەگەر چى لەم دەقەدا ئاوا ھاتووۋ تەنھا ئەوۋى كە دزە بە پرسىيارەكانى كىردووۋ سزاكەى دىيارىكراۋە، بەلام ئەوۋەشى كە ۋەردەگرېت يا دەيكېرېت سزاكەى دىيار نىيە بۇ نمونە ئەگەر قوتابىيەك يا خويىندكارىك پرسىيارەكانى كېرى يا بە دەستى گەشىت دەبېت سزاي ئەوۋەش دىيارى بكېرېت بە لايەنى كەم ئەو قوتابى و خويىندكارە سالى خويىندىنى بە كەوتوو ئەژمار بكېرېت، چونكە جارى وا ھەبوۋە بىنيومانە لە سالانى رابردوو قوتابىيەك يا خوۋوندىكارىك تەنانەت لە سۆشپال مىدىيا بلاۋى كىردۆتەۋە بە ئاشكرا، بۆيە دەبېت ھەردووكى سزاكەى ۋەرگرېت من لەگەل ئەوۋەم سزاكە ۋەكو خۆى بمىننيتەۋە، سوپاس.

بەريز ھىمن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

كاك شېخ ظاھر فەرموو.

بەريز ظاھر محمد على حسين:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددە (۸۸) من پېشنىيار دەكەم بېرگەى يەكەم و دووۋەم و سىيەم بكېرېتە يەك بېرگە، لەبەر ئەوۋى لېك نىزىكن و ئەو سزايەى كە ھاتووۋ لە بېرگەى دووۋەم بە تاوانى ئابروۋبەر ھەژمار دەكېرېت لەگەل ئەوۋى كە ھەر سزايەكى توندىتر كە لە ياسا بەركارەكاندا ھەيە لەسەرى جىبەجى دەكېرېت، واتا ھەرسى بېرگە بكېرېتە يەك و ئەمەشى بۇ زياد بكېرېت و خالى چوارەم ۋەكو خۆى بمىننيتەۋە، واتا ماددەى (۸۸) بكېرېتە دوو بېرگە و پشتىگرى كاك دكتور رېۋارىش دەكەم كە ئەو ماددەيە ۋەك خۆى بمىننيت، زۆر سوپاس.

بەريز ھىمن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

بەلى زۆر سوپاس، خدىجە خان فەرموو.

بەريز خدىجە عمر طه:

بەريز سەرۋكى پەرلەمان.

منىش پىموايە كە ئەم ماددەيە يەكجار گرنگە بەتايىبەت بۇ كۆنترۆل كىردن و چاۋدىرى كىردنى پىرۋسەى تاقىكردنەنەنەكان لە بېرگەى دووۋەم و سىيەمى ئەم ماددەيە باسى زەرفى موشەدەد كراۋە كە ئەمەش بىنەمايەكى گشتىيە لە قانونى عقوباتى عىراقىشدا ھاتووۋ كە ھەر كەس كە فەرمانبەر بېت سزاكەى دوو ئەوۋەندە دەكېرېت، بەلام لە بېرگەى دووۋەم جارېك زەرفى موشەدەد بەسەر ئەو كەسەدا جىبەجى دەكېرېت سزاكەى دەبېتە دوو ھىندە و لە كۆتايىشدا دەلېت لە ۋەزىفەش دەردەكېرېت يەنى فەسلىش دەبېت، ۋە ھەرۋا دەلېت بە تاوانى ئابروۋبەرىش ھەژمار دەكېرېت كە كەسېك تاوانى ئابروۋبەرى ئەنجامدا لە كۆتايىدا ناتوانىت داۋاى ھىچ ۋەزىفەيەكىش بكات يەنى يەكېك لە مەرجه گشتىيەكانى دامەزراندن ئەگەر داۋاى فەسل دووبارە داۋاى دامەزراندن بكاتەۋە ئەۋە تاۋانېكى ئابروۋبەرى ئەنجامداۋە يەكېك لە مەرجه گشتىيەكانى تېدا نىيە واتا ناتوانىت دووبارە داۋاى ۋەزىفە بكات يەنى ۋەكو ئەۋە وايە كە ەزلىش كرا بېت ھەم فەسلە ھەم ەزلە ھەم زەرفى موشەدەدى بەسەردا جىبەجى دەكېرېت بە راستى ئەم سزايە تۆزېك قورسە، بۆيە منىش پىموايە پىداچوۋنەۋەيەك بكېرېت دەركىردن لە

وہزیفہ یان ئەو تاوانی ئابرووبەرە بە شیوازیکی دیکە کہ جەنابی وەزیریش لێرەییە
پیداچوونەووەیەك بکریت باشتەر دەبیت، سوپاس.

بەرپز هێمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

مامۆستا نجاة فەرموو.

بەرپز نجاة شعبان عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

راستی ماددئ (٨٨) گەلەکا گرنگە دیارکرنا دەست پاقریبا ئەنجامدانا ئەزموونایە، بەس ل قیری
قوتابی ب روون و ئاشکرا ناخی وی ئەهاتییە دەبیت کو دبین هەر کەسەك ئو ژ وا قوتابی ناخی
وی ب سەراحت بیت دا ئەو ژى جەزایی خۆ وەربرگن، زۆر سوپاس.

بەرپز هێمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کاک مەم بورهان فەرموو.

بەرپز مەم بورهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٨٨) برپگەى یەكەم هەلبەتە سى هۆكار هەییە كە دەبیتە هۆى ئەوہى كە
سزای بۆ دانراوہ سى سأل یەكەمیان دزە كەردن بە پرسىار دووہم زانىارى لەبارەییەوہ و
سىیەمیان مامەلە پىوہ كەردن یا فرۆشتنى پرسىارەكان كە ئەویش هەر دزە پىكەردنە و هەم
دەشىفرۆشیت كە رەنگە ئەوہیان قۆرستەر بیت من پىشنىاز دەكەم ئەم سزایانە سەقفىك
دابىریت لە ئەوہندە بۆ ئەوہندە بۆ نمونە ئەوہى كە زانىارى لەبارەوہ ئاشكرا بكات رەنگە بلئى
فەسلى ئەوہندە هەندىك پرسىارى لئى هاتۆتەوہ ئەمەش دىسانەوہ دزە كەردنى زانىارىیە، بۆیە
ئەم حالەتانە ئەوہندترە بەرامبەر بەوہى كە مامەلەى بازىرگانىان پىوہ بكات یا دزە بە تەواوى
پرسىارەكان بكەن، بۆیە من پىشنىاز دەكەم لە سى مانگ كەمتر و لە دوو سأل زیاتر نەبیت
یەعنە سەقفىك دابىریت، وە بە نىسبەت برپگەى دووہمەوہ بۆمانى روون بكەنەوہ تاوانى
ئابرووبەر و ئەو شتانە بخرىتە پال مامۆستایەك یا سەرپەرشتىارىك زانىارىیەكى دزە پىكەردوہ
یان زانىارى بلاو كەردۆتەوہ وەكو تاوانى ئابرووبەر بە برىوى من ئەم مەسەلەییە لابىریت هەر بلئى
سزاكەى دەبیت دوو هپندە و ئەگەر دووبارە بوویەوہ لە وەزىفە دەربرىكیت مەسەلەى ئابرووبەر
لابىریت باشتەر بۆ سومعەى هەم خانەوادەكەى و هەم سومعەى كەسەكە خۆشى، زۆر سوپاس.

بەرپز هێمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، مامۆستا هلز فەرموو.

بەرپز هلز احمد محمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت ب ماددئ (٨٨) سى تشتیت هاتین تەسرىبە تىجارەتە ئو دانا مەلوماتایە ئو یەك
سزایی بۆ هاتییە دانان، ژبەر هندی ئەز گەل وان بەرپزانەمە كو ئەقیت هەنى ژىك بیئە جیاكەرنى،
وہ سەبارەت ب ئەو بەرپزیت دبىژن ئەف ماددا هەنى یا تووندە ئەم ژبیر نەكەین ئەو كەسى
تىجارەتئى ب پرسىارا بكەت و وەلامیت وانا زەرەرى ل سەد هەزار قوتابىیا دكەت و مەسىرى وانا
بن پى دكەت، چونكە ئەگەر ئىسپاد بوو كە ئەقى ئەسەلە پىت فرۆشتنى یان پىت تەسرىب بووى

ئىحتىمالە ئىمتىحان ئىعادە بىت وى وەختىدا ئىمتىحان ئىعادە بوو سەد ھەزار تەلەبە مۇتەزەھەرنى يەنى مەقۇلە مامۇستايەك يان سەرپەرشتىيارەك يان فەرمانبەرەك گەھشتىبە وى ئاستى ئو بىت خىانەتنى ل ئەمانەتنى بىكەت ئەسلى بفرۇشيت و تىجارەتنى پى بىكەت يان وەلامىت نمونەبى ئەز ب خۇ مودىرا قاعى بووم د چارىك سەعاتىدا چل وەلامىت نمونەبى ب بلۇتۇزى بۇ تەلەبەى ھاتن ل دىپىنچ دەقەت دوماھىكىدا مەقۇلە ئەز بىزمى تو عوفووى ھەما ب شەش ھەيھا بىبە حوكم كرنى تەبەن شەش ھەيھ نابتە رادع جارەكا دىتر دىھىت وى جەرىمى دووبارە دىكەنەقە، ژبەر ھندى ئەز گەل ھەبوونا قى ماددىمە ئو ئەگەر تووندتر ژى بىت دابىتە رادەك بۇ وان بەرپىزا دا جارەكا دىتر وى كارى ھەنى دووبارە نەكەن.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

دەست خۇش، مامۇستا عمر فەرموو.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

تەبەن دزەپىكردىنى پىرسىيار و خىانەتكردن لەو ئەمانەتە گەورەبە بە راستى پىچەوانەى ھەموو ئەو خەسلەتانەبە كە دەبىت پەرورەدەكارىك ھەبىبىت مامۇستا بىت يان فەرمانبەر، بۇبە من قسەم لە سەر سزاكان نىبە وە سزاكان بىننەو، بەلام قسەم لەسەر ئەو ھەبە كە لە وەزىفەش دەربىكرىت مووچەى مامۇستا و فەرمانبەر تەنھا مولكى خۇى نىبە مولكى مندالەكانىشە لە ھەرىمى كوردستان ھەر كەس بى مووچە و بى كار دەبىت حكومت ھىچ ھاوكارىبەكى ناكات ئەو ھەى دەگىرىت و دەخرىتە زىندانەو و تاوانىكى كىردوو زۇر باشە بەس بۇ مندالەكانى بۇ باجى تاوانبارى باوكىيان يان دايكىيان يان كەسىكى خىزانەكەيان بەدەن حكومت ھاوكارى ئەوانەش ناكات لىرەش من پىمواپە ئەمە رىك نان بىرنى مندالەكانىشيتى، بۇبە وى لى بىكرىت رەوانەى خانەنشىنى بىكرىت ئەگەر پارزە سال خزمەتى ھەبوو لايەنى كەم مامۇستايەك لە تەمەنى شەست سالىدا و فەرمانبەرلىك ئەم خىانەتە لى دەو شىتەو لە تەمەنى شەست سالى چۇن دەتوانىت بچىت كار بىكات ئەگەر لە وەزىفەكەش دەربىكرىت، بۇبە بە ئىجبارى رەوانەى خانەنشىنى بىكرىت ئەمەش پىشتىگىرىبە لە قسەكانى كاك ھىرش و كاك عبدالستار و خىجە خان و كاك مەم لەم بىرگەبە، زۇر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپىز سەرچنار احمد محمود:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

راستى من تىبىنىم لەسەر ئەم ماددەبە ھەبە ماددەبەكى عىقابىبە دەقىكى سزاىبە كە ھاتۇتە ناو ھەراستى ئەم ياساىبە و لە كاتىكدا كە ئىمە ياساى بەركارمان ھەبە ياساى سزاكانى عىراقىمان ھەبە (قانون اصول محاكمات جزائى) مان ھەبە لەگەل قانونى (انضباط موظف الدولة) ئەم سىيانە دەتوانىت ئەم بابەتە ھەل بىكات ئەگەر لە ھالە تىكىش قسە لەسەر ئەو ھەبە كە ئەم بابەتە بىمىنەتەو دەبىت وردەكارى زىاترى تىبىكرىت بۇ نمونە دەلپت دەبىت ھەر كەسىك دزە بە پىرسىيارى تاقىكردنەو ھەكان بىكات ئىمە دوو جۇر تاقىكردنەو ھەمان ھەبە مەسەلەن لەو دەچىت

بلىپىن تاقىكردنەوۋە ئەگەر وەزىرى بىت پۇلى نۇمان ھەيە و پۇلى دواز دەمان ھەيە پۇلى دواز دە ئەگەر مەسىرى بىت پۇلى نۇ مەسەلەن جىاوازە، ئىنجا دزە كردنەكەش شىوازەكەى زانىارى لەبارەو ھەيە بدرى يان مامەلەى پىوۋە بىرئىت ھەر دوو كى ھەر يەك سزاي بۇ داناوۋە و سزاكەشى تەحدىد كىردوۋە بە بەند كىردن كە لە سى سال كەمتر نەبىت خۇى راستە ھەپس تا پىنچ سالە، بەلام دەكرىت بلىپى بۇ نمونە لە سى سال كەمتر نەبىت لەگەلىشىدا غەرامەى بۇ دابىپى، چونكە كاتىك ئەوۋە دەچىتە ناو دادگاي تايبەتمەندەوۋە ئىتر ئەوۋە سەلاھىيەت دەدرىت بە قازى يەنى تۇ ھەسرى دەسەلاتى قازى ناكەى بە پىپى كەيسەكە كەيس بۇ كەيس جىاوازە يەنى دەبىت ئەو دەسەلاتە بەپىلرئىتەوۋە بۇ قازى ھەم بە عقوباتى مالى بىت و ھەم بە عقوباتى بەدەنى بىت ھەم بە شىوازى جەرىمەكە بىت كە چۇن كراوۋە لەسەر ئەو ئەساسە عقوبە دابىرئىت نەك ئەوۋەى كە ھەموۋى بە يەك شىواز مامەلەى پىوۋە بىرئىت، وە لە خالى دوۋەمىشدا كە (جرائم مخلە باشرف) خۇمان دەزانىن ئەگەر ئابروۋبەر بىت يەكسەر دەچىتەوۋە بۇ عەزل ئايا لە كاتى دوۋبارە كردنەوۋە من لەگەل ئەوۋەم دەزانم تاوانىكە دەيكات بەس وەكو وتم ئەم تەسنىفاتانە و ئايا دەبىت ئەوۋە وردەكارى تى تىدا بىرئىت بە (جرائم مخلە باشرف) دوایى سەرى لە عەزل دەرىچىت يان نا ئەوۋەش قسەيەكى ترە، وە بىرگەى چوارەم كە دەلىت ئەم تاوانە بە تىپەپوۋنى كات سىفەتى تاوانكارى لەدەست نادات (عدم التقادم) بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان باسى تەقادوم بۇ ھەقى مەدەنىيە بۇ ھەقى جەزائى نىيە ئەمە لىرە باس باسى جەزائىيە ھەقى مەدەنى ھەقى تەقادومى تىدايە نەك جەزائى ئەو بىرگەيە دەبىت لابىرئىت، سوپاستان دەكەم.

بەرپىز ھىمن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

كاك مم اسكندر فەرموو.

بەرپىز مم اسكندر مم:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەناۋى خۇاى گەورە، لە ماددەى (۸۷) كە پىشنىارى ئەوۋەم كرد كە سزا لىرەدا ھەبىت بۇئەوۋەيە چونكە ئەم لىزئەيە تايبەتە بەرپىرسىارىبەتتەيەكەى ديارە خەلكى تر لە ماددەى (۸۸) ئەو مەسئولىەتتەيەيان نىيە يەنى لە ماددەى (۸۸) ئەم سزايانە بۇ ھەموۋ خەلكە بۇ فەرمانبەرىكى ھكومەتە بۇ ھى وەزارەتە بۇ كاربەدەستىكە بۇ قوتابىيەكە بۇ ھاۋلاتىيەكە بۇ ھەموۋيانە دەمويىست لە ماددەى (۸۷) ھەندىك سزاي توندتر ھەبن كە تايبەتە بەوانەى كە دەبىت پاراستنى نەپنى ئەو پىرسىارانە بىرئىت، وە لە ماددەى (۸۸) باسى ئەو كەسانە نەكراوۋە كە كىپارە مەسەلەن ئىستا فرۇشتن دەكرىت چونكە كىپار ھەيە دەبىت سزا بۇ ئەوانەش ديار بىرئىت، ھەرۋەھا پىشتىگرى لە ھەموۋ ئەو ھەقالانە دەكەم كە باسى ئەوۋە دەكەن كە پىرسىار دەكرىت و بەدوای دەكەوئىت سزا بدرىن ھەرچەندە لە ماددەى (۸۵) لە بىرگەى سىيەم باسى گزىكردن كراوۋە كە بە پەپرەويك رىك دەخرىت، بەلام لىرەدا ئاماژە پىبىكرىت بۇئەوۋەى روون و وازحتر بىت باشتر دەبىت، سوپاس.

بەرپىز ھىمن احمد ھەمە صالح / جىگرى سەرۋكى پەرلەمان:

مامۇستا ابوبكر فەرموو.

بەرپز ابوبکر عمر عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من چوار تیبینیم ههیه تیبینی یه کهم هه چهنده له برپگه ی دووه می مادهی (۸۷) باسی تاقیکردنه وهی سهرتاسهری کردووه له برپگه یه که میشدا ههر که سیک دزه به پرسپاری تاقیکردنه وه سهرتاسهریبه کان بکات واتا نه وه ئیزافه بکریت، بۆنه وهی جیابکریتنه وه له تاقیکردنه وه کانی تر برپگه ی دووه من له گه ل نه و سزایه دام، به لام نه م سزایه ئایا وه کو که تن وه کو گوناح یان وه کو تاوان وه کو جینایه مامه له ی له گه لدا ده که یین، چونکه سی سال که که متر نه بیته ده چیته قالبی جونحه وه نه قسای سزاکه دیاری نه کراوه ئایا ئیمه نه م سزایه به تاوان له قه له م ده ده یین یاخود به که تن؟ له برپگه ی چوارهم پشتگیری سهرچنار خان ده کهم هه چهنده ته ئکیدى موه که ده له بهر ختوره تی نه م تاوانه که سالانه دلپاوکى بۆ هه زاران خویندکار دروست ده کات، به لام من پیم باشه برپگه ی پینجه میش زیاد بکریت بۆ نه و که سانه ی که نه م دلپاوکیه بلأوده که نه وه بی نه وهی به لگه یه کیان به ده سته وه بیت ئایا نه و که سانه ش تاوانبار نین که هاوالتیان ده خه نه قه له قییه وه پرسپاره کان دزه ی پیکرا پرسپاره کان بلاوکرایه وه نه مه ش به رای من ههر تاوانه، چونکه ته ئسیر و کاریگه ری خو ی هه یه له سهر رهوشی تاقیکردنه وه کان، بۆیه پیم باشه بکریت به برپگه ی پینجه م، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، کاک فیصل فهرموو.

بەرپز فیصل عباس عولا:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

به ناوی خوای گه وره و میهره بان، مادهی (۸۸) یه کهم نه وه دژ به ده قه کانی یاسای سزادانی عیراقی ژماره (۱۱۱) ی سالی (۱۹۶۹) نییه نه گهر نییه سی سال واقعی نییه بیکه ن به ماوه یه که واقعی بیت کۆتاییه که شی دیاری نه کراوه تا چه ند سال، وه پشتگیری له قسه کانی سهرچنار خان و کاک ابوبکر ده کهم.

بەرپز هیمن احمد حه مه صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کاک دکتۆر اسماعیل فهرموو.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

وه کو پرسپار ل بهرپز جه نابی وه زیری و لیژنی ژى نه ری نه قه به حسى هه می تاقیکردنانه یان ژى به س بیته نیشتمانینه؟ یه عنی دقیت بیت دیاره کرن چونکی تاقیکردن گه له کن سهره تایی یی هه ی هه تا دوماهیکی تاقیکرن تیت کرن نه گهر نه قه بۆ هه مییا بیت راستی گه له کا دژواره نه گهر به س بۆ وه زاری بیت نه ز ده ستخۆشیی ل وه زاره تی دکه م ده ستخۆشیی ل لیژنی دکه م کو نه ق مادهیه ئینا د قیریدا، چونکی مافی نزیکی سه د هه زار ئو چیدییت پتر ژى قوتایییا تیتته پاراستن ب قى مادهی نه قه ماده کا رادعه حه قیقه ت بۆ هنديیه هنده ک که س نه که قیته قى خه له تیتدا ده ستخۆشیی دکه م، به س قى پرسپاری ته ئکید کا به حسى هه می تاقیکردنایه چونکی عام یا هاتی نه گهر وه سا بیت ل ئیپتیداییی که سه کی نه ق تشته کرییت نه فسی حوکمی بۆ

دانینه سەر، ئو پرسیارا چارئ (حق التقدام) مه قسه د پئ یه عنی (أثر الرجعی) دیهتته کرن ئه گهر ئه ف یاسایه دهرکهفت (أثر الرجعی) ئه قیت هاتینه گرتن دیهتته عقوبه کرن یان ناهینه عقوبه کرن، سوپاس.

به ریژ هیمن احمد حه مه صالح / جیگری سه روکی په ره مان:

به لئ سوپاس، جه نابی وه زیر ئه گهر له ماوه ی دوو سئ ده قه یه کدا وه لامه کان بده یه وه فهرموو.

به ریژ ئالان حه مه سعید صالح / وه زیری په روه رده:

به ریژ سه روکی په ره مان.

بابه ته که گرنگ بوو ده مه ویت ئاماژه به وه بکه م له کوردستان هیچ ده قیکی قانونی نییه که مامه له بکات له گه ل بابته دزه پیکردنی پرسیاره کان و مامه له پیکردنی له لایه ن ههر که سپکه وه بیت له عیرا قدا قه راریکی ته شریعی هه یه قه راری ره قه م (۱۳۲) ی (۱۹۹۶) ی مه جلیسی قیاده ی سه وره ی مونحهل که ئه م قه راره ش له عیرا قدا له سالی (۲۰۰۰) ته علیق کراوه موشه رعی عیرا قی ئه و کات دایناوه که له سالیکی زیاتر نه بیت بو ئه و که سانه ی که دزه به پرسیاره کان ده که ن، به لام ئه گهر هاتوو ئه ندامانی لیژنه ی تاقیکردنه وه کان بوون بو یان هه یه تا حه وت سالی عقوبه بدرین که له و ماوه یه ئه خیر له عیرا ق الحمدلله له کوردستان پرسیارمان پیش تاقیکردنه وه که شف نه بووه و دزه ی پینه کراوه، به لام له ناو تاقیکردنه وه کان که هه موو قوتابییه که ده چیتته ژووره وه قوتابی گزی ده کات له هه موو شوینیکی گزی هه یه، به لام ئیجرائاته کانی ئیمه زور توندن بو زه بت کردنیان ئه مه بابته تیکی تره، وه به ریژیکی فهرمووی ئه مه بکریته پاره ئی ئه گهر بکریته پاره ده وه مه ندیک ده توانیت پاره بدات به راستی وه ئه گهر مه به سستی بیت قو بییه بکات ده توانیت لپی دهر باز بیت و پاره بدات، له بهر ئه وه نابیت بکریته پاره بوچی ئه و سزایه ده بیت عه زل بیت له بهر ئه وه ی به گویره ی قانونی ئینزیباتی مؤزه فینی ده ولی سالی (۱۹۹۱) ماده ده ی (۸) سزای عه زل سئ حالته ی بو دیاریکراوه ههر که سپک جه ریمه یه که بکات زهره ر له مه سلّه حه تی عام بدات له ئه سنای وه زیفه که ی عه زل ده کریت سئ حالته ی عه زل هه یه که مؤزه فی تیدا عه زل ده کریت وه عه زلیش ناگه ریته وه بو وه زیفه ئایا ئه مه زهره ر له مه صلّحه تی عام نادات؟ به دلنایای زهره ر له مه سلّه حه تی عام ده دات، له بهر ئه وه پیویست ده کات سزاکه عه زل بیت چونکه مه تابقی قانونی ئینزیباتی مؤزه فینی ده وله یه ماموستا فهرمووی بوچی ئه مه تاوانی ئابرووبه ر بیت به ریژان ئه مه موشه رع سه لماندوویه تی که ئه مه تاوانی ئابرووبه ره دوینئ شه رحم کرد ماده ده ی (۱۱۱) له قانونی عقوباتی عیرا قی سالی (۱۹۶۹) باس له وه ده کات ده لیت تاوانی ئابرووبه ر (جرائم مخله بالشرف) بریتییبه له دزی کردن بریتییبه له ئیختیلاس بریتییبه له ره شوه بریتییبه له (خیانه فی الامانه) ئه مه خیانه ته له ئه مانه ت کاک عمر گو لپی ده لیت بو له وه زیفه دهر بکریت وه لامی ئه وه م دایه وه که موتابیقی قانونی ئینزیباتی مؤزه فینی ده وله ماده ده ی (۸) ئاماژه ی پیداو، وه کاک ابوبکر ئاماژه ی به وه دا ئایا ئه مه جه ریمه یه یا جونحه خو ی هه موویان جه ریمه ن موخاله فه ش جه ریمه یه جه ریمه ته وزیع ده بیت به سه ر جینایه و جونح و موخاله فه، ئینجا کاک ابوبکر جه ریمه یه له بهر ئه وه ی به گویره ی موشه رعی عیرا قی بونیانی ئه رکانی جه ریمه ی تیدا جیبه جی ده بیت که بریتییبه له روکنه کانی ماددی و مه عنه وی و نه فسی ئه م هه موو روکنانه له مه جیبه جی ده بیت وه ختی خو شی موشه رعی عیرا قی له سالی (۱۹۹۶) ئه مه ی داناوه سه رچنار

خان فەرمووی (عدم التقدّم) لە قانونی جینائی نییە لە مەدەنییە (عدم التقدّم) خۆی لە قانونی جینائییە بە راستی (عدم التقدّم) واتا ھەر چەند فەترە زەمەنی بە سەر ئەو جەریمەییە تێپەری بێت ئەگەر ئەم سالی یەکیک بە پرسیارەکان کردبێت دوو سالی تر تۆ بزانی تە ئەم کەسە دزە بە پرسیارەکان کردوووە حەقی ئەوەت ھەبێت قانونییەن مورافەعە بکە لە قەزا، وە ئەمە لە ھەموو ئەک لە قانونی جینائی داخلی لە قانونی جینائی دەولی ئیتیفایییە (عدم التقدّم فی جرائم الحربی) سالی (۱۹۶۸) یش ھاتوووە بۆ جەرائیمەکان، وە مامۆستا اسماعیل ئەو تێبینییەکی تێبینییەکی جوان بوو دەبێت ئەوانە جیا بکریئەو بە راستی ئەوەی فەرمووبەتی ئایا بۆ ھەموو تاقیکردنەو ھەکانە بەم سیغە ئیستا بەلێ بۆ ھەموو تاقیکردنەو ھەکانە ئەگەر بمانەوێت جەنابتان موشەرەعن دەتوانن تاقیکردنەو گشتییەکان و نیشتمانییەکان جیا بکەنەو لە تاقیکردنەو ھەکانی ئاسایی ناو قوتابخانەکان، زۆر سوپاس.

بەرێز ھێمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددە دواي ئەو بەرێزان.

بەرێز گلستان باقی سلیمان:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

تەو ھەری چوار دەھەم: پشتراستکردنەو ھە بەلگەنامە دەرچوون

ماددە (۸۹):

یەکەم/ پێویستە بەرپێو بەرایەتی پەرۆردە بە بێ بەرامبەر بەلگەنامە دەرچوون لە کاتی بەکارھێنانی لە ناو ولاتدا پشتراست بکات.

دووھەم/ ئەرکی وەزارەتە بەرامبەر بە رەسمیک بەلگەنامە دەرچوون لە کاتی بردنی بۆ دەرۆھە ولات پشتراست بکات.

بەرێز ھێمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ بەرێزان لە سەر ئەم ماددەییە کەس قسە ھەبێت؟ ئەو بەرپێزانە لە سەر ئەو ماددەییە دەیانەوێت گفتوگۆ بکەن بریتین لە بەرپێزان (مامۆستا ابوبکر، مامۆستا عمر، سەرچنار خان، دکتۆر اسماعیل، مامۆستا عمر، بدریە خان، روپاک خان، کاک مسلم، کاک مەلا ناصر، دکتۆرە شایان، کاک دابان، کاک دکتۆر ریبوار، کاک حاجی سفین، کاک سروان، کاک چیا، سوسن خان، مامۆستا وەیس، رۆببنا خان)، مامۆستا ابوبکر فەرموو.

بەرێز ابوبکر عمر عبداللە:

بەرێز سەرۆکی پەرلەمان.

دەھەوئ لە سەر سیاغە کە قسە بکەم راستاندنە ئەک پشتراست وەکو تەسدیق لە ھەر دوو برگە کە بکریئە راستاندن، زۆر سوپاس.

بەرێز ھێمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ زۆر سوپاس، بدریە خان فەرموو.

بەرپىز بىر يە اسما عىل محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلە مان.

سەبارەت بە ماددەى (۸۹) بىرگەى دووہم ئەرکى وەزارەتە بەرامبەر بە رەسمىك بەلگە نامەى دەرچوون لە کاتى بردنى بۇ دەرەوہى ولات پىشتراست بکاتەوہ ئەو رەسمە بۇ دىارى نەکراوہ؟ پىرسىارە بۇ جەنابى وەزىر، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلە مان:

دکتۆرە شايان فەرموو.

بەرپىز شايان کاکە صالح محمد:

بەرپىز سەرۆكى پەرلە مان.

ئەوہ تەوہرى چوارەمە نەك چوارەىيەم راست بکرىتەوہ بى زەحمەت، سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلە مان:

کاک مسلم فەرموو.

بەرپىز مسلم عبدالله رسول:

بەرپىز سەرۆكى پەرلە مان.

سەبارەت بە ناوئىشانەكە پىشتىگىرى لە مامۇستا ابوبکر دەكەم سەبارەت بە بىرگەى دووہمەى ماددەى (۸۹) ش ئەو رەسمەى دىارىکراوہ بۇ راستاندنى پروانامەكە پىويستە دىارى بکرىت كە چەندە، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلە مان:

کاک دابان فەرموو.

بەرپىز دابان محمد حىيىن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلە مان.

سەبارەت بە ماددەى (۸۹) بىرگەى دووہم يەعنى يەك كارە لە دوو وەزارەتى جياواز بە دوو ئالىيەتى جياواز ئەمە جىيەجى دەكرىت بۇ نمونە لە وەزارەتى خوئىندنى بالآ بە بى پالپىشتى قانونى لە کاتى وەرگرتنى پروانامەکاندا رسوماتىك وەر دەگىرىت كە زۆرە، بەلام ئىستا ئىمە پالپىشتى قانونى بۇ دەرەكەين بە بى ئەوہى دىارى كرايىت، وە دىارىش بىت كە كى ئەو رسوماتە دىارى دەكات ھەر نوسراوہ ئەرکى وەزارەتە بەرامبەر بە رەسمىك بەلگە نامەى دەرچوون واتا ئەرکى وەزارەتە بەلگە نامەكە بەرامبەر رەسمىك ئى رەسمەكە كى دىارى دەكات؟ وە بۇ برەكەشى سەقفىك دابنرىت راستە دۆلار دىنار بەھاكەى دەگۆرپىت، بەلام ھەر سەقفىكى بۇ دابنرىت و ماىەى ئەوہش بىت لە کاتى گۆرانكارىدا دەستكارى بکرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز ھىمىن احمد حەمە صالح / جىگىرى سەرۆكى پەرلە مان:

کاک سروان فەرموو.

بەرپز سروان محمد علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خودای گەورە و میهرەبان، من پشتگیری پیشنیاره‌که‌ی بدریه خان دەکەم لە سەر شیکردنەوه‌ی رەسم ئەگەر وەزیری پەرورده دواتر تەوزیحیک بدات، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کاک دکتۆر ریبوار فەرموو.

بەرپز ریبوار عبدالرحیم عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ولاتیکی وەکو ئوردن رەسمەکانی جیا کردۆتەوه لەسەر بەلگەنامەکان بەتایبەتی ئەو بەلگەنامانە لە بواری پەرورده و لە بواری خویندنی بالا دەرپن یەکیکیان بۆ وافدینە که هەم بۆ بەلگەنامەکان هەم بۆ ناوخۆش رەسمیک وەردەگیریت بۆ وافدین بە هەردووکی چ بباتە دەرەوه چ بباتە ناوخۆ، بەلام بۆ هاوڵاتیانی خۆیان تەنها ئەوهی که بەلگەنامەکه بباتە دەرەوه رەسمەکه وەردەگیریت من لێره دەمەویت ئەوه بلێم که پێویستە فەقەرەیه‌ک ئیزافە بکریت بۆ خەلکانی بیانی که لە هەریمی کوردستان بۆ نمونە بەلگەنامەیه‌کی وەزارەتی پەرورده‌یان پێ بیت بۆ ئەمانیش پێویستە بە پاره بیت ئەوی تر ئەو رەسمە چەندە ئەگەر دیاری بکریت باشترە، وە ئەگەر وشە کوردی بەرامبەر بە وشە عەرەبی رەسم هەبیت ئاماژە ی پێبکریت باشترە، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کاک مەلا وەیس فەرموو.

بەرپز ویسی سعید ویسی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (٨٩) پرسیاریکم هەیه لە بەرپز وەزیری پەرورده ئایا بەلگەنامە ی دەرچوون لە وەزارەتی پەرورده چەند جار دەرەچیت؟ ئەوهی تریش من هاواری ئەو بەرپزانەم که داوای دیاری کردنی رەسمیک دەکەن من پێم باشە بکریت بە دووهم ئەرکی وەزارەتە بەرامبەر بە رەسمیک که وەزارەت دیاری دەکات یاخود بە رێنماییەک دیاری دەکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حەمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

کاک حاجی سفین فەرموو.

بەرپز سفین اغا عمر اغا:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (٨٩) منیش پشتگیری ئەو برادەرانه دەکەم که ئەو رەسمە چۆنە دیاری بکریت، وە پشتگیری بدریه خان و کاک مسلم و کاک سروان و کاک دکتۆر ریبوار و کاک مەلا ویسی دەکەم، سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

رۇبىنە خان فەرموو.

بەرپز روبىنە اويملك عزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە (۸۹) دېڭىز پىويستە بەرپوۋەبەرايەتى پەرۋەردە بە بى بەرامبەر بەلگە نامە تەسدىق بىكەت ئايا جەنابى ۋەزىر بەرى نوکە بۇ تەسدىق كرن رسومات ھاتىيە ۋەرگرتن ئايا ئىلغاء بوويە؟ ئەگەر ھاتوو چەند جارا دېڭىز بەلگە نامە ۋەرگىت بە بى رسوم، سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

دكتور اسماعيل فەرموو.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

دەستپىكى ئەزىشتىگىرىيا مامۇستا ابوبكر دكەم بۇ قان ھەر دوو پەيخا راستاندن شىنا پىشتراستكرن دروستره، ئو يا دوويى بۇ رەسمىك ئەگەر مەبەست پوول بيت يەنى تابەك بيتە لىدان ئەو پوول ئەكىد پىتقىيە ب ياسايى ھاتىيە رىكخستن، ژبەر ھندى ئەز بىژم رەسمىك بيت دىق ياسايىت بەركاركى بىتە ئىزافە كرن كو دىق ئەو قانويىت مەمول بىت د قىرىدا دىھىتە چارەسەر كرن، سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

مامۇستا عمر فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشنيار دەكەم لە ماددە (۸۹) بىرگەيەك زىاد بىرگىت بەم جۆرە كەسانى خاۋەن پىداۋىستى تايبەت ۋە كەس ۋە كارى پلە يەكى شەھىدان ۋە زىندانىانى سىياسى لە رسوماتى ھاتوو لە بىرگەى دووھمدا بىەخشىرىن، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

كاك مەلا ناصر فەرموو.

بەرپز عبدالناصر احمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەورە ۋە مېھرەبان، پىشتراستكردەنەۋەى بەلگە نامەى دەرچوون ماددە (۸۹) سەبارەت بە بىرگەى دووھم ئەركى ۋەزارەتە بەرامبەر بە رەسمىك بەلگە نامەى دەرچوون لە كاتى بردنى بۇ دەرەۋەى ۋلات پىشتراست بىكەت، بۇيە پىويستە ۋەزارەت ئەو رەسمە دىارى بىكەت ۋە جىاواز بىت لە نىۋان بۇ نمونە نۆى بىنەپەتى ۋە دواز دەى ئامادەى، لەبەر ئەۋەى ۋەزارەتى پەرۋەردە تەنھا تا دواز دەى ئامادەىيە ئەۋە دىارى بىكەت، زۆر سوپاس.

بەرپز ھېمن احمد ھەمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، رويك خان فەرموو.

بەرپز روپاك احمد رحمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

منیش له مادده (۸۹) بۆ ناوئيشانه كەى پشتگيرى له قسه كانى مامۆستا ابوبكر و كاك مسلم ده كەم، بۆ برگه (۲) پشتگيرى له قسه كانى بدریه خان و كاك مسلم و كاك مهلا ناصر ده كەم كه ئەو رەسمه ديارى بكرى و هه موو ئەو بەرپزانهى كه داوايان كرد.

بەرپز هيمن احمد حمه صالح/ جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك چيا فەرموو.

بەرپز چيا مجيد شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

جەنابى وهزيرى يەك ژ رۆتينيائيت هەرى زيده كو ناف پەروردى دا مانه ئەف بابەتى دانا بەلگه نامه يه، بۆ نموونه ئەز وهكى هاوولائتیهكى وهختى كو داخازا بەلگه نامه كى ژى پەروردى بكم دى داخازى دكم په سەنده ژ لایى په یوه نديدار بينه ئەف ئەم بەلگه نامه بۆچييه؟ ئەف بەلگه نامه گه له جارا په سەند زۆر زه حمه ته، بۆ نموونه ئەگەر جيھه ته كى حزبى وهك كاك كاديره كى حزبى ئەز نه شيم ل لایه نيئ حزبى بەلگه نامى ببهم بۆ پەروردى دا تاكو بەلگه نامه بن، پشتى بەلگه نامه هاتيه دان بۆ باژيره كى مه سەلەن شارۆچكه ئان جھهك ديژيته بيه محافزى ته سديق بكا يه عنى بيه پاريزگای ئەفه جى بارگرانيه كى دارايى زۆر له سەر هاوولائتى دروست كرد پيتقيا له هەر ئيداره كى و ئەو بەلگه نامه وهختى بيته دان ئەو ته سديق بكن ل دهوكى بيت يان هه وليرى بت، ئەو شارۆچكه يه ت دەر وبه ريت پاريزگه هى بن پيتقيا ئەو بۆ وان ته رتيب و رپكەن، بابەتى دووى كى من قيا به حس بكم كاك عمر به حس كر مالباتى شه هيد و زيندانيه ن سياسى بن به رامبەر بەلگه نامه ماددا دووى دا پشته قانيا ره ئيا وى دكم و زۆر سوپاس.

بەرپز هيمن احمد حمه صالح/ جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، سوسن خان فەرموو.

بەرپز سوسن محمد ميرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

منیش پشتيوانى بۆ پاى به دريه خان كاك سه روان و كاك عمر و كاك حاجى سفين و ههروهها له برگه تايته كه دا يه عنى شتيك ده بيت زياد بكرى ئەو يش كه ده لى پشت راستكر دنه وهى بەلگه نامه ي دەرچوون، بۆ كى؟ ده بن بنووسرى بۆ قوتاييان. خوئندكاران بۆ كى؟ ههروهها له ناوه رۆكى برگه يه كەم و دووه ميش دا يه عنى پيوسته ئاماژه به ناو بكرى من پيشنيار ده كەم به و شيوه يه لى بكرىت، پيوسته به رپوبه رايه تى پەرورده به بن به رامبەر بەلگه نامه ي دەرچوون له كاتى پيوست له ناو ولاتدا بۆ قوتاييان يان خوئندكاران پشتراست بکاته وه، زۆر سوپاس.

بەرپز هيمن احمد حمه صالح/ جیگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك مم فەرموو.

بەرپز مەم برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من له هەردوو بېرگەى يەكەم و دووھەمدا دەستەواژەيەك ھاتووہ لە نەو دەھەكانەوہ ھاتۆتە ناو فەرھەنگى زمانەوانى پشترپاست دەكاتەوہ واتا لەرپووى مەفھومەوہ يەعنى پشتيك خوارە تۆ راستى دەكەيتەوہ، بېروانامەيەك ناراستە تۆ راستى دەكەيتەوہ، لە كاتيك دا ئيشى وەزارەت ئەمە نيبە مەسەلەى پشترپاست دەكاتەوہ. ئەمە تەسديق كردنە و پەسەند كردنە، بۆيە پيشنياز دەكەم ھەموو ئەو دەستەواژانە زۆر غەلەتن ھەم لەناو ياساكانى ئيمەدا كە ھاتوون پشترپاست دەكاتەوہ ھەر لابرئ ئەمە وشەيەكە بى مەعنايە يەعنى بە غەلەت ھاتۆتە ناو فەرھەنگى كورديمان، زمانەوانيمان، بۆيە لە ھەردوو شوينەكە بلى پەسەند دەكات ئەو ھينە، وەزارەت ئەوہ پەسەند دەكات، بە پرۆاى من ئەوہى كە بە تايبەتى وەزارەت ئەرك نا. پيويست ناكات ئەركيەتى ئەركى ترى ھەيە، وەزارەت بەرامبەر بە پەسەنى بەلگەنامەى دەرچوون بۆ دەرەوہى ولات پەسەند دەكات، پيويستەكە لابرئ بەرپوبەرايەتى پەرورەدە ... ئايا لە نيوان وەسيقەى تەخەرۇج و شەھادەى تەخەرۇج ئيمە بەس بەلگەنامەى دەرچوونەكە پەسەند دەكات، ياخود كاتيك كە بۆ دەرەوہى ولاتيك شەھادەى تەخەرۇجە بېروانامە لە نيوان بەلگەنامە و بېروانامە ئەوہمان بۆ راست بكەنەوہ ئايا بېروانامە گونجاوتر نيبە بليين بېروانامەى دەرچوون يان نا، زۆر سوپاس.

بەرپز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

حسابى موداخەلەيەك و نوقتەيەكى نيزاميم بۆ بكە، يەعنى كە قسە ئەكەم، نوقتە نيزاميهكەم لەسەر ئەوہيە كە جەنابى وەزير ئەلئى ھيچ قانوونيكمان نيبە كە ئەم جەريمەيەى تيا بى لە قانوونى عقوبات دا لە بابى خيانەى ئەمانە جيئى ئەييتەوہ ئەو جەريمەيە، ئەوہى كە ماددەى پيشوو، ئەمە خالپك، خالى دووہم تەقادوم ئەلئى بۆ بابەتى سزايى ھەبى نەخپىر نابى، بۆ بابەتى مەدەنييە، سزايى حەقى عام و خاسى تيدايە كە حەقى عام بوو ھەزار ساليش بى ھەر حەقى عامە ئەم جەريمەيەش حەقى عامە پيويست ناكات ئەوہ بيت، تەقادوم لە جەزائيا بەس بۆ ئەحداسە، ئينجا دواييش خۆى وردەكاريەك بكا لەو بابەتە باشترە، سەبارەت بە بېرگەى يەكەم من پشنگيرى لە وتەكانى مامۆستا ابوبكر ھەلەدنى دەكەم و ئەوانەشى كە ئەلئى پشترپاست كردنەوہ بكرئ، بەراستاندن، چونكە ئيمە لە عورفى قانوونيشدا بۆ تەسديق و موسادەقە راستاندن بەكارئەھينين، بېرگەى دووہم ئەلئى ئەركى وەزارەتە بەرامبەر بە پەسەنى خۆى ئەو پەسەنى ئيمە قانوونى پەسەنى تابعمان ھەيە پەسەنى عەدليمان ھەيە ديارى كراوہ، يەعنى ئيستا پيويست ناكات ليرە بېرەكەى بيت ھەر ئەتوانين بليين بە پيئى ياسا بەركارەكانى تر ئەو بابەتە حەل ئەبيت و سوپاس.

بەرپز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەلئى بەرپز جەنابى وەزير ئەگەر لە ماوہى دوو، سنى دەقيقەيەكا فەرموو.

بەرپز ئالان حمە سەئىد صالح / وەزىرى پەروردە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوھى تېبىنپەكەي مامۇستا ابوبكر كە كاك مەھروھە تەئىكىدى لىن كوردەو، دروستە، يەئنى بكرىتە راستاندىن باشترىكە، ئەوھى بەدرىيە خان كى تەھدىدى رسومات ئەكا يان قانۇنەكە تەھدىدى دەكات يان وەزارەي مالپە ئەوھى ھەر كاك دابانىش پرسىياري كورد، تېبىنى كاك دېپوار دروستە ئەوھى كاك بەرپز مەلا وەيسى ئاماژەي پى دا چەند جار ئەو بەلگە نامە يە يان ئەو وەسىقە يە دەدرىت، جارېك بە خۇپايى ئەدرىت، بەلام جارەكانى دىكە لەوھ دەمەوئ تەوزىچېك بەدم ئەو قوتابپە لاي ئىمە قوتابى نەماوھ دەرچووھ تەواو يەئنى ئەوھى كە بە گوپرەي قانۇون لەسەر ئىمە بى بەخۇپايى ھەموو شتىك بەكەين ئەوھى كۆتايى ھاتووھ، بۆتە دەرچوو جارېك بەلگە نامە يەكى ئەدەينى بەبى بەرامبەر، بەلام جارەكانى دىكە بە پارەيە، بۆ ئەوانەي دەروھى ولات جياوازە، ئەوھى كاك چيا ئاماژەي پىيدا، پىدانى شەھادە رۆتینیاتی تیاپە، پىدانى شەھادە ھەندېك جار وا ھەست دەكەي رۆتینیاتی تیاپە، بەلام بۆ رېگرى كوردنیشە لە سو ئىستىفادە، جاران خەلېك ھەبووھ دوو جار و سى جار شەھادەي بردووھ لە دائىرەكان پىي دامەزراوھ، ئىستا دەبىت ھەر شەھادەيەك بۆ ھەر شوپىنېك ئەروا بە عینوانېك پروا، راستە ئەم گرتەمان لەكەرتى تايبەت ھەيە، بەلام بەرپوھ بەراپەتە گشتى ئەزمونەكانمان پاسپاردووھ كە دىراسەي ئەوھى بەكەن و موئالەجەي بەكەن، بەلام بۆ ئەوھى رېگرى بەكەين لەوھى وئىستىفادە لە شەھادە بكرى وای لى كراوھ، ئەوھى كاك مە دروستە لە بەلگە نامە و پروانامەكان بنووسرى پروانامەكانى دەرچووون يەئنى وەسىقەي تەخەروچىش و ھەم شەھادەشى تیا بى و سوپاس.

بەرپز ھىمەن احمد حمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەلئ بەرپزان ماددەي دواي ئەوھى، ماددەي ۹۰/ نجاۋە خان فەرموو.

بەرپز نجاۋە شەعبان عبداللە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى يازدەيەم: سىستەمى دلىيايى جوړى سەرىەرشتى كوردن و ھەلسەنگاندن ماددەي (۹۰): سىستەمى دلىيايى جوړى لە بەشى كارگىرې دامەزراوھكان، مامۇستا، قوتابى، خویندكار رېگەكانى وانەوتنەوھ، پروگرامەكانى خویندن و ژینگەي خویندن پىك دىت.

بەرپز ھىمەن احمد حمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەلئ بەرپزان لەسەر ماددەي (۹۰) ھەر بەرپزېك ئەيەوئ گفوتوگۆ بكات؟ كاك ابوبكر و لەگەل كاك حاجى فەرموو.

بەرپز ابوبكر عمر عبداللە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

جەنابى وەزىر لە ماددەي يەكەم برگەي (۴۲) دلىيايى جوړى بە رېكار پىناسە كراوھ، ئەلئ ئەو رېكارانەيە كە لە پرۆسەي پەرورده و فېرکردن لە دامەزراوھكان دا بۆ ھېنانەدى ئامانجەكانى ئەم ياسايە دەگىریتە بەر، لېرە ئېوھ ئەلپن سىستەمە، ئەمە دوو شتى لېك جياوازن، ئايا دلىيايى جوړى ئەگەر سىستەم بى جياوازە لەوھى كە رېكار بى، دوو شتى لېك جياوازن، زۆر سوپاس.

بەرپز ھىمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك حاجى ھەلكەوت فەرموو.

بەرپز ھەلكەوت انور خليفە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۹۰) سىستىمى دۇنيايى جۇرى بە بەشى كارگىرى دامەزراوہ كان ... قوربان گيان ھەر ھەمان تىببىنى لەسەر ئەوہ مامۇستاكان و بەخال بنووسرى، خالى يەكەم / مامۇستا، خالى دووہم / قوتابى و خوینكار، خالى سىيەم / پىڭگەكانى وانەوتنەوہ، خالى چوارەم / پىرۇگرامەكانى خویندن، لەويا نەھاتووہ خالى پىنچەم بىرىتە ژىنگەى خویندن، ھەمان رەئى مامۇستا ابوبكرم ھەيە.

بەرپز ھىمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، جەنابى وەزىر فەرموو.

بەرپز ئالان حمە سعید صالح / وەزىرى پەرورەدە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر وا نووسرابى ئەوہ ئىزدواجىتە، چونكە دۇنيايى جۇرى پىرۇسىسە بەراستى بەر لەوہى رىكار بى، بەلى ئەلئىم ئەگەر وا نووسرابىت دەبى چا بىرىتەوہ، چونكە ئەمەيان دروسترىكە كە پىرۇسىسە، زۇر سوپاس.

بەرپز ھىمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددەى دواى ئەو، نجاہ خان فەرموو.

بەرپز نجاہ شعبان عبداللہ:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوہرى يەكەم: بەرپرسىارىتە دۇنيايى جۇرى لە وەزارەت

ماددەى (۹۱):

۱- وەزارەت بەرپرسە لە جى بەجى كىردى بنەماكانى دۇنيايى جۇرى و متمانە بەخشىن لەبەر پۇشنايى پىوہر و ستانداردى زانستى دا و بەرپرسە لە پەرەپىدانى بەردەوامى تواناى كادىرانى پەرودە و فېرکردن.

۲- لەپىرۇسەى دۇنيايى جۇرى دا پەچاوى فېدباكى قوتابى و خوینكار و كارمەندانى دامەزراوہكە دەكرىت، سوپاس.

بەرپز ھىمىن احمد حمە صالح / جىڭرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەلى بەرپزان لەسەر ماددەى (۹۱) كى قسەى ھەيە با ناوہكان تۇمار بىكەين، ئەو بەرپزانە ويستيان لەسەر ماددەى (۹۱) گىفتوگۇ بىكەن، سارا خان، كاك پىشەوا، كاك چىا كاك د.رېبوار، كاك د.اسماعىل، مژدە خان، سەرچنار خان، سارا خان فەرموو.

بەرپز سارا دلشاد بىك:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە تەوہرى يەكەم، بەرپرسىارىتە دۇنيايى جۇرى لە وەزارەت، بىرگەى (۲) لە پىرۇسەى دۇنيايى جۇرى پەچاوى فېدباكى قوتابى و خوینكاران و كارمەندانى دامەزراوہكە دەكرىت، پىم

باشە دۇنيايى جۇرى پرۇسەيەكى بى كۆتايى و زياديشى بۇ بىكرىت مەبەستى سەرەكى تىيدا بەرزكردنەوہى ئاستى خوئندن و فېربوون لەپىگەي ھەلسەنگاندنى ئەدای مامۇستا و قوتابى يان بە شىوازيكى بەردەوام و رېگا نيشان دانيان بۇ خۇ چاك كردن و گەشەپيدان، زۇر سوپاس.

بەريز هيمن احمد حمە صالح / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك چيا فەرموو.

بەريز چيا حميد شريف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

يەك تىيىنى ئەو كەليمە فيدباك بەيئە گۆھرتنى، كەليمەيەكى ستانداردى كوردى بيتە دانان چى تزه لە جھى فيدباك، زۇر سوپاس.

بەريز هيمن احمد حمە صالح / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك پيشەوا فەرموو.

بەريز پيشەوا طاهر مصطفى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پالپشتى قسەكەي كاك چيا ئەكەم، سوپاس.

بەريز هيمن احمد حمە صالح / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك د.رېبوار فەرموو.

بەريز ريبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بابەتيكى فەوقلەدە گرنگە مەسەلەي دۇنيايى جۇرى، بەلام من پرسيارەكم لەم بىرگەيە ھاتوۋە كە ۋەزارەتى پەرۋەردە لىي بەرپرسە ئايا بەشپىك ھەيە لە نيو ۋەزارەتى پەرۋەردە بەناۋى بەشى دۇنيايى جۇرى بۇ ئەۋەي سەرپەرشتى پرۇسەكە بكات، چونكە ئەمە پرۇسەيە، ئەگەر نىيە دەبى ئىستا ئەحداس بىكرى ئەو بەشە دەبى ھەبى، دوو/ ئايا لە بىرگەكەدا باس لە سىستىمى دۇنيايى جۇرى دەكات كە بەراستى بۇ ئىمە بەرچاۋ پوونيمان نىيە كە ئايا سىستىمەكە چىيە دەرنەنجامى چىين، چۇن پرۇسەكە بەرپوۋە ئەچى خالى گرنگ لە سىستىمەكە دا چىيە ئەگەر بە پاشكۆ دايان نابا لە پرۇژە ياسايەكە بۇ ئەۋەي بەرچاۋى ئىمەش پوون بى كە چۇن چۇنى ئەم سىستىمە پىادە دەكرى، چونكە زۇر زۇر گرنگە ئىمە بەرچاۋ پوونيمان نىيە نازانين چۇنە ئايا ئەۋە پشت دەبەستن بە خال لە پرۇسەي دۇنيايى جۇرى، ئەگەر بۇ نموونە كەسپك دەرنەچوو لە دۇنيايى جۇرى چۇن مامەلەي لەگەل دەكرى؟ سوپاس.

بەريز هيمن احمد حمە صالح / جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، جوان خان فەرموو.

بەريز جوان يونس محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەمان تىيىنى كاك چيام ھەيە كە فيدباكەكە بىكرىتە وشەيەكى كوردى پىشتىگىرى لى دەكەم،

پىشتىگىرى لە قسەكانى د.رېبواريش دەكەم.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، مژدە خان فەرموو.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۹۱) لە ریزی سیپەم دا نووسراوە کادیرانی پەرودە، وشە کادیر
مۆستەلەحیکی حزبیە پێشنیار دەکەم بگۆرئ بۆ ستاف یاخود وشەبەکی گونجاوتر، سەبارەت
بە دووهمیش وشە فیدباک هەیه، ئەگەر بکریته مۆستەلەحیکی کوردی لەوانەبە باشتربیت،
چونکە فیدباک کوردی نییە، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، سەرچنار خان فەرموو.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

منیش پشتگیری لەو بەرپزان ئەکەم کە ئەو وشە ئینگلیزیانە نابێ بێتەناو ماددە قانونیەوه،
بۆ نموونە ستاندار دەتوانی هەر لای بەی بلیی لەبەر پۆشنایی پێوهری زانستی، ئەوه هەر
ستانداردەکە لەویا حەل ئەبێ، کادیر ئەوه وشەبەکی حزبیە و وەکو مژدە خان ئەلی
پەرودەیی نییە، مۆستەلەحیکی پەرودەیی نییە و ئەبێ لاجییت، فیدباکیش بە هەمان
شیوه ئینگلیزییە ئەبێ لاجییت و وشەبەکی کوردی لەبری دابندریت، سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، د.اسماعیل فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئاخافتنییت من ژ لای خوشکا سەرچنار هاتنە کرن، پشتگیری و پشتەقانی سەرچناری دکەم.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، کاک مە فەرموو.

بەرپز مە برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پێشنیاز دەکەم لەجیاتى وشە کادیر ئەگەر کارمەند بەکاربھێندرئ، پەنگە تا رادەبەکە
گونجاوتر بێ کارمەندانى پەرودە و فیرکردن، دەربارەى ئەوهى کە زۆر لە ئەندامانى بەرپز
باسى دەستەواژەى فیدباکیان کرد، فیدباک لە عەرەبى دا ئەوترئ (التغذیه العکسیه) فیدباک
مەسەلەن لە فەرھەنگى زمانەوانى دا لەناو میدیایا فیدباک بەرامبەر دەنگدانەوهش
بەکارئەهێنئ، بەلام پەنگە لێرەیا مەسەلەى دەستەواژەى دەنگدانەوه ئەو جیگەبە نەگرئت،
مەفھومەکە بەو شیوهیە نییە، من پێشنیاز دەکەم ناچار ئەبین لە لایەنى زمانەوانى هەندئ جار
چەند وشەبەک بە کاربێنئ بۆ ئەوهى چەمکیک یا مۆستەلەحیک بگەبەنئ، بۆیە لێرە ئەکرئ
بلیین لەجیاتى فیدباک پەنگە ئەگەر ئەم پێشنیازە قبول بکری و پەچاوى چۆنیەتى توانای

وەرگرتنى قوتابى و خویندكار و كارمەندانى دامەزراوہكە و تواناى وەرگرتنى بكرى پەنگە كەم تا زۆر جى بگرى و سوپاس.

بەرپىز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، جەنابى وەزىر ئەگەر بە كورتى فەرموو.

بەرپىز ئالان حمە سعید/ وەزىرى پەرورەدە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە و بەرپىوبەرايەتییەى كە چىا فەرمووى بەلى ئىمە بەرپىوبەرايەتى گشتى سەرپەرشتىارى پەرورەدەيىمان ھەيە سەرپەرشتىارى ئەم پىرۆسەيە دەكا و مودىرىيە تىكىش ھەيە بەناوى بەرپىوبەرايەتى دلىياى جۆرى، سەبارەت بە دەستەواژەكان ئىمە ئەشكالىكى تىدا نابىن، گرنگ زمانى تىگەيشتنە، كادىرىش وشەيەكى حزبى نىيە، ئەسلەن وشەكە وشەيەكى فەرەنسىيە بەكاردەھىندىت بۆ كەسكە كە شارەزاىى لە بواریكا ھەبى، وەختى خۆشى لە فەرەنسا بەكارھىنراوہ لەو بوارانەى كە تەدرىبى مامۆستا و ستافى مامۆستايان ئەكەن، سوپاس.

بەرپىز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددەى دواى ئەو بەرپىزان، ماددەى ۹۲/ فەرموو.

بەرپىز گلاوىز عبید عثمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۹۲):

۱-رپىەرى دلىياى جۆرى لەلايەن وەزارەت بۆلۆدەكرپتەوہ، وپنەيەكى لای دامەزراوہ حكومىيەكان دەپارىزىت و دەبىتە سەرچاوہى سەرەكى بۆ پىيادە كردن و بەدواداچوونى بەرپىوہچوونى پىرۆسەى دلىياى جۆرى.

۲-بە مەبەستى ھەلسەنگاندنى كارمەندان و خودى دامەزراوہ حكومىيەكان لەرووى كارگىرى و ژىنگەيىوہ وەزارەت بەر لە كۆتايى مانگى ئايارى ھەر سالىك فۆرمى وەك يەكى ھەلسەنگاندن بەسەر دامەزراوہكان دا بەش دەكات، ئەو فۆرمانە دەبنە بنەمايەك بۆ ھەلسەنگاندنى خودى و دەرهكى ناو بە ناو لەلايەن دامەزراوہكانەوہ و دەبنە بنەمايەكىش بۆ راپۆرتى سەرپەرشتىاران.

۳- بە مەبەستى بەدواداچوون بۆ بەرپىوہچوونى پىرۆسەى دلىياى جۆرى و پىيادەكردنى بە باشتىرىن شىوہ بەرپىوبەرايەتییەكى كارگىرى دلىياى جۆرى و سەرپەرشتىكردن لە پارىزگان و ئىدارە سەرەخۆكان دادەندىت.

۴- ئەو بەرپىوبەرايەتییە لە كۆتايى ھەر دوو وەرزەكانى يەكەم و دووہم زانىارى سەبارەت بە پىرۆسەى دلىياى جۆرى كۆ دەكاتەوہ و لەسەر بنەماى ئەوہ پوختەيەك لەسەر پابەندى دامەزراوہكان لە كۆتايى سالى خویندن پيشكەش بە بەرپىوبەرايەتى گشتى دلىياى جۆرى و سەرپەرشتى كردن دەكات. سوپاس.

بەرپىز ھىمەن احمد حمە صالح/ جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەلى بەرپىزان لەسەر ئەم ماددەيە ھەر بەرپىزىك ئەيەوى گەتوگۆ بكات؟ د.شايمان، رويك خان، بدريه خان، كاك مسلم، حسيبە خان، مامۆستا عمر، د.شايمان فەرموو.

بەرپز شایان کاکە صالح محمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (۲) بڕگەى (۱) لەگەڵ ماددەى (۹۵) بڕگەى (۱) ھەمان واتایە، بۆیە پێشنیار دەکەم لایبەریت، بڕگەى (۲) ی ماددەى (۹۲) لەگەڵ بڕگەى (۱) ی ماددەى (۹۴) ھەمان واتایە، بۆیە پێشنیار دەکەم لایبەریت لەگەڵ بڕگەى یەكەمى ماددەى (۹۴) تیکهه لکیشیک بکری و یەکیکیان لایبەریت و دەشکری ئەو هیان لایبەریت، چونکە ھەمان واتا دەدەن، لەو کاتەدا تەنھا بڕگەى (۳) دەمێنێتەو و دەتوانن یەكەم و دووھم بکەن بە بڕگەى (۱) و بڕگەى (۲)، سوپاس.

بەرپز ھیمەن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، کاکە مسلم فەرموو.

بەرپز مسلم عبداللە رسول:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

دیارە ماددەى (۹۲) بەشیوہ یەکی گشتی بابەتی دلنیایی جووری شتیکی زۆر باشە، ئەمە ھەگبەى مامۆستایە، ھەگبەى کارمەندانە و قوتابیانە لەناو دامەزراوہ پەرورەدەییەکان، بەلام ئایا لیرە لە سێ بڕگەیا کە ئیمە خویندوو مانەتەو شتیکی تیا نییە ئایا ئەو بکری بە بنەما کە ھەلسەنگاندنە بۆ کارمەندە بۆ مامۆستا، قوتابیە لە دامەزراوہ پەرورەدەییەکان بکریتە بنەما بۆ شوکر و سوپاس و پزیزیدان و پلە بەرزکردنەوہى ئەو کەسە کە ھەلى دەسەنگینی جیاواز لە کەسیکی تر کە ھەگبە یەکی دەولەمەندی ھەیە لە زانیاری، لە کارو چالاکى لە بینین و راھینان باشتر نییە ئەمە بکریتە بنەما و پپوہریک بۆ پزیزیدان و شوکر و سوپاس لیدان و دامەزراوہ پەرورەدەییە کە یاخود وەزیرەوہ، سوپاس.

بەرپز ھیمەن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، حسیبە خان فەرموو.

بەرپز حسیبە سعید ابراھیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من پشتگیری پای د.شایان دەکەم ماددەى (۹۲) بڕگەى یەكەمى ھەمان ئەو بڕگە یە کە لە ماددەى (۹۵) بڕگەى (۱) ی خالی (۲) ھاتوو، ھەر و ھا ئەگەر بیئو ئەو ماددە یە بلین لیرە بمێنێتەو و پپویستە پپداچوونەوہ یەك بکری لەگەڵ ئەو ماددانە ی ھاوشیوہن، چونکە پپویست ناکات ھەندە زاراوہ کان دووبارە بکرینەوہ، سوپاس.

بەرپز ھیمەن احمد حمە صالح/ جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، بدریە خان فەرموو.

بەرپز بدریە اسماعیل محمود:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۹۲) بڕگەى (۲) وشەى خودی و دەرەکی ئەوہ پپویستە شەرح بکری ئەگەر بەرپز جەنابی وەزیر شەرحیکمان باتی، سەبارەت بەو پپشنیارە ی مامۆستا مسلم سەبارەت بە ھەگبە ی مامۆستا و فەرمانبەرەن گرنگە ئەوہ ئەگەر بە خالیک جیگە ی بکریتەوہ پشتگیری لى ئەکەم.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، مامۆستا عمر فەرموو.

بەريز عمر عبدالله فتاح:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

دنيايي جۆرى و بەرپۆه بردن زۆر زۆر گرنگە، بەلام پيموايه بەرپۆه رايه تيه كي پيويست نييه، ھەم بارگراني حكومت و دامەزراوە كانيه تي بۆيه پيويسته پيشنيار دەكەم بەش بئ له ناو بەرپۆه بە رايه تي گشتي و ھۆبە يەك بئ سەر بە بەرپۆه رايه تيه كان، زۆر سوپاس.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، روپاك خان فەرموو.

بەريز روپاك احمد رحمان:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

من پشتگيري له قسه كاني كاك مسلم و بەدرية خان دەكەم.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، بەريز جەنابي وەزير ئەگەر سەرنجێك؟ لێره نييه، ماددهي دواتر ماددهي (۹۳) بەريزان فەرموو.

بەريز نزار ملا عبدالغفار:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

تەوهرى دووهم: بەرپۆه بردنى سيستمى دنيايي جۆرى له دامەزراوە كاندا ماددهي (۹۳):

۱- بەرپۆه بەرى دامەزراوە بەرپرسە له جيگير كردنى سيستمى دنيايي جۆرى له دامەزراوە و سەرپەرشتى كردنى بەرپۆه چوونى پرۆسەكە بە گوێرەى ياسا و رېنماييە كان، پيادە كردنى رېبەرى دنيايي جۆرى كە لە لايەن وەزارەتەو ئەمادە و دابەش دەكرێ.

۲- ئەنجومەنى دامەزراوە يەكێك له ئەندامە كاني دواي بەشدارى كردنى له خولى رايھينان بە بەرپرسياييەتى سەرپەرشتى كردن و بەدواداچوونى بەرپۆه چوونى پرۆسەى دنيايي جۆرى رادەسپېردرێت.

۳- ھەر مامۆستايەك پيويستە بە گيانى ھاوكارى له پيادە كردنى پرۆسەى دنيايي جۆرى بەشدار بێت و كار بكات بۆ سەرکەوتنى پرۆسەكە لە و بابەتەى كە پەيوەستن بە ئەركە كاني خۆى. زۆر سوپاس.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، بەلى بەريزان لەسەر ماددهي (۹۳)؟، برۆنە سەر ماددهي (۹۴) نجاە خان فەرموو.

بەريز نجاە شعبان عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

تەوهرى سێيەم: سيستمى دنيايي جۆرى له دامەزراوە كان دا ماددهي (۹۴):

۱- پېۋيسته ھەموو دامەزراوھەكان بەر لە كۆتايى مانگى ئايارى ھەر سالىك و لە پړنگاي پركردنه وەي فۆرميكي وەك يەكى دلتايى جۆرى كە وەزارەت دايدە پړيژيت ھەلسەنگاندنى سالانە بۇ ئاستى فېربوونى قوتابيان و خویندكاران ھۆبەندى كاديرانى وانه و تنه وە و كارگېرى، بەرپوھەچوونى پړوسەي دامەزراوھەكان، چالاكیيە جۆراو جۆرەكان و ئاستى سەرکەوتنيان لە پيادەکردنى سيستمى دلتايى جۆرى بکەن.

۲- پوختەيەك لە فۆرمەكانى ھەلسەنگاندن لەگەڵ بەلگەكان و پيداويستىەكان بۇ لاينە پەيوەندارەكان بەرز دەكریته وە، ھەلسەنگاندنەكە دەيیتە بنەماي بابەتيانەي پړوسەي ھەلسەنگاندن.

۳- مافی ھەر كەسپكە كە بەرژە وەنديەكى راستە و خۆي ھەيیت، وینەيەكى راپۆرتى كۆتايى ھەر دامەزراوھەيەك بە دەست بەيینیٹ لە پړنگەي داوايەك كە پيشكەشى بەرپوھەرايەتى گشتى دلتايى جۆرى و سەرپەرشتى كردن دەكریٹ.

۴- ئەگەر كەموكۆرى لە كارى دامەزراوھەكە بەدى كرا و لە كاتى ديارى كراودا چارەسەر نەكرا ئەوا ئەركى وەزارەتە پړكارى پېويست بەرامبەر بە دامەزراوھەكە بگريته بەر. سوپاس.

بەرپړز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، لەسەر ماددەي (۹۴)؟ ماددەي دواي ئەو بەرپړزان ماددەي (۹۵) فەرموو.

بەرپړز نجاة شعبان عبداللە:

بەرپړز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى چوارەم: رېبەرى دلتايى جۆرى

ماددەي (۹۵):

۱- ۱/ وەزارەت رېبەرى دلتايى جۆرى لە بواری پەروەردە و فېرکردن دا بلاودەكاتەوھ.
۲/ رېبەرى دلتايى جۆرى پېناسەي دلتايى جۆرى و سيستمەكەي بەرپوھەبردنى سيستمى دلتايى جۆرى لە وەزارەت و دامەزراوھەكان و نيشاندەرەكانى دلتايى جۆرى لە وانه و تنه وە، بەرپوھەبردنى دامەزراوھەكان، شپوازەكانى وانه و تنه وە، پړۆگرامەكان و ژينگەي دامەزراوھەكە، پيكھاتەكانى ھەگبەي مامۆستا، ديارى كردنى رۆلى كەسوكارى قوتابيان و خویندكاران لە پړوسەي دلتايى جۆرى، نموونەيەكى فۆرمەكانى ھەلسەنگاندن و چۆنيەتى پركردنەوھيان لەلايەن كاديرانى دامەزراوھەكان لەخۆ دەگريٹ.

۲- دەبيٹ رېبەرى دلتايى جۆرى پيش دەست پى كردنى سالى خویندن لەلايەن وەزەرەتەوھ ئامادە بكریٹ و بەسەر دامەزراوھەكان دا دابەش بكریٹ.

بەرپړز ھيمن احمد حمە صالح/ جيگري سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەلئى بەرپړزان ماددەي (۹۵)؟ د.شايمان بەس ئەو تېبىنى ھەيە، فەرموو.

بەرپړز شايمان كاكە صالح محمد:

بەرپړز سەرۆكى پەرلەمان.

من لە ماددەي/ ۹۴ كەش تېبىنيەكى بچووكم ھەيە، ھەر لە ماددەي/ ۹۲ ئاماژەم پييدا بوو بەس بۇ رېكخستەنەوھى سياغەكە لە ديړى دووھى بړگەي يەكەمى ماددەي/ ۹۴ كە نووسراوھە وەزارەت دايدە پړيژيت، بنووسرى دايدە پړيژن و دابەش دەكات، ئەوكاتە ھيچ كيشەيەك دروست ناييٹ كە لە

ماددهی/۹۲ ئەگەر بېرگه که لابېریت، سه بارهت به ماددهی/۹۵ بېرگه ی/۱ وه کو باسماں کرد دووباره یه له ماددهی/۹۲ بېرگه ی/۱ هه یه، یه عنی هه مان ناوه پوکن فه یه کیکیان ده بی لابېریت، له ولایه پېشنیازم کرد لابېریت، ده توانی لیره بمینیتته وه، ده توانی له گه ل بېرگه ی/۲ ی ماددهی/۹۲ تیکه لکیش بکریت، دوا ی ئەوه کورت بکریته وه، سه بارهت به بېرگه ی/۲ ی ماددهی/۹۵ له گه ل ماددهی/۹۲ بېرگه ی/۱ تیکه لکیش بکریت، زور سوپاس.

به ریژ هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سه روکی په رله مان:

سوپاس، ماددهی(۹۶) كاك جلال فهرموو.

به ریژ جلال محمد امین:

به ریژ سه روکی په رله مان.

ته وه ری پینجه م: هه گبه ی ماموستا و به ریو بهر و یاریده ده ری به ریو بهر ماددهی(۹۶):

۱- هه ر ماموستا و به ریو بهر و یاریده ده ری به ریو بهر یه گبه یه کی تایبهت به خوی ده بیته بو کو کردنه وه ی به لگه تایبهتیه کان سه بارهت به باشی کاره کانیاں.

۲- هه گبه ئەمانه ی خواره وه له خو ده گریته:

۱/ فیروونی به رده وام له ریگه ی ناشنا بوون به گه شه کردنه کانی بواری په روه رده و فیروکردن.

۲/ سازدانی سیمیناری په روه رده یی و فیروکردن یان به شداریوون تییا ندا.

۳/ ئەنجامدانی راپورت و توژیینه وه ی په روه رده یی و فیروکردنی جیاواز.

۴/ به شداری کردنی ماموستا له کاره کانی دامه زراوه که ی بو سه رخستنی ئەرکه کانی به ره و پېش بردنی له هه موو بواره کانا.

۳- وه زارهت مافی زیاد کردنی پیکهاته ی دیکه ی بو هه گبه هه یه، ده بیته به ریئمای ی ری بخریته.

به ریژ هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سه روکی په رله مان:

سوپاس، به لی به ریژان له سه ر ئەم مادده یه؟ ته نها كاك چیا فهرموو.

به ریژ چیا حمید شریف:

به ریژ سه روکی په رله مان.

ته نها خالی یه که می قیا ماموستا و به ریو بهر و یاریده ده ر، به لی هه نده ک فهرانبه ریته دی لویری دا ئیش که ن بقیا ئیشا سه ره ک، بو نمونه ئەف کاتبی لویری که زی کارکه ن، هه موو فهرانبه ره ک که لویری کارکا به خو هه بت، زور سوپاس.

به ریژ هیمن احمد حمه صالح/ جیگری سه روکی په رله مان:

سوپاس، كاك مم فهرموو.

به ریژ مم برهان محمد قانع:

به ریژ سه روکی په رله مان.

لیژنه ی به ریژ و جه نابی وه زیر بو مان روون بکاته وه و ئەم ده سته واژه ی هه گبه یه له کوپوه هیناوه؟ هه گبه له زمانه وانیا زورجار به یه کی که ئەلی ئاده ی بزائم چی له هه گبه یایه، چی له میشکتایه؟ ئەشئ مه سه له ی وشه ی هه گبه ئەمه ش بگریته وه، له لای من ئەوه ی له هه گبه مایه ئەمه وی بو تان شهرح بکه م، یاخود مه سه له ن له کورده واری دا هه ندی جار ئەلی ئەوه ی له

هه گبه يايه تي له ناو بوخچه كه يايه تي، بۆيه پيموايه ئەم دەسته واژانه به تايبه تي ياسايه كي وه زاره تي پهروه رده و كيشه ي وه زاره تي پهروه رده و به شئ له ميتۆدى خویندنی ئەم وه زاره ته دەسته واژه گه لئ، چه مگه لپكيان به كارهيپناوه مه فهمه كه ي خۆي ناگه يه نئ له خویندنی سه ره تاييه وه بگره تا قوناغه كانی ديكه، بۆيه له ناو ياساكان دا من پيشنياز ده كه م، رپك ئەمه مه به ستیان له فايله، فايلىك هه يه مامۆستاكان هه يه تي ئەمانه ي تايه تي، رهنگه دۆسيه جيگه كه ي باشتتر بگرئ له جياتي هه گبه و سوپاس.

به رپز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سه روۆكي په رله مان:

سوپاس، دۆسيه ش ئينگليزيه، ئاخري پيشتريش موناقه شه كرا، جه نابی وه زير ئەگره موداخه له يه كت هه يه فه رموو.

به رپز ئالان حمه سعيد/ وه زيري پهروه رده:

به رپز سه روۆكي په رله مان.

وابزانم ته نها دوو پرسياى تيا بوو مه به ست چيه له خود هه لسه نگاندى و هه لسه نگاندى دهره كي، به دريه خان پرسياى كرد بوو، خود هه لسه نگاندى دامه زراوه كه، قوتابخانه كه ليژنه ي په ره پيدانى بۆ خۆي هه يه، ليژنه ي په ره پيدانى قوتابخانه دائه مه زرينى له وئ ئەنجامى ئەوه هه لسه نگاندى بۆ خۆي ئەكا و هه لسه نگاندى ته خمينيه، بۆ ئەوه ي بزاني له كو تايى سال چ ئاستيك به ده ست ده هينيت، هه لسه نگاندى دهره كي ئەوه هه لسه نگاندى به كه سئ سه ره رشتياى جياوازي دهره وه ي قوتابخانه كه بۆ ماوه ي سى رۆژ يان زياتر له قوتابخانه كه ئەمپينه وه پيدا چوونه وه به هه موو دۆكيۆمپنته كان ئەكه ن و هه لسه نگاندى كو تايى بۆ دامه زراوه كه ئەكه ن، سه باره ت به وه ي كه كاك مه م فه رموى هه گبه ي مامۆستا حه قيه ي موعه ليم و موده ريسه، مه به ست له كوئى ئەوه چالاكيانه يه كه ئەوه مامۆستايه ئەنجامى ده دات له شيوازه كانى وانه وتنه وه ي له سيميناره كانى له نووسينه پهروه رديه كانى، له چالاكيه ميدياييه پهروه رديه كانى، وهك ئەوه ي كه له وه زاره تي خویندنی بالآ هه يه، ئەوه مامۆستايه هه گبه ي ئەبئ و نوقاتى له سه ر ده بيت دوايى دلنيايى جوړى خالبه ندى ئەوه مامۆستايه ديارى ئەكا كه ئەوه مامۆستايه ئەمسال له چ ئاستيكا ئەوه چالاكيانه ي ئەنجام داوه.

به رپز هيمن احمد حمه صالح/ جيگري سه روۆكي په رله مان:

ده ست خو ش، سوپاس، مادده ي/ ۹۷ به رپزان فه رموو.

به رپز جلال محمد امين:

به رپز سه روۆكي په رله مان.

ته وه رى شه شه م: هه لسه نگاندى سالانه ي دامه زراوه حكوميه كان و فه رمانبه ره كانيان

مادده ي (۹۷):

۱- كاديرانى پهروه رده و فير كردن و كاديرانى كارگيرى سالانه له لايه ن به رپوه به رى دامه زراوه كه هه لسه نگاندى يان له بواره جياوازه كان دا بۆ ده كرئت.

۲- ئەنجامه كانى پرۆسه ي هه لسه نگاندى له تۆماره كانى دامه زراوه كه تۆمار ده كرئن و پوخته يه كي له شيوه ي فۆرميك بۆ به رپوه رايه تي گشتى پهروه رده ي پاريزگاكان و وه زاره ت ده نيردرئن.

۳- ھەلسەنگاندى سالاڭنە بۇ ديارى كىردى خالەبەھىز و لاوازهكانى كادىرهكان و دامه زراوه كه ده كرىت و وهك بنه مايهك بۇ پېشكه شكردى سوپاس و پېزانين به كارديت.

۴- ھەر دامه زراوه يه كه له لايەن ليژنە يه كى ھەلسەنگاندى دەرە كى سەر به وه زارەت و به پېوه رەكانى وه زارەت و فۆرمى تايبەت كه بهر له دەستپېكى سالى خويندن به سەر دامه زراوه كان دا دابەش ده كرىت، ھەلسەنگانديان بۇ ده كرىت و ئەنجامى ئەو ھەلسەنگاندىنە وهك ھەلسەنگاندىنە بهر پېوه بهر و دامه زراوه كان ھەژمار ده كرىت.

بهريز هيمن احمد حمه صالح / جيگري سهروكي په رله مان:

سوپاس، بهلى بهريزان له سەر ئەم مادده يه؟ بۇ مادده ي تر، مادده ي ۹۸/ فەرموو.

بهريز حسيبه سعيد ابراهيم:

بهريز سهروكي په رله مان.

تەوهرى حەفتەم: پرۆسە ي ھەلسەنگاندىن و دەرھاويشتەكانى
مادده ي (۹۸):

۱- ئەركى بهر پېوه بهرايه تى دنيايى جوړى و سەرپەرشتى كىردنە، فۆرمەكانى ھەلسەنگاندىن كو بكا ته وه و كورت و پوختيان بكات و تۆمار و شى كىردنە وه يان بۇ بكات و سووديان لى وه بگرىت.

۲- ئاستى كارامه يى ھەر دامه زراوه يه كه به پى زانيارى و به لگه كانيان راپورتى سالاڭنە ده بيت و دامه زراوه كان بهم جوړه پۆلين ده كرىن:

۱/ ئاستى يه كه م پېويستى به پشتيوانى گه وره يه.

۲/ ئاستى دووهم پېويستى به پشتيوانيه.

۳/ ئاستى سىيەم ناوهند.

۴/ ئاستى چوارەم باشه.

۳- ھەر كارمە ندىكى پەرودە يى و فيركردن له ھەر دامه زراوه يه كه به پى ھەلسەنگاندىن ھەگبه كه ي پۆلين ده كرىت بۇ:

۱/ پېويستى به پشتيوانيه.

۲/ په سەند.

۳/ ناوهند.

۴/ باشه.

۵/ زۆر باشه.

۶/ ناياب.

۴- وه زارەت به پشت بهستن به ئاكامه كانى پياده كىردى سيستمى دنيايى جوړى و پرۆسە ي ھاندان جى به جى ده كات.

۵- راپورتى ئەنجامه كان پرۆسە ي ھەلسەنگاندىن له ناو دۆسيە ي دامه زراوه كه دا ھەلدە گيرىت و ويئە يه كى بۇ بهر پېوه بهرايه تى دنيايى جوړى و سەرپەرشتى كىردى له پاريزگا بهرز ده كرىتە وه.

سوپاس.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلە مان:
سوپاس، بەلى بەريزان لەسەر ئەم ماددەيە؟ روپاك خان فەرموو.

بەريز روپاك احمد رحمان:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

لە ئاستى يەكەم و دووھەم كە دەلى پىويستى بە پشتيوانى گەورەيە، پشتيوانى گەورە چيە؟
يەنى روون نىيە ئەگەر زياتر روون بكرىتەو، ئاستى دووھەميش ھەر پىويستى بە پشتيوانىيە
ئەو روون بكرىتەو، سوپاس.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، كاك بەلىن فەرموو.

بەريز بەلىن اسماعيل حاجى ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

والله من تىبىنيەكەم ھەم بۇ ماددەي/ ۹۶ و ۹۸ يشە، چونكە لىرەش باسى دامەزراوہ ئەكرى
پرسيارەكەى من ئەو يە مەبەست تەنھا لە دامەزراوہ حكومىەكانى كەرتى پەروەردەيە ئەوانەى
كەلە لايەن وەزارەتى پەروەردەو بەرپوہ ئەبرين؟ زور سوپاس.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، بدريە خان فەرموو.

بەريز بدريە اسماعيل محمود:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

منيش ھەمان پرسيارى روپاك خانم ھەبوو پشتيوانى لى ئەكەم، بەس والله يەك پرسيارم لە
جەنابى وەزىرە ئەگەر ئەرك نەين، لە ماددە/ ۹۲ و ۹۶ دا زور لەيەك چوون، ئەگەر ئەو دوو مادەيە
بكرابان بە يەك باشتر نەبوو؟ ھۆكار چيە بوون بە دوو ماددەى جياواز؟ زور سوپاس.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، جەنابى وەزىر ئەگەر لە ماوہى دەقەيەك فەرموو.

بەريز ئالان حمە سعيد/ وەزىرى پەروەردە:

بەريز سەرۆكى پەرلە مان.

زور سوپاس، سەبارەت بە ئاستى يەك و دوو و سى و چوار ئەو ئاستى قوتابخانەكەيە،
قوتابخانە تەسنيف ئەكرى بۇ سەر چوار ئاست ھەر ئاستىك نمرەيەكى خۆى ھەيە، بۇ نمونە لە
نمرەى (۶۳) ھەتا نمرەى ھەشتا و دوو دەست پى ئەكات بە ئاستى سىيەم، بەلام نمرەى يەك و
دوو ئاستەكانى لاوازن ئەو دامەزراويە پىويستى بەو يە دەعمىكى زياتر بكرى لەبەرئەوہى
كەموكورپى ھەيە لە پرۆسەى دلىياى جۇربىيا، سەبارەت بەوہى كە كاك بەلىن فەرمووى بەلى بۇ
ئەھليەكانيش جى بەجى ئەكرى، بەلام ئەو لە فەسلى ئەھليەكان دا ئاماژە بە سىستىمى دلىياى
جورى ئەوانيش ئەدرىت.

بەريز ھيمن احمد حمە صالح/ جىڭرى سەرۆكى پەرلە مان:

سوپاس، بەلى بەريزان ماددەى/ ۹۹ فەرموو.

بەرپز حسیبە سعید ابراهیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تەوهری ههشتەم : دنیایی جۆری له کاتی دامەزراندنی دامەزراوەیەك دا
ماددەى (۹۹):

۱-هیچ دامەزراوەیەك دانامەزریت و مۆلەتی پى نادریت ئەگەر پیداوایستیه خوازراوەكان و
رێكارەكانی دنیایی جۆری و رێبەری دنیایی جۆری نەبیت.

۲-۱/ هەموو دامەزراوە حكومیەكان هەر چوار سال جارێك داواى باوەرپیدان له وهزارەت دەكەن
كه وهك سەلماندى كوالتى وانهوتنهوه وایه له دامەزارووەكەدا.

۲/ وهزارەت له ورووهوه پشت به وههلسهنگاندنەى دامەزراوەكە كه له چوار سالی پێشتر دەستی
هیناوه دەبەستیت. سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، بەلێ بەرپزان لەسەر ئەم ماددەیه؟ كاك گۆران فەرموو.

بەرپز گۆران عمر علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خواى گەورە، له ماددەى ۹۹/ خالی ۱/ ئیمە ئەمانەوئى دنیایی جۆری بکریتە بەشێك له
وهزارەتى پەروەردە، نەك دامەزراوەیەكى سەرپەخۆ بئى، لێره ئەلێ هیچ دامەزراوەیەك
دانامەزریت، یەعنى بەتەمای چەند دامەزراوەى تر دابمەزرینى لهوئى، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كاك محمد فەرموو.

بەرپز محمد سعدالدين انور:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە هەلسەنگاندن و ماددەكانى پاشى وه ئەوھى سەرپەرشتیاری پەروەردەى دیت، ئەو
هاوسەنگیە كو دەكریت؟ سەرپەرشتیاری پەروەردەبیش هەلسەنگاندن دەكات، دنیایی جۆریش
هەردوكیان تەقربەن هەمان ماف و ئەركیان هەیه، سوپاستان دەكەین.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كاك چیا فەرموو.

بەرپز چیا حمید شریف:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

خالاً ۱/ نقیسیه هیچ دامەزراوەیەك، مەرام ژى حكومیە ئان نا حكومیە ل قییرى وازح نەكریە كو
هەردوو دامەزراوەى حكومت و ناحكومی، هەروەسا خالاً ۲/ ى ژى دا بێژییت دامەزراوە
حكومیەكان، من پى باشە ناحكومیەكان لى زیدە بت هەر چوار سال نا هەر دوو سال جارەك
داواى باوەرپیدان بكاتن، نە هەر چوار سال، چوار سال زۆرە، پیتقى هەر دوو سال داخازا
باوەرنامەى بكات، زۆر سوپاس.

بەرپز هیمن احمد حمە صالح / جیگری سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، بەرپز جەناب وەزیر ئەگەر سەرنجێك هەیه فەرموو.

بەرپز ئالان حمە سەيد / وەزىرى پەرۋەردە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر سوپاس تەنھا بۇ ئەۋەى كاك گۆران تەئكىد دەكەمەۋە مەبەستى ئەۋەبە ئەگەر قوتابخانەيەكى حكومى دابمەزى دەبى ھەدى ئەدناى موستەلزەماتى پرۆسەى دلىيىايى جۆرى تيا بىت ئىنجا تۆ ئەو قوتابخانەيە بكەيتەۋە، ئەۋەى كاك چىاش لە بابى قوتابخانە نا حكومىەكان ئاماژەى پى ئەدرى، بەلام چوار سال زۆر نىيە بۇ ئەكرىدیتەيشن، چونكە ئەكرىدیتەيشن پرۆسەيەكى قورسە بۇ باۋەرپىدان.

بەرپز ھىمن احمد حمە صالح / جىگرى سەرۆكى پەرلەمان:

زۆرسوپاس، بەرپزان زۆر سوپاستان ئەكەين كە راۋ سەرنج و تىبىنيەكانتان زۆر چر كردهۋە، ئەمرۆ توانيمان ۱۹ ماددە تەۋاۋ بكەين، بۇيە ئىستاش دانىشتنەكە ھەل ئەگرين تا سەعات ۲ ئەو كات دىينەۋە خزمەتتان.

پاش پشوو

بهريز د. ريواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

دهست به دانيشتنه كه مان ده كه ينه وه، (د. گلاويژ) ماده دى (۱۰۰)، بخويته وه، فهرموو.

بهريز گلاويژ عبید عثمان:

بهريز سهروكي په رله مان.

ته وه دى نويه م: ئامانجى سه رپه رشتيكردن و هه لسه نگاندن

ماده دى (۱۰۰):

يه كه م: ئامانجى سه رپه رشتيكردن و هه لسه نگاندن گه يشتنه به ئامانجه په روه رده يى و فيركار بيه كان و باشتركردنى پرؤسه ي په روه رده يى و فيركردن و بنياتناني توانا كانه له دامه زراوه كاندا.

دووه م: ده بيت په روه پيدانى شيوازه كانى پپوانه و هه لسه نگاندى پرؤسه ي په روه رده و فيركردن له روه جياوازه كانيانه وه به پيى بنه ما و پپوه دى بابه تى بيت كه مه به ست لپى په رپيدانى بواره كانى پيشخستنه لاي قوتابى و خويىكار و فهرانبه رانى دامه زراوه كه بو باشتركردنى پرؤگرامه كانى خويىدن و ناوه روكه كانيان و شيوازه كانى واته وتنه وه و تاقىكردنه وه كان و بو به رزكردنه وهى ئاستى تواناي مامؤستاكانه.

بهريز د. ريواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

ماده دى (۱۰۰) دكتوره، فهرموو.

بهريز گلاويژ عبید عثمان:

بهريز سهروكي په رله مان.

لقى يه كه م: ئه ركه كانى سه رپه رشتيكردن:

بهريز د. ريواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

(د. شايان)، فهرموو.

بهريز شايان كاكه صالح محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

پيم وايه ماده دى (۱۰۰) دوور و دريژه ده توانين پوختى كه ينه وه له برگه ي يه كه م كه نوسراوه (ئامانجى سه رپه رشتيكردن و هه لسه نگاندى) ئه وه نده لابي ريت، ئه وهى تر به پلرته وه، له برگه ي دووه م دوو دپرى يه كه م لابي ريت، جا ئه گه ر تي كه ه لكيشى بكه ين به و شيوه ي ليديت هه ر ده بيته يه كه برگه (كه يشتن به ئامانجه په روه رده يى و فيركار بيه كان و باشتركردنى پرؤسه ي په روه رده يى و فيركردن) تا كو تايى برگه ي يه كه م، ئينجا له برگه ي دووه م يه به په رپيدانى بواره كانى پيشخستن لاي قوتابى ده ستيپيكه ين، با هه ر دوو كى بكرتته يه كه كورت بكرتته وه به و شيوه ي لبيكرت كه با سم كرد، سو پاس.

بهريز د. ريواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

دهست خو ش، ماده دى دواى ئه وه، فهرموو.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى يەكەم: ئەركەكانى سەرپەرشتىکردن:

ماددەى (۱۰۱):

يەكەم: رېنويىنى بەداواداچوون ھەلسەنگاندن پشتيوانىکردن و پشكنىنى كارى دامەزراوھكان لەرووھ جياوازەكانەوھ.

دووھم: پشتيگيرىکردنى دامەزراوھ پەرورەدەيى و فيركارىبەكان بە مەبەستى بەرزکردنەوھى ئاستەكانيان.

سپيەم: داھينانى رېكارى بابەتيانە بۆ دلنيايى جۆرى.

چوارەم: ئامادەکردنى راپۆرتى سالانە سەبارەت بە باش بەرپۆھچوونى پرۆسەى پەرورەدە و فيركردن و پلان و پيشنيازەكانى بەرپۆھبەرايەتى گشتى دلنيايى جۆرى سەرپەرشتياري و چۆنيەتى گەشەپيدانى پرۆسەى پەرورەدەيى و فيركارى و چالاكييەكان، كاروبارى دارايى و كارەكانى ديكەى بەرپۆھبەرايەتيەكە.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ماددەى (۱۰۱)؟ ماددەى (۱۰۲)، فەرموو.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى دووھم: ئەركەكانى سەرپەرشتياري پەرورەدەيى:

ماددەى (۱۰۲):

يەكەم: رېنويىنى بەداواداچوون، ھەلسەنگاندن، پشتيوانىکردن و سەرپەرشتىکردنى كارەكانى دامەزراوھكان بۆ دلنيابوون لە ئاستى پەرورەدەيى و فيركردن و رېگەكانى كارکردنيان بە مەبەستى گەشەپيدانى كارى دامەزراوھكان و پرۆسەى پەرورەدە و فيركارى بەشپۆھيەكى گشتى.

دووھم: پشتيگيرىکردنى دامەزراوھكان لە كارەكانياندا.

سپيەم: دلنيابوون لە ھەبوونى رېكارى تۆكەم بۆ دلنيايى جۆرى لە دامەزراوھكاندا.

چوارەم: ھەلسەنگاندنى كارى كارگيرى دامەزراوھكان بەپيى پيۆھرەكانى وەزارەت.

پينجەم: ھەلسەنگاندنى پابەندبوونى مامۆستايان لە كاتى وانە وتنەوھدا بەپيى پيۆھرەكانى وەزارەت.

شەشەم: ھەلسەنگاندن بۆ ئاستى پابەندبوونى دامەزراوھكان بە ياسا و رينماييەكان ئاستى تۆمارکردنى دەستكەوتەكانى دامەزراوھكە و تۆمارکردنى ھەريشپيلكاربيەك كە لە دامەزراوھكەدا روويداييت.

ھەوتەم: ھەلسەنگاندن بۆ ئاستى پابەندبوونى دامەزراوھ بە پرۆگرامەكانى خويندن رادەى

پشتيوانىکردن و ھاندانى كارامەيى سەرکردايەتى لاي قوتابيان و خوينكاران و مامۆستايان.

ھەشتەم: دلنيابوون لە پابەندبوونى مامۆستايان بە ئامادەکردنى ھەگبەكانيان و كۆکردنەوھى بەلگەى دلنيايى جۆرى و زانست خوازى بەردەوام.

نۆيەم ھەلسەنگاندنى مامۇستايان بەپپى پېۋەرى تايىت.
دەيەم: ھەلسەنگاندنى ئاستى پەروەردەيى و فيرکردنى قوتايان و خوئندكاران و رېژە
دەرچوونيان.

ياز دەيەم: ھەلسەنگاندنى ژينگەي خوئند.
دواز دەم: ھەلسەنگاندنى ئاستى چالاكى ئامادەيى و پيشەيى و پەيمانگا پەروەردەيەكان
لەرووى ھەماھەنگى كردنيان لەگەل بازاری كاردا.
سيز دەم: ھەلسەنگاندنى پلانى خوئندنى دامەزراوەكان، چۆنيەتى جيبەجيكردن و
ئەنجامەكانيان ئەو ھەش بەپپى چەند فۆرمىكى ھەمەلايەنە و پېۋەرى باوہرپيكراو.
چواردەيەم: ھەلسەنگاندنى ھەر بواريكى ديكە كە سەرپەرشتيار لە چوارچېۋەي داواكارىيەكانى
بەريۋەبەرايەتى گشتى دنياي جۆرى و ھەلسەنگاندن بە گرینگى دابنيت لەرووى سوودگەياندن
بە پرۆسەي پەروەردە و فيرکردن.

ياز دەيەم: كار كردن لە پيناو سوودەرگرتن لە گرینگى توئيزنەوەكانى ناوہو و دەرەوہى ھەر يەم
سەبارەت بە گەشەپيدانى سيستەمى پەروەردەيى و فيرکردن.
شاز دەيەم: ۋەرگرتنى سكالاي قوتايان و خوئندكاران و كەسوكاريان لەبارەي بەريۋەچوونى
پرۆسەي پەروەردە و فيركارى لە دامەزراوەكان و ليكوئلينەوہ لپيان، بى ئاشكرا كردنى ناوى
سكالاکار و برپاردانى گونجاو لەبارەيانەوہ لە ماوہيەكدا كە لە يەك مانگ تپپەر نەكات.

بەريز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەي (۱۰۲) كى قسەي ھەيە؟ (د.شايان)، مامۇستا (عبدالستار)، دكتورە، فەرموو.

بەريز شايان كاكە صالح محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرگەي دووہمى ماددەي (۱۰۲) لە ناوہرپۆكى بەرگەي يەكەمدا ھەيە كە دەلى (پشتيوانيكردن و
سەرپەرشتيكردنى كارەكانى دامەزراوہكان)، بەرگەي دووہميش دەلى (پشتگيريكردنى
دامەزراوہكان لە كارەكانياندا)، كەواتە با بەرگەي دووہم لابرېت، سوپاس.

بەريز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، مامۇستا (عبدالستار)، فەرموو.

بەريز عبدالستار مجيد قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم مادەيە و ماددەكانى پيشووتريش ئەمن تەماشادەكەم بەشى زۆرى برىتبيە لە ھەلسەنگاندن،
ھەلسەنگاندن بۆ پەروەردە، ھەلسەنگاندن بۆ قوتابى، ھەلسەنگاندن بۆ مامۇستا، بۆ دامەزراوہ،
بەلام لەمەيان لە ماددەي (۱۰۲) باسى ئەركەكانى سەرپەرشتياري كردووہ، سەرپەرشتكارە يەك
كەس ئەم تەقىمە دەكات، بەراي من بەراستى ئەوہ پېۋىستى بە ئەوہ ھەيە يا ليژنەيەكى پسپۆر
يان ھەيئەتيك يەنى چۆن ئەم ھەموو ھەلسەنگاندنە دەكات بۆ نمونە سەرپەرشتكار چۆن ئەم
ھەلسەنگاندنە دەكات، بەراي من پېۋىستە يان ھەيئەتيك ھەبېت يان ليژنەيەكى پسپۆر كە
ۋەزارەت دروستى دەكات بۆ ھەلسەنگاندنى ئاستى قوتابى، بۆ ھەلسەنگاندنى پەروەردە، بۆ
ھەلسەنگاندنى مامۇستا، بۆ ئاستى مامۇستا، بۆ ئاستى خوئندن، بۆ ئاستى زانست، بەراي من

ئەو ھە ئىشى يەك كەس نىيە كە نووسراوھ (ئەركەكانى سەرپەرشتىكىردن)، يان (ئەركەكانى سەرپەرشتىكار) ھەر ۋەكو چۆن لە تەوھرەي نۆيەمىشدا ھەر ھەمان بۆ نمونە باسكراوھ، ئامانجى سەرپەرشتىكىردن ۋە ھەلسەنگاندن، لە ۋىش دىسانەوھ ھەلسەنگاندن باسكراوھ بەس نالى كى دەيكات، بەرپاى من پىويست بە ھەيئەتەك ھەيە بيكات، سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددەي (۱۰۳)، فەرموو.

بەرپىز عبدالسلام عبدالله حسن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى سىيەم: رىكارى راپەراندنى ئەركەكانى سەرپەرشتىكار لە كاتى سەردانى دامەزراوھكاندا: ماددەي (۱۰۳):

يەكەم: ئامادەكارى بۆ سەردانى دامەزراوھكان بەپىي رىكارەكان پىداويستەكانى سىستىمى دلىيى جۆرى.

دووم: بەداواداچون ۋە سەرپەرشتىكىردنى كارى دامەزراوھكان دلىيابوون لە بوونى رىكارى فەراھەمكىردنى دلىيى جۆرى بەداواداچوون.

سىيەم: شىكىردنەوھى ئەنجامى سەردانكىردنەكان ۋە نووسىنى راپورتى كۆتابى ھەلسەنگاندن. چوارەم: راگەياندنى راپورتى كۆتابى ۋە ناردنى ۋىنەيەكى بۆ دامەزراوھ پەيوەندىدارەكە.

بەرپىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان كى قسەي ھەيە؟ (د.اسماعيل)، كاك (گۆران)، كاك (بەجت)، مامۇستا (عبدالستار)، شىخ (ظاھر)، كاك (بەجت)، فەرموو.

بەرپىز بەجت على ابراهيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى سىيەم رىكارى راپەراندنى ئەركەكانى سەرپەرشتىكارە يەئنى سەرپەرشتىكار ۋەكو اختصاص دقنى ماددەيدا، ماددەي (۱۰۳) داگەلەكى گرینگى بە اختصاصى ۋى نەھاتىە دانى، پىشنيارى دكەم ماددەيەك لقيرى بىتە زىدەكرن بىزىتن (گرینگە سەرپەرشتىكارى پسپور لە سىستەمى دلىيى جۆرى كار بكات بۆ ھەلسەنگاندنى ئاستى زانستى مامۇستا بە گوپرەي پسپورىەكەي) رىنمايت ۋەزارەتنى پتر گرینگى ۋە ئەھمەيەتيا دايا ھەلسەنگاندنا شيوئ بپرفەچوونا كارى لىژنا ئو پسپوريا سەرپەرشتىكارى دقيرەدا ھاتىە فەرامۇش كرن، داخاز دكەم ئەف خالە بەرچاق بىتە ۋەرگرتن، سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس كاك (بەجت)، كاك (گۆران)، فەرموو.

بەرپىز گۆران عمر على:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پشتگىرى لە قسەكانى كاك (بەجت) دكەم، ھەروھە دانانى ئەو لىژنەيەش بەراستى زەروورىەتى ھەيە كە لەناو پرۆژە ياسەكە جىگاي بكرىتەوھ ۋەكو مامۇستا (عبدالستار)

فەرمووی نابى تەنھا يەك كەس ھەلسەنگاندىن بۇ ئەوانە بىكات، پېويستە كە لېژنە يەك ھەبىت ھەلسەنگاندىن بىكات، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (شىخ زاهر)، فەرموو.

بەرپىز زاهر محمد على حىسېن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددە (۱۰۳)، بېرگە سېيەم و چوارەم يەك ماناى ھەيە بۆيە پېشنيار دەكەم ھەردووك بىرپىتە يەك بېرگە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (د. اسماعيل)، فەرموو.

بەرپىز اسماعيل على طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەسپىكى ئەز پىشتە قانیا كاك (بەجت) ى دەكەم، وئ خالا وى ئىزافە كرى، يا دووى ئەز پىسيار دكەم راگە ياندىن مەخسەدى چىيە راگە ياندىن؟ يەنى ئىلام، تەعميم، بۇ چ ئاست؟ بۇ كى راگە يىنىت راپۇرتى؟ بىتە ديار كرىن، ھەكە راگە ياندىن ئەز تىنەگە ھىشتەم دقېرىدا پىسيارا، سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس كاك دىكتۇر، مامۇستا (عبدالستار)، فەرموو.

بەرپىز عبدالستار مجيد قادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددە (۱۰۳) خالى چوارەم، راگە ياندىن راپۇرتى كۆتايى، ئىمە نازانىن لە كوئى رادەگە يەنى؟ شوپنەكە كويىيە؟ يەنى بۇ اعلامە؟ يان لە وەزارەتە؟ پاشان ناردنى وپنە يەك بۇ دامە زراوہ پەيوەندىدارەكان يەنى ئەو راپۇرتە يىلپىن سەرىپە رىشتكارە كە راپۇرتىكى ھەيە ھەرچەند باسەم كرى ئەگەر ئەمە ھەلسەنگاندىن بىت دەبىت لىژنە بىت، بەلام سەرىپە رىشتكار دەتوانى راپۇرتى ھەبىت، بەپاي مەن ئەو پىش ئەوہى كە راي بگە يەنى وپنە يەك بۇ دامە زراوہ پەيوەندىدارەكە بىپىر بەپاي مەن بۇ وەزارەتى بىپىر، لىرەدا ھىچ ديار نىيە ئەم سەرىپە رىشتكارە پەيوەندى چىيە لەگەل وەزارەت، سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىز وەزىرە پەروەردە ھەتتا سەرىپە شتىارى تەواو دەبىت پىسيارەكان بنووسىتەوہ يەك جار دەرفەت دەدەين بۇ ھەمووى، ماددە (۱۰۴)، فەرموو.

بەرپىز عبدالسلام عبدالله حىسېن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى چوارەم: دامە زراندىن سەرىپە رىشتىارى پەروەردە يى:

ماددە (۱۰۴):

يەكەم: مەرجەكانى دامە زراندىن سەرىپە رىشتىارى پەروەردە يى:

۱- بىروانامە ي بەرايى زانكوى ھەبىت و ناوئىشانى مامۇستا بىت.

۲- ئەزمونى لەبواری پەروەردە و فێرکردن لە (۱۰) سأل كەمتر نەبێت و لە و ماوهیە لایەنى كەم پێنج سأل كاری وانه گوتنەوهی كەردبێت.

۳- بەشداری لە خول شیاندى سەرپەرشتیاری كەردبێت كە وەزارەت بەهاوكاری لەگەڵ بەرپۆهەبەراییه گشتییه كانی پەروەردە سألانه ئەنجامی دەدات.

۴- بەتاوانی ئابرووبەر حوكم نەدراپیت، سزای كارگێری وەك سەرزەنشەت و زیاتری بەسەردا نەسەپێنراپیت.

دووهم: رێكارە كانی دامەزراندنى سەرپەرشتیاران:

۱- سەرپەرشتیار لەلایەن لێزەنەیه كى پسپۆر لە بەرپۆهەبەرایی گشتی دنیایی جۆری سەرپەرشتیكردن بەپێی تاقیکردنەوهی بابەتیانه دەپالپۆرپیت، فەرمانی دانانیان لەلایەن وەزیرەوه بۆ دەردەچیت.

۲- لەكاتی پالوتن لە پیشینەى بۆ ئەو كەسانەیه كە خاوهنى بروانامەى بەرزتر و لێهاتوووی زیاترن.

۳- هەر كەسێك كە داواكاری بۆ كاری سەرپەرشتیاری پەروەردەیی پێشكەش كەردبێت، كارەكەى پێ نەدریت بەپێی یاسای ئەنجومەنى شورای بەركار لە هەرێم مافی داخوازی و تانە لێدانى هەیه.

بەرپۆز د. رێواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

كی قسەى هەیه لەسەر ئەو ماددەیه؟ (د.ریوار)، (د.اسماعیل)، مامۆستا (عثمان)، (د.محمى الدین)، (لیزا) خان، (سارا) خان، كاك (ئازاد)، (لیزا) خان، فەرموو.

بەرپۆز لیزا فلك الدین صابر:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپۆز جەنابى وەزیر، ئایە مەرچى تەمەن بۆ لێره دیاری نەكراوه؟ هەر وهه ئه گەر مەرچىكى دیکه شى بۆ زیاد بكریت كە كەسه كە پێویسته زمانه كانی كوردی و عەرەبى بە باشى بزانیته، بەراستى ئەوانهى ئیستا تەخەرۆج دەكەن زۆر بەیان لەو دوو زمانه شارەزاییه كەى ئەوتۆیان نییه، ئیستا ئەو قوتابخانه ئەهلیانه بەتایبەتى زمانى كوردی تیدا زۆر لاوازه، بۆیه ئەو كەسهى كە هەلدهستیت بە سەرپەرشتیاریكردنى بەپێدانى ئەم پۆسته پێی پێویسته ئەو دوو زمانه عەرەبى و كوردی بەرای من بە باشى بزانیته، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رێواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (سارا) خان، فەرموو.

بەرپۆز سارا دلشاد بكر:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگیری لە قسە كانی (لیزا) خان دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رێواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (ازاد)، فەرموو.

بەرپز ازاد اکرم بهرام:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

بەنسبەت دامەزراندنی سەرپەرشتیاری داوا دەکەین سەرپەرشتیاری تورکمانیش، سریانیش ھەبیت، چونکە ماددەکانی اختصاص ئەمن بەخۆم لە دەرسی من مامۆستا ھاتیە گۆتی تورکی نازانم تەماشای دەرسە کەشمی کردییە، مانای وایە ئەگەر سەرپەرشتیاری اختصاصی بیرکاری و فیزیا و کیمیا و بایلوژی و ماتماتیک و تاریخ و جوگرافیا ھەبی ئەو کاتە دەتانی لە دەرسمان تی بگا و دەتوانی ئەو تەنھا ئەک مەکتەبی تورکمانیەکان مەکتەبەکانی دیش تەماشای بکات، بەلام ئەو سەرپەرشتیاری ھە کە دینە مەکتەبی تورکمانی مەکتەبی سریانی دەبێ زماڤی یان زماڤی تورکمانی بزانی، بۆیە داوا دەکەین ئیستسنایەک بۆ دامەزراندنی قوتابخانە تورکمانەکان و قوتابخانە سریانەکان ببیت، سوپاستان دەکەین.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرله مان:

(د.ریبوار)، فەرموو.

بەرپز ریبوار عبدالرحیم عبدالله:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

یەکی لە خالەکان باس لە (۱۰) سال ئەزموون دەکات لەبۆاری پەرورده و فیرکردن، من پیم باشە (۵) سال لە چوارچێوەی ئەو (۱۰) سالەدا بۆ نمونە پۆستیکی ئیداری ھەبووبیت لە قوتابخانەکە یان لە خویندگاکە وەکو بەرپۆوە بەر وەکو یاریدەدەری بەرپۆوە بەر یەنی ئەو ھەش بکریت بە مەرچیک، چونکە پۆستی ئیداری، ئەزموونی ئیداریش گرینگە بۆ ئەو یەنی کە کەسیک سەرپەرشتیاریکی لێھاتوو بیت، یەکیکی تر لە خالەکان باس لەو دەکات باسی ئەگەر کەسیک بۆ نمونە تەقدیمی سەرپەرشتیاری کردوو دەرئەچوو لە مەرچەکاندا یان دەرئەچوو منافسی زۆر بوو ئایا ئەو مافە بە یەکجاری ئیسقات دەکریت بۆی نییە جارێکی تر پێشکەش بکاتەو؟ ئەگەر ئەو ئیزافە بکریت باشە چونکە ئەو مافە بۆ یەکجاری ئیسقات نەکریت، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرله مان:

زۆر سوپاس کاک دکتۆر، مامۆستا (عثمان)، فەرموو.

بەرپز عثمان علی سمایل:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

بەناوی خوای بەخشندە میھرەبان، ماددە (۱۰۴) خالی دووھم و سییەم ئەگەر لپی وردبینەو ئەزموونی لەبۆاری پەرورده و فیرکردن لە (۱۰) سال کەمتر نەبیت، خالی سییەم باس لەو دەکات دەلی (بەشداری لە خولی شیاندنی سەرپەرشتیاری کردبیت) یەنی ئەو پیم وایە ھەردووکیان لەناو یەک جیبان دەبیتەو خالی سییەم وای لیبکریت (بەشداری خولی شیاندنی سەرپەرشتیاری پێ بکریت)، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرله مان:

زۆر سوپاس، (د.اسماعیل)، فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

يا يه كى تيبينا من يا يه كى پرساره كا ئه رى رينمايكار ئان توژينه ر پپويستى دينين سهرپهرشتياري نينت له خاندنگه ها بچت هه لسه نگاندا كارى وانا بپته كرن، هه لسه نگاندا عه مه لى وانه بپته كرن، ئه گه ر ئه ف مه رجه بچيت ئيلا (5) سالا وانه گوته ن مه عنا وى رينمايكار چ جار نابپته سهرپهرشتيار چى ناگرى چونكه ئه و دهرسا نابپژيت، ئه و وانه نابپژيت، رينمايكار به س مه شاكلا وانا حهل دكه تن، فه ئه ز بپژم لقيرى پپتقيا مه رجه ك بپژيتن جگه له رينمايكار، يه عنى ئه و مه رچى هاتيه دانان بوو دهرس گوته نى ئيلا هه ر پينچ سالا دهرس گوته ن دقپتن ئيستثنائه ك هه بپت بو مورشيد ته ره ويى ئه گه ر نه بپت مه عنا وى چ جارا ئه و نابنه سهرپهرشتيكار، هه ز دكه م خالا پينجى بپته ئيزافه كرن وه كو مه رچ تاقيكريت تپنه كرن دهر بچيت، يه عنى هه ر ئه و چ تاقيكرنا هه نه ته بعن دئيمتحناتى يا پپش ئيدى پپتقيا وان ئيمتحنانا دهر بچيت تاقيكرنا دهر بچيت ئه و ژ مه رجه كى ژمه رچيت بپت دامه زرداندا سهرپهرشتياري، هه ر ئه قه يه، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس، (د. محى الدين)، فه رموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

له مادده ي (104)، خالى سيبه م باس له (5) سال ده كات كه كارى وانه وتنه وهى گوته ي پيشنيارى ئه وه ده كه م ئه و (5) ساله بكرپته (7) سال، چونكه (5) سال بو وانه وتنه وه بو سهرپهرشتيارىك پيم وايه ئه زموونه كه ي كه مه، ئه وهى ترى پيشنيار ده كه م كه يه ك دوو خالى ديكه زياد بكرپت ئه نجامى باش له هه لسه نگاندا و دنيايى جوړى و رپژه ي دهرچوونى قوتابيان و به ده سته پينانى ئاستيكى باشى به ده ست هينابپت، فه لسه فه و بنه ما په روه رده ييه كانى به روونى له به رچاو بپت و تيگه يشتبيت، گونجاو بپت هه م له رووى جه سته يى، دهروونى، ته ندروستى گونجاو بپت بو كارى سهرپهرشتياري، ئه وهى په يوه ندى به وه شه وه هه بپت بو ريكاره كانى له گه ل ئه وه مه كه ئه و بانگه واز كرده كه به ئاشكرا بكرپت بو ئه وهى زورترين ماموستايان ئاگادارى بن، يه عنى قه تيش نه كريت ته نها له چوارچيوه ي ئه وه كا بو ئه وهى زورترين ژماره ي ماموستايان ئه وانى ده بانه ويپت كه ئه وه بكه ن ئه وه بكرپت، ئه وهى تريان په يوه ندى به خالى سيبه م هه يه له برگه ي دووهم ده ست خووشى له وه زراه تى په وره رده ده كه م به راستى كه ئه و رپگايه ي كرديته وه ئه وانى كه ئه وانى ناحه قيان به رامبه ر ده كريت يا خود كه داواكار به كانيان وه رناگيرپت په نا بپاته به ر ئه نجومه نى شورا ئه وه به لايه نى كه م جوړيك له رپگرى كه م ده كاته وه ره نكه نه توانين ئه و هه موو شته بنبر بكرپت، به لام به لايه نى كه م جوړيكه له رپگرى كردن له ناعه داله تى و داببنكردى عه داله ت و په نابردنه به ر ياسا، زور سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆکی پەرله مان:

سوپاس، كاك (ديارى)، فه رموو.

بەريز ديارى انورحمە رحيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خوای گەورە، بەريز وەزىرى پەرورەدە و پراى پشتگيريم له بەشيك له قسەکانى (ليزا) خان، كاك (د.ريوار) ماددهى (١٠٤) له برگهى يەكەم، خالى دووهم ئەزموونى له بواری پەرورەدە و فيركردن له (١٠) سال كەمتر نەبيت، من پيم وايه ئەم ئەزموونە كەمە قسەكەم له سەر ئەمەيه ناكريت بۆ نمونە هەندىك جار بەريزىك بييت بە سەرپەرشتيار كە ئەزموونى له بەشيك له مامۆستاكانى كەمتر بييت، مامۆستايەك بۆ نمونە ئەگەر له تەمەنى (٣٠) ساليديا بييت بە مامۆستا له (٢٥) سالى بييت بە مامۆستا دواى (١٠) سال بييت بە سەرپەرشتيار ئايا ئەزموونى ئەم له گەل مامۆستايەك بۆ نمونە رەنگە مامۆستا كە (٣٠) سال مامۆستا بييت، بۆيه من پيم وايه تەمەنەكە كەمە، ئەزموونەكە كەمە، ئەو (١٠) سالە زياد بكرىت ئەمە يەكەم، دووهم له وهى كە دەلييت (٥) سال كارى وانه وتنه وهى كرىت ئەمە رووبەر ووى يەك شتمان دەكاتە وه بە تايبەت له و وانهى كە پۆستى كارگيريان هەبووه، بەريز وەزىرى پەرورەدە و ياريدە دەرى بەريز وەزىرى پەرورەدە، ئەگەر بۆ نمونە بەريز وەزىرى پەرورەدە دوو خول بەريز وەزىرى پەرورەدە و تۆتە وه، ئەم مەرجه من پيشنياز دەكەم وانه وتنه وهى بەريز وەزىرى پەرورەدە بۆ نمونە بەريز وەزىرى پەرورەدە و تۆتە وه بۆ نمونە بليين بە پيى ئەم پرۆژە ياسايە چوار وانه دەلييتە وه، له هەفتە يەكدا چوار حصەيه، بۆيه پيشنياز دەكەم ئەزموونى له بواری پەرورەدە و فيركردن له (١٥) سال كەمتر نەبيت، لايەنى كەم (٥) سال كارى وانه وتنه وهى بەريز وەزىرى پەرورەدە، سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلێ، بەريز وەزىرى پەرورەدە، فەرموو.

بەريز ئالان حمە سعيد / وەزىرى پەرورەدە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددهى (١٠٢) پشتگيرى تيبينيه كەى (شايان) خان دەكەم، تيبينيه كەى دروستە، چونكە ئەو خالە تەقريبەن دوو جار دووبارە كراوەتە وه، ئەوهى جەنابى مامۆستا (عبدالستار) فەرمووى له هەمان مادده چۆن يەك كەس ئەو كارانە هەمووى دەكات، يەك كەس نايكات، يەك كەس هەلسەنگاندىن ناكات، من دويينيش بە كورت و پوختى سيبستەمەكەم عەرزى جەنابتان كرد ئيستاش بە پوختى عەرزى جەنابتانى دەكەمە وه، (٢٥) ستاندارد هەيه بۆ دامەزراوه كە له سەر چوار ئاست پۆلين دەكرىت، ئەم (٢٥) ستانداردە له سەر چوار بواری سەرەكى بواری مەعريفەيه، بواری كواليتييه، بواری كارامەييه كانه، له هەمان كاتدا بيست ستانداريدش هەيه له سەر شەش ئاست مامۆستاي پي پۆلين دەكرىت، هاوړپي رەخنەگر كريتيكال فريند ئەوهى كە موشريفە بە بەريز وەزىرى پەرورەدە وانهى كەمتر نەبيت، سى شتە، رينوينيان دەكات، بەداواداچوون دەكات، كارى هەلسەنگانديشيان بۆ دەكات، دەيه وييت ئەو موانەسەسيە باش بكات، له كۆتايى سالدا سى سەرپەرشتياري ديكه له دەر وهى ئەو قوتابخانەيه دەچن بۆ ماوهى دوو رۆژ، سى رۆژ له قوتابخانەكان دەميينه وه داواى هەموو ئەو دۆكۆميتتانهى لى دەكەن كە ئەو سالە ئەو قوتابخانەيه، ئەو خويندنگەيه كارەكانى تيا كردوو، له كۆتايى هەلسەنگاندىن كە ليژنەيه كى سى كەسى دەيكات، كە برىتين له سى سەرپەرشتيار دانەيه كيان سەرۆكى ليژنەيه

دوانيان ئەندامە، كەوابيټ ھەلسەنگاندنە كە يەك كەس نايكات ليژنە دەيكات، سەبارەت بەوھى ماددە (۱۰۳) بۆ اختصاص گرینگى پىئ نەدراوھ؟ بەرپىزان ئەم سىستەمە بەلى بەلام ئەوھ لە رېپەرەكانى وردەكارى دلئايى جۆرى دادەنرپن بۆيە بۆنمونە ئەوھ ئىحتمالە ئەو سى سەرپەرشتيارە بېيټە چوار بېيټە پىنج بۆيە نەمان ويستووھ تۆزىك جامدى بكەين، سەبارەت بە ئىختصاص بۆ گرینگى پىئ نەداوھ؟ ئىستا ئىتجاھى تازە بۆ ئەوھى كە كارى سەرپەرشتيارى بكات لە جىھانا برىتبيە لەوھى كە تۆ دامەزراوھ ھەلسەنگىنى، با تۆزىك واقعى بين رەنگ بېت ئەوانەى كە مەيال بن بۆ ئەوھى سىستەمى كۆنى ئىشراف كە لە عىراقدا ھەبووھ بگەرئىتەوھ مامۆستايەك كە وانەى وتۆتەوھ لە سالىكدا بەراستى موشريف دووجار يان سى جار توانىوبەتى بچيټە قوتابخانەكەى لەم دوو سى جارە رۆشتۆتە قوتابخانەكەى ئەگەرچوبېيټە ژوورەوھ مشاھەدەيەكى مامۆستاكەى كرديټ ئەمە كافي نيبە، لېرە ئىختصاص نەماوھ، لېرە دامەزراوھ ھەلسەنگاندنى بۆ دەكرىت، بەگوپرەى ستاندار مامۆستا و قوتابخانە و بەرپۆوھبەرەكە و مۇئەسسەسەكە ھەلسەنگاندنى بۆ دەكرىت، ئەگەر مامۆستايەك تواناكانى باش نەبوون، ھۆكارى ئىشراف چيە بۆ نمونە موشريفىكى موختەسى كيميا دەچيټ بۆ موشاھەدەيەكى مامۆستايەكى كيميا ئەگەر كارەكەى باش نەبوو ئەم ئەركە بەگوپرەى ئەم ياسايە، بەگوپرەى ئەو كارانەى كە ئىمە دەيكەين سىپىرراوھ بە دامەزراوھى تواناسازى ئەوھى كە دوپنى كاك (د. شىركۆ) تىببىنى لەسەر دا كە ئەويش برىتبيە لە راھىنانى مامۆستايان، ھەموو مامۆستايەك بۆى ھەيە بەپىئ ئەم ياسايە (۳۰) سەعات راھىنان بۆخۆى وەربرگىت لە سالىكدا لەو ناحيە لە ناحيەى ئىختصاصى و عاميش تەقويە دەكرىت، سەبارەت بە تىببىنەكەى (ليزا) خان مەرجى تەمەن ديارى نەكراوھ بەراستى ئەو شتانە لە رىكاردا ديارى دەكرىن، زمانى عەرەبى و كورديش ئەگەر ئەوھ بېت پىويست بكات لە رىكاردا ديارى دەكرىت، بەلام زمانى كوردى ئەساسىيە، ئەوھى كاك (ئازاد) بە ھەمان شپۆھ قوتابخانەيەكى توركمانى ئەو مامۆستايە ناچى سەير بكات مامۆستايەكى توركمانى دەرسى كيميا چۆن دەليټەوھ بە توركمانى، ستاندار ھەيە بۆ ھەموو قوتابخانەكان بەگوپرەى ئەو ستانداردەى و ئىختصاصە، بەلام ئەگەر قسەكە لەوھوھ بېت مامۆستايانى پىكھاتەكانى توركمانى و مەسىحىەكانيش ئەوانيش تەقدىم بكەن ئەوانەش لە كۆى گشتى تەقدىم دەكەن، ئەگەر گرفتىك لەوھ بېت بزانى كە حصەيەك بەر ئەوان ناكەويټ دەكرىت لېرە ئاماژەى پى بدرىټ بۆ پىكھاتەكان لە پىكھاتەكانيش مافيان ھەبېت، حصەيەكى ديارىكراويان وەكو كۆتا لەبوارى ئىشرافا ھەبېت، خالىكى ديكە ئەوھى كاك (د.رېبوار) ئاماژەى پىدا ئەگەر پۆستى ئىدارى ھەبېت باشتريكە، بەراستى ئەگەر بەس بۆ پۆستى ئىدارى حەصرى كەين مامۆستايەكى زۆر مەحروم دەبېت، چونكە ئىمە شەش ھەزار و ھەشت سەد و پازدە گرېمان قوتابخانەمان ھەيە، كە دەبېت شەش ھەزار و ھەشت سەد و پازدە موديرمان ھەيە، ئەگەر دوو بەرامبەرىش معاونمان ھەبېت ھەمووى دەكاتە حەقدە ھەزار، بېست ھەزار، سى ھەزار كەس، بەلام ئىمە سەدو بېست ھەزار مامۆستاي مىلاكمان ھەيە، لەبەر ئەوھ بۆيە تەحدىد نەكراوھ تەنھا بۆ ئەوانەى پۆستى ئىداريان ھەيە، بۆيە مامۆستايان مەحروم نەبن، سەبارەت بەوھى، بەلى ھەردووكانى تىايە ئەوھ لە موفازلە دەردەكرىت، سەبارەت بەوھى جەنابى مامۆستا راستكردەوھەيەكى كرد ئەويش ئەوھەيە كە دەلى بەشدارى خولى پى بكرىت ئەوھ

دروستریکه، ئه وهی جه نابتنان دروستتریکه، سه بارهت به وهی که رینمایکاری بۆ تیا نییه؟ بهرپیزان رینمایکار ئیمه ته عریفی مامۆستامان له م قانونه کردوووه مامۆستا ئه و که سه یه که وانه ده لپته وه، که واییت غهیری مامۆستا که وانه ده لپته وه هه مووی فه رمانبهره، ئه گه رینمایکاری تیکه ی له بهر ئه وهی رینمایکار له ئه ساسدا فه رمانبهره ئه و کاته خه ریجیکی کولیه ی هه نده سه له بهرپوه به رایه تی گشتی بیناسازی وه زاره تی پهروه رده ش دامه زراوه ده بیته ئه ویش مافه هه بیته ته قدیم بکات، ده بیته یه کیکه دیکه ش که ژمپریاره له ناو دیوانی پهروه رده کان ده بیته مافی هه بیته ته قدیم بکات، له بهر ئه وه کاری سه ره رشتیاری کاری مامۆستا ده بیته، ئه و بابته ی ئه نجامدانی هه لسه نگانن ئه و راگه یاننده که چۆن ده کریته؟ ئه و راگه یاننده ده درپته دامه زراوه که، ده درپته قوتابخانه که، ده درپته خویندنگه که، ئاسته که ی خۆی پی ده وتریته وه وینه یه کیشی نووسراوه ده درپته لایه نی په یوه ندیدار، کاک (دیاری) باسی ئه وهی کرد ئه وهی خزمه تی زیاتر کردیته مامۆستایه ک ئه گه ر (۱۰) سال خزمه تی کردیته، مامۆستایه ک (۲۰) سال خزمه تی کردیته ئه مه له مفازه له ئه مه مه رجی گشتین دانراون، به لام ئه و کاته ریکاری ورد هه یه، له ناو ریکاره کان ئیمه ده توانین مه رجی سه قفی ته مه نیش دابنپین ئه وهی (لیزا) خان باسی کرد، چونکه ئیمه ئه م سال ته قدیماتی ئیمه ئۆنلاین بووه شه فاف بووه، زیاتر له چوار هه زار مامۆستا ته قدیمی کردوووه، له مالی خۆیه وه ته قدیمی کردوووه که س ریکه ی لی نه گرتوووه، به بی هیچ فله ریک به لام موالیدی (۱۹۶۸) مان داناوه بۆ؟ له بهر ئه وهی حیسابی ئه وه مان کردوووه ئه و که سه ی که ده بیته موشریف لایه نی که م چۆن ئه لپی له سه ر حافی ته قاعد نه بیته دوا ی سالی که یه کسه ر ته قاعد بیته و پله ی سه ره رشتیاری پی ده ده یته و نه قست بۆ دروست ده بیته وه، لایه نی که م بتوانی هه شت سالی که، شه ش سالی که بتوانی خزمه ت له بواری ئیشراف بکات، زۆر سوپاس.

به رپیز د. رپواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

به لی بهرپیزان مادده ی (۱۰۵) بخویننه وه، فه رموو.

به رپیز روبینه اویمک عزیز:

به رپیز سه روکی په رله مان.

ده روازه ی سیپه م: دامه زراوه ناحکومییه کان:

به شی یه که م: ئامانج و دامه زرانن:

ته وه ری یه که م: ئامانج:

مادده ی (۱۰۵):

ئامانج له مؤله ت پیدانی دامه زراننی دامه زراوه ناحکومییه کان ئه مانه ن:

یه که م: ره خساننی بواری نوئ بۆ پرۆسه ی پهروه رده و فیڕکردن به راورد به تواناکی حکومت.

دووهم: دابینکردنی و ناماده کردنی پیداو یستییه کان جوړاوجۆره کان بۆ نوئیکردنه وه ی پرۆسه ی

پهروه رده و فیڕکردن له ریکه ی پرۆگرام و ریکاره هاوچه رخنه کاند.

سیپه م: هاندانی پرۆسه ی به ره مه یانی نیشتمانی بیانی له بواره کانی پهروه رده و فیڕکردن

له چوارچپوه ی سیسته میکی هاوچه رخنه.

چوارەم: رەخساندنی هەلی کار لەبواری پەروەردە و فێرکردندا بۆ رەوهند و کەسانی بیانی ئەوانە گەراونەتەو لە هەرێم.

پێنجەم: سوودوهرگرتن لە ئەزموون و پێوهره زانستییەکان و سەرکەوتووکان بە مەبەستی دەولەمەندکردنی پرۆسە پەروەردە و فێرکردن و بەرزکردنەوهی ئاست و بەکارهێنانی تەکنەلۆژیایەکی پیشکەوتوو.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ کێ دەیهوێت قسە بکات لەسەر ماددە (۱۰۵)؟ کاک (دیاری)، کاک (سەرکۆ)، مامۆستا (عبدالستار)، کاک (یاسین)، (د.ریوار)، (لەنجە) خان، کاک (حاجی هەلکەوت) کاک (شیخ ظاهر)، کاک (هێفیدار)، کاک (دیاری)، فەرموو.

بەرپز دیاری انور حمە رحیم:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خۆی گەورە، بەرپز وەزیری پەروەردە، خالی چوارەم دەلی (رەخساندنی هەل لەبواری پەروەردە و فێرکردن بۆ رەوهند و کەسانی بیانی و ئەوانە گەراونەتەو هەرێم) پرسیارەکی من ئەوێه ئەم هەلە هەلی خویندنه؟ یاخود هەل بۆ دامەزراندنیش و بۆ سوودوهرگرتن لە تواناکانیان؟ روونه پرسیارەکەم؟ سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، کاک (سەرکۆ)، فەرموو.

بەرپز سەرکۆ ازاد حسین:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

کاک (دیاری) قسەکانی منی کرد، دەست خۆش.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

باشە سوپاس، کاک (یاسین)، فەرموو.

بەرپز یاسین خضر طه:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خۆدا، پرسیارەکەم ئاراستە جەنابی وەزیرە چونکە کاک (دیاری) روونیکردووه، بەلام من دەمهوێت شتیکی دیکە بۆ زیاد بکەم، ئایا ئەو کەسە کە رەوهندی کوردییە یاخود کەسیکی بیانییە چ هەلسەنگاندنیکی بۆ دەکرێت کە بۆ نمونە لێرە دەرس بلێتەوه، لەبەر ئەوهی من زۆر مامۆستام لە زانکۆیەکان لە خویندنی ئەهلییهکان بۆ نمونە برادەرن دەلێن خەلک هاتوو لە ئەمریکای لە ئەلمانیا لە فەرەنسای لێرە دەرس دەلێتەوه هێچ مستەواپەکی نییه، لەوئێشی دەست نەکەوتوو بۆیه هاتۆتە ئێرە ئیش دەکات، هەلسەنگاندنی چی بۆ دەکرێت؟ زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، مامۆستا (عبدالستار)، فەرموو.

بەرپز عبدالستار مجید قادر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

وہلا سوودیبینین لہ ئەزموونی ولاتان و کەسانی پەسپۆر کارێکی نەك ھەر باشە زۆر پێویستیشە، بەلام لێرەدا من تەماشام کرد تەقربەن تا ماددە ۱۲۱) ھە پەيوەندیدارە بەو ماددەو، نزیكە ۱۶) ماددە ھە و ابزانم، چاویکم پێدا خشانم نازانم نابینم ئەم مۆئەسەسە، ئەو کەسە کە بەیانی دێ داوای مۆلەت دەکات لەکێ داوا دەکات؟ راستە دەزانم سەر بە وەزارەتی پەرورەدە ھەس دامەزراوە بەک مۆئەسەسە یە عەنی ھە یەتیک ھە یە پێشوازی لێکات، ھەسەنگاندنی بۆی ھە یەت، پێوھری بۆی ھە یەت، کۆمەلێک شتی باش نووسراوە لێرە لہ پێوھەرەکان لہ قەزبەکان، بەلام ئەو ھە کە ھەستم کرد نەبوونی دامەزراوە ھە کە بۆ پێشوازی لێکردنیان و مۆلەت پێدانیان، سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (د.ریبوار)، فەرموو.

بەرپز ریبوار عبدالرحیم عبداللہ:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئامانج لہ دامەزراوەی ناھکوومی کۆمەلێک ئامانجی گرینگی تێدایە، بەلام یە کێک لہ ئامانجەکان کە پێویستە تێدایەت ئاماژە ی پێکریت بریتی یە لہو ھە کە تێدایە نییە، کێرکێکردن لہ نیوان ئەو دامەزراوە ناھکوومیەکان بە مەبەستی یە بەرھەو پێشچوونی کەرتی پەرورەدە، دوو کوالیتی خویندن، ئەگەر ئەو ئاماژە ی پێکریت واتە یە کێک لہ ئامانجەکانیش ئەو ھە یەت بریتی یەت لہ بوونی کێرکێکی نیوان ئەو دامەزراوانە بۆ ئەو مەبەستانە ی کە باسم کرد خالیکی ئیجابی دە یەت، سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (لەنجە) خان، فەرموو.

بەرپز لەنجە ابراھیم عبدالرحمن:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بەو ماددە یە پێشیار دەکەم بڕگە یە ک زیاد بکریت کە ئیلزام بکریت لہ سەر دامەزراوە ئەھلییەکان یان ناھکوومیەکان، گرینگیان بە شێو ھە کە بنەرەتی بۆ فێربوونی زمانی دایک ھاوتەریب لہ گەل زمانی ئەو سیستەمی کە پەیرەوی دەکات، دیاردە یە ک ھە یە ھەموومان ئاگادارین لہ قوتابخانە ناھکوومیەکان زۆری مندالەکان ئیستا زمانی ئینگلیزی لہ مألەو ھەش بەکار دەین، خویندن و نووسین بە کوردی کە مەتر فێردەبن، تەبەعن ئەمە لہ گەر ئەو ھە نین کە مندال مەنع کەین، خۆزگە ھەموو مندالەکی کورد ھاوتەریب لہ گەل زمانی کوردی سێ چوار زمانی دی فێربیت، ئەو تەئکید لہ گەل ئەو ھە یەت، بەلام لہ ھەموو دویا گرینگی بە زمانی دایک دەدریت، بۆیە لہ قوتابخانە ئەھلییەکان بکریتە ئیلزام کەوا دەبی مندال خویندن نووسین، قسەکردن بە زمانی کوردی لہ ناھکوومیەکانیش زۆر بە باشی فێربیت، سوپاستان دەکەم.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك حاجى (هەلكەوت)، فەرموو.

بەرپز هەلكەوت انور خليفه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۰۵) پيشنيارى ئەم خالە دەكەم بكرىتە خالى شەشەم، رەچاوكردنى برى ئەو پارەى له قوتابى و خویندكار وەردەگیریت به دینار بیت بۆ هەموو ئاستەکانى خویندن بازرگانیهكى بى كيشه كه هیچ زیان به خاوهنى پرۆژه پەروەردەییەکان ناکەویت و ئەوهى زەرەرمەندى یەكەمه كەسوكارى قوتابى و خوینكارن جگه له خەرجى هاتووچۆشيان كه لهسەرى دەمىنیت پيوستى به چارهسەركردنىكى بنەرەتى هەیه، لهگەل ریزماندا.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك شيخ (ظاهر)، فەرموو.

بەرپز ظاهر محمد على حسين:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۰۵)، خالى یەكەم رەخساندى بواری نوو، پیم وایه ئەگەر بكرىتە بواری زیاتر، له نوو باشتەر، پيشنيار دەكەم خالیكى تریش بۆ ئەو ماددەیه زیاد بكریت ئەویش به و شیوهیه دابینکردنى تەكنەلۆژیای سەردەم له دامەزراوهكاندا به مەبەستى بەرەووپیئشبردنى كەرتى پەروەردە و فیكردن له هەریمی كوردستان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەست خۆش، سوپاس، كاك (هيفيدار)، فەرموو.

بەرپز هيفيدار احمد سلمان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من به كۆى گشتى لهسەر ئەو بابەتە قسە دەكەم بابەتى كەرتى ئەهلى، خویندى تايبەت، به پيى ئەو ئامارانەى كه له بەرپز وەزیری پەروەردەوه وەرم گرتوووه له رینگەى ناردنى پرسىاریكى پەرلەمانى وەلامەكانمان وەرگرتوووه ئەو داتايانەى كه لای من هەیه، دەردەكەویت شیرازی كۆمەلایەتى له هەریمی كوردستان جارێ چۆنه؟ پرسىاری یەكەم جەوهەرى بوو بەرپز وەزیری پەروەردە دەكرێ له هەموو دونیا خویندى ئەهلى هەیه، بەلام فەرقى ئەم قانونه دلخۆشكەرە ئەوهى كه جەنابت روونکردنەوهت دەدا له كاتى كەشووهواى جیبەجیكردنەكەشى وابیت دلخۆشكەرە، بەلام ئەوهى كه له هەریمی كوردستان هەیه خەلك له قوتابخانەى ئەهلى بەشیکیان دەردەچیت زۆر فەرقه لهوهى كه له قوتابخانەیهكى حكومەت، دەبیت لیقلیان وەكو یەك بیت، منافەسه هەبیت لهبەینى ئەهلى و حكومەت، بۆ ئەوهى تیبگەین بۆچى خەلك منالێ خوێ دەباته قوتابخانەیهكى ئەهلى، بۆ پارەى هەیه دەباته قوتابخانەیهكى ئەهلى،؟ كه له كاتیکدا خویندى حكومى هەیه بەبەلاش یەك دیناریش ناداتن، بۆ دەچیتە ئەهلى؟ ئەمه گرینگە جەنابت وەلام بداتەوه، بەرپز سەرۆكى پەرلەمانى كوردستان به پيى ئەو ئامارانەى له وەزارەتى پەروەردە له رینگای پرسىاریكى پەرلەمانیم وەرگرتوووه ریزه شەش پۆینت نۆ (۶،۹) له قوتابیهكانى خەلكى هەریمی كوردستان بۆ (۲۰۲۱) شەش پۆینت نۆ (۶،۹) له قوتابخانە ئەهلییهكانه واتە زۆرتیرین له

قوتابخانه حكومييه كانه، له وه دهرده كه ويٽ، ته نها (۱۵%) ي خه لكى پارېزگاي دهوك و ئيداره ي سه ربه خو ي زاخو له قوتابخانه ئه هلييه كانه، هه ژاري ئه و پارېزگايه دهرده كه ويٽ ليره، ده بيت حكومه تي هه ري مي كوردستان وا نه كات له محافه زه يه كي وه كو پايته خت كه (۶۰%) ي قوتابخانه ئه هلييه كان له هه ولييره وا بكات خه لكى ئيره ئاستي مه عريفه تيان زور به رزييت، له دهوك زور كه م بيت يان له سليمان ي زورترييت له شاريكي تر، ده بيت به راورد هه بيت له مه دا، بابه تيكي عه داله تي خو يندن ده بيت جه نابي وه زير ئه و ره قه مانه شي بكاته وه، كه چي له حكومييه كان زورترييني له سليمان ييه خو يندني حكومي، دواتر (۲۸%) دهوكه ئينجا (هه وليير)، له حكومييه كه ش هه ر وايه، ئه مه زور گرينگه ئه م داتايانه شي بكه يه وه عه داله تي خو يندن هه بيت، مه عريفه له ئاستي هه موو تاكه كان ي ئه مه قوتابيه كان ي هه ري مي كوردستان به رزييت وه، خو يندني حكومي ده بي ليقلي بكرتته وه، قوتابخانه يه ك، ناوچه يه ك كه هه ژارييت ده بيت وه كو يه كيك فيرپييت كه له قوتابخانه ي ئه هلي ده خو ينييت، لايه ني كه م ده بيت وه كو ئه و بيت به ريز وه زيري په روه رده، زور سوپاس.

به ريز د. رپواز فائق حسيين / سه رو كي په رله مان:

زور سوپاس، فه رموو.

به ريز روبينه اويملك عزيز:

به ريز سه رو كي په رله مان.

ته وه ري دووهم: جو ره كان ي دامه زراوه نا حكومييه كان:

مادده ي (۱۰۶):

يه كه م: دامه زراوه نا حكومييه كان چوار جو رن:

۱- دامه زراوه نا حكومي خو مالي كه پرؤگرام ي حكومي يان پرؤگرام يكي تايبه ت به خو يان كه له وه زاره ت ريگه پي دراوه پييان ده كه ن.

۲- دامه زراوه نا حكومي قازانج و نه ويست پرؤگرام ي حكومي يان پرؤگرام يكي تايبه ت به خو يان كه له وه زاره ت ريگه پي دراوه پياده ده كه ن.

۳- دامه زراوه ي نا حكومي ئيو ده ولته تي كه بري تينه له م دامه زراوانه كه له:

أ- پرؤگرام يكي خو يندن ناوه نديكي متمانه ده ري ئيو ده ولته تي و فير كردني جي هاني و پيشكه وتوو تي دا پياده ده كر يت.

ب- سيسته ميكي ئه زموونه كان ي ناوه نديكي په روه رده يي و ئيو ده ولته تي و متمانه داري و باوه ري پي كراوه يان تي دا پياده ده كر يت.

ج- سيسته ميكي سه ره رش تيار ي هه لسه نگان دني ناوه نديكي په روه رده ي ئيو ده ولته تي باوه ري پي كراوه يان هه بيت.

۴- دامه زراوه ي نا حكومي بيانييه كان كه پرؤگرام ي خو يندن و سيسته مي تاقير كرده وه كه يان جو ري بروانامه ي هه لسه نگان دني له ولا تيكي ديار ي كراو پياده ده كه ن به ره چاو كردني بنه ما گشتييه كان ي خو يندن له هه ري مي كوردستان و وه كو ئه وه ي له ياسا كار پي كراوه كاندا هاتوو ه.

دووهم: گشت دامه زراوه نا حكومييه كان پابه ندن به پياده كردني سيسته مي دلنيايي جو ري نا بيت نامانجه كان يان له گه ل نامانجي فه لسه في ئه م ياسا په دا ناكوك بيت.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى بەرىزان كى قسەى ھەيە؟ (ھلز) خان (سەرچنار) خان، (دمحى الدين)، (د.اسماعيل)،
مامۇستا (عمر)، كاك (سەرکۆ)، مامۇستا (عبدالستار)، (سوسن) خان، كاك مەلا (ويسى)، كاك مەلا
(ويسى)، فەرموو.

بەرپز ويسى سعید ويسى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۰۶) پېشنيار دەكەم لە خالى يەكەم لە ماددەى (۱۰۶) دەستەواژەى يان
پرۆگرامىكى تايبەت بەخۇيان كە لە ھەزارەت رېگە پيدراوہ پيادە بکەن بگۆردرېت يان بە
پرۆگرامىكى تايبەت بەخۇيان بە رەچاوكردنى بنەما گشتييه كانى خویندن لە ھەرئىمى كوردستان
دواى ھەرگرتنى رەزامەندى ھەزارەت پيادە بکەن ھەر ھەكو لە برگەى (۲) ى ھەمان خالدا ھاتووہ،
زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (سوسن) خان، فەرموو.

بەرپز سوسن محمد ميرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من تيبينيم لەسەر خالى سيبەم برگەى (أ) ھەيە كە نووسرايە پرۆگرامىكى خویندنى ناوہنديكى
متمانەدەرى نيودەولەتى فيركردنى جيھانى پيششكەوتووبى، لە راستيدا وشەكان لەپال يەكتر
دانراون بئ ئەوہى واتايان ھەبیت، ئەو رستەيە ماندووت دەكات بۆيە دەبیت لئك جيابكرئەوہ
و رئك بخريئەوہ، چونكە من بەراستى لئى تيناگەم ئەوجا رئك بخريئەوہ باش دەبیت، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، مامۇستا (عبدالستار)، فەرموو.

بەرپز عبدالستار مجيد قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۱۰۶) برگەى يەكەم، خالى چوارەم، باس لە دامەزراوہ ناحكومىيەكان دەكات
بيانيهكان كە ديارە كە پرۆگرامى خویندن و سيستەمى تاقىكردنەوہ تا ئەخيري دەلئى پيادە
دەكەن، لە كوئى پيادە دەكەن؟ نازانم من لەم خالەى تيناگەم لە كوئى پيادەى دەكەن، پاشانيش من
پيم وايە ئەوہ لە كۆتاييەكەى شتئك نووسراوہ كە ھەك بە رەچاوكردنى بنەما گشتييه كانى
خویندن پيم وايە پيش ئەوہى رەچاوى ئەمە بكرئت ھەتمەن دەبیت ليژنەيەكيان ھەبیت يان
كۆمەلئك پيوەر ھەبیت ئەو رئكخراوہ ناحكوميانەى كە دئىن بۆ نمونە پرۆگرامىكيان ھەيە
دەيانەويئ پيادەى بکەن لە شوينئك لە شوينەكان بەراستى بەم فلتەرەدا تپپەرپت نەك دواى
بئىن و موافقەيان بۆ بکەين و مۆلەتيان پئ بدەين و دوايى بلئى ھەلا بنەماكانى ئيمە يان بۆ
نمونە پيوەرەكانى ئيمە ئەمە نايگرئتەوہ، ئەوہى (سوسن) خان باسى كرد پشستگيرى دەكەم،
فەلەن ئەوہى (أ) روون نييه، كۆمەلئك وشە و شت پرۆگرامىكى خویندنى ناوہندى متمانەدەرى
نيودەولەتى فيركردنى جيھانى نازانم رئكى بخەن باشە، پيم وايە دەكرئت بە دوو كەليمە

پروگرامىكى نۆۋدەۋلەتى فېرکردنى جېھانى پېشكەوتوو، كۆمەلىك وشە پېم وابى لەوى زيادە، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (سەرچنار) خان، فەرموو.

بەرپز سەرچنار احمد محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۰۶) بېرگەى يەكەم، خالى يەكەم و خالى دووهم كە دەلى دامەزراوہى ناحكومى خۆمالى لەگەل دامەزراوہى ناحكومى قازانچ نەويست، ئەگەر دىقەتى بدەين ھەردووكى يەك شتى ھېناوہ ھېناوہ فارىزەش جياواز نىيە تيايا، كە دەلى پروگرامى حكومى، يان پروگرامىكى تايبەت بەخۆيان كە لە ۋەزارەت رېگەپېدراوہ پياادە دەكەن، دووھميش ھەر بە ھەمان شىوہ ھېناوہىتى، جياوازيبەك خۆ دەبېت لە بەينى پېناسەى ئەو دوانە ھەبېت چونكە ئەمايان نا حكومىيە دەلى قازانچ نەويستيشە، خۆ دەبى پېناسەكەى جياواز بېت ئەمە خالىك، خالى دووهم دامەزراوہى ناحكومى نۆۋدەۋلەتى پېم باشە ئەو بېرگەبەى كە زيادكراوہ كە دانراوہ لە چوارەمى دەلى ئەودى و دامەزراوہ ناحكومىيە بيانىيەكان كە پروگرامى خويندن سيستەمى تاقىكردنەۋەكان جۆرى پروانامە و ھەلسەنگاندنى ولايتىكى ديارىكراو پياادە دەكەن، ئەمە زياد بىرېت بۇ ئەو خالە، بە رەچاوكردنى بنەما گشتىيەكانى خويندن لە ھەرىمى كوردستان ۋەكو ئەوہى لە ياساى كارپېكراوہكان ھەبە، يەعنى ئەو بە رەچاوكردنى بنەما گشتىيەكانى خويندن لە ھەرىمى كوردستان ۋەك ئەوہى لە ياسا كارپېكراوہكاندا ھەبە زياد بىرېت بۇ خالى دووهم ئەوہى دامەزراوہى ناحكومى نۆۋدەۋلەتى بېرگەى (أى، سوپاس).

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، مامۆستا (عمر)، فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە بېرگەى دووهمى ئەم ماددەبە باس لە ئامانجەكانيان گونجاو بېت ياخود لە چوارچىوہى ئامانج و فەلسەفەى ئەم ياسايبەدا ناكۆك نەبېت، ئەو دامەزراوہ نۆۋدەۋلەتياە پەروەردەبىيانە كە لە ھەرىمى كوردستان ھەن، بەرپزان ئېمە مانەۋەمان ئەگەر بۇ ئەوہى بزائين ئەم مىللەتە ئايندەى ھەبە دەبېت سەيرى ئېستاي مندالەكانمان بىكەين مندال فېرى چ زمانىك دەبېت، فېرى چ پەروەردەبەك دەبېت، فېرى چ كلتورېك دەبېت، ئەو ئەھلىتەۋە، ئەو ئەپارېزى، ئەمەى لە ھەرىمى كوردستاندا ھەبە سەدان مندالمان ھەبە ئېستا لەو خويندنگە ناحكومىيانە نازانن بە زمانى باوك و دايكيان قسە بىكەن، نازانن قانع ونالى و سالم و كوردى كېن، نازانى خانى كىيە، داگىركار تەنھا بە چەك و تۆپ و دەبابە داگىرمان ناكات، بەو جۆرە داگىرت دەكات، سەرەتا زمانەكەت لى دەسپىنېتەۋە پاشان ئەگەر تۆ زمانى فارسى فېربووى، توركى فېربووى، ئىنگىلىزى فېربووى بە مەنتقى ئەو زمانەش بىر دەكەيتەۋە، بە مەنتقى ئاينى ئەو زمانەش بىر دەكەيتەۋە، بە مەنتقى كلتورى ئەو زمانەش بىر دەكەيتەۋە، بە كوردبەكەى ئەمە رېك منال خالى دەكاتەۋە لە كوردبوون، لە نىشتمانى بوون، لە نەتەۋەبى بوون، لە ئاينى مىللەتەكەشى، ئەو خويندە

ئىۋودەولەتپانە مەترىسىيەكەيان ماۋەيەكى تر دەردەكەۋىت، من يەك پرسیار لە خۇمان دەكەم بۇ يەك مۇئەسسەسەى ئىۋودەولەتى نایە زانكۆيەك بۇ ھەرىمى كوردستان دروست بکات بى بەرامبەر مندال تیايا بخوینیت، بۇ؟ لەبەر ئەۋەى لەسەرۋوی (۱۸) سالەۋە ئەۋ ئىشى پىی نىیە، ئەۋ مندالیكى دەۋىت تەمەنى پىنج شەشە سال بىت، دە سال بىت، بۇ ئەۋەى ھەموو ئەۋ بەھایانەى خۇى دەیەۋىت تیايا بچىنیت، دواپى لە (۱۸) سال تۆ مندالیكت دەست كەوتوو ئەسلەن كوردى نازانى، ئەسلەن تۆ دەپى جارپكى تر بىخەیتەۋە ناۋ سىستەمپكى ترى كوردبوون، ئەۋ ياسایەش ماددەكانى دواى ئەۋەش رپك تەكرىسى ئەۋ واقىعەىە كە ئىستا ھەيە، ئەۋ واقىعەى كە ئىستا ھەيە ئەيكات بە ياسایى، خویندنگەى حكومیمان ھەيە بەم ستراتىجە، بەم ياسایە زۆر باشە، خویندنگەى ناھكومیمان ھەيە واقىعەىكە دەبىت مامەلەى لەگەل بکەین، بە ياسایى بکەین زۆر باشە، بەس خویندنگەى ئىۋودەولەتى بەرپزان تورکيا ولاتپكى دراوسیمانە سالانە چل ھەزار گەنج بى بەرامبەر ۋەردەگرپت، ئەزانى ئىشى چىیە پىیان؟ فپرى تورکيان دەكات، كە فپرى توركى كردن فپرى كلتوورى تورکيايان دەكات، فپرى ھەزارەتى تورکيايان دەكات، ئۆتۆماتىكى دەبنە ھەلگى پەيامپكى توركى لە ولاتەكانى خۇيان، ئەى ئیمە دەتوانین مندالیكى ئىنگلین، مندالیكى فارس، مندالیكى ەرەب، مندالیكى تورك فپرى كوردى بکەین؟ بۇیە من دژى خویندنگەى ئىۋودەولەتیم لە كوردستاندا، ئەۋ پىشنىارەكەمە ھەرچى شتپك پەيوەندى بە خویندنگەى ئىۋودەولەتى ھەيە لایبەرىن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس مامۇستا، كاك (سەرکۆ)، فەرموو.

بەرپز سەرکۆ آزاد حسین:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۰۶) پرسیارەكانم ئاراستەى بەرپز ۋەزىرى پەورەدەيە ئەگەر ئیمە لە پىناسەى (۲۲) ھاتوو ئەۋەى كە باسى دامەزراۋەى ناھكومى قازانچ نەۋىست دەكات لە پىناسەى (۲۲) باسى دامەزراۋەى ناھكومى قازانچ نەۋىست دەكرپت، ئەگەر جەنابتان سەيرى دەكەى ئیمە ھەندپك زانكۆمان ھەيە كە بەناۋى مەبەستم خویندنى بالایە بەلام زانكۆمان ھەيە بەناۋى زانكۆى قازانچ نەۋىستەۋە دامەزراۋە كارى كردوو بەلام نىزىكەى دە ھەزار دۆلار لە خویندكار دەسەنى، دواترش بەناۋى قازانچ نەۋىستەۋە باس دەكرپت، ئەۋەى كە لای من گرپنگە ئەۋ قازانچ نەۋىستە بەس بۇ جوانكردنى ئەۋ دامەزراۋەيە خۇتان دەزانن بەشپكى دەبى بەكاربىتەۋە بۇ پرۆگرامى خویدن ئەۋەى لە پىناسەى (۲۲) دا ھاتوو باسى دەكات خویندكار و مامۇستا و مندالان خەرج بكرپتەۋە، بەلام لە واقىعا ئەمە وا نىیە، يەعنى چۆن رپگرى دەكرپت لە ئەرزى واقىعا كە ئەم قازانچ نەۋىستە ھەقىقى بپت، نەك ئەۋە بپت كەس بە ئىتارپكى قانونى بكرپت لە برگەى سىپىەمشدا دامەزراۋەى ناھكومە ئىۋودەولەتى من ناچمەۋە ئەۋ تەفاصلەى مامۇستا (عمر) باسە كرد بەراستى لەگەل بەشپكى قسەكانیانم كە پىۋىست دەكات مۆركى نەتەۋەيى و نىشتمانى كوردبوونى تیا ھەبپت ئەم خویندانانە پشتيوانى دەكەم، بەلام يەكپك لە كپشەكان ئىستا جەنابتان دەزانن لە بوارى دامەزراۋەى ناھكومى پەروەردەييا بوۋە بە كارپكى بزنسى، يەعنى جەنابت سەيرى بکە ئىستا لەناۋ بازاردا ئەۋانەى كە بزنس دەكەن ئەم مۆلەتى خویندانانە

که به ناوی دامه زراوهی ناحکومییه وه ده فرۆشریته وه ، جه نابتنان چیتان بۆ ئه وه کردوو، زهویان بۆ دابین ده کریت، ئایا ئه مه ته نها وه کو بزنیسک سهر ده کریت یان ئه یه ویت پرۆگرامیکی خویندنی نیوده ولتهی وشیارى بینیتته وه ناو ههریمی کوردستانه وه، له به شی (ب) سیسته میکی نوئ له (ب)، (ج) ئه وانه باسی سیسته م کراوه یه عنی ئه گهر پیناسه ش نه کراوه له پیناسه کان ئه گهر بۆمان روون بکاته وه جه نابى وه زیر، زۆر سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس، (د. محی الدین)، فهرموو.

به ریژ محی الدین حسن یوسف:

به ریژ سه روکی په رله مان.

من تیبینیم هه یه، پرسیاریکم هه یه له سه ر دامه زراوهی ناحکومی قازانج نه ویست، پرسیاره که ی من ئه وه یه ئایا چ دامه زراوه یه ک بی ئه وه هه موو خه رجییه بکات به بی ئه وه ی که قازانجی نه ویت، مه به ستیان ئایا ئه وه ده زگا خیرخوازیانه که دین قوتابخانه و کۆمه لگای په روه رده یی ده که نه وه، ناتوانی ئیستا ریگه له خویندنی ناحکومی بگریت بۆته واقعیك، ئاسانکاری زۆریان بۆ کراوه، بۆیه به شیك له گه ل قسه کانی مامۆستا (عمر) م بۆیه سه رباری ئه وه هه موو ئاسانکارییه، ئه وه هه موو قازانجه ی که ده کا ته نها مه به ستیان قازانجه بۆیه پینساری ئه وه ده که م ئه وانه پابه ند بکرین زیاتر، پابه ند بکرین به و یاسا کاریپکراوانه ی که له ههریمی کوردستانا ناکۆک نه ییت له گه ل فه لسه فه ی په روه رده ی ههریمی کوردستان، زۆر سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

زۆر سوپاس، (د. اسماعیل)، فهرموو.

به ریژ اسماعیل علی طه:

به ریژ سه روکی په رله مان.

بشتگیری و پشته قانیا خوشکا (سه رچنار) دکه م گۆتینیت ویدا، هه ر هه مان پرسیارا (د. محی الدین) کری ئه ز وئ پرسیارئ دکه م نه وازحه قازانج نه ویست و قازانج ویست چون ده بیته قازانج نه ویست ریکخراوئ ده ولی به ریقه برنا ریکخراوه یا ریکخراوئ خیرخوازینه ریقه بهن، وه سه بینم مادده ک که لکیری بیته ئیدی کرن مه خاندنی ته یینیت نه حکومی پابه ند نابن باج و زه ربی و فایدیکی گه له کی باش دهن یه عنی، کا لکیرییدا جیبه جی بکن کو ئه ف پابه ند بن بیلتیزاماتی خوئت ماددی دگه ل حکومه تی، سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

زۆر سوپاس، مامۆستا (هلز)، فهرموو.

به ریژ هلز احمد محمد:

به ریژ سه روکی په رله مان.

سه باره ت ماددا (۱۰۶) هه مان پرسیار منا هه ی ئه گهر دامه زراوهی ناحکومی قازانج نه ویست بت خو ریکخراوه کا خیرخازی نینه، جا لقیری ته وزیحه ک هه بت، ریکخراوا خیرخازییه! نمونه هه ن؟ دوو ئه گهر فعله ن وه بیتن بۆچی یه ک پیناسه بۆ دوا یا هاتی یه ک و دوو هه مان پیناسه یه چوارده وشه، چوارده وشه هه یچ گۆرانکاری ژبه سردا نه هاتییه، سه باره ت ژماره (۳)، (أ) بیته قه ییت کرن

ئاماژە (سەرچنار) خانى پى كرى بەرەچاوكردنى بنەما گشتىيەكانى خوڭندن لە ھەرئىمى كوردستان ۋەك ئەۋەى لە ياسا كارپىكراۋەكاندا ھاتوۋە، زۆر سوپاس.
بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەۋە بخوڭننەۋە، فەرموو.
بەرپىز سارا دلشاد بكر:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەۋەرى سىيەم: دامەزراندنى دامەزراۋەى ناھكومى:
ماددە (۱۰۷):

ھەر كەسپىك عىراقى بىت يان بيانى سرووشتى بىت يان مەعنەۋى شاپستەى ياساى ھەبىت مافى دامەزراندنى دامەزراۋە ناھكومى ھەيە ئەگەر مەرجهكانى بەخشىنى مۆلەتى تىدا بىت.
بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك مەلا (ناصر)، كاك (ياسين)، كاك (مەم برهان)، مامۇستا (نجا)، (سوسن) خان، كاك (چيا)، كاك (مەم برهان)، فەرموو.
بەرپىز مەم برهان محمدقانع:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بە نىسبەت ھاۋولاتيانى ھەرئىمى كوردستان ۋەكو ھاۋولاتىيەكى عىراقى لىرە ھاتوۋە دەلى ھەر كەسپىكى عىراقى بىت يان بيانى يەعنى ئەمە زىادە، ھەر كەسپىك ئەگەر عىراقى نەبىت بيانىت، ئەگەر بيانى بوو كەۋاتە ھاۋولاتى ۋلاتەكەى خۆتە، بۆى ئەمە ھەر زىادە پىۋىست ناكات، ھەر كەسپىكى سرووشتى يان مەعنەۋى لەبەر ئەۋەى بيانىيە دەگرىتەۋە ۋ عىراقىش دەگرىتەۋە كەۋاتە گشتىگرە ھەموو كەس دەگرىتەۋە، يەعنى ئىستىسنا نىيە، نالىم مۆزەمبىقىيەك بۆى نىيە يان فلان، مۆزەمبىقىەكىش دەبىت بە بيانى يان فلان دەبىت بە ھىن، بۆيە بە برۋاى من زىادە، بلىي ھەر كەسپىكى سرووشتى يان مەعنەۋى كە شاپستەى ياساى ھەبىت مافى دامەزراندنى دامەزراۋەى ناھكومى ھتە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:
سوپاس، كاك (ياسين)، فەرموو.

بەرپىز ياسين خضر طە:
بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى گەۋرە ۋ مېھرەبان، جارى من پىشەكى لەگەل ناھكومىدا نىمە ھەر پىم خۆشە نەمىنن، يەعنى پىشنىار دەكەم ھكومەتى ھەرئىم ئەۋەندە قوتابخانە ۋ زانكۆيانەى ھەنە بكرىتەۋە ئەۋانە بنىرئەۋە مالى خۆ، يەعنى بە جدى ئەۋە دەبىتە دووتەبەقە دروست دەبىت ھەژارى ۋ سەرمايەدار باقى دىكە كەسى دىكە نامىنن، بەلام لىرەدا شتىكى سەير ھەيە دەلى ھەر كەسپىك عىراقى بىت يان بيانى يان سرووشتى يان مەعنەۋى شاپستەى ياساى ھەبىت مافى دامەزراندنى دامەزراۋەى ناھكومى ھەيە ئەگەر مەرجهكانى بەخشىنى مۆلەتى تىدا بىت، ئى باشە بيانى ئەۋ ۋلاتە عەرەبىيە دىن ھەموويان دەۋلەمەندن دىن ھەموو كۆلانەكى مەكتەبەك ۋ زانكۆيەكى لى دەكەنەۋە، يەعنى بەسىتتىرىن نمونەتان پى بلىم ئەۋ شوقانەى لەكەنە

مه دروست ده كرپن سهرمايه دارپكى عه رهب هه شت سهد شوقه ي كرپوه له وپندهر، به يانى دئ هه شت سهد مالى تئ ده كا ههر ئه وانيش وه كو مه نينه مندال دروست نه كه ن يه كى په نجا مندالى دئ په نجا سالى ديكه هه واپر ده بپته عه ره بستان، يه عنى به جدى نابئ ئاوا به شيوازيكى فراوان بكرئ، يه عنى عه لهل ئه قهل مهرجى بؤ دابنرئ، بؤ نمونه هه واپر چند مه كته بى هه لده گرپت، سلپمانى چند مه كته بئ، ئه وا ههر ئاوا بپت قه سهم به خواى ده سالى ديكه كوردستان ده بپته هه موو به عه ره بى قسان بكن، زؤر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

زؤر سوپاس، كاك مه لا (ناصر)، فهرموو.

به رپز عبدالناصر احمد على:

به رپز سه روكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره و ميهره بان، دامه زراندى دامه زراوه ي ناحكومى پيوسته واى لئبكرپت، ههر كه سيك داواكارى دامه زراندى دامه زراوه ي ناحكومى بكات عيراقى بپت يان بيانى سروشتى يان مه عنه وى پيوسته پروانامه ي زانكوپى يان پسپورى هه بپت له و بواره دا، مافى دامه زراندى دامه زراوه ي ناحكومى هه بپت ئه گهر مهرجه كانى به خشينى مؤله تى تيدابپت، زؤر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

سوپاس، (سوسن) خان، فهرموو.

به رپز سوسن محمد ميرخان:

به رپز سه روكى په رله مان.

له راستيدا لپره نووسراوه ههر كه سيك عيراقى بپت يان بيانى سروشتى بپت يان مه عنه وى، له پيش بيانى ده بپت (،) دابنرپت بؤ ئه وه ي ئه وانه له يه ك جيا بكرپته وه، ئه گهر برپار بپت سروشتى يان مه عنه وى بئ ده بپت كه سيكى بؤ دابنپين له پيش سروشتى كه سيكى سروشتى بپت يان مه عنه وى شايسته ي ياسايى هه بپت پاشان هه تا كو تايبى، به لام من ده ليم ئه گهر مهرجه كانى به خشينى مؤله تى تيدا بپت چ پيوست ده كات ئاماژه به سروشتى يان مه عنه وى هه موو ئه و مهرجانه بكه ين، چونكه لپره را له مهرجه كان هه موو ئه و شتانه باسكراوه، زؤر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

زؤر سوپاس، كاك (جيا)، فهرموو.

به رپز جيا حميد شريف:

به رپز سه روكى په رله مان.

من پئ باشه كه ليمه سروشتى و مه عنه وى بپته لادان، ههر كه سه كى عيراقى بپت يان بيانى شايسته ي ياسايى هه بپت، چونكى كه ليمه سروشتى و مه عنه وى لئفيري دا نايه به كاره ينان، يه عنى توو كه سه كى كه س كو مپانيا ده بپت كو مپانيا بكه سى نايته دانان، يان سروستى بيت يان مه عنه وى هيچ پيوست ناكات تيدا هه بت، زؤر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (نجاۋە) خان، فەرموو.

بەرپىز نجاۋە شەبان عبداللاھ:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت ماددى (۱۰۷) ھەر كەسەكى عىراقى بىت قى شىۋەى لىبېيەتن، ھەر كەسەك ھاۋلاتى ھەرپىمى كوردستان يان عىراقى بىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددى (۱۰۸)، فەرموو.

بەرپىز سارا دلشاد بىكر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى يەكەم: مەرجهكانى بەخشىنى مۆلەتى دامەزراۋەى ناھكومى.....

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىز ۋەزىرى پەرۋەردە ھەموو دامەزراۋەى ناھكومى بەيەكەۋە ۋەلام بەدەرۋە (۱۰) دەقەت ئەدەمى، ۋا باشترە، با رەبىتى بىكەى بە يەكەۋە بۇخۆت پىرسىيارەكان بنووسى، بەلى فەرموون.

بەرپىز سارا دلشاد بىكر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددى (۱۰۸):

يەكەم: دەبىت پىرۋەى بىناتنانى دامەزراۋەكە ناكۆك بىت لەگەل بەھا نىشتىمانى بنەما گىشتىبەكان بنچەكانى فەلسەفەى پەرۋەردە ۋە فېرکردن لە ھەرپىم. دوۋەم: ناپىت داۋاكارى مۆلەت رېكخراۋىكى سىياسى يان ئاينى بىت. سىپىم: پىۋىستە داۋاكارى مۆلەت بە تاۋانى ئابرو بەر حوكم نەدراپىت. چۈارەم: پىۋىستە داۋاكارى مۆلەت قەرز ۋە باجى حكومەتى لەسەر نەبىت ۋە بەلگەنامەى ئەستۆ پاكى قەرز ۋە باج لەگەل داۋاكارى مۆلەتدا پىشكەش بىكات.

پىنچەم: پىۋىستە داۋاكارى مۆلەت تەلارى تايبەت بەخۆى يان گىرپىستى سەرەتاي بۇ بەكرى گىرتى تەلارىكى گونجاۋ يان زەۋىيەكى گونجاۋ بۇ دروستكىردنى تەلارى پەرۋەردەى ۋە فېركارى ھەبىت، مەرج ۋە رېكارەكان بەپىي رېنمايىبەك دەبىت كە ۋەزىر دەرى دەكات بى ئەۋەى مەرجه بىناسازىبەكان لەۋ مەرچانە تووندتر بن كە بۇ دروستكىردنى تەلارى دامەزراۋەى حكومى دانراون. شەشەم: پىۋىستە داۋاكارى مۆلەت ناۋىكى جياكەرۋە بۇ دامەزراۋەكە دىارى بىكات بە جۆرېك كە ناۋەكە يان ناۋە لېكدرۋەكە ناپىت بە تەۋاۋى ھەمان ناۋ بىت كە دامەزراۋەىكى پەرۋەردەى فېرکردنى دىكە بىت لە ھەمان بەرپىۋەبەرايەتى گىشتى ۋە پەرۋەردە ناپىت ناۋەكە لەگەل پەيامى پەرۋەردە ناكۆك بىت.

دوۋەم: ئەگەر داۋاكار مۆلەتى دامەزراۋەى دىكە ھەبىت مافى ھەلپزاردنى ھەمان ناۋى دامەزراۋەكەى پىشتىرى بۇ دامەزراۋە نوپكە ھەيە، بەلام بە زىاد كىر ۋە شەيەك يان ناۋىكى دىكە. ھەتەم: ناپىت داۋاكارى مۆلەت لە (۶) سالى پىشتىر دەستبەردارى خاۋەندارىيەتى دامەزراۋەىكى ناھكومى بىت بۇ كە سىكى تر.

هه شته م: ده بېت داواكارى مؤلته گشت مهرجه كانى پيشكه شكردى مؤلته تى تىدا بېت.

بهريز د. رېواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

(د. هه ورامان)، ماموستا (عبدالستار)، (روپاك) خان، كاك (دابان) كاك (ياسين)، (بدریه) خان، كاك (رزگار عيسى)، (گليزار) خان، (ليزا) خان، كاك (ديارى)، كاك (مسلم)، كاك (رزگار)، فهرموو.

بهريز رزگار عيسى سوار:

بهريز سهروكى په رله مان.

ماددهى (۱۰۸) يه كيك له مادده كان هره گرینگه كه ده توانيتن هه موو نيگه رانى په رله مان تاره بهريزه كان به لاهه بياتن پيوسته زور له سهري وورد بيين، بويه من سى فقه ردى لى زياد ده كه م پيش هه موو شت يه كه م داواكار ده بېت ده رچووى زانكو بيتن، پروانامه ي ماسته رى هه بېت، پيوسته ديارى بكرېت كه ئاستى زانستى و پروانامه ي ئه و داواكاره چييه، ناكريتن هه ر كه سهكى كه پيشه ي ئه و نه بيتن داواكار يه كه ي پيشكه ش بكاتن، دووهم ده بېت ئه زموونى هه بيتن ئه و فقه ريه زياد بكرېتن ده بېت ئه زموونى هه بيتن له په روه رده ي ناحكومى، خالى سييه مېش به و شيويه زياد بكرېتن ده بېت روي و فله سه فه ي په روه رده ي پيشكه ش بكاتن كه له خزمه ت په روه رده ي هه ريمى كوردستان بنياتنه ربېت، له ئاستى ستانداردى جيهانى بيت، تاكه كى كورد و كوردستانى په و رده بكات له روى زانست و تواناييه وه، ئه م خاله زور زور گرینگه چونكه زور له بهريزه كان ئامازه يان به وده كه مه ترسى له په روه رده ي ناحكومى هه يه ديار نييه به چ ئاست و ئاراسته يه ك ده رپون پيم وايه ئه م سى خاله جيگير بكرېتن خزمه ت به و مادده يه ده كات، زور سوپاس.

بهريز د. رېواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

زور سوپاس، (كليزار) خان، فهرموو.

بهريز گليزار رشيد حاجى:

بهريز سهروكى په رله مان.

هه ر چهنده من ئه و مداخه له له ماددهى (۳۸) م كرد كه ده بوايه لپره بيكه م له بهر ئه وه پيْتقِيْتن لقيريدا ئه م خاله كى لى ئيزافه بكهين بيژين قوتابخانه و باخچيت ناحكومى ههنده كه معاير تيدا هه بن كو وزاره ت ته حديد بكه ت، هه رچهنده خالا پينجى ئيشاره ت پيدايه، به لام مه به ستم لقيريدا ته لار و ئه و نينه، ههنده كه معاير هه نه بو فان قوتابخانه و باخچيت ئه هلى قيت وزاره ت ته حديد بكه ت بو فان معاير روخسه تى بهيته دان، بو فان قوتابخانيت ناحكومى، هه روه سا پيْتقِيْت قيت حكومه ت بخوه سعري وانه يان بيژين ئه وى ديا ده رامه تا وى چهنده بيت حكومه ت بخو ته حديد بكه ت بسعره كى مه عقول بتن، نه بسعره كى ئه وسا بيتن خه لك نه شين بچوكيت خو بهنيرنه فان قوتابخانه، بونمونه من ته حس كر كو باخچيت حكومى ژمارا وانا كي مه مه پيوستى بباخچيت ئه هلى هه يه ئامانجى قى ياسايى له وما مه سه له ن حكومه ت ده رفه تى دايه كو باخچيت ئه هلى هه بتن، به لام باخچيت ئه هلى خزمه تا فه رمانبه را ناكاتن چونكه بو نمونه مه گوت فه رمانبه ر هه يه بونمونه مه عاش (۵۰۰) هه زار وه ردگريت يان (۴۰۰) هه زار ئه ف باخچيت ناحكومى كي متر (۱۰۰) هه زار هه تا (۱۵۰) هه زار كه متر نينه قى جا ناعه داليه كه ژدروست دكه ت و

ھاریکاری فەمانبەری مە ژنایتە کرنی، ئامانجیش ناگریت قە، برئەیا من قییت ئەم خالەکی دی لی ئیزافە بکەین ئەف مەرچیت ھەنی ژتیدا ھەبن، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، (د.ھەورامان)، فەرموو.

بەرپز ھەورامان حمە شریف:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خوای بەخشندە میھرەبان، ماددە (۱۰۸) من پیم باشە کە لەویدا کە دەلی ناییت دامەزراوە کە ناکۆک بیت لەگەڵ بەھا نیشتمانی و پیش بەھا نیشتمانی بەھا ئاینییەکانیشی بۆ زیاد بکریت، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، کاک (دابان)، فەرموو.

بەرپز دابان محمد حسین:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

زۆر سوپاس، ویڤای تیبینیم لەسەر ھەر ھەشت خالەکی ماددە (۱۰۸)، لەوێ کە مەرچەکان تا رادەپەک ئاسانکاری، بەلام قسە می زیاتر لەسەر بپرگە پیئجەمە کە جۆریک لە بەریەککەوتن لەگەڵ وەزارەتی شارەوانی، دەستە می وەبەرھێنان دروست دەکات لپرەیا باس لەو دەکات کە سیک ئەگەر مۆلەتیکی دامەزراوەیەکی حکومی ئەبێ یان ھی خۆی بی یان بەکری گرتبیت یاخود دروستی بکات، لەماوەی رابردووا بەرپز وەزیر خۆی ئاگادارە وەزارەتی شارەوانی زەوی داوہ بە موساتەحە بۆ خویندنگا مۆلەتەکی ھیشتا لە وەزارەتی تەریبە وەرنەگرتووہ، ئیستیسمار ریکاری خۆی ھەبە بۆ ئەوێ کە کە سیک زەوی پی بدریت مەکتەبیک دروست بکات بە پی ئەمەش وەزارەتی تەریبە بەرپنمایەک دەتوانی مۆلەت بدات بە کە سیک ئەگەر پارچە زەویبەکی ھەبیت مەکتەبی لەسەر دروست بکات، ئەوہشی کە ھەبە لپرە دەلی ئەو مەرچە بیناسازیانە می لەو مەرچانە تووندتر نەبن کە لە دامەزراوەیەکی حکومیدا ھەبیت، یەعنی بۆ ئەو تەسھیلانە بکریت، کاتیک کە سیک مەکتەبیک حکومی یان حکومەت خۆی دروستی دەکات ئەوێ کە دروستی دەکات بۆ مەرچەکان تووندتر نەبن؟ یەعنی دەکریت مەرچەکان زۆر زۆر ئاسانتر بن، یەعنی لە قانونە کەدا بەم شیوازەدا ھاتووہ، من دەمەویت بەرچاوری ئیم ھەبیت بۆ لەمەولا کێ ئەتوانی مۆلەتی دروستکردنی خویندنگا بدات؟ دامەزراوەی حکومی بدات؟ ئایا دەستە می وەبەرھێنان راستە تیبینیمان ھەبە، بەلام لەو مەجالەدا رەنگە بپرگە و ماددەکانی تەفاسیلتر بن، باشتر بن، وەزارەتی شارەوانی لایەزال ئیستا زەوی دەدات و مەکتەب دروست دەکریت، ئیستا وەزارەتی پەروردەشی ھاتۆتە سەر کە خۆی دەتوانی بە رینمایە وەزیر وا بکات کە مەکتەب دروست بکریت، ئەگەر بەرپز وەزیر روونکردنەوہ بدات لەسەر ئەو زۆر زۆر سوپاسی دەکەم.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (روپاک) خان، فەرموو.

بەرپز روياك احمد رحمان:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

من پشتگيرى له قسه كانى (دهه ورامان) ده كه م، به لام به هاى ئاينى ئيسلام و نيشتمانى و بنه ما گشتييه كان، له دووهم پيم باشه بهرپز وه زير روونكرده وه بدات له سهر ريكخراوى سياسى يان ئاينى مه به ستيان چييه زياتر له سهر نه و برگه يه، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

زور سوپاس، كاك (ديارى)، فهرموو.

بەرپز ديارى انور حمه رحيم:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

به ناوى خواى گه و ره، پشتيوانى به شيكى قسه كانى كاك (دابان) ده كه م، بهرپز وه زيرى پهروه رده منيش سهرنجه كانم له سهر برگه ي پينجه م له مادده ي (108) ه نه مه كه ده لئيت پيوسته داواكارى مؤلته ته لارى تايهت به خو، يان گرپه ستى سهره تايى بو به كرئ گرتنى ته لاريكى گونجاو هه بيت، نه مه بهرپه ككه وتن ناكات؟ بو براده رانى قانونيش نه م پرسياره، نه مه بهرپه ككه وتن ناكات له گه ل ياساى ژماره (4) ي سالى (2006) چونكه له ياساى ژماره (4) ي سالى (2006) دا له به شى دووهم له مادده ي دووهمدا له برگه ي ده يه مدا ده لئيت فيركردن هه موو نه و به شانەى كه فيركارى واته هه موو نه و قوتابخانه و نه وانه ده گرپته وه، له ياساى وه بهرپه نانا ياساى ژماره (4) ي سالى (2006) بهروونى ئاماژه ي به وهى كه ته سهيلات بو وه بهرپه نره كان بكرپت، زه ويان پي بدرپت و هتد، نه م بابه ته بهرپه ككه وتن نييه له گه ل نه مه يا؟ چون نه مه كه له و ياسايه ريگه ي پيدراوه، دياريكراوه، نه م بابه ته ديته لاي وه زيرى په و ره رده و لاي وه زاره تى پهروه رده، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

سوپاس، كاك (مسلم)، فهرموو.

بەرپز مسلم عبدالله رسول:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

سه بارهت به مهرجه كانى به خشينى مؤلته تى دامه زراوه ناحكوميه كان راستى من سهرنجيكم هه بوو له مادده ي (5) كه ري خوشكهرى و ريگه دانه به كردنه وهى دامه زراوه پهروه رده ييه كان له بنا و له ته لارى كرئ نشينى به راستى نه وه پيم وايه گرفتى پهروه رده ي گه و ره دروست ده كات، ئيمه نه گه ر سه يري بيناى نه و دامه زراوه پهروه رده ييه ناحكوميه كان به كين كه له بينا و ته لارى كرئ نشينيان ده بينين به راستى زور گرفتى پهروه رده يان تيايه، بو نمونه بينا يه كه له پرووى ژينگه ي قوتابخانه وه كو ساحه، وه كو باخچه، وه كو نه گونجانى شيوازي بينا يه كه، شوينى جوگرافى بينا يه كه، يه عنى زور بينا يه پهروه رده ييمان هه بووه له نا و تريفك، به راستى نه من پيم وايه ريگه خوشكردن بو كردنه وهى ته لاريكى پهروه رده يى بو كرئ نشينى نه وه گرفتى كه گه و ره دروست ده كات، پيم وايه نه و كه سهى كه خاوهنى دامه زراوه يه كى ناحكوميه ده بيت به خال بنووسرپت بكرپته مهرج له سهرى، بتوانى دابينى نه و بينا يه بكات به و مهرجانه ي كه وه زارهت

لېره ديارى دهكات، بۇ ئوۋى كه له پرووى ژينگه ي پوره ده يى قوتابخانه و دامه زراوه پوره ده يه كان زور گونجا و شياو بيت بۇ قوتابى، زور سوپاس.
بهريز د. ريوافائق حسين / سهروكى په رله مان:

زور سوپاس، (ليزا) خان، فهرموو.

بهريز ليزا فلك الدين صابر:

بهريز سهروكى په رله مان.

ئيزافه يه كم بۇ برگه ي يه كه مى ئو مادده يه هه يه كه ده لى دامه زراوه كه ناكوك نه بيت له گه ل به ها نيشتمانيه كان پيم وايه باشتره ئيزافه ي به ها نيشتمانى و كلتورى ئاينيه كان بكرىت، له بهر ئوۋى كه هه رىمى كوردستان مالى پيكا ته كانه، پيكا ته كانيش هه م له پرووى ئاينيه وه تاييه تمه ندى خوييان هه يه هه م له پرووى كلتورى شوه، جگه له وهش كه هه قالانم (د.هه ورامان) قسه ي له سه ر ئو و با به ته كرد پشتگيرى ئو و يش ده كه م كه به ها ئاينيه كانيشى بۇ زياد بكرىت، زور سوپاس.

بهريز د. ريوافائق حسين / سهروكى په رله مان:

زور سوپاس، كاك (چيا)، فهرموو.

بهريز چيا حميد شريف:

بهريز سهروكى په رله مان.

بهريز جه نابى وه زيرى ئه ف خاله زور زور گرينگه ئه ز باورد كه م خاله كى هاتيه ژبيركرن هه مى مهرجى كه هاتينه خاندن زېده تر سه ر پرؤژه يه به س سه ر داواكارى نينه، من قيت خاله ك لى بيته زېده كرن بقى شيوازي كه سى داواكار ريز له هه موو ياسا و سه روه رى و (ستاتوسا) هه رىما كوردستانى و به ها يى نيشتمانى بيته گرتن، ئه قه تاييه تى له سه ر داواكاريه، چونكه ئه گه ر ريز له (ستاتوسا) هه رىما كوردستانى و به ها يى نيشتمانى نه گرىت ئو پرؤژه هيج سووده ك بۇ كوردستان نابيت، هه روه سا خاله ك دى هه يه به لكى تيبينيه كا ئيستسمار گه له ك جارا موافه قاتا داته به ره م هينانى كو قوتابخانه كى چي كه ت پشتى قوتابخانه چي كرا حكومه ت قى قوتابخانى وه رناگرت چونكى ژبه ر ميلاكات و تشت، ئه قه نه ها چه ندين ئه ز پېدزائم مه درسه ته مام بينه، حازر بينه كه رتن گشتيه به س وه كو حكومه ت فان پرؤژه ئيستلام ناكه ت چونكى ميلاكات نينه، ژبه ر هندى ژبى پيقتيا يان موافه قه نه هاتيه دان كو بينايت ئاكارينه، ئه گه ر هه بت پيقتيا حكومه ت ئيستلام بكه ت، زور سوپاس.

بهريز د. ريوافائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس، كاك (على حمه صالح)، فهرموو.

بهريز على حمه صالح:

بهريز سهروكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره و ميهره بان، رهنكه ئو قسه ي من ده يكه م ره بتى به ئه وه وه بيت كه زياتر له سى سه د قوتابخانه كه ده بوايه پيشكه ش به حكومه ت بكاريه نه كراوه، يه كي ك له ئامانجه كانى ياساى وه به ره ينان چ بوو؟ ئه وه بوو له برى حكومه ت كو مپانيا كان له چوارچيوه ي پرؤژه ي وه به ره يانا خه ده مات بكن (%94) زور به ده قيقى پرؤژه كانى وه به ره ينان قوتابخانه يان تيا

ئىيە، ئامانچەكە ئەو بوو بىنكە تەندروستىيان تىيا نىيە، ئەو ەشيان كرديان كرديان بە ئەھلى، يەنى لە ەيچ شوئىنكى قانوونى ەبەرھىنان رىگە بەو ە نادات پىرۇژە خزمەتگوزارىەكانى ناو پىرۇژەى ەبەرھىنان بكرىت بە ئەھلى، ەھىە فرۇشتووئىيەتەو، واتە لەبرى ئەو ەى قوتابخانەكە تەسلىمى حكومت بكات كراو بە ئەھلى و فرۇشراوئەتەو، ئەمە ئەبىت لىرە مىكانىزمىكى گونجاو بدۇزىتەو، ەل چىيە بۇ ئەمە؟ ەروا بەردەوام بىت؟ چونكە ئىستا شار دروست نابىت ەموومان دەزانىن، زەوى دابەشكرىن نەماو، ئەو ەى ەھىە تەنھا پىرۇژە ئەھلىيەكانە، ئىستا پىرۇژە ئەھلىيەكانىش بەشكىكى ەھرە زۇرى قوتابخانەى ەھر تىيا دروست ناكەن، يەنى پىرۇژەى ئەھلى ەھىە سى ەزار ەحدەى سەكەنىيە پىرۇژەى نىشتەجىبوون، سى ەزار ەحدەى سەكەنى قوتابخانەىكى تىيا نەبىت! ەھىە زىاتر، ەھىە زىاتر، دەبى مىكانىزمىك بۇ ئەمە بدۇزىتەو، شار چى لىدېت لە نەتىجە؟ ئەم پىرۇژەى ەھمووى شوقەى ەھمووى شوقەى ەساحەى نىيە، قوتابخانەىكىشى نىيە، دەبىت قوتابىەكان يان بچنە ئەھلى يان بىنە دەرەو ەبەنە بارگرانى بەسەر حكومت، من چەندىن جار لەگەل جەنابى ەزىرىشا قسەم كر دوو، ئاگام لىيە كتابىشى كر دوو بۇ بەشكىيان، بەلام لە نەتىجە دروست نەكراو، ئايا مىكانىزمى ئەمە چىيە جەنابى ەزىر كە بتوانرىت ئەم مۇلئەتى درا كاكە دووسەد ملوون دۇلارت قازانچ كر دوو با ملوونىك دۇلار بكەى بە مەكتەب، بكەى بە بىنكەى تەندروستى، ئەمە ەھر وا بەردەوام دەبىت؟ چونكە ئىستا ەھر واىە، ئەو پىرۇژانەى ئىستا ەستىپدەكەن ەھر واىە، ئەو ەى بەيانىش دەست پىدەكات ەھر واىە، سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، مامۇستا (عبدالستار)، فەرموو.

بەرىز عبدالستار مجىد قادر:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە خالى سىيەم لە ماددەى (۱۰۸) باسى داواكارى مۇلئەت دەكات ئەو كەسەى كە داواكارى مۇلئەت دەكات، تەبەن ئەو خۇى دەبىت رىكخراوئىك بىت يان دامەزراوئەكە، يەنى كەسك نىيە بلىى بە تاوانىكى ئابروبەر حوكم نەدراىت، نازانم خۇى موئەسەسە نىيە، چونكە ئەو لەسەر نووسراو ەرجەكانى بەخشىنى مۇلئەتى دامەزراوئەى ناكومى، خۇ كەسكى مەئەوئىيە ئەو، ئەمە يەك دوو من پىم واىە دەبىت ئەم رىكخراوانە، ئەم دامەزراوانەى كە دىن بەشپوئەك لە شپوئەكان ەزارەت زۇر وردەكارى بكات لەو ەى كە نەك ەھر لەسەرەو ە خالىك نووسراو ئىستا دىمە سەرى خالى يەكەم ئايە ئەمە پىرۇگرامەكەيان چىيە لەبەنرەتدا پىرۇگرام و پەپرەويان چىيە؟ باسى چى دەكەن؟ چونكە ئىمە بىنىمان لەم كوردستانە رىكخراوى خىرخوازى ەاتوو، بەلام خەرىكى ەلگىرپانەو ەى خەلك بوو لە موسلمانىەتى و شت، رىكخراوئىكى خىرخوازى بوو ەاتوو خەرىكى بۇ نمونە جاسووسى بوو، رىكخراوئىكى خىرخوازى بوو، بەلام ەاتوو كۆمەللىك خوى خراپى ەئناوئە ناو ئەم كۆمەلگايەى ئىمە، من پىم واىە دەبىت ەزارەت لەم روو ە وردەكارى ئىجگار ئىجگار زۇر بكات لەو مەوزوئە، لە خالى يەكەمىش پىشتىگرى مامۇستا (ەورامان)، ئەو بەرىزانەى دىكەش دەكەم، بەس ەھر من پىسارىكم ەھىە نازانم يەنى بۇچى كاتىك كە باسى ئەو بىنەمايانە دەكرىت بىنەماى گىشتى، ئىنجا باسى بىنەماى

نیشتمانی که دهکات کلتور و شته جوانهکانی کوردەواری خۆمان بنەما گشتییەکان هەمووی لەسەری ھاوڕاپین، باشە بۆ باسی بنەمای ئاینی ناکریت؟ ئەمن هەست دەکەم نازانم لە نووسینی ئەم بنەما ئاینیانە هەلسوکهوتی ئاینی نازانم بۆرا دەکەن؟ بۆچی باس نەکریت؟ ئییمە میللەتیکین خەلکەمان بەراستی بە گشتی هەر لەم هۆلە ئەوەی که موسلمانە مەخسەدم یەعنی لێرانە بلایی کاکە تۆ موسلمانە دەلی لەتۆ موسلمانترم، ئەی کاکە باشە بۆ ئییمە بۆ گرینگی چاک بەو بەها و بەو بنەما ئاینیانە نەدەین که بەراستی کۆمەلگای پێ دەپارێزێت، کۆمەلگای پێ بەختەوەر دەبێت، کۆمەلگای پێ خۆشحال دەبێت، پڕوا بکەن شتیک که مایتە لەناو ئەو خەلکەئیمە که رەبتي بەیەکهو هەیهو خەلک پێی دلخۆشە و خۆی پێ راگرتوو و محەبەت و خۆشەویستی هەبوو بنەما ئاینییەکانە، سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

دەستت خۆش بێت مامۆستا (عبدالستار)، بەلام ئاین بەشیکە، بەها ئاینییەکان بەشیکن لە سیستمی گشتی، نەک بنەما باسی بەها دەکەین. قیەمی ئاینی بەشیکە لە سیستمی گشتی، کاک (یاسین)، فەرموو.

بەرپز یاسین خضر طه:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بەناوی خوای گەورە و مەرەبان، پێشەکی پشتمگیری (لیزا) خان، کاک (چیا)، کاک (د.هەورامان) دەکەم، ئەمن هەر لە سەرەتاوە لەگەڵ ئەو پڕۆژەئیم، بەلام ناعیلاجم چبکەم دەبی قسەئیم هەر لەسەر بکەم دەنا بە جدی حەق وەیه ناکحومی هەر نەمینئیم، بەس حکومەت بی، بەلام مەجبووڕین، قسەکەئیم کاک (علی حمە صالح) ی سەدا سەد راستە یەعنی بە جدی کابرا که بتوانی مەکتەبیک بکاتەو دەشتوانی زەویش بۆخۆی دابین بکات، ئەمن یەک نمونەت پێ دەلێم زەویەکی وەزارەتی پەرورەدی دراوئیم دوو ئەندام پەرلەمانان کتایبیشم بۆ جەنابی وەزیری کردوو من چوار سەلە خەریکم زەویەکەم پێ لێناستینرێنەو زەویەکەیان کردوو بە قوتابخانەئیم ئەهلی، یەعنی لە نەخشەئیم بنەرەتی شارەکەیدا ئەو زەویە بۆ قوتابخانەئیم دانراو یەعنی ئەمن هەتا کتایبەکەم ئاراستەئیم جەنابی وەزیر کردوو ئەو زەویانەئیم که لە نەخشەئیم دادەنرێن لە شارەوانی تاپۆ بکرین لەسەر وەزارەتی پەرورەدی زۆربەئیم مکتەبەکانی کوردستان بینایەکەیان ئیم وەزارەتی پەرورەدی، بەلام زەویەکەیان ئیم شارەوانییە، بۆیە دەستیان دەروات که تێکی بدەن، خالیکی دیکە دەمەوئیم زیاد بکریت یەعنی هەر گەرەکەئیم یان شوینیک که قوتابخانەئیم ئەهلی لێ دەکرێتەو ئییم مندالی شەهیدمان زۆرە بە حوکمی ئەوەئیم ئییمە لافاویک خوینمان داو تا ئەو کوردستانەمان دروست کردوو، بۆیە حەق وایە مەرگیان بۆ دابنرێت هەر قوتابخانەئیم لە هەر پۆلیکی دە دوازدە تەلەبەئیم مندالی شەهید وەرگیرێت، یەعنی ئەو مەرجانە مەرگی زۆر سەیر و سەمەرەن یەعنی بە جدی بەرپز جەنابی وەزیر ئەمن بەیانی دەتوانم بچم مەکتەبەکی دانیم بەو مەرجانە، مەرگی قورسی تیدا نییە، بۆیە داوات لێ دەکەم مەرجهکان قورستر بکەن، کابرا ئەهلییە یەعنی بۆ من زەوی بدەم کاک، یەعنی لەسەر حیسابی من دەبی بێ ئەوەئیم کاک (علی) سەدا سەد راستە بۆخۆشم پرسیارم ئاراستە کردوو ئەو پڕۆژانەئیم رانییە هەر هەموویان هەر ئیم رانییەئیم نییە قەلادزئیم هیچی تیدا نییە، نە بنکەئیم

تەندروستی تېدايە، نە بىنكەى ئاگر كوژئەنەوہى تېدايە، نە مەكتەبى تېدايە، نە رەوزەى تېدايە،
زەوہيەكەش كۆمپانىايەكە داگىرى كردووه دەلى دەيفرۆشم، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەستت خوۆش بېت، (بدریە) خان، فەرموو.

بەرپىز بدریە اسماعیل محمود:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۰۸) بۆ بېرگەى يەكەم پشتگىرى لە قسەكانى مامۆستا (هەورامان)، (روپاك)
خان دەكەم، بۆ بېرگەى دووہميش هەمان پرسىارى (روپاك) خانم هەيە، بۆ بېرگەى سىيەم
پشتگىرى لە قسەكانى مامۆستا (عبدالستار) دەكەم، بۆ پىنجەميش مامۆستا (مسلم) پشتگىرى
دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەستت خوۆش بېت (بدریە) خان، (سوسن) خان، فەرموو.

بەرپىز ياسين خضر طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

يەك روونكردنهوہ بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان ئەو دوو ئەندام پەرلەمانە...

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

نابىت، مۆلەتم نەدايى، ناوى خەلك مەھيئە شكاتت لى دەكەن، بەلى زۆر سوپاس، نابى بەبى
مۆلەت قسە بکەى كاك (ياسين)، (سوسن) خان، فەرموو.

بەرپىز سوسن محمد ميرخان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەسەر بېرگەى يەكەم و دووہم و سىيەم تىبينيم هەيە ئەوہى كە دەلى دەبىت پىرۆژەى
بنياتنانى..

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

(سوسن) خان يەك لەحزە، ئەندامانى پەرلەمان داوا دەكەن كاك (ياسين) روونكردنهوہ بدات، ئايا
پەرلەمانى كوردستانە؟

بەرپىز ياسين خضر طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

حەز دەكەى ناوہكەشيان دەدەم.....

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ناو مەينە لىرە.

بەرپىز ياسين خضر طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەندامى پەرلەمانى كوردستان نين ھى عىراقن.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

باشە، (سوسن) خان، فەرموو.

بەرپىز سوسن محمد مىرخان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من لەسەر بىرگەى يەكەم دووهم و سىيەم تىيىنىم لە بىرگەى يەكەمدا پىشنىار دەكەم بەو شىۋازەى لىبىكرىت دەبىت لىبىردىت لە سەرەتادا بنووسرىت (پىرۆژەى بنىاتنانى دامەزراوەكە ناپىت ناكۆك بىت لەگەل بەها نىشتمانى و بنەما گشتىيەكانى بنچىنەكانى فەلسەفەى پەرورەدە و فېرکردن لە ھەرىم)، لە بىرگەى دووهمدا يەنى دەلېن ناپىت داواكارى مۆلەت رىكخراوىكى سىياسى يان ئاينى بىت يەنى ماناى نىيە لەبەر ئەو مەن پىشنىار دەكەم بەو شىۋازە رىك بخرىتەو (رىكخراوى سىياسى يان ئاينى ناپىت داواكارى وەرگرتنى مۆلەت بۆ دامەزراندنى دامەزراوەى ناھكومى ئاراستەى وەزارەت بكات)، لە بىرگەى سىيەم پىشنىوانى كاك (عبدالستار) دەكەم لە راستىدا فعەلن ئەو رىستەيە زۆر نارىكە چونكە نووسراو پىويستە داواكارى مۆلەت بە تاوانى ئابرو بەر حوكم نەدرابىت، ئەمە ھىچ ماناىەك نادات لەبەر ئەو مەن پىشنىار دەكەم بەو شىۋازەى لىبىكرىت (پىويستە ئەو كەسەى كە داواكارى مۆلەت بۆ دامەزراندنى دامەزراوەى ناھكومى ئاراستەى وەزارەت دەكات بە ھىچ تاوانىكى ئابرو بەر حوكم نەدرابىت)، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بەرپىز وەزىرى پەرورەدە داوا دەكات قسە بكات چونكە دەلى پىسپارەكان لەسەرم كەلەكە دەبن، راستىش دەكات، بفرموون.

بەرپىز ئالان حمە سعید (وەزىرى پەرورەدە):

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سوپاس، ئەگەر كاتمان بەدەيتى بۆ ئەو بەتوانىن ھەندىك روونكردەنەو بەدەين.

بەرپىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بە تەئكىد كات ھەيە، روونكردەنەو بەدە، ففرموون.

بەرپىز ئالان حمە سعید / وەزىرى پەرورەدە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر سوپاس، بەلام مەن يەكەم رۆزىش ھەندىك تەوزىح م بۆ جەنابتان دا، يەك با ئەو كۆتايى پى بىننى ناپى مەكتەبى ئەھلى ھەبىت، چونكە ئەو رۆژە پىم وتن (لتعلیم الاهی و الخاص حق مكفول وینظم بالقانون) دەستوورى عىراقىيە، تەواو لەسەرووى قانونەو ھەيە، ئەمە بابەتىكە يەنى با دايخەين و با ئاواى لىبىكەين بەدەستى ئىمە نىيە، ھەيە و ياساى پى دەرچوو، تەكا ئەكەم بۆ ئەو بە مزايەدە لەسەر يەكتر نەكەين، مەن لە دەبەيەكى ئاوەو ھەتا بزنس نەك لە كوردستان لەسەر كورەى ئەرز نىمە، بەلام بە روحيەتى دەولەتدارى شت دەنووسىنەو، ئىمە كە ئەمانەمان نوسىو بۆ ئەو نىيە ئەو بە پارچەيەك وەرەقە مۆلەتتىكى پى بدرىت، جا تەكا دەكەم بۆيە با بە مەسئولەت قسە لەسەر ئەو بابەتەنەكەين، چونكە ئىمە وەزارەتەين، مەن بۆ خۆم (۱۱۱) ئەندام پەرلەمان لەم ھۆلە ھەيە بەرامبەر بە ھەمووتان بەرپىسپارم، لە (۷/۱۰) لىرە سوئىندم خواردوو بە ئەجرازە بە تەسھىلاتىش باسى گەندەلى ناكەم بە تەسھىلاتىش بە مەبەستى بە يەكى درابى مەسئولم ففرموو بىلەين، بەلام با نەبىتە ئەو بە ئىمە وامان كىرەو ھەوزا دروست بىت، لەبەر ئەو قسەكان دەبىت بە مەسئولەت بىت بەرپىزان، سەبارەت

به قوتابخانەى ئەھلى بەرپىزان سىياسەتى ھۆكۈمەتى ھەر يىلى كوردستان ھى مۇئەسسەساتى ئەو دەۋلەتە تەشجىع كىردى ئىستىسمارىشى تىايە، قانۇنى ئىستىسمارىش ھەيە كە بواری تەربىيە و تەعلیمیش دەگرىتەۋە، لەبەر ئەۋە شتېك كە گرینگ بېت بەلای ئىمەۋە ئەۋەيە ئىمە ماددە بە ماددە لەسەر ئەم پىرۆژەيە برۆين، چونكە باسى باجى تىايە، باسى فورسەى عەمەلى تىايە، باسى رېكارى مۆلەتى تىايە، باسى ھەلۋەشاندنەۋەى مۆلەتى تىايە، باسى ھەموو شتېكى تىايە، زۆرە ماددەكانى شەست حەفتا ماددەيە، بەس لە يەكەمەۋە ھەرچى تورەبى خۇمان ھەيە لەسەر مەكتەبى ئەھلى دەرى بېرىن باش نىيە، با ماددە بە ماددە موناقتەشەى بکەين، بۇ ئەۋەى ئىمەش بتوانين ۋەلام بەدەينەۋە، ئەۋەى كاك (دىارى) باسى دەكات، بەلئى ئەم خالە مەبەست ھەلى پەرۋەردە و فېرېۋونە، ئەۋەى كاك (ياسين) باسى دەكات خەلك لە دەرۋە دېت و بى مستەۋايە نازانم لەم ۋلاتە ئىمە ھەست دەكەين نىزامان جېبەجى كىردوۋە، تەعلیماتمان جېبەجى كىردوۋە، كابرېيەك لە ئەمرىكا نايەت ھەر لەخۇيەۋە بەلئى من بەكالۆرىۆسم ھەيە دەچم لە مەكتەبېك دەرس دەلېمەۋە، دەبېت بېت لە ۋەزارەتى پەرۋەردە شەھادەكەى تەعدىل بكات، بىناسىين، زانكۆكەى موعتەرەفە، باۋەرپېكرائە، باۋەرپېكرائە نىيە، ئىنجا رېگەى پى دەدرېت لە مەكتەب، خۇ مندالى خەلكى لەبەردەستدایە، ئەمە نە پىسكىتە، نە نوقلە لە دوكانىكا، ئەمە سلەيەكى ئىعتىادى نىيە، ئەمە مندالى خەلكە لەبەردەستى ئەمانەيە، لەبەر ئەۋەى ئەو رېكارانە دەگرېنە بەر و بەراستى پەيرەۋىش دەكرېن، ناكىرئ و وينا بکىرېن كە ئەمانە ھىچى نەكرائە، كاك (عبدالستار) فەرموۋى داۋاى مۆلەت لەكى دەكرى؟ داۋاى مۆلەت لە ۋەزارەت دەكرىت لە ماددەى (۱۱۰) ئامازەى پىداۋە، يەعنى ئەگەر بە زمىنەنىش بىخوئىتەۋە ھەموو ماددەكان دەبىينى، كاك حاجى (ھەلكەوت) باسى ماددەيەكى كىرد ئەۋە لە ماددەكانى باشتەر، بەلئى بەلئى بەرپۆۋەبەرايەتە كمان ھەيە ناۋى بەرپۆۋەبەرايەتى خوئىندى ناھكومىيە كە لەم پىرۆژەيە بە بەرپۆۋەبەرايەتى گىشتى لە كۆتايى خالەكاندا كراۋە بەرپۆۋەبەرايەتى گىشتى فېر كىردى ناھكومى، كاك (ھېقىدار) دەلئى خەلك بۇ دەچى لە ئەھلى دەخوئىنى، ۋەلاھى كاك (ھېقىدار) ئەبى تۆ راپرسىيەك لەناۋ خەلكدا بکەى، بۇ من ۋەلامى ئەم پىرسىيارە بەدەمەۋە! ئىمە قوتابخانەى ھكومىمان ھەيە و قوتابخانەى ناھكومىمان ھەيە، دايك و باوك بىرپار دەدات مندالەكەى دەخاتە چ قوتابخانەيەك، ئىنجا ئىستا مليۆنىك و نۆسەد و بىست ھەزار قوتابىمان ھەيە، سەد و سى و شەش ھەزار قوتابى و مندال و خوئىندكار لەناۋ ناۋەندەكانى خوئىندى ناھكومىن داتاي ئەم سالە، بەلام دەبېت خەلك ۋەلامى ئەم پىرسىيارە بداتەۋە، ھەيە ئىمكانىتەى ھەيە مندالەكەى دەباتە ناۋەندىكى ناھكومى، ھەيە ئىمكانىتەى نىيە، بەلام لە بەشەكانى دىكەى ژيان لەخۇى دەگرېتەۋە لەبەر ۋەزىفەكەى و لەبەر دەۋامەكەى، دائىرەكەى و تا سەعات (۴) ئىۋارە لە ئىشە مندالەكەى بردۆتە ئەۋى، ھەيە ھەر حەزى لىيە ئەو جۆرە لە خوئىندى بۇ مندالەكەى دەستەبەر دەكات، ممكىنە خەلكىكىش ھەبى ئەو قسەى من زۆر دەقىق نەبېت حەزىشم لى نىيە بىكەم، بەلام ناچارم، ممكىنە خەلكىكىش ھەبى بۇ چاولېكەرى ئەۋىش مندالەكەى لە مەكتەبېكى ئەھلى بېت، بەلام ئەمەيان ۋەكو ممكىنە قسەى لەسەر دەكەم، بەلام ئايا قوتابخانە ھكومىيەكان و قوتابخانە ئەھلىيەكان نىسبەى نەجايان بەرزترە، ئىمە بەراستى موناقتەسەمان نىيە لەبەينى ئەۋەى قوتابخانەى من مندالى قوتابخانەى ئەھلىش بە مندالى خۇمان دەزانم، ئىمە ھكومەتىن

لېي بەرپرسىن، بەلام ئەگەر داتات لەمن دەوى بۇ نمونە لە يەككە لە قۇناغە كانى (۱۲)ى ئامادەيى
 بېت دەلېم رېژەي دەرچوون لە قوتابخانە كانى حكومى (۴%) زياتر بوو لە رېژەي دەرچوون لە
 قوتابخانە كانى ناحكومى، من ئەك باسى تەنھا يەكە مەكان، باسى ئەو ناكەم سالى پار دوو كچ
 دوو خوشك لە گونديكى قەلادزى كە باوكيان خانە نشينە بۇ نمونە ھەردووكيان كۆلپىزى طبيان
 ھېناوہ لە گەرميان و لە زانكۆي سلېمانى، من باسى پۆلىكى كاملت بۇ دەكەم (۴%)ى زياترېكە،
 بەلام ئەمە گرفتەكە نيبە چونكە ئەو مندالەي لە ناحكوميش دەخوئىنئ ئېمە ھەر لېي بەرپرسىن
 وەكو حكومت، خو ئەو ھەقى چيە، باوك و دايكى ئەو تەبەنى ئەو ھى كىردووہ كە لە
 مەكتەبىكى ئەھلى بخوئىنئ، سەبارەت بەو ھى كە كاك مەلا (ويسى) تيبينى دا تيبينىيە كانى
 پەسەندە، (سوسن) خان ماددەي (۱۰۶) بەراستى ماددەي (۱۰۶) زۆر زۆر وازحە خالى سېيەم
 پرۆگرامى خوئىنئ بەعزىك لە بەرپىزان باسيان كىرد، پرۆگرامىكى خوئىنئ ناوہ نديكى
 متمانە پېكرائى متمانە دەرى ئىودەولەتى، واتا شوئىنئ كە (accreditation) بدات موعتەبەر بېت
 لەرووى ئىودەولەتییەو ھە شويئەكەش جیھانى بېت، پېشكەوتوو بېت، كە دەلېي جیھانى بېت،
 پېشكەوتوو بېت ھەموو موئەسسەسە يەكى (accreditation) لە لای ئېمە موعتەبەر نيبە، ئېمە
 فەرمانى وزاريمان ھەيە (۲۳) موئەسسەسەي (accreditation) مان لە دونيايا ئىعتىبار پى كىردووہ كە
 ئەمانە بۆيان ھەيە تەقدىمى قوتابخانەي ئىودەولەتى بكن، خالىكى ديكە ئەو ھى كاك
 (عبدالستار) فەرمووى ئەو قوتابخانانە كامانەن ئەو قوتابخانەي كە بيانين قوتابخانەي ئەلمانىيە،
 فەرنسىيە، ئىرانىيە، بە سىستىمى كاملى ولاتەكەي خوئىان دەخوئىنئ، بەلام مۆلەت لە ئېمەوہ
 ھەردەگرن، ئىجازەيان لای ئېمەيە، نوئىكردنەو ھىان لای ئېمەيە، سەرپەرشتىكردنەيان ھەر لە لای
 ئېمەيە، دوور نين لە دەستى وەزارەت، ئەو ھى (سەرچنار) خان باسى كىرد كە ئەو دوو ماددەيە
 ئەو دوو جۆرە قوتابخانەيە ھىچ فەرقى نيبە بگەرپوہ بۇ ماددەي (۱) خالى (۲۱-۲۲) تەعريفى
 قوتابخانە قازانچ نەويستە كانى ناحكومى كىردووہ، دەلئ ئەو قوتابخانانەن كە كۆي گشتى
 پارەكە بۇ سوودى دامەزراوہكە سەرف دەكرئت، نمونە شمان ھەيە لە كوردستانە، بەلام لەوہ
 دەچئت پېويست نەكات باسى ئەو قوتابخانانە بكم، تەسويق و تەروىج بۇ ھەندىك لە
 قوتابخانەكان بكم، مامۆستا (عمر گولپى) دەلئ من دژى خوئىنئ ئىودەولەتيم، وەلاھى لە
 سعودىيە كەس دژى خوئىنئ ئىودەولەتى نيبە، مەدارسى ئىودەولەتى ھەيە، لە ئەوروپا ھەيە لە
 شەرقى ئەوسەت ھەيە، مەدارسى ئىودەولەتى چيە؟ ئەم كئىبەي كە ئېمە دامان ناوہ كئىبى
 زانست و بىركارىيە لە قوتابخانەيەكى ئەھلى ئېمە بە زمانى ئىنگلىزى دەخوئىنئ،
 مەدرەسەيەكى ئىودەولەتى ئەم كئىبە ناخوئىنئت، دئت بۇ نمونە ھى كۆمپانىيە كامبرىج
 دامەزراوہي كامبرىج، دامەزراوہي ئەلفا، دامەزراوہي پېرسن، دامەزراوہي (mm) دەھئىنئت كە
 ئەوانە شەرىكاتى موعتەبەرى مناھجن دەلئ ئېمە دەمانەوئت لە قوتابخانەكەمان ئەمە بخوئىنئ،
 ھەموويان كۆمپانىيە پېشكەوتوو جیھانى باوہرپىكرائون، (accreditation) ھەيە، وەزارەتى
 پەروەردە لە رېگەي بەرپوہ بەرايەتى گشتى پرۆگرامە كانى تەصدىقى دەكات، دئت متمانە يەك،
 برانديكى ئىودەولەتى دئنى كە موئەسسەسە يەكى عالەمى سەرپەرشتى دەكات، دئت سىستىمىكى
 ئىشرافى عالەمى دئنى كە ئەمە سەرپەرشتى دەكات، ئەم سىستەمانە لە لای ئېمە ناسراون
 مۆلەتيان پى دەدەين، ئەمە قوتابخانەي ئىنتەر ناشالە، ھۆكارىكن بۇ پېشكەوتن، ھۆكارىكن بۇ

ئاست بەرز، بۇ ئىمە بلىين يەكسەر ئەو قوتابخانە رەفز بکەيتەو، ئىمە لەو ماددەيە نوسيومانە دەبىت ھەموو قوتابخانە ناھکومىيەکان ھاوبەھابن، ھاوکۆک بن لەگەل بەھا نىشتمانىيەکان و بنەما گشتى فەلسەفییەکانى ئەم ياسايە کە لە ھەرىمى کوردستاندا ھەيە بۇ خویندن ئىنجا دوایی باسى ھەندى تەفاصلى دیکەش دەکەم، سەبارەت کاک (سەرکۆ) پرسیارى لى کردم لىرە نەماوہ من پىم خۆشە ئەو پرسیارە ئاراستەى بەرپىز وەزىرى خویندننى بالآ بکات چونکە من مەسئول نىم لە زانکۆکان، ئەگەر زانکۆى قازانچ نەوېست ھەيەچۆن با پىى بلى، بەلام من پىى دەلیم قوتابخانەى قازانچ نەوېست ھەيەو جوانىش بەرپىوہ دەبرىت، خىرىشى نىيە، بۇ نمونە قوتابخانەيەك لەلای ئىمە مندالىك ئەگەر تىچووہکەى لە سالىکدا يەك ملیوون و دوو سەد ھەزار دىنار لەسەر حکومەت بکەوئ ئەم قوتابخانەيە ممکینە ملیوونىك و دوو سەد ھەزار، ملیوونىك و سى سەد ھەزار دىنار پارە لە قوتابىەکانى وەردەگرىت، ئەمە لەناو قوتابخانەكە بۇ پىرۆژەى قوتابخانەكە سەرفى دەکاتەوہ چەند نموزە جىکىشمان لەو بارەيەوہ ھەيە، مۆلەتى خویندن دەفرۆشرىتەوہ؟ من پىم خۆشە ھەر ئەندام پەرلەمانىكى بەرپىز يەك مۆلەتى خویندننى لە (۷/۱۰) ى (۲۰۱۹) ەوہ ھەتا ئىستا بينيوہ فرۆشراوہتەوہ، ئىمە بۆمان تەحويل کردوہ پىمان بلى، ھەر بىدەرى بۇ راي گشتى باسى بکە، بلى ئەو مۆلەتیکە ئىوہ داوتانە، کابرا فرۆشتووہيەتيەوہ، خۆشتان عىلمتان پى ھەيە و چون تەحويلتان کردوہ، چونکە گۆرپىنى خاوەندارىەتى بە قانون تەنزیم کراوہ، ياسای ژمارە (۱۴) ى سالى (۲۰۱۲) کە ئىمە رىنمايىمان پى دەرکردوہ لەسەر ئەساسى ئەوہ ئىش دەکەين، لەبەر ئەمە قسەکان ناکرى بەبى بەلگە بدەن بەراستى، سەبارەت بەوہى کە زەربە دەدەن؟ بەلى زەربە دەدەن، ماددەيەك ھەيە ھەر باسى باج دەکات، بەلام دەلى بەگوپرەى ياسا بەرکارەکان، بەلام من بۆيەپىم خۆش بوو ئەو تەوزىحانە بدەم بۇ ئەوہى ماددە بە ماددە برۆين دوایی بگەينە ئەوئ، بۆچى کاک (مم) نووسراوہ عىراقى و بيانى؟ بەراستى ھەندىك جار ترس ھەيە فەرمانبەرىك ھەلە بکات، من کەسىكى بيانىم دىمەوہ لەوہ دەچىت ئەو فەرمانبەرە وا تىگەيشتبىت کە ئەو بەس بۆى ھەيە بۆعىراقى بى، ئەگەر نەنووسرى عىراقى و بيانى، جا دەبىت ئەوہ بگەرىنیتەوہ بۇ مەحکەمە تەفسىرى بکات، بگەرىنیتەوہ بۇ موشەرىع کە پەرلەمانتارە تەفسىرى بکات بزانى مەبەستەكە چى بووہ لەکاتى دانانیا، ئەم تىکرارە تىکرارىكى ئىجابىيە، تىکرارىکە بۆئەوہى موزەف بزانى کە کەسىكى بيانىش ھات ئەگەر عىراقى نەبىت مافى ھەيە تەقدىم بکات، ئەوہى کاک (ياسىن) باسى دەکات، ئەگەر کابرايەك عەرەب بىت، کابرايەك تورک بىت، ئەجنەبى بى، دەبىت قوتابخانەيەك دروست بکات ئىستىسمار لە کوردستان دروست دەکات خۆ خانووہکە نادات بە کۆلپا بەراستى، ئىستىسمار دەکات، ھەلى کار دەرەخسىنیت، مندال لپى دەخوینىت، بەگوپرەى قانونىش وەرى دەگرىت، يەعنى ئەم قانونەى کە دەرەچىت بەگوپرەى ئەم ياسايە ئىستىسمارى خۆى لى دەکات، ئەوہى کاک (رزگار) باسى کرد داواکار مەرج نىيە دەرچووى زانکۆ بىت، بەرپىزان مەرج بکرىت کە دەرچووى زانکۆ بىت، ناکرىت لەوہ دەچىت موستەسمىرىك ھەبىت پارەى پى بىت، دەولەمەندىك بىت، بازرگانىك بىت، بەلام دەرچووى زانکۆ نەبىت، بەلام خۆى مئەسەسەكە بەرپىوہ نابات، ئەوہى کە موئەسەسەكە بەرپىوہ دەبات مەرج ھەيە كى دەبىتە مودىرى ئەم قوتابخانەيە، وەکو ئەوہى کە لە قوتابخانەيەكى حکومى ھەيە، لەبەر ئەوہى ئىمە ناکرى رىگە لە

خەلك بگرين دوايى فورسەى ئىستىسمار كەم دەكەينەو، خالىكى دىكە وەزارەتى شارەوانى زەوى داو، وەزارەتى تەربىيەش موافەقەتى نىيە ئىمە ھىچ وەزارەتى شارەوانى، ھىچ زەوىەكى نەداو ھىچ قوتابخانەيەك بەبى رەزامەندى ئىمە پروسەكە بەم جۆرەيە، ھەر كەسك دىت قوتابخانەيەكى ئىنتەر ناشنال تەقدىم دەكات دىت پروگرامەكانى دىنئىت بۆلاى ئىمە دەينىرىن بۆ مودىرىيەى عەمامەى مەناھىچ سىستەمى ئەزمونەكانى دىنى بۆلاى ئىمە دەينىرىن بۆ مودىرىيەى عامەى ئىمتحانات ئىنجا نووسراوئىكى بۆ دەكرىت (accreditation) دىنى براندەكەى دىنى كە سەپورتى دەكات، نووسراوئىكى بۆ دەكرىت لەلايەن دەستەى ئىستىسمارەو ھە بۆ ئىمە، ئىمە پىي دەلىين بەپىي ئەو (accreditation) ئەوانە ئىمە لارىمان لىي نىيە ئەگەر ئىو ھە بۆ تەرخان بكن پاشان بەگوپرەى رىكارەكان مۆلەتيان پى دەدرىت، واتا ئىمە عەدەم مومانەعە دەدەين ئىنجا دەستەى ئىستىسمار دەست دەكات بە كارەكانى خۆى، ئەو ھەى كاك (على) باسى كرد لەم كابينەيە لە ئەنجومەنى ئابوورى برىارى سالى (۲۰۲۰)ى جەنابى سەرۆكى حكومت ھەيە، لەپىشتەر ئەو ھەى كاك (على) باسى دەكاتى ھى پىشتەر، ئەگەر بەلگەى ئىستا ھەيە من پىم خۆشە بىداتە دەستەى ئىستىسمار، من پىم خۆشە بىداتە دەستەى ئىستىسمار، چونكە برىارى ئەنجومەنى ئابوورى ھەيە دەلى (كاتىك مۆلەت دەدرىت بە پروژەيەكى وەبەرھىنانى عەقارى دەبىت خزمەتگوزارى قوتابخانەى تىدا بىت)، ئىنجا ئىمە لەرىگەى دەستەى وەبەرھىنانەو ھە تا ئىستا (۱۳) دەرفەتى دروستكردى قوتابخانەمان لە رىگەى بەرپىز سەرۆكى دەستەى وەبەرھىنانەو دەست كەوتو، لە پىشتەر ئەو قوتابخانەى كە ئەو يەكەى نىشتەجىبوونانەى كە لە كوردستانا ھەبوون ئىمە نووسراومان بۆ دەستەى وەبەرھىنان كىردو ھە نووسىومانە چى ھەيە بەگوپرەى ياسا مافى ئەو ھەيە ھەبىت قوتابخانە دروست بكات يەعنى ئىلتىزام بىت لەسەرى قوتابخانە دروست بكات نەيكردىت بۆمان دىارى بكن، ئىمە لەسەر ئەو مەلەفە بەراستى بەدواداچوونى وورد دەكەين لەسەر مەلەفە كۆنەكان، لەسەر مەلەفى تازە برىارى ئەنجومەنى ئابوورى ھەيە، مولزەمە دەستەى ئىستىسمار جىبەجىي بكات بەراستى، ئىنجا ئەو دەبىت لەگەل دەستەى ئىستىسمارا قسە بكن، رىكخراوى سىياسى و ئاينىيەكان چىن؟ حىزبى سىياسى بۆى نىيە قوتابخانە دابمەزىنئىت، تەوزىحى كاك (دىارى انور) ماددەى (۱۰۸) پىنجەمى دەويست، بەرپىزان يەعنى ئىمە ئەو ھەى داواى دەكەين لە قوتابخانەيەكى حكومى بەپىي برىارى ئەنجومەنى وەزىران ھەر مۆلەسەسەيەكى حكومىش دابمەزى دەبىت مۆلەتى بىنا وەرىگرىت، يەعنى ئەگەر تۆ قوتابخانەيەكىش دروست بكەى دەبىت مۆلەتى بىنا وەرىگرىت، مۆلەتى بىناش لەكوپىيە؟ لە شارەوانىيە، رىكار ھەيە بۆ مۆلەتى بىنا، خەرىتەى پەسەندكراو ھەيە، ئى ناكرىت من بىنايەك بۆخۆم وەكو حكومت دروست بكەم بۆ كۆمەلپك مەرج، بەلام داواى زىاتر لەتۆ بكەم، ھەر داواى ئەو ھەى دەكەم كە لەسەر حكومت، من بۆت تەوزىح دەكەم، ماددەكەت بۆ تەوزىح دەكەم، دەلپم ماددەكە وا دەلپت، دەلى ئەو ھەى تۆ بۆ حكومەتى داوا دەكەى دەبىت ھەمان شتىش داوا بكەى لەسەر ئەو ھەى كە لە كە كەرتى ئەھلى قوتابخانەكە بەو مەرجانە دروست بكات، كاك (دىارى) ئەمە بۆيە بۆ جەنابت تەوزىح دەكەم ئەم بابەتە حەقى بەسەر ئەم پروژەيەو ھەيە، ئەم بابەتە باسى يەك شت دەكات دەلى (ئەو كەسەى دىت قوتابخانەيەكى ناكومى دروست دەكات نابىت لەو زىاترى لى داوا بكەين لە دروستكردى مەرجە

ھەندەسىيەكان كە لە مۆلەتى حكومتدا خۆت دروستى دەكەى)، ئەم ماددەيە فەقەت باسى ئەو بابەتە دەكات، سەبارەت بەوھى كاك (مسلم) يەك مۆلەتەمان نەداوہ لەناو وەزارەتى پەرودەردە بەبى پەسەندکردنى لىژنەى ھەندەسى، ھەر مۆلەتەكىشمان داوہ ئىوہ ئەندامانى بەرپىزى پەرلەمانى كوردستان لە ھەموو لىژنە جياوازەكان بەو پەرى شەفافیەتەوہ لە باخچەيەكەوہ ھەتاوہكو ھەموو قوتابخانەكان وەرن سەيرى فايلى ھەموو مۆلەتەكان بکەن ھەر مۆلەتەك لىژنەى ھەندەسى رەفزی كرىپتەوہ، ھەر داواكارىيەك لىژنەى ھەندەسى رەفزی كرىپتەوہ ئىمە رەفزان كرىپتەوہ، دەزانى بۆ؟ لەبەر ئەوہ من حىسابى ئىستا ناكەم، حىسابى بىست سأل ئىعتبارى خۆم دەكەم، ناچم ئىجازەيەك بەدەم بە قوتابخانەيەك دە مەتر لە بەزىنخانەيەك دوور بى، بەيانى بەزىنخانەكە گر بگرىت مندالى خەلك بمرىت مەلەفەكەى ھەلدەنەوہ بلىن لە سەردەمى (ئالان حمە سعید)وہ ئەم مۆلەتە دراوہ، لەبەر ئەوہ پىم خۆشە بىن سەيرى ھەموو مەلەفەكانى مۆلەتەكانى وەزارەتى پەرودەردە بکەن، ئەوہندە بە ووردى كارى لەسەر دەكەين ئەوہى مەندىسەكان رازى نەبن مۆلەتى پى نادەين، ھەتا لەسەر مەسەلەى كارەبا و زەختى عاليش يەنى رەئى مەندىسەكان ئەوہ بى كە نابى ئەم مۆلەتە لىرەدا بدرىت ئىمە نايدەين، چىشمان مۆلەت داوہ پىم خۆشە حەز دەكەم وەكو لىژنە بىن سەيرى بکەن بەراستى، سەبارەت بەوھى كاك (چيا) بەراستى يەك قوتابخانە نىيە تەواو كرايىت لەناو پىرۆژەكان ئىمە وەرمان نەگرىپت، يەك قوتابخانە ھەبى من ئەم شەو وەرى دەگرم، بەرپىزان ئەگەر تەواو نەكرابىت ئەمە بابەتەكى دىكەيە، ئىستا من نمونەى قوتابخانەيەكت بۆ دەھىنمەوہ قوتابخانەى (لالاف) ئىمە بەيانى وەرى دەگرىن بۆچى؟ قوتابخانەكە تۆ ئاوا دەبىنى تەواوہ، ھەموو شتەكى تىايە، رەحەلەى تىايە، وات بۆردى تىايە، ژوورى مودىر رىكخراوہ، بەلام ھەتا كاك (چيا)، بۆ (ھلز) خانىشم نارد پىرئ شەو پرسىارى ئەو بابەتەى لىكردم ئىستا لە ژوورەوہ نىيە، ھەتا وەكو كەتیبەى... (ھلز) خان ئاگادارە ھەتاوہكو كەتیبەى پەنجەرەكانمان نەبەست قوتابخانەكەمان ئىستىلام نەكرووہ بۆ؟ وتمان بەيانى مندالىك بکەوئتە خواروہ لە پەنجەرەيەك دەلپن بۆ ئەو قوتابخانەيە ئىستلام كراوہ، ھەر قوتابخانەيەك مەرچەكانى تىا بىت، بەچى وانە بىژىمان ھەيە بتوانىن مىلاكى بۆ دابنىين، كاك (ياسىن) مندالى شەھىدان حصەى بۆ دانراوہ، بەلام وەكو تەمەنام كرد ماددە بە ماددە موناقتەشە بکەيت ئەگەينە ئەوہى كە ھەموو شتەك لەناو ئەم پىرۆژە ياسايەدا ھەيە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (۱۰۹) بخوئننەوہ، سوپاس بۆ روونکردنەوہكانت، فەرموو.

بەرپىز خدیجە عمر طە:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى دووہم: پىداووستىيەكان لە كاتى پىشكەشکردنى داواكارى مۆلەتدا:

ماددەى (۱۰۹):

يەكەم: دەبىت داواكارى مۆلەت ئەم خالانە لەخۆ بگرىت:

۱- سوودە پەرودەردەيى و فىركارى كۆمەلایەتییەكانى دروستکردنى دامەزراوہكە.

۲- سەرچاوہ دارايیەكان لایەنى پشٹیوانكار.

۳- بېرى كرىي خويىندى سالاڭە و ژمارەى قىستەكان دەبىت كرىي خويىندى بە دراوى نىشتمانى بىت.

۴- مەرجهكانى وەرگرتنى قوتابيان و خويىندكاران و مەرجهكانى گواستەنەوہيان.

۵- پىرۇگرامەكانى خويىندى بەجۇرىك كە لەگەل ئامانچ و فەلسەفەى ئەو ياسايەدا ناكۆك نەبىت.

۶- بنەماكانى دەرچوون و مانەوہ و سىستەمى تاقىكردنەوہكان و سالنامەى خويىندى.

۷- بنەماكانى سەرپەرشتىكردن و ھەلسەنگاندن.

۸- زمانى خويىندى.

۹- بازىنە و قۇناغ و ژمارەى سالەكانى خويىندى.

۱۰- كارامەى داواكاراۋ لە فەرمانبەرەكانياندا.

۱۱- چۇنيەتى دابىنكردنى چاودىرى تەندروستى و چالاكىيە جۇراۋ جۇرەكان.

۱۲- پەيرەوى ناوخۇ پىشنىيازكاراۋ بۇ كارگىرى.

۱۳- رىكارەكانى بەدەست ھىنانى دلنىايى جۇرى.

۱۴- شوينى دامەزراۋەكە.

۱۵- پىشكەشكردنى بەلگەنامەى ئەسۇپاكى لە قەرز و باجى دەرامەت.

دوۋەم: ئەگەر داۋاكە سەبارەت بە دامەزاندنى دامەزراۋەيەكى ناھكومى نىودەۋلەتى يان بىانى

بىت ئەو كاتە پىويستە نوسراۋىكى فەرمى سەبارەت بە بەدەست ھىنانى بەلگەنامەى كاندىد

بوون بۇ متمانە بەخشىن (accreditation) لەلايەن ناۋەندى سەرەكى دامەزراۋە نىودەۋلەتىەكە يان

دەۋلەتە پەيوەندىدارەكە لەگەل داۋاكارىەكە ھاۋىپىچ بكرىت.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

(د.مىحى الدين)، (د.اسماعيل)، (روپاك) خان، (ليزا) خان، (سوسن) خان، كاك (چيا)، كاك (بەجت)،

مامۇستا (عمر)، (روپاك) خان، فەرموو.

بەرىز روپاك احمد رحمان:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

من لەسەر ماددەى (۱۰۹) بىرگەى سىيەم جىگەى دەست خۇشىيە زۇر باشە، بىرگەى پىنجەم

قوتابخانە ھەيەكە دەللى پىرۇگرامەكانى خويىندى لەگەل ئامانچ و فەلسەفەى ئەم ياسايە ناكۆك

نەبىت، بەلام قوتابخانە ھەيە قوتابخانە نىودەۋلەتى ئىستا مىژۋوى ئاينەكان دەخويىندىت

پەرورەدى ئىسلامى ھاۋشىۋەى ئاينەكان ۋەكويەك دەخويىندىت، ئايا ئەۋە چۇن جىي دەبىتەۋە

لەگەل ئەم ياسايە، ھەرۋەھا لە دوۋەم قوتابخانە نىودەۋلەتى لە ھەرىمى كوردستان ئىستا

دەبىنىن ژمارەكانىان زۇرن، مەنھەجىيان جىاۋازە لەگەل مەنھەجى حكومى دىيارە، بەلام لە

قۇناغى ئامادەى كىشەيەكى زۇر بۇ قوتابيان دروست دەبىت بەتايبەت لە قۇناغى پۇلى (۱۲)

چونكە زۇرىنەيان ياخود بەشىكىيان دەتوانم بلىم پۇلى (۱۲) تاقىكردنەۋەى دەرەكىان نىيە، ياخود

ئىستا بۇ نمونە قوتابخانەكانى سابىز ئەگەر ھەشىان بىت قوتابيان نامىنى و مامۇستاشيان نىيە

بۇ پۇلى (۱۲) ە، ئىستا لە قوتابخانەكانى سابىز سەرۋەرانى نىودەۋلەتى پۇلى (۱۲) ى نىيە،

مامۇستاشى نىيە، ۋەزارەتىش تا ئىستا ئەۋ كىشەيەى چارەسەر نەكردوۋە، ئايا ئەۋە چۇن

چارەسەردەبىت، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك (بھجت)، فەرموو.

بەرپز بھجت على ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت ماددەى (۱۰۹) پېداوېستېت پېشكەشكرنا داواكارى بۇ مۆلەتتى، ھەم ماددى (۱۱۰) ھەردووگا رەبتهكا پېكقە ھەى ژبەر ھەندى ئەگەر نمونەبەكى ئەز بېژم بچىك خانىيى خۇ تۇ ئاھا بكەى محەلەكى ژگەرەكەكى ژگەرەكېت شارەكى شارەوانى دېت ئەویدیا مۆلەتا خۇ بۆمن بىنى، نەخشا خۇ بۆمن بىنە، كانى دى توو چ ئاھاكەى، چەند مەساحەتى ئاھاكەى، چەند تەبەقە دى ئاھا كەى، لەوما لقیرى ئەز فەرد بىنم یەعنى دگەل ئەو شەرتىت وەزارەتى دانا كە جھى دەست خۇشېنە، ئەقە ژى لى بېتە ئىزافەكرن، خالا چاردى ئىكى بېژىت شوېنى دامەزراوہكە ئەگەر گەلقى داخازا سايت پلاننى وى دامەزراوى دگەل نەخشەى بىناسازىن وى ژى تەلەب بكەن بۇ ھەردووگ ماددە ماددەى (۱۰۹)، ماددە (۱۱۰) دى كامل تر بېتن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، مامۆستا (عمر)، فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە برگەى يەكەم لە داوى (۱۵) خالەكە من خالىك زىاد دەكەم ئەویش ئەوہىە بەئىننامەيەك بدات كە پابەند دەبېت بە مەرج و تايبەتمەندىبەكانى قوتابيان و خویندكارانى خاوەن پېداوېستى تايبەت چونكە راستە لە ياساكە ھەمانە كە دەبېت ژىنگەى قوتابخانە وا بېت، ژىنگەى بىناكان وا بېت ئەوانە، بەراستى زۆرىنەى موئەسسەسەكان فەرامۆشيان كر دووہ ناگەرپنەوہ بۆى، لەم ياسايە ماددەيەكى سەربەخۇ ھەيە، بەلام زۆر زۆر گرېنگە بۇ ئەوہى ئەو كەسەى دېتە پېشەوہ داوى مۆلەت دەكات بزائى ئەركەكانى چىن؟ بەتايبەتى ئەو ئەركە تايبەتەى لەسەرە لېرە بە خالىك ھەبېت. زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (ليزا) خان، فەرموو.

بەرپز ليزا فلك الدين صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەم ماددەيە برگەى يەكەم كە باس لە داواكارى مۆلەت دەكات ئەگەر بېت و خالىكى دىكەى بۇ زىاد بكرېت بۇ ئەوہى كە ئايا تواناى دامەزراوہكە بۇ وەرگرتنى قوتابى و خویندكار چەندە بۇ سالىكى خویندن؟ قوتابخانەى ئەھلى ھەيە ژمارەيەكى زۆر لە قوتابى يان خویندكار وەردەگرېت بۇ ئەوہى كە داھاتى زۆرتىر بېت، ئەمەش تەئسىر لەسەر تواناكانى قوتابى لەسەر وەرگرتنى دەرسەكان دەكات، بۆيە ئەگەر مەرجىكى بۇ زىاد بكرېت كە تواناى ھەر دامەزراوہيەك بۇ وەرگرتنى قوتابى و خویندكار چەندە بۇ سالىك باشتىر دەبېت لېرە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (د.مخى الدين)، فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە برگەى چوارەمى ئەم ماددەيە دوو جار مەرجهكان نووسراوەتەو بە بۆيە پيشنيار دەكەم بەو شكەى لیبكریت، مەرجهكانى وەرگرتن و گواستنەوہى قوتابيان و خویندكاران، نەك دوو جار مەرجهكان دووبارە بكریتەوہ، خالى پینجەم ئاماژەى بە تەنھا بە پرۆگرامەكانى خویندن کردووہ، بەشیک لە پرۆسەى پەرورەدە و فیركارى بریتییە لە پەرورەدەکردنى نەوہكان، بۆيە پيشنيار دەكەم لەدوای پرۆگرامەكانى خویندن پەرورەدەکردنیش ئیزافە بكریت، خالى شەشەمیان كە باس لە بنەماكانى دەرچوون و مانەوہ و سیستەمى تاقیکردنەوہش سالنامە دەكات پیم وایە دەبیت سالنامەى خویندن بکەویتە پيشەوہ بەم شكە بیت، سالنامەى خویندن و سیستەمى تاقیکردنەوہ و دەرچوون و دەرئەچوون، مانەوہكە بكریتە دەرئەچوون، خالى دەيەم كە باس لە كارامەيى داواكارو دەكات، پيشنيار دەكەم نەك ھەر داواكارو لە كارمەندان، لە فەرمانبەرەكانى دەكات بەلكو كارامەيى داواكارو لە ئەندامانى دەستەى وانە وتنەوہ و فەرمانبەرەكانیدا، لە ھەمان كاتدا لە خالى چوارەم پيشنيار دەكەم جگە لە شوینى دامەزراوہكە ژینگەى دامەزراوہكەش پيوستە رەچاو بكریت، پشنگيرى (ليزا) خان دەكەم لەسەر ئەوہى كە توانای وەرگرتنى قوتابيان لەو دامەزراوہيە چەندە بخریتە بەرباس، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (د.اسماعيل)، فەرموو.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوہلى من پرسيارەك ھەى، خالا سى بيزيتن برى كرپى خویندى سالانەو ژمارە و قیستەكان دەبیت كرپى خویندى بە دراو نیشتمانى بیت، پشتى قى ياسايى دەیتە تەتبیق كرن قى گاڤى ژبا تەتبیقە، چونكە قى گاڤى دەزانم مەدارسى تەنى لدهوكى دۆلارى دیتە وەرگرتن نە بدراڤى نیشتمانى، جا پشتى ئەقە دیتە پەسەند كرن يان ژى ئەمە ھەر ئەقە ھەبوويە، ئەقە ئىكى يا دوئ ئەز بینم خالا شازدى ئیزافەكەن بيزن بەلیننامەيەكا پيشكەش كەت پابەند بى بەھمى ياسايت كارڤەكار لكوردستانى، بەعنى يەكى تەعەھودەكى پيشكەش كەتن مولتەزم بيتن چ ياسا ھەنە مولتەزیمە بيشوانە ياسا باجى چونكى ئەز دزانم ھەندەك باجى نادا، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (د.ريبوار)، فەرموو.

بەرپز ريبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەلبەتە ئەيمە دەزانين قوتابخانەى نپودەولەتى جياوازى زۆرە لەگەل قوتابخانەى ناحكومى، قوتابخانەى نپودەولەتى زۆربەى جار خاوەنەكەى كەسپىكى بيانبيە يان كۆمپانايەكى بيانبيە يان لقيكى ئەم قوتابخانەيە كە نپودەولەتبيە دینیتە كوردستان، بەلام قوتابخانەى ناحكومى دەكریت خاوەنەكەى خۆمالى بیت يان كەسپىكى ھاوالاتى ئەم ولاتە بیت بەس ئيعتيماد لەسەر سيستەمپكى خویندى نپودەولەتى بكات، ئەوہى كە من دەمەویت بليم بەرپز وەزيرى پەرورەدە

ئەو ھەيەھەندى ئەو خاۋەنى قوتابخانە ناھكۆمىيەكان ئەيانە ۋىت بەناۋى ئىۋودە ۋە تىيە ۋە فېل ئە كەسوكارى قوتابيان بەكەن ھەمان كرىي ئەو خويندەنى كە لە قوتابخانە ئىۋودە ۋە تى ۋە ھەردە گىرىي ھەمان ئەو كرىيە لە قوتابخانە ناھكۆمى ۋە رىگىرىي، بە بەلگەنى چى؟ بە بەلگەنى ئەۋەى كە بەبىانۋى ئەۋەى كە ئىعتىماد لەسەر سىستەمىكى خويندنى ئىۋودە ۋە تى دەكات، بۇيە ھەقە ۋە كۆ ۋە زارەتى پەروەردە چاۋدىرىيەكى چىرى ئەو بابەتە بەكەن ناكرىت كرىي خويندەن لە قوتابخانە ناھكۆمى ھەمان ئەو كرىيە خويندەن بىت كە لە قوتابخانە يەكى ئىۋودە ۋە تى، سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:

سوپاس، (سوسن) خان، فەرموو.

بەرىز سوسن محمد ميرخان:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

منىش تىبىنيە كەم ھەر لەسەر بىرگەنى سىيەمە بىرى كرىي خويندنى سالانە ۋ ژمارەنى قىستەكان، ۋ دەبىت كرىي خويندەن بە دراۋى نىشتەمانى بىت، بەپاى من دەبىت كرىي خويندەن لادىرت بىنووسرىت تەنبا بىرى كرىي خويندنى سالانە ۋ ژمارەنى قىستەكان بە دراۋى نىشتەمانى دەبىت، چەند پىرسىارىكىشىم ھەيە لە بەرىز ۋە زىرى پەروەردە پىرسىارە كەم يەكەم سەبارەت بە كرىي خويندەن لە ۋ قوتابخانە ناھكۆمىيەكان ئايا ۋە زارەت ھىچ رۇلىكى ھەيە لە دىارىكىردنى نىرخى كرىي خويندنى قوتابخانە ناھكۆمىيەكان؟ چۈنكە ھەر جار بە كەيفى خۇيان كرىي خويندەن زىاد دەكەن، كەم دەكەن، پىرسىارى دوۋەم مەرج بوۋ دىارىكىردنى كرىي خويندەن لە ۋ دامەزراۋانە چىيە؟ ئەگەر بۇ ئىمە روون بىكىتە ۋە چۈنكە لە ھەندىك ھالەت بىرواتان ھەبىت گۆبىستى ئەۋە بوۋىن كە تەننەت ئەو قوتابخانە لە كرىي خويندنى قوتابيان تەننەت ئەو قوتابخانە يان تەعمىر دەكەنەۋە، ئەۋەش بەراستى كارەساتە بۇيە ئەگەر ۋە زارەت چاۋدىرى زىاتر بىخاتە سەر ئەو قوتابخانە بۇ ئەۋەى كرىي خويندنى زىاتر لە خىزانەكان ۋەرنەگىرى مەمنون دەبىن، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك (چىيا)، فەرموو.

بەرىز چىيا حمىد شريف:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بىرگا سىي دەست خۇشى ل جەنابى ۋە زىرى دكەين، چۈنكە ئەف پىرگە زۆر زۆر گىرىنگە كە بدراقى نىشتەمانى بىن، ھەتا نوكە ئەكسەرىيەت قوتابخانە پار بدۆلار دىتە ۋە رىگرتى، ھەتا پارەنى خارنى زى بدۆلار دىتە ۋە رىگرتى، بىتەنھا يەك ئىزافە ھەيە بىرگا چارى مەرجەكانى ۋە رىگرتى قوتابيان من پى باشە چۈنكى قوتابى ئەھلىنە سەر قوتابى ئەھلى بىتە فەرز كرن ل بەرچاڭگرتنا رىژەكا تىبەت مالباتىن شەھىدا ۋ زىندانىن سىياسى، چۈنكى ھەقى وانە بىنە ۋە رىگرتى ۋ خالى بەرى بەس لقىرى مەرجى قوتابيانە ژبەر ھەندى زۆر سوپاس ئەگەر ل قىرى يان ۋىقەتر بىتە ۋە رىگرتى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۱۰) بخویننەو، فەرموون.

بەرپز حسیبە سعید ابراهیم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پیشکەشکردنى داواكارى مؤلەت و رېكارەكانى وەزارەت بۆ پیدانى:

ماددەى (۱۱۰):

یەكەم:

۱- پیشکەشکردنى داواكارى مؤلەت لە نیوان رۆژى یەكەمى مانگى تشرىنى دووهم و تا رۆژى یەكەمى مانگى ئادار دەپیت.

۲- پیشکەشکردنى داواكارى مؤلەت دواى پیدانى رەسمى پیشکەشکردنى داواكارى كە لە خشتەى پاشكۆى ئەم یاسایەدا هاتوو و هەبوونى گشت مەرجهكانى ماددەى (۱۰۹) لە داواكارودا داىنکردنى گشت پیداوایستییەكانى ماددەى (۱۱۰) دەكریت.

۳- پيش برپاردان لە داواكە وەزارەت مافی داواکردنى گۆرپىنى داواكارىيەكە و ئامادەکردنى هەر پیداوایستییەكى پيوست لەو داواكارىيەدا هەيە بە گۆرپىنى نرخى سالانەى خویندنى پيشنارکراو وە.

۴- وەزارەت لە ماوہى (۶۰) رۆژ لە رېكەوتى پیشکەشکردنى داواكارىيەكە بە گشت مەرج و پیداوایستییەكانەو وەلام دەداتەو ئەگەر لەو ماوہیەدا وەلامى نەدایەو وە داواكارىيەكە بە رەتکراو هەژمار دەكریت.

دووهم:

۱- لە ئەگەرى رەتکردنەوہى داواكارىيەكە لەلایەن وەزارەتەو دەپیت رەتکردنەوہكە بە نووسراو و هۆداربیت لەو بارەدا رەسمەكانى پیشکەشکردنى مؤلەت نادریتەو.

۲- داواكارى مؤلەت مافی دادخوآزى لە برپارى رەتکردنەوہ یان وەلام نەدانەو لە ماوہى دیارىکراو لە ماوہى (۳۰) رۆژ لە رېكەوتى پېراگەياندى برپارەكە یان دواى تپپەربونى شەش رۆژەكە هەيە.

سپېمە: لە ئەگەرى پینەدانى مؤلەت داواكار مافی هەيە دواى نەمانى هۆیەكانى پینەدانى مؤلەت و پیدانى رەسمى نوئ جارېكى دیکە داواى مؤلەت پیشکەش بە وەزارەت بکات.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (مەم)، (بدربە) خان، كاك (مسلم)، (شیرین) خان، كاك (جمال) مامۆستا (عمر)، كاك (هیمداد)، كاك (جمال)، فەرموو.

بەرپز جمال حویز مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من تیبینیم تەنھا لەسەر پیناسەى ماددەكە هەيە رېك بخریت بەو شیوہیە (رېكارەكانى وەزارەت بۆ پیشکەشکردن و داواكارى پیدانى مؤلەت، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك (هیمداد)، فەرموو.

بەرپز ھىمداد صباح بلال:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پېشەكى من دووبارە دەست خۇشى لە لېژنەى پەيوەندىدار و جەنابى وەزىر و وەزارەت دەكەم بەراستى پرۆژە ياسايەكى زۆر زۆر تېر و تەسەلە و جوانە، تېببىنەكەى من لەسەر خالى يەكەمە لېرە مەوعىدىك دانراوہ بۇ پېشكەشكەشكردنى داواكارى مۆلەت لەنپوان رۆژانى يەكەمى مانگى تشرىنى دووہم، رۆژانەى يەكەمى مانگى ئادار، ئەوہ سەبەبەكەى چىيە؟ لەبەرچ ئەو رۆژە دانراوہ؟ زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (شېرىن امين)، فەرموو.

بەرپز شېرىن امين عبدالعزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە داواكارى مۆلەت من پرسىارىكەم ھەيە لە بەرپز وەزىر چى لە ماددەى (۱۱۰)، (۱۰۹)، (۱۰۸) سەبارەتە بە داواكارى مۆلەت و وە ماددەى دواترىش، ئايا پاش ئەوہى ئەم ياسايە چووہ بوارى جىبەجىكردنەوہ ئەم رېكارانە بەلى تەسبىت دەبىت، بەلام بۇ پېشتر ھىچ پېداچوونەوہيەك دەكرىت؟ بە نمونە من پرسىارىكەم ھەيە، لە باغىكى گشتيا لە قەزاي كەلار مەكتەبىك دروستكراوہ مەكتەبەكە كراوہ بە ئەھلى من نزيكەى دوو سالە ئەو سكالايەم داوہ بە داواكارى گشتى بەلام بە حوكمى ئەوہى دەستى مەسئولىكى لەپشتەوہ سكالاكە بەپىي پىويست ناجولپىرئىت، كەواتە ئەو مەكتەبانەى كە ھەم ئەھلىن وە بەرپكارى ناياسايى، لەسەر مولكى گشتى دروستكراون پېشتر ھەبووہ يان پېش ئەم ياسايە چى رېكارىكى لەبەرامبەر دەكرى؟ ياخود ھىچ پېداچوونەوہيەك دەكرىت ياخود نا، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (مەم برھان)، فەرموو.

بەرپز مەم برھان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ياساي چاپەمەنى ژمارە (۱۰)ى سالى (۱۹۹۳)وہ لە ياساي رۆژنامەگەرى ژمارە (۳۵)ى (۲۰۰۷) ئەوہى كە پەيوەندى بە مۆلەت وەرگرتنەوہ ھەيە يان تۆماركردنى كارى رۆژنامەگەرىيەوہ سەفقى مانگىك دانراوہ ئەگەر لە ماوہى ئەم مانگەدا وەزارەت وەلامى نەدايەوہ مۆلەت پېدانەكە موعتەرەفە يەئنى ئىتر ئەوہ قبولكراوہ، پەسەند كراوہ، ئەمە چ شتىكە؟ ئەمە لە روانگەيەوہ كە رىزگرتنە لە خاوەن داخوازىكەو ئەوہى كە داخوازىيەك پېشكەش دەكات، دەبىت تۆ رىزى لى بگرى، دەبىن مۆئەسسەساتى دەولەتى بە بايەخەوہ تەماشاي داخوازىيەكان بكات، خاوەن كارىك داواى كردنەوہى مەكتەبىكى حكومى دەكات دامەزراوہيەكى ناحكومى دەكات ئى كە ئەم پرۆژەيە تەقدىم دەكات پارەى تيا سەرف دەكات لەم حالەتەدا ئىوہ (۶۰) رۆژتان داناوہ لە ماددەى (۴)دا ئەگەر (۶۰) رۆژەكە وەلامى نەدايەوہ واتا قبول نەكراوہ، رەفز كراوہ، لە كاتىكدا بە برىواى من ئەوہ دەبىت وەلام بدريتنەوہ ھۆكارەكانى رەتكردنەوہكەى پى بوترىت، بۆيە باشتر وايە وا موتتەبەعتەرە مەسەلەى برگەى چوارەم ئەوہ باسكرا لەداوى (۶۰)

رۆژەكە ئەگەر وەلامى نەدرايەو ئەو بە مۆلەت پیدراو دادەنریت، ئەگەر واى لیکرا خالى دووهمیان ئەوہى دواتر لە برگەى دووہم واى لیکریت (داواکاری مۆلەت مافی داخوازی لە برپاری رەتکردنەوہە)، واتا یان وەلام نەدانەوہەکە لە ماوہى دیاریکراو لابیریت، لەبەر ئەوہى ئەگەر ئەو بەو شیوہى لیکریت، رەتکردنەوہەکە لە ماوہى (۳۰) رۆژ لە ریککەوتى راگەیاندى یان تێپەربوونى (۶۰) رۆژەكە ھەيە، واتا پێویست دەکات وەزارەت ئەم جوړە داخوازیانە بە نەزەرى ئیعتیار وەرگیریت، بەو شیوہیە بێت، سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

مامۆستا (عمر)، فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پشتگیری لە قسەکانى كاك (مەم) دەكەم، مۆئەسسەسەکانى حكومت ئەبى پشتگیری وەبەرھێنەران بکەن، ھانى وەبەرھێنان بدن لە ریکارە کارگیرییەکان، مادەم ئەمە مافیكى دەستوورییە دروستکردنى قوتابخانە و ناوھندى پەروەردەيى ناحکومى بۆیە پێشنیار دەکەم وەزارەت لە ماوہى (۳۰) رۆژدا لە ریککەوتى پێشکەشکردنى داواکارییەك بە گشت مەرج و پێداویستیەکان وەلام بداتەوہ، ئەگەر لەو ماوہیە وەلامى نەدایەوہ ئەوہى تیا نەبیت بە ھىچ جوړیک وەزارەت مۆئەسسەسەيەكى گەورەيە پەسپۆرى ھەيە، شارەزايى ھەيە، لیژنەى ھەيە، کارمەندى ھەيە، یەعنى ئەمە فەرامۆشکردنى داواکارییەك، پاشان (۶۰) رۆژ دوو مانگ دەکات ھەر خۆى لەولا کاتى تەقدیمکردنى مۆلەت نیشان کراوہ و ابزانم یان سى مانگە چوار مانگە شتىكى ئاوايە مەحدودە، جا لە (۶۰) رۆژیشدا وەلامى نەدەیتەيەوہ و دواى ئەو خەریكى ریککردنەوہى مەرجەکان بێت ئەوہ دیسانەوہ سالیكى لە کيس چوو، دەبیت دیسان دەبى سالیكى تر مۆلەت... بەراستى ئەمە قورسە، ئیزعاجکردنى وەبەرھێنەرانە، خالیكى تر لە برگەى دووہمدا خالى یەكەم دەلى (پارەى رەسمەكەشى بۆ نادریتەوہ) یەعنى وەزارەت وەلامیشى ناداتەو، پارەى رەسمەکانیش ناداتەوہ، ئەوہ ھەست دەکەم ئیجھافە بە حەقى وەبەرھێنەر، ئەگەر لە کاتى یاسایدا وەلام درايەوہ ئەوہ رەسمەکانى بۆ نەگەرپنریتەوہ، واتا ئەگەر وەزارەت پابەند بوو لە ماوہى (۳۰) رۆژدا یان ئەو رۆژەى دەچەسپى وەلامى دایەوہ قەى چى دەکات با رەسمەکانى بۆ نەگەرپنریتەوہ، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (بدریە) خان، فەرموو.

بەرپز بدریە اسماعیل محمود:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۱۱۰) برگەى یەكەم، خالى چوارەم ھەمان پێشنیاری كاك (مەم) ھەبوو پشتیوانى لى دەكەم، بەلام لیرەدا كە دەچیتە برگەى دووہم لیرە كە وەلام ناداتەوہ دەچیتە برگەى دووہم تیکگیرانیك ھەيە كە دەلى (لە ئەگەرى رەتکردنەوہى داواکارییەك لەلایەن وەزارەتەوہ دەبیت رەتکردنەوہەكە بە نووسراو ھۆدار بێت لەو بارەدا رەسمەکانى پێشکەشکردنى

مۆلەت نادىتەو، ئەمە لىرەدا لەگەل خالى چوارەمى بىرگە يەكەم تىكىگىرانىك ھەيە، پىشتىگىرى لە قسەكانى مامۇستا (عمر) دەكەم، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (د.اسماعيل)، فەرموو.

بەريز اسماعيل على طه:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەز پىشتەقانىا كاك (مەم)ى دەكەم، بەس ئەز دىيىزم پىتقىيال سەر وەزارەتى مودەي (٦٠) رۆژا دا وەلامى بداتەقە يان قەبولكرنى يان رەفز كرنى، ئەما ئەكە بىيىت نە رەفز كرىبتن جواب نەدايىتەقە برەفزي حسيب بيت فيعلەن دى زەرەرمەند بيتن، چونكى دخيلاقان ھەيقاچ دەبيت گەلەك تەھيەئى و گەلەك كاريىت خو بكتەن و ھەمى ئى تىچ و مەسرەفە، ژبەر ھندى ئەز نايىنم ئەقەيا عادل بيت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك (مسلم)، فەرموو.

بەريز مسلم عبدالله رسول:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

دىارە لە خالى چوارەم لە ماددەي (١١٠) باس لە ئەگەرى داوى تىپەپوونى (٦٠) رۆژ لە وەلام نەدانەوھى بە رەتكرارە حيسابە، بەلام لە خالى دواتردا رىگە دروستەكە ئەوھيە كە ھۆكارى رەتكردەنەوھى مۆلەتەكە بنووسرى و وەلاميش بداتەو، بۆيە داوا دەكەم ئەو بەشەي ئەخىرى كە وەلام نادىتەوھى لە خالى چوارەم لايىرىت، چونكە لە بىرگەي دووھمدا بە وازحترو بە تەندروست تر نووسراو، كە وەلام بدىتەو، ھۆكارەكەشى بنووسرى، چونكە لە خالى سىيەمدا دەلى (لە ئەگەرى پىنەدانى مۆلەتەكە خاوەن مۆلەت دەتوانى گرفتەكەي چاك بكات دووبارە داوا بكاتەوھى كە مۆلەتى نوئى پيشكەش بكات)، پىشتىگىرى لە قسەكانى مامۇسا (بدرىە)، مامۇستا (عمر) دەكەم بۆ ئەوھى كە ئەگەر ھاتوو داواكار مۆلەتەكەي رەتكرارە لە باجەكە بىەخشرى، ياخود رەسمەكەي پىن بدىتەو، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەي (١١١) مان بۆ بخويىنەو، فەرموو.

بەريز ئاشنا عبدالله قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى چوارەم: پىدانى مۆلەت و دەرئەنجامەكانى

ماددەي (١١١):

يەكەم: تەنھا پاش بىرارى وەزىر بە پىدانى مۆلەت و بەجىھىننى ئەم ئەركانەي خوارەوھى مۆلەت

بە كاريپكرارە ھەژمار دەكرىت:

١-پىدانى رەسمى دامەزراندن.

۲- دانانى دلتيايى بانكى به برپك كه وهزير به رينمايى برپارى لى ديدات و بو ماوهى (۳) سال دهبيت، نهويش بو دلتياوون له بهرپوهبردنى كارى دامهزراوهكه و بهشيويههكى باش، لهكاتى نوپكردنهوهى مؤلتهدا دامهزراوهكه پابهند دهكرت به نوپكردنهوهى دلتيايى بانكى.

۳- پيشكه شكدنى نهو پيداويستيانهى ديكه كه وهزارهت به پيوستى دهزانيت. دووهم: پيدانى مؤلتهى باخچه و قوتابخانه و پهيمانگا ناحكوميههكان بهپيى پيوست و پلانى وهزارهت و جورى پسپورييهكان دهبيت.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكى پهرلهمان:

ماموستا (عمر)، فهرموو.

بهريز عمر عبدالله فتاح:

بهريز سهروكى پهرلهمان.

سهبارت به برگهى يهكه م، خالى دووه م من پيشنيار دهكه م ليره برهكه ديارى بكهين نهويش به برپك (۵%) كوى سهرمايهى خهملينراوى پروژهكه بيت، بهشيويهى نهقدى له بانك، يهعنى ئيشيكي زور قورس نيهه دهكرت سهرمايهداريش پابهند بكرت بهو بره پارهي، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكى پهرلهمان:

(سوسن) خان، فهرموو.

بهريز سوسن محمد ميرخان:

بهريز سهروكى پهرلهمان.

من پيشنيار دهكه م ليره برگهيهك زياد بكرت، ليژنهيهك دواى نهوهى كه نهو دامهزراويهه هاته تهئسيسكردن لهلايهن وهزارهتهوه سهردانى نهو قوتابخانهيه بكات بو نهوهى بزائين ئايا تهواوى نهو مهرجانه رهچاو كراون يان نا، چونكه ئيمه بينيومانه له ههنديك له قوتابخانهكان بهراستى بو نمونه باخچهيه بو قوتابيان دابين نهكراوه دواى نهوهى كه قوتابيهكان وهرگيراون له تهواوى نهو كاتهى خويندن ههم تهعميرات دهكرت، ههم باخچه دروست دهكرت، نهويش لهگه ل نهو رينمايى و نهو ياسايه بهراستى ناگونجيت، له بهر نهوه پيشنيار دهكه م ليژنهيهكى وهزارهت چاودير بيت و سهردانى نهو قوتابخاناه بكات كه تهواو دهبيت، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين/ سهروكى پهرلهمان:

زور سوپاس، ماددهى دواى نهو، فهرموو.

بهريز ئاشنا عبدالله قادر:

بهريز سهروكى پهرلهمان.

ماددهى (۱۱۲):

يهكه م: ريگه به دهست بهكاربوونى هيچ دامهزراويههك نادريت و ناتوانيت قوتابى و خويندكار وهربرگريت تا بهپيى حوكمهكانى نه م ياسايه مؤلته وهرنهگرريت.

دووه م:

۱- نهو كهسهى مؤلتهى دامهزراندنى دامهزراويههكى ناحكومى وهردهگرريت دهبيت له ماوهى يهك سال له روى وهرگرتنى مؤلتهكه دامهزراوهكهى دهستبهكاربيت و تنها يهك جار و بو ماوهى يهك سال و ماوهكهى بو دريژ دهكرتتهوه.

۲- ئەگەر دروستکردنى تەلارى دامەزراوۋەكە بەپېيى مەرجەكان زياتر لە دوو سالى لە رۆژى وەرگرتنى مۆلەت خاياند دەكرېت ماوۋى يەك سالى تىرىش بدرېت بە خاوەن مۆلەت بە مەرجەك رەسمەكان بەدات.

۳- درېژكردنەوۋى ماوۋەكاتى ھاتوو لە خالەكانى (۲،۱)ى ئەم بېرگەيە بە بېريارى وەزىر لەسەر داواى خاوەن مۆلەت و پېشنيارى بەرپۆۋەبەرايەتى گىشتى خويىندى ناھكومى دەپت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

مامۇستا (عمر)، فەرموو.

بەريز عمر عبدالله فتاح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەوۋى كاك (على) لە ماددەى پېشوو تر باسى كرد بلفعل واقيعە ژمارەيەكى زۆر پرۆژەكانى وەبەرھيىنان بىناى داينگە يان بىناى قوتابخانەيان دروست كردوو خويان بەكارى دەھيىن، بۆيە من بېرگەيەك پېشنيار دەكەم لەم ماددەيەم بە باش زانى، بە زنجىرى چوارەم مۆلەتى ناھكومى بە بىنايەك نادريت كە لە چوارچيۆۋى پرۆژەكانى وەبەرھيىنان دروستكارون و مولكى گىشتىن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەست خۆش، (د.رېبوار)، فەرموو.

بەريز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماوۋى دوو سالى رابردوو مەعمەيەك دروست بوو لەسەر قوتابخانەيەكى نېودەولەتى بە ھۆكاريكى سىياسى ولاتىك تەدەخولى كرد كە من نامەويت ناوى قوتابخانەكە و ھۆكومەتەكە بېن، دەولەتەكە، بە ھەر حال ھەر چۇنيك بېت ئەو قوتابخانەيە مافى مولكدارى لى وەرگىراوۋە لە كۆمپانيايەكە كە قوتابخانەيەكى نېودەولەتى بە كەسيكى سەرمايەدارىكى ھەولپىر درا، ئايا ئەم قوتابخانەيە ئىستا بە نېودەولەتى ھەژمار دەكرېت يان بە قوتابخانەى ناھكومى ھەژمار دەكرېت؟ ئايا دواى ئەوۋى كە خاوەندارىيەتەكەى چوو بۆ كەسيك بابليين سەرمايەدارىكى كوردستانە، ئىستا ھەموو مەرجەكانى قوتابخانەى نېودەولەتى بەشېك لە مەرجەكان دابىن ناكات، بۆ نمونە تەتبيق ناكات، بۆ نمونە لە كلاسېكا بەپېيى ستانداردى نېودەولەتى كە پېويستە (۲۰-۱۵) قوتابى تىدا بېت ئىستا (۴۰-۴۵) قوتابى تىدايە، يەنى گۆرانكارى كراوۋە لە مەرجەكانى، ئايا وەكو وەزارەتى پەرورەدە چۇن مامەلەتان لەگەلى كردوو؟ ئاگادارى ئەو تەفاسىلەن؟ بەريز وەزىرى پەرورەدە، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (۱۱۳)، فەرموو.

بەريز شەمۆل اشين صابر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى پېنجمە: نوپكردنەوۋى مۆلەت:

ماددەى (۱۱۳):

يەكەم: دەبىت داواكارى نوپىكردنەۋەي مۆلەت پېش بەسەرچوونى مۆلەتتى كارپېكراۋ لايەنى كەم بە سى مانگ پېشكەش بە ۋەزارەت بىكرېت. دوۋەم:

۱- نوپىكردنەۋەي مۆلەت ھەر سى سال جارىك دەبىت.
۲- رېكارەكانى نوپىكردنەۋەي مۆلەت بە رېنمايىيەك كە ۋەزىر دەرى دەكات رېك دەخرېت بە رەچاۋكردنى ئەۋەي كە ۋەزارەت دەبىت لە ماۋەي (۳۰) رۆژدا لە رۆژى پېشكەشكردنى داۋاى نوپىكردنەۋەي مۆلەت بە گشت پېداۋىستىيەكانىيە ۋە بېيار لەسەر نوپىكردنەۋەي يان رەتكردنەۋەي داۋاكە بدات.

۳- ئەگەر گشت مەرجەكانى نوپىكردنەۋەي مۆلەت لە داۋاكارىيەكەدا ھەبوو مۆلەتەكە نوپى دەكرېتەۋە.

۴- لە كاتى نوپىكردنەۋەي مۆلەت دامەزراۋە ناھكومىيەكان مافىيان ھەيە لەسەر ھەمان نىرخى سالانەى خويىندىن كە پېش نوپىكردنەۋەي مۆلەت ھەيان بوۋە بەردەۋام بن.
۵- ئەگەر نوپىكردنەۋەكە سەبارەت بە دامەزراۋەيەكى ئىۋدەۋلەتى يان بىيانى بوو دەبىت دامەزراۋەكە نوسراۋى متمانە (accreditation) نەك كاندىدبوون لە دامەزراۋە ئىۋدەۋلەتتەيەكە يان دەۋلەتە بىيانىيەكە ھاۋپېچ بىكات.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:

قىسەى ھەيە؟ (د.شايمان)، فەرموو.

بەرپىز شايمان كاكە صالح محمد:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

پېم وايە خالى سىيەمى بىرگەى دوۋەم تىھىل ھاسىلە، يەئنى ئەگەر ھاتوو مەرجەكانى نوپىكردنەۋە ھەموو مەرجەكانى تىدابوو ئەى خۇ مۆلەتەكەى ھەر پى دەدرى، بۇيە پېم وايە لىبىرېت ئەۋە باشترە، كە ھەموو مەرجەكانى تىدا بوو مۆلەتەكە ھەر ۋەردەگرېت، سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، ماددەى دواى ئەۋەمان بۇ بخويىننەۋە، فەرموون.

بەرپىز شەمۇل اشىن صابر:

بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

لقى شەشەم: دەستبەردارىبوون لە خاۋەندارىيەتى مۆلەت و گواستىنەۋە:

ماددەى (۱۱۴):

يەكەم: خاۋەنى مۆلەت تەنھا پاش تىپەرىبوونى (۴) سال بەسەر دامەزراندى دامەزراۋەكە بەشىۋەيەكى كىردارى مافى دەستبەردارىبوونى خاۋەندارىيەتى مۆلەتەكەى ھەيە.

دوۋەم:

۱- خاۋەن مۆلەت ناتوانىت بى رەزامەندى فەرمى ۋەزارەت و ھەبوونى گشت مەرجەكان لە ۋەكەسى داۋاكارى بىتتە خاۋەنى دەستبەردارى مۆلەتەكەى بىت.

۲- لەكاتى ھەبوونى مەرجهكان لە داواكاردا ۋەزارەت داواكارىيەكە پەسەند دەكات لە ماوئەيەكە كە نايبەت لە (۶۰) رۆژ تىپەپەر بكات لە رىككەوتى پيشكەشكردنى داواكارىيەكە بە گشت پيداويستىيەكانىيە ۋە.

سەيپەم: مۆلەت نادىت بە ھىچ كەسەكە كە لە ماوئەيە (۶) سالى پيشتر دەستبەردارى خاۋەندارىيەتى مۆلەتەك بىيت كە مۆلەتەكەي ھەلۋەشپىنرايىتە ۋە.

بەريز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەي ھەيە؟ دكتورە، فەرموو.

بەريز شايان كاكە صالح محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرگەي سەيپەم ھەمان ناوئەرۆكە لەگەل بەرگەي ھەوتەمى ماددەي (۱۰۸) يان ئەوئەتە دەتوانىن ئەو بەرگەيە لابەرىن لە بەرگەي ھەوتەم تەنھا ئەوئەندە زىاد كەين لە كۆتايى دىرەكە يان مۆلەتەكەي ھەلۋەشپىنرايىتە ۋە يان ئەوئەي تر لابىرىت ۋە بەرگەي ھەوتەمى ماددەي (۱۰۸) لابىرىت ۋە ئەوئە بىيىتە ۋە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

دەستتان خۆش بىت، كاكە دكتور، فەرموو.

بەريز اسماعيل على طە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

خالا سەي من تىبىنيا لسەر مۆلەت نادىت بە ھىچ كەسەكە كە لە ماوئەيە (۶) سالى پيشتر، ئەز بىيژم نا سالى تەخىد نەكە بەس ئەم جار تەخىد كەين مەرپە بىيژىن يەكجارىش ئى دەسبەردارى خاۋەندارىيەتى بىت جارىكى تر مۆلەتى پى نادىت، نە بەس بوو سالى، چونكە مەعنا ۋى بوو خۆ تىجارەت دكەت مۆلەت ۋەردەگرى، مۆلەت دەفروشى، سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلن، (گلىزار) خان، فەرموو.

بەريز گلىزار رشيد حاجى:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پرسىيارەك ئاراستەي ۋەزىر دەكەم خىكمەت لە ۋە چىيە كە تىپەپوونى (۴) سالى ھەق تصروفى تىدا ھەبىت؟ خىكمەت لە ۋە چىيە لە ۋە چوار سالى؟ زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

دواي ئەوئە ماددەيەكەمان بۇ بخوئىننە ۋە، ماددەي (۱۱۵)، فەرموو.

بەريز شەمۆل اشىن صابر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۱۱۵):

يەكەم: لە ھالەتى مردنى خاۋەن مۆلەت مۆلەتەكە بۇ مىراتگرەكەي دەگوازىتە ۋە بە مەرچىك گشت مەرجهكانى پىدانى مۆلەتى ھاتوو لەم ياسايەدا لە مىراتگرەدا ھەبىت.

دووهم: له كاتى بوونى مهرجه كانى ئەم ياسايه له ميراتگردا ميراتگر يان نوينه ريكي ده توانيت كه سيك كه مهرجه كانى تيدا بيت به بهرپوه بردنى دامه زراوه كه هه لېژېردرېت، هه روه رها ده توانيت دامه زراوه كه بفرؤشيت يان دهستبهردارى بيت بو كه سيك كه مهرجه كانى پيدانى مؤله تى تيدا بيت.

سييه م: ئەگەر مهرجه كانى وهرگرتنى مؤله ت له ميراتگردا يا نه وهى نوينه رايه تى ده كات بوونى نه بوو ئەوا دامه زراوه كه ده فرؤشريتته وه يان دهستبهردارى ده بيت بو كه سيك كه مهرجه كانى وهرگرتنى مؤله تى تيدا بيت.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

كى قسه ي هه يه؟ (د. اسماعيل)، فهرموو.

بهريز اسماعيل على طه:

بهريز سهروكي په رله مان.

ئەز بينم خالا سييي يه عنى پيتقيا وازحتر لبيت باشه ئەگەر نه هاته فرؤتن ئەگەر ئەو مهرج دكه سيدا نه بوو دى مه سيرى وان قوتايان قى دقئ دامه زراوه يى دى چبيت؟ يه عنى پيتقيا ديماهيكى ئەگەر ئەقه ئەقه ئەگەر ئەقه هه مى چى نه بوو حكومه ت وه كو وه زاره تا ته ربيى ريقه ببه ت به رده وامى ريقه بردنا وى دا بدات حه تا بگه هيته قؤناغه كا سلامه تيى، تو نا چبيت دوو سأل بمينى، سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

سوپاس، (د. ريبوار)، فهرموو.

بهريز ريبوار عبدالرحيم عبدالله:

بهريز سهروكي په رله مان.

مه سيري قوتابى، چاره نووسى قوتابى زور گرینگتره له دامه زراوه ك، يه عنى له ناكاو ئەگەر ئەو بلپين ميراتگره كه ي ئەو مهرجانه ي تيدا نه بوو، دامه زراوه كه فرؤشراوه، ئەى چاره نووسى قوتابيه كان، ئەمه پرسيارى يه كه م، پرسيارى دووه م له حالتى كدا ئەگەر فرؤشرا ئايا پاره كه ي بو خه زينى حكومه ت و وه زاره تى په روه رده ده بيت يان چى ليده كرېت ئەو پاره يه؟ سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

مادده ي دواى ئەوه، فهرموو.

بهريز گلاويژ عبید عثمان:

بهريز سهروكي په رله مان.

مادده ي (۱۱۶):

يه كه م: دامه زراوه ي ناحكومى مافى گواستنه وهى بو ته لاريكى تر هه يه.

دووه م: مهرجه كانى گواستنه وهى دامه زراوه كه له ته لاريك بو ته لاريكى ديكه به ريئمايى كه وهزير ده رى ده كات ريك ده خرېت.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكي په رله مان:

كى قسه ي هه يه؟ مادده ي دواى ئەوه، فهرموو.

بەرپز گلاویژ عبید عثمان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تەوهری چوارەم: بارەکانی ھەلۆھشانەنەوھی مۆلەت

ماددە (۱۱۷):

لە ھەر یەک لەم بارانەیی خوارەووەدا ئەرکی وەزارەتە لە ماوھی (۶۰) رۆژدا مۆلەتی دامەزراوھی ناھکومی ھەلۆھشێنپتەوھ:

یەکەم: کاتیەک دامەزراوھیەک دەفرۆشرێت یان خاوەنەکھی دەستبەرداری دەبێت بەبێ رەزامەندی فەرمی وەزارەت.

دووھم: کاتیەک دامەزراوھیەک بەردەوام دەبێت لە داخستنی دەوام بەرووی قوتابیان و خۆبندکاران زیاتر لە یەک ھەفتە و بێ ھۆی رەوا و بێ گویدان بە ھۆشدارھی فەرمی وەزارەت. سییھم: کاتیەک دامەزراوھیەک دەگوازیپتەوھ لە تەلاریک بۆ تەلاریکی دیکە بێ رەزامەندی فەرمی وەزارەت.

چوارەم: کاتیەک خاوەنی مۆلەت لەکاتی دیاریکراودا داوا سەبارەت بە نوێکردنەوھی مۆلەت پێشکەش بە وەزارەت ناکات بێ گویدان بە ھۆشدارھی دووبارەھی وەزارەت سەبارەت بە بەسەرچوونی مۆلەتی کارپیکراو.

پینجھم: کاتیەک دامەزراوھیەک لەو کاتھی بەپێی بریاری مۆلەت بۆی دیاریکراوھ دەستبەکارنابێت بێ بوونی پاساویکی رەوا کە لەلایەن وەزارەتەوھ پەسەند کرابێت.

شەشھم: کاتیەک دامەزراوھیەکی ناھکومی نیودەوڵەتی یان بیانی متمانەھی ئەکریدیتەیشنی ئەکادیمی لەدەست دەدات لەو کاتەدا دامەزراوھەک دەکرێت بە دامەزراوھیەکی خۆمالی. ھەوتھم: کاتیەک سەلمپنرا کە بریاری پیدانی مۆلەت لەسەر بنەمای بەلگە و نوسراویکی ساختە بێت.

ھەشتھم: کاتیەک خاوەن مۆلەت پاش ئاگادارکردنەوھی دووبارەھی فەرمی لەلایەن وەزارەتەوھ بەلگەنامەھی ئەستۆپاکی پێشکەش نەکات.

نۆیھم: کاتیەک دامەزراوھەک پابەند نابێت بە ئەرک و پابەندی یاسایی و کارگێریەکانی سەرەرای ھۆشدارھی دووبارەھی وەزارەت.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کئی قسەھی ھەیە؟ (د.رێبوار)، فەرموو.

بەرپز رێبوار عبدالرحیم عبداللە:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

خالی ھەوتھم کە باس لە سەلمانندی بەلگەنامەکە دەکات ئایا تەزویرە یان راستە، ئەوھ پێویستە پێش پیدانی مۆلەت، دەبێت وەزارەتی پەرورەدە ئەرکی بەدواداچون بکات ئایا کە ئەو بەلگەنامانە دروستن یان نا؟ ئەگینا کە کەوتە دوای مۆلەتەکە من پیم وایە ئەمە وەکو تیبینی وەرگیڕیت.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، (د.شاپان)، فەرموو.

بەرپز شايان كاكە صالح محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هەموو لايەك ماندوو نەبن، هیوادارم تەحەمولی ئەو موداخەلەییەم بکەن، بەرپزان لە لاپەرە (۱۰۱) مەرجه كانی بەخشینی مۆلەتی دامەزراوەی ناحکومی لەو لاپەرەییەدا باس لە برپگەى چوارەمی ماددەى (۱۰۸) ئاماژە بەو دەدات بەلگەنامەى ئەستۆپاکی لەگەڵ داواکاری مۆلەت پێشکەش دەکات، ئەوەى كە داواى مۆلەت دەکات، لە خالى (۱۵) ی برپگەى (۱) ی ماددەى (۱۰۹) بەلگەنامەى ئەستۆپاکی یەکیكە لە خالەکانی پێداویستییهکان لەکاتی پێشکەشکردنی مۆلەت، کەواتە ئەگەر هەر لە سەرەتاوە بەلگەنامەى ئەستۆپاکی نەبێت مۆلەتی نادەیتى کەواتە چۆن لێی دەستپێتەو، من وەها تێی گەیشتووم، لەگەڵ پێشکەشکردنی مۆلەتەكە بەلگەنامەى ئەستۆپاکی پێشکەش دەکات، ئەگەر بەلگەنامەى ئەستۆپاکیەكەى هەبوو ئەوجا مۆلەتەكەى دەدەیی، یەئى کەواتە چۆن مۆلەت داوەتى لێرانە هەتا هەلى وەشپێنەو لە خالى هەشتەم، بۆیە پیم وایە دەبێت ئەو خالە لابردریت، ئەگەر روونکردنەوەشى پێویستە، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

دواتر دەرفەت دەدەین، (د.اسماعیل)، فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

خالا سیی بیژیتن کاتیك دامەزراوەیەك دەگوازیتەو لە تەلاریك بۆ تەلاریكى دیکە بى رەزامەندی فەرمى وەزارەت. ئەز بیژم ئەو رەزامەندی بلا ببیتە بى ئاگەهدارى نە رەزامەندی چونکە ئەقە واقیەن لکوردستانى دروست بوو دەمى کۆرۇنا چى بووى هەندە مەدارسپت هەندە بینایەتا ئاڤا بوون گەلەك کراوەنە زیدەیا گران بوو، تەواصل دگەل وەزارەتا تەریبى کرن ئەم نەشپین تەکالیفا کرى بدەین مەدقیت ئەم نەقل ببین، وانا گوتى دەوام نینە، ئەو مەجبوریوون خۆ نەقل کرن، وەکو خۆ قەگواستین هاتنە سزادان و عقوبەکرن، عقوباتى گران ژى بوون، سەد ملیۆن هاتیە عقوبەکرن، فە ئەقە نەیا عەمەلییە، ئەز بیژم نە بى رەزامەندی بیژیت بى ئاگەهدارى، مادەم ئاگەهدارى وانا کریبە چونکو هەندە جارن هەندەك زروفیت قەهارن، باشە مەدرەسەك هاتە خارى هەرقت هەرقت تەواو یەئى هەدم چیبوو هەرقت ئى باشە پێویستە رۇژا باشتر بپنە قەگواستن، ئەو رەزامەندی فەرمیا رەسمى موحتاجى ریکارانە، داخازەکا، تەلەبەکا، مواجهە وەزیرییه، مواجهە مودیر عامییه، شینا ئەوئى خرئى بى بیژنى بیئاگەهدارى وەزارەتیدا یەئى ریک ساناهیتەر لیبکەڤیتن، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەو هەمان بۆ بخویننەو، بەلى بەرپز وەزیر، فەرموو.

بەرپز ئالان حمە سعید/ وەزیری پەروردە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەس بۆ ئەوەى كەلەكە نەبیت وەلا لەو مولاخەزەى (شايان) خان دەستپێدەكەم دەمەوئیت یەك تەوزیح بۆ جەنابى بدەم، ئەوەى كە جەنابت باسى دەكەى لە ماددەى (۱۱۷) تیبینییهكە ووردە، بەلام خالى هەشتەم دەلى (كاتیک خاوەن مولك) یەئى ئەم كەسە مۆلەتەكەى وەرگرتوو، بەلام

ئىمە فەقەرەيە كمان ھەيە لە دواو ھەيە باسى تازە كوردنە ھەيە مۆلەت دەكەين سى سال جارېك، يەنى تۆ مۆلەتەكى قوتابخانەيەكى ئەھلىت ھەيە ئىنجا دىيى لە تازە كوردنە ھەيە دەبىت ئەستۆ پاكى بىنيتە ھەيە، ئەگەر داوامان لېكردى ئەستۆپاكيە نەھىنايە ھەيە ئەو رېكارەت بەرامبەر دەگىرېت، بەلام ئەو ھەيە لە ماددەي (۱۰۸) ھەيە ئەو ھەيە بۆ ئەو كەسەيە كە يەكەم جار تەقدىمى مۆلەت دەكات، وازحە؟ ئەو ھەيە سەبارەت بە ھەيە، سەبارەت بە ھەيە كە بەرپازان ھەندىك تېبىيان ھەبوو (روپاك) خان باسى قوتابخانەيەكى كورد نپودە ھەيە بەلام ناوى نەھىنا، باسى قوتابخانەيە (سابىس) ى كورد، (سابىس) پۆلى دواز دەيان نەماو ھەيە سەرورەن، قوتابىيەكان نەقل بوون، لەبەر ئەو ھەيە كىشەي ئەو ھەيە نەبوو، بەلام مندالەكان دەيانە ھەيە بە ئىمتىحان لۇكال ئىمتىحان بكن، كاك (بەجت) تېبىنى ھەبوو سوپاس بۆ تېبىنيەكان، ئەو ھەيە (ليزا) خان سەبارەت بە ھەيە قوتابىيان جەنابى سەرۆكى پەرلەمان ئاماژەي پىداو ھەيە پىرۆژە ياسايە دەلى (ھەر قوتابخانەيەكى مۆلەت نوئى ھەيە دەگىرېت بۆ نىيە يەك سال لە سى پۆلى خويىن زىاترى ھەيە) واتا پۆلى (۳،۲،۱)، دواي ئەو ھەيە بەگوپرەي مەساحە ھەيە قوتابىيەكان ديارى دەكرىت، ئەو ھەيە كاك (مى الدين) ملاحەزەيان لە خالى شەشەم دروست بوو، كاك (اسماعيل) ملاحەزەي ھەيە، بۆ دواكارى نوئى يان كۆنە لە ماددەي (۱۰۹)، بەراستى ئەمەي لىرە ھەيە بۆ دواكارى نوئى، بەلام ئىمە دەتوانىن بۆ دواكارى كۆنە كانىش ئەوانەي مۆلەتېشيان كۆنە دەتوانىن بىكەنە دراوى نىشتمانى بەلام دەبىت مراعاتى قوتابخانەي ئىنتەر ناشنال بكن، مامۇستايان ئەجەبىيە، كىتېيان لە كۆمپانىيە ئەجەبى دەكردن، برانديان و تەعاموليان و ئىشرافيان لەگەل مۇئەسسەساتى دەوليە، ئەوانە بە دۆلار پارە دەدەن، يەنى دەبى حىسابى ئەو بەكرىت سەرى دىنار و دۆلار ئىستقرار نەكان ئەگەر بۆ ئەوان ئىسنا بەكرىت، ئەگەرنا دەكرى ھەموو ئەوانى دى وای لېكرىت، كاك (رېبوار) بە دلىيى چاودىرى ھەبوو و سزاش ھەبوو، بەس لە سالى (۲۰۲۰) دا سى سەد و پەنجا مليون دىنار سزاي قوتابخانە ناھكومىيەكان دراو ھەيە ھەر ھەكو زانىارىيەك بۆ خۆت، ئەو ھەيە (سوسن) خان تېبىنيەكەتان دروستە بەلام ھەزارەت كە مۆلەت دەدات (سوسن) خان نرخی ديارى كىرە، نرخیكان لە مۆلەتەكاندا ديارى دەكرىت، بەگوپرەي ئەو تېچوو ھەيە نىيەك لە ئەرباح ديارى دەكرىت بۆ قوتابخانەي خۆمالي بۆ قوتابخانە لۇكاليە كانىش سەرىكان دەنووسرىت، سەبارەت بە (گليزار) خان پىسارى كورد بۆچى حىكەت چىيە تا چوار سال بۆ نىيە مۆلەت ھەيە دەگىرېتە ھەيە، بەراستى ھەكو ئەو ھەيە كە ئەو بەرپازە وتى بۆ ئەو ھەيە مۆلەت نەفرۆشرىتە ھەيە، يەنى من ئىستا برۆم تەقدىمى كەم من مۆلەتەك ھەيە بەرپىگرم با مەحسوبيەت و مەنسوبيەت بچم بىفرۆشمە ھەيە بە (۱۰) دەفتەر خىر سالىكى دىكەش بچم مۆلەتەكى دىكە تەقدىم كەمە ھەيە، ئەو كەسەي كە مافى خاوەندارىيەتەكە دەستبەردار دەبىت ماناي وایا وازى لەو كارە ھىناو، ناكرىت ئەو دەرگايە بەكرىتە ھەيە بەراستى، سەبارەت بە ھەيە مامۇستا (اسماعيل) باسى مەسىرى ئەو قوتابىيانەي كورد چىيان بەسەر دىت؟ مامۇستا (اسماعيل) پىمان و ابى لە ماددەي (۱۲۰) ھەلە نەبم ئاماژە بە ھەيە دراو لە حالەتېكدا پىياري داخستنى دامەزراو ھەيە بەي ھىشتا خويىن تەواو نەبوو بىت قوتابخانەيەك بەرپىو بەردىكى ھابەش دەبىت، تېچوو ھەيە ھەموو لەسەر حىسابى خاوەنەكەي دەبىت، بۆ سالى ئىندەش دەبىت زەمان گواستە ھەيە ئەو قوتابىيانە بەكرىت بۆ قوتابخانەيەكى دىكە يان كۆمى يان ناھكومىيە، بەلام زەمانى قوتابىيەكان

ھەمووی كراوھ لە ناو ئەم پڕۆژە ياسايە، سەبارەت (شیرین) خان ئەو مەكتەبەي لە سەر مولكى گشتى بنیاتنراوھ ئیمە ھەر لە سەر ئەوھى كاك (ياسين) یش من بیرم چوو ئەوھى كاك (ياسين) باسى دەكات ئەگەر ئەو قوتابخانەيە بێت سالى (۲۰۱۸) يە ئیمە داواي ياسايیمان تۆمار كړدوو، داواكارى گشتى لە ناو لیژنەدا لیژنەي تەحقیقمان لە وەزارەتى پەرودە دروست كړدوو و ئەنجامە كانیشی پیری كۆنوسە كە خراوھ تە دەستى من، بەلام ھى سالى (۲۰۱۸) يە، سەبارەت بەوھى كاك (مەم) دەفەر مۆیت بۆ دەبیت ئەو ماددەيەي كە دەلێت (لە ماوھى شەست رۆژ خالی چوارەم ئەگەر وەلام نەدریتەو) من لەگەل ئەوھم خالی چوارەم لابریت ئەو تیبینیە دروستە، بەلام سەبارەت بە ماوھى شەست رۆژە كە بۆچی؟ لەبەر ئەوھى ھەر كەسێك تەقدیمی مۆلەت دەكات بۆ وەزارەتى پەرودە بە كسەر مۆلەتى پى نادریت حەقدە دائیرەي مەعنى لە ھەریمی كوردستان دەكات بە شارەوانییەو، بە ئەتفاو، بە صحەو، بە ئاسایشەو، بە ھەموو ئەو جیھەتەنە ھەمووی نوسراوى بۆ دەروات، ئەو نوسراوانە دەبیت پشتراست بكاتەو لەلایەن ئەو دائیرانەو بھینیتەو ئینجا دواچار دەبیتە مۆلەت، (سوسن) خان فەرمووی بۆ لیژنەيەك نییە بچى سەردانى بكات؟ ئاخیر جار لیژنەي ھەندەسى دەچی ھەموو مەیارەكانى تیا نەبیت كۆنوسى بۆ بەرز ناكاتەو تەو كە وەزیر فەرمانەكەي پى بدات، لە ئیستایا بابەتەكە وایە، ئەوھى مامۆستا (عمر) فەرمووی بۆ خیطاب زەمان ئاساییە ئەگەر نەبە تەكیش دیارى بكریت، بەلام ئەگەر دیاریش نەكریت دەكریت دوايى بە رینمایى ئەو بابەتە دیارى بكریت، دەكری قوتابخانەي حكومى و ئەھلیش دروست بكات، لە ماددەي (۱۱۲) دەلێ (رێگە بە دەستبەكاربوون ھیچ دامەزراوھەك..... ناتوانی قوتابى خویندكار وەرگریت)، ئەو خالەي مامۆستا (عمر) م بەراستى بچۆتەو ئەو ئایا مەبەستەكەي چی بوو، دەكری قوتابخانەي حكومى و ئەھلیش دروست بكات من تیبینیەكەم لەلای خۆم نوسیوو، بەلام سەبارەت بەوھى كاك (د.ریبوار) ئەو قوتابخانەي كە جەنابت ئاماژەت پیداتەقدیمی كړدوو بۆ ئەوھى كە لە قوناغى شەش بكریتە قوتابخانەيەكی نیودەولەتى، وەزارەت پيش مۆلەت چۆن بزانی ئەو بابەتە تەزویرە؟ وەزارەت كتابى رەسمى بۆ دیت، لە ھەموو ئەو حەقدە دائیرە مەعنیەي كە باسم كړد ئینجا داوى ئەو لە سەر بنەماي كۆنوسى لیژنەي ھەندەسى وەزیر بپار دەدات مۆلەتەكە بكریت، بەلام لاسامح اللە نووسراوى وەزارەتێك، نووسراوى دائیرەيەك لە دائیرە مەعنیەكان تەزویر كرا، ھەر كاتەك سەلمینرا كە ئەو نوسراوھ تەزویرە ئەو كاتە ئەو بپار و ریکارانەي لە بەرامبەر وەردەگیریتەو، فەرقى ئەو بابەتە بۆ (شایان) خان باس كړد، بەلام ئەوھى كە مەبەستمە ئەویش ئەوھى مامۆستا (اسماعیل) لە ماددەي (۱۲۰) دا ئاماژەي پیدراوھ كە حقوقى قوتابى لە ھەلۆھەشاندنەوھى مۆلەتدا پارێزراوھ، سوپاس.

بەرپز د. ریواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەي داوى ئەوھەمان بۆ بخویننەو، فەرموو.

بەرپز روبینە اویملك عزیز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى پینجەم: ریکارەكانى لیکۆلینەوھى ھەلۆھەشاندنەوھى مۆلەتى دامەزراوھى ناھكومى:

ماددەي (۱۱۸):

يەكەم: مەبەستى لېكۆلېنەۋەي سەبارەت بە پېشېلكارىيەكانى دامەزراۋەي ناھكۆمى ۋەزىر لىژنەيەك لېكۆلېنەۋەي بە سەرۆكايەتى بەرپۆۋەبەرىكى گىشتى ۋ ئەندامىكى چەند فەرمانبەرىكى دېكە كە يەككىيان ياساى دەپىت پىك دەھىنپىت لىژنەيەك راسپاردەكانى پېشكەش بە ۋەزىر دەكات.

دوۋەم: ئەرك ۋ رېكارەكانى كارى لىژنە بە رېنماى كە ۋەزىر دەرى دەكات رېك دەخرىن.

بەرىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەي ھەيە؟ ماددەي دواى ئەۋە، فەرموو.

بەرىز خدىجە عمر طە:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۱۱۹):

يەكەم:

۱-لەكاتى سەلماندى يەكېك لە بارەكانى ماددەي (۱۱۷)ى ئەم ياساى ۋەزارەت پېش دەركردنى برپارى ھەلۋەشاندىۋەي مۆلەت مافى سەپاندى پېژاردنەكى ماددى ھەيە كە لە (۱۰) مىيۇن دىنار كەمتر نەپىت ۋ

بەرىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (شەمۆل) تەۋاۋى بكە، فەرموو.

بەرىز شەمۆل اشىن صابر:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەي (۱۱۹):

يەكەم:

۱-لەكاتى سەلماندى يەكېك لە بارەكانى ماددەي (۱۱۷)ى ئەم ياساى ۋەزارەت پېش دەركردنى برپارى ھەلۋەشاندىۋەي مۆلەت مافى سەپاندى پېژاردنەكى ماددى ھەيە كە لە (۱۰) مىيۇن دىنار كەمتر نەپىت ۋ لە (۱۵۰) مىيۇن دىنار زىاتر نەپىت.

۲- ۋەزارەت مافى دەستبەسەرداگرتنى برى دلئايى بانكى بەشپۆۋەيەكى كاتى ھەيە.

دوۋەم: لە ماۋەي (۳۰) رۆژ لە برپارى ۋەزىر بە سەپاندى سزاي پېژاردنى دارايى يان ھەلۋەشاندىۋەي مۆلەت خاۋەنى مۆلەت دەتۋانپىت دادخۋازى ۋ تانەلپدان لە برپارەكە بدات، بەپىي ھوكمەكانى ياساى ئەنجومەنى شوراي بەركار لە ھەرىم.

بەرىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەي ھەيە لەسەر ماددەي (۱۱۹)، مامۆستا (نجا)، فەرموو.

بەرىز نجا شەبان عبداللە:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پرسىارەكا ژ جەنابى ۋەزىرى ھەي ئەف سەپاندىنا بژاردا ماددى ل سەرچ بنەما ھاتىە دەستنىشانكرن؟ (۱۰) مىيۇن ھەتا (۱۵۰) مىيۇن، ئايال سەر ئەساسى ژمارەيا قوتابپدا يان جورى خاندنى يان جورى قوتابخانى، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (۱۲۰) مان بۇ بخویننەو، فەرموو.

بەريز ئاشنا عبدالله قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۲۰):

يەكەم: لە ئەگەرى دەرکردنى برپارى ھەلۆھشانەوھى مۆلەت خویندن لە دامەزراوھەكە تا كۆتايى سالى خویندن بەردەوام دەبیت لە رېگەى بەرپۆھبردنېكى ھاوبەشەوھە لەنيوان دامەزراوھەكە و ھەزارەت و گشت تېچووھەكانى بەرپۆھبردنە ھاوبەشەكە لەسەر خاوەنى دامەزراوھەكە دەبیت. دووھەم: بە ھەماھەنگى لەگەل خاوەنى ئەو دامەزراوھەى برپارى ھەلۆھشانەوھى مۆلەتەكەى دراوھە ھەزارەت دەتوانى دواى تەواو بوونى سالى خویندن قوتاييان و خویندكاران بۇ دامەزراوھەكەى حكومى يان ناھكومى بگوازیتەوھە بە رەزامەندى قوتاييان و خویندكاران و بەخپوكارانيان.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كى قسەى ھەيە لەسەر ماددەى (۱۲۰)؟ ماددەى (۱۲۱) مان بۇ بخویننەو، فەرموو.

بەريز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى شەشەم:

ھوكمە ھاوبەشەكان:

ماددەى (۱۲۱):

خاوەنى دامەزراوھى ناھكومى بەدېھپناني ئەرەكان لە ئەستۆ دەگریت و بەرپرسە لە فەراھەمکردنى مافەكانى فەرمانبەران و كارمەندانى ديكەى دامەزراوھەكە.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ دواى ئەوھەمان بۇ بخویننەو، فەرموو.

بەريز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۲۲):

يەكەم: ھەموو دامەزراوھەكەى ناھكومى مافى كردنەوھى چيشتخانە و فرۆشتگاي لە دامەزراوھەكە بەپي مەرجه تەندروستيبەكان ھەيە.

دووھەم: دەبیت نرخى خواردن و شتومەكى فرۆشتگا گونجاو بېت و ئەنجومەنى ھەزارەت مافى كەمكردنەوھى نرخەكانى ھەيە ئەگەر لەچاو نرخى بازار و ھاوشيوھەكانيان بەرزبوون.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ دواى ئەوھەمان بۇ بخویننەو، فەرموو.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۲۳):

يه كه م: ده كرښت ته لاري دامه زراوه ناحكوميه كان مولك يان كرى بن.
دووه م: نه گهر ته لاري دامه زراوه يه كي ناحكومى له سى نهوم زياتر بوو كه ههرسيكيان پولي
تيداييت نهو كاته پويسته رهامه ندى فهرمى وهزارهت وهريگريټ، نهو هه لومه رجه تاييه تانه
روون بكرښته وه كه وايان كړدووه ته لاره كه له سى نهوم زياتر بيت پاش نهوه وهزارهت برياري
خوي ديدات.

سيه م: نهو ته لارانه ي دواي ده رچوونى نه م ياسايه بو دامه زراوه ي ناحكومى دروست ده كرين
ده بيت رووبه رى پوله كانيان له (۲۳۵م) كه متر نه بيت.
چواره م: دامه زراوه ناحكوميه كان مافى خويانه ته لاره كانيان بو دوو دهوامى يه كه له دواي يه كه
به كار بهينن.

پينجه م: ناييت نهو مهرجه بيناسازيانه ي له دامه زراوه ناحكوميه كاندا داوا ده كرين لهو مهرجانه
توندر بن كه له دامه زراوه حكوميه كان داوا ده كرين له كاتي دروست كړدى ته لاره كانياندا.
شه شه م: ته لاري نهو دامه زراوه ناحكوميه يانه ي پيش ده رچوونى نه م ياسايه دروست كړاون به پيى
ياسا و رينمايي موله تي كاريپكراوى كاتي دروست كړدى مامه له يان له گهل ده كريت.
حه وته م: خاوه نى دامه زراوه ي ناحكومى مافى هه بوونى نووسينگه ي خوي له ته لاري
دامه زراوه كه دا هه يه.

هه شته م: ژيرزه مين به نهوم هه ژمار ناكريت، ناييت هيج پوليكى وانه وتنه وه له ژيرزه مين
هه بيت، به لكو ده كريت بو هوللى كوبوونه وه و هوللى تاقيردنه وه و تاقينگه و كافتريا و كاري
خزمه تگوزارى به كار بهينرښت.

به ريز د. رپواز فائق حسين/ سه روكى په رله مان:

كى قسه ي هه يه؟ ماموستا (هلز)، (د.شايان)، كاك (گوران)، ماموستا (هلز)، فه رموو.

به ريز هلز احمد محمد:

به ريز سه روكى په رله مان.

ماده ي (۱۲۳) دا يه كه م بيژيتن لازمه دامه زراوه ناحكومى يان ناقاهيى مولك بت يان كرى بت،
باشه نه گهر نه ملك بت نه كرى بتن جه نابى وه زيرى نه مه نه ف حاله ته هه ي له دهوكى مه زنترين
ناقاهيى ناماده بيا نامهد سه نته رى دهوكيدا حاجه تا په روه رده روژناقا پى هه يه بو ماوى پينج
سال پيش چاقيت حكومه تي ته بهن نو كه من بخويا دا يه داواكارى گشتى به س دياره ريكار
ناهينه هاقيتن يان ريكار گه له ك سستن، بو ماوه ي پينج سال بينايه تي حكومه تپيه، دوو
قوتابخانه تيدابوون، ناماده بيا (نامهد) دگهل قوتابخانا (ناسيا) بنه رت نه ف هه ردوكى بووينه
ناواره نو كه قوتابخانه يه كا ناحكومى كو قوتابخانه نه مريكيبه تيدا بى كو هيج ريكاره كا ياسايى
ژده رحه قى وان بيته كرنى، ثايه نه فه مولكه؟ يان نان نه فه كرينه؟ نه گهر كرى بتن مرو ف كه نكي
مولكى خو دداته كرى جه نابى وه زيرى، نه گهر نه ز نه كريدار بم، نه گهر نه ز كريدار بم مه عقوله
رابقى جاره كا دى كرينه كا لسه ر خو زيده بكم، زور سوپاس.

به ريز د. رپواز فائق حسين/ سه روكى په رله مان:

سوپاس، (د.شايان)، فه رموو.

بەرپز شايان كاكە صالح محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

برگه‌ی یه‌كه‌م له‌گه‌ڵ برگه‌ی پینجه‌می ئەم مادده‌یه له‌ ماده‌ی (۱۰۸) له‌ برگه‌ی پینجه‌مدا ئاماژه‌ی پیدراوه، راسته‌ ماده‌ی (۱۰۸) مه‌رجه‌کانی به‌خشینی مۆله‌تی دامه‌زراوه‌ی ناحکومییه، به‌لام ئەوه‌شیان حوکمه‌ هاوبه‌شه‌کانه، وه‌ك بلی‌ی هه‌مان شت دووباره‌ کراوه‌ته‌وه، بۆیه‌ پینشیار ده‌که‌م لابرین ئەو دوو برگه‌یه، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، كاك (گۆران)، فەرموو.

بەرپز گۆران عمر علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

پرسیاریکم له‌ به‌رپز وه‌زیری په‌روه‌رده‌ هه‌یه، سه‌باره‌ت به‌ خالی چواره‌م دامه‌زراوه‌ ناحکومییه‌کان مافی خۆیانه‌ ته‌لاره‌کانیان بۆ دروست بکه‌ن، له‌ خالی چواره‌مدا ده‌لی دامه‌زراوه‌ ناحکومییه‌کان ده‌توانن به‌سه‌ر دوو ده‌وام له‌دوای یه‌ك به‌کار به‌ینریت، به‌س ئایه‌ هه‌ندئ قوتابخانه‌ هه‌یه‌ كه‌ سی ده‌وامی تیا ده‌خوینریت، ئایا ئەوانه‌ش له‌گه‌ڵ ئەمه‌یا ریک ده‌کرینه‌وه؟ زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، ماده‌ی داوی ئەوه‌مان بۆ بخویننه‌وه، فەرموو.

بەرپز خدیجه‌ عمر طه:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

به‌شی دووه‌م:

پرۆگرامه‌کانی خویندن سیسته‌می وه‌رگرتن تاقیکردنه‌وه‌کان و پروانامه‌کان له‌ دامه‌زراوه‌ ناحکومییه‌کان:

ته‌وه‌ری یه‌که‌م:

پرۆگرام و کتیبه‌کان و بابه‌ته‌کانی خویندن:

لقى یه‌که‌م:

پرۆگرامه‌کانی خویندن:

ماده‌ی (۱۲۴):

هه‌ر دامه‌زراوه‌یه‌کی ناحکومی ده‌بیت به‌ یه‌ك له‌م چوار جووره‌ پرۆگرامانه‌ی خویندن پابه‌ند بیت: یه‌که‌م: پرۆگرامه‌کانی خویندن وه‌زاره‌ت له‌و باره‌دا كه‌ دامه‌زراوه‌كه‌ دامه‌زراوه‌یه‌کی ناحکومی خۆمالی بیت.

دووه‌م: پرۆگرامه‌کی تایبه‌ت له‌و بواره‌دا كه‌ دامه‌زراوه‌یه‌کی ناحکومی پیش وه‌خته و به‌ فەرمی ره‌زامة‌ندی بۆ پرۆگرامه‌که‌ی له‌ وه‌زاره‌ت وه‌رگرتیبت.

سییه‌م: پرۆگرامی دامه‌زراوه‌یه‌کی ناحکومی نیوده‌وله‌تی دانپینراو كه‌ له‌لایه‌ن بنکه‌ی سه‌ره‌کی دامه‌زراوه‌ نیوده‌وله‌تییه‌که‌ په‌سه‌ندکرا بیت له‌لایه‌ن وه‌زاره‌تیه‌شه‌وه‌ مۆله‌تی پیدرا بیت.

چوارەم: پرۆگرامى دامەزراۋەيەكى ناھكۆمى بيانى كە تايبەت بېت بە رەۋەندە بيانبيەكان و لەلايەن دەۋلەتى پەيوەندىدار و ۋەزارەتەۋە پەسەند كرابېت.
بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ئەو ماددەيە؟ ماددەى دواى ئەۋەمان بۇ بخوئىننەۋە، فەرموو.
بەرپىز روبينا اويملك عزيز:
بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.
لقى دوو:
بابەتەكانى خوئىندن:
ماددەى (۱۲۵):

بابەتەكانى خوئىندن لە دامەزراۋە ناھكۆمىيەكان بەپىى پرۆگرامى خوئىندن و دامەزراۋەكە دەبېت كە پېشتەر لە ۋەزارەت رەزامەندى بۇ ۋەرگىراۋە.
دوۋەم: ھەر دامەزراۋەيەكى ناھكۆمى دواى ئاگادار كىردنەۋەى ۋەزارەت مافى زياد كىردنى بابەتى خوئىندن و پرۆگرامەكانى ھكۆمەتى ھەيە بەو مەرجانەى كە كارىگەرى لەسەر بابەتەكانى خوئىندن نەبېت لەگەل بنەما گشتىيەكان و فەلسەفەى ئەم ياسايە ناكۆك نەبېت.
بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:

ماددەى دواى ئەۋە بخوئىننەۋە، فەرموو.
بەرپىز ئاشنا عبدالله قادر:
بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.
لقى سېيەم: كىتېبەكانى خوئىندن:
ماددەى (۱۲۶):

يەكەم: ئەو دامەزراۋە ناھكۆمىيە خۆماليانەى پرۆگرامى ۋەزارەت پىادە دەكەن ھەمان كىتېب بەكار دەھېنن كە لە دامەزراۋە ھكۆمىيەكان بەكار دېت و مافى بەكارھېنانى كىتېبى تىرشىيان ھەيە بە مەرجىك پېش ۋەختە ۋەزارەتى لى ئاگادار كرابېتەۋە.
دوۋەم: ئەو دامەزراۋە ناھكۆمىيە خۆماليانەى پرۆگرامى تايبەت بە خۆيان دەخوئىن پاش رەزامەندى ۋەزارەت مافى ھەبوونى كىتېبى تايبەت بەخۆيان ھەيە.
سېيەم: دامەزراۋە ناھكۆمىيە نېۋدەۋلەتى و بيانبيەكان كىتېبى تايبەت بەخۆيان دەخوئىن، بەلام دەبېت رەزامەندى فەرمى ۋەزارەتى بۇ ۋەربگىرېت.
چوارەم: لە گشت دامەزراۋە ناھكۆمىيەكان دەبېت بابەتى زمانى كوردى بەپىى پرۆگرامى ۋەزارەت بخوئىنرېت.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۋكى پەرلەمان:
فەرموو.

بەرپىز محى الدين حسن يوسف:
بەرپىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۲۶) دىرى سېيەم باس لەۋەى دەكات كە بۇ گۆرپىنى پرۆگرامەكە يان كىتېب بەكارھېنانەكەى مافى بەكارھېنانى كىتېبى تىرشىيان ھەيە بە مەرجىك پېش ۋەختە ۋەزارەتى لى

ئاگادار بىكاتهو، ئو ئاگادار كوردنەو ەيە پيويستى بە موافەقە رەزامەندى ەھيە، من پيم وايە ئو ئاگادار كوردنەو ەيە بکريته رەزامەندى، رەزامەندى وەزارەتى وەرگرتييت، نەك ئاگادارى بکاتهو و بچى ممارەسەى بکات، دەبييت پيش وەختە رەزامەندى وەريگيريت لەبرى ئاگادار كوردنەو ەكە، زور سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى دوای ئەو، فەرموو.

بەريز شەمۆل اشين صابر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى چوارەم: زمانى خویندن:

ماددەى (۱۲۷):

يەكەم: دامەزراوہى ناحكومى بەھەمان ستافى بەرپوہ بردن دەتوانيت خویندن بەيەك يان زياتر لە زمانەكانى عەرەبى و تورکمانى و سريانى و کلدانى و ئاشوورى و ئەرمەنى و ئینگليزى يان ەز زمانىكى دیکەى جيهانى باوہرپيکراو بکات بەمەرجيک بابەتى زمانى كوردى و زمانى عەرەبى بەپيى سيستەمى وەزارەت بخوینرييت.

دووہم: رەوہندى بيانى و پەنابەرەكان دەتوانن لە دامەزراوہ ناحكوميبەكان بە زمانى خويان بخوینن بەمەرجيک تيباندا بابەتى زمانى كوردى و زمانى عەرەبى بەپيى سيستەمى وەزارەت بخوینرييت.

بەريز د. ريواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دوای ئەو، كاك (بەجت)، فەرموو.

بەريز بەجت على ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۲۷) چونکە بەحسنى زمانيت ناحكومى دکاتن پيويستە يەعنى وەزارەتا پەرورەدئ بريکار ريقە بەرى گشتى ل پاريزگەها ليژنەيەكى پيکبينيتن ەلسەنگاندا کاروباريت وان بکات، راپورتا سالانە بداتە وەزارەتى، ئەگەر ليژنەيەکا حکومى سەرپەرشتيا ئان دامەزراويت زمانيت نەحکومى نەکەت سەرپەخوين ئەقە زەرورە يەعنى ليژنەيەکا حکومى سەرپەرشتياري ئان خيندنگەها بکات، زور سوپاس.

بەريز د. ريواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (مم اسکندر)، فەرموو.

بەريز مم اسکندر مم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ەمى ئان ماددى بقى رەنگى دا ئەم ئاماژە پئ دکەين کو دگەل زمانيت بيانى پيويستە خاندنا زمانئ عەربى و کوردى ژبەرچاف قەگريتن بۆچى ئەم ەريما کوردستانئ ئەم بەرپرسين بەرامبەر زمانيت دايک زمانيت کورديبە، بۆچى ئەو ەندە پيداگرى ل سەر زمانئ عەرەبى دکەين ل ەمبەر زمانئ کوردى کو بکەينە شريك، يەعنى مەبەست ئى چييه؟ پيويستى پرونکردنەكى، سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددى دىۋاي ئەۋە بخوئىننەۋە، فەرموو.

بەرپىز گلاۋىز عبىد عثمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەۋەرى دوۋەم: سىستەمى ۋەرگرتن.

ماددى (۱۲۸):

يەكەم: بىنەماي سەرەكى ۋەرگرتنى قوتابى ۋ خوئىندكار بەپىي ئەۋ مەرجانەي ۋەرگرتن دەپىت كە پىشتر لەلايەن دامەزراۋەكە لەكاتى داۋاكردنى مۆلەتى دامەزراندن پىشكەش بە ۋەزارەت كراۋە مۆلەتى لەسەر ۋەرگىراۋە بە رەچاۋكردنى حوكمى بىرگەكانى خوارەۋەي ئەم ماددەبە.

دوۋەم:

۱- لە باخچەي مندالانى ناكومى ئەۋ مندالانە ۋەردەگىرپن كە لەرۆژى تۆماركردنىان يان لە (۳۱)ى كانوونى يەكەمى ئەم سالە تەمەنى چوار يان پىنج سال تەۋاۋ دەكەن.

۲- ھىچ مندالپك لە قوتابخانەي بىنەپەتى ناكومى ۋەرنەگىرپت ئەگەر لە (۳۱)ى كانوونى يەكەمى ئەۋ سالە تەمەنى نەپىتە (۶) سال.

۳- ناپىت تەمەنى قوتابى لە قوتابخانەي بىنەپەتى ناكومى لە (۱۹) سال تىپەر پىت.

۴- ناپىت تەمەنى خوئىندكارى نامادەيى ناكومى لە (۲۸) سال تىپەر پىت.

سىيەم: ئەۋ قوتابى ۋ خوئىندكارانەي لە دامەزراۋەكە لە پۆلىكى دىارىكراۋدا دەخوئىن جىگايان لە پۆلىكى بەرزترى ھەمان دامەزراۋە بۆ سالى خوئىندنى دواتر داپىنكاراۋ دەپىت بەمەرچىك قوتابىبەكە يان خوئىندكارەكە دەرچىت ۋ دامەزراۋەكەش ئەۋ پۆلەي ھەپىت ۋ كرىي سالانەي خوئىندن بدات.

چوارەم: دامەزراۋە ناكومىبەكان بۆيان نىيە قوتابى ۋ خوئىنكار لەبەر ھۆي ناپەرۋەردەيى يان ئەۋانەي خاۋەن پىداۋىستى تايپەتن ۋەرنەگرن تەنھا لەحالەتى ئەۋە نەپىت كە قوتابى ۋ خوئىنكار پىۋىستى بە پۆلى تايپەت ھەپىت يان لەۋ بارەدا كە ۋەرگرتنى قوتابى ۋ خوئىندكار بىپتە ھۆي خەرچى زىاتر لەسەر دامەزراۋەكە.

پىنجەم:

۱- ئەركى ھەموو دامەزراۋەيەكى ناكومىبە سالانە پىنج كورسى بەخۆپايى بۆ كورپ ۋ كچى شەھىدان ۋ ھاۋسەرەكانىان تەرخان بىكەن بەۋ مەرچەي ئەۋ ژمارە داۋاكارىبە ھەپىت ۋ داۋاكار مەرچەكانى ھاتوو لەم ياسايەي تىدا پىت.

۲- ئەركى ھەموو دامەزراۋەيەكى ناكومىبە سالانە پىنج كورسى بەخۆپايى بۆ كورپ ۋ كچى ۋ ھاۋسەرى ئەنفالكران ۋ جىنۆسايىدكاراۋان ۋ كەم ئەندامانى سەنگەر يان كورپ ۋ كچىان تەرخان بىكەن بەمەرچىك ئەۋ ژمارە داۋاكارىبە ھەپىت ۋ داۋاكار مەرچەكانى ھاتوو لەم ياسايەدا تىدا پىت.

شەشەم: دامەزراۋە ناكومىبەكان مافى ئەۋەيان ھەيەكە بەرپىژەي (۱۰%) لە سەدى كورسىبەكانى ھەر پۆلىك بەپىي رىكارى دامەزراۋەكە قوتابى ۋ خوئىنكار ۋەربىگرن.

هوتەم: پېويستە دامەزراوہ ناھکومىيەکان سالانە و پيش کۆتايى مانگى (تشرىنى يەكەم) لىستىك بە ناو و تەمەن و پۆلەکانى قوتابيان و خویندکاران بۆ بەرپۆه بەرايەتى پەروردهى پەيوەندىدار بە مەبەستى ئاگادارکردنەوہ بنيرن.

هەشتەم: هيج دامەزراوہ يەكى ناھکومى ناييت قوتابى يان خویندکارى دامەزراوہ يەكى ناھکومى دىكە وەرگرىت و رەزامەندى لەسەر گواستەنەوہ و بەشدارىکردنى لە خویندن بەدات ئەگەر خوازيارەكە پيش وەختە بەلگەنامەى گواستەنەوہى لە دامەزراوہى دووہمەوہ نەھيناييت. نۆيەم: دامەزراوہ ناھکومىيەکان مافيان ھەيە قوتابى و خویندکار لەسەر بنەماى تاقىکردنەوہ و نمرە وەرگرن.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كى دەيەويت قسە بكات لەسەر ئەو ماددەيە؟ كاك (عثمان)، فەرموو.

بەرپۆز عثمان كريم سوارە:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

(۱۲۸) بېرگەى پينجەم، خالى دووہم ئەركى ھەموو دامەزراوہ يەكى ناھکومىيە سالانە پينج كورسى بەخۆپايى بۆ كۆپ و كچ و ھاوسەرى ئەنفالكران و جينۆسايديكران و كەم ئەندامانى سەنگەر يان كۆپ و كچيان تەرخان بکەن بە مەرجىك ئەو ژمارە داواكارى ھەبىت و داواكار مەرجەكانى ھاوو لەم ياسايەدا تيدا بىت، من پيشنيار دەكەم بكرىت بە (۱۰) كورسى لەبەر ئەوہ زۆر زۆر كەمە (۵) كورسى، ھەرورەھا كۆپ و كچى پيشمەرگەى دىربينيش شمولى بكات، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (ژيان) خان، فەرموو.

بەرپۆز ژيان طاھر احمد:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

سەرەتا بەناوى لىژنەى شەھيدان دەست خۆشى لە وەزارەتى پەرورده دەكەم بۆ زيادکردنى ئەم دوو خالە، بۆ تەرخانکردنى كۆرسى تايبەت بۆ كچ و كۆپى شەھيدان، بەلام جەنابى سەرۆكى پەرلەمان ئەگەر لە سنوورى قوتابخانەيەك داواكارى نەبوو، بەلام لە سنوورى قوتابخانەيەكى تر زياتر لە پينج كورسى حالەتى داواكارى ھەبوو لەو حالەتەدا دەمەويت بزانم چۆن تەعامول لەم حالەتەدا دەكرىت؟ چونكە لە پاريزگاي دەوك من نازانم لە ھەولپير يان سلېمانيش وايە يان نا، لە پاريزگاي دەوك وەرگرتنى قوتابيان لە قوتابخانەكان بەپيى سنوورى جوگرافيايە، بۆ نمونە ئەگەر قوتابخانەى (A) داوکارى نەبوو لە قوتابخانەى (B) ئايە ئەو كۆپ و كچى شەھيدان وەرەدەگيرين يا نا؟ زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەس ئەو سېستىمى شوينى جوگرافيايە بۆ خویندنگەى ئەھلى نيبە، (ليزا) خان، فەرموو.

بەرپز ليزا فلك الدين صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

مەرچى تەمەن لېرەش ديارى كراوه من پېم باش نىيە مەرچى تەمەن، ئەلغان بوو بە قوتابخانە ئەھلىيەكان نەبىت با ھەر قوتابىيەك ئەمە وەكو ئەمە وایە جياكارى بکەى، قوتابىيەكى كەم ئەندام وەرنەگريت لە پۆلېكدا، قەيچى دەكات تەمەنى گەورەيە و ھەز دەكات بخوینیت لە پۆل لەگەل ھاویۆلەكانى دانیشیت با ئەو مەرچەى تەمەنە نەمىنیت، دواتر كە باس لە مەرچى تەمەن دەكات خالى سىيەم و چوارەم لەگەل خالى دووہم لەگەل بپرگەى پىنچەم خالى دووہم ناگونجیت، ئەو دەلى ھاوسەرى ئەنفالکراو، رەنگە ئاڤرەتى ئەنڤال تەمەنىكى گەورەى ھەبیت، بۆ مافى ئەوہى نەبیت بخوینیت لە پۆل لەگەل قوتابىيەكانى تر؟ زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (مەم برهان)، ڤەرموو.

بەرپز مەم برهان محمد قانع:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەگەر دىقەت بەدەن لە بپرگەى دووہم، خالى دووہمىان دەلى ھىچ منالېك لە قوتابخانەى بنەرەتى ناھكومى وەرنەگيریت ئەگەر لە (۳۱)ى كانوونى يەكەمى ئەم سألە تەمەنى نەبیتە (۶) سأل، واتە لە (۳۱)ى كانوون دەبیت تەمەنى بېتە (۶) سأل، نا تەواو نىيە، يەعنى دەبیت لە (۳۱)ى كانوون تەمەنى بېتە (۶) سأل، (۵) سأل، (۱۲) مانگ و ئەوانە ناىت دەبى بلىى تاوہكو (۳۱)ى كانوون تەمەنى بېتە (۶) سأل تاوہكو، وازحە نوینەرانى وەزارەتى پەرورەدە؟ وازحە وابزانم گەيشت يان نا؟ نا وا نىيە كاكە، دەمىنیتەوہ سەر بپرگەيەكيان بپرگەى پىنچەم زەحمەت نەبى بە نىسبەت بپرگەى پىنچەم و پىنچەم خالى يەكەم و خالى دووہم بەس تەنيا لە خالى دووہمدا ئەگەر دىقەت بەدەن بەس خالى دووہم لە دواى ھاوسەرى بنوسرى شەھيدان، پىنچەكە بكریت بە (۱۰) كورسى بپرگەى يەكەم لابلەين، واتا ھاوسەرى شەھيدان و ئەنفالکراوان و كەسوكارى قوربانىان و جىنۆسايد كەم ئەندامانى سەنگەر (۱۰) كورسىان تېكرا بۆ تەرخان بكرى بە و شىوہيە بىت بەمەرچىك، بۆ ئەوہى بپرگەى يەكەم لابلەين، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (مەم اسكندر)، ڤەرموون.

بەرپز مەم اسكندر مەم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وہلا تىبىنيە كۆى پرۆژەيە يەعنى ئەوہ گەيشتەنە ماددەى (۱۲۳) تا ئىستا نازانم من ھەفتەى رابردوو مۆلەت بووم ئەو قسەيە كراوہ يان نا؟ بەلام لە ھەموو شوینىك نوسراوہ قوتابى و خویندكار، خویندكار و قوتابى يەعنى ببورن بەس ھەست دەكەم ئەمە عەيبەيەك بى، كەسېك لېرە قوتابى بىت لەو بەر تىپەرې دەبیتە خویندكار، يەعنى بۆ ئەمە لېرەدا ھەبیت؟ بۆچى رېك نەكەوتن لەسەر ناوېك لېردا ھەبیتن، دوو لە بپرگەى پىنچەم خالى دووہم باسى كورسى بەخۆپايى كرا بۆ كۆر و كچ و ھاوسەرى ئەنفالکراو، جىنۆسايدكراو، كەم ئەندامى سەنگەر، داوا

دەكەين زىندانىيىنى سىياسىيىش ئىزافە بىكرىت مىندالەكانى ئەوانىيىش لەو مافە بىبەش نەبن، سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (د.مىحى الدىن)، فەرموو.

بەرىز مىحى الدىن حسن يوسف:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

لەو ماددەيەدا پىنچەم لە يەكەم و دووهم تەقريبەن كىچ و كورپى ھاوسەرى ئەنفالكرائوان و جىنۇسايد ئەوانەش ھەر بە شەھىد ھەژمار كراون، يەئنى وەكو خالى يەكەم وەكو كورپ و كچى شەھىدان و ھاوسەرەكانىيان بۇيە پىشنىيار دەكەم دەمىج بىكرىت، دوو زىندانىيىنى سىياسى و پىشمرگە دانەبىراوہ كان، پىشمرگە دىرىنە دانەبىراوہ كان ئەوانەى كە تەسلىم دەبنەوہ لە شاخ بەردەوامن و تا راپەرىن ئەوانەش مىندالەكانىيان مافى ئەوہىيان ھەيە ھەم زىندانىيىنى سىياسى و ھەم وەكو ئەوانىيىش ئەوہ بى، ئەوہى تىريان لە پىنچەم ھەر لە بىرگەى شەشەم نوسراوہ دامەزراوہ ناكومىيەكان مافى ئەوہىيان ھەيە كە بە رىژەى (۱۰%) لە كورسى ھەر پۇلىك بەپىي رىكرەكانى دامەزراوہكە قوتابى و خوئىندكار وەربىگرن، يەئنى بە زيادەوہ ئەو (۱۰%) زياد لەوہى كە ژمارەكەى بۇ دانراوہ وەردەگىرىت، بۇ نمونە ئەگەر (۲۰۰) قوتابى بۇ دانرايىت ئايا دەتوانى لەو (۱۰%) زيادى بىكات بىكاتە (۱۲۰) لە سەدا ئەوہ يان ئەوہ، پىويستى بەروونكردەنەوہيە خالى شەشەم لە بىرگەى پىنچەم، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (د.لقمان)، فەرموو.

بەرىز لقمان حمد حاجى:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەو ماددەيە وەلا مىن پىشنىيارىكم ھەيە ئىزافەى بىكرىت لەسەر ماددەى (۱۲۸) دىيارە ژمارەيەكى زۆر خوئىندنگاى ئەھلى لە شار و شارۆچكەكان لە چوارچىوہى پىرۆژەكانى وەبەرھىنان زەويان بۇ تەرخان كراوہ بۇيە ئەو قوتابخانانەى كە لە چوارچىوہى پىرۆژەكانى وەبەرھىنان زەويان بۇ تەرخان دەكرىت رىژەيەك لە كورسىيەكانىيان لەسەر بنەماى پىشبرىكى بۇ گەرەكەكان بىت لە (۱۰%) كەمتر نەبىت، ھەر وەھا بە رىژەى داشكاندىنى (۵۰%) بۇ مىندالانى دانىشتوانى ئەم گەرەكە ناچار بىكرىت كە داشكاندىيان بۇ بىكرىت، چونكە ئىمە لىرەدا بەپىي ئەو رىزبەندىيە بىت كۆمەلىك فىئە كورسىيان بۇ تەرخان دەكرىت، كەواتە خەلكى عام دەمىنى كە ھىچ ئىجازەكى نەبىت، بۇيە ئەمە لە چوارچىوہى ئەو خوئىندنگاىيانە ناچارىيان بىكرى زەويان بەبەلاش پى دەدرىت ئەوہ بىكرىت كارىكى باشە، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (۱۲۹) مان بۇ بخوئىننەوہ، فەرموو.

بەرىز روبىنە اوىملىك عزيز:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوہرى سىيەم:

تاقىکردنەو ۋە نمرە ۋە بىروانامەكان:

لقى يەكەم:

تاقىکردنەو ۋە نمرەكان:

ماددەى (۱۲۹):

يەكەم: كات ۋە شىۋەى بەرپۆۋەچوونى تاقىکردنەو ۋە كان دانانى نمرە لە دامەزراۋە حكومىيەكان بەسەر ھەموو ئەو دامەزراۋە ناھكومىيەكاندا پىادە دەكرېت كە پرۆگرامى حكومى دەخوئىنن جگە لە ۋە دامەزراۋە پېشۋەختە مۆلەتيان لە ۋە زارەت ۋە ەرگرتوۋە بۇ پىادەكردنى سىستەمىك كە بەشېك لە وردەكارىيەكانى جىاوازە لە سىستەمى حكومى.

دوۋەم: ئەركى ھەموو ئەو دامەزراۋە ناھكومىيەنە نپودەولەتى ۋە بيانىەكان دەكات شىۋەى تاقىکردنەو ۋە نمرەدانانى تايبەت بەخۇيان ھەبېت پېشتر لەلايەن ۋە زارەتەو ۋە پەسەند كرايېت. سىيەم: لە رېگە ۋە رېكارى تايبەتى ۋە زارەت بېرپارە لە شىۋەى ھەژماركردنى نمرەكانى قوتابيان دامەزراۋە ناھكومى نپودەولەتى بيانىەكان ۋە ئاستەكانيان دەدات بە مەبەستى ۋە ەرگرتى لە زانكۆ ۋە پەيمانگانى ھەرېم.

چوارەم: پاش وردىنى دامەزارۋەكانى بە وئىنەيەك ئەنجامى تاقىکردنەو ۋە كانى پۆلەكانى بۇ يەكە تاقىکردنەو ۋە كان ۋە بەشى ئەرشىف لە بەرپۆۋەبەرايەتى پەروەردە ۋە بەرپۆۋەبەرايەتى گشتى ئەزمونەكان دەنېرن.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى كى قسەى ھەيە؟ ماددەى دواى ئەو، فەرموو.

بەرپۆز خديجه عمر طه:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى دوۋەم:

بىروانامەكان:

ماددەى (۱۳۰):

يەكەم: ئەو دامەزراۋە ناھكومىيەنەى پرۆگرامى ۋە زارەت دەخوئىنن دەكەونە ژېر ھەمان مەرج ۋە رېكارى پېدانى كارتى ھەلسەنگاندن ۋە بىروانامەى نمرە ۋە بەلگەنامەى دەرچوون ئەوانەى كە لە دامەزراۋە حكومىيەكاندا پەپرە ۋە دەكرېت.

دوۋەم: كارتى ھەلسەنگاندن بىروانامەى نمرە ۋە بەلگەنامەى دەرچوونى ھەر قۇناغېك لە ۋە دامەزراۋە ھاوتايە لەگەل كارتى ھەلسەنگاندن ۋە بىروانامەى نمرە ۋە بەلگەنامەى دەرچوون لە قوتابخانە ۋە خوئىندنگا ۋە پەيمانگا پەروەردەبىيە حكومىيەكان.

سىيەم: ئەم دامەزراۋە ناھكومىيەنەى پرۆگرامى نپودەولەتى بيانى دەخوئىنن دەكەونە ژېر ئەو مەرج ۋە رېكارە تايبەتەنەى پېدانى كارتى ھەلسەنگاندن بىروانامەى نمرە ۋە بەلگەنامەى دەرچوون كە پېشتر لەلايەن دامەزراۋەكەو پېشكەش بە ۋە زارەت كراۋە ۋە رەزامەندى لەسەر دراۋە.

چوارەم: بەلگەنامەى دەرچوون لە پۆلى دوازەبەمى خوئىندنگا ناھكومىيە نپودەولەتتەى كان لەسەر بنەماى دەرچوون لە تاقىکردنەو ۋە نپودەولەتتەى كان دەدرېت، بەلگەنامەى دەرچوون لە

پۆلى دوازدهيه مى خويىندنگا ناحكومىييه بيانييه كان له سهر بنه ماي دهرچوون له تاقىكردنه وه بيانييه كاندا دهرپت.

پينجه م: وه زاره ت تاكه لايه نه كه مافى پشتگيرى كردن و به رامبه ركردنى به لگه نامه كانى دهرچوونى هه يه.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

به لى به رپزان كى قسه ي هه يه؟ (دمحى الدين)، فهرموو.

به رپز محى الدين حسن يوسف:

به رپز سه روكى په رله مان.

برگه ي پينجه م له و مادديه كه باس له وه دهكات كه وه زاره ت تاكه لايه نه مافى پشتگيرى كردن و به رامبه ركردنى به لگه نامه كانى هه يه، من پيشنيار ده كم نه و به رامبه ركردنه بكرپته هاوتاكردن، په سه ندرديشى بو ئيزافه بكرپت، كه واته وه زاره ت تاكه لايه نه كه مافى پشتگيرى كردن و هاوتاكردن و په سه نكردى به لگه نامه كانى دهرچوونى هه يه، سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

مادده ي دواى نه وه مان بو بخويىننه وه، فهرموو.

به رپز عباس فتاح صالح:

به رپز سه روكى په رله مان.

ته وه رى چواره م:

حوكمه هاوبه شه كان:

مادده ي (۱۳۱):

يه كه م: ههر ساليكى خويىندن له دامه زراوه ناحكومىييه كان لايه نى كه م له (۱۷۰) روژ خويىندن پيك دپت، هيچ روژيك خويىندن له (۵) پينچ كاتزمير كه متر نابيت.

دووه م: سالنامه ي خويىندن و كاته كانى ده وام و پشوووه كان له دامه زراوه ناحكومىييه كان به پيى نه و پرؤگرامه ريك ده خرپت كه پيشتر ره زامه ندى له سهر وه رگيراوه له وه زاره ت، به ره چاو كردنى برگه ي يه كه مى نه و مادديه و حوكمه كانى مادده ي (۳۱) ي نه م ياسايه.

سييه م: دامه زراو ناحكومىييه كان ده توانن روژ و كاتزميرى زياتر بخويىنن وه كه له وه ي له برگه ي يه كه مى نه م مادديه هاتووه، هه روه ها ده توانن له و روژانه دا بخويىنن كه به پيى مادده ي (۳۱) پشوو نيبه.

چواره م: دامه زراوه ناحكومىييه كان ده توانن سوود له سيسته مى دوو مامؤستا له پؤل وه ربگرن كه يه كيكيان ده بيت به مامؤستاي سهره كى و نه وه ي ديكه ش ده بيته مامؤستاي هاوكار.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

كاك (ياسين)، فهرموو.

بەرپز ياسين خضر طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

له ماددهى (۱۳۱) خالى يه كه م ده لى (هەر خویندنگایه کی دامه زراوه ی ناحکومی لایه نی که م (۱۷۰) رۆژى خویندنى پیک دیت، هیچ رۆژیک خویندن له (۵) کاتزمیر که متر نابیت، ئى ئەدى ئەگەر ئەوهى دوو دهوامى هه یه ئەهلی؟ سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، باشه، دواى ئەوه، فەرموو.

بەرپز ئاشنا عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى (۱۳۲):

رېکاره کانی گواستنەوهى قوتابى و خویندکار له نیوان دامه زراوه ناحکومی و حکومییه کاندای به پى رېنماییه که وه زير دهرى ده کات رېک ده خریت.

بەرپز د. رپواز فائق حسین/ سەرۆكى پەرلەمان:

کى قسه ی هه یه؟ دواى ئەوه مان بۆ بخوویننه وه، فەرموو.

بەرپز ئاشنا عبدالله قادر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددهى (۱۳۳):

یه که م: هه موو قوتابخانه و خویندنگه و کۆمه لگه ی پەرودهره یی و په یمانگایه کی پەرودهره یی ناحکومی له سالى یه که مى دامه زراندىدا ده توانین به یه ک پۆل ده ستپیکات.

دووهم:

۱- ئەو قوتابخانه بنه ره تییه ناحکومییه ی که له سالى یه که مى خویندندا گشت پۆله کانی یه ک بازنه ی خویندنى تیدا نییه ده بیت بۆ سالى دواتر پۆلى نوێ بکاته وه بۆ ئەوه ی له ماوه ی سى سالى خویندندا ببیتته خاوه ن گشت پۆله کانی یه ک بازنه ی خویندن.

۲- ئەو خویندنگه ناحکومییه ی که له سالى یه که مى خویندندا گشت پۆله کانی ئاماده یی تیدا نییه ده بیت بۆ سالى دواتر پۆلى نوێ بکاته وه بۆ ئەوه ی له ماوه ی سى سالى خویندندا ببیتته خاوه ن گشت پۆله کانی خویندنى ئاماده یی.

۳- ئەو په یمانگا پەرودهره ییه ناحکومییه ی که له سالى یه که مى خویندندا گشت پۆله کانی په یمانگای پەرودهره یی تیدا نییه ده بیت بۆ سالى دواتر پۆلى نوێ بکاته وه بۆ ئەوه ی له ماوه ی پینچ سالى خویندندا ببیتته خاوه ن گشت پۆله کانی خویندنى په یمانگای پەرودهره یی.

۴- کۆمه لگه ی پەرودهره یی ناحکومی ده بیت له سالى یه که مى خویندندا لایه نی که م پۆلیکی له هەر قۆناغیکى خویندن هه بیت هەر سالیکی خویندن پۆلیکی نوێ زیاد بکات بۆ ئەوه ی سالی له دواى سالی ببیتته خاوه ن گشت پۆله کانی خویندن.

سییه م: هه موو قوتابخانه یه کی بنه ره تی ناحکومی بۆ درێژهدان به خویندن ده توانیت خویندنى قۆناغى ئاماده یی بکاته وه به مه رجیک له لای وه زاره ت مۆله تی بۆ وه ربگریت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ ماددەى دواى ئەو ھەمان بۇ بخویننەو، فەرموو.

بەريز حسين سەيد ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى سېيەم:

پېكھاتە كارگېريەكان لە دامەزراوہ ناھكومىيەكاندا:

تەوہرى يەكەم: بەرپۆوہبەر، ياريدەدەرى بەرپۆوہبەر، مامۆستا، فەرمانبەران:

ماددەى (۱۳۴):

يەكەم: پېويستە ھەموو دامەزراوہيەكى ناھكومى بەرپۆوہبەريكى ھەميشەي ھەبېت.

دووہم:

۱- ئەگەر مارەى مندالان لە باخچەيەكى مندالان لە (۲۰۰) مندالان زياتر بوو پېويستە ياريدەدەريكى بەرپۆوہبەر دابنرېت.

ب- ئەگەر ژمارەى قوتابيان و خویندكارانى قوتابخانە يان خویندنگە يان كۆمەلگەى پەرودەيى يان پەيمانگايەكى پەرودەيى ناھكومى گەيشتە (۲۰۰) ياريدەدەريكى بەرپۆوہبەر يان زياترى بۇ دادەنرېت.

سېيەم: پېويستە ھەموو دامەزراوہيەكى ناھكومى ژمارەيەك مامۆستاي ھەبېت كە لەگەل ژمارەى مندالان ياخود قوتابيان و خویندكارانياندا بگونجېت و ناكۆك نەبېت لەگەل رېنمايەكانى وەزارەت.

چوارەم: پېويستە ھەموو قوتابخانە و خویندنگا كۆمەلگەى پەرودەيى و پەيمانگايەكى پەرودەيى ناھكومى رېنمايكاريكى پەرودەيى بۇ ھەر (۲۵۰) قوتابى و خویندكارىك ھەبېت. پېنجەم: پېويستە ھەموو قوتابخانە خویندنگا و پەيمانگايەكى پەرودەيى ناھكومى فەرمانبەريكى تەندروستى ھەبېت يان خزمەتگوزارى تەندروستى لە رېگەى گرېبەستېك لەگەل دامەزراوہيەكى تەندروستى دابن بكات.

شەشەم: پېويستە ھەموو كۆمەلگەيەكى پەرودەيى ناھكومى بەرپۆوہبەريكى خاوەن بروانامەى زانكۆبى ھەبېت ھەر ھەما بەرپۆوہبەريك بۇ ھەر يەك لە بەشەكانى باخچەى مندالان و قۇناغى بنەرەتى و قۇناغى ئامادەيى دابنېت، بەرپۆوہبەرى كۆمەلگە بەرپەرسى يەكەمى كارى ئەكادىمى و كارگېرى و دارايى دەبېت ھەر ھەما ئەركى سەرەكى سەرپەرشتياري و دلئايى جۆرى لە گشت قۇناغەكانى خویندن لە كۆمەلگاكەدا دەكەوېتە ئەستۆ.

ھەوتەم: ھەموو دامەزراوہيەكى ناھكومى دەبېت ژمارەيەك كارمەند و فەرمانبەر دابمەزريئېت بەپېى پېداويستى دامەزراوہكە و بەو ناوئيشانەى دامەزراوہكە پېويستىەتى.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ئەگەر لەسەر ژمارەكانە بەرپۆوہبەريزان قسەتان لەسەر ژمارەكان كر دوو، ئەگەر ليژنەكان گەيشتنە گۆرپىنى ژمارەكانى حكومى دلئايان ئەوانەى ناھكوميش لەگەلى دەگۆرپېت، بەرپۆوہبەريزان تەسبىتى كەن بەرپۆوہبەريزان ئەندامانى بەرپۆوہبەريزان پەرلەمان لەسەر ژمارەكان قسەيان ھەيە ھاوشىوہى حكومى، ليژنە موختەسەكان، ئى كى جيا لەوانە قسەى ھەيە با ئەوانە دەست بەرز كەنەو؟

جگه له ره قه م، كاك (ياسين)، (شادی) خان، كاك (علی)، (گلوستان) خان، كاك (چیا)، (جوان) خان، (مژده) خان، (د.اسماعیل)، كاك (شاخوان)، كاك (شاخوان)، فهرموو.

بهريز شاخوان رۇوف مصطفى:

بهريز سهروكي په رله مان.

ماددهی (۱۳۴) برگه ی چوارهم جگه له وهی بابلین توپژهریکی دهروونیشی بۇ زیاد بکریت جگه له توپژهره کۆمه لایه تیبیه که، سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسین/ سهروكي په رله مان:

(شادی) خان، فهرموو.

بهريز شادی نوزاد وهاب:

بهريز سهروكي په رله مان.

له سهر ئەم ماددهیه یه ك تیبینی هه یه له (۲۰۱۹/۱۰/۲۴) جه نابی وه زیر فهرمانیکی وه زاری دهر کردوو که له هه موو خویندنگه و قوتابخانه و په یمانگا و دامه زراوه په روه رده ییه ناحکومییه کاندایه بی ره چاو کردنی ژماره ی خویندکار و قوتابی ئە گهر هه ردوو ره گه ز له و دامه زراوه یه دا بوونیان هه بیته دوو توپژهر هه بن هه ردوو ره گه ز بن، ژماره ی نوسراوه که ش (۲۰۵۸) ئەم پرپۆژیه له وه زاره ته وه هاتوو، فهرمانه وه زارییه که ش هی سالی (۲۰۱۹) ئەم فهرمانه وه زارییه هه لده وه شینینه وه کار به مه ده که یین ئە گهر ئیمه فهرمانه وه زارییه که هه لته وه شینینه وه باشتره له بهر ئە وهی تو هه ردوو ره گه زت هه یه، له حکومییه کان ده زانین ره نگه حکومه ت نه توانی دایان مه زینیت ئە وه دامه زراوه یه کی ئە هلییه چ ئیشکالییه تیکمان ده بیته له وهی که هه روو ره گه ز توپژهری کۆمه لایه تی و دهروو نیمان هه بیته یان په روه ردکارمان هه بیته، بویه زور گرینگه ئیمه کار به وه یان بکه یین، ماده م هه ردوو ره گه ز له شوینه که دا ده خویندکار خویندکار و قوتابییه مان هه یه، با هه ردوو ره گه ز توپژهری دهروونی کۆمه لایه تی کاری کۆمه لایه تیمان هه بیته، ئە گهر له سهر ناوه که شی دواتر هه ر گۆرانکارییه کی به سهر دا هات یان وه کو پرپۆژه که مایه وه ئە وه ئیشکالییه تیکمان نییه، به لام بۇ ئە وه لابه یین که فهرمانه وه زارییه که ی (۲۰۱۹) باشتره له مه ی ناو پرپۆژه که، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسین/ سهروكي په رله مان:

سوپاس، (جوان) خان، فهرموو.

بهريز جوان یونس محمد:

بهريز سهروكي په رله مان.

پشتگیری له قسه کانی (شادی) خان ده که م، سه باره ت به رینمایکاریکی په روه رده یی یه ك رینمایکار زور که مه بۇ (۲۵۰) قوتابی، هه ردوو ره گه زه که هه بیته زور گرنگه چونکه هه ندیک کپشه هه یه له وانیه به ره گه زه ی به رامبه ر بکریت نه ك به جیاوان، به نسبت فهرمانبه ریکی ته ندروستی ئە ویش پیم باشه هه ردوو ره گه ز بی، چونکه هه ندی کپشه ی ته ندروستی هه یه له وانیه قوتابییه کی ئافره ت پپی شهرم بیته بۇ فهرمانبه ره کی که ره گه زی ئیره باس بکات بویه له هه ردوو شوین هه ردوو ره گه زه که به کار بیته، زور سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، كاك (چيا)، فەرموو.

بەرپىز چيا حمىد شريف:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ئاخافتنىت من ژلايەن (شادى) خان، (جوان) خانىيى ھاتە كرن، پشتەقانىا وان دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋىكى پەرلەمان:

(ليزا) خان، فەرموو.

بەرپىز لىزا فلك الدين صابر:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىۋانى لە ھەموو قسەكانى پېشۋوتىرى خۆم دەكەم، ھەروەھا داۋا دەكەم كە توپۇزەرى كۆمەلەيەتى و دەروونىشى بۇ زىاد بىكرىت، ئەمە لەبەر دوو خالە يەكەمىان ئىستا كېشە دەروونىيەكان و كۆمەلەيەتتەيەكان زۆر زۆر بۆتەۋە لە قوتابخانەكان، دووھم خالېش ئەمە دەرفەتى كارېش بۇ ئەو توپۇزەرانەي كە دەرفەتى كارېان نىيە بۇ ئەۋانېش ئاسانكارى دەبىت ئەگەر ئەم خالەي بۇ زىاد بىكرىت، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋىكى پەرلەمان:

دەست خۆش، كاك (ياسىن)، فەرموو.

بەرپىز ياسىن خىسر طە:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

پشتىگىرى (شادى) خان، (جوان) خان، (ليزا) خان دەكەم، بەلام لە خالى ھوتەمدا دەلى (ھەموو دامەزراۋەيەكى ناھكومى دەبىت ژمارەي كارمەند و فەرمانبەرانى دامەزرىنەر بىت بەپىي پىداۋىستىيەكان، لېرەدا روونى نەكردۆتەۋە بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان زۆر مامۇستامان ھەيە، زۆر كارمەندمان ھەيە دەۋامى حكومىشيان ھەيە دەچن لە ئەھلىش دەۋام دەكەن، بۇيە من پىم باشە ئەۋانەي دەۋامى حكومىيان ھەبى لەۋى دەۋام نەكەن بۇئەۋەي فەراغ دروست نەبى يەئنى بەجدى مامۇستا ھەيە لە سى مەكتەبان دەرس دەلېتەۋە يەئنى بۇ؟ سوپاس،

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋىكى پەرلەمان:

لە ماددەي (۱۳۵) تىايەتى ئەۋە، دەستت خۆش بىت، كاك (على)، فەرموو.

بەرپىز على حمە صالح:

بەرپىز سەرۋىكى پەرلەمان.

ۋەلا من پرسىارىكم لە جەئابى ۋەزىر ھەيە، بەپىي فەرمانە ۋەزىرىيەكەي جەئابىتان لە (۲۰۱۹) بۇ ھەر (۱۵۰) خويندكارىك قوتابىەك رىنوۋىنىكارى ھەيە، ئايا لە دۋاي دىراسەت لىكۆلېنەۋە ئىستا كراۋەتە (۲۵۰) يەئنى ئەمە بەر مەبناي چىيە دىراسەتان كىردوۋە؟ خواستى مەكتەبەكانە؟ ھەز دەكەين بۇمان روون بىكەيتەۋە، سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حىسېن / سەرۋىكى پەرلەمان:

سوپاس، (گلوستان) خان، فەرموو.

بەرپز گولستان سعید حمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە برگی چوارەم من تیبینیم ھەبە راستییەکی ئەو ژمارەبە زۆر قوتابی و خویندکار یەك رینمایکاری پەرودەییە بۆیە پیشنیار دەکەم ژمارەبە بکریتە (۱۵۰) قوتابی و خویندکار، رینمایکاری ھەر وەك ئەو ھە لە ھی حکومییەبە کە پیشنیارم کرد ناوی توپزەری کۆمەلایەتی و توپزەری دەروونی بی، چونکە ھەردوو نەوعەبە پپویستە رەچاوی رەگەزبە بکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرمانەبەمان بۆ بنپیرە دوابی (شادی) خان، (مژدە) خان، فەرموو.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بەو برگیبە راستە ئیو ھە گوتتان ئەگەر رەقەمەکان لە حکومی بگۆرین ئینجا لەو ھەش دەگۆرپ، بەلام لەوانەبە حکومەت مەرچ نیبە بیگۆرپت برپار بەدات بۆ نمونە (۲۵۰) بکاتە (۱۵۰) قوتابی و خویندکار، بەلام ئەو ھەیان ئەھلیبە حکومەت لەوانەبە بارگرانی دارایی بەھوی قەززی حکومەتەو ھە یاخود ھەر بابەتییکی دیکە و ئەو ھە بی نەتوانی بیکات، بەلام بە لە کەرتی ناھکومیدا ئەو ھە پەپرەو بکریت، پیشنیار دەکەم ھەموو (۲۰۰) کان بکریتە (۱۰۰)، (۲۵۰) کەش بکریتە (۱۵۰) خویندکار، سوپاس،

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، ئەگەر پپشتر خویان فەرمانیکیان ھەبوو پپت ھەر رەقەمی تیا نەبو پپت، ئیمە ھەر ئەو فەرمانەبە خویان لەناو نەصەبە دا دایدەریژنەو ھە، ھەر رەقەمی تیا نیبە، (د.اسماعیل)، فەرموو.

بەرپز اسماعیل علی طە:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەز جارەکا دین فیعلەن پشنگیریا خوشکا (گلوستان) دکەم، کو توپزینەر بیتن نە رینمایکار بیت چونکە ئەم گەلەك جارا دووبارە دووبارە کری دادەرچو پت کۆمەلناسی و دەروونناسی بی بەش نەبن، دیسان نەفسی پرسپارا یا مامۆستا (علی حمە صالح) نەفسی پرسپاری دکەم ریکەفتا (۲۰۱۹/۱۰/۳۱) ئەو ئەمری وزاری دەرکەفتیبە ھەر (۱۵۰) یا رینمایکارەك بوو ھەبیت، بۆچی ل قیری کرا (۲۵۰) بۆچی ھەر سەر وی رینماییی نەچوو (۱۵۰) رینمایکارەك ھەبا، سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، ماددە (۱۳۵)ش بخویننەو ھە دوابی ریگا دەدەین وەزیر قسە بکات، فەرموو.

بەرپز شەمول اشین صابر:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە (۱۳۵):

یەکەم:

۱- دەپیت ریژە مامۆستا ھەمیشەبیەکانی دامەزراو ھە ناھکومیەکان لە (۸۰%) ی کوی ژمارەبە مامۆستایانی دامەزراو ھە کەمتر نەبیت.

۲- دەپىت رېژەي مامۇستا ھەمىشە يىپەكان لە ھەر يەك لە سى قۇناغى كۆمەلگەي پەروەردەيى لە (۸۰%) مامۇستايانى قۇناغە پەيوەندىدارەكەي كۆمەلگە كەمتر نەپىت.

۳- دەپىت لايەنى كەم (۸۰%) ي بەشە وانەكانى ھەر يەك لە (۱۲) سالەكەي خوئىندى قوتابخانە و خوئىندىگە و كۆمەلگەي پەروەردەيى و (۵) سالەكەي پەيمانگاي پەروەردەيى بە مامۇستا ھەمىشە يىپەكان بدېت.

دووەم:

۱- لە كاتى دەوامى فەرمى دامەزراوە حكومىيەكاندا ھىچ دامەزراوە يەكى ناحكومى مافى نىيە مامۇستايان و كارمەندانى پەروەردەيى دىكە و سەرپەرشتىاران و كادىرانى ديوانى وەزارەت و بەرپۆە بەراپەتى گشتىيەكان بەكار بخت، ئەوانە نەپىت كە مۇلەتى بى مووچەپان وەرگرتووە يا خواستراون.

۲- تەنھا پىش دەستپىكردن يان دواي تەواوبوونى دەوامى فەرمى ئەو دامەزراوە حكومىيە كە مامۇستا و فەرمانبەرە حكومىيەكە كارى تىدا دەكات و دواي مۇلەت وەرگرتنى نوسىنىكى لە دامەزراوە حكومىيەكە لە لايەن مامۇستا و فەرمانبەرەو دامەزراوەي ناحكومى مافى بەكارخستنى مامۇستا و فەرمانبەرى پەروەردەيى دىكەي حكومى ھەيە.

سېيەم- ھىچ كەس ناتوانى لە يەك كاتدا بەرپۆە بەرى دوو دامەزراوەي ناحكومى بىت.

چوارەم: ھەر مامۇستايەك بە ھۆكارى تەندروستى خانە نشىن كرا بى مافى كاركردى لە دامەزراوە ناحكومىيەكاندا نىيە.

پىنجەم- پىويستە دامەزراوە ناحكومىيەكان لە مانگى يەكەمى سالى خوئىندى ناوى ئەندامانى كارگىرى و مامۇستايان بۆ وەزارەت بنىرن.

شەشەم:

۱- بەرپۆە بەرى ھەمىشە يى يارىدەدەرى بەرپۆە بەرى ھەمىشە يى مامۇستاي ھەمىشە يى و رىنمايكارى پەروەردەيى ھەمىشە يى لە دامەزراوە ناحكومىيەكان ئەوانەي خوارەوەن:

أ- ئەوانەي لە دامەزراوە ناحكومىيەكەدا دامەزراون بى ئەوەي لە كەرتى گشتى كار بكن.

ب- ئەوانەي تەمەنيان لە (۶۳) سال تىپەر نەبوو.

ج- ئەوانەي لە دامەزراوەكە دامەزراون بى ئەوەي گرېبەستى كارى ھەمىشە يىيان لە گەل شوئىنىكى دىكە ھەبىت.

سى: بەرپۆە بەر و يارىدەدەرى بەرپۆە بەر مامۇستا و رىنمايكارى پەروەردەيى كەرتى گشتى كە خواستراون يان خاوەنى مۇلەتى بى مووچەن بە كارمەندى ھەمىشە يى ھەژمار ناكرىن.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كى قسەي ھەيە لەسەر ئەو ماددەيە؟ ناوەكانيان بنوسە، (د.اسماعيل)، كاك (ياسين)، (گلستان) خان، كاك (بالنبو)، كاك (عثمان)، كاك (مەلا ويسى)، كاك (ياسين)، فەرموو.

بەريز ياسين خضر طە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەي (۱۳۵) مافى دامەزراندنە بلىپىن بۆ نمونە كارمەند و مامۇستا و ئەوانە پرسىارەكە ئەوەيە ئايا ئەو كارمەند و مامۇستايانە ھەموو ئەو مافەيان ھەيە كە بۆ نمونە لە حكومى دەوام

دەكەن، بۇ نمونە دەرمالەيان ھەيە بەيانی خانەنشین دەكرين يان ھەموو ئەو مافەيان ھەيە يان نا، ھېچ روونكردنه وەيەكى نەداوہ، ئەگەر جەنابى وەزىر يان ليژنە روونكردنه وەمان بداتى زۇر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەستت خوۆش بېت، كاك (مەلا ويسى)، فەرموو.

بەرپز ويسى سعيد ويسى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۳۵) ماددەيەكى زۇر گرینگە چونكە دەتوانين بليين ھەلى كار بۇ دەرچووانى زانكو و پەيمانگاكان دەرەخسینى، بوى پيشنيار دەكەم كە بەدەق رېگرى بكرىت لە مامۆستايانى دامەزراو بۇ ئەوہى زياتر لە يەك قوتابخانە و دامەزراوہكانى پەورەدەيى كەرتى تايبەت كار بكەن وانە بليئەوہ، چونكە ئەمە وا دەكات مامۆستاكە تواناي خوۆ لە كەرتى تايبەت خەرچ بكات و خویندىنى كەرتى گشتى پشت گوۆ بخت، بەداخەوہ لە ئيستادا رېژەيەكى زۇرى مامۆستا ھەيە لە چەندين قوتابخانەى ئەھلى و حكومى دەوام دەكات و دەرچووانى زانكوۆش دەرچووى زانكوۆ واش ھەيە دەرەفەتى كاركردى لە ھېچ شوينىكى تر بۇ نارەخسى بەتايبەتى ئەو مامۆستايانەى پۆلى (۱۲) دەليئەوہ، بۆيە بۇ بەدەيەناني دادپەرەوى و رەخساندىنى دەرەفەت بۇ گشت تاكەكان رېگە بە مامۆستايانى كەرتى گشتى نەدرىت سوودمەند ببن لە كەرتى ناحكومى تەنھا ئەگەر مۆلەتى بى مووچە ياخود تەنسيب بكرين بۇ كەرتى تايبەت، زۇر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، كاك (عثمان سپدەرى)، فەرموو.

بەرپز عثمان كريم سوارە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۳۵) برپگەى شەشەم (ب) ئەوانەى تەمەنيان لە (۶۳) سال تپپەر نەبووہ، واتا ئەوانە تەبەعن مەشمول نابن بەوہى كە بتوانن لەو شوينانەدا دابمەزرين، بۆيە من پيشنيار دەكەم بكرىت بە (۶۸) سال لەبەر ئەوہ بۇ دكتورىك تەمەنى (۸۰) سالە دەتوانى عيادەى ھەبيت و كارى خوۆ بكات بەلام بۇ دكتورىك ئەو مافەى پى روا نەبينرىت، زۇر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (گلوستان) خان، فەرموو.

بەرپز گلوستان سعيد حمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۳۵) پيشنيار دەكەم لە برپگەى يەكەمى، يەكەم كە دەلى دەبيت رېژەى مامۆستا ھەميشەيەكانى دامەزراوہ ناحكومىيەكان لە (۸۰%) لە سەدى كوۆ ژمارەى مامۆستايانى پيويسىتى دامەزراوہكە كەمتر نەبيت، واتا مامۆستايانى پيويسىتى دامەزراوہكە بيت (۸۰%) دائيمەكان بيت، من پيشنيار دەكەم مافى ئەم مامۆستايانە دەستەبەر بكرىت لەم خالەيا كە مافى مۆلەت و مافى دەستەبەرى كۆمەلايەتى و ئەو شتانەيان بۇ داببن بكرىت بۇ ئەوہى كە ھېچ فەرقىكى نەبيت لەگەل ئەو مامۆستايانەى لە كەرتى گشتى كار دەكەن، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (بالانبو)، فەرموو.

بەرپز بالانبو محمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۳۵) بېرگەى دووهم، خالى يەكەم، لە كۆتاييه كەيدا دەلى يان ئەوانەى خواستراون، خواستراو مەبەستيان لە چييه؟ مەبەستيان لەو هيه كە دامەزراوہ ناكوميەكە پيويستى پييه تى يان وەزارەت پيويستى پييه تى؟ پيشم وايە ئەو خواستراوہ پيشنيار دەكەم كە لايريت، لەبەر ئەوہ وەزارەت دەستكراوہ دەكات بۆ ئەوہى كەسيكيان ويست دەتوانن لەو شوينه دەست بەكارپيت، كەسيكيش ئەگەر نەيانەويت دەلپن خواستراو نيه پيويستيان پيى نيه.....

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

نا خواستراو مەبەستيان نيزامى ئيعارەيه، بە ئيعارە وەرى دەگرن لە حكومەتى وەردەگرن.

بەرپز بالانبو محمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

مەبەستم وايە ئەگەر مامۆستايەك لە كەرتى حكومى كارى كرد بە هيچ شيويهك لە كەرتى تايبەت كارى پي نەدرت، بە رەچاوكردنى رەخساندنى هەلى كار بۆ خەلكانى كە بيكارن.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (د.اسماعيل)، فەرموو.

بەرپز اسماعيل على طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەقە كارەكى باشە ئەم دشپين يەعنى دەليقە و دەرفەتى باش بۆ دەرچوويا ببينين بەرى خۆ بەدينە قان مەدرەسا خاسەتەن خەريجيت قان سالا و كو نەهاتينه دامەزراندن، بەلى مافى وانە پي پاراستى بيتن نەفسى سەرەدەريا فەرمانبەرى حكومەتى فەرمى دگەل بيتە كرن، ژبەر هندی بينم خالەك زيده بيتن ليبرينا خانەنشيني لى بهيتە برين ژمووچەيى وانا، وەكو فەرمانبەرىت فەرمى بينە هەژمارتن، دا مافى وانەيه پاراستى بيت بۆ تەقاعدى و خانەنشيني، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەرپز وەزيرى پەرورەدە بۆ ئەوہى زۆر نەبن پرسيارەكان، فەرموو.

بەرپز ئالان حمە سعيد (وہزيرى پەرورەدە):

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر سوپاس، (نجات) خان پرسيارى كرد لەسەر چ بنەمايەك لە ماددەى (۱۱۹) ئەم (۱۰) مليونە دانراوہ؟ ئيعتماد كراوہ تەوہ سەر ياساى ژمارە (۱۴) ى سالى (۲۰۱۲)، مامۆستا (هەلز) باسى ئەو قوتابخانەيهى كرد، مامۆستا ئەو قوتابخانەيه بە فەرمانى پاريزگار دراوہ (۹) رۆژى ديكە بەرپوہ بەرايەتى گشتى پەرورەدى دەۆك دەدرپتەوہ، تەواوى تپچووى ئەو قوتابيانە لەسەر ئەو قوتابخانەيهيه كە قوتابخانەيهكى قازانچ نەويستە مۆلەتەكەى، ئەهلييهكان سى دەواميان هەيه كاك (گۆران) پرسيارى كرد، ئەهلييهكان سى دەواميان نيه. ماددەى (۱۲۶) كاك (محي الدين)

پرسیاری کرد له خالی سییه م به دنیاییه وه به وازحی نو سراوی به لام ده بیت ره زامه ندی فرمانی وه زارهت وه ریگرن بو کتیه کانی خویندن، کاک (یاسین) ههر پرساری کرد له سهر دوو دهوامی نه ویش زور به که می به ده گمه نه گهر دانه یه ک دوان هه بیت دوو دهوامی تیا بیت باله خانه یه نه گینا ههر نییه. (شادی) خان، به پیزان کاک (چیا)، (مژده) خان، کاک (علی) نه وانه له سهر نه وه حه دهده قسه یان کرد، فیعلهن نه وهی که لیره نو سراوه به نیه ته کی باش نو سراوه رهنگ بیت هه له بیت، به لام به نیه ته کی باش نو سراوه، نه ویش نیته که نه وه یه له گه ل حکومی یه کسان بکریتته وه، نه گهر نا له فرمانه وه زاریه که ی سالی (۲۰۱۹) (۱۰۰) یه، به لای ئیمه شه وه زور ئاساییه له پیناوه ره خساندن ده رفه تیکی کار ئیعتما د بکریتته وه سهر فرمانه وه زاریه که و بکریتته وه دهق لیره دابریژریتته وه، به لام نیه ته که باش بووه نو سراوه یه ک بخری نه ک مه به سته که مه به سته کی خراج بی، به لام هه له یه به راستی هه له یه. سه بارهت کاک (یاسین) پرساری دهوامی نه وهی کرد جه نابی سهرۆکی په رله مان وه لامی دانه وه دهوام ته نزم کراوه، سه بارهت به هه ندی پرساری دیکه لیژنه کان له ریگه ی به ریوه به ری گشتی پاریزگان به ریوه به رایه تی خویندن نا حکومی هه یه، مهرجی وه رگرتن له قوتابخانه نه هلییه کان له سهر بنه مای جوگرافی نییه تا له قوتابخانه کانه یه ک هه بیت له قوتابخانه یه کی دیکه مافت نه بیت ته قدیم که ی، ته نها ده مه ویت له سهر نه و ریژه ی (۸۰٪)، (۲۰٪) ه قسه بکه م، ریژه ی (۸۰٪)، (۲۰٪) له یاسای ژماره (۱۴) ی سالی (۲۰۱۲) قوتابخانه نا حکومیه کانی په رله مان هه یه، به لام به م ته فصیلاته نییه، نه م ته فصیلاته ریگه ی گرتووه له وهی که ئیستغلال له بابه ته که بکریت، بیریشمان نه چی به گویره ی قانونی خدمه ی مه ده نی قانون ریگا نادات هه ندیک ده ره جاتی وه زیفی مو حه ده د نه بی ریگری لیبکه ی ئیشی دووه م نه کات، هه نده ک ده ره جاتی مو حه ده د، بو نمونه دیاری کردووه تا پله (۷)، نه وانه بو نمونه ریگیان لی ده گیری که کاریکی دیکه بکه ن، به لام له وانی دیکه ریگه نا گیری به هیج جورئ له قانوندا، حه ز ده که م نه گهر سه یریکی قانونی خدمه ی مه ده نی بکه ن، نه مه ی که کراوه لیره نه مه ش قانونه، نه مه ی که کراوه لیره بو نه وه یه ده رفه تیکی کار بره خسی بو ریژه ی (۸۰٪) بو ریژه ی (۲۰٪)، نه گهر قوتابخانه یه ک (۱۰۰) مامۆستای هه بیت (۸۰) مامۆستای ده بیت ده رچووی دانه مه زراوه بیت خو ی گریه سته له گه ل بکات، (۲۰٪) ی مامۆستا کان (۲۰) مامۆستا کانی دیکه ده توانی به سی شیواز به ری، یه که م نه و مامۆستایه له حکومت مؤله تی بی مووچه ی کرد بیت بتوانن له وئ بیت به س ده بیت له زمی (۲۰٪) بیت. دووه م نه و مامۆستایه به ئیعاره بروات وه کو نه وهی جه نابی سهرۆکی په رله مان ته وزیحی کرد که سیستمی خواستنه، واتا به خزمهت بو حیساب ده کریت به لام مووچه که ی له سهر دامه زراوه نا حکومییه که ده دریت، سییه م نه گهر مامۆستایه ک له قوتابخانه که ی خو ی له بنه رته ی بیت (۲۴) به وانه و له ئاماده یی (۲۲) به ش وانه ی ته و او کردو بوو مافی خو یه تی له قوتابخانه یه کی نه هلی دهوام بکات، به لام ههر ده بیت له زمی (۲۰٪) بیت، ناییت له زمی (۸۰٪) بیت، نه مه ش وای کردووه نویتترین ئامار بده مه جه نابتان ئیمه ئیستا ده هه زار مامۆستامان له که رتی تاییهت له قوتابخانه نا حکومییه کان و باخچه کان و په یمانگا کان هه ن، له م ده هه زاره ته نها پینج سه د و نه وه د و هه شت مامۆستای حکومی تیا یه، که ناکاته (۷٪) ی نه م ریژه یه، یه عنی ئیمه واما ن ته نزم کردووه ناکاته (۷٪) ی

ئەم رېژىيە، پاش ئەو ھەم قانۇن ھەتتا تەھدىدى كىردۈۋە رېگە لە ئىستىغلال دەگرى، دەلى ئەگەر كۆمەلگايەكى پەروەردەيى كە برىتتېيە لە باخچە، برىتتېيە لە قوتابخانە و خويىندىنگا دەبىت ھەر دانەيەكيان بە جيا حىسابى ئەم (۸۰%) بىكات، بەلام بۇ (۲۰%) باشە ھەر بىمىنېتەو، ئىمە دەبىت دەمى قوتابخانەيەكى ناھكومىش بىكەين چونكە دواچار ھەر مندالى ئەو ولاتەيە لەوئى دەخويىنى، ئەگەر قوتابخانەيەكى ناھكومى تازە مۆلەتى وەرگرت پۆلى (۱۲)ى ھەبوو پىويستى بەو ھەيە زەمەنېك بەسەر كارەكانيا پروات ھەتاوھەكو مامۇستاي گونجاو پى دەگەيەنېت بۇ ئەو ھى لە پۆلى (۱۲) وانە بلىنەو، لەو حالەتە ئىستىفادە لە مامۇستايانى كەرتى ھكومى دەكەن بەو سى تەرىقەيە ئەيخواستن و مۆلەتى بى مووچە ھەروھەتاو كەرتى بەشە وانەكان لە چوارچىوھى (۲۰%)ى مىلاك بىانەن سوودى لى وەرگرن، لەبەر ئەو ھەمەي كە ئىستا ھەيە ئىمە لە يەكەم دەست بەكاربوونمان لە كابينەي نۆبەم زۆر تەركىزمان لەسەر ئەو بابەتە كىردو، من نالىم مخالەفات نەكراو، بەلى مخالەفات كراو، دويىنى داواي داتاي ئەم مەكتەبانەم كىرد كە مخالەفەيان كىردو، تەنھا لە كوردستان لە كۆي پىنج سەد و ئەو ھەندە دامەزراوھى ناھكومى تەنھا ھەشت دامەزراوھە مخالەفەي كىردو. ئەلەسەر ئەو، دەر فەتھىكى كارى زۆر باشمان بۇ خەلك رەخساندو ھەسەور كەن چوار ھەزار فەرمانبەر لە كەرتى ناھكومى، خويىندى ناھكومى كار دەكات تەنھا (۹۸) يان فەرمانبەرى ھكومەتى ھەرىمن، ئەوانەي دىكە فەرمانبەر نىن، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حىسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەي (۱۳۶) ئەو ماددەيەش موھىمە، فەرموو.

بەرىز گلاوئىز عبىد عثمان:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان:

تەوھرى دووھم: مافەكانى فەرمانبەرانى دامەزراوھە ناھكومىيەكان:

ماددەي (۱۳۶):

يەكەم: خاوەنى دامەزراوھى ناھكومى بەرپرسە لە پاراستنى ماف و شايستە ماددى و مەئەنەوييەكانى كارمەندەكانى لە ماوھى خزمەتكرديان لە دامەزراوھەكەدا، ھەروھەتا پابەند دەبىت بە رەخساندى دەرفەتى شياندىن و فېرېوونى بەردەوام و راھپنانيان لەسەر پىرۆسەي دلنپايى جوړى.

دووھم: پىويستە دامەزراوھى ناھكومى ئەو تۆمارانەي ھەبىت كە ياسايى دەستەبەرى كۆمەلەيەتى بە مەرجى گرتوون ئەوھش بەمەبەستى جىگىركردنى مافەكانى مامۇستا و فەرمانبەر و كارمەندەكانى دىكە.

سېيەم: فەرمانبەرى دامەزراوھە ناھكومىيەكان مافى پشووويان بەپىي گرىبەستى نىوان كارمەند و دامەزراوھەكە دەستنىشان دەكرىت بە رەچاوكردنى ھوكمەكانى ياساي كارى بەركار لە ھەرىم. چوارەم: بەرپۆبەرى و يارىدەدەرى بەرپۆبەرى و مامۇستا و رىنمايكارى پەروەردەيى دامەزراوھە ناھكومىيەكان مافى بەشدارىكرديان لە خولى بەھىزكردينى تواناكان و فېرېوونى بەردەوام ھەيە كە لە سالىكدا نابىت لە (۳۰) كاتزىمىر كەمتر بىت و لەسەر خەرجى دامەزراوھەكە بۇيان دەكرىتەو.

پېنجه م:

۱- ناپېت كاتژمېره كانی كار كړدنی فرمانبهرانی دامه زراوه ناحكومییه كان له (۸) كاتژمېر له روژيكا و له (۴۰) كاتژمېر له ههفته يه كدا زیاتر بېت.

۲- ژماره به شه وانه كانی مامۆستایان به پېی ئه و گړبېه سته ده بېت كه له نیوان دامه زراوه كه و مامۆستایه كه به ستراره به ره چاوكړدنی كاتژمېره كانی كار له ههفته يه كدا.

۳- له حالته كی كار كړدنی زیاده یان وتنه وهی به شه وانه ی زیاتر وهك له وهی له گړبېه سته كه كدا هاتوو ده بېت دامه زراوه كه مافی هه كاتژمېریكى كار كړدنی زیاده به مامۆستا و فرمانبهره په یوه ندیداره كه بدات.

شه شه م: كه مترین بری مووچه ی مانگانه ی فرمانبهری دامه زراوه ناحكومییه كان ناپېت له كه مترین مووچه ی بنه رته ی فرمانبهر هاوشپوه كانی له كه رتی گشتی كه متر بېت.

حه وته م: له پشووی هاویندا مووچه ی مامۆستا و كارمندانى هه میشه یی دامه زراوه ناحكومییه كان به پېی گړبېه سته نیوان كارمندا و دامه زراوه كه ده بېت له هیچ بارېكا ناپېت له (۷۰%) ی مووچه ی مانگانه كه متر بېت.

هه شته م: خاوه نی دامه زراوه ی ناحكومی به بې دیاریكړدنی هویه كه ی مافی ده ركړدنی به پړوه بهر یان كارمندانى وانه وتنه وه و كارمندانى ديكه ی نییه ده بېت پشت به ست بېت به راسپارده ی لیژنه يه ك كه بۆ ئه و مه به سته له لایهن دامه زراوه كه دروست ده كړیت، دواى ئه وهی رهامه ندی وه زارته ی بۆ وهرده گړیت بریاری له باره وه ده دریت.

نویه م: مه رجه كانی به كارخستن و هه لوه شانده وهی گړبېه ست و ناكوکییه كانی نیوان دامه زراوه ناحكومییه كان و فرمانبهران و كارمندانى ديكه ی دامه زراوه كان به پېی حوكمه كانی یاسای كاری به ركار له هه ریم مامه له یان له گه ل ده كړیت، ئه گه ر ده قیكى ديكه ی جیاواز له م یاسایه دا نه هاتبیت.

ده یه م: ساله كانی كار كړدنی به پړوه بهر، یاریده ده ری به پړوه بهر، مامۆستا، رینمایكاری په روه ده یی له دامه زراوه ی ناحكومی به راژه ی كرده یی بۆ گشت مه به سته كان هه ژمار ده كړیت.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

به ریزان كی قسه ی هه یه له سه ر ئه و ماده یه ؟ (د. شپركو)، فه رموو.

به ریز شپركو جودت مصطفى:

به ریز سه روکی په رله مان.

به ناوی خواى گه وره، ئه مه دامه زراوه ی ناحكومییه هیشتا له هه ریمى كوردستان یاسای كار فه راغیكى ته شریعی هی عیراق به كار ده هینین، به لام ئه وهی كه به ته ماین خومان ئیستا ده ری كه ین و هاتوو بۆ په رله مان و خویندنه وهی یه كه می بۆ كراوه، بویه كاتیک كه ده لین به ركار من ته ركیزم له سه ر ئه وه یه كه هه مان حقوق و ئیمتیازانى خدمه ی مه ده نی له ناحكومی و له كه رتی تاییه تدا چونكه ئه مانه له یاسای كاردا ئه وه ته سبیت ده كه ین، خانه نشینی، پاراستن، حقوق، ئیمتیازات، هاوتا بېت، مامۆستایه ك له حكومى چى وهرده گړیت چوڼ ده پارېزرى، قانون چى بۆ ده كات، بۆ ناحكومیش به هه مان شپوه، بویه ئیزافه یه ك بۆ ئه م ماده یه له برگه یه ك له برگه كاندا

مەسەلەى ھاوتاكردن، ھاوتاكردنى حقوق و ئىمتىيازاتى ئەوانەى كە لە ناكومىدا كار دەكەن ئىتر مامۇستا بىت يان ئەو ھەككومىيەكە، بەپىى قانوونى خدەمى مەدەنى، سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، مامۇستا (عبدالستار)، فەرموو.

بەرىز عبدالستار مجيد قادر:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۳۶) بىرگەى يەكەم نازانم لىرە ئەگەر لە شوپىنى دىكە باسكراپىت، لىرە باس نەكراو ئەيا فەرمانبەرانى دامەزراوەى ناكومى چۆن دادەمەزىرنىن؟ ئەيا ھەلى يەكسانيان بۆ نارەخسىنن وەكو لىرە باسى ھەلى رەخساندى دەرفەتى يەكسان كراوە يان بلىين بۆ شياندىن، ئەمن پىم وایە دەبىت ئەو دەرفەتى يەكسان، ھەلى يەكسانىش بۆ دامەزراندىيان بىرەخسىنرىت ئەمە يەك، دوو سەبارەت بە كاتەكانى كاركردىن لەلايەك دەلى (۸) سەعات لە ھەفتەيەكدا، يەنى رۆژى (۸) سەعات كار بكات، لەلايىكى دىكە دەلى (۴۰) كاتزمىر كەمتر نەبىت، (۴۰) كاتزمىرەكە ئەگەر تەماشای بىكەى رۆژى دەكاتە (۵) سەعات، ئەگەر ھەفتەى (۷) رۆژ بىت كاركردەكە، مەبەستم ئەم جىاوازيبە چىبە يەنى، فەرمانبەر ديارە كاتى كاركردىنى وا نىبە؟ بۆ ھەوى (۵) سەعات دەكات، لەویش دەكاتە (۸) سەعات، ھۆكارەكەى چىبە، سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك (ادريس)، فەرموو.

بەرىز ادريس اسماعيل عبوش:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۳۶) گرینگىرىن مافى ھەر فەرمانبەرى خانەنشىنە كە لەو ماددەيە باس نەكراوە بۆيە من پىشنىار دەكەم پىويستە دامەزراوە ناكومىيەكان مافى خانەنشىنى فەرمانبەرەكانى لە ئەستۆ بگىرت يان بە شىوہيەك لەگەل ھكومت رىك بخرىن كە يەك سىستەمى خانەنشىن لە ھەموو ھەرىمى كوردستان ھەبىت، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كاك (عثمان سىدەرى)، فەرموو.

بەرىز عثمان كریم سوارە:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى لە قسەكانى كاك (ادريس) دەكەم، بە نىسبەت بىرگەى خانەنشىنى بە ھىچ شىوہيەك ئىشارەتى پى نەدراوە، ھەروەھا پشتىوانى لە قسەكانى مامۇستا (عبدالستار)، كاك (شىركو) دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرىزان زۆر سوپاس، (شادى) خان، فەرموو.

بەرپز شادی نوزاد و هاب:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

راستییه که ی ئه و ماددهیه له گه ل ئه وه ی که ماددهیه کی زۆر زۆر باشه زۆر باش دارپژراوه ته وه، به لām هه ندیک تیبینی بچوو کم هه یه له سه ری یه کیکیان له خالی دووهم که باس له دهسته به ری کۆمه لایه تی ده کات مه به ست لپی ته قاعودیه دوای ته وا بوونی خدمه، ئیمه ده بیته به ماددهیه که له مادده کاندایه و ریگه یه ش بگرین یان ئه و ریگه یه به ستین که دامه زراوه ناحکومییه په روه رده ییه کان نه توانن کارمه نده کانیان به عه قدی موقت بکه ن، بۆ چه ند مانگی خویندنه که بیته دوایی عه قد هه لوه شیینه وه، بۆیه به برگه یه که زیاد بکه ین بۆ ئه و ماددهیه ی که دوای ئه وه ی که مامۆستا و فه رمانبه ری دامه زراوه که به تیستی چه ند مانگی دا تیده په ری ده بیته عه قده که ی بیته عه قدیکی دائیم بۆ ئه وه ی ئه و دهسته به ری کۆمه لایه تییه ی بۆ ته قاعودی و بۆ ئیشه کانی دیکه ی بۆی ده کریته به عه قدیکی هه میشه یی بیته و بتوانری سوودمه ند بیته ئه و فه رمانبه ره، یاخود ئه و مامۆستایه ی که له که رتی تایبه تدا ئیش ده کات سوودمه ند بیته له ته قاعودی. خالیکی دیکه له پینجه می نوسراوه نابیته کاتژمیره کانی کارکردن، من پیم وایه رهنکه ئه م خاله ته زاروبیک له گه ل یاسای کار دروست بکات له دواترا که له ئیستایا چ کاتژمیره که یاخود (۸) کاتژمیر ده کات، ده توانین ئیمه دایرپژینه وه بۆ ئه وه ی که کاتژمیرکانی کارکردن له دامه زراوه ناحکومییه کانی په روه رده دا به ریگه یه وه له گه ل یاسای کاری به رکار له و حاله ته دا ده کریته ئه م یاسایه ی که ده ده چیته یان ئیستا خویندنه وه ی یه که می بۆ کراوه له پەرله مان یان ئه و یاسایه ی که پیشتر به رکاره ریگه ده بیته وه و توشی ئه و ته زارووبه ش نابین، چونکه دواتر باس له وه کراوه هه ر کاتژمیریگه سه رو کاتژمیری کارکردن بیته به کاتژمیری ئیذافی بۆ مامۆستا یان فه رمانبه ره که هه ژمار ده کریته، ئه و ریژه مووچه یه ی که دیاریکراوه به راستی ئه مه زۆر زۆر گرینگه هه رچه نده زۆربه ی هه ره زۆری دامه زراوه په روه رده ییه ناحکومییه کان ئه و ریگه یه ده گزنه به ره که له عوظله ی هاویندا کار به مامۆستاکان ده که ن، ده وراتیان هه یه یاخود به شداری خولی هاوینه یان هه یه بۆ خویندکاره کانی خۆیان که ده کریته ئه مه ش ئیذافه یه کی تیدا بکریته له حاله تی به رده وامبوونی کارکردنی مامۆستاکیه، راسته پشووی هاوینه یه، به لām ئه و کارده کان له بهر ئه وه ی (۷۰٪) مووچه نه بیته به مووچه ی ته واو بیته، کاتیگه که کار ده کات یان که ده وره یه که ده لیته وه له گه ل دامه زراوه که ریگه وتنیکی هه یه له سه ر ئه و بابه ته، بۆیه ده بیته ئه و ته فاصیلانه به راستی ماده م ئه وه نده به ته فاصیل ئه و مادده یه ئه وه نده به گرینگیه وه باسی کاره کانی مامۆستا و فه رمانبه رانی کردوو له ناو دامه زراوه کاندایه، ئه و ته فاصیله وردانه شی تیا بیته، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

زۆر سوپاس، کاک مه لا (ویسی)، فه رموو.

بەرپز ویسی سعید ویسی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە ماددە ۱۳۶) دوو تێبینیم هەبوو، تێبینی یەکەم بۆ جەنابی وەزیر ئایا هیچ جیاوازییەك هەیه لە نێوان فەرمانبەر و کارمەند؟ و ابزانم زیاتر لە دام و دەزگا رەسمییەکانی حکومەت فەرمانبەر بەکار دێت، لێرە لە چەند شوێنێك کارمەند و فەرمانبەر هاتوو، ئەگەر یەك بی و ابزانم یەك مانا پێویستە، ئەوێ تریشیان لە خالی شەشەمین باس لە مووچە فەرمانبەرە گریبەستەکان دەکات ئی وەزارەتی پەرورده که لە ماوهی رابردوو سکالا هەبوو لە پەيوەندیکردن وە بەدواداچونیشم کردییه، وەکو پێویست مووچەکان نەدەدرا، ئایا لە کاتی جیبەجیکردنی ئەو یاسایە که چوو بواری جیبەجیکردن قەرەبووی ئەو کهسانە دەکرێتەو که جیاوازی لە مووچەکانیان هەبوو؟ زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەرپزان پێش ئەو دەرڤەت بەدەم بە بەرپز وەزیر قسە بکات لەبەر ئەوێ یاسای کار ئیستا لە پەرلەمانە ئیمە لە قۆناغی نوسینەوێ راپۆرتین، ئەوێ که لە برگی پینجەمی یەکا هاتوو مەبەستی ئەوێ نییه که هەموو رۆژی (۸) سەعات ئیش بکات که زەربی دەکە (۸x۶) دەکاتە (۴۸)، مەبەستی ئەوێ (۴۰) سەعاتە که دەبێت دابەش کە بەسەر (۶) رۆژەکەیا، بەلام هیچ رۆژێك لە رۆژەکان نابێت لە (۸) سەعات زیاتر بی، لە راستیا ئەگەر قانونی کاری لەسەر جیبەجی بکەین زەرەریانە لەبەر ئەوێ لە قانونی کار (۴۸) سەعاتە، ئەوێ خۆی بی باشە، من یەك پێشنیارم هەیه بەرپز وەزیری پەرورده لە شەشەمدا که مترین بری مووچە مانگانە فەرمانبەری دامەزراوە نا حکومییەکان نابێت لە کۆی مووچە بئەرەتی و دەرمانە جیگیرەکانی فەرمانبەرە هاوشیوێکانیان لە کەرتی گشتی کە مترین، چونکە ئەو ترسەم هەیه که نوسیومانە لە کە مترین مووچە کە مترین، هەموویان برۆن بۆ ئەوێ که ریک کە مترینە کە دابنن، سوپاس ئەگەر دەرئەوێت قسە بکە لەسەر ئەو ماددەیه گرینگە، فەرموو.

بەرپز ئالان حمە سعید / وەزیری پەرورده:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سوپاس، وەلا ویستم قسەیه کی خۆم راستکە مەوێ بۆیه لە کۆنووس دەنووسری، ئەو قانونە کی بیشتر ئاماژەم پێدا ئیستیدالمان کرد بۆ سەر قانونی ئینزیباتی موەزەفینی دەولە بوو ماددە ۶) ئەک قانونی خدەمی مەدەنی، بەس بۆ ئەوێ لە کۆنووسە که بە هەلە لەسەرم تۆمار نەبێت. سەبارەت بەوێ که جەنابت تەوزیحت کرد لەبەر ئەوێ دەوامی بەشی هەرە زۆری قوتابخانە و ناوێندەکانی نا حکومی لە هەفتەیه کدا (۵) رۆژە که دەلی نابن لە (۸) سەعات زیاتر کاری پێ بکە (۵x۸) دەکاتە (۴۰) سەعات، مەبەستە که لێرە لەوێه چونکە ئەوان موەزەمیان رۆژانی شەممان دەوامیان نییه مەگەر حالەتە کی زۆر زۆر ئیستیسنائی بیت. ئەوێ (شادی) خان باسی دەکات، ئەوێ که جەنابی سەرۆکی پەرلەمان ئاماژە پێدا من تەواو هاواری ئەوێم که وای لێبکریت بەراستی، بەلام لە برگی خەوتەم نوسیومانە نابێت لە (۷۰%) کە متری پێ بدات، ئەوێ جیا لەوێ که مافی ئیجازە و هەموو شتیکی هەیه، بەلام دەبێت ئاگایە کیشمان لەوێ بیت ئەم بابەتەنە زیاتر لەگەل قانونی کار تەنزیم دەکرین، سیاسەتی حکومەت تەنزیمییه ئەک

تەدەخولییە، دەبیئت مافەکانیشیان دەستەبەر کەین، بەلام دواجار گریبەستیک ئەمە وەلامیکیش بۆ جەنابی کاک مەلا (ویسی) دواجار گریبەستیک لەنیوان ئەو دوو تەرەفە ھەبە چ مامۆستا (العقد شریعة متعاقدین) چ مامۆستا، چ دامەزراوەکە، ئەگەر مامۆستایەك ھەست دەکات دامەزراوەکە نەیتوانیوە وەکو پێویست عەقدەکە جیبەجی بکات مافی ھەلۆشانەنەوہی ھەبە و مافی سکالاشی ھەبە، لە رانیان ئەم حالەتەمان ھەبوو، لە دادگا و مامۆستاکانیش بردویانەتەوہ و وەزارەتیش دیفاعی لێ کردوون. سەبارەت ئەوہی کە لە خالی ھەشتەم ھەبە خاوەنی دامەزراوەکە بەپێزان ئاماژەتان بەوہ کرد زۆر گرینگە ئەم بابەتە پەیوەندی بە کوالیتیوہ ھەبە ئی خۆ ئیمە ناکرێ مامۆستایەك کە کوالیتی باش نەبوو لەسەر مەکتەبیک ئەھلبیش فەرزى بکەین، ناکرێ ئەگەر لێی رازی نەبوو ناکرێ، بەلام نوسیومانە چی؟ ھێچ قوتابخانەیکە ئەھلی بۆی نییە بەبێ ھۆ، ھۆبەکی موقنیع، ھۆبەك کە بیداتە وەزارەت لەبەر ئەم ھۆکارە ئەم گریبەستە ھەلۆشانەتەوہ بەبێ ھۆ بۆی نییە ئەو فەرمانبەرە یان ئەو مامۆستایە دەربکات، بەلام ئەگەر بابەتەکە لەسەر ئەساسی کوالیتی بوو ئەمە ئەو کاتە حەق دەکەوێتەوہ، بەلام ئەویش دەبیئت بسەلمینرێت بۆچی لەسەر ئەساسی کوالیتی و کەمتەرخەمی مۆئەسسەسەکە لەویدا چەندن، سوپاس.

بەریز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، قانونی کارمان ھەبە دەبیئت تەواوی کەین، ماددە (۱۳۷)، فەرموو.

بەریز عباس فتاح صالح:

بەریز سەرۆکی پەرلەمان.

تەوہری سێپەم: بەکارخستن لە دامەزراوە ناھکوومیەکان:

لقی یەکەم: مەرچەکانی بەکارخستن:

ماددە (۱۳۷):

یەکەم: مەرچەکانی دامەزراندنی بەرپۆوەبەر:

۱-خاوەنی پروانامەى بەرایى زانکۆیى بیئت.

۲- ئەزموونی کار یان چالاکی لەبواری پەرورەدە و فێرکردن لە (۵) سالی کەمتر نەبیئت لە عێراق یان دەرەوہی عێراق.

۳- نابیئت بە تاوانی ئابروەبەر حوکم درابیئت نابیئت سزای کارگیری وەکو سەرزنەشت و زیاتر درابیئت.

۴- دەکرێت ھەلگرانی پروانامەى زانکۆ ھەرچەندە خویندەنەکیان لەبواری پەرورەدە نەبووبیئت وەك بەرپۆوەبەر بەکار بخرین بە مەرچیک پێش دامەزراندنیان خولی شیاندنی بەرپۆوەبەریان بینیبیئت.

دووہم: مەرچەکانی دامەزراندنی یاریدەدەری بەرپۆوەبەر:

۱- دەبیئت یاریدەدەر بەرپۆوەبەری باخچەى مندالان پروانامەى زانکۆیى لەبورای پەرورەدە ھەبیئت.

۲- دەبیئت یاریدەدەری بەرپۆوەبەری قوتابخانە و پەیمانگای پەرورەدەیی پروانامەى زانکۆیى لە بواری پەرورەدەدا ھەبیئت ئەزموونی لەبورای پەرورەدە لە (۵) سالی کەمتر نەبیئت.

۳- ناپیت به تاوانی ئابروبه حوكم نه دراپیت و ناپیت سزای کارگیری وهك سه رزه نشت و زیاتر دراپیت.

سییه م: مهرجه کانی دامه زرانندی ماموستا و رینماییه کانی پهروه رده:

۱- خاوهنی پروانامه ی به رایبی زانکویی بیت له بورای پهروه رده دا.

۲- ناپیت به تاوانی ئابروبه حوكم دراپیت.

چوارهم:

۱- بهرپوه بهر و یاریده ده ری بهرپوه بهر له سهر خهرجی دامه زراوه ناحکومییه که له یه کیك له و خولانه ی شیانندن به شدار ده بن که وهزارهت سالانه ریکی ده خات.

۲- ماموستا و رینماییکاری پهروه رده یی له سهر خهرجی دامه زراوه ناحکومییه که له یه کیك له و خولانه ی شیانندن و دلنیایی جووری به شدار ده بن که وهزارهت سالانه ریکی ده خات.

بهرپیز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

به لئ بهرپیزان (د. محی الدین)، (د. شیرکو)، ماموستا (عمر)، (جوان) خان، (گلوستان) خان، (لیزا) خان، (لیزا) خان، فهرموو.

بهرپیز لیزا فلك الدين صابر:

بهرپیز سه روکی په رله مان.

بهرپیز جه نابی وه زیر بو دامه زراوه ناحکومییه نیوده وله تیه کان پیویست ده کات ههر فهرمان به ریك نه گهر بهرپوه بهر بیت یان یاریده ده بیت پیویسته زمانی ئینگلیزی بزانیته، خوئی نه گهر بگریته مهرجیک لیره دابنریت، زور زور سوپاس.

بهرپیز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس، کاک (نزار)، فهرموو.

بهرپیز نزار ملا عبدالغفار:

بهرپیز سه روکی په رله مان.

له مادده ی (۱۳۷) له خالی دووهم نه زموونی کارکردن یان چالاکی له بواری پهروه رده و فیرکردن له (۵) سال که متر نه بیت له عیراق یان دهره وهی عیراق، بوچی له عیراق یان دهره وهی عیراق بو نانوسری له ههریم یان له دهره وهی ههریم، زور سوپاس.

بهرپیز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

زور سوپاس، (گولستان) خان، فهرموو.

بهرپیز گولستان سعید حمد:

بهرپیز سه روکی په رله مان.

پشتیوانی له قسه کانی بهرپیز (لیزا) خان ده که م، سوپاس.

بهرپیز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس، (جوان) خان، فهرموو.

بەرپز جوان يونس محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتيوانى له قسه كانى (ليزا) خان، (گلوستان) خان ده كه م، من له سهر برگه ي سڀيه م قس ده كه م، ماموستا ئهركى چه نده گرینگه له قوتابخانه رښمايكارى پهروه ده يش دوو هه نده ئهركى گرینگه و پښويسته له قوتابخانه كان، هه مان مه رج بۆ ماموستا و رښمايكارى پهروه ده يى ده رچوو ه كه ئه وه رښمايكارى پهروه ده يى پيچه وانه ي ئه و پښاسه يه يه كه له و ياسايه دا بۆى كراوه، ئه و فه رمانبه ره به هه لگري پروانامه يه له بواري كۆمه لئاسى و ده رووناسى، لڀره ده لئى خاوه نى پروانامه ي به رايى زانكو بڀت له بواري پهروه ده، ده بڀت خاوه نى پروانامه بڀت له كۆمه لئاسى و ده رووناسى، بۆيه زۆر گرینگه ئه وه بكرڀته برگه يه كى جيا رښمايكارى پهروه ده يى خاوه نى پروانامه ي ده رووناسى و كۆمه لئاسى بڀت، جيا بكرڀته وه له ماموستا، سوپاس.

بەرپز د. رڀواز فائق حسڀن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (د. شڀركۆ)، فه رموو.

بەرپز شڀركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتيوانى له وته كانى خاتوو (ليزا) ده كه م، زمانى ئڀنگليزى زمانى زانسته ئه مپۆ له دونيايا، ئڀمه له ناحكوميه كان ئامانجمان ئه وه يه كه ئه وه ي نه ماتوانيو ه له حكوميه كه يا ته حقيقى بكه ين له كوالڀتى له ئه وانه يا له ناحكوميه كه يا ته حقيقى بكه ين، بۆيه پشتيوانى له بوونى زمانى ئڀنگليزى ده كه م بۆ به رڀوه به ر، به لām بۆ ئه ركه كانى به رڀوه به ر كه له مادده ي (٦٢) دا دانراوه له م ياسايه بۆ حكوميه كان لڀره دا بۆ ناحكوميه كان ئهركى به رڀوه به ر هه مان ئه رك بڀت، چيمان وتوو ه له (٦٢) بۆ به رڀوه به رى قوتابخانه ي حكومى مادده ي (٦٢) هه مان شت بۆ ناحكوميه كه ش هه بڀت، ئهركى به رڀوه به ر وازح بڀت له وئ، سوپاس.

بەرپز د. رڀواز فائق حسڀن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماموستا (عمر)، فه رموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

له برگه ي يه كه م سه بارهت به خالى دووه م پشتگيري له قسه كانى كاك (نزار) ده كه م، سه بارهت به خالى چواره م پڀشنيار ده كه م كه كاته كه ده ستنيشان بكرڀت بۆ ئه و راهڀنانه وه بۆ ماوه يه ك كه له (٣٠) سه عات كه متر نه بڀت، له برگه ي دووه م خالى دووه م ئه و (٥) ساله زۆره به راستى بۆ ئه وه ي ده رفهت له به رده م گه نجاندا هه بڀت بڀنه يارڀده ده رى به رڀوه به ر ئه و (٥) ساله بڀته (٢) سال، چونكه له كه رتى گشتى كاري ده ست نه كه وئ و له وڀش ئه و له مپه رانه له به رده ميان هه بڀت قورسه، سه بارهت به برگه ي چواره م بۆ ئه وه ي مافى ئه و قوتابخانه ناحكوميه يانه ده سته به ر بڀ ئه وڀش به شدارى راهڀنانه كان كاتڀك كه له وه زارهت ده كرڀنه وه ئه مه ي بۆ زياد بكرڀت له هه ردوو خالى يه كه م و دووه م به برى تڀچوو ي راسته قينه ي هه ر به شدار بووڀك بۆ راهڀنان، وانا حكومهت قازانجى لڀ نه وئ له كاتى به شدارى راهڀنان، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (د.محي الدين)، فەرموو.

بەريز محي الدين حسن يوسف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لەو ماددەيە لە بېرگەي يەكەم دامەزراندني بەرپۆهەبەر، دامەزراندني ياريدەدەري بەرپۆهەبەر، دامەزراندني مامۆستا تەنھا پروانامەي زانکۆيي پەسەندە، ئەي دەرچووي پەيمانگا پەرورەدەبيەکان؟ مافي ئەوەيان نيبە ئەوانەش وەکو مامۆستا دابمەزريين؟ بەتايبەتي لە باخچەي ساوايان، لە بنەپەتيا، رەنگي دەرچواني بەشي هونەري شانۆ، شيوەکاری، مۇسقا پيويست بن بە ھەر يەك لەو قوتابخانانە، بۆيە رېگرتن لە دەرچواني پەيمانگانا پيم وايە ناحەقييەكە بەرامبەر ئەوانە، ئەوي تر لە سەرجم ناوەندەکاني خویندنا سەرپەرشتياري پەرورەدەيي زۆر گرینگە، لە قوتابخانە ناحکوميبەکان ھيچ ناماژەبيەکمان نەبينی بە دەستنيشانکردني سەرپەرشتياري پەرورەدەيي ئەوە گرینگە ئەو بابەتە لە پير نەکریت لەویندەرپيش ئەو پرۆسەيە بەردەوام چاوديري بکريت بۆ ئەوہي کۆنتاكت بکريت لەگەري ئينجا سەرپەرشتياري پەرورەدەيي سەر بە وەزارەتي پەرورەدە متابەعەي بەدواداچووني ئەو دامەزراوانە دەکات ياخود خۆيان داي دەمەزريين کۆنتاكت لەگەل وەزارەتي پەرورەدە دەکات بۆ ئەوە بتوانين متابەعەي باشي ئەو دامەزراوانە بکات، پشتگيري قسەکاني کاک (عمر) دەکەم سەبارەت بە کەمکردنەوہي ئەو (۵) سالە بۆ (۲) سال بۆ ئەوہي بتوانن کەسيک ببیتە بەرپۆهەبەر يان ياريدەدەري بەرپۆهەبەر بەتايبەتي لە بواري پەرورەدە و فيرکردن، زۆر سوپاس.

بەريز رويبە اويملك عزيز:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لقى دوو: گريبەستي دامەزراندن:

ماددەي (۱۳۸):

يەكەم: پيويستە گريبەست لەنيوان دامەزراوہي ناحکومي و ھەر فەرمانبەريكي دامەزراوہكەدا ھەبیت.

دووہم: دەبیت گريبەستەكە ماوہي کارکردن و بری مووچە و کات و شيوازي کار و پشووہکان و مافەکانی تری کارمەندان سزايەکانی جيبەچينەکردني ئەرکەکانی تيدا ھاتبیت.

سيبەم: گريبەستي دامەزراندني بەرپۆهەبەر لەنيوان بەرپۆهەبەر و خاوەني دامەزراوہكە يان ئەوہي نوينەرايەتي دەکات واژوو دەکريت.

چوارەم: گريبەستي دامەزراندن فەرمانبەرائي ديکە لەنيوان فەرمانبەرەكە و بەرپۆهەبەر واژوو دەکريت.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، کي قسەي ھەيە؟ مامۆستا (عمر)، مامۆستا (عبدالستار)، مامۆستا (ويسی)،

مامۆستا (عبدالستار)، فەرموو.

بەرپىز عبدالستار مجيد قادر:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من خالىكى ئىزافىم ھەيە بۇ ئەمە ئەويش ئەوھىيە ئەو گرىبەستەي كە دەكرىت لەنيوان ئەو فەرمانبەر و ئەو دامەزراوہ ناھكومىيە ويئەيەكى بدرىت بە فەرمانگەي پەيوەنديدار لە وەزارەتى پەرورەدە، ھىچى تىدا نىيە ئەمە يەك، دوو باشە ئەگەر نىزاع و كىشە پەيدا بوو لە نيوان ئەو فەرمانبەرە و ئەو دامەزراوہ ناھكومىيە كى چارەسەرى دەكا؟ راستە بەپىي ياسا بەركارەكان تەعامولى لەگەل دەكرىت، بەلام من پىم وايە زۆر جار بەراستى من ھەستم كىر دوو ھەندى لەو فەرمانبەرەنە بەتاييەتى پاسەوانەكان ستمەميان لى كراوہ، نەيان زانيوہ بەراستى نەيان توانيوہ سكالاي خويان بېنە لايەكى كىشەكەيان بۇ چارەسەر بكنە، بەتاييەتى لەپووي مووچە و شايستە داراييەكانيان، بەلام من پىم وايە خالىكى تر بنووسين خالى شەشەم لەكاتى ھەبووني ھەر كىشەيەك ويپاي ياسا بەركارەكان لەلايەن وەزارەتەوہ كۆتا بىپار بدرىت، بۇ ئەوھى ئەو كەسە ستمەي لى نەكرىت، سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

مامۇستا (عمر)، فەرموو.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بۇ دەستەبەركردنى مافى كارمەند و كرىكار لە دامەزراوہي ناھكومى پيشنيار دەكەم بىرگەيەك زياد بكرىت بە زنجيرەي پىنجەم ئەويش بەم جۆرە وەزارەت مەرچەكانى كۆتايى پىھىناني گرىبەستى ھەر كارمەنديك دىارى دەكات. چ كاتىك دامەزراوہي ناھكومى دەتوانى بە فەرمانبەريكى بلى كاكە تۆ خواحافىز ئەو مەرچانە ھەبن ئەو مەرچە فەنيانە چونكە وەزارەت وەسىت و چاودىر و پارىزەرى مافەكانى ئەوانىشى دەبىت، سوپاس.

بەرپىز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپىزان گرىبەستى نيوان مامۇستايان و كارمەندانى دامەزراوہ ناھكومىيەكان لە ماددەي پيشووتر ناكۆكيەكان خازع كراوہ بۇ قانونى عەمەل، واتا ئەگەر ناكۆكى تەنازوع لەنيوانياندا دروست بوو دەچن بۇ قانونى عەمەل، دەچن بۇ مەھكەمەي عەمەل، جيھەي موختەسى خويانيان ھەيە، دەكرىت وەزارەت دىفاعيان لى بكات، ئەگەر ئىمە حالەتەكانى كۆتاي پىھىناني گرىبەست بە رىنمايى بەدەين بە وەزارەت ھەقيكيان لى وەردەگرينەوہ كە لە قانونى عەمەلدا ھاتوہ حالەتەكانى كۆتايى پىھىناني گرىبەست لەلايەن خاوەن كارەوہ زۆر قورسە يەعنى بە ئاسانى ناتوانى كۆتايى پى بىنى، لەبەر ئەوہ ئەگەر جەنابتان سەيرى مەشروعەكەي قانونى عەمەل بكنە يان ان شاءالله كە راپۆرتەكە ھات بۆتان دەردەكەويت كە لە سالىھيانە بەپىي قانونى عەمەل بى نەك بەپىي رىنمايىەك بى كە وەزارەت دەرى دەكات، مامۇستا (ويسى)، فەرموو.

بەرپز وىسى سەئىد وىسى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۱۳۸) ماددە يەكى زۆر گرېنگە، چۈنكى زەمانەتى ماف و شايستە داراييەكانى فەرمانبەرانى گرېبەستە، دەست خۆشى لە وەزارەتى پەرورەدە دەكەين كە ئەو ماددە جېگىر كىرە، بەلام من بەراستى ھېچ ئەو كەم نەدەيت ئەو كەسەى كە گرېبەست دەكات لە گەل كى گرېبەستە كە بكات؟ يەنى كەسكى ديارىكراو نىيە، بۆيە پېشنىار دەكەم كە بەرپۆبەرايەتى ياسايى و بەرپۆبەرايەت يەكەنى پەرورەدە چاودىرى و پېداچووونەو بە ئەو گرېبەستانە بكنە ياخود كلىشە يەكى تايبەت بە گرېبەستەكان ئامادە بكنە تاو كە مافەكانى مامۇستايانى وانەبېز و فەرمانبەرانى گرېبەست پارېزىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، دەتەوئ قسە بكنە بەرپز وەزىرى پەرورەدە؟ فەرموو.

بەرپز ئالان حمە سەئىد / وەزىرى پەرورەدە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر بە كورتى، لە گەل ئەو تېبىنيەى (ليزا) خانم لە ماددە (۱۳۷) بەلام جەنابى سەرۆكى پەرلەمان خالىك ھەيە ئەگەر ئىزافەى بكنە ھەست دەكەم بىرمان چوو، مەرجهكانى دامەزراندنى بەرپۆبەرايەتى كەم خاوەنى پروانامەى بەرايى زانكۆ بېت، بۆيە رېگا لە ماستەر و دكتورا نەگىت لەوئ بىن بەو. لە تېبىنيەى (جوان) خان دروست بوو لەسەر ھەمان ماددە، ھاوړاى كاك (عمر)، مامۇستا (مخى الدين) م كە بكرىتە (۲) سالى ئەگەر بە گونجاو زانرا، كاك (شېركۆ) ئەركەكانى بەرپۆبەرايەتى بەرپۆبەرايەتى (۱۳۹) ديارىكراو. كاك (مخى الدين) سىستىمى ئىشرف لە ماددە (۱۴۷) ديارىكراو، نوسخەى گرېبەست لەلای كى دەبېت؟ نوسخەى گرېبەست لە وەزارەت دەبېت، لە كاتى ھەر حالەت كىدا واقىعە يەك روويدا لە بەيتى كۆمەلېك مامۇستا قوتابخانە يەك، گرېبەستەكە لەلایەن دامەزراو نەحكومىەكەو نەدەرا بە دادگا تەھەرو بىيان دەكرد، ئېمە لە وەزارەت نوسخەمان نارد بۆ دادگا كە ئەو نوسخەى گرېبەستانەمان لەلا ھەيە. سەبارەت بەوئ جەنابى سەرۆكى پەرلەمان فەرمووى فەلەن ئەو لە رېگى قانوونى عەمەل تەنازوعەكان يەكلایى بكرىتەو بەشترىكە، بەلام ھەر بۆ زانيارىستان ئېمە يەكەمىن وەزارەتەين لە مەسەلەى دەستەبەركردنى فەرمانبەران و مامۇستايانمان لە كەرتى تايبەت بە تەقىم و ھەلسەنگاندنى وەزارەتى كاروبارى كۆمەلایەتى كە ئەركەكانمان زۆر باش بۆ مامۇستايان لەم بوارە جېبەجى كىرە، ئەو پرسىارەى ئەخىر كە كى گرېبەست دەكات؟ لە نىوان بەرپۆبەرايەتى و خاوەنى دامەزراو كە يان ئەو كەسەى كە خاوەنى دامەزراو كە تەخويلى دەكات، بەلام بۆ مامۇستا لە نىوان خاوەنى دامەزراو كە ئەو كەسەى كە تەخويلى دەكات بۆ بە تەنھا نەدراو دەست بەرپۆبەرايەتى؟ چۈنكى بەرپۆبەرايەتى كە سىكە گرېبەستى لە گەلدا كراو لەو دەچىت نەتوانى ئىلتىزاماتى مالى بەرامبەر مامۇستا بكات لە پاشەپۆز جېبەجى بكات لەبەر ئەو خاوەنەكە ئەسەلە يان خۆى يان ئەو كەسەى كە خۆى تەخويلى دەكات لە پرۆژەكەش نوسراو، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

ماددهى دواى ئهوه مان بۆ بخویننه وه، فەرموو.

بەرپز خدیجه عمر طه:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

تهوهرى چوارهم: ئەرکه کانی بهرپوه بهر له دامه زراوه ناحکومیه کاند:

ماددهى (۱۳۹):

بهرپوه بهر نوینه رایه تی دامه زراوه ناحکومیه کان دهکات و ئهم ئهرکانه ی ههیه:

یهکه م: ئه و ئهرکانه ی له برگه کانی مادده ی (۶۲) ی ئهم یاسایه دا هاتووه.

دووهم: بهرزکردنه وی پیشنیاز بۆ خاوهن دامه زراوه که سه بارهت به گرپه ست له گه ل

فه رمانبه ران به پپی پیویستی یان هه لوه شانده وی گرپه ستیان.

سییه م: ههر ئهرکیکی دیکه ی پهروه رده یی که له لایه ن خاوهن دامه زراوه که وه پپی

راده سپیردریت.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

کى دهیه ویئت قسه بکات، کاک (یاسین)، (د. شیرکو)، (د. شیرکو)، فەرموو.

بەرپز شیرکو جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

پیشتر داواى ئه وه م کرد که له مادده ی (۶۲) دا ئهرکه کانی بهرپوه بهر کاک (ئالان) باسى ئه وه ی

کرد وتی له مادده ی (۱۳۹) دا باس کراوه به لام برگه ی (۱۲) سه یر بکه ین له مادده ی (۶۲) که باس

له وه دهکات ده لئى بهرزکردنه وه ی نوسراو بۆ بهرپوه به رایه تی پهروه رده سه بارهت به

گواسته نه وه ی ههر فه رمانبه ریکى پهروه رده یی، ئهمه ناحکومیه، له بهر ئه وه ئه گه ر کۆپی

په یستی بکه ین ده که وینه وه ئه و هه له یه وه، ده بیئت ئه وه راست بکه ینه وه، پرسیارم هه یه له سه ر

دووهم برگه ئایا بهرزکردنه وه ی پیشنیاز بۆ خاوهن دامه زراوه که سه بارهت به گرپه ست له گه ل

فه رمانبه ران به پپی پیویست ئایا له م قانونه دا که ئهمه قانونی وه زاره تی پهروه رده یه،

وه زاره تی پهروه رده بلئى ئه و له گه ل خاوهن کاره که دا گرپه سه که ی وا لیبکات وا لیبکات، ئهمه

جپی پرسیاره یه عنی، پرسیارى دووهم که ده لئى ههر ئهرکیکی پهروه رده یی تر که له لایه ن

خاوهن دامه زراوه که وه پپی بسپیردری، ئایا ئیمه ئیستا له م یاسایه که بۆ وه زاره تیکى حکومیه

بلیین خاوهنی قوتابخانه یه کی ناحکومى ههر ئهرکیکی تری پی بسپیړئ ئایا ئه و ئهرکه ی تر

موافیفه له گه ل مه نه هج یان موافیق نییه، ئهم داوانه پرسیارن برگه ی دووهم و برگه ی سییه م

لای من پرسیارن روونکردنه وه مان له کاک (ئالان) ده وی، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

کاک (یاسین)، فەرموو.

بەرپز یاسین حضر طه:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

پشتگیری قسه کانی دکتۆر ده که م، به لام لیره دا ده لئى له دووهم ده لئى بهرزکردنه وه پیشنیازی بۆ

خاوهن دامه زراوه که سه بارهت به گرپه ست له گه ل فه رمانبه ران به پپی پیویست یان

هه لوه شانده وهى گريبه ست، باشه كه سيك (5) سال له دامه زراوه يه كه ئيش دهكات دوايى دامه زراوه كه سه روكى نهو دامه زراوه يه ئيشى پى نيهه كابرا دهري دهكات مافى نهو كابرايهى چيهه؟ جه نايى وه زير جاره كه له پرسيارى پيشووشدا جوابى نه دامه وه، ئايا نهو كه سهى كه له وئى ده بى به ماموستا يان ده بىت به فه رمانبه ر وه كو ماموستاى حكومى مافه كانى هه يه يان نا؟ جوابى نه وهى نه دامه وه، كابرا (15) سالى دهوام دهكات دواى (15) سالى ده لى ئيشم پى نه ماي خانه نشين ده كرى چى لى ده كرىت؟ به عنى بومان روونكات وه، سوپاس.

به ريز د. رپواز فائق حسين/ سه روكى په رله مان:

سوپاس، (د. محى الدين)، فه رموو.

به ريز محى الدين حسن يوسف:

به ريز سه روكى په رله مان.

سه ربارى پشتگير بى كردنم له قسه كانى (د. شيركو) نه كه هه ر برگه ي (12) به لكو برگه ي (13) ميش به هه مان شپوه باس له پيشنياز كردن بو به رپوه به رايه تى په وره رده و ره خساندى هه ل بو ماموستا يان و فه رمانبه رانى دامه زراوه كه، نهو دهقه ئه ركى به رپوه بردن ناحكوميهه كان پيوستيان به دارشته وهى سه ربارى بوونى نهو ماده يه، به لام پيوستى به دارشته وه وه يه كى وردتتره، زور سوپاس.

به ريز د. رپواز فائق حسين/ سه روكى په رله مان:

ماده ي دواى نهو هه مان بو بخويننه وه، فه رموو.

به ريز شه مۆل اشين صابر:

به ريز سه روكى په رله مان.

ماده ي (140):

يه كه م: نهو ئه ركانه ي له ماده كانى (63-64-65) ي نهو ياسايه دا هاتوون به سه ر ياريدده رى به رپوه به ر و ماموستا و رينمايكارى په وره رده يى له دامه زراوه ناحكوميهه كاندا چيهه جى ده كرىت.

دوو هه: دامه زراوه ناحكوميهه كان ده توانن ئه ركى ديكه به ياريدده رى به رپوه به ر و ماموستا و رينمايكارى په وره رده يى بسپيرن نهو ويش دواى ريككه وتنى دوولايه ن له گه لپاندا يان به مه رچيك له گريبه ستى دامه زراندا هاتبىت.

به ريز د. رپواز فائق حسين/ سه روكى په رله مان:

كى ده يه ويىت قسه بكات؟ (شيرين) خان، فه رموو.

به ريز شيرين امين عبدالعزيز:

به ريز سه روكى په رله مان.

له ماده ي (139) باسى ئه ركه كانى به رپوه به ر دهكات له ماده ي (140) باسه هه مان ئه رك دهكات ته قريبه ن ده توانين بلين نهو دوو ماده يه نزيكن له يه كه وه كه باسى ياريدده رى به رپوه به ر دهكات، بويه پيشنيازى نهو ده كه م كه نهو دوو ماده يه تيهه لكيش بكرىت و بكرىت به ماده يه كه ياخود برگه يه كه ئيزافه بكرىته سه ر (139)، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەستەكانت خۆش بېت، سوپاس، مامۇستا (عمر)، فەرموو.

بەريز عمر عبدالله فتاح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۱۴۰) ئەو كات من موناقتەشەى ماددەى (۱۶۱) مان دەكرد وتمان يان دەبى لېرە وشەى ناحكومى زياد بكەين يان ئەبى لېرە لە برگەى يەكەم كاتېك باسى ئەو ئەركانەى لە ماددەكانى (۶۳-۶۴-۶۵) هاتوو لېرە (۶۱) يش ئاماژە پى بدەين، چونكە من بەرچاوم نەكەوت بەراستى لە هيچ ماددەيەك تەنزىمى ژمارەى قوتابى بەرامبەر بە بەرپۆبەر، بەرامبەر بە ژمارەى فەرمانبەران، ژمارەى مامۇستايان بكات بۇ قوتابخانەى ناحكومى، تەنزىمى ژمارەى قوتابيان بۇ رېنمايكارى پەورەردەبى بكات، تەنھا لە ماددەى (۶۱) دا ئەم تەنزىمەى تېدايە، ئىمە لە ماددەى (۶۱) دا باسى ناحكومى ناكات، بۇيە زەرورە پيشنيار دەكەم ئەلېرە لە ماددەى (۱۴۰) برگەى يەكەم ئەو مەرج و ئەركانەى لە ماددەكانى (۶۱-۶۳-۶۴-۶۵) هاتوون بۇى زياد بكرىت، واتا (۶۱) بۇ ئەم سى ماددەبە زياد بكرىت، بۇ ئەو لېرە تەنزىمى ئەو بەكەين كە قوتابخانەى ناحكوميش پابەندە بەو ژمارەى كە قوتابى دەستنيشان كراو، بەرپۆبەر، ژمارەى ياريدەدەرى بەرپۆبەر بۇ ژمارەى قوتابىەكانى، ژمارەى فەرمانبەر بۇ ژمارەى قوتابىەكانى، رېنمايكارى پەورەردەبى بۇ ژمارەى قوتابىەكانى، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى (۱۴۱) مان بۇ بخويئنهو، فەرموو.

بەريز ئاشنا عبدالله قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوهرى پېنجەم: ئەنجومەنى كارگېرى دامەزاروهرى ناحكومى:

لقى يەكەم: پېكھېئانى ئەنجومەن:

ماددەى (۱۴۱):

يەكەم: لە ھەر قوتابخانە و خويئندگە و كۆمەلگەيەكى پەورەردەبى و پەيمانگايەكى پەورەردەبى ناحكوميدا ئەنجومەنىك پېك دەھېئىت بە سەرۆكايەتى خاوەن دامەزاروھكە يان ئەوهرى نوئىنەرايەتى دەكات بە ئەندامىەتى ھەر يەك لە:

۱- بەرپۆبەرى دامەزاروھكە.

۲- دوو نوئىنەرى دەستەى مامۇستايان.

۳- رېنمايكارى پەورەردەبى ئەگەر لە دامەزاروھكەدا ھەبېت.

دووھم: لە ھەر باخچەيەكى مندالانى ناحكوميدا كە ژمارەى مندالانى لە (۵۰) مندال زياتر بوو ئەنجومەنىك پېك دەھېئىت بە سەرۆكايەتى خاوەن دامەزاروھكە يان ئەوهرى نوئىنەرايەتى دەكات و ئەندامىەتى ھەر يەك لە:

۱- بەرپۆبەرى باخچەكە.

۲- دوو نوئىنەرى دەستەى مامۇستايان.

۳- چاودېرېك.

سېيەم: بېراره كانى ئەنجومەنى ھاتوو لە بېرگەى يەكەم و دووھمى ئەم ماددەيەدا پاش
رەزامەندى خاوەن دامەزراوەكە يان نوینەرەكەى بە پەسەند كراو ھەژمار دەكریت.
بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى دەيهوئیت قسە بكات؟ (سوسن) خان، (جوان) خان، كاك (مەلا ناصر)، (سوسن) خان،
فەرموو.

بەرپۆز سوسن محمد ميرخان:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

تیبينى من لە ماددەى (۱۴۱) لە بېرگەى سېيەمدا ئايا وەزارەتى پەرورەدە ناتوانى سەبارەت بەو
خالە رېنمايكارى پەرورەدەيى ئەگەر لە دامەزراوەكەدا ھەبیت ئايا ناتوانریت لە مەرجه كاندا
يەكێك لەوانەى كە ئىجازەى قوتابخانە ناھكومىەكان دەدات بكریتە مەرچ كە دەبى رېنمايكارى
پەرورەدەيى تيدا ھەبیت چونكە كيشەكان ھەمان كيشەن، كۆمەلگا ھەمان كۆمەلگايە، بۆيە
ئەگەر رېنمايكارى پەرورەدەيى لەو قوتابخانانەش ھەبیت باشە، سوپاس.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەست خۆش، (جوان) خان، فەرموو.

بەرپۆز جوان يونس محمد:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەمان تیبينىم ھەيە، پشتگيرى لە قسەكانى (سوسن) خان دەكەم، دەبیت رېنمايكارى
پەرورەدەيى پېويستە ھەبیت، ھەم بۆ خودى منداڵكە، ھەميش بۆ ھەلى كار بۆ ئەو دەرچوانەى
زانكۆى كۆمەلناسى و دەروروناسى، سوپاس.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەست خۆش، كاك (نزار)، فەرموو.

بەرپۆز نزار ملا عبدالغفار:

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۴۱) خالى يەكەم لە ھەر قوتابخانە و خويندنگە و كۆمەلگايەكى
پەرورەدەيى پەيمانگاي پەرورەدەيى ناھكومى ئەنجومەنيك پيەك دەھينریت بە سەرۆكايەتى
خاوەن دامەزراوەكە، پرسيارەكە ئەوھيە بۆچى بە سەرۆكايەتى خاوەن دامەزراوەكە بېت؟ بۆ بە
سەرۆكايەتى ھكومەت نەبیت؟ چونكە ھەر كيشە و گرفتپيەك كە روودەدات ئەو ئەنجومەنەكە
چارەسەرى دەكات تەوجيھات لە خاوەن كارەكە وەرەگريت، پيەم وايە ناكرى سەر بە خاوەن
پرۆژەكە بېت مەبەستم ئەوھيە، زۆر سوپاس.

بەرپۆز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (مەلا ناصر)، فەرموو.

بەرپۆز عبدالناصر احمد على :

بەرپۆز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خاوى گەورە و مېھرەبان، ئەنجومەنى كارگيرى دامەزراوەى ناھكومى پيەكھينانى
ئەنجومەن، لە ماددە (۱۴۱) بېرگەى يەكەم و دووھم پېويستە نوینەرەى سەنديكاي مامۆستايان زياد

بكریت ئەندامى ئەو ئەنجومەنە پەروەردەییە بن مافى پېشنيار و دەنگدانیان ھەبى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

مامۆستا (عمر)، فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەنجومەن كارپكى گرینگی لە ئەستۆبە ھەست دەكەم یەككە لە ئیشە گەرەكانى كوالیتى و لایەنە ھونەرییەكانى مۆئەسسەسە پەروەردەییە، مۆستەسمیر و بەرھەینەر بەراستى زۆر روونە بەدواى قازانچ دەگەرپ، بەدواى دینارى زياترە، مافى خۆشیتى، ئەنجومەنى كارگېرىش بەدواى پەرەپیدانى دامەزراوەكە و پاراستنى كوالیتى خویندن و ئیدارەدانىكى باشتەر و پەروەردەییەكى باشتەر دەگەرپ، بۆیە من پېم وا نییە من پېم باشە بە ھىچ جۆرىك سەرۆكایەتى ئەم ئەنجومەنە خواھنى مۆئەسسەسەكە نەبیت، خۆ ئەگەر خواھنى مۆئەسسەسەكە مەرجهكانى بەرپۆبەرى تیا بوو ئەو شتىكى زۆر زۆر باشە و ئەگونجى، بەلام ئەگەر تیايا نەبوو خواھنى مۆئەسسەسە و بەرپۆبەر دوو كەسى جیاواز بوون بە سەرۆكایەتى بەرپۆبەرى دامەزراوەكە بېت، ئەمە لە بېرگەى یەكەم، لە خالى سېیەمى بېرگەى پشنگىرى لە قسەكانى (سوسن) خان، (جوان) خان دەكەم رېنمايكارى پەروەردەیی بۆ ئەم دامەزراوە ناکومىانەش زەرورە، دامەزراوەى ناکومىمان ھەبە (۲۰۰-۳۰۰-۴۰۰-۵۰۰) قوتابى ھەبە، ئەگەر لە ماددەى پېشوو ماددەى (۶۱) زیاد بکەين بۆ ناو ئەركەكانى، پایەندىیەكانى ئەو رېك جېگەى بۆتەو، ئەگەر نا دەبى لېرە ئەو زیادکردنە ھەبیت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

لە ماددەكانى پېشووتر ھەبە بە ژمارە دەلى ئەوئەندە یەعنى بۆ ناکومىش وەكو حكومى تەحیدى کردوو بەس دەبى ژمارەكەى كەم كەینەو، (مژدە) خان، فەرموو.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۴۱) سەرەتا پشتيوانى قسەكانى كاك (عمر) دەكەم، لە خالى سېیەمدا كە دەلى رېنمايكارى پەروەردەیی ئەگەر لە دامەزراوەكەدا ھەبیت ئەو لەدواى ئەگەرەكە لادىت، بەلام ئیمە دەتوانين شتىكى دیکە بکەين جگە لەو خویندنگانىانەى كە تازە دەكرېنەو و كە بەس لە بازنەى یەكەم پېك ھاتوو، ئەوان لەوانەبە نەسبەى تەلەبەیان كەم بېت ئەگەر رېنمايكارىشيان نەبیت لەوانەبە ئاسایى بېت، بەس لەوانەدا، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دەست خۆش، (د.مخى الدين)، فەرموو.

بەرپز محى الدين حسن يوسف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

وہلا من پرسیارەكەم ئاراستەى بەرپز وەزىرى پەروەردە دەكەم، كۆمەلگایەكى پەروەردەبیمان ھەبە لە قۇناغى باخچەى ساوايان تا ئامادەبى، ئەنجومەنەكەى پېك دېت لە بەرپۆبەرى

دامه زراوه که له گه ل نوینه ری دوو مامۆستایا، ههر یه کیان له باخچه ی ساوایان به ته نیایه، بنه پته تی به ته نیایه، ئاماده یش به ته نیایه، ئه گهر نمونه یه ک بئینه وه با بلین (فاخرمیرگه سووری) بکه ینه ناحکومی ئایا ئه و ئه نجومه نه ده توانی ئه و کۆمه لگایه به دوو نوینه ری مامۆستایان و خاوه ن دامه زراوه که ئه و هه موو ئه و به پړوه به ریان ههر یه که و ئه نجومه نیکی لی بوو له ئه نجومه نه که ی سه رووتر به شداریان پی ده کریت، زۆر سوپاس.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

سوپاس، (د. شیرکو)، فهرموو.

به ریز شیرکو جودت مصطفی:

به ریز سه روکی په رله مان.

ئیمه لیره باس له مه جلیسی ئیداری ده که یین، واتا باس له ئیداره و هه یکه لی ئیداریش ده که یین، له هه یکه لی ئیداریا ئه گهر دیقته بده یین ده لی له گه ل دوو مامۆستا له گه ل رینمایکار، ئه ی ئه وه ی که به رپرسی داراییه؟ ئه ی ئه وه ی که به رپرسی (HR) و سه روه ته مرؤییه که ی ئه و موئه سه سه یه، ئه ی ئه وه ی که به رپرسی ئوپه ره یش و راپه راندنی کاره ته نفیزییه کانه؟ بۆیه مه جلیسی ئیداره چونکه قه رار ده رده کات ئه بی پیکهاته که ی پیکهاته یه کی موته کامل بیته له پرووی هه یکه لی ئیدارییه وه، ناکریت ههر مامۆستا و رینمایکاری تیا بیته، ده بیته ئه و دوان سیانه شی تیا بیته، ئه وه بۆ باخچه کانیش ههر ته واوه، چونکه ئیمه باسمان له موئه سه سه یه، موئه سه سه ده بیته ئه مانه تیا بیته، ئه مه له هه یکه لی ئیداری مه کته به حکومییه کان نییه، نوخته ی زوعفیشیانه، ئه مه ناحکومییه که که مه ته ورتره ئیمه له پرووی موئه سسیه وه به پروای من پیویسته داوای ئه وه بکه یین که ده بیته ئه مانه ش له مه جلیسی ئیداره یا بین بۆ ئه وه ی که قه راریان دا له سه ر ئه ساسی ئه و به شاننه ش قه رار بدن، ئه وانیش به شدار بن له سونه ی قه رار، که ئه وه شتیکی زۆر دروسته و قه راره که موته کامل تر و باشتر ده رده چیت وه کو مه جلیسی ئیداره، ماده م باسی ئه نجومه نی کارگیری ده که یین ده بیته به شه کارگیرییه کان له هه یکه لدا له م مه جلیسه یا به پروای من تیا بیته، سوپاس.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه روکی په رله مان:

زۆر سوپاس، ماده ی (۱۴۲) بخویننه وه، فهرموو.

به ریز حسیبه سعید ابراهیم:

به ریز سه روکی په رله مان.

لقی دووهم: ئه رکی ئه نجومه نی دامه زراوه ناحکومییه کان:

ماده ی (۱۴۲):

یه که م: به دوا دا چون بۆ به پړوه چونی پرؤسه ی خویندن و پرؤسه ی دلنیایی جوړی له دامه زراوه که و هه لسه نگانندی و هه رزانه یان.

دووهم: به دوا دا چون بۆ ورده کاریه کانی پلانی سالانه ی دامه زراوه که.

سییه م: تاوتویکردن و چاره سه رکردنی ئه و پرسه گرینگانه ی په یوه ست به دامه زراوه کان و به رپړوه به ر داوا له ئه نجومه ن ده کات که له و بواره دا یارمه تی بدن.

چوارهم: به رپړوه بردنی دامه زراوه که به جوړیک له گه ل ئامانجه کانی ئه م یاسایه دا بگونجیت.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، كى قسەى ھەيە، كاك (لقمان)، (د.شېركۆ)، كاك (لقمان)، فەرموو.
بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرپز لقمان حمد حاجى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٤٢) كە لە ماددەى (٤١) ديارى دەكات كە ئەنجومەنىك پىك دىت بە سەرۆكايەتى خواھنى دامەزراوەكە بەرپز جەنابى وەزىر و وەزارەتى پەرورەدە ئەزانن جۆرىك لە خواھنى دامەزراوەكانى خویندىنى ناکومى ئەسلەن پىپۆر نىن خەرىج نىن من دەتوانم دە كەست بۆ بژمىرم لە ھەرىمى كوردستان خواھنى خویندىنگاى ناکومىنە كە ئەسلەن بروانامەشيان نىيە، چۆن دەكرىت ئەمانە بەدواداچون بكە بۆ پرۆسەى دلنیاى جۆرى و پرۆسەى خویندىن؟ من دەپرسم رۆلى وەزارەت لەم ئەنجومەنە و چاودىرىكردىنى پرۆسەى خویندىن و پرۆسەى دلنیاى جۆرى چىيە، بۆيە ئەمە ئەگەر راست بكرىتەو، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (د.شېركۆ)، فەرموو.

بەرپز شېركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لېرە كە باس لە ئەركى ئەنجومەنەكە دەكەين تەبەعن بېگومان پىويستە پلان، جىبە جىكردىن، بەدواداچون، ھەلسەنگاندىن تەسەلسولەكەى بەو شىپوئەى بىت چونكە ئەو تەعريفى نىزام، نىزام برىتییە لەو چوارە، بۆيە يەكەم پىشنىار دەكەم يەكەم كە باس لە بەدواداچون و ھەلسەنگاندىن دەكات بكەوئتە ئەخىر بىت بە چوارەم، چونكە ئەو ھەلسەنگاندىن دواى جىبە جىكردىن و بەدواداچون دىت، لە دووھەمدا كە دەلى بەدواداچون بۆ وردەكارىيەكانى پلاننى سالانە فەراغىكمان ھەيە لېرە ئەم موئەسەسەى كى پلاننى بۆ دادەنى؟ لەم قانونەدا باسمان نەكردوو ھەلسەنگاندىن ناکومى چۆن پلان دادەنى؟ كى پلاننى بۆ دادەنى؟ ئەمە يەك، دوو ئەم پلانە تەبەعن دەبىت لەسەر ئەساسى نىت ئەسىسمىنت و حاجە و خواستەكان بىت، لەبەر ئەو لە دووھەمدا ئىزافەى ئەو بەكەين كە بلىپىن يەعنى بەدواداچون بۆ ئەو پلانەى كە لەلایەن فلانەو دادەنرىت، تەبەعن دەبىت ئەمە ئەنجومەنەكە ئەم پلانە دابنىت وەكو ئەنجومەن ئەو ئىزافەى بۆ بكەين، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، ماددەى (١٤٣) مان بۆ بخویننەو، فەرموو.

بەرپز حسیبە سعید ابراهیم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوھرى شەشەم: لىژنەكانى قوتابخانە و پەيمانگاى پەرورەدى و فېركردنە ناکومىيەكان.
ماددەى (١٤٣):

لە ھەر قوتابخانە و خویندىنگە و كۆمەلگەيەكى پەرورەدى و پەيمانگاى پەرورەدى ناکومىيە بەرپۆھبەر لایەنى كەم ئەو شەش لىژنەيە دادەنرىت كە لە ماددەى (٨٠) ئەم ياسايەدا ھاتوو.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى بەريزان كى قسەى هەيه؟ ماددهى دواى ئەوهمان بۇ بخوئنهوه، فەرموو.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەشى چوارەم: سيستەمى دارايى.

تەوهى يەكەم: كرئى سالانهى خوئندن.

ماددهى (١٤٤):

يەكەم: هەموو دامەزراوهيهكى ناحكومى مافى وهەرگرتنى كرئى سالانهى خوئندنى هەيه .

دووهم: كرئى سالانهى خوئندن، كتيبهكانى خوئندن و جلى يەكپوشى سالى خوئندن لهخۆ

دەگرئت بەرەچاوكردنى حوكمى برگهى دووهى ماددهى (٣٤)ى ئەم ياسايه.

دووهم: هەر دامەزراوهيهكى ناحكومى كه پيش دەرچوونى ئەم ياسايه دەستبەكاربووه دەبئت

له ماوهى سئى سالى له دەرچوونى ئەم ياسايه لهگهئ حوكمهكانى خالى يەكى ئەم برگهيه خۆى

بگونجئئت.

سئيهم: دامەزراوه مافى هەيه برى تئچووى خواردن و كرئى هاتووچۆى قوتابى و خوئندكار

وهبرگئت به مەرچئك ئارەزوومهندانه بئت.

چوارەم: دامەزراوه ناحكومىيهكان مافيان نييه بئ رازيكردنى بوونى بهخيوكار يان بئ

رازيبوونى خودى قوتابى يان خوئندكار ئەگەر تەمەنى (١٨) سالى يان زياتر بوو هيچ

بارگرانييهكى دارايى بخهنه ئەستۆيان جگه لهو كرئيانهى كه لهو ماددهيهدا هاتوون.

پئنجەم: دامەزراوه ناحكومىيهكان دەتوانن لهسەر كرئى سالانهى خوئندنى خويان كه لهكاتى

وهەرگرتنى مۆلت برپارى لئدراوه بەردەوام بئت بئ هيچ دەستئيوهردانئك.

شەشەم:

يەكەم: ئەگەر بهخيوكار له ماوهى (٣٠) رۆژ له پيدانى قستى يەكەم پەشيمان بوو له دانانى يان

بەردەوامبوونى مندالهكهى يان قوتابى يان خوئندكارهكهى له دامەزراوهكه ئەركه لهسەر

دامەزراوهكه (٩٠%)ى پارهكهى بۇ بهخيوكارى قوتابى بگهريئئتهوه و گهپاندنهوهكه پارهى كتيب

و جلوبەرگى بهكارهاتوو ناگرئتهوه.

دووهم: مندال و قوتابى خوئندكار له كرئى وهرزى دووهم دەبهخشرئت ئەگەر پيش دەستئئكى

وهرزهكه دامەزراوهكهى بهجئهئشت به كشانهوهى يان گواستنهوه.

هوتەم: ئەركى دامەزراوهكهيه پيش دەستئئكى سالى خوئندن يان پيش دەستئئكردى

خوئندنى مندال و قوتابى و خوئندكار گرئبهستئك لهگهئ بهخيوكار سهبارەت به ماف و

ئەركهكانى هەردوو لايهنه بكات به مەرچئك ناوهرۆكهكهى به زمانى داىك بئت و هيچ برگهيهكى

گرئبهستهكه لهگهئ هيچ له مادده و برگهيهكى ئەم ياسايه ناكۆك نهبئت.

هەشتەم: هەر قوتابى يان خوئندكارئك يەكەمى سەر ئاستى هەر پۆلئك له پۆلهكانى خوئندن

بئت لايهنى كه (٥٠%)ى كرئى خوئندنى سالهكه دەبهخشرئت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ كاك (چيا)، (سوسن) خان، (د.شېركۆ)، (ليزا) خان، ناويان بنووسە، كاك (چيا)،
فەرموو.

بەريز چيا حميد شريف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

چەند تېيىنيەك مە ھەبوون، ماددا (٤٤) بەشى دووھم خالا يەكئ نقيسييە كرئى سالانەى خوئندن
بۇ جلى يەكيؤشى سالانە، پيئتقيا ئەقە ل ژيئر چاقديرييا وەزارەتا پەرورەدئى بت، چونكى ئەگەر
ھاتوو وەزارەتا پەرورەدئى چاقديرييا ھان كريا نەكەت دئى ھەندە زيئە گاڤئى تئينە كرنئى، خالا سيئا
دامەزراو مافى ھەيە برى تيجووى خواردن و كرئى ھاتووچو ئەقە جەم ھەرورەسا لقين چاقديرييا
وەزارەتا پەرورەدئى بوو چونكى ھەندەك جھا شوان تەنھا پارەى جلو بەرگئى (١٥٠) تا (٢٥٠) دۆلار
يەك پۆشك يەك دەستە جل شخەلكئ وەرگرتينە ئەقە ژبارگرانبييە، ھەروسا خالا ھەفتئى ئەگەر
گرئيبەست ناڤبەينا بابئى قوتابى يا خوئندكارەك دابتن پارەى گرئيبەستئى ژخەلكئى ھاتينە
وەرگرتئى (٥٠) تا (٧٥) يەعنى ژبلى پارەى كو توو دى پارئى خوئندئى پارئى ئابوونئى ئەقە تئشتە
زۆر تئشتەكى خەلەتە بيئتە وەرگرتئى پارەى گرئيبەست، گرئيبەست شتەكە كو ئەقە قوتابى تئينە
وەرگرتن بەس پارەى گرئيبەستئى ھەندەك دامەزراو ھاتىە وەرگرتئى لئاڤبەينا (٥٠) ھەتا (٧٥)
دۆلارا بۇ ھەر گرئيبەستەكى ژقوتابى ھاتە وەرگرتئى، ئەقە ئەگەر نەبن چاوديرييا وەزارەتى گەل
زيئە گاڤئى ل سەر ھان پارە دئتە وەرگرتئى، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، (ليزا) خان، فەرموو.

بەريز ليذا فلك الدين صابر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پرسيارەكەى من لە دەرەوہى ئەو ماددەيە راستى تا ئيستات ئەم پرۆژەيەم خوئندۆتەو ھيچ
ئاگادارى سيستەمى (ppp) نەبووم لەناو ئەو پرۆژەيە باس نەكراو، ئەو قوتابخانانەى بە ھەردوو
سيستەمى وەك بلين ھەم ھۆكومت سەرپەرشتيان دەكات ھەم كەرتى تايبەت، چۆن مامەلەيان
لەگەل دەكرئت، چونكە ئەو قوتابخانەى ھەيە كە سيستەمى سابييسە لە ھەريمى كوردستان
قوتاببيەكان ھيچ پاربەك نادەن بە قوتابخانەكە، ئايا ئەو داراييەى ئەو داھاتەى كە بۆى دابين
دەكرئت چۆنە؟ ئەگەر روونكردەنەو ھەيەكمان بۇ بدات بەريز وەزير، ھەرورەھا پرسياربكي تريشم لە
ماوہكانى رابردووا وەبزانم وەزارەتى خوئندئى بالآ داشكانى كرد بۇ ئەو زانكۆيانەى كە ئەھلين
ناحكومين، ئايا وەزارەتى پەرورەدەش ھيچ پرۆژەيەكى واى لە دەستە كە برپاربكي وا بدات كە
داشكان بكا بۇ ئاسانكارى بۇ قوتابيان خوئندكاران؟ زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، (د.شيركو)، فەرموو.

بەرپز شىركۆ جودت مصطفى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

مەسەلە (ppp) (public private partnership) فعلەن وازح نىيە لەم ياسايدەدا، ئەو شەراكەتە بۆ بەرپۆه بىردن يان بۆ ئەو دەى كە حكومەت بە شىكى بكا و كەرتى تايبەت بە شىكى بكا ئەوانە پىويستى بە تەوزىح كىرنە ئەمە يەك، دوو من پىشنىارى ئەو دەكەم كە دەيەم ئىزافە بكەين بۆ ئەم ماددەيە لەسەر مەسەلەى كرىي خويىندن، كرىي خويىندن بەرپزان ئەگەر پىابچىنەو بە قوتابخانە حكومىيەكاندا يەنى فەوزايەكە لە رەقەم بە ئارەزووى خويان بەرز و نزم و جياوازيەكى زۆر زۆر ھەيە لە كرىي خويىندنەكان، بۆيە پىويستە لەم ياسايدەدا ئەم ئىشكالىە كەل بكەين، ئىمە لە لىژنەى داراييا باسما كىر كە دەبىت ئەو ھەل بكرىت، چونكە بەراستى ئەزمەيەكى گەورەيە، قورسايىيەكى گەورەش و لە ھەمان كاتىشدا موبەررى نىيە ئەو نرە يەنى خەيالايانە، بۆيە پىشنىارى ئەو دەكەم كە دەيەم زىاد بكرىت مادەم باس لە چۆنيەتى دانى قستەكان و ئەوانە دەكەين باس لەو ھەش بكەين سەقى قازانچ يەنى سەقى پارە چەند بىت، بۆ نمونە بلىن دەيەم كرىي خويىندن بىرىت بىت لە تەواوى تىچوو و اتا عەقى مامۇستا و عەقى فەرمانبەر و كرىي بىنا و يەنى تەواوى تىچوو زائىدەن لە (۱۰%) قازانچ بى، (۱۰%) زۆر دەكات، يەنى قوتابخانەيەك باي پىنج سەد ھەزار دۆلار تىچوو ھەيە، باي مليونىك دۆلار تىچوو ھەيە (۱۰%) كەى زۆر دەكات، لەبەر ئەو مەرج نىيە ئىلالا لە (۱۰%) بىت مەبەستم ئەمەيە سەقىك دابنىين بۆ تەزىمى مەسەلەى ئەم كرىيە، يەنى ھەلىكى بۆ بدۆزىنەو، چونكە ناكرى بىدەينە دەست خويان، ئەگەر سەيرى ژمارەكان بكەين بەراستى زۆر ترسناكە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەرپز وەزىرى پەرورەدە منىش مداخەلەيەكە ھەيە، لە پىنجەمدا دەلى (دامەزراو ھەككومىيەكان دەتوانن لە كرىي سالانەى خويىندى خويان كە لەكاتى وەرگرتى مۆلەت بىرىرى لىدراو بەردەوام بن بى ھىچ دەست تىوەرەدانىك) ئەى ئەگەر ئەو بارانەى كە ئىمە تووشى قەيران دەبين و جەنابتان تەدەخول دەكەن و ئىمە ئىستا ئەم ماددەيە دانىين ئىتر ھەسانەيان دەدەينى و بە ھىچ شىوہەيەك ناتوانين تەدەخول بكەيت بۆ كەم كىرنەو؟ ھەز دەكەم وەلامى ئەم پىسارەم بەدەيتەو، بىورە (مژدە) خانىش دەيەوئىت قسە بكات، فەرموو.

بەرپز مژدە محمود محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى قسەكانى تۆ و بەرپز (د.شىركو) دەكەم، سەبارەت ماددەى (۱۴۴) بىرگەى شەشەم كە دەلى (پارەى كىتب و جلو بەرگى بەكارھاتوو ناگەرپتەو) كىتبەكان ئەگەر بگەرپنرپتەو بۆچى پارەكەى بگىرپتەو؟ چونكە (۱۰%) كرىي خويىندنەكەشى ھەر لى دەگىرپتەو، كرىي پارەى كىتب و جلو بەرگىش، جلو بەرگ بە ھەر حال لەبەر كراو، بەلام كىتب دەتوانرپت بگەرپتەو، پارەى كىتبەكە لابلرپت، سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەلى بەريز وەزىرى پەرورەدە ئەم ماددەيە و ماددەكانى تىرىش ئەگەر بفرموويت.

بەريز ئالان حمە سعيد/ وەزىرى پەرورەدە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر سوپاس، خۆى ئەو بابەتە دەكرېت بە دوو گۆشە نيگا خويىندەنەوى بۇ بكرېت لايەنيكيان ئىجابى، لايەنيكيان سلبى، لايەنە سلبىيەكەى ئەوئەيە كە جەنابت فرمووت حەسانەيان پى دەدا، بەلام لايەنيكى ئىجابىشى ھەيە ئەويش ئەوئەيە كەسيك مۆلەت وەردەگرېت بە دوو مليون دىنار قوتابخانەيەك ناحكومى دەكاتەو، مۆلەتت پىداو ھەرمانت پىداو لەپىر ھەرمانىكى دىكەى بۇ دەردەكەى تۆ نرخی خويىندن لەوئ دەكەى بە مليونىك دىنار، ئەم نرخی خويىندەنى كە دىكەيتە مليونىك دىنار بەبى ئەوئەى ھىچ حىساباتىك لەسەر بوودجە و لەسەر تىچووى ئەو دامەزراوئەيە بكەى ئەو دامەزراوئەيە تووشى زەرەرىكى گەرە دەكەى، تووشى حالەتى ماىە پوچبوونى دەكەى، لەبەر ئەوئەى لە برپارىكى مىزاجى ئەم كەسە كە مۆلەتى وەرگرتووە بە دوو مليون دىنار تۆ لەپىر دىكەيتە مليونىك دىنار يان دىكەيتە مليونىك و چوار سەدىان دىكەيتە مليونىك و پىنچ سەد. ئىمە بە عەمەلى ئەم حالەتانەمان ھەبوو، قوتابخانەيەم مليونىك و ھەشت سەد ھەزار دىنار كرېى خويىندەكەى بوو ئەم قوتابخانەيەمان دابەزاندبوو بۇ مليونىك و پىنچ سەد و پەنجا ھەزار دىنار لە نەتىجە بەرپوئەبەرى دامەزراوئەكە و ھەموو ئەوانە ھاتن ھەرچى بەيانی مالى خويان ھەبوو خستىانە روو بۇ ئىمە مليونىك و شەش سەد و بىست و پىنچ ھەزار دىنار تىچووى ھەر قوتابىەك بوو، يەئنى برپارەكەى ئىمە برپارىكى مجحىب بوو بە حەقى ئەوان بەراستى، لەسەر ئەساسىكى دروست نەبوو، لەبەر ئەوئە تۆ كە مۆلەتت داوئە دەبى بە دىراسە وەكو وتى مەرجهكانى پىدانى ئەو نرخانە چىن؟ مەرجهكانى پىدانى ئەو نرخانە دىراسە دەكرېت ئىنجا نرخەكەى دەدەيتى، كە تۆ مۆلەتت دايى بە نرخیك ناكريت تۆ نرخەكە بە مىزاجىك و بە قەرارىكى مىزاجى وەزىر ھەر لەخۆتەو تەلاعووبى پى بكەى بىھىنئەتە خواروئە، بەلام حالەتى داشكاندانى دۆخى نائاسايى ئەمەيان بابەتىكى دىكەيە جىاوازە، ھەلە نەبم لە يەككە لە ماددەكان جىگەمان كىرەبۆو ئەگەر ھەلە نەبم ئەويش ئەوئەيە داشكاندن لە زرووفى تايبەت بە گوئىرەى پىشنىارىك دەبىت دوو بابەتمان نوسىبوو يەككىيان ئەنجومەنى وەزىران برپارى لىبدا، يەككىيان ئەوئە بوو ئەنجومەنى وەزارەتى پەرورەدە برپارى لىبدا. حالەتى داشكاندننى عام بۇ ھەموو قوتابخانەكان جىاوازە، پاراستنى قوتابخانەيەكەش دوورى خەيتەوئە لە مىزاجى وەزىر برپارىكى لەسەر بەدا تووشى ماىە پوچبوونى بكات ئەمەيان بۇ ئەوئەيە، ئەگەر دەقەكە باش نىيە دەكرى بلىين جگە لەو حالەتانەى كە داشكاندننى گشتى لە دۆخە نەخوازراوئەكان لەبەر رەچاوكردنى بارى دارايى كۆى گشتى قوتابىيان دەكرېن ئەو باشتريكە. تىبىنى بەريزان جەنابى سەرۆكى پەرلەمان تىبىنى كاك (شېركۆ) ھەلە نەبم لەسەر ماددەى (۱۳۹) كە دەلىين ئەركەكانى بەرپوئەبەر لە ماددەى (۶۲) ھاتووە دەتوانىن بلىين جگە لە خالى (۱۲-۱۳) يەئنى ئەوئە ئىزافە بكەين تىبىنىەكەى جەنابت دروستە، ئەوئە كاك (ياسىن) تەوزىحمان كىرەوئە كاك (ياسىن) لىرە نىيە تەوزىحمان كىرەوئە كە ناتوانىن بى ھۆكار دەرى بكات. سەبارەت بەوئە كە كاك (عمر) لە ماددەى (۱۳۴) جەنابى سەرۆكى پەرلەمان متى ئەگەر ئىشكالتان لەسەر

ره قه مه كان هه يه قسه ده كه ين، به س من دوينيش وتم ئه وه له مادده ي (١٤٥) نيه له مادده ي (١٣٤) هه يه، ئه وه ي مادده ي (١٤١) (سوسن) خان كه ده لئ ئه گهر ري نمايكار هه بيت، له قوتابخانه حكوميه كان سيفه تي ئيلزاميه كه ده بيت ري نمايكار دابمه زري، به لام ره قه ميك ديارى كراوه جه نابى سهرؤكى په رله مان وتى دواى ديراسه ي ده كه ين، گريمان كردمانه وه به (١٥٠) به لام قوتابخانه يه كه و به كه م جاره مؤله تي پى دده ين و سى پؤلى خويندى هه يه و (٩٠) ته له به ي هه يه، كه و ابى ئه و قوتابخانه يه ري نمايكارى نيه توش بؤت نوسيوه به گويره ي ياسا ده بيت ئه نجومه نه كه ي تؤ ري نمايكارى تيا بيت، له حاله تي پيوست كه قوتابخانه كه هه يوو ده بيت داينى، ئه مه هيج ئيخلايك به وه ناكات كه دانانى ري نمايكارى له قوتابخانه ئه هلييه كان ئيلزاميه، ئيلزاميه، به لام به گويره ي ئه گهر قوتابخانه يه ك، باخچه يه ك، نه گه يشته ئه و حده ئى خؤ ناتوانى بؤى بكه ي به ئيلزامى له ناو ئه نجومه نه كه دا ئلا ده بن تيايا بن.

خالئكى ديكه ئه وه ي كاك (محي الدين) ئامازه ي پيدا به گويره ي ههر قؤناغيك ئه و ئه نجومه نه ده بيت دابمه زري، سه باره ت به ئه وه ي كاك (شيركؤ) تيبينيه كي به سوودى دا له سهر ئه وه ي كه ئه نجومه نى دامه زراوه كه خه لكى (HR) ئه وانى تيا بيت به راستى، چونكه ته بيه تي قوتابخانه تاييه ته كان تا رادده يه ك جياوازه له وه ي كه خه لكى ديكه كارى تيا ده كات، ده كرى ئيمه بنوسين ههر كه سيكى ديكه كه به رپوه به رى قوتابخانه له ناو دامه زراوه كه به پيوستى بزاني بيخاته ناو ئه و ليژنه يه، ئيتر ئه و كاته ده كرى به لام تيبينيه كه گرنگه. ئه وه ي كاك (لقمان) چؤن ده بيت خاوه نى قوتابخانه كه رؤلى هه بيت له ئه نجومه نه كه؟ خاوه نى قوتابخانه كه ماليكه، به عنى تؤ ديدئكى واقعى حيساب بكه ئه گهر ئه م خاوه نى قوتابخانه يه ناگاي له كاروبارى ئه و قوتابخانه يه نه بيت بوودجه كه ي ئه م قوتابخانه يه كى داينى ده كات؟ داهاى ئه م قوتابخانه يه له پاره و له و بوودجه يه دئ كه ماليكى قوتابخانه كه داينى ده كات، خؤ به رپوه به ره كه داينى ناكا به ته نها، ئه و كه سه ي كه ماليكيش بيت حه قى هه يه له هه موو ئه لف و يائئكى هه موو ئه و دامه زراوه يه ي خؤى له رووى تيجارويه بزانى، ئايا به گويره ي پيوست مامؤستا دانراوه يان ههر له خؤيه وه مودير به ميزاجى ده مامؤستاي زياد داناوه بارگرانى بؤ ئه و دروست كردوه، ئايا نه قسى هه يه يان نه قسى نيه؟ ئايا نه فقاتى ته شغىلى ئه و موئه سه سه يه به گويره ي پيوستى موئه سه سه كه به يان نا؟ له بهر ئه وه ماليك خاوه نى موئه سه سه كه ئه وه ي كه خاوه نداريه تي ده كات به گويره ي ياسا حه قى هه يه له م ئه نجومه نه بيت، نووسراويشه له ناو پرؤژه كه ده لئ (خؤى يان كه سيك كه خؤى ته خوئى بكات) مومكينه كه سيك ته خوئى بكات كه موئه هه لاتى ته ره وه ي تيا هه بيت.

ئه وه ي كاك (شيركؤ) ده لئ كئ پلان داده نيئ؟ له ناو ئه و قوتابخانه يه كه سيسته مى وه زاره تي په روره ده ده رؤن كه ئامازه ي پى ده دات به سيسته مى ئيشرافه كه ها تووه، پلان له وئى داده نريت، دامه زراوه كه، قوتابخانه كه پلانى سالانه ي خؤى داده نئى به هه مان سيسته مى ئيشراف ته قيم ده كريت وه و هه لسه نگاندى بؤ ده كريت له ناحكومى، له ناو قوتابخانه ي حكومى ليژنه ي كواليتى و په ره پيدان هه يه ئه و ليژنه يه ي كواليتى په ره پيدان به لئ به لئ ئاخرا ده لئ ئه و قوتابخانه ي به نديكى تيايه مادده يه كي تيايه ئه گهر هه له نه بم نا له ناحكومى بؤ جه نابت باس ده كه م ئيشراف باسى سيسته مى ئيشراف ده كات مادده ي (١٤٧) هه موو ئه و قوتابخانه ي ئيمه

وتمان چوار جور قوتابخانه ههيه، دوانيان مەشمولە بە سیستەمی ئیشرافی ئییمە، ئەو دوانەى کامانەن، ئەوانەى كە ناحكومین بە سیستەمی وەزارەتی پەرورەدە دەخوینن ئەوانەى كە قازانچ نەویستن بە سیستەمی وەزارەتی پەرورەدە دەخوینن مەشمولن بە سیستەمی ئیشرافی ئییمە، سیستەمی ئیشرافی ئییمەش ئەو هیه لیژنەى کوالیتی پەرەپیدان لە قوتابخانه ههیه، ئەوان بەرنامە و پلانی کارى خۆیان دادەنن، دوو جور قوتابخانهى دیکە دەمینیتەو قوتابخانه بیانییه کان ئەو قوتابخانه كە لە ولاتی دایکەو پڕۆگرام و سەرپەرشتیان لەوئ دەکرئ وە وەزارەتی پەرورەدەش سەرپەرشتیان دەکات، قوتابخانهى چوارەمیش قوتابخانه نیو دەوڵەتییه کان ئەوانە دوو جور ئیشراف دەکرین، ئیشرافیکیان وەزارەت دەیکات ئیستا ئییمە (۳۳) قوتابخانهى ئەنتەرناشئالمان لە کوردستان ههیه (۳۳) موشریفی تایبەت بەو قوتابخانانەمان ههیه، هەر وەها سیستەمیکی دیکەیان ههیه بۆ هەلسەنگاندن ئەو هیه كە سوپەر فایزەرەکانى خۆیان لە دەرەوئ ولاتەو دەین ئەوانەى كە (accredit) ی ئەو قوتابخانهیان کردوو ههیه لە دەرەوئ ولاتەو دەین مۆئەسسەسە كە هەلسەنگینن بەگوێرەى ئەو پێوهرانهى خۆیان كە وایه ئەوانە وای خازەن بۆ دوو جور هەلسەنگاندن بۆ دوو جور پلان و بەرنامەى کار، بەلام پلان دانان لە قوتابخانهیهكى ئەهلى هەمان شیوهى ئەو پلان دانانهیه كە لە قوتابخانهیهكى حكومى ههیه بۆ قوتابخانه ئەهلییه كانی سیستەمی وەزارەتی پەرورەدە، سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەو هەمان بۆ بخویننەو بەرپزان، فەرموو.

بەرپز روبینە اویملىك عزیز:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (۱۴۵):

یه كەم:

۱- کرپی سالانهى خویندن لایەنى كەم سى قست دەبیت.

۲- قستى یه كەم لە كاتى تۆمارکردن یان پيش دەستپیکردنى سالانهى خویندن دەدریت.

۳- قستى دووهم لە كاتى دەستپیکردنى وەرزی دووهم دەدریت قستى سییه م لەگەل وەرگرتنى کارتى نمره.

دووهم: ئەگەر بەخپۆکەر پابەند نەبوو بە دانى کرپی سالانهى خویندن لە کاتى خۆیدا دامەزراو ههیه مافی ههیه داوا لە وەزارەت بکات بە گواستنهوئ مندال و قوتابى خویندکار بۆ دامەزراو ههیه كى دیکە دەبیت وەزارەت لە ماوهى (۱۵) رۆژ لە ریکهوتى داواکاربه كە و برپاره كە گواستنهوئ ههیه كى جیبه جیکردنى بدات.

سییه م: بۆ وەرگرتنى کرپی سالانهى خویندن و دامەزراو ههیه ناحكومى مافی کردنهوئ ژمارهى بانكى ههیه.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلئ، كئ دەیهوئ قسه بکات لەسەر ئەو ماددەیه، تا ئەوان ناو دەنووسن لەسەر ماددەى پيشوو قسه بکە، (سوسن) خان، فەرموو.

بەرپز سوسن محمد میرخان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

زۆر سوپاس، من تیبینیە کەم لە سەر ماددە (۱۴۴) لە برگە یە کەمە کە باسی ماددە (۱۳۴) دەکات بە پێی ئەو ماددە یەش دەبی پەرتوکه کانی خویندن یە عنی بدریته قوتابخانەکان، لێرەدا بەراستی لە هەندیک لە قوتابخانە ی نا حکومی تا ئیستاشی لە گەلدابیت پەرتووکی کوردی بە سەریان دابەش نە کراوە، راستە لە بواری کوردیدا کەم گرینگە پێ دەدریت ئەو چا چا لە بەر ئەو ی پەرتوکه کەش بە درەنگ بگاتە دەستیان، بۆیە پێشنیار دەکەین کە بە سەر ئەو قوتابخانانەدا پەرتووکه کان زوو دابەش بکریت، سەبارەت بە برگی سییەم لە راستیدا سەبارەت بە بری تیچوو ی خواردن یە عنی نازانم جەنابی وەزیر ئاگاداری ئەو بابەتە یە یان نا لە مانگی رەمەزان لە پشووەکان لە هەموو ئەو کاتانە تیچوو ی خواردن لە قوتابی وەردەگیری، ئەگەر ئیمە حیسابی بکەین بەراستی ئەگەر قوتابخانە یە ک (۵۰۰) تا (۷۰۰) قوتابی هەبیت بەراستی دەیان دەفتەر دۆلار قازانج دەکات، لە بەر ئەو من داوا لە وەزیری پەروەردە دەکەم کە پێداچوونە وە یە ک بەو بابەتەدا بکەن کە لە کاتی پشووەکان، لە کاتی مانگی رەمەزان تیچوو ی خواردن لە قوتابی وەرنەگیری بۆ ئەو ی زەرەرمەند نەبن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددە (۱۴۵)، مامۆستا (عمر)، فەرموو.

بەرپز عمر عبدالله فتاح:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەم لێرە باسی قستەکان کراوە من پێشنیار دەکەم قستی ئاسانتەین بکریته چوار قست لایەنی کەم چوار قست، هەندێ خویندنگە خۆیان کردوو یانە بە قستی زیاتریش، بەلام لێرە ماددە بە یاسایی دەکری پێشنیار دەکەم چوار قست بێت، قستی یە کەم لە کاتی تۆمارکردن، قستی دووهم لە کۆتایی وەرز یە کەم، قستی سییەم لە ناوهراستی وەرز ی دووهم، قستی چوارەمیش لە کۆتایی سأل و وەرگرتنەو ی نمرە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، (روبینە) خان، فەرموو.

بەرپز روبینە اویملاک عزیز:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

جەنابی وەزیری بەحسی وئ یە کئ کرد ئایا زیادکرنا قستا و کەم کرنا قستا هاتیە ریکخستن، لە قوتابخانە یە ک من زۆر چەند قوتابخانە منی دیتین ئەقە دە سألە تەقربەن قستیت وان مەحدوودن، ئەف سالی زیدە کرین، ئایا بموافقە وەزارەتی یە ئان حەسەب قوتابخانە یە؟ من دقیت ئەگەر مەبلەغی پارە بۆ مە کە چەوا تەسبیت کەن، وەزارەتا ئان هەر مەدرەسە بخوویە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، ماددە (۱۴۶) مان بۆ بخویننەو، دەتەوئ قسە بکە ی قسەت هە یە؟ فەرموو.

بەرپز حکمت محمد عبو زید:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تەوزیجەكە، قوتابخانە ھەيە ئیستا لە زاخۆ یەعنی ھەتا ھەقی ئیمتھانەکان لە قوتابی و ھەردەگریت، ھەز دەكەم بەرپز جەنابی و ھەزیر پیداجوونەو ھەیکە لەم جۆرە بابەتانە بکات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، کە ئەم قانونەمان دەرکرد و ھەزارەت مۆلزمە بە جیبەجێکردنی دەبی ئەو ئەرکانە ھەمووی بگریتە ئەستۆ، کاک (بالانبو)، فەرموو.

بەرپز بالانبو محمد علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە ١٤٥، بڕگە ١ دووھم دەلی (ئەگەر بەخپوکار پابەند نەبوو بە دانسی کرێی سالانەیی خویندن لە کاتی خۆی دامەزرێوە مافی داوھ داوا لە ھەزارەت بکات بە گواستنەو ھە منداڵ و قوتابی و خویندکار بۆ دامەزرێوەیکە دیکە)، ئەمە لێرە تەقربیبەن لەوانە یە کۆمەلێک گرفت دروست بکات و ھەزارەت لەخۆیەو ئەم خویندکارە بۆ کوێ نەقل دەکات؟ دایک و باوکێک ئەگەر کیشەیان نەبیت پیم وانییە پارەیی خویندکارە کە نەدەن، بەلام ئەگەر زووفیکی بەو شیوہیە ھاتە پێشەو دایک و باوک نامادە نەبوون پارە کە بدەن پیم وایە رەزامەندیش نادەن منداڵە کەیان یەعنی خویندنگایەکی بۆ دەستنیشان ناکەن کە ئەو خویندنگایە نەقلی بکات، ئەگەر ھاتوو ئەو خویندکارە لە خویندکاری زمانیکی غەیرە کوردی بوو و ھەزارەت بۆ کوێی نەقل دەکات؟ ئی ئەم لیرە پارە نەدابی لەویش پارە نادا، من پێشیار دەکەم یەعنی گونجاندنیک بکریت بۆ ئەو ھە تا ئەم کیشە یە یەکلایی دەکریتەو ئەم خویندکارە لەم خویندنگایە بەردەوام بیت، بەلام کە خویندنی ئەو سالە ی تەواو کرد شەھادە کە ی پێ نەدریت تا بەخپوکارەکانی تیچووی خویندە کە دەدەن، سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددە ١٤٦ (مان بۆ بخویننەو،

بەرپز خدیجە عمر طە:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

تەو ھەری دووھم: باجەکان.

ماددە ١٤٦: باجەکانی سەر دامەزرێوە ناھکوومیەکان بەپیی یاسا کارپیکراو ھەکانی ھەرپیم دەبیت بە رەچا و کردنی ئەو ھە لە ماددە ١٧٣ ی ئەو یاسایەدا ھاتوو.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلی بەرپزان کی دەیەو بیت قسە بکات؟ (د. شیرکو)، کاک (سییان)، کاک (سییان)، فەرموو.

بەرپز سییان سالم حسن:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددا (١٤٦) ناماژە بە ھەرگرتنا باجی ل سەر دامەزرێوە ناھکوومی دکەتن، ئایا ھەتا کو نوکە لھی دەمی و ھەزارەتا پەرورەیی چ داھاتە ک یان چ باجەکی ژوان خویندنگە ھین ناھکوومی و ھەردگریت یان پەیمانگای ناھکوومی و ھەردگریت، ناماژە ب ماددا (١٧٣) ژدایە، ماددا (١٧٣) ناماژە ب وی چەندی کو دشپیت بەخشینین دارایی، یارمەتین دارایی و ھەربگریت کەواتە حکومەتیش دشپیت

وهرېگريتن يان برهنگه کی ديبه، داخازا روونکرنی ژ جه نابې وهزيری پهروهردي دکم، هم نه م خویندنگه ئايا باجی...

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروکی په رله مان:

نه وه (۱۷۱) ه غه له ته.

بهريز سپان سالم حسن:

بهريز سهروکی په رله مان.

نه گهر (۱۷۱) بيتن دویرئ ئاماژه بوئ چهندي دا کا دي باجی ب چ رهنگی بدا، دهست خوښ، سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروکی په رله مان:

دهست خوښ، (د.شيرکو)، فهرموو.

بهريز شيرکو جودت مصطفی:

بهريز سهروکی په رله مان.

والله (۱۷۱) که که بی له بری (۱۷۳) که تیبينيه کم لا نه با له سهر، به لام دوو نوقته هه يه که زور دهمه وئ ته رکيزی بکه مه سهر مه سه له ی دیوانی چاودیږی دارایی بو دامه زراوه ناحکوميه کان، له گهل مه سه له ی ئايا له سيسته می باجی ههریمدا باج بو دامه زراوه ی ناحکومی هه يه وه کو قانون ؟ ئيمه بهرپوه بهری گشتی باجی ههریممان بانگ کردووه وه کو لیژنه ی دارایی داوامان لی کرد که پیمان بلئ ئايا دامه زراوه ی ناحکومی له گهل کو مپانیا نه وتیبیه کان ئايا نه مانه باج ددهن یان باج نادهن؟ جوابیکی وازحی نه داینئ، بویه من پرسیارم له کاک (ئالان) هه يه پیمان بلئ لیره یا ته بعن زور مهيمه که ده لئ باج بدرئ، چونکه پاره پهیدا ده کا که پاره پهیدا ده کات نه مه سيسته می باجی ههریم یه عنی من زهنم وایه که بو دامه زراوه ی ناحکومی شتیکی وازحی نه بیت باجی لی بسه نئ، ئايا نه مه جوابه که ی لای جه نابت هه يه یان نا؟ له گهل نه وه ی که دیوانی چاودیږی دارایی مولزهم که یین به وه ی که دامه زراوه ی ناحکومی ته دقیق ووردبینی خارجی بو بکات، دیوانی چاودیږی دارایی چونکه حالاتی زور هه يه له پاره خواردن، له ئیختیلاس، له ناو دامه زراوه ناحکومی خویمان بوخویانن، چونکه که س نییه ره قابه ی خارجیان بو بکات له به عزیزکیانا ته بعن، نه مه چوون بگیری، نه مه به وه بگیری که دیوانی چاودیږی دارایی مولزهم بی به وه ی که بو دامه زراوه ناحکوميه کانیش ته دقیق و ووردبینی خارجیان بو بکا و راپورت بدات به سهروو، زور سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروکی په رله مان:

سوپاس، ماده ی (۱۴۶) ته واو، ماده ی (۱۴۷) مان بو بخویننه وه، فهرموون.

بهريز شه مۆل اشين صابر:

بهريز سهروکی په رله مان.

به شی پینجه م: سيسته می دلنیایی جوړی سه رپه رشتیکردن و هه لسه نگاندن له دامه زراوه ناحکوميه کاندا:

ماده ی (۱۴۷):

هه موو دامه زراوه یه کی ناحکومی که پرؤگرامی حکومی به کار ده هی نیت پیویسته پابه ندی سيسته می سه رپه رشتیکردن و دلنیایی جوړی و هه لسه نگاندن و وزارت بی.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە؟ ماددەى دواى ئەو ھەمان بۇ بخوئىننەو، فەرموو.

بەريز ئاشنا عبدالله قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۴۸):

يەكەم: ھەموو دامەزراو ھەيەكى ناھكومى كە پرۆگرامى تايبەت بەخۆى تيا پيادە دەكات ئەو ھى كە پيشتەر لەلايەن وەزارەتەو ھەسەند كراو ھەيەت بەشى دلنبايى جۆرى و سەرپەرشتىكردن و ھەلسەنگاندى تايبەتى خۆى ھەيەت.

دوو ھەم: ھەر كات وەزارەت بە پيويستى بزائى مافى سەرپەرشتىكردى ئەو دامەزراوانەى ھەيە كە پرۆگرامى خوئىندى خويان پيادە دەكەن.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دواى ئەو، فەرموو.

بەريز ئاشنا عبدالله قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۴۹): ئەركى ھەموو دامەزراو ھەيەكى ناھكومىيە بەر لە كۆتايھاتنى مانگى تەموز ھەلسەنگاندى سالانە بۇ چالاكىيەكانى دامەزراو ھەكە و چۆنيەتى بەرپۆھچوونى سالى خوئىندى پيشتوو بكەن بۇ ئەو ھى لەكاتى دانانى پلانى ئايندەدا سوودى لى وەربگيريت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

دواى ئەو ھەمان بۇ بخوئىننەو، فەرموو.

بەريز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۵۰):

يەكەم: ھەلسەنگاندى سالانەى ئەو دامەزراوانەى كە پرۆگرامى حكومى پيادە دەكەن بەم جۆرەى خوارەو ھەيەت:

۱- ھەلسەنگاندى سالانەى كادىرانى پەرودەيى لەلايەن بەرپۆھبەرەو.

۲- ئەنجامەكانى پرۆسەى ھەلسەنگاندى لە تۆمارەكانى دامەزراو پەرودەيى ناھكومىيەكاندا تۆمار دەكرين و پوختەيەكيش بەشىو ھى فۆرمىك بۇ وەزارەت و بەرپۆھبەرايەتى گشتى پەرودەيى پاريزگان يان ئىدارە سەربەخۆكان دەئىردريت.

۳- ھەلسەنگاندى سالانە بۇ ديارىكردى خالە بەھيز و لاوازەكانى كادىرەكان و دامەزراو ھەكە دەكریت و ھەك بنەمايەك بۇ پيشتەك شكردى سوپاس و پيژانين بەكارديت.

۴- دامەزراو ھەكان لەلايەن ليژنەيەكى ھەلسەنگاندى و وەزارەت بەپي پيۆر فۆرمى تايبەت كە بەر لە دەسپيكي سالى خوئىندى بەسەر دامەزراو ھەكان دابەش دەكرين ھەلسەنگاندىان بۇ دەكریت لە ئەنجامى ئەم ھەلسەنگاندى بە گشتى ھەك ھەلسەنگاندى بەرپۆھبەر و بەرپۆھبەر و دامەزراو ھەكە ھەژمار دەكریت.

دووم: هه لسه نگاندن سالانه ی ئه و دامه زراوانه ی که پرۆگرامی خۆیان به کاردینن به پیی ئه م پیوه رانه ده بیته که له کاتی داواکردنی مؤله ت پیشکەش به وه زاره ت کراوه و ره زامه ندی له سه ر وه رگیراوه به ره چاوکردنی حوکمه کانی بره گه ی دوومه ی ماده ی (۱۴۹) ی ئه م یاسایه .

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

دوای ئه وه، فه رموو.

به ریز سه رچنار احمد محمود:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

من پیشنیار ده که م ئه و وشه ی کادیره جارێکی تر لایبیریته وه، چونکه وشه یه کی حزبییه و په روه رده یی نییه، بکریته به کارمه ندان، سوپاس.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

باشه، ماده ی دوای ئه وه مان بۆ بخویننه وه، فه رموو.

به ریز گلاویز عبید عثمان:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

به شی شه شه م: حوکمه گشتیییه کان.

ماده ی (۱۵۱):

یه که م: هه موو قوتابخانه و خویندنگه و کۆمه لگه و په یمانگه په روه رده ییه ناحکومییه کان جلی یه کپۆشی تاییه ت به خۆیان ده بیته که له لایه ن دامه زراوه که وه دیزاین ده کریته .

دووم: ده کریته قوتابخانه ناحکومییه کان باش دهوامی فه رمی قوتابخانه شوینی حه وانده وه بۆ قوتابیانی خۆیان بکه نه وه پاش وه رگرتنی مؤله ت له وه زاره ت و کریی مانگانه به پیی گریبه ستیکی نیوان به خپوکار و قوتابخانه ناحکومییه که ده بیته .

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

کاک (سیپان)، کاک (جمال)، (رۆژان) خان، (رۆژان) خان، فه رموو.

به ریز رۆژان ابراهیم علی:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

ماددا (۱۵۰) ببورن مه ده ستخه را کر به س مه جواب نه دا، خالا چاری بگا دووم بیژیته ن ماددا (۱۴۹) برگا دوو، برگا دوو ل ماددا (۱۴۹) دا نینه، سوپاس.

به ریز د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

قانونی که راپۆرتتان حازر کرد چاکه ن، کاک (سیپان)، فه رموو.

به ریز سیپان سالم حسن:

به ریز سه رۆکی په رله مان.

(۱۵۱) دووم، قی پرسیارا ئاراسته ی وه زیری په روه ردی بکه م، ئایا له خاندنگه هین ناحکومی به شین ناخۆ هه نه؟ چونکی وه کو بزانه هه تا نوکه خویندگی ناحکومی به شی ناخۆ نینه، ئامازه بوی چه ندی پشتی دهواما فه رمی، ئایا هه م دناقا بینایا تیدا بکه نه به شه ناخۆیی یان دشین بینایه تا بکریته ن و ئینجا وی پاره ئی ل سه ر خویندکاران حیساب بکه ن، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (جمال)، فەرموو.

بەرپىز جمال حوىز مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە حوكمە گشتىيەكان ماددەى (۱۵۱) بېرگەى يەكەم ھەموو قوتابخانە و خويىندنگە و كۆمەلگە و پەيمانگا پەروەردەيە ناھكوميەكان جلى يەك پۆشى تايبەت بەخۇيان دەبىت كە لەلايەن دامەزراوەكەو دەيزاين دەكرى، تەبەن ئەو دەبىتە ياسا، پىم باشە ئەو زىاد بكرى لەژىر چاودىرى وەزارەتدا، سبەينى بكرابايە بە كەيفى خۇيان دەتوانن بە گران بەسەر خويىندكارەكان بفرۆشنەو، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

كاك (د.شېركۆ)، فەرموو.

بەرپىز شېركۆ جودت مصطفى:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لېرەدا باسى جلى يەك پۆشى كراوە بۆ دامەزراوە ناھكوميەكان ھەمان شتمان باس كرد بۆ دامەزراوە حكوميەكان بۆ يەك پۆشى و رىك پۆشى كە پىوەرەكانى وروژىنەر نەبىت و داب و نەرىتى كۆمەلگە پيارىزىت و ئەمانە، لېرە ھەمان ئىزافە بكەين ئەگەر لەوئى ئىقرار كرا كە ئىزافە بكرى لېرەش بۆ ناھكوميەكانىش بە ھەمان شپو، سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەو ھەمان بۆ بخويىننەو، فەرموو.

بەرپىز گلاويژ عبىد عثمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۵۲):

يەكەم: دەبىت دامەزراوە ناھكوميەكان گشت ئەو تۆمارانەيان ھەبىت كە وەزىر لە رىگەى رېنمايەو دەريان دەكات.

دوو: دامەزراوەى ناھكومي قازانچ نەويست سالانە لەلايەن وەزارەتەو چاودىرى دەكرىت بە مەبەستى دلئايى لەوەى كە قازانجى دامەزراوەكە بۆ پەرەپىدانى دامەزراوەكە و قوتابى و مامۆستا و كارمەندانى دىكەى دامەزراوەكە خەرج دەكرىت.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

مامۆستا (عمر)، فەرموو.

بەرپىز عمر عبدالله فتاح:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەم ماددەيە بە تايبەت بېرگەى دووەى لە سەدا سەد داراييە، پەيوەندى بە حيساباتيكي وردەو ھەيە كە پيشانى بدات ئەم دامەزراوە ئەم سال قازانجى كردووە يان نا، قازانجەكەى بەكاردينىتەو بۆ ئەو موئەسەسەيە يان دەچىتە گىرفانى خاوەنى موئەسەسەكەو، بەپىي سىستەم كار دەكات يان نا؟ بۆيە ئەمە لە توانانى وەزارەتى پەروەردەدا نيە ئەم ھەلسەنگاندنە وردە بكات، ئىشى ئەم جۆرە

کارانه ئیشی دیوانی چاودیڭی داراییه، بۆیه پېشنیاری ده کهم له ریڭگی دیوانی چاودیڭی داراییه وه وه زاره تی پهروه رده ئەم هه لسه نگانندانه بکات ئەوه خالیك له برڭگی دووهم ئەوه زیاد بکریت وه زاره تی پهروه رده له ریڭگی دیوانی چاودیڭی داراییه وه، بۆ ئەوان بسپۆرن لهو بواره وه، شاره زایی ته وایان ههیه، پاشان برڭگه یهك زیاد بکریت ئەگه ر دامه زراوه یه کی قازانچ نه ویست ده رکه وت که قازانچی ویستوو ه یا خود پابه ندی پرانسیپه کانی قازانچ نه ویستی نه بووه وه زاره تی پهروه رده برپار ده دات ئەم دامه زراوه یه چاره نووسی چی بیست، من یه عنی پیم باشه ئەمه ی تیا جی بکریته وه، قازانچ نه ویست ده رکه وت فیلی کردوو له حکومت، نه خیر قازانچ ده کا و پاره وه رده گریت، ئیستیفاده ده کات، وه زاره تی پهروه رده له و کاته برپاری چی ده بیست؟ زۆر سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

زۆر سوپاس، (۱۵۳) مان بۆ بخویننه وه، فه رموو.

به ریژ گه لویژ عبید عثمان:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

مادده ی (۱۵۳): دامه زراوه نا حکومییه کان مافی کردنه وه ی خولی به هیژ کردنیان ته نها بۆ قوتاییان و خویندکارانی خو یان هه یه.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

کی ده یه ویست قسه بکات؟ (د. شیرکو)، (د. محی الدین)، (د. شیرکو)، فه رموو.

به ریژ شیرکو جودت مصطفی:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

ئیمه بۆ حکومییه کان وتومانه که خول وه ئیلزامی شمان کرد، داوامان کرد ئیلزامی ش بکرین نه که هه ر بۆ مامۆستا و ئەوانه خول بکریته وه به لکو بۆ کادیره کان یان فه رمانبه ره کانیشیان، لیردا که ئیلزامی ده که ی ته نها بۆ خویندکار و قوتابی ئەی ستافه که ی، ئەی تیمه که ی یه عنی بۆچی بۆی نه بی خولیان بۆ بکاته وه؟ له بهر ئەوه ی بۆ ئەم به ستنه وه یه من پیم وایه مادده که باشه به لām ئەوه ی بۆ ئیزافه بکه ین که بۆ تیم و بۆ ستاف و بۆ هه موو ئەوانه ی که له و ده زگایه کار ده که ن، بۆی هه بی خولیان بۆ بکاته وه، خولی تواناسازی به تاییه تی، سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

سوپاس، (د. محی الدین)، فه رموو.

به ریژ محی الدین حسن یوسف:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

ئهو مادده یه مادده یه کی باشه، به لām ئایا ئەو خوله به هیژ کردنه بی به رامبه ره یان به به رامبه ره؟ ئەگه ر بی به رامبه ره بوو بۆ ریڭگیان لی بگرین بۆ قوتاییانی ده ره وه ی دامه زراوه کانی خو یانیش ئەو کاره بکه ن، سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

کاک (چیا)، فه رموو.

بەرپز چيا حميد شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

من پى باشە ئەك تەنھا بۇ قوتابىيىن خوە بن هەندەكيش وان خولان هەيه بۇ زمانى ئىنگىلىزى كو زۆر باشە قوتابىيىن دەرڧە ژى ئىستيفادەكى باش ژوان خولان بکەن، ئەز بېژم بلا نەدڧىتە گرىدانى تەنھا قوتابيان ناخۆپى خۆبن بلا بۇ كەسانى دى پىويستيان پىن هەبت پارەكى بدەن، نووکه مەسەلەن قوتابخانەيەكى ئەهلى هەيه ل زاخۇ ھاڧينا هەندەك خولا ڧەكر بۇ ئىنگىلىزى زۆر ئىستيفادەكى باشە، قوتابىيىن دەرڧەي وئ دامەزراوى ئىستيفادەي ژىكەن ئاستەكى زۆر بلندە، ئەز بېژم بلا ئەم قەپات نەكەن تەنھا بۇ وان، ڧەكرى بن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز ڧائق حسيىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى، ماددەي دواي ئەوہەمان بۇ بخويىننەوہ، ڧەرموو.

بەرپز خديجە عمر طه:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

يەكەم: ئەم دامەزراوہ ناھكوميانەي مۆلەتيان دواي دەرچوونى ئەم ياسايە وەرگرتووہ مافى ھىشتننەوہ يان گۆرپىنى ناوي خۆيان هەيه بە مەرچيىك مۆلەت لە وەزارەت وەرېگرن و ئەو رەسمانە بدەن كە بەپىي خشتەي ھاويپىچى ئەم ياسايە دانراوہ. دووہم:

۱-خاوەنى دامەزراوہي ناھكومىي خۆمالى مافى گۆرپىنى دامەزراوہكەي بۇ دامەزراوہيەكى نيودەولەتى هەيه بە مەرچيىك نوسراويكى ئەكرېديتەيشن لە ناوہندەكى جيھانى باوہرپيىكراو پيىشكەش بکات.

۲- پرۆگرام و شيوازي تاقىکردنەوہ و هەلسەنگاندى باوہرپيىكراوي هەبيت.

۳- رەسمى گۆرپىنى مۆلەت كە (%۵۰) ي برى رەسمى پيدانى مۆلەتە بدات.

۴- گۆرانكارىيەكە گشت قۇناغەكان بگريئەوہ، بەلام لە پۆلى يەكەم دەستپيىكات و ئەو قوتابىي و خويىندكارانەي پيىش گۆرپىنى دامەزراوہكە بۇ دامەزراوہيەكى نيودەولەتى لە دامەزراوہكە بوون ھەر بە سيستەمى خۆمالى خۆيان بەردەوام دەبن.

بەرپز د. رېواز ڧائق حسيىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەي هەيه لەسەر ئەو ماددەيە؟ (د.شېركۆ)، (ليزا) خان، (ليزا) خان، ڧەرموو.

بەرپز ليذا ڧلك الدين صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە برېگەي دووہمى ئەم ماددەيە كە باس لەوہ دەكات كە خاوەنى دامەزراوہكە مافى گۆرپىنى دامەزراوہكەي هەيه بۇ دامەزراوہيەكى نيودەولەتى، ئايا ئەمە كارىگەري لەسەر سيستەم و پرۆگرامى خويىنكار و قوتابيان نايىت؟ پيىم وايى كارىگەري دەبيت بۇيە ئەگەر بيت و ئەمەي بۇ زياد بكريت بە مەرچيىك كارىگەري لەسەر سيستەم و پرۆگرامى خويىندى قوتابىي و خويىندكار نەبيت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

زۆر سوپاس، (د.شیرکو)، فەرموو.

بەرپز شیرکو جودت مصطفی:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

له برگه‌ی دووه‌دا خالی یه‌که‌م باس له‌وه‌ کراوه‌ که ده‌لی به‌مه‌رجیک نووسراویکی (accreditation) له‌ ناوه‌ندیکی جیهانی باوه‌رپیکراو پێشکەش بکات، جه‌نابی وه‌زیر فەرمووی که لیستیکیان هه‌یه به‌و شوینانه‌ی که برپاوپیکراون له‌لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه‌ واتا ئەم ده‌بیته‌ بچیت له‌ یه‌کیک له‌و ناوانه‌ی ئەو لیسته‌ که وه‌زاره‌ت برپاوی پێیه‌تی ئەکریدیته‌یشن بێنی، ئەمه‌ پێویسته‌ به‌ برپاوی من لیره ئیذافه بکریته‌ ده‌لی که له‌ ناوه‌ندیکی جیهانی باوه‌رپیکراو له‌لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه‌، سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

به‌لی به‌رپزان مادده‌ی (۱۵۵) مان بۆ بخویننه‌وه‌ ئاخر مادده‌ ده‌بیته‌ ئەمپۆ، فەرموو.

بەرپز روبیه‌ اویمک عزیز:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

مادده‌ی (۱۵۵):

یه‌که‌م: هه‌ر دامه‌زراوه‌یه‌کی ناحکومی سه‌رپێچی پابه‌نده‌کانی ئەم یاسا و رینمای وه‌زاره‌ت بکات به‌ پێژاردنیک سزا ده‌دریت که له‌ ده‌ ملیۆن دینار که‌متر نه‌بیته‌ و له‌ سه‌د و په‌نجا ملیۆن دینار زیاتر نه‌بیته‌ سه‌رباری ئەوه‌ی وه‌زاره‌ت مافی هه‌لوه‌شاندنه‌وه‌ی مۆله‌ته‌که‌ی هه‌یه‌.

دووه‌م: هه‌ر که‌س و لایه‌نیک به‌بێ ره‌زامه‌ندی فەرمی وه‌زاره‌تی دامه‌زراوه‌ی ناحکومی بکاته‌وه‌ به‌ پێژاردنیک که له‌ په‌نجا ملیۆن دینار که‌متر نه‌بیته‌ و له‌ سه‌د و په‌نجا ملیۆن دینار زیاتر نه‌بیته‌ سزا ده‌دریت وه‌زاره‌ت دامه‌زراوه‌که‌ داده‌خات.

سێیه‌م: سزایه‌که‌ برگه‌کانی یه‌که‌م و دووه‌می ئەم مادده‌ رینگه‌ له‌وه‌ ناگری ریکاری یاسای دیکه به‌رامبه‌ر سه‌رپێچیکار بگریته‌ به‌ر ئەگه‌ر سه‌رپێچیه‌کی دیکه‌ی کردبیت و سزایه‌که‌ له‌ یاسایه‌کی دیکه‌ ده‌قنوس کرابیت.

بەرپز د. رېواز فائق حسین / سەرۆکی پەرله مان:

(سه‌رچنار) خان، (د.شیرکو)، مامۆستا (عمر)، مامۆستا (عثمان)، (مژده) خان، کاک (مسلم)، کاک (شاخوان)، کاک (رزگار)، ئەوه‌ ئەو ناوانه‌ن که به‌یانی بۆیان هه‌یه‌ له‌سه‌ر ئەو مادده‌یه‌ قسه‌ بکه‌ن، دانیشتنه‌که‌ هه‌لده‌گرین.

د. رېواز فائق حسین

سەرۆکی پەرله‌مانی

کوردستان - عێراق

هێمن هه‌ورامی

جیگری سەرۆکی پەرله‌مانی

کوردستان - عێراق

منی نبی قه‌وچی

سکرته‌ری پەرله‌مانی

کوردستان - عێراق

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۆتوكۆلى دانىشتنى ژمارە (۱۰)ى
پىنج شەممە رىكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۱۶
خولى پىنجه مى ھەلبىزاردن

پروتۆكۆلى دانىشتىنى ژماره (۱۰)ى پىنج شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۱۶

كاتزمېر (۱۱)ى پىش نيوەرپۇ رۇژى پىنج شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۱۶ پەرلەمانى كوردستان - عىراق بە سەرۆكايەتى د. رېواز فائق حسين سەرۆكى پەرلەمان و، بە ئامادەبوونى بەرپىز هيمن هورامى جىگىرى سەرۆك و، بەرپىز منى نى قهوچى سكرتېرى پەرلەمان، دانىشتىنى ژماره (۱۰)ى ئاسايى خولى پىنجه مى سالى (۲۰۲۲) ى خوى بەست.

بەرنامەى كار:

بەپىى حوكمى ماددەى (۵) بىرگەى يەكەم لە ماددەى (۱۶)، بىرگەى سىپىم لە ماددەى (۱۸)، بىرگەكانى يەكەم و دووهم و سىپىم و چوارەم و پىنجهم لە ماددەى (۲۰)، ماددەكانى (۴۷، ۴۸) بىرگەى يەكەم لە ماددەى (۵۲)، ماددەكانى (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان، دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بىرپارىدا بەرنامەى كارى دانىشتىنى ژماره (۱۰) ئاسايى خولى پايزەى سالى چوارەم لە خولى پىنجه مى هەلبىزاردنى پەرلەمانى كوردستان لە كاتزمېر (۱۱)ى پىش نيوەرپۇ، رۇژى پىنج شەممە، رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۱۶) بەم شىپوئە بىت:

يەكەم: خويندەنەوى دووهم بۇ پىشنيازه ياساى بەردەوامبوونى خولى پىنجه مى پەرلەمانى كوردستان بەپىى حوكمى بىرگەى دووهم لە ماددەى (۸۴، ۸۷، ۸۸، ۸۹) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان.

دووهم: بەردەوامبوون لەسەر خويندەنەوى دووهم بۇ پرۆژە ياساى پەرورەدە و فېركارى لە هەرئىمى كوردستان بەپىى حوكمى ماددەكانى (۸۷، ۸۸، ۸۹) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەناوى خوى بەخشندە و مېهرەبان.

بە ناوى گەلى كوردستان، دانىشتىنى ژماره (۱۰)ى ئاسايى، خولى پايزە، سالى چوارەم لە خولى پىنجه مى هەلبىزاردنى پەرلەمان دەست پى دەكەين، دەرەت دەدەين بە بەرپىز سكرتېرى پەرلەمان بۇ خويندەنەوى بەرنامەى كار و كۆنووس و ناوى ئامادەنەبووان، فەرموون.

بەرپىز منى نى نادر / سكرتېرى پەرلەمان:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرنامەى كار، بەپىى حوكمى ماددەى (۵) بىرگەى يەكەم لە ماددەى (۱۶)، بىرگەى سىپىم لە ماددەى (۱۸)، بىرگەكانى يەكەم و دووهم و سىپىم و چوارەم و پىنجهم لە ماددەى (۲۰)، ماددەكانى (۴۷، ۴۸) بىرگەى يەكەم لە ماددەى (۵۲)، ماددەكانى (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان، دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان بىرپارىدا بەرنامەى كارى دانىشتىنى ژماره (۱۰) ئاسايى خولى پايزەى سالى چوارەم لە خولى پىنجه مى هەلبىزاردنى پەرلەمانى كوردستان لە كاتزمېر (۱۱)ى پىش نيوەرپۇ، رۇژى پىنجه مى شەممە، رېكەوتى (۲۰۲۲/۱۰/۱۶) بەم شىپوئە بىت:

يەكەم: خويىندىنەۋەي دووھم بۇ پېشنىيازە ياساى بەردەۋامبوۋنى خولى پېنجهمى پەرلەمانى كوردستان بەپىيى حوكمى بىرگەي دووھم لە ماددەي (۸۴، ۸۷، ۸۸، ۸۹) لە پەيرەۋى ناوخۇي پەرلەمانى كوردستان.

دووھم: بەردەۋامبوۋن لەسەر خويىندىنەۋەي دووھم بۇ پىرۇژە ياساى پەرۋەردە و فېركارى لە ھەريمى كوردستان بەپىيى حوكمى ماددەكانى (۸۷، ۸۸، ۸۹) لە پەيرەۋى ناوخۇي پەرلەمانى كوردستان.

پوختەي دانىشتنى ژمارە (۹)ى ئاسايى بەپىيى حوكمى بىرگەي دووھمى ماددەي (۲۰، ۵۲) لە پەيرەۋى ناوخۇي پەرلەمانى كوردستان، پوختەي دانىشتنى ژمارە (۹) ئاسايى خولى پايزەي سالى چوارەم لە خولى پېنجهمى ھەلبىژاردنى پەرلەمان لە كاتژمىر (۱۰)ى بەيانى رۇژى چوارشەممە، رېكەۋتى (۲۰۲۲/۱۰/۵) بەم شىۋەيەي خوارەۋەبوو:

يەكەم: دەست پىكردنى دانىشتن لەلايەن بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

دووھم: خويىندىنەۋەي بەرنامەي كار و پوختەي دانىشتنى ناۋى ئەندامانى ئامادەنەبوۋى بە مۇلەت و بى مۇلەت لەلايەن بەرپىز سىكرتېرى پەرلەمان.

سېيەم: دەست پىكردنى بىرگەكانى بەرنامەي كار لەلايەن بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

چوارەم: خويىندىنەۋەي دووھم كرا بۇ ماددەكان (۸۱) تاۋەكو (۱۵۴) لە كۆي گشتى (۱۸۱) ماددە لە پىرۇژە ياساى پەرۋەردە و فېركارى لە ھەريمى كوردستان.

پېنجهم: كۆتايى ھاتنى دانىشتن لەلايەن بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

ليستى بە مۇلەت و بى مۇلەتى ئەندامان لە دانىشتنى ژمارە (۹)ى ئاسايى (۲۰۲۲/۱۰/۵) بەيانى، ھەموويان مۇلەتيان پىدراۋە (رۇژان محمد كرىم، سىروان فرج محمد، كاروان عبدالرحمن، ھاۋرېئى بىناە محمد)، ئىۋارەكەي ھەر ھەمان ئەندام پەرلەمانتارە بەرپىزەكان (رۇژان محمد كرىم، سىروان فرج محمد، كاروان عبدالرحمن، ھاۋرېئى بىناە محمد)، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۇكى پەرلەمان:

بەرپىزان ئەندامانى پەرلەمان، دەست بە جى بەجىكردنى بىرگەي يەكەمى بەرنامەي كار دەكەين، فەرموون ليژنەي ياسايى بۇ سەر سەكۆي ليژنەكان، خالە پەيرەۋىيەكان ۋەردەگرين (بدرىە خان، كاك ديارى، د. اسماعيل، مامۇستا ابوبكر، مژدە خان، مامۇستا عمر، كاك على، كاك رىقىنگ، كلارا خان)، بدرىە خان فەرموو.

بەرپىز بدرىە اسماعيل محمود:

بەرپىز سەرۇكى پەرلەمان.

بەپىيى ياساى ھەلبىژاردنى سالى (۱۹۹۲) ماددە (۵۶) خولى پەرلەمانى كوردستان تەنھا بۇ چوار سالە، بەپىيى پەيرەۋى ناوخۇ ماددە (۶) ھەر باس لە چوار سال دەكات، ئەم ھەموار و درىژكردنەۋەي خولى پەرلەمان نا دەستوورى و نا ياسايىيە، ميللەت تەنھا بۇ چوار سال دەنگى بە ئىمەداۋە، بۇيە ئىستاش درەنگ نەبوۋە داۋا لە بەرپىزتان دەكەين ھەموارى ياساى ھەلبىژاردن بىكرىت و پەرلەمان ھەلبوۋەشيتەۋە و حكومەت بىيت بە حكومەت تىكى كار بەرپىكەر ئەمە بۇ ئىمە دەبىتە سەرۋەرى مېژوو، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۇكى پەرلەمان:

كاك ديارى فەرموو.

بەرپىز ديارى انور حمە رحيم:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەر مەبەناي ماددەي (۵۴) لە پەپرەوي ناوخوي پەرلەمانى كوردستان قسە دەكەم بۆ ئەووي كە بزاني كە (۳) خولەكە لەسەر بېرگەكاني بەرنامەي كار قسە دەكەم، گفتوگو لەسەر بەرنامەي كار دەكەم، چ ياسايەك لە چ شوپىنكىدا بەپىي كام بېرگەي ياساكاني هەريمي كوردستان و ياسا كارپىكراوهكان چۆن رىگەتان بە خۆتانداوه كە ئەم خولەي پەرلەمانى كوردستان درىژ بكنەوه، وه حەقيكى مەشروعى خەلك دەنگدانە ئەو حەقيان لى زهوت دەكەن، خەلك بۆ چوار سال دەنگيداوه، بۆ ئەگەر رىكنەكەوتنى لايەنە سياسيهكان لەم چواره سالەدا لايەنە سياسيهكان رىكنەوتوون، بۆ لەم ماوهي سالەدا ساليكە كە ئيمە هاوار دەكەين دەلپين ياساي هەلبژاردنەكان گەر دەتانهويت فەرموون هەمواري بكنەوه، كۆمسيۆنى بالاي هەلبژاردنەكان دەتانهويت كاراي بكنەوه، لايەنە سياسيهكان دەيانەويت لەسەر شپوازي هەلبژاردن رىك بكنەون رىك بكنەون، بەلام من دەمەويت وەلامى ئەمەم بەدەنەوه، بپروا بكنە ئەمەمەمە، واللە ئەگەر ئىستا دەسەلاتتان هەبىت بەسەر ئۆپۆزسيۆندا لپره زۆرينەبن لەم پەرلەمانى كوردستانەدا، بەلام خەلكى زۆرينە ئەوانە بووه كە لە دوايىن هەلبژاردندا دەنگى نەداوه و بايكۆتياكردوون، وه دلنيابن رۆژيك باجى ئەم زولمە دەدەن، وه ئەگەر ئيمەش قەبولى بكنەن خواي گەوره لپتاني قەبول ناكات، يەعنى چ مەنتقيك هەيه ئپوه رىگە بە خۆتان دەدەن حەق لە پينچ مليۆن هاوالتيانى هەريمي كوردستان بسەنەوه، ئەم عادەتە چيبە لە پيناوي چيدا درىژى دەكەنەوه، كى رىگەي پيداون كە ئەمەمە بكنەن، بۆيه هيوادارم وەلامىكى روون و رهوانمان بەدەنەوه، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

د.اسماعيل فەرموو.

بەرپىز اسماعيل على طه:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

ئەقە حەفتەيه كە ئەم پپۆژى پەروردهي پيقە مەزغيلين و تەمام نەكريبە ژبەر هەندى ئەز پيشنيار دكەم هەر پپۆژى پەروردهي ببیتە خالا ئيكى، چونكى سەرەكيا هەر ئەو بوويه ئەقە حەفتەيه كە پەرلەمان هەمى قى پپۆژەي قە، ئەگەر دژى ئەوه هەر هەيه كارنتمەيپت داو نە ناياساييه و ل كارنامەيپت داو بەس چیتە خالا دووي داو وەكو پيشنيار، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك ابوبكر.

بەرپىز ابوبكر عمر عبدالله:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

جەنابت دوپنى فەرمووت لپژنەي قانونى وەلاممان ئەدەنەوه لەسەر ئەم بابەتى درىژكردنەوهيه، ئەوه بەراي بەندە خۆدزىكردنەوهي جەنابتانە ئەگەرنا ئەم هاوپرپيانەمان لە لپژنەي قانونين ئەوان ئەركيكى پيشه يى وە ئيشيكى پيشه يى دەكەن هەر وهها سياغە و دارشتنەوه دەكەن، تۆ سەرۆكى دامەزراوهي ياسادانان و پەرلەمانى كوردستانى، بۆ خەلكى كوردستانى روونكەوه، ئەم ماوهيه كە درىژئەكرپتەوه، نايار رىككەوتنيك هەيه لە نپوان

لايه نه كانا؟ كه ستراتيجيكي نيشتماني نه خشه آرپگه يه كي نيشتماني دابنریت بۆ هه موو به شه كان، له پرسى به غدا پارچه كانى ترى كوردستان ئىصلاح دامه زراوهى ياسادانان، كه هه موو ئه م كيشانه پرسى دوو ئىداره ي پرسى ئه م داها تانه ي كه هه ربه كه له زۆنى خۆيان كۆى ئه كاته وه، پرسى هپزى پيشمه رگه ي كه هپشتا هه ر حزبه و هپزى چه كدارى خۆى هه يه، ئايا ئه و نه خشه رپيه تان هه يه تا وه كو پيمان بلين ئيمه بۆ ئه وه دريژمان كردۆته وه ئه بى قسه بكه ي جه نابت ئه بى بۆ خه لكى كوردستان روونبكه يه وه، دووهم/ به رپز سه رۆكى په رله مان، ئانه مه ياساى ژماره (۱۹)ى سالى (۲۰۱۳)يه، ئه وكاته ش دوو سال بۆ سه رۆكى هه رپم دريژكرايه وه وتتان له ماده ي (۲)ى ئيره هاتوو ه برپگه ي (دووهم) به لاستيكي وتتان له م ماوه يه دا ده ستورى هه رپم به سازان هه موار ئه كرپته وه، ئه وه (۱۰) ساله نه ده ستوورمان هه يه نه سازانما هه يه و نه هه موار يشمان هه يه، چ ئه گه رو گرپنگيه كي هه يه ئه گه ر ئه م رپككه وتنه ش بكرپت له و ماوه يه دا، زۆر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين/ سه رۆكى په رله مان:

زۆر سوپاس، فه رموو مژده خان.

به رپز: مژده محمود محمد:

به رپز سه رۆكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره و مپه ره بان، پرۆژه ياسايه ك كه به سه رچوو ه ده بپته شتيكى به سه رچوو، په رله مانپكى به سه رچوو دروست ده كات سيفه تى به په له تان پيدا وه توخوا يه عنى ئه گه ر هه بى و نه بى چپيه؟ په رله مانپكى به سه رچوو، حكومه تپكى به سه رچوو، سه رۆكايه تى هه رپمپكى به سه رچوو لى به ره مه دپت، بۆخۆتان ئاماده ن خواردينپكى به سه رچوو ده رخوا ردى مناله كاتنان و خۆتان بده ن، وه ئاماده ن په رله مان و سه رۆكايه تى هه رپم و وه زير و وه زاره تى به سه رچوو ده رخوا ردى خه لك بده ن خواردينپكى به سه رچوو چه ند خه لك تووشى سه ره تان و ده ردو نه هامه تى و نه گبه تى ئه كا دريژكردنه ي ئه و په رله مان و حكومه ت و ده سه لاته به م ناياساييه كه دووره له هپچ ده قه پكى قورئان، په يره ويات، ياسا، له هپچ شتيكدا نييه، ئه وه نده پرۆسه ي سياسى زياتر تووشى سه ره تان و نه هامه تى ده كات، من داوام كرد له زۆربه ي جه لسه كان پاكه وانان پينچ مانگه مووچه بان وه رنه گرتوو ه نه تانخسته به رنامه ي كاره وه، به لام بۆ مووچه و ئيمتيازات و كورسى خۆتان سيفه تى به په له تان به ياسايه ك داوه كو ئيستفاده ي تورپكى قوراوى نييه بۆ ميلله ت، به لام خه لكانيك هه ن كه مووچه كه يان دوو سه د، سى سه د هه زاره، پينچ مانگه وه رپان نه گرتوو ه نه تان توانيو ه ييخه نه به رنامه ي كاره وه، والله هه مووتان گوناخبار ده بن به رامبه ر به و سوپنده ي كه لپره خواردتان له دواى شه شى يانزه وه مووچه كانيشتان چه رامه، زۆر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين/ سه رۆكى په رله مان:

زۆر سوپاس، فه رموو كاك رپقپنگ.

به رپز رپقپنگ محمد محمد:

به رپز سه رۆكى په رله مان.

بناقى خودئ، وه كو دياره ده مه كه تۆپخانه و فرۆكه خانپن وه لاتپن دراوسى لسه ر ده قه را باله كايه تى و برادۆست وسپده كانن به رده وامن وه خه لكپك لسه ر گوندى خۆ ئاواره ده بن، ئه م

باش دىنين وەكو ليژنا پيشمەرگە يە دگەل ھەقالين پەرلەمانتارى وئ دەقەرئ سەردانەكى بکەن و راپورتەكى چيکەن نزيکفە پيشکەش جەنابى وە بکەين، ئەگينا مە رابسيپرن، زور سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئ ليژنەى پيشمەرگە رائەسيپرين بۇ ئەم ئەرکە و ئەندام پەرلەمانانى دەقەرەكە دەتوانن لەگەلتانين.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زور سوپاس، فەرموو کلارا خان.

بەريز کلارا عوديشو يعقوب:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماھى ۱۰ سالى ۲۰۱۹، من ياداشتەك دابووہ سەرۆكايەتيا پەرلەمانى بۇ ھەندئ نقيسينەك بەدەنە جقاتا وەزيران بۇ ھەسل كرنا موافەقا لسەر (التعويض الدرجات الوظيفة) ليژنەى قەرەبوو كرنا پلەيپن وەزيفى، ژ بوو مەيئ كلدانى، سريانى، ئاشورى ناقبەرا ھەردوو قەسى (مەسيحى)، ھەتا نووكە ئەز نەشيامە ئەفى مەوزووۋى چارەسەر بکەم، كو ئەقەشى دىيتە پالپشتى بۇ ھەنديك و خەلكيمە بنيتە ناو ھاوولاتيدا، ژبەر ھەندئ جوابەك دا بۇ من بەرسف دا بۇ من كو ئەقە ئيشى حكومەتتية نە ئيشى پەرلەمانتية، بەريئ ئەز نزانم چەوا بېژمە حكومەتئ، ئەز ھەزكەم ياداشتەكا بەدەمە سەرۆكايەتيا پەرلەمانى بۇ ھەندئ تەوجى بکەتن بۇ سەرۆكايەتيا حكومەتئ، بۇ چارەسەر كرنا ئەفى بابەتى، زور سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زور سوپاس، فەرموو كاك لقمان.

بەريز لقمان حمد حاجى (لقمان وردى):

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

وەكو براى بەريز كاك ريفنگ باسيكر دؤخى ناوچە سنووربەكان بەديارىكراوى ناوچەى بالەكايەتى و برادؤست لەدؤخىكى ئائاسايى دانە وەرزى چينەوہى بەروبوومى جوتيارانە ترس و دلەراوكيى زور لەنيوان ھاوولاتياندا بلاوبؤتەوہ، ھاوولاتيان لەسەر مالى خويان و لەداھاتەكانيان دلنيانين، بؤيە پشتيوانى لەو رەئيبە دەكەم كە ليژنەيەكى پەرلەمانى سەردانى ئەم ناوچەيە بکات، بؤيە راپورتتيك لەسەر دؤخى ئەم ناوچەيە ئامادەبکات بۇ ئەوہى حكومەت ريكارى پيويسست بگريئەبەر، زور سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زور سوپاس، فەرموو كاك على.

بەريز على ھەمە صالح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئيمە لە جەنابت دەپرسين نەك ليژنەى ياسايى، ئەم پەيرەوہ دەسەلاتى ئيوہى ديارىكردووہ بەپيى ئەم پەيرەوہ بؤتان نييە، ئەم پەرلەمانە بؤى نييە پەيرەو پيشيل بکات و تەمەنى پەرلەمان دريژكاتەوہ، جوابمان بەرەوہ بەچ ماددەيەكى قانوونى تەمەنى پەرلەمان دريژئەكرتتەوہ تەنانەت لەرووى لؤژيكيشەوہ ئەگەر قانوون نەبيت، نە شەرى داعش ھەيە نە

شەرى ناوخۇ ھەيە نە حالەتتىكى طارە ھەيە، بىئانوو ھەيە ئەو ھەيە دوو ھىزى سىياسى رېئىكەنە ھەيە توون سالىكى تىرىش رېئىكەنە ھەيە نە ناكىت دوو تىرىش رېئىكەنە ھەيە نە ناكىت ھەيە رېئىكەنە ھەيە؟ ئەو كاتەي بۇخۇيان باشبىت، كەواتە پەرلەمان لەم ولاتەيا ئەبىت بەشتىكى درۇ، ئەو ھەيە لەخەمى مىللەت و پىرۇسەيى دىموكراسىيە ئەبىت قسەي جدى ھەبىت لەسەر ئەمە، كەس ھەيە گرېنتى بدات بلئ سالىكتىر ئىش ئەكرىت لەسەر ئەمە لەكاتى خۇيا؟ نەخىر سالىكتىرىش ئەلېن ئەم لايەنە رېئىكەنە ھەيە توون، واتا پەرلەمان بۇ دوو حزبە بۇ ئەو ھەيە شتىك ھەيە دىكۆرئىكە بلېن ئەمە پەرلەمان ھەيە و دەنگى نارازى ھەيە و دىموكراسى ھەيە، ئەگەرنا لە كوئى دونيا ھەبوو دوو حزب قەراردات نەكرىت، بۇيە ولەمى قانونىمان ئەوئىت بەدلئىيە ھەيە لەسەر ئەمە بېدەنگ نابىن ئەمە بەئەركىكى ئەخلاقى خۇمان ئەزانىن، بۇيە ھىوادارم ولەممان دەيتەو ھەيە بىن ولەم بەراستى نايەلېن خويئدەنەو بەكرىت. زۇر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، فەرموو كاك عمر.

بەريز عمر عبدالله فتاح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەرنامەي ئەمپىرۇ خواستى حكومت و لايەنەكانى دەسلەتە حكومت و پېكەپنەرەكانى حكومت كە تەمەنى پەرلەمان درېژبىكرىتەو، ئىمە بەواژۆي (۲۰) ئەندام پەرلەمان پېشنىازە ياسايە كمان پېشكەش كردوون بۇ بەركاركرىنى ياساي ژمارە (۹) سالى (۲۰۱۴) خانەنشىنى يەكگرتووي عىراق، بەپىي ئەو پېشنىازە ياسايەي ئىمە پېشكەشمان كردوون ژيانى (۲۲۰) ھەزارى كوله مەرگى خانەنشىنان ئەگۆرئىت، ئەو زولم و ستەمەي خانەنشىنانى پۇلىس، ھىزەكانى ئاسايشى ناوخۇ لەسەريانە لەكاتى خانەنشىنان كۆتايى پىدئىت، ئەو ناعەدالەتییە گەرەيەي لە خانەنشىنى ھەيە لەم ولاتە كۆتايى پىدئىت، ئايا ئەو ياسايەي ئىمە پېشكەشمان كردوون بەرژەو ھەندى پۇلىس، ئاسايش، خانەنشىنى، مامۇستا، فەرمانبەرى دوو سەدو بىست ھەزارى بەدى ئەھبىت و ھەكو ياساكەي دەسلەت و حكومت سىفەتى بەپەلەي پىئەدەن ئەيخەنە بەرنامەي كارەو، ئەگەر ئەيخەنە بەرنامەي كارەو ئەگەر بۇ باشكرىنى ژيانى خەلكە، بۇ لېپرسىنەو لە حكومت ئەگەر جىبەجى كررىنى پەپرەو ئەگەر ئەو ھەيە حكومت والىيكت ياساي بودجەي ھەبىت ئەگەر ژيانى خەلك باش ئەكەين پاشەكەوتى مووچە ئەگەر پىنەو ھەيە بۇ خەلك لېپرسىنەو ئەكەين بەسەرچا ئىمەش ئەچىن بۇ خەلكى روون ئەكەينەو ھەيە خەلكى كوردستان لەپىناوى تۆ ئىمە تەمەنى پەرلەمان درېژئەكەينەو، بەس ئەگەر ھەر ئەو ياسايانەي ھەر بەپىي ماددەي (۷۸) تەنھا بىرگەي يەكەم و ئەو ياسايانەي حكومت و دەسلەت ئەيان نىرئىت پەرلەمان بۇ تەمەنى درېژكەينەو لەپىناوى چيا، زۇر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، فەرموو سەرچنار خان.

بەريز سەرچنار احمد محمود:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من پرسىارەكانى خۇم ئەكەم ھەكو خالى پەپرەوي، بەلام دلئىام كە بىپارتان داو ھەيە جوايى كەس نەدەنەو لەبەرئەو ھەيە جوايىكى ياسايى و قانونى و دەستوورى و پەپرەويتان پىنەيە، لە

هەریمی کوردستان ئەدای حکومەتی هەریم لەم کابینەی نۆیەمە ئەوەندە خراب بوو پێویستی بە هەلبژاردنی پێشوخەختە بوو ئەوەک ئەوەی هەلبژاردنی بۆ دواخەریت، نە پرۆژە یاسای بودجە هاتۆتە پەرلەمان نە پلە بەرزکردنەوه کراوە نە دامەزراندن کراوە نە ئازادی رادەبرپین هەبوو نە نرخێ سووتەمەنی کە ئیستا نرخێ سووتەمەنی بەرمیلێک نەوت بە (۲۷۰۰۰۰) دوو سەدو حەفتا هەزاره، ئەم کاره جوانانەى حکومەت ئەبوايە وای بکردايە کە هەلبژاردنی پێش وەختە بکرایە ئەوەک هەلبژاردنی دوا وەختە وەکارێکی نایاسایی تیايا بکریت وە هیچ بیانووێک نییە کە وایکات لە پەرلەمان ئەوەندە زەق بیت بیانووێک، کە هەلبژاردن دوا بخت یان لە کاتی خۆیا نەیکات، بەلام جوابی ئەو نایەنەوه چۆن جوابی خەلکی هەریمی کوردستان ئەیه نەوه، زۆر سوپاس.

بەرپێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، دەست بە جیبەجێ کردنی برگی یەکەمی بەرنامەی کار ئەکەین، بەرپێزان هەر بەرپێزێکی ئەندامی پەرلەمان لەگەڵ ئەوەیە راپۆرت بکریت بە بنەمای موناخەشە، بە دەنگ بەت، بە زۆرینە پەسەند کرا، ناوێشان بخویننەوه فەرموون. فەرموو کاک جەلال.

بەرپێز جەلال محمد امین:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

بۆ سەرۆکایەتی پەرلەمانی کوردستان:

بابەت/ راپۆرتی لیژنەی کاروباری یاسایی: لیژنەی کاروباری یاسایی رۆژی (چوارشەممە) رێککەوتی (۲۰۲۲/۱۰/۵) کاتژمێر (۱۰:۳۰) ی بەیانی کۆبوونەوهی خۆی ئەنجامدا، بە مەبەستی ئامادەکردنی راپۆرت بۆ خویندەوهی دووهم سەبارەت بە پێشنيازە یاسای بەرەهوام بوونی خولی پینجەمی هەریمی کوردستان- عێراق، لیژنەی یاسایی ئەم دارپشتنەوهی پێ پەسەندە.

ناوێشان: پێشنيازە یاسای بەرەهوامبوونی خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان- عێراق.

بەرپێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کێ قسەى هەیه لەسەر ئەم ناوێشانە؟ کەس قسەى نییە. فەرموو کاک جەلال.

بەرپێز جەلال محمد امین:

بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددەى (۱).

۱- ماوهی خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان- عێراق. لە رێککەوت (۲۰۲۲/۱۱/۶) کۆبوونەوه کۆتایی دێت پەرلەمان تا کۆتایی وەرزی یاسادانانی پایزەى سالی (۲۰۲۳) لەسەرچەم کارو ئەرکەکانی بەرەهوام دەبێت.

۲- پێویستە هەلبژاردنی خولی شەشەمی پەرلەمانی کوردستان- عێراق، پێش کۆتایی هاتنی ئەو واددەیه لە برگی یەکەم ئەو ماوهیەدا هاتوووە ئەنجام بدرێت.

بەرپێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کێ قسەى هەیه لەسەر ماددەى (۱)؟ تەکا دەکەم سەبەرتان هەبێت، من ئیدارەى جەلسە دەکەم، لەسەر ماددەى (۱) ناویان بنووسن، باشە ناویان بنووسە بۆ ناوێشان، تەکا دەکەم سەبەرتان هەبێت

سەرۆكى پەرلەمان ئىدارەى جەلسە ئەدات، بۇ ناوئىشان ناوى ئەو بەرپىزانە بنووسە تەواو. فەرموو شىرىن خان.

بەرپىز شىرىن امين عبدالعزىز:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە پىشنىيازە ياساى بەردەوامبوونى خولى پىنچەم ئاماژە بە بەرنامەى كار، كە لە برگەى (يەكەم) ھاتوو ھەروەھا ئاماژە بە ماددەى (۴۸) پەپرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان برگەى (دووم) كە دەلپت: تاوەكو برگەيەك لە بەرنامەى كار تەواو نەبپت ناتوانرپت برگەيەكى تر بخرپتە بەرنامەى كارەو، ئەمە ديسانەو نازانم بەرپىزتان دكتوراتان ھەيە لە ياسا بەرپىزتان سەرۆكى پەرلەمانن وە ئەمە دوومەين خوولە بە بەرنامەى ئيش و كارى خۇتان بچنەو ھەزارجار لە برى جارپك ئەم پەپرەو ھەتەن شكاندوو، بۇ ئيمە مانان گەر يەكجار بمانەو پت قسەيەكى ھەق بگەيەنن، بۇ ئيمە مانان گەر پەيامپك بگەيەنن بە دەستور بە ياسا بە پەپرەو، بەلام ھەزارجار ئەم مايكەتان لە ئيمە كوژاندو ھەتەو ھەزارجار لە پرۇتوكۇل و راگەياندەو پەيامەكانى ئيمەتان برپو، دەپرسم چۇن ئەم پيشپىلكارىيە دەكەن؟ ئەمە پەيامى بەرپىزانە وەكو سەرۆكى پەرلەمان ئىستاو لە رابردووش، ئىستا چۇن وەكو سەرۆكى پەرلەمان كە درپز كوردنەو ھى ئەم پەرلەمانە ھەمووى لە ئەستوى بەرپىزانە، بەلام ئىستا چۇن ھەموو ئەو پيشپىلكارىيە لە ياسا و لە پەپرەو دەكەن وە ھەق بەخۇتان ئەيەن وەكو قانونىيەك وەكو سەرۆكى پەرلەمان تەمەنى پەرلەمان درپز ئەكەنەو ھەروەھا پەپرەو ئەشكىنن بە ئاشكرا وە پيشپىلكارى ياساى دەكەن، ئەمە لە پىناوى چيا دەكەن ئەم ھەموو ئۇبالە لە پىناوى چيا دەخەنە سەر شانتان تەمەنا دەكەم ياداشتەكانت تۇماركەيتەو بۇ ئەو ھى دواى ئەم خولەى پەرلەمان كۇتايى ھات ھىچ نەبپت تۇزپك وىژدانن ئەو كات بەو بەكات كە تۇ چۇن بوويت رۇلت چى بوو ئەدات چى بوو، ئەو دۇخ و ژيان و گوزەرانى خەلكىشتان لە مل قابىلە، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، فەرموو كاك كاو.

بەرپىز كاو عبدالقادر حسن:

بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

پيشنازە ياساى بەردەوامى خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان، من پيشنيار دەكەم بكرپتە پيشنىيازە ياساى ھەلپەساردنى خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان پيشنيار دەكەم كە لەدواى (۲۰۲۲/۱۱/۶) ئەو پەرلەمانە ھەلپەسپردى تاوەكو ھەلپىژاردن دەكرپت وە كار لەسەر ئەو بكرپت كە لەو ماوھى لەبەر دەستمانە ئەمپۇ (۲۰۲۲/۱۰/۶) تا (۲۰۲۲/۱۱/۶)، ئيمە ياساى ھەلپىژاردن ھەموار بگەين و كۇمسيۇن كارا بگەينەو، چونكە پيم وايە ئەگەر نىيەتى ھەلپىژاردن ھەبپت بەراستى دەتوانين لە موددەيەكى زۇر كەم لەماوھى سى مانگ ئيمە ھەلپىژاردن بگەين يەنى من قسەم لەگەل كۇمسيۇن كردوو كيشەى كۇمسيۇن تەنھا ئەو ھەسجلى ناخبيينە، ئيمە ئەتوانين پشت بە تۇمارى دەنگدەرانى عىراق بھستين ئەوھى (۲۰۲۱/۱۰/۱۰) كە ھەلپىژاردنى پىكراو بىگومان لە نزيكترين موددە ئەتوانين ھەلپىژاردن بگەين، ئەگەر بەھانەكە ئەوھى ئيمە بە ھەلپىژاردن راناگەين يەنى من سى رۇژە پرسپيار دەكەم لەسەر ئەوھى ئايا بۇچى چ مادديەكى قانونى ھەيە كە

پەرلەمانى پىن دىرېژ بىكرىتەۋە بەرپاستى ھىچ ۋەلامىكەم دەست نەكەوت بەقوۋەتەرىن ۋەلامى ئىۋە ئەۋە بوۋە دەلېن ۋاللا عورفە لەبەر ئەۋەى چۈار خولى پەرلەمان دىرېژكراۋەتەۋە ئەۋەش دىرېژ ئەكرىتەۋە ئى باشە عورفە كە لە مەيدانى ھەيوانان دەستى پىكرىدبىت ۋ دىرېژ كرابىتەۋە چ عورفېكە پەيرپەۋىيەكەى يەعنى ئەمە بەرپاستى ھەم پىشترىش قسەمان لەسەر كىردوۋە ناقانۋونىيە عەببەيەكى زۇر زۇر گەۋرەيە بۇ پەرلەمان، بۇيە تكايە پىشنىارەكەى من قبول بىكەن با پەرلەمان ھەلپەسپىرىن، بۇ ئەۋەى فشارىكىش بىت بىت لە لايەنەكان، من دەمەۋى ئەۋە بلىم ئىمە لە (۲۰۲۱/۱۱/۳) دەستمان بە گىفتوگۇ كىرد ھەموو سەرۋكى فراكسىۋنەكان ھەشت كۆبۈۋنەۋەمان كىرد نەگەبىشتىنە ئەنجام لە ماۋەى يەك سال، تەبعەن نىيەت نەبوۋ نەگەينە ئەنجام بەھانە ئەدۇزراۋە بۇ تاخىر كىردن، بۇيە ئىمە پەرلەمان ھەلپەسپىرىن فشارىك دەبىت بۇ لايەنە سىياسىيەكان بۇ ئەۋەى لە زوۋترىن كات ھەلپىزاردن ئەنجام بدىت غەيرى ئەۋە ھەرشىك بىكرىت نىياسايىيە ناقانۋونىيە ۋە بەھىچ شىۋەيەك شەرىعەتى نامىنىت ھەر كەسكە لەناۋ ئەۋە پەرلەمانە بىمىنىتەۋە لەدۋاى (۲۰۲۲/۱۱/۶) موۋچە ۋەربىگرىت، بەرپەئى من عەببەيەكى گەۋرە دەبىت، زۇر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، فەرموۋ بدىرە خان.

بەرىز بدىرە اسماعىل محمود:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ناۋنىشان، ئىمە بەرامبەر بە نوقتە نىزامىيەكان ئەۋەمان رەتكىردەۋە كە لەگەل ئەم پىرۋە ياسايە نىن، بەلام دەرکەوت سەرۋكايەتى پەرلەمان بىەۋى چى دەكات ۋە ھەر پىرۋە ياسايەكى ھەبىت سىفەتى بە پەلەى پىدەدات ۋ دەرى دەكات، لەگەل ئەۋەدا زىاد كە مەعلومى جەنابتانە زىاد لە (۴۰) ياداشت ئاراستەى جەنابتان كراۋە لاي جەنابتان بوۋنى ھەيە ھەموۋى كىشەى خەلكە، پەلە نشىنىيە، خانە نشىنىيە، ھىزەكانى ناۋخۇيە، چەند جار ئىمە داۋاكارى ئەۋەمان كىردوۋە كۆبۈۋنەۋەيەكى تايبەت بىكرىت چاكسازىيەكان بىكرىت، ئىمە دەلېن بەرپاستى دەرکەوت سەرۋكايەتى پەرلەمان بىەۋىت ئىشكى بىكات ئەتۋانى لەماۋەى چەند مانگىك ھەر (۴۰) ياداشتەكەى داۋاكارى خەلكى ھەرىمى كوردستان جىبەجى بىكات ۋ ھىكومەت بانگىشتى پەرلەمان بىكات ۋ داۋاكارى خەلك ۋ كوردستان جىبەجى بىكات بەداخەۋە سەرۋكايەتى پەرلەمان لەم بوارەيا كەمتەرخەمە بەرپىرسىيارەتى زۇرى لە ئەستۋىيە كە زىاد لە (۴۰) ياداشت جىگە لەۋ پىرۋە ياسايە گرىنگانەى كە داۋاكارى خەلكە لە ئەستۋى جەنابتانە، زۇر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، دۋاى (۲۰۲۲/۱۱/۶)، ئىمە پىكەۋە دەمىنىنەۋە مەجالىكى تىا بىلن. فەرموۋ كاك عبدالستار.

بەرىز عبدالستار مجىد قادر:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

بەناۋى خۋاى بەخشندەى مېھرەبان، پىشنىارە ياساى بەردەۋامبوۋنى خولى پىنچەمى پەرلەمانى كوردستان، ۋاللا من دىرېژكردنەۋەى تەمەنى پەرلەمان كە بەردەۋام بىت ھىچ ياسايەك ۋ

پالېستىيەكى دەستوورى و ياسايى نابىنم، ئەمە پېنچەم خولى پەرلەمانە ئىمە وەكو عورفيكى خراب بەراستى تەمەنى دريژدەكەينەوہ يان بەردەوام دەبىت لە ئەركەكانى خوى، ئەوہ گريپەستىكى نيوان ئىمە و خەلكە وپراي ئەوہى كە پالېستىيەكى ياسايى و دەستوورى نيپە گريپەستى نيوان خەلكە بۇ چوار سال ئەم خەلكە ھەلبىژاردوہ، ئايا لە جەنابتان دەپرسم لە يەكە بە يەكە پەرلەمانتارەكان ئىمە قسەى خەلكمان پېپە كە تەمەنى خۇمان دريژكەينەوہ لە جياتى خەلك؟ ئايا خەلك ئىستا لەم پەرلەمانە رازىيە؟ ئايا خەلك لە يەكە يەكە ئىمە رازىيە؟ بۇيە بەراستى من داوا لە بەريژتان دەكەم وەك ھەلوپىستىكە ميژووى وە بۇ ريگريكردن لەم عورفە خرابە كە جاريكىتر فيرنەبين تەمەنى خۇمان دريژكەينەوہ لەگەل ئەوہم بەراستى ئەم ناونيشانە ھەر بگۆردريپت پيشنيازە ياساي ھەلپەساردنى خولى پېنچەمى پەرلەمان، تا ئەو كاتەى كە لاينە سياسىيەكان ريكدەكەون لەسەر ياساي ھەلبىژاردن تەنھا بۇ ئەوہ كۆبىتەوہ كە ياساي ھەلبىژاردنى پەرلەمانى كوردستان پەسەندكاو ھەلبىژاردن بكرىت بەراستى، ئەوى ديكە ئەمە بە حەقەتەن بە شتىكى خرابى دەزانم نە ياسا دەرکەين نە بەدواداچوون بكەين وە لەگەل ئەوہشم بەراستى پارەكانيش بېرن، بۇ ئەوہى خەلك نەلېن كاكە ئەوانە دانىشتوون و پارە وەردەگرن بە بريارىك پارەى ھەموان بېرن بەس بەراستى ھەلى پەسىرن با نەبىتە عورفيكى ديكەى خراب و بەردەوام بىت كەوا ئىمە نەتوانين يەك ھەلبىژاردن لەكاتى خۇيا بكەين، زۆر سوپاس.

بەريژ د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو روپاك خان.

بەريژ روپاك احمد رحمان:

بەريژ سەرۆكى پەرلەمان.

من لە خالى پەيرەوېش دەستم بەرز كرد ناويشم نووسرا نازانم بۇ ناوتان نەخويئەدمەوہ، لە ناونيشانى بەردەوامى خولى پېنچەمى پەرلەمانى كوردستان بەپىي ماددە (۵۱) لە ياساي ھەلبىژاردنى پەرلەمانى كوردستان، بەپىي ماددەى (۶)ى پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان، پەرلەمان بۇ چوار سالە وەكو بەريژانيش باسيان كرد، باشە چ قانونيەك چ ماددەيەكى قانونى رى بەوہ دەدات كە دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان خوى واژۆ لەسەر ئەو پيشنيازە بكات بۇ ئەوہى تەمەنى خوى دريژكاتەوہ، ئايا ئىوہ ياسا بەوہ تىدەگەن وەكو كالايەك بە بالاي خۇتان بىدوورن؟ پيشنياز دەكەم ناونيشانەكە بكرىتە ھەلپەساردنى خولى پېنچەمى ھەلبىژاردنى پەرلەمانى كوردستان، زۆر سوپاس.

بەريژ د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو مژدە خان.

بەريژ مژدە محمود محمد:

بەريژ سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورەو مېھرەبان، لەسەر پيشنيازە ياساي بەردەوامبوونى خولى پېنچەمى پەرلەمانى كوردستان، پيشنيار دەكەم بكرىتە پيشنيازە ياساي ھەلپەساردنى، چونكە ئەوہ ئەركىكە كە ھەلدەستى بە دەنگى خەلك ئەوہ ئەركە لەبەر ئەوہى ئەو پەرلەمانە نەيتوانيوہ

لەگەڵ خەلك راستگۆ بێت ھەر بەردەوامبوونەكەى دەبێتە پێچەوانەى ئەو سویندەى كە (٦١/ى) مانگى (١١) خواردومانە بەرامبەر بە مافى خەلك پێچەوانەى دەستوورو ياسا و ھەموو ئەو عورفە قانوونىيانە، سەبارەت بە درێژکردنەوہى كە دەبێتە خیانەت لە دەنگى خەلك لەبەر ئەوہى ئەم پەرلەمانە نەیتوانى محاسەبەى وەزیرىك بكات لە بى ئەوہى فەرشى سورى بۆ راخا دەبوو محاسەبە كرابا و چەند وەزیرىك ئىستجواب بكرابوايە، بەلام ھەميشە دەستەى سەرۆكايەتى پشتیوانى حكومەت و وەزیرەكانى كردوو، بۆيە ئەركە لەسەرتان ھەلبېسىپىرن لەبەر ئەوہى ئەم پەرلەمانە نەیتوانیوہ لە ئاست ماف و خەم و داواكارى خەلك بێت، من يەك شتم ھەيە بۆ تۆ سەرۆكى پەرلەمان لە رابردووتا وتت ریز نەگرتنە لە قانوون درێژکردنەوہى، ھيوادارم كە ریز لە قانوون و دەستوور ناگرن ریز لە قسەكەى خۆتان بگرن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، بەلام شتەكان زۆر شەخسى مەكەنەوہ، بېتامتەن كردووہ لەم رووہوہ، فەرموو مژدە خان.

بەريز مژدە محمود محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بېتامتەن نەكردووہ قسەى خۆت پيدەلېينەوہ بە بەلگە ھەيە قسەكەى خۆت، خۆ قسەى من نيبە ئەوہ قسەى خۆتانە نەوہكو قسەى من.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (١)، خويندراوہتەوہ ھەر بەريزىك لەسەر ماددەى (١) قسەى ھەيە، قسە بكە والله ئەو ھاوار ھاوارەى ناوئ قسە بكە، بەريزان ئەوانەى ئەيانەوئ لەسەر ماددەى (١) قسە بكەن لەبەر ئەوہى ماددەكە خويندراوہتەوہ دەستتان بەرزكەن ناوتان بنووسرئ تا مامۆستا قسەكان تەواو دەكات، ماددەى (١) كئ دەيەوئ قسە بكات؟ فەرموو كاك

بەريز عمر عبدالله فتاح:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەر بە پى ئەو ماددە پەيرەويەى كە ئەم دەستوورو ياسايەى بۆ پيشكەش كراوہ ھەر بە پى ئەو پەيرەويەى كە دەسەلاتتان داوہ كە پەلە بكەن لەم ياسايە، ھەر بە پى ئەو پەيرەويەى كە بە زووبيش ياساكەتان ھينايە ناو ھۆلى پەرلەمان، ھەر لەو پەيرەوہ ھەيە تەمەنى پەرلەمان چوار سالا، بۆيە تكايە پيشنيار دەكەم ئەم ياسايە رەتكەنەوہ مەيخەنە بەرنامەى كارەوہ گفتوگۆى لەسەر نەكرئ ئەمە بەرژەوہندى خەلكى كوردستان نيبە، بەرژەوہندى ميللەتەكەمان نيبە، بەرژەوہندى بەرژەوہندى پاراستنى بنەما دەستوورى و دەولەتى و ياسايەكان نيبە، دواخستنى ھەلبژاردن نەريتئكى زۆر زۆر خراپى مەترسيدارە ھەموو دۆستانى ھەريمى كوردستان پيمان ئەلپن ھەلەيەكى ستراتيچى ئەكەن ھەريمەكەمان رۆژ بە رۆژ لەسايەى حوكمەتدارى لەم جۆرە، دەولەتدارى لەم جۆرە، سياسەتى لەم جۆرە، پەرلەمانى لەم جۆرە لاواز ئەبېت، ئيمە بە پابەنديمان بە بنەما دەستووريبەكان بە عورفە پەرلەمانيبەكانەوہ بە بنەما ديموكراسيبەكانەوہ ھەريمى كوردستان بەھيز دەبېت بۆيە پيشنياز دەكەم ئەم پيشنيازە ياسايە رەتبكرئتەوہ بەرژەوہندى خەلكى كوردستان لەوہدايە بەرژەوہندى پەرلەمان لەوہدايە، ئەگەر بمانەوئت

حكومه تيكمان ھەبېت حكومه تىكى بەھىز بېت پەرلەمان لە (۲۰۲۲/۱۱/۶)، تەمەنى ياساى كۆتايى دىت حكومت بېتتە كاربەرپكەر، ئەم ماوھى لەبەر دەستماندايە ئەم بېست و پىنج رۆژە بەسە بۆ ئەوھى ياساى ھەلبۇزاردن ھەموار بکەينەوھە كۆمسيۇن كارا بکەينەوھە بەياسايەكەوھە بچينە دەرەوھە خۇمان بخەينەوھە بەردەم خەلكى كوردستان بلىين خەلكى كوردستان فەرموو ئەمە مافى ئىوھى ئەمە كۆتايى ھات تەمەنى ياساييمان كۆتايى ھات، بۆيە ئەگەر ناتوانين كېشەى خەلك، يەك پەرە گرافم ماوھ، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو حسيبە خان.

بەرپز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

والله سەرھتا دەمەويت رەخنەى ئەوھ بگرم.....

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

رەخنە مەگرە يەكسەر باسى ماددەى (۱) بکە.

بەرپز حسيبە سعيد ابراهيم:

زۆر دەرگاي موزايەدە بۆ كەسانىك دەكەيتەوھە كە ھىچ پەيوەندى بەو بابەتە نىيە.....

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

تەواو ئەوھ ئىشى تۆ نىيە حسيبە خان قسەكەو بکە.

بەرپز حسيبە سعيد ابراهيم:

..... ئىشى ئىمەيە كە دىفاع لە پاراستنى پەرلەمانى كوردستان وھە دامەزراوھىەكى ياساى ھەرپم كوردستان بکەين، بۆ ماددەى (۱)، من پيشنيار دەكەم ماوھى خولى پىنجەمى پەرلەمانى كوردستان تا كۆتايى وھرزى ياسادانانى پايزەى سالى (۲۰۲۳) لەسەرجم ئەرك و كارەكانى بەردەوام دەبېت وھ دووھم بپرگەيەكى بۆ زيادبكرىت لەو ماوھىەى كە لە بپرگەى يەكەمى ئەم ماددەيەدا ھاتووھ پىويستە ھەلبۇزاردنى خولى شەشەمى پەرلەمانى كوردستان - عىراق، پيش كۆتايى پىھپىنانى ئەو وادەيەى لە بپرگەى يەكەمى ئەم ماددەيە ھاتووھ ئەنجام بدرىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك ارشد.

بەرپز ارشد حسين محمد:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پىم باشە ماددەى يەكەم بەم شىوھىەى لىبكرىت:

يەكەم/ بپرگەى يەكەمى خولى پىنجەمى پەرلەمانى كوردستان - عىراق، تا كۆتايى وھرزى ياسادانانى پايزەى سالى (۲۰۲۳)، لەسەرجم كارو ئەركەكانى بەردەوامبېت.

دووھم/ بپرگەى دووھم ئەو ماوھىەى كە لە بپرگەى يەكەمى ئەو ماوھىەى ھاتووھ پىويستە رىكسازى ياساى و كارگىرى و ھونەرىيەكان ئەنجامدانى ھەلبۇزاردنىكى پاك و بىگەرد تەواو بكرىت و ھەلبۇزاردن ئەنجام بدرىت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك بەختيار.

بەريز بەختيار شوكرى سلیمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر سوپاس بەريز سەرۆكى پەرلەمان قسەكەم كرا، تەئیدی قسەكانى (حسيبه خان و كاك ارشد)

دەكەم، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو جوان خان.

بەريز جوان يونس محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتگيرى (حسيبه خان و كاك ارشد و كاك بختيار دەكەم، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو ئاشنا خان.

بەريز ئاشنا عبدالله قادر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

راستىبه كەى ھاوړپيان زۆر باسيانكرد كه ئەم دريژكرنه وهى پەرلەمان قانوونى نيبه ودهستوورى

نيبه و له هيج بړگه و ماددهيه كى دهستوور و قانوون كاريژكراوه كان له ههريمى كوردستانا ئاماژه

به دريژكردنه وه ماوهى پەرلەمانى كوردستان نه كراوه، له سەر ماددهى (١) پيشنيار دهكەم

پەرلەمانى كوردستان ئەرك و كاره كانى ههله سېرېت له (٢٠٢٣/١١/٦) له و ماوه به ته نهها

كۆبونوه و بهكات له سەر كارا كردنه وهى كۆمسيۆنى بالاي سەر به خۆى ههله بژاردنه كان ههروهها

قانوونى ئنتخابات (ههله بژاردن) هه موار بكرېته وه و لايه نه كان كۆكبن له سهرى و له م ماوه به

كاره كانى ههله سېرېت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك شوان.

بەريز شوان كريم محمد:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پالېشتى قسەكانى كاك (ارشد) دەكەم، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك محمد.

بەريز محمد سعدالدين انور:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

پالېشتى قسەكانى كاك (ارشد) دەكەم وه گرینگه له دووهم ته ئكيد له وه بكرېته وه كه

ئاماده كاريبه كانى هونه رى و ياساى و كارگيريه كان بكرېت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسيڻ / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو شيرين خان.

بەرپز شیرین امین عبدالعزیز.

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۱)، منیش پشٹیوانی لە قسەکانی (ئاشنا خان) دەکەم، ئەم تەمەنە ی پەرلەمان ئەگەر درپژئە کرپتەووە هەلپەسپردرپت تا ئەوکاتە ی کە یاسای هەلبژاردن و کۆمسیۆن کارا دەکرپتەووەو هیچ ئیش و کاریکی ئەم پەرلەمانە نەرۆات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو کاک جەلال.

بەرپز جەلال محمد امین:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە (۲): کار بە دەقی هیچ یاساو برپاریک ناکرپت لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆک بپت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کئ قسە ی لەسەر ماددە (۲) هەیه؟ فەرموو کاک جەلال.

بەرپز جەلال محمد امین:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە (۳): ئەم یاسایە لە رۆژی پەسەندکردنی لەلایەن پەرلەمانەووە جپپەجئ دەکرپت و لە رۆژنامە ی فەرمی (وہ قایعی کوردستان) بلاودەکرپتەووە.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کئ قسە ی لەسەر ماددە (۳) هەیه؟ فەرموو کاک جەلال.

بەرپز جەلال محمد امین:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

هۆیەکانی دەرچوواندن:

بەپپی یاسای هەلبژاردنی پەرلەمانی کوردستان- عیراق، ژمارە (۱) ی سالی (۱۹۹۲) ی هەموارکراو رۆژی (۲۰۲۳/۱۱/۶) کۆتایی هاتنی ماوە ی خولی پپنجهمی پەرلەمانی کوردستان- عیراق، بەمەبەستی رپگریکردن لە دروستبوونی بۆشایی یاسایی و دەستووری و پاراستنی یەکرپزی نیشتمانی و ئامادەکاری بۆ هەلبژاردنی خولی شەشەمی پەرلەمانی کوردستان، ئەم یاسایە دەرکرا.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کئ قسە ی لەسەر هۆیەکانی دەرچوواندن هەیه؟ (د. زانا، کاک زیاد، حسیبە خان، گۆلستان خان، کاک لقمان، کاک مەلا ویسی، کاک چیا، کاک بالانبۆ، کاک محمد، کاک بەجت)، فەرموو کاک زانا.

بەرپز زانا خالد سمایل:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

لە هۆیەکانی دەرچوواندن پپشنیار دەکەم بەم شپۆەیه ی لپبکرپت: بەمەبەستی رپگریکردن لە دروستبوونی بۆشایی یاسایی و بەرجەستە کردنی پرەنسیپی بەردەوامی دامەزراوە دەستوورییەکانی هەریمی کوردستان- عیراق، و گەرەنتیکردنی بەرژەووەندییە گشتییەکان لە

بەردەوامى پىيادە كىردى دەسەلاتە كاندا و ھەروەھا بۇ تەواوكردنى رېكسازىيە ياساى و كارگىرى و ھونەرىيەكانى و ئەنجامدانى ھەلېژاردنىكى پاك و بىگەرد و جىگا متمانە و رەخساندى ژىنگەيەكى سىياسى لەبارتەر، بۇ ھېنانەدى يەكپىزى و كۆدەنگى نىشتىمانى لەپىناو دەستەبەركردنى مافى سەرجم ھاوالاتيانى ھەرىمى كوردستان لە پىيادە كىردنى مافەكانى خۇپلاوتن و دەنگدان و فەراھەم كىردنى ھەلومەرجى رىكابەرى يەكسان لە نىوان ھەمواندا ئەم ياسايە دەرچووئىندرا، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك زىاد.

بەرىز زىاد جبار محمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

دىارە ئەو ھۆيانەى كە ئەبنە ھۆى دەرچووئىندىن، بەداخەو ھەبوايە لە (۲۰۲۳/۱۰/۱) ئەبوايە ھەلېژاردن بىكرابووايە لە ھەرىمى كوردستان، پىشتىرىش چەندىن كۆبوونەو ھەكو برادەرانىش باسىانكرد لەنىوان ھىزە سىياسىيەكان كۆبوونەو ئەنجامدراو، مەبدەئىك ھەبوو لاي ھىزە سىياسىيەكان لە رابردوو كە مەبدەئىكى سازان و رىكەوتن لەسەر پىرۆژەيەك بۇ قانۇنەكە بەشپۆيەك بىت كە بتوانن لە ھەلېژاردنىكى پاك و بىگەرد ئەنجام بەدىن ھەلېژاردنىك بىت كە ھەموو ھىو ھىو سىياسىيەكان پى موقنىع بىن ھەموو خەلكى كوردستان ھەست بىكات كە ئەو دەنگى ئەياخاتە ناو سندوقەكەو دەنگەكەى پارىزراو، بەداخەو لەم ماو ھىو چەندىن كۆبوونەو كرا ئەو ھى كە مەبدەئى سازان بوو ھەموو لايەكمان قەناعەتمان پىي ھەبوو نەمان تىوانىو ھى سىياسىيەكان لەسەرى ھەلېژاردن لەكاتى خۆى ئەنجام بەدىن لەبەر ئەو يەكپىك لەو خالانەى كە لە دەرچووئىندىن تىيايەتى كە ئەبىت ئىشارەت بەو كەبىن كە ئىمە ھەلېژاردنىكى پاك و بىگەرد ئەكەبىن ھەلېژاردنىكى لەجى ئەكەبىن بۇ پەرلەمانى كوردستان، دوو ھى ئىمە ھەموو ئەزانىن ئىستا بۇشايەكى ياساى بۇ ھەموو دامەزراو ھەكانى ھەرىمى كوردستان ھەبە نەك پەرلەمان بۇ حكومەت بۇ سەرۆكايەتى ھەرىم بۇ ھەموو دامەزراو ھەكانى ھەرىمى كوردستان ئەكەو ھى بۇشايى ياساىيەو ھەگەر ئىمە ئەمە نەكەبىن ھەروەھا بارودۇخى عىرق و ناوچەكەش ئىستا ھەموو ئەزانىن چۇنە رەنگە ئەو ھەندەيكە بارگرانى بۇ ھەرىمى كوردستان دروست بىت لەبەر ئەو پىشتىوانى قسەكانى كاك زانا ئەكەم بۇ ھۆكارەكانى دەرچووئىندىن، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو گولستان خان.

بەرىز گولستان سعید حمد:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھۆيەكانى دەرچووئىندىن مەن پىم باشە ئەم دەستەواژانەش بخرىتە سەرى سەرەراى پىشتىوانىم لە قسەكانى كاك زانا لەپىناو ھەلېژاردنىكى پاك و بىگەرد ئامادەكارى بىرپىت بۇ تۆمارى بايۆمەترى پاك و بىگەرد لە عىراق، ئەو بايۆمەترىيەى عىراق بەپىرپىت پىشتى پى بىستىرپىت، زۆر سوپاس.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك وىسى.

بەرپز وىسى سەئىد وىسى:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھۆيەكانى دەرچوواندن، پىشتىگىرى قسەكانى براى بەرپزمان دكتور زانا دەكەين، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو حسىبە خان.

بەرپز حسىبە سەئىد ابراھىم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

قسەكانى من لەلايەن سەرۆكى فراكسىيۆن كران، من پىشتىوانى دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك بالانېۆ.

بەرپز بالانېۆ محمد على:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پىشتىگىرى كاك زىاد دەكەم، قسەكانى من لەلايەن ئەوئەو كرا، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك بەجەت.

بەرپز بەجەت على ابراھىم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ئاخافتنى من ھاتنە كرنى ژ لايى كاك زاناي، تەئىدا ئاخافتنى وى دكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك محمد.

بەرپز محمد سەئىدالدين انور:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش تەئىدى قسەكانى كاك زانا دەكەم كە خوئىندرايەوئە ھەرئەھە پىشتىگىرى قسەكانى كاك زىاد و گولستان خان دەكەم، يەك تىبىنىش ھەيە لەسەر ياسايى بوون و ياسايى نەبوون دەستوررېكمان نىيە ئىستىنائى لەسەر بكەين، ھىچ ياسايەك نىيە رېگريمان لېبكات كە درېژكەينەوئە، خۆى ئەمە ياسايە دەنگى لەسەر دەدرېت دەنگى لەسەر درا ياسايە نەمدىوئە لە دنيا ياسايەك ياساي نەبى، خۆى دەبى دەبىتە ياسا دەنگى لەسەر دەدەين، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك لقمان.

بەرپز لقمان حمد حاجى (لقمان وردى):

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھۆيەكانى دەرچوون، لاي ھەموومان روون و ئاشكرايە كە لەماوئە رابردوودا تىپروانىنى جياواز ھەبووئە لەسەر ھەمووئە ياساي ھەلپژاردن لەسەر كاراكردەوئە كۆمىسيۆن پرۆژەى جياجيا پىشكەش كراوئە كۆبوونەوئەى زۆريان كرىوئە، بەلام نەگەيشتوونەتە ئەوئەى

بەرىككەوتىن لەسەر ئەوھى ھەموواری ياساى ھەلبىژاردن، بۆيە كاتىش لەبەردەم نەماوھە كۆمىسيۇنىش لە ئىستادا كارا نىيە، بۆيە لەبەردەم ئەوھى ئايا ھەرىمى كوردستان بكەوئتە فەراغى دەستوورى يان موئەسەسات و دام و دەزگا دەستوورىيەكانى ھەرىمى كوردستان پارىژراوبن ئەكىد ھەموومان لەگەل ئەوھىنە كەخالى دووھم ھەلبىژىرىن، بۆيە بۆ دەولەمەندكردى ھۆكارەكانى دەرچوواندن پشتىوانى لە راي كاك زياد و كاك زانا ز گولستان خان دەكەم، زۆر سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك چيا.

بەريز چيا حميد شريف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ئاخافتنى من ژ لايى د. زانا ھاتنە كرىن پشتىقانى وى دكەم، زۆر سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان بركەى يەكەمى بەرنامەى كار تەواووبو داوا لە ليژنەى ياساى دەكەين راپورتمان بۆ ئامادەبەكەن بەمەبەستى دەنگدان. بەريزان دەست بە دانىشتنەكەمان ئەكەينەوھە فەرموون، بركەى دووھمى بەرنامەى كار جيبەجى ئەكەين كە برىتييە لە خوئىندەوھى دووھم بۆ پرۆژە ياساى پەروەردەو فيركارى لە ھەرىمى كوردستان- عىراق، داوا لە بەريزان لە ليژنەى پەروەردە ئەكەم بېنە سەر منەصەكەو لە شوئىنى خوئىنبن، ماددەى (۱۵۶) بخوئىننەوھە لەبەر ئەوھى ئەم بەريزانەى لەسەر ماددەى (۱۵۵) ناويان نووسى بوو كەسيان لېرە نين. فەرموو كاك عبدالسلام.

بەريز عبدالسلام عبدالله حسن:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

دەروازەى چوارەم / ئەرك و پىكھاتەى وەزارەتى پەروەردە:

بەشى يەكەم / ئەركەكانى وەزارەت، ماددەى (۱۵۶):

وەزارەت لەرپىگاي ئەم رپكارانەى خوارەوھە ھەولى گەيشتن بە ئامانجە گشتى و ھاوبەشەكانى پرۆسەى پەروەردەو فيركردن دەدات.

۱ - جيبەجى كردن و بەدواداچوون بۆ ئەو ئەركانەى لەم ياسايەدا ھاتوون.

۲ - چەسپاندنى بنەماى فيركردنى گشتى بەرمەنای دابىنكردنى ھەلى پەروەردەى و فيركارى گونجاو.

۳ - كاركردن بۆ دابىنكردنى دلىيى جۆرى و بەستەوھى بە رپكارى سەرپەريشتى كردنى ھەموو دامەزراوھە حكومى و ناحكومىيەكان.

۴ - دروستكردن و دامەزراندن و بەرپووبەردنى دامەزراوھە حكومىيەكان بە ھەموو قۇناغ و جۆرەكانيان ھەروھە پارىزگارى كردن لە سەربەخوئىيان و دابىنكردنى ھەموو پىداويستىيەكانى بەگەر كەوتن و بەردەوام بوونى كارەكانيان.

۵ - دابىنكردنى ھۆكارەكانى فيركردن و تەكنىكە پىويستە پەروەردەىيەكان بۆ كارى پەروەردەو فيركردن.

۶ - ديارىكردنى بنەماو پىوھەرە گشتىيەكانى گەشەپىدانى پرۆسەى فيركارى.

- ۷ - دانان و نوپکردنه وهی پلانی فیڤرکردن و پرۆگرامه کانی خویندن به سوود وهرگرتن له پيشكه و تنه کانی ئه و بواره.
- ۸ - گرینگیدان به توپژینه وهی پهروه دهی و ئه نجامدانی تاقیکردنه وهی جیاوازو سوود وهرگرتن له ئه نجامه کانیان، بۆ گه شه پیدانی پرۆسهی فیڤرکاری.
- ۹ - خویندنه وهی دانانی ریڤگه و هۆکاری گونجاو، بۆ بهر وه پيشبردنی خویندنی ئه کادیمی و پيشهیی و کارکردن له سهر گه شه پیدانیان.
- ۱۰ - گرینگیدان به گه شه کردن و بهر وه پيشچوونی توانسته پيشه ییه کان و زانسته کانی کادیره پهروه ده ییه کان.
- ۱۱ - گرینگیدان به چالاکی وهرزشی له دامه زراوه پهروه ده یی و فیڤرکاریه کان.
- ۱۲ - گرینگیدان به لایه نی دهروونی قوتابیان و خویندکاران و دابینکردنی خزمه تگوزاریه ته ندر ووستیه کان ههروه ها توپژینه وهی کۆمه لایه تی و دلنیا بوون له ته ندر وستی و سه لامه تی قوتابی و خویندکاران و سه لامه تی ژینگه ی دامه زراوه پهروه ده یی و فیڤرکاریه کان.
- ۱۳ - ئاماده کردنی پلانی نیشتمانی سه رتاسه ری، بۆ نه هیشتنی نه خوینده واری.
- ۱۴ - هاندانی پته وکردنی په یوه ندی له نیوان دامه زراوه كه سوکاری قوتابی و خویندکاران له ریڤگای به هیزکردنی رۆلی ئه نجوومه نی به خپوکاران.
- ۱۵ - کارکردن بۆ هاندانی وه به ره ییان له بواری پهروه ده و فیڤرکاری له لایه ن كه رتی تایبه ت و فراوانکردنی چوارچیه ی هاوکاری له گه لیاندا سه باره ت به جیه جی کردنی ئه و بهرنامه و پرۆژه پهروه ده ییه نی ئامانجیان به هیزکردنی پرۆسه ی پهروه ده و فیڤرکردنه.
- ۱۶ - گرینگیدان به په یوه ندی له گه ل دامه زراوه نیشتمانی نیوده و له تیه کان و ئالوگۆری بۆ چوون، له بواره جۆراو جۆره کانی پهروه ده و فیڤرکردن و نوینه رایه تی هه رییم له و کۆنگره و کۆبوونه وه و ریڤخراو و کۆره هه ریمی و نیوده و له تیه نی كه ئامانجی پهروه ده یی و فیڤرکاریان هه یه.
- ۱۷ - هه ر ئه رکێکی پهروه ده یی و فیڤرکردنی دیکه، كه ئه نجوومه نی وه زاره ت په سه ندی ده کات.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

به ریژان کی قسه ی هه یه له سه ر ئه م ماده یه ؟ فه رموو كاك ریڤوار.

به ریژ ریڤوار عبدالرحیم عبدالله:

به ریژ سه رۆکی په رله مان.

به ناوی خوای گه وره و میهره بان، ئه وانه ی كه باسكرا هه مووی ده کری بلین به شیكه له سیاسه تی پهروه ده یی و فیڤرکردنی وه زاره تی پهروه ده، ئه وهی كه پیی ده لپن (education policy) به شیكه له سیاسه تی پهروه ده یی و فیڤرکردنی وه زاره تی پهروه ده ئه وهی كه پیی ده لپن (education policy)، زۆر گرینگه ئه گه ر برڤگه ی یه كه م به وه ده ست پیکات یه کیك له ئه ركه هه ره گرینگه کانی وه زاره تی پهروه ده بریتی بیست له داپشتنی سیاسه تی پهروه ده یی و فیڤرکردن ههروه ها به دوا داچوون بۆی و جیه جی کردنی، زۆر سوپاس.

به ریژ د. ریواز فائق حسین / سه رۆکی په رله مان:

زۆر سوپاس، فه رموو كاك ازاد.

بەرپز ازاد اکرم بهرام:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

ئەمن بە ئەرکی دەزانم وەزارەت چەند کیشە یەکی ھەبە لە کیشەکانی پەرورەدە، کیشە ی بینا و مامۆستاو پرۆگرام و دەوام، باسی ئەوانە لێرە نەکرایە وەزارەت ئەو کیشانە چۆن چارەسەر دەکات یەعنی کیشە ی بینایە بە چ یاسایە ک بە چ شکلە ک باس نەکرایە، کیشە ی ھەرە گەرەش ئیستا ئەو چوار خالە یە نازانم لۆ لێرە باس نەکرایە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرله مان:

زۆر سوپاس، فەرموو کاک عبدالسلام.

بەرپز عبدالسلام عبدالله حسن:

بەرپز سەرۆکی پەرله مان.

بەشی دووھم: پیکھاتە و ئەنجوومەنی وەزارەت.

تەوھری یەکەم/ پیکھاتەکانی وەزارەت.

ماددە ی (۱۵۷):

برگە ی یەکەم:

۱ - وەزیر: سەرۆکی بالای وەزارەتە و بەرپرسی کارەکانییەتی ئاراستەکاری پلانەکانییەتی و سەرپەرشتی کارو چاودێرە بەسەریبەو، بە برپارو سەرپەرشتی خۆی و بەپیی حوکمەکانی ئەم یاسایە سەرجم ئەو برپارو رینمایانە دەردەچن، کە پەیوەندییان بە ئەرک و پیکھاتە و دەسەلات و ئەو کاروبارە ھونەری و دارایی و کارگێری و ریکخستەکانی وەزارەتەو ھەبە، وەزیر وەک ئەندامێک لە ئەنجوومەنی وەزیران لەبەردەمیدا بەرپرس دەبیت.

۲ - نوسینگە ی وەزیر: کە لەلایەن فەرمانبەرێکەو بەرپۆوەدەبردیت کە بروانامە ی بەرای زانکۆ ی ھەبەو چەند فەرمانبەرێکی دیکە یارمەتی دەدەن.

برگە ی دووھم:

۱ - بریکاری وەزارەت: وەزارەت یەک بریکاری دەبیت لە چوارچێوە ی ئەو دەسەلاتانە ی وەزیر پیی رادەسپێردیت یارمەتی وەزیر دەدات لە پای کردن و سەرپەرشتی کردنی کاروباری وەزارەتدا.

۲ - نوسینگە ی بریکاری وەزارەت: کە لەلایەن فەرمانبەرێکەو بەرپۆوەدەبردیت کە بروانامە ی بەرای زانکۆ ی ھەبەو چەند فەرمانبەرێکی دیکە یارمەتی دەدەن.

۳ - وەزارەت ژمارە یەک راویژکاری دەبیت ژمارەیان لە پینج زیاتر نابیت و ئەو ئەرکانە جیبەجی ئەکەن کە وەزیر بە پیی پێداویستی وەزارەت پێیان دەسپێردیت وە دەبیت ھەریەکەیان خاوەن بروانامە ی بەرای زانکۆ ی و ئەزموونیان لە بواری پەرورەدە و فیکاری لە (۱۵) سالی کەمتر نەبیت.

۴ - بەرپۆوەبەرە گشتییەکانی ناو وەزارەت و پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان.

بەرپز د. رێواز فائق حسین/ سەرۆکی پەرله مان:

کئ قسە ی ھەبە لەسەر ئەمە؟ فەرموو رۆژان خان.

بەريز رۆژان ابراهيم على:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۵۷) بېرگەى يەكەم خالا دووى، ھەرۈەسا بېرەى دوووم خالا دووى، چەند فەرمانبەرئىكى دانائىتن بۇ يارمەتيدانى نوسىنگەى بىركارى ۋەزارەت ھەرۈەسا نوسىنگەى ۋەزىر، ئەف فەرمانبەرە بىتتە تەحدىد كرنى مەسەلەن رىژەى وانا زىدەتر نەبن ژ (۵) كەس يان (۷) كەس يان (۳) كەس، رىژەك ھەبىتن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك رىبوار.

بەريز رىبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە راوئىژكار، من دوو پىرسىارم ھەيە ھەزەكەم ئاراستەى جەنابى ۋەزىرى پەرۋەردە بكەم، ئايا دىيارىكردى پىنج راوئىژكار لەسەر چ بنەمايەك بوو بۇچى پىنج راوئىژكار؟ ئايا لە ھالى ھازردا ۋەزارەتى پەرۋەردە چەند راوئىژكارى ھەيە دواى ئەوھى ئەم ياسايە دەرىچىت تەناقز ناكات لەگەل بوونى ژمارەى راوئىژكارەكان بەريز ۋەزىرى پەرۋەردە كە لە ۋەزارەتى پەرۋەردە ھەيە، ئايا ۋەزارەتەكانى دىكە ھەرچەند ئەو پەيوەستە بە ھكومەتى ھەرئىم، بەلام رىژەيەك دىيارىكراو لە ئەنجوومەنى ۋەزىران رىگەيان پىدرايىت بۇ ۋەزارەتەكان بۇ ئەوھى ئەم رىژەيە پىنج بىت يان چەند كەسىك بىت ۋەكو راوئىژكار دايىنن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو گەلاويژ خان.

بەريز گلاويژ عبىد عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۵۸):

يەكەم: ئەم بەرپۆەبەرەيەتتە گشتيانەى خوارەو ھە ۋەزارەت دەبن.

- ۱ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى ديوان.
- ۲ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى باخچەى مندالان و فيركردنى بنەرەتى.
- ۳ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى فيركردنى ئامادەيى و پيشەيى.
- ۴ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى پەيمانگاكان.
- ۵ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى دلنبايى جۆرى و سەرپەرشتى كردن.
- ۶ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى تاقىكردنەو ھەكان و سالنامەى خوئىندن.
- ۷ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى پرۆگرامەكانى خوئىندن.
- ۸ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى پلان دانانى پەرۋەردەيى.
- ۹ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى فيركردنى توركمانى.
- ۱۰ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى فيركردنى سريانى.
- ۱۱ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى ۋەرزىش و ھونەر.
- ۱۲ - بەرپۆەبەرەيەتى گشتى بىناسازى.

۱۳ - بهرپوه بهرايه تي گشتي فيرکردني ناحکومي.

دووه م: له گشت پاريزگاؤ ئيداره سهر به خوکاني ههريم بهرپوه بهرايه تي گشتي په روه رده ده بيت. سيه م: هه ربه كه له و بهرپوه بهرايه تيبه گشتيانه ي له برگه كاني يه كه م و دووه مي نه م مادده يه دا هاتوون، له لايه ن فه رمان به ريكه وه به پله ي بهرپوه بهري گشتي بهرپوه ده بردين، كه ده بيت بروانامه ي بهراي زانكو ي هه بيت و نه زموون و خزمه تيشي له بواري په روه رده و فيرکردن يان بواري نه كادي مي له (۱۰) ده سال كه متر نه بيت.

چواره م:

۱ - نرك و ده سه لاتي پيكه اته كاني وه زارته به په يره ويك ريكد ه خريت كه نه نجوومه ني وه زيران ده ريده كات.

۲ - نه نجوومه ني وه زيران ده توانيت له كاتي پيويستدا بهرپوه بهرايه تيبه گشتي به كاني هاتوو له برگه ي يه كه مي نه م مادده يه دا له سهر پيشنياري وه زارته ليكبدات يان تيكه ليان بكات.

بهرپز د. رپواز فائق حسين / سه روكي په رله مان:

كي قسه ي هه يه له سهر نه و مادده يه؟ فه رموو گولستان خان.

بهرپز گولستان سعيد حمد:

بهرپز سه روكي په رله مان.

پرسيا ريكم هه بوو سه بارته به ماموستاياني وانه بيژ، نه كه ويته ده سه لاتي كام له م بهرپوه بهرانه وه سه رپه رشتييان بكات؟ سه بارته به خالي پينجه ميش بهرپوه بهرايه تي گشتي دلنيايي جوړي و سه رپه رشتي كردن، نه گهر به دوا د اچوونيشيان بو زياد بكريت من پيم باشه، زور سوپاس.

بهرپز د. رپواز فائق حسين / سه روكي په رله مان:

زور سوپاس، فه رموو كاك ازاد.

بهرپز ازاد اكرم بهرام:

بهرپز سه روكي په رله مان.

بهرپوه بهرايه تي گشتي فيرکردني توركماني وسرياني، گرينگي به كي زور موهيمي هه يه له هه ري مي كوردستان، چونكه به راستي له هه ري مي كوردستان نه مه دوو دائيره مان هه يه وه ك دائيره بهرپوه بهرايه تي گشتي روشنبري توركماني و بهرپوه بهرايه تي گشتي فيرکردني توركماني، به لام له ناو نه و ياسايه دا باسي هه يكه ليه ي هه موو بهرپوه بهرايه تيبه كان ده كات ته نها باسي بهرپوه بهرايه تي گشتي فيرکردني توركماني ناكات، له بهر نه وه به راستي.....

بهرپز د. رپواز فائق حسين / سه روكي په رله مان:

كاك ازاد له ناو نه م ياسايه باسي هه يكه ليه ت ناكريت به په يره وه هه يكه ليه ت ته عديل نه كړي.

بهرپز ازاد اكرم بهرام:

..... بهرپوه بهرايه تي گشتي فيرکردني توركماني و سرياني هه يكه ليه مان نييه، نه مه ده مانه وپت گرينگي پيدير ت چونكه به راستي لو ئيوومه زور گرينگه لو هه ري مي كوردستانيش زور گرينگه، زور سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك محمد:

بەريز محمد سعدالدين انور:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ئەو بەرپۆەبەرايەتییە گشتیانە كە وەزیر یان وەزارەت بۆیە یەکیان بخت ئەمە نیگەرانی لەوەی رۆژیک لە رۆژان بێر لەوە بکەنەو تورکمانی و سریانى یەكبخن یان شتیک هەبیت كە ئستسنا بكریت، دووهمیش ئەوەی كە باس دەكریت هەیکەلى ئەو بەرپۆەبەرايەتییە گشتیانە یەعنى شتیک ئیزافە بكریت هەر بەرپۆەبەرايەتییە گشتییەك بەگوێرەى ئیختیصاص و گرینگی خۆى میلەك و هەیکەلیەى هەبیت بۆ ئەوەى ئەمە بتوانین ئەو داواکارییە لە وەزارەت بکەین، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى دواى ئەوهمان بۆ بخویننەو ماددەى (۱۵۹). فەرموو گەلاویژ خان.

بەريز گلاویژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۵۹):

۱- وەزیر مافی هینانە ئاراو لیکدان و هەلۆەشانەنەو و گواستەنەو بەرپۆەبەرايەتى و بەش و هۆبەى هەیه دواى راساندنى لەلایەن وەزارەتى دارایی و ئابووریەو.
۲- پیکهاتەى نووسینگە و بەرپۆەبەرايەتییە گشتیەکانى وەزارەت و ئەرکەکانیان لە رینگەى پەیرەویکی ناوخوا كە وەزیر بەرپۆەچاوكردنى حوكمەکانى ئەم یاسە دەرى دەكات ریکدەخریت.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو گەلاویژ خان.

بەريز گەلاویژ عبید عثمان:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەريزان پيش ئەمە هەست دەكەم وشەیهكمان زیاده لە ماددەى (۱۵۹)، پیکهاتەى نووسینگەو بەرپۆەبەرايەتییەكان بەرپۆەبەرايەتییە گشتییەكان بە پەیرەو ریکدەخریت.

بەريز د. رېواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو حسیبە خان.

بەريز حسیبە سعید ابراهیم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

تەوهرى دووهم/ ئەنجوومەنى وەزارەت:

ماددەى (۱۶۰):

۱- ئەنجوومەنىك بەناوى ئەنجوومەنى وەزارەتى پەرۆردە پیکدیت بە سەرۆکایەتى وەزیرۆ ئەندامیەتى هەریەك لە (بریکارى وەزارەت، راویژکارەکانى وەزارەت، بەرپۆەبەرە گشتییەکان).
۲- بەرپۆەبەرى نووسینگەى وەزیر سكرتیری ئەنجوومەن دەبیت کارەکانى ریکدەخات كۆنوووسى كۆبوونەوەكان تۆماردەكات و برپارەکانى ئەنجوومەن بۆ لایەنە پەيوەندارەكان دەنیریت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ماددەى (۱۶۰)؟ كەس قسەى نىيە. فەرموو حسيبە خان.

بەريز حسيبە سعيد ابراهيم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۶۱): ئەركەكانى ئەنجوومەنى وەزارەت پيكدت لە:

۱ - دارشتنى پلانى كارى وەزارەت و بەدواداچوون بۇ جيبەجى كوردنى لەبەر رۇشنايى ئامانجەكانى ئەم ياسايە.

۲ - گرتنەبەرى ريكارى پيويست سەبارەت بە بەرپۆهەچوونى پرۆسەى پەروەردەو فيركارى.

۳ - برپاردان لە سالنامەى خویندن وچەسپاندنى رۆژە پشووەكانى خویندن.

۴ - ئامادەكردنى پيشنیاژە بودجەى سالانەى وەزارەت و پيکھاتەكانى و راساندنى راپورتى ژميرەيى كۆتايى.

۵ - دانانى ئەركە لەپيشينەيىەكان و ريسا گشتيىەكان بۇ پيدانى مۆلەتى خویندن و شاندىن و زەمالەكان.

۶ - برپاردان لە رەشنووسى رينمايىەكان و ھەموار كوردنەويان.

۷ - كاركردن بۇ داينكردنى دلنيايى جۆرى.

۸ - پيشنيارى ھەموار كوردنەوى ياسا.

۹ - گفتوگۆكردن و برپاردان اە راپورتى سالانەى كارەكانى وەزارەت.

۱۰ - تاوتوئى كوردنى راپورتى سالانەى بەرپۆهەبەرايەتتيە گشتيىەكانى پەروەردە.

۱۱ - ھەر ئەركيىكى ديكەى لەم ياسايەدا ھاتووە ھەر كارىك وەزير لەبەر رۇشنايى حوكمەكانى ئەم ياسايەدا بەپيويستى دەزانيت كە ئەنجوومەن تاوتوئى بكات و برپارى لپيدات، زور سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس قسەى نىيە. فەرموو كاك شەمۆل.

بەريز شەمۆل اشين صابر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۶۲):

۱ - ئەنجوومەن كۆبوونەوى مانگانەى دەبيت و دەتوانيت لەكاتى پيويستدا كۆبوونەوى ديكە لەسەر داواى سەرۆك بكات و برپارەكانى بەئامادەبوونى زۆرينەى ئەندامەكانى دەريت، جگە لە دەنگدان لەو پرسانەى كە بەپيى ياسا تەنھا لە دەسەلاتى وەزيرە.

۲ - سەرۆكى ئەنجوومەن مافى بانگيشتكردنى پسپوران و كەسانى پەيوەستدارى بۇ كۆبوونەووەكان ھەيە بەبى ئەوہى مافى دەنگدانيان ھەبيت.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ كەس قسەى نىيە، فەرموو كاك شەمۆل.

بەريز شەمۆل اشين صابر:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۶۳):

بەشى سېيەم: ئەنجوومەنى پەرۋەردە لە پارېزگاۋ ئىدارە سەربەخۇكان:

تەۋەرى يەكەم

پېكھاتەۋ كۆبۈۋنەۋەكان

- ۱ - لەھەر بەرپۆۋەبەرايەتییەكى گشتى پەرۋەردە لە پارېزگاۋ ئىدارە سەربەخۇكان ئەنجوومەنىك پېكدیت بە سەرۋاكايەتى بەرپۆۋەبەرى گشتى و ئەندامیەتى ھەریەك لە • یاریدەدەرانى بەرپۆۋەبەرى گشتى. • بەرپۆۋەبەركانى پەرۋەردە لە سنوورى پارېزگاۋ ئىدارە سەربەخۇكان. • بەرپۆۋەبەرى دلىیایى جۆرى و سەرىپرشتى كردن.
- ۲ - دەكریت كەسانى پسپۆر بۇ كۆبۈۋنەۋەكان بانگېشت بكریت بى ئەۋەى مافى دەنگدانىان ھەبیت.
- ۳ - نوینەرى يەكیتى مامۆستایانى كوردستان مافى ئامادەبوونى لەم كۆبۈۋنەۋانە ھەیەكە پەیۋەستەن بە پرسى مامۆستایان بەبى ئەۋەى مافى دەنگدانى ھەبیت.
- ۴ - كاتى ئامادەنەبوونى سەرۋاكى ئەنجوومەن لە كۆبۈۋنەۋەكان پېشۋەختە مافى دەستنیشان كردنى چىگرەۋەیەكى بۇ بەرپۆۋەبەردنى كۆبۈۋنەۋەكە ھەیە.
- ۵ - كۆبۈۋنەۋەى ئەنجوومەن لایەنى كەم مانگى جارىك دەبیت و ھەركاتیکیش پېۋیست بوو دەتوانیت كۆبۈۋنەۋە بكات و برپارەكانى ئەنجوومەن بەدەنگى زۆرىنە دەبیت جگە لە دەنگدان لەو پرسانەى كە تەنھا لە دەسەلاتى بەرپۆۋەبەرى گشتییە.
- ۶ - بەرپۆۋەبەرى گشتى برپاردەرىك بۇ ئەنجوومەن لەنیۋ فەرمانبەرانى پەرۋەردە دیارى دەكات كە دەبیت پروانامەى بەرايى زانكۆ ھەبیت و لە تۆماركردنى كۆنۋوسى كۆبۈۋنەۋەكان و گشتاندنیان بەرپرس بیت.

بەریز د. رېۋاز فائق حسین / سەرۋاكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەیە لەسەر ئەم ماددەیه؟ كەس قسەى نییە. بەرپازان ئەمە رېك بەرمەبنای ئەو دوو قانونەى تر كە بۇ ۋەزارەتى شارەۋانى و كارەبامان دەرکردبوو بە ھەمان تەشكىلە و ھەیکەلییە دامان رشتوتەۋە لەبەر ئەۋە رەنگە موناقلەشەى زۆر نەۋیت. فەرموو گولستان خان.

بەریز گولستان باقى سلیمان:

بەریز سەرۋاكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۶۴):

تەۋەرى دوۋەم

ئەركەكانى ئەنجوومەنى پەرۋەردە لە پارېزگاۋ ئىدارە سەربەخۇكان

- ۱ - جیبەجى كردن و بەدواداچوونى ئەو پلان و پرۆژانەى كە ۋەزارەت لە سنوورى پارېزگاۋ و ئىدارە سەربەخۇكان دايرپشتوۋە ھەروەھا كاركردن بۇ دلىیایى لە جیبەجى كردنى پرۆژەكان و پېشكەش كردنى راپۆرتى ۋەرزى لە بارەیانەۋە بە ۋەزارەت.
- ۲ - گفتوگو كردن لەبارەى كېشەى پەرۋەردەۋ فېركارى و كارگېرى و ھونەرىەكان لە سنوورى بەرپۆۋەبەرايەتییە گشتییەكە و بەدواداچوون بۇ ئاستەكانى خویندن و پرسى دلىیایى جۆرى لە چوارچىۋەى دەسەلاتى ئەنجوومەندا.

- ۳ - روانین له و پرسانه ی که بهرپوه بهرایه تی پهروهده ی قهزاکانی پاریزگا و ئیداره سهربه خوکان دوچاری ده بن.
- ۴ - پېشنیاری کردن بو وهزارهت سهبارهت به دامه زرانندی بهرپوه بهری پهروهده ی قهزاکه، که پشت به پېشنیاری لیژنه ی پسیور ده به ستییت.
- ۵ - پېشنیاری کردن بو وهزارهت سهبارهت به دابه شکردنی فهرمانبه ران و گشت کادیرانی تر به سهر بهرپوه بهرایه تییه کانی پهروهده له ناوهندی پاریزگا و قهزاکانی.
- ۶ - پېشنیاری کردنی ئاراسته گشتییه کانی پلانی پهروهده و فیرکردن له سنووری کاری نهنجوومه نه که و ئاراسته کردنی بو وهزارهت.
- ۷ - پېشنیاری کردنی دابه شکردنی بودجه به سهر بهرپوه بهرایه تییه کانی ناوهندی پاریزگا و ئیداره سهربه خوکان و قهزاکان ههروه ها پیداجوونه وه به سهر راپورتی ژمیره ی کو تایی.
- ۸ - بهر زکردنه وه پېشنیاز بو وهزارهت سهبارهت به و پرسانه ی که ده بنه هوی باشتر کردنی بهرپوه چوونی کاروباره کانی پهروهده و فیرکردن به شپوه یه کی گشتی.
- ۹ - پېشنیاز کردنی کردنه وه ی قوتابخانه ی نویی حکومی یان داخستنیان به گویره ی پیداو یستییه کانی بهرزه وهندی گشتی.
- ۱۰ - هه رنه رکیکی دیکه که له لایهن وهزاره ته وه ده خرپته نه ستوی نهنجوومه نی پهروهده ی پاریزگا.

به ریز د. ریواز فائق حسین/ سهروکی په رله مان:

کی قسه ی هیه له سهر نه م ماده یه؟ که س قسه ی نییه. فهرموو گولستان خان.

به ریز گولستان باقی سلیمان:

به ریز سهروکی په رله مان.

ماده ی (۱۶۵):

به شی چواره م: نهنجوومه نی پهروهده له قهزاکان:

ته وهری یه که م

پیکهاته و کو بوونه وه کان

- ۱ - ده بییت له هه ر قهزایه که بهرپوه بهرایه تییه کی پهروهده هه بییت.
- ۲ - له بهرپوه بهرایه تییه کانی پهروهده ی قهزاکان نهنجوومه نیک به ناوی نهنجوومه نی پهروهده ی قهزا پیکده هیئریت به سهروکیه تی بهرپوه بهری پهروهده ی قهزا و نه دامیه تی هه ریه که له:
- سه رپه رشتیاری پهروهده ی یه که می قهزا.
 - بهرپوه بهری کارگیری و دلنیایی جووری و سه رپه رشتی کردن.
- ۳ - نوینه ری یه کیتی ماموستایانی کوردستان مافی ئاماده بوونی له و کو بوونه وانه هه یه که په یوه ستن به پرسی ماموستایان بی نه وهی مافی ده نگدانی هه بییت.
- ۴ - بهرپوه بهر بریاره ریک بو نهنجوومه ن له نیو فهرمانبه رانی پهروهده دیاری ده کات که ده بییت به رای ی زانکو هه بییت و بهرپرس ده بییت له تو مار کردنی کو نووسی کو بوونه وه کان و گشتانندیان.
- ۵ - کو بوونه وهی نهنجوومه ن لایه نی که م مانگی جاریکه و هه ر کاتیک پیویست بوو ده توانییت کو بوونه وه بکات و بریاره کانی نهنجوومه ن به دهنگی زورینه ده بییت جگه له ده نگدان له و پرسانه ی که ته نها له ده سه لاتی بهرپوه به ره.

۶ - دەكرىت خەلكانى پىسپۇر بۇ كۆبۈنە ۋە ۋەكانى ئەنجوومەن بانگىشت بىكرىن لە كاتى پىويست بى ئەۋەى مافى دەنگدانىان ھەبىت.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ فەرموو كاك عثمان سىدەرى.

بەرىز عثمان كرىم سوارە:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۶۵) بىرگەى يەكەم: دەبىت لە ھەر قەزايەك بەرپۆۋە بەرايە تىيەكى پەرۋەردە ھەبىت، بۇ ئەم مەبەستە پىشنىيار دەكەم ئىستىنائىك بىكرىت بەپىيى رىژەى دانىشتوان يان بەپىيى رىژەى قوتابخانەكان لەبەر ئەۋەى ئىمە قەزامان ھەيە، بۇ نموونە قەزاي (ماۋەت) زۇر زۇر كەمە رىژەكەى لەۋانەيە لەم بابەتانەش قەزاي تىشمان ھەبىت ھەمان شىۋەبىت، بۇيە من پىشنىيار دەكەم ئەمە رىكېخرىتەۋانى بە لەبەرچاۋ گرتنى رىژەى دانىشتوانى ناۋچەكە، زۇر سوپاس.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، فەرموو كاك عبدالسلام.

بەرىز عبدالسلام عبدالله حسن:

بەرىز سەرۋكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۶۶):

تەۋەرى دوۋەم

ئەركەكانى ئەنجوومەنى پەرۋەردە لە قەزا

۱ - جىبەجى كىردن و بەدۋاداچوونىيان لەۋ پلانو پىرۋژانەى كە ۋەزارەت لە سنوورى قەزا دايرشتوۋە ھەرۋەھا كاركىردن بۇ دلىيىي لە جىبەجى كىردنىيان و پىشكەش كىردنى راپۇرتى ۋەرزى لەبارەيانەۋە بە ئەنجوومەنى پەرۋەردەى.

۲ - گىتوگۇ كىردن لەسەر كىشەى پەرۋەردەىي و فىركىردن و كارگىپى و ھونەرىيەكان لە سنوورى قەزاكە و بەدۋاداچوون بۇ ئاستەكانى خويىندن و پىرسى دلىيىي جۇرى.

۳ - پىشنىياز كىردن بۇ ۋەزارەت سەبارەت بە دامەزاندنى بەرپۆۋەبەرى دامەزراۋەى پەرۋەردەۋ فىركىردن ھەرۋەھا گىشت كادىرانى دىكەى دامەزراۋە حكومىيەكان لە قەزاكان و پىشتەست بە پىشنىيازى لىژنەى پىسپۇر.

۴ - بەركىردنەۋەى پىشنىياز بۇ ئەنجوومەنى پەرۋەردە سەبارەت بۇ ئاراستە گىشتىيەكانى پەرۋەردەۋ فىركىردن لە قەزاۋ ئەۋ پىرسانەى كە دەتۋانن بىنە ھۇى باشتىركىردنى بەرپۆۋەچوونى پىرۋسەى پەرۋەردەۋ فىركىردن بەشىۋەيەكى گىشتى.

۵ - بەركىردنەۋەى پىشنىياز بۇ ئەنجوومەنى پەرۋەردەى پارىزگا سەبارەت بە دامەزاندنى قوتابخانەى حكومى نوئى يان داخستىيان بەگوپىرەى پىداۋىستىيەكانىيان بۇ بەرژەۋەندى گىشتى.

۶ - ھەر ئەركىكى دىكە كە لەلايەن ئەنجوومەنى پەرۋەردەى پارىزگا يان ئىدارەى سەربەخۇ بە ئەنجوومەنى پەرۋەردەى قەزا دەسپىردىت.

بەرىز د. رىۋاز فائق حسىن / سەرۋكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ فەرموو كاك چىا.

بەرپز چيا حميد شريف:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ل قېرى تى بە عسى پارىزگا ھاتىيە كرن، من پى باشە ئىدارە سەر بە خۇكان ژ لى بىتە زىدە كرن، چونكى پشتى قان ماددە پى ئىدارە سەر بە خۇكان ژ لى ھاتىيە زىدە كرنى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك ئالان.

بەرپز ئالان ھەمە سعید / ھەزىرى پەرۋەردە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بە يانئتان باش ئايا لە سەر تېبىنىيە كانى دوپىن ئەم جەلسە يە درىژكراۋە ئو ھەبە قسە ئە كەبىن يان بەس تېبىنىيە كان؟

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

لە سەر ئەمپۆ قسە بكة. فەرموو كاك ئالان.

بەرپز ئالان ھەمە سعید / ھەزىرى پەرۋەردە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ھەي كاك ازاد باسىكرد ھەموو ئەو تېبىنىيە كە لە ئەركە كانى ئەنجوومەنى ھەزارەت ھەيە دەستنىشان كراون دەپىت بە گوپەرى ھوكمە كانى ئەم ياسايە جىبە جى بكن، ھوكمە كانى ئەم ياسايەش باسى پىرۆگرامە كان ھەموو ئەو بابەتەنى تىايە كە ئەركى ھەزارەتن. سەبارەت بە مودىرىيەت پىرسىارىك كرا ئەپىت مودىرە تىە كان فەرمانبەرە كانىان دىارىكراۋ پىت، ئەو بابەتە تە تەعلیماتى دارايى لە ھەموو دائىرە كانى ھوكمەت تەنزم دەكرى مودىرىيە تىك چەند فەرمانبەرى ھەپىت دەرمالەى بۆ ئەبەستىر ئەو ھە كارى ھەزارەتى دارايىيە. سەبارەت بە دىارىكردنى پىنج راۋىژكار، ئىمە لە ئىستايە بەلى پىنج راۋىژكارمان ھەيە، ئەم پىنج راۋىژكارە گرېنگ بۆ ھەموو بوارە كان بەتايىبەت ئەوانەى كە شارەزابن لە بوارى پىرۆگرامە كان لە بوارى دلنئايى جۆرى ھەموو ئەو تەخەسوسە جىاۋازانەى لەناو ھەزارەتى پەرۋەردە ھەيە. سەبارەت بە مامۇستاي وانەبىژ گولستان خان پىرسىارى كرد، لەلای مودىرىيەتى عاممەى پارىزگاكانە دانانىان. سەبارەت بە ھەيكەلىيەت، جەنابى سەرۆكى پەرلەمان ۋەلامى داپەۋە بۆ كاك ازاد. بەرپۆۋە بەراپەتى گشتى فېركردنى توركمانى سىرئانى بەس لېرە ۋەكو مودىرىيەتى عام دەنووسىرپت ھىچ ھەيكەلىيەت كى دىارى نەكراۋە. ئەو ھەي كاك محمد پىرسىارى كرد، نىگەرەن مەبن لە ھە، چونكە ئىمە كە ئەو بەرپۆۋە بەراپەتەمان كە نووسىۋەتەۋە بۆ ئەو ھەي زىاتر ئەگەر ھاتوو تىكەلى كرد لەگەل ئەو بەرپۆۋە بەراپەتى چالاكى ۋەرزشى ۋە ھونەرى يان ئەزمونە كان ۋە پىرۆگرامە كان بەيەكەۋە. كاك عثمان سىدەرى مولاھەزەيەكى زۆر جۋانىدا بەراستى ئەمە يەكپەكە لە گىرەتە كانى ئىمە، ئىمە لە ياساى پىرۆۋەكە نووسىۋەتەمانە لە ھەر قەزايەك دەپىت بەرپۆۋە بەراپەتەيەكى پەرۋەردە ھەپىت، بۆ نمونە قەزاي (قەرە داغ) ژمارەى دانىشتۋانەكەى زۆر زۆر كەمە ۋە قوتابخانە كانى كەمە لە ماۋەت قەزايە، بەلام پەرۋەردەمان نىيە، پەرۋەردەمان بەس لە شارباژىر ھەيە دەكرىت ئەم پىۋەرە بگۆرپىن بىكەينە پىۋەرى ژمارەى قوتابىيان ۋە خۋىندكاران يان پىۋەرى دانىشتۋان، ھەندىك قەزاي دىكەش ھەيە بۆ نمونە لەناو سەنتەرى سلىمانى يان

لەناو سەنتەرى ھەولپەرە پېويستمان بە دوو پەرودە ھەيە لەباتى پەرودەدەيەك، لەبەر ئەو ھە ئەو ھى كە ئىستا لە سلىمانيا يان دەھۆك ھەمانە رۆژئاواو رۆژھەلات كە ئى سەنتەرى قەزاكەيە ئەو مولاھەزەى كاك عثمان، من داوا ئەكەم كەوا بەھەند وەرگيريت، جەنابى سەرۆكى پەرلەمان لە زۆربەى ئەم پەرۆژە ياسايە شتىك ھاتووە دەلى، دەبىت پرونامەى بەكالۆريۆسى ھەبىت ھەسرى كروو ھەگەر بكرىت بەلایەنى كەم پرونامەى بەكالۆريۆسى ھەبىت، بۆيە بۆ ماستەرو دكتوراش رىگە بدات، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريز وەزىرى پەرودە زۆر سوپاس، بەريزان بەم شىوہيە كۆتايى بە دانىشتنى ئەمپرومان ئەھپىن ان شاءالله دانىشتنى داھاتوومان يەكشەممە دەبىت، زۆر سوپاس.

د. رىواز فائق حسين
سەرۆكى پەرلەمانى
كوردستان - عىراق

ھىمن ھەورامى
جىگرى سەرۆكى پەرلەمانى
كوردستان - عىراق

منى نبى قھوچى
سكرتىرى پەرلەمانى
كوردستان - عىراق

پەرلەمانى كوردستان - عىراق

پرۆتوكۆلى دانىشتنى ژمارە (۱۱)ى
يەك شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۹
خولى پىنجه مى ھەلبژاردن

پرۆتۆكۆلى دانىشتىنى ژمارە (۱۱)ى يەك شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۹

كاتژمىر (۱۰)ى بەيانى رۆژى يەك شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۹ پەرلەمانى كوردستان - عىراق بە سەرۆكايەتى د. رېواز فائق حسين سەرۆكى پەرلەمان و، بە ئامادەبوونى بەرپىز ھېمىن ھورامى جىڭرى سەرۆك و، بەرپىز منى نى قھوچى سكرتېرى پەرلەمان، دانىشتىنى ژمارە (۱۱)ى ئاسايى خولى پېنجه مى سالى (۲۰۲۲) ى خوى بەست.

بەرنامەى كار:

بەپىيى حوكمى ماددەى (۵) و برگەى (يەكەم) لە ماددەى (۱۶) و برگەى (سپيەم) لە ماددەى (۱۸) و برگەكانى (يەكەم، دووهم، سپيەم، چوارەم، پېنجهم) لە ماددەى (۲۰) و ماددەكانى (۴۷، ۴۸) و برگەى (يەكەم) لە ماددەى (۵۲) و ماددەكانى (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان - عىراق، دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان برپارىدا بەرنامەى كارى دانىشتىنى ژمارە (۱۱)ى ئاسايى خولى پايزە سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى ھەلبژاردنى پەرلەمان لە كاتژمىر (۱۰)ى بەيانى رۆژى يەك شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۹ بەم شپوھيە بيت.

يەكەم: دەنگدان لەسەر پيشنيازه ياساى (بەردەوامبوونى خولى پېنجه مى پەرلەمانى كوردستان - عىراق)، بەپىيى حوكمى ماددەكانى (۹۱، ۹۲، ۹۶) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان.

دووهم: بەردەوامبوون لەسەر خويندەنەوى دووهم بۆ پرۆژە ياساى (پەروردەو فيركارى لە ھەريمى كوردستان - عىراق)، بەپىيى حوكمى ماددەكانى (۸۷، ۸۸، ۸۹) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان.

بەرپىز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەناوى خوى بەخشندەو مېھرەبان.

بەناوى گەلى كوردستان دانىشتىنى ژمارە (۱۱)ى، ئاسايى خولى پايزە سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى ھەلبژاردنى پەرلەمانى كوردستان دەست پيدەكەين، داوا لە بەرپىز سكرتېرى پەرلەمان دەكەم كە بەرنامەى كار، پوختەى كۆنوس و ناوى ئامادەنبوان بخوينتتەوھ.

بەرپىز منى نى نادر / سكرتېرى پەرلەمان:

بەپىيى حوكمى ماددەى (۵) و برگەى (يەكەم) لە ماددەى (۱۶) و برگەى (سپيەم) لە ماددەى (۱۸) و برگەكانى (يەكەم، دووهم، سپيەم، چوارەم، پېنجهم) لە ماددەى (۲۰) و ماددەكانى (۴۷، ۴۸) و برگەى (يەكەم) لە ماددەى (۵۲) و ماددەكانى (۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷) لە پەيرەوى ناوخوى پەرلەمانى كوردستان - عىراق، دەستەى سەرۆكايەتى پەرلەمان برپارىدا بەرنامەى كارى دانىشتىنى ژمارە (۱۱)ى ئاسايى خولى پايزە سالى چوارەم لە خولى پېنجه مى ھەلبژاردنى پەرلەمان لە كاتژمىر (۱۰)ى بەيانى رۆژى يەك شەممە رېكەوتى ۲۰۲۲/۱۰/۹ بەم شپوھيە بيت.

یەكەم: دەنگدان لەسەر پێشنیازە یاسای (بەردەوامبوونی خولی پێنجەمی پەرلەمانی كوردستان- عێراق)، بەپێی حوكمی ماددەكانی (٩٦،٩٢،٩١،٩٠) لە پەڕەوی ناوخوای پەرلەمانی كوردستان.

دووەم: بەردەوامبوون لەسەر خۆبەندەنەوی دووهم بۆ پڕۆژە یاسای (پەرۆردەو فێركاری لە ھەرێمی كوردستان- عێراق)، بەپێی حوكمی ماددەكانی (٨٧، ٨٨، ٨٩) لە پەڕەوی ناوخوای پەرلەمانی كوردستان.

پوختەي دانیشتنی ژمارە (١٠)ی ئاسایی، بەپێی حوكمی بڕگەي (دووهم)ی، ماددەي (٢٠، ٥٢) لە پەڕەوی ناوخوای پەرلەمانی كوردستان، پوختەي دانیشتنی ژمارە (١٠)ی ئاسایی خولی پایزەي سالی چوارەم لە خولی پێنجەمی ھەڵبژاردنی پەرلەمان، لە كاتژمێر (١١)ی بەیانی رۆژی پێنج شەممە رێكەوتی ٢٠٢٢/١٠/٦ بەم شیوەیەي خوارەو ەبوو.

یەكەم: دەستپێكردنی دانیشتنی پەرلەمان لەلایەن بەرپێز بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان. دووهم: خۆبەندەنەوی بەرنامەي كارو پوختەي دانیشتن و ناوی ئامادەنەبوو بەمۆلەت و بئ مۆلەت لەلایەن بەرپێز سكرتێری پەرلەمان.

سێیەم: دەستپێكردنی بڕگەكانی بەرنامەي كار لەلایەن بەرپێز بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان. چوارەم: خۆبەندەنەوی دووهم كرا، بۆ ماددەكانی (١٥٤ تاوھكو ١٦٦) لە كۆی گشتی (١٨١) ماددە لە پڕۆژە یاسای (پەرۆردەو فێركاری لە ھەرێمی كوردستان).

پێنجەم: كۆتایی ھاتنی دانیشتن لەلایەن بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان. لیستی بە مۆلەت و بئ مۆلەتی ئەندامان لە دانیشتنی ژمارە (١٠)ی ئاسایی ٢٠٢٢/١٠/٦ ھەموویان مۆلەتیان پێدراو، (رۆژان محمد كریم، كاروان عبدالرحمان عبدالله، ھاوړی بناء محمد، بەلین اسماعیل حاجی)، زۆر سوپاس.

بەرپێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ بەرپێزان دەست بە جێبەجێ كردنی بەرنامەي كار دەكەین، داوا لە لیژنەي یاسایی دەكەین بێن بۆ جێگەكانی خۆیان فەرموون، دەنگدانمان ھەيە جاری، دواي ئەو ھەموو نوقتە نيزامییەكان و ھەردەگرین بەچاوان. بەلێ بەرپێزان دەست بە جێبەجێ كردنی بڕگەي (یەكەم)ی، بەرنامەي كار دەكەین دواي ئەو ھەموو خالە پەڕەو ھەكان و ھەردەگرین، بەلێ. فەرموو كاك بژار.

بەرپێز بژار خالد عبدالله:

بەرپێز بەرپێز سەرۆکی پەرلەمان.

بۆ سەرۆكایەتی پەرلەمانی كوردستان.

بابەت راپۆرتی لیژنەي كاروباری یاسایی

لیژنەي كاروباری یاسایی رۆژی پێنج شەممە رێكەوتی ٢٠٢٢/١٠/٦ كاتژمێر(١)ی نیوھەرۆ، كۆبوونەوی خۆی ئەنجامدا بەمەبەستی ئامادەكردنی راپۆرتی دەنگدان سەبارەت بە پێشنیازە یاسای (بەردەوامبوونی خولی پێنجەمی پەرلەمانی كوردستان- عێراق) لیژنەي یاسایی گەبشتە ئەم ئەنجامانەي خوارەو ە:

سەبارەت بە ناوئیشان دوو پێشنیار ھەيە:

پێشنیاری یەكەم: پێشنیازە یاسای ھەلپەساردنی خولی پێنجەمی پەرلەمانی كوردستان- عێراق،

پېشنیاری دووهم: وهك خۆی، پېشنیازە یاسای بەردەوامبوونی خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان- عێراق.

بەرپز د. رێواز فائق حسێن / سەرۆکی پەرلەمان:

ناونیشان، دوو پېشنیار هەیه کێ لەگەڵ یەكەمە؟ سێ ئەندامی بەرپز لەگەڵ پېشنیاری یەكەمە، دەست خۆش، کێ لەگەڵ دووهمە؟ پەسەندکرا. بەرپزان دیارە شتەكە روونە لە بەرچاوتانە، بەرپزان لە فراکسیۆنی نەوهی نوێ، داوای هەلپەساردن دەکەن، کە دەنگیاندا تکایە بەس بێخەنە سەر ئەوه، ماددەى دواى ئەوهش هەلپەساردنی تێدايە، فەرموو. كاك بزار.

بەرپز بزار خالد عبدالله:

بەرپز بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (١):

سێ پېشنیار هەیه:

پېشنیاری یەكەم:

ماددەكە بەم شیوەیەى خوارەوه لێبکریت، پەرلەمانی کوردستان ئەرك و کارەکانی خۆی هەلپەسیریت لە رێكەوتى ٢٠٢٢/١١/٦ كۆبوونەوه وەكانی رادەگیرین، جگە لە ئەنجامدانى كۆبوونەوه سەبارەت بە بابەتى كاراكردنەوهى كۆمسیۆنى بالای سەربەخۆی هەلبژاردن و راپرسی لە هەریمی کوردستان- عێراق، هەمواری یاسای هەلبژارن ژمارە (١) ی سالی (١٩٩٢) هەموارکراو.

پېشنیاری دووهم:

وهك خۆی.

سێیەم: ماددەكە بەم شیوەیەى خوارەوه لێبکریت:

١- خولی پینجەمی پەرلەمانی کوردستان- عێراق، تا کۆتایی وەرزى یاسادانانى پایزەى سالی (٢٠٢٣)، لە سەرجهم کارو ئەركەکانى بەردەوام دەبێت.

٢- لەو ماوهیەى كە لە برگەى یەكەمى ئەو ماددەيەدا هاتوووە پێویستە رێكسازییە یاسایی و کاریگەرى و هونەرییەکانى ئەنجام دانى هەلبژاردنیكى پاك و بێگەرد تەواو بكریت و هەلبژاردن ئەنجام بدریت.

بەرپز د. رێواز فائق حسێن / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ بەرپزان، سێ پېشنیار هەیه بۆ ماددەى (١)، هەلبژاردنى یەكەم، بژاردەى یەكەم، هەلپەساردن، کێ لەگەڵ بژاردەى یەكەمە؟ هەر بەرپزێك لەگەڵ هەلبژاردنى دووهمە؟ هەر بەرپزێك لەگەڵ هەلبژاردەى سێیەمە؟ پەسەندکرا، ماددەى دوا ئەوه. فەرموو كاك بزار.

بەرپز بزار خالد عبدالله:

بەرپز بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (٢) هیچ پېشنیاریك نییه وهك خۆی.

ماددەى (٢) كار بە هیچ یاساو بریارێك ناکریت كە لەگەڵ حوكمەکانى ئەم یاسایە نەگونجیت.

بەرپز د. رێواز فائق حسێن / سەرۆکی پەرلەمان:

هەر بەرپزێك لەگەڵ ماددەى دووهمە؟ پەسەندکرا، فەرموو كاك بزار.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۳) دوو پيشنيار ھەيە:

پيشنيارى يەكەم:

وھەك خۆى.

پيشنيارى دووھەم:

ماددەكە بەم شيوەيەى خوارەوھە لايكرت:

ئەم ياسايە لەرۆژى دەرچواندنيەوھە جيبەجى دەكرت، ھەروھە لەرۆژنامەى فەرمى وھەقائىعى كوردستان بلاودەكرتتەوھە.

بەريز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۳) ھەر بەريزىك لەگەل يەكەمە؟ ھەر بەريزىك لەگەل دووھەم؟ پەسەندكرا، فەرموو كاك بزار.

بەريز بزار خالد عبدالله:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بەھۆيەكانى دەرچواندن، دوو پيشنيار ھەيە:

پيشنيارى يەكەم:

وھەك خۆى.

پيشنيارى دووھەم:

بەم شيوەيەى لايكرت:

ھۆيەكانى دەرچواندن بەمەبەستى رپگريكردن لە دروستبوونى بۆشايى ياسايى و بەرجەستە كردنى پرنەسپى بەردەوامى دامەزراوھە دەستورپيەكانى ھەريمى كوردستان- عىراق، گەرەنتى كردنى پاراستنى بەرژەوھەنديە گشتيپەكان لە بەردەوامى پيادەكردنى دەسەلاتەكاندا، ھەروھە بۆ تەواو كردنى رپكسازيە ياسايى و كاريگەرى و ھونەريەكانى ئەنجامدانى ھەلبزاردنپكى پاك و بيگەردو جيبى متمانە، ھەروھە دەستەبەركردنى تۆمارى بايۆمەترى پاك و بيگەرد و رەخساندى ژينگەيەكى سياسى لەبارتەر، بۆ ھينانەدى يەكپىزى و كۆدەنگى نيشتمانى لە پيناو دەستەبەركردنى مافى سەرچەم ھاوالاتيانى ھەريمى كوردستان لە پيادەكردنى مافەكانى خۆ پالاتن و دەنگدان، ھەروھە فەراھەم كردنيان لە ھەلۆمەرجى پكابەرى يەكسان لە نيوان ھەمووياندا ئەو ياسايە دەرچووينا، زۆر سوپاس.

بەريز د. رپواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى بەريزان ھۆكارەكانى دەرچوواندن دوو بزاردەى ھەيە: يەكەم كيبى لەگەلە؟ كەس لەگەل نيبە. دووھەم كيبى لەگەلە؟ پەسەندكرا. بەلئى، زۆر سوپاس. كئ لەگەل كۆى ياساكەيە؟ بەلئى، بەدەنگى (۸۰) ئەندامى پەرلەمان پەسەندكرا، زۆر سوپاس. ليژنەى ياسايى فەرموون بچنەوھە شويئەكانى خۆتان، پيشنيازە ياساكە بەكۆى دەنگى (۸۰) ئەندامى پەرلەمان پەسەندكرا، فەرموون، منى خان خالە پەپرەويپەكان بنووسە، (كاك زياد، كاك لقمان، كاك بەلئى، كاك ياسين، گلزار خان)، فەرموو كاك زياد.

بەرپىز زىاد جبار محمد:

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەداخەو ھە دوو رۆژى رابردوو لە كردهيهكى تيرۆرستيا عقيد (ھاوکار جاف) سەر بە ئازانسى زانىارى ھەرىم تيرۆرکرا، ئيمە لە فراكسيۆنى سەوز ويراى ئيدانه كردنى ئەم كردهو تيرۆرستىيه نامرۆفانه ھەموو ئەو تۆمەتانهش رەتدەكەينهو ھە كە ليرەو لەوئ ئاراستەى (يەكيتى نيشتمانى كوردستان) ئەكرى، لە ھەمان كاتدا بۆ بە لارپیدا بردنى بەكارنەھينانى بۆ مەبەستى سياسى ئەم كەيسە، داواكارين لە پەرلەمانى كوردستان ليزنەيهكى لیکۆلینەو ھە پیکبھینریت كە ليزنەكانى تايبەتمەندەكانى ليزنەى ناوخوا، مافى مرؤف، بۆ چاوديربکردن و بەدواداچوونى وردى رەوتى لیکۆلینەو ھەكان و دواجار دەرختنى راستبىھەكان بۆ راي گشتى، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بەلین.

بەرپىز بەلین اسماعيل حاجى ابراهيم:

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من تەنھا ئەمەوئ روونكردهو ھەيهك بەم لە چەند رۆژى رابردوو لە ميدياكانەو ھەندىك شت لەسەر فراكسيۆنى گۆران بۆلۆبۆتەو ھە گوايه، مەسەلەن لەسەر ئەم ياسايانە يان لەسەر ھەندىك ياساى تر ئينشقاق لەناو فراكسيۆنى گۆران ھەيه.

ئيمە بەروونى و بە ئاشكرای ئەمانەويت بۆ ھەموو ميدياكاران و بۆ ھەموو خەلكى كوردستان روونبەكەينهو ھە فراكسيۆنى گۆران ماوھى دوو ساليشە لە (۸) ئەندامى بەرپىز پيكھاتوو، ئەو ھەشت ئەندامە تەعبير لە سياسەت و لە تيرپوانينى بزووتنەو ھى گۆران دەكەن، ئيمە بەيەكەو ھەو بە يەكگرتووى داخلى ئەو پرۆژانە بووين.

يەك ئەندامى بەرپىز لەو پرۆژە ياسايانە لەگەلمان نەبوو ھە كە ئەويش بۆخۆى لەچەند رۆژى داھاتوو مەوقيفى خۆى لەسەر ئەم نەتيجەيه ئيعلان ئەكات لەبەر ئەو ھە من ئەمەويت ھەموو ميدياكاران بەبيريان خەمەو ھە كە فراكسيۆنى گۆران ماوھى دوو ساليشە پيكھاتوو لە (۸) ئەندامى بەرپىز، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو گليزار خان.

بەرپىز گليزار رشيد حاجى:

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

دوينى شەو بەداخەو ھە لەرپىگای (بەدرىك - شىخان)، رووداويكى ھاتووچۆ ھەبوو، ھەشت ئەندامى خيزانيك گيانيان لەدەستداو، ھەروەھا لە سنوورى پاريزگای سليمانى و رپىگای ھەوليريش مەترسييهكى زۆر گەورە ھەيه لەسەر ژيانى خەلك دروست دەكات، بۆيە داواكارينەكە ماستەرپلانى شەقامى دەرەوھى شارەكان بەخپرايى گۆرانكارى تيدابكریت و رپىگان بكریتە دووسايد و بە ستاندارتى نيودەولەتى كاربان لەسەر بكریت، زۆر سوپاس..

بەرپىز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك بەھمەن.

بەرپز بە ھەمەن كاك عبدالله احمد:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە راستیا دوینى و پیرى لە سۆشیال میدیاو لە ھەندى راگەیاندنەکان خە بەرپك بلاو بوۆتەو ھە گوايە وەزارەتى پەرۆردەى عیراق، برپارىكى دەرکردوو ھە زمانى كوردى ھە ژمار نە کریت، بۆیە من لیرەو ھە داوودەكەم لە بەر ئەو ھى كە بەرپز وەزیرى پەرۆردە لیرە یە. بە ھەمان شپۆ ھە برپارىكى ھەمان شپۆ ھە لە ھەرىمى كوردستان بكریت تا ئەو برپارەى بە غدا ھە ئە پەسیردى، چونكە دیارە بە غدا وای لپھاتوو ھە گەل ئیمە بە زمانى گفوتوگۆ تیناگات دە بییت بە ھەمان شپۆ ھەمان برپار بەریت، چونكە زمانى دایك لای ھەموو كەسێك پیرۆزە، ئەوان ھە قى خۆیانە ئەو ھە بکەن، چونكە بە زمانى دایكى خۆیان نازانن، بە ھەمان شپۆ ئیمەش لە ھەرىمى كوردستان دە بییت بە منالەكانى خۆمان بلپین كە كوردى زمانى دایكە نەك ھە رەبى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك چیا.

بەرپز چیا حمید شریف:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماو ھى دوو، سى پۆزە سنوورى دەقەرا زاخۆ ژ لای ھۆكۆمەتا توركى دیتە بۆم بارانكرن، گوندى (پەرەخى) بە ھەكى زۆر ژ گوندى ماو ھى دوو پۆزە دیتە سوتن، داخازا جە نابیت دكەم كو ئەو لیزنەى ھاتیبە راسپاردن بۆ سەرەدانا ھەندىك دەقەرى سنوورى بکەت، سەرەدانا گوندى پەرەخى بکەت و زەرەرو زیانى ھى گوندى ژ بپنە بەرچاف گرتن و خەلكى وى بپنە قەرەبوو كرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلئى ئیمە لیزنەى پپشمەرگەمان راسپاردوو، بەرپزتان یاداشتى بەدەنى بۆ ئەو ناوچانەى كە دەتانهوئى سەردانیان بکەن قبۆلە، فەرموو كاك ھپقیدار.

بەرپز ھپقیدار احمد سلیمان:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماو ھى ھىكى زۆر لە مەو بەر ھەر لە پەرلەمانى كوردستان پرسیار لە سەر لپبووردنى گشتى كرا، من لە گەل لیزنەى مافى مرۆف لە پەرلەمانى كوردستان قسەم كرددوو، سەردانى چەندین زبندانیمان كرددوو، دەلپن بە شپكى زۆرى ئەو خەلكەى لە ناو زبندانى چاكسازیا دەستگیركراو، یە ھى بە كەلكى ئەو دپت بگە پپتەو ھە ناو كۆمەلگا، خەلكیش ھە بوو ھە ناو بازارى ھە و لپر مىلى منیان گرتوو، ئیمە سولحمان كرددوو ھىچ موشكىلەمان نە ماو ھە خەلكەى ئیمە لە ناو سجن چاكبوۆتەو، ھىچ ھەنگاوێك ھە بوو كە پەرلەمانى كوردستان نامەى ناروو ھە بۆ بەرپز سەرۆكى ھەرىم، قسە لە سەر ئەو ھە بکەى زۆر سوپاس، ھەرو ھە زەختىكى زۆرىش ھە یە كە قەرارى وەزارەتى دارایی كە وتۆتە بواری جپبە جئ كرن یە ھى ژمارە ھىكى زۆرى ئەو خەلكە پە یو ھى كرددوو یاداشتیمان ئاراستەى جە نابت كرددوو لە سەر ئەو ھى كە ژن و ھاوسەر و ئەوانە، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

ئىمە ھېشتا ۋە ئالمان بۇ نەھاتتە ۋە، ئەمىر مۇتەبەئە دەكەين سەبارەت بە لىبوردنى گىشتى، ئىمە نووسراومان ئاراستەى لايەنە پەيوەندىدارەكان كىردوۋە، ئەنجوومەنى دادوۋەرى لەگەل دەستەى مافى مرۇف لەگەل سەرۆكايەتى ھەرىم ۋە ئالمىيان داوینەتە ۋە، تەنھا حكومت ماو، مۇتەبەئە دەكەين بۇ ئەۋەى ۋە ئالمىيان ۋە رېگرىن لە ۋە بارەيە ۋە كارى خۇمان بىكەين، فەرموو كاك شاخەوان.

بەرپىز شاخەوان رۇوف مصطفى:

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من قسەكانم كرا، پىشتىۋانى لە قسەكانى كاك بەلېن دەكەم، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كاك لقمان.

بەرپىز لقمان حمد حاجى (لقمان وردى):

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لاى ھەموو لايەك روون و ئاشكرايە كە (يەككىتى نىشتمانى كوردستان) لە ماوۋەى (۴۷) سالى تەمەنى خۇيدا يەككىك بوو لە ۋە ھىزە شۇرپىگىرپانەى كە گەۋرەترىن قوربانىدانى لە پىناۋ ئازادى و ئاشتى و بەرقەرار كىردى ئاشتى لە ھەرىمى كوردستان داۋە، وپراى ئىدانە كىردى تووندىمان بۇ كىردەۋەى تىرۇر كىردى عەقىد (ھاۋكار جاف) ھەموو ئەو تۆمەتەنەى كە لىرە ۋە لىرە لە سۇشال مىدىا ئاراستەى يەككىتى نىشتمانى كوردستان دەكىرپت رەتى ئەكەينە ۋە، ھەروەھا پىشتىۋانى لە براى بەرپىزمان كاك (زىاد جبار) سەرۆكى فراكسىۋنى يەككىتى ئەكەين، كە ھەر ئەمىر لىزەنە يەكى لىكۇلېنە ۋە لە لىزەنە تايبەتەندەكانى ناخۇۋ مافى مرۇف پىكېت، بۇ ئەۋەى بەوردى چاۋدىرى لىكۇلېنە ۋە كان بىكەن بەھىچ شىۋە يەك ئەم لىكۇلېنە ۋە ھەى كىردەۋەى تىرۇر كىردى ئەفسەرىكى ئازانسى پاراستن وزانىارى بەلارپىدا نەبرى و بۇ مەبەستى سىياسى و تەسفىاتى حىساباتى سىياسى بەكارنەھىنرپت، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېواز فائق حسىن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس كاك لقمان، ياداشتەكە تان گەپشتوۋە لەگەل بەرپىزان لە دەستەى سەرۆكايەتى قسەمان كىردوۋە، ئەمىر لىزەنەكە دروست دەكەين، فەرموو گولستان خان.

بەرپىز گولستان سعید حمد:

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماوۋەى دوو سالى رابردوۋا ئىمە بەدواداچوونمان كىردوۋە بۇ ئەو كىرپىكارانەى كە پاككەرەۋەن لە خەستەخانەى (كۆپە و تەقتەق)، دىيارە كە ئەمانە ماوۋەى رابردوۋش موۋچەكانىيان دوا ئەكەوت بەھۆى ئەۋەى كە ئەو كۆمپانىيەى ئەمانى گرتبوو بەكىر كە ئىش بىكەن لەو شۇپانە بۇ پاككەرنەۋە كىرپىكانى لەكاتى خۇيدا نەئەدا، بەھۆى ئەۋەى كە قەيرانى دارايى لە ھەرىمى كوردستان ھەبوو.

ئىستا حكومتەى ھەرىمى كوردستان ئىشى لەو كۆمپانىيە ۋە رىگرتوۋتەۋە لە بەرپىۋە بەرايەتى گىشتى تەندروستى كۆپە سەرىبەستى دابىنكىردى موۋچەى ئەو كىرپىكارانە ئەكىرپت، ماوۋەى دوو

مانگی رېکه ئه و بهرپوه بهرايه تيبه نه يتوانيوه كرې ئه و كرېكارانه دابین بکات، ئيمه به ياداشت
ئهمرؤ ئاماده مان کردووه ئاراسته ي بهرپزتانى دهکين، هيوای ئه وه ئه خوازين که جه نابتان
موتابعین له سهرى، بؤ ئه وه ي کرې ئه و كرېكارانه بدرئ و ئه و کيشه يان حهل بيت، زؤر سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس، فهرموو كاك هه لکه وت.

بهريز هه لکه وت انور خليفه:

بهريز بهريز سهروكى په رله مان.

من داواكاريبه کم هه يه ئه گهر بکريت، ئه و ئه ندام په رله مانانه ي که سه وتيان به درپزبوونه وه ي
خولى په رله مان نه دا، مافى ئه وه يان نه بيت خويان جارېکيتر له دواى به روارى ۲۰۲۲/۱۱/۶
بگه رپنه وه ناو هولى په رله مان، خالېکيتر ئه گهر بکريت داواكارم ئيمه ش وه کو ئه وه ي که خه م
خوربين بؤ لايه نى خه لکی که مده رامه تى کوردستان با نيوه مووچه وه گرین و ئه و نيوه
مووچه شمان بده ين به پرؤژه ي تايبه ت بؤ قه زاو ناحيه کان، زؤر سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس، فهرموو كاك نزار.

بهريز نزار مه لا عبدالغفار:

بهريز بهريز سهروكى په رله مان.

به ناوى خواى گه وره، ئه م قيديؤيه و ئه م ويئانه له لايه ن چه ند گه نجېكى دلسؤزى سنوورى
مه نتيقه ي مه له كان بؤمان هاتووه، که داواده کن رېگرى بکريت له به رده م دار برين له ئيستادا له
گوند نشينه كان خه ريکه دار برين زؤر په ره ئه سينيت، به تراکتور، سه ياره ي باره لگرى گه وره
داره كانى ته ر ده برن، وه کو دارگويز و دار به روو ئه مانه، ئه مه ش كارېگه رى ده كاته سه ر ژينكه ي
هه ريمى كوردستان، وه ده كرېت ئه مه ديارده ي ئه وه يه که نه وت له ناوچه شاخاوييه كان
دابه شبكرېت، بؤيه لپره داواده کم هه رچى زوه نووسراويك ئاراسته ي حكومه ت بکه ين، بؤ
دابه شکردنى نه وتى سپى به سه ر گوند نشينه كان، له به ر ئه وه ي به ره و وه رزى سه رماو سؤل
ده چين، زؤر سوپاس.

بهريز د. رپواز فائق حسين / سهروكى په رله مان:

سوپاس، فهرموو كاك ازاد.

بهريز ازاد اكرم بهرام:

بهريز بهريز سهروكى په رله مان.

له و ياسايه ي په روه رده دوو نوقته گه رام جيم نه كرده وه، بؤيه ئيستادا داواده کم جه نابى
وه زيريش لپره يه.

يه كه م: حسه ي زمانى توركمانى که زمانى دايكمانه زؤر كه مه له پؤلى (۱، ۲، ۳)، زياد بکريت و
بيتته زمانه كى ئه ساسى، له ده رچوون يه عنى وه ك بيركارى و ئينگليزى و كوردى، ئه وه هه تا
ئيستاده كرايه داواده كه ين.

دوووهم: له بهر ئه وهى حسه ى پۆلى (۱۲) زمانه كان جاران ده كرىت، زمانه كان جارانى چوار ده كرىن مه سه له ن زمانى عه ره بى و كوردى، داوا ده كه ين زمانى توركمانى بېته چوار حسه، چونكه له معده دل ته ئسپر له معده لى مه كته بى توركمانيه كان ده كات.

ئه گه ر بشلپن كو ده بېتن جپى حسه ى نابېته وه ده تانين حه فته ى دوو رۆژ يه ك ده رس زياد بېت مه سه له ن شه ممه و يه ك شه ممه بېته حه وت ده رس، زۆر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه رۆكى په رله مان:

سوپاس، فه رموو كاك رزگار.

به رپز رزگار محمد محمود:

به رپز به رپز سه رۆكى په رله مان.

سه باره ت به هپزه كانى پيشمه رگه ئه مه وپت قسه بكه م، ئه م په رله مانه ى به رپزه ى كوردستان چه ند ياسايه كى ده ركردوو به بۆ خزمه تكدنى پيشمه رگه، به لام به داخه وه به برپارو رپنمايى ئه و مافانه راگيراوه، بۆ نموونه ئه و ئه فسه رانه ى كه زياده ميلاكن له وه زاره تى پيشمه رگه تا ئىستا كه ته رقيه يان بۆ نه كراوه، وه ئه فسه ره كانى هپزه كانى (۷۰، ۸۰) ته رقيه يان بۆ ده كرىت كه زياده ميلاكشن و مه كانه يان نييه به داخه وه يه عنى ئه مه حه قوايه زياتر وه زاره تى پيشمه رگه گرنگى به وه بدات نه كو هپزه كانى (۷۰، ۸۰) ته رقيه يان مافه كانى ئه فسه ره كان بدن و وه زاره تى پيشمه رگه بۆيان نه كات.

بۆيه ئيمه چه ند جارپكيش له ليژنه ى په روه رده ئه و داواكار به مان كردوو كه ئه م مافانه په رله مانى كوردستان رپكبخستوو به بۆ هپزه كانى پيشمه رگه، به لام به برپار و به رپنمايى رپگيراوه. به لام داوامان كردوو، به لام ناچپته بوارى جپبه جئ كردنه وه، بۆيه داوا كه ين له سه رۆكايه تى په رله مان يه عنى ئيمه پيشتريش هه ر له ليژنه ى پيشمه رگه داوامان كردوو، زۆر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه رۆكى په رله مان:

سوپاس، فه رموو كاك حكمت.

به رپز حكمت محمد عبه زيد:

به رپز به رپز سه رۆكى په رله مان.

پشتگيرى له قسه كانى كاك چيا ده كه م، نوқта دوپش من دقپتن ليژنا ته ندروستى بپته هه لپه ساردن بۆ هه نده ك كو ديف چوونه كا لسه ر هه نده ك بابته تى په نجه شيرئ بكه تن، محافه زا ده وكى گه له كا زنده بووى، تايبه ت ئيدارا سه ره بويا زاخو ئه ف سالا رپزا سه ره تانى گه له گه له زياده بووى، حه زدكه م كو ديف چوونه كا بابته تى بپنه كرن، سه به ب ژى ئه وه بپره نه فتى كو ده قه را زاخو فيلته ر نين يه عنى ب شيويه كه ته ندروستى، وه پيويسته دار بپنه چاندى و پيويسته ئه و كه سى كو دپنه سه ره تا دگرپتن ژلايى وى كۆمپانيا بپنه خه رجكردنيا ئه و كۆمپانيا بداتن، زۆر سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه رۆكى په رله مان:

سوپاس فه رموو كاك جلال.

بەرپز جلال محمد عبدالله:

بەرپز بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

وہك كاك ھېقىدار باسكىرد بەراستی بەندكراوہكان داواكارى گشتى، كه گۆتتان نوپنەر يەعنى لىژنە لە دەستەى مافى مرؤف، لە داواكارى گشتى، لە سەرۆكايەتى ھەرپم، لە حكومت، ئەو لىژنەيەى كه دەست بەكار دەبیت دەسەلاتى ئەوہى دەبیت لىبووردنى گشتى دەركات يان تايبەت دەركات، لەوہ پشتگىرى قسەكانى كاك ھېقىدار دەكەم، ئەوہ پتر پشتگىرى قسەكانى كاك بەھمەن دەكەم، سەبارەت بە وانەى كوردى كه حىساب ناكړت، يەعنى جەنابى وەزىر من دوپننى كۆمىنتەكم خویندەوہ كه لەگەل وەزىرى پەروەردەى عىراق لەسەر خەتە، عەرەب خوڤان مەسەلپكيان ھەيە دەللى (السن بالسن والعين بالعين)، شتىكى ئاواپە ھىوادارم ئەوہ تەتبيق بكړئ، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، تەنھا پەرلەمان ئەتوانى لىبووردنى گشتى دەركات بەرپزان، ئەویش بە قانون، دەست بەجىبەجى بركەى دووہمى بەرنامەى كار دەكەين، (كاك ياسين، كاك ذكرى، لەنجە خان)، فەرموو كاك ياسين.

بەرپز ياسين خضر طه:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناوى خواى گەورەو مېھرەبان، ماوہيەكى زۆرە چەند سألە چەند پارچە زەوويەك لە ھەشتى ھەسارۆكان دابەشكراون، ھەندىكيان كراون بە (۱۲۵م)، يەعنى ھەمووشيان خەلكى فەقىر كړيوويەتى، ئىستا ئەو خەلكە فەقىرە ناتوانى (۱۲۵م) بىكات بە خانوو، بۆيە داوا لە بەرپزت دەكەم لىژنەيەك راسپىرى لىژنەى شارەوانى كاك لقمان، راسپىرى يەعنى كېشەى ئەو ھاوالاتيانە گەلپك زۆرە يەعنى يەك نىيە و دوو نىيە ئەو خەلكە ھەمووى راوہستاوہ كەس نازانپت نە بىفرۆشى نە دەفرۆشى نە دەكړتە خانوو، بۆ ئەوہى بۆيان يەكلا بىتتەوہ، يەعنى ناكړت ئەو خەلكە مووستەحەقە ھەر ھەمووى بەديار ئەو زەويەوہ دانىشپت، خالپكىتر ماددەيەك ھەيە ئىستاكە لە (تەماتە و خەيار و بامىيە) ئەوانە دەدړت پى دەلپن پړوتين، جوتيارەكان زۆرى ئەو پړوتينە بەكاردين، ئەو پړوتينەش زۆرى دەبیتە ھۆى ئەوہى كه ئينسان تووشى سەرەتان كات، بۆيە داوا لە بەرپزتەن دەكەم كه لىژنەى كشتوكال راسپىرن سەردانى وەزارەتى كشتوكال بكات، ئەو دەرمانانە قەدەغە بكړت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەللى بەرپزان ئەندامانى بەرپزى پەرلەمان ھەموو ئەو قسانەى لەناو ئەو ھۆلى پەرلەمانە ئەيكەن، بە نووسراو و ياداشت نەيدەنە دەستەى سەرۆكايەتى جىناگړت و ھەر ئەم دەقەيەو دەپوات، داواتان ليدەكەم بە ياداشتى فەرمى بیدەنە دەستەى سەرۆكايەتى، فەرموو لەنجە خان.

بەرپز لەنجە ابراهیم عبدالرحمن:

بەرپز بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ئەگەرچی قسەكەى من لەلای بەرپزىم كاك بەهمەن كرا پشٹیوانى لیدەكەم، بەلام ئیزافە یەكەم هەیه، وپرای دەست خۆشیمان لە بەرپز وەزیری پەروردە كە راستە و خۆ هاتە سەرخت، كاتیک كە قەراریكى نادەستوورى بەرامبەر بە زمانى كوردى و وەزیری پەروردە وەزارەتى پەروردە، پيوستە پەرلەمانى كوردستان لە و پيشيلكارىیە نادەستوورىانەى بەرامبەر هەرىمیش رۆلمان هەبیت، لۆ بەرەنگار بوونە وەیان بەتایبەت لەلایەن لیژنە پەيوەندیدارە كانه وە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو كلارا خان.

بەرپز كلارا عودیشو یعقوب:

بەرپز بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

دوھى رۆژەكا خەمناك بوو بۆ گەلى مە، كو هەشت كەس خیزانەك بوونە قوربانى و خراب بوونا خزمەتگوزارى و رپگ، وەلقیرا ئەو رپگ ناھى بونە رپگ مردنى، سنورى ئیدارا حكومەتا عیراقییه قیرا من دەنگى خو ژ پەرلەمانى كوردستانى، گەھینمە حكومەتا عیراقى بەرپرسيارەتیا خو راگەھیتن بەرامبەر ھاوڵاتیان، وە ئیدى ئەف رپگا بێتە چيكرن ب شیوہیەكى هیمندا خەلك بەیت و بچیتن ب شیوہیەكى درست كارا وان بەیتە پاراستن، ناھى فراكسیونا خو و ناھى گەلى كلدانیا سریانى ئاشوورى، سەرە خوشیى خو دگەھینمە كو گەلى ئەرمەن، دوماھيك نەخۆش بن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

داوا لە بەرپزان لیژنەى پەروردە دەكەم بێنە شوینی خۆیان، فەرموون، فەرموو كاك ذكرى.

بەرپز ذكرى احمد اسماعیل:

بەرپز بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

بناھى خوای مەزن و دلۆقان، راستى دوو بابەتان بەعسكەم، بابەتى ئيكي خانەنیشا هیزا ناخۆ دەمەكى دیرژە پەرلەمان چاوەرپیە حكومەتا هەرىما كوردستانى هەتا نوکە نەھناردیە پەرلەمانى كوردستانى، راستى ئەركى پۆلیسا، ئەركى ئاسسايشە، ئەركى مرورى، ئەركەكى زۆر زۆر قورسە، بۆ هەبیتە تا حكومەتا كوردستانى جان نییە، پشتى سى سالە هیزا ناخۆ دوو سەدو بیست هەزارا خانەنیش ببن، پيوستە بزوترین وەخت حكومەتا هەرىما كوردستانى ئەف پرۆژە یاساين بنیڕیتە پەرلەمانى كوردستانى، دا یاسایەكا شایستەى خزمەتا هیزا ناخۆ دەربكەین.

بەرپز د. رپواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس، دەست بە جیبەجى كردنى برگەى دووھى بەرنامەى كار ئەكەین، كە بریتییه، ئى باشە بە یاداشت بیدەنە سەرۆكایەتى چى بوئ وادەكەین، ئەزانى بەرپزان ئەندامانى بەرپزى پەرلەمان، لەھەر دانیشتنیكى پەرلەمان بیست و پینچ ئەندامى پەرلەمان قسە ئەكاو بەس قسە بكات و برۆا، دەروا، یەعنى ئەو بۆ راي گشتیش بۆ بەرپزبشتان قسە كردن بەس بۆ ئەو دەقەیه،

بۇ راگەياندنە ئەتانەئى ئىشى لەسەر بىكرىت ئەبىت ياداڭتەمان بەئى، بەئى سوپاس، كاك حكمت گيان بەس بىنووسەو بەماندەئى بەسەرچاۋ، فەرموون ماددەى (۱۶۷)، فەرموو كاك عبدالسلام.

بەرىز عبدالسلام عبدالله حسن:

بەرىز بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

دەروازەى پىنچەم:

حوكمە دارايى و گشتىبەكان.

بەشى يەكەم:

حوكمە دارايىبەكان.

تەوهرى يەكەم: داھاتەكانى وەزارەت ماددەى (۱۶۷)، داھاتەكانى وەزارەت پىكدىت لە:

۱ - بەشە بوودجەى وەزارەت لە بوودجەى گشتى ھەرئىم.

۲ - داھاتى فرۆشتىگانى دامەزراۋە پەرورەدەى و فېرکردنە حكومىبەكان.

۳ - يارمەتى و دىيارى بەخشىن و ئەو سپاردانەى كە دەرىت بە وەزارەت بەمەبەستى

دروستکردنى تەلارى دامەزراۋەى پەرورەدەى و فېركارى يان گەشەپىدان يان فراوانکردن يان

نۆزەنكرندەو يان دابىنكرندى پىداوئىستىبەكانىان.

۴ - ھەر داھاتىكى دىكە، كە بۇ وەزارەت و دامودەزگانى بەپىي ياسا بەركارەكانى ھەرئىم

دادەنرىت.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

بەئى بەرىزان، كى قسە ئەكات لەسەر ئەم ماددەبە؟ فەرموو كاك رىبوار.

بەرىز رىبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرىز بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

بەناۋى خواى گەورەو مېھرەبان، من دوو پىرسىار ئاراستەى بەرىز وەزىرى پەرورەدە ئەكەم،

يەكەم: ئايا بەشە بوودجەى وەزارەتى پەرورەدە چەندە؟

دوۋەم: لە خالى سىبەم باس لە يارمەتى و دىيارى و بەخشىن ئەكات، ئەگەر روونكرندەو بەكەم

بۇ بەدەن كە كىن سەرچاۋەكانى ئەم دىيارى و بەخشىنە؟ كىن ئەو رىكخراۋانە؟ كىن ئەو

كەسايەتبانە؟ ئەگەر روونكرندەو ھەبىت لەو بارەبەسە سوپاسىان ئەكەين.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

زۇر سوپاس، ماددەى (۱۶۸) بەرىزان فەرموون، فەرموو كاك عبدالسلام.

بەرىز عبدالسلام عبدالله حسن:

بەرىز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۶۸)، ئەو بابەت و كەرەستەو ئامپىرانەى كە وەزارەت بەمەبەستى پەرورەدەو فېرکردن

ھاوردە دەكات، يان ئەوانەى بۇ ئەو مەبەستە بۇ وەزارەت دەبەخشىن، لە رەسمە گومرگىبەكان

دەبەخشىن.

بەرىز د. رىواز فائق حسىن/ سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەبە لەسەر ئەم ماددەبە؟ فەرموو كاك ھىقىدار.

بەريز ھىقىدار احمد سلیمان:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

والله ھەر لەسەر ئەو ماددەيە، بەريز وەزىرى پەرورەدە، دوینی برادەرەك لەو ھەولپەرە برادەرەك

ملى منى گرت لە شارى بەحرە.....

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى ماددەى (١٦٩) بخویننەو.

بەريز ھىقىدار احمد سلیمان:

.....ئاخر دەبیت قسەكە بگاتە وەزىرى پەرورەدە.....

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ئاخر پەيوەندى بەو ماددەيە ھەيە؟

بەريز ھىقىدار احمد سلیمان:

پەيوەندى بە پرۆسەى خویندەو ھەيە، ئیستا ئەو قانونە ھەمووى خویندەو ھەيە.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ئىستا ئەتەوئیت حەل بىت، برۆابكە وەرە لەگەلى باس بكە وا باشتەر حەل دەبیت، ئابیت لەناو

ماددەيەك قسەيەكى تر بکریت، ماددەى (١٦٩) بخویننەو، ماددەى (١٦٨) پوونە باسى چى

ئەكات، بەلى ماددەى (١٦٩) بخویننەو، فەرموو گەلاويژ خان.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (١٦٩):

وہزارەت لەرپىگەى رینمايەو ھەيە کە وەزىرى دەريدەكات مافی وەرگرتنى پەسىمى لەو کارو

خزمەتگوزارىانەى خوارەو ھەيە.

١- ھاوتاکردنى برۆانامەكەکان.

٢- وردبىنى کردنى بەلگەنامەو وەرگىرانیان.

٣- وینەى زیادەى بەلگەنامەکان.

٤- پرسووماتى پیدانى مؤلەت و نوئیکردنەو ھەيە مؤلەت و گواستەنەو ھەيە دامەزراو ھەيە ناھکومى و ناو و

گۆرپىنى دامەزراو ھەيە ئەو خزمەتگوزارىانەى دیکە، کە پەيوەندىيان بە دامەزراو

ناھکومىيەکانەو ھەيە لە خستەى ھاوپىچدا ھاوون.

٥- بەژداربوون لە تاقیکردنەو ھەيە دەرەكیيەکان.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (١٦٩) كى ئەيەوئیت قسە بکات؟ بەلى، (سەوسەن خان و د.رېبوار). فەرموو سەوسەن

خان.

بەريز سەوسەن محمد ميرخان:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

من پيشنيار دەكەم كە برگەيەك زيادبکریت، برگەى شەشەم، كە سوکاری شەھيدان و جینۆساید

کراوان و زیندانیانى سىاسى لەو رەسمە بيەخشرین، زۆر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو رېبوار.

بەريز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ويپراي پشتيوانيم بۇ قسەكانى خاتوو سەوسەن سەبارەت بەوھى كە كەسوكارى شەھيدان بىە خشرين لە و رسوماتانە، ھەلبەتە من جەخت ئەكەمەوھ لەسەر داواكارىيەكم كە لە دانىشتنەكانى رابردووش تەرحم كرد، ئاراستەى بەريز وەزىرى پەرورەدەم كرد، بەريز وەزىرى پەرورەدە ئەوئيش ئەوئيش كە، ئەو پيئماييەى دەرچووھ لە وەزارەتى پەرورەدە سەبارەت بە ئەزموونە دەرەكبيەكان پيگري دەكات لەوھى كە قوتابى يان خويندكار بتوانى بخوينت، بۇچى ستەم لە قوتابى بكرت؟ قوتابىيەك ئەگەر تواناي دارايى باشە بچيت لە خويندنگەيەكى ناحكومى بخويت ئەھلى، بۇچى پيگەى لى بگيرت؟ بۇيە زۇريك لە كەسوكارى قوتابيان و خويندكاران داوايەكيان ئاراستە كردووين، ئيمەش ليرەوھ ئاراستەى بەريز وەزىرى پەرورەدەى دەكەى.....

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

پەيوەندى بەو ماددەيەوھ ھەيە؟

بەريز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

.....بەلى پەيوەندى بەوھوھ ھەيە، پەيوەندى بە خالى پيئنجەمەوھ ھەيە كە باس لە ئەزموونى دەرەكبيەكان ئەكات، زۇر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى زۇر سوپاس، ماددەى (۷۰) بخويننەوھ، فەرموو گەلاويژ خان.

بەريز گلاويژ عبید عثمان:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۰)، وەزارەت بە ھەماھەنگى لەگەل وەزارەتى دارايى و ئابوورى، برى كرى وانه بيژى لە دامەزرانە حكومىيەكاندا ديارى دەكات، زۇر سوپاس.

بەريز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەسەر ئەم ماددەيە قسە ئەكات؟

ئەو بەريزانەى لەسەر ئەم ماددەيە قسە ئەكەن، (كاك لقمان، كاك عثمان سيئدەرى، كاك عباس، خديجە خان، كاك جەلال، گولستان سعید)، فەرموو گولستان خان.

بەريز گولستان سعید حمد:

بەريز بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە كرى وانه بيژى ئيمە لە رابردووا ئاماژەماندا بە ھەنديك كەموكورى و وەزەى مامۇستاي وانه بيژى، ئەگەر برپارە ھەر بەوانە بيژى بميننەوھ، من داواكارم ھەر ليرەدا ھەنديك خال زيادبكرت، وەك خەرچكردى دەرمالەى ھاوسەرگيرى، دەرمالەى منال، دەرمالەى وانه وتنەوھ، يەئنى بۇ ئەوھى ھيچ نەبيت تۇزيك رەوشيان بگاتە ئاستيک وەزەيكى شايستە بيت بۇ ئەوان، وە بتوانن قەرەبووييک بە وەزەى مامۇستاي وانه بيژى بيننەوھ، زۇر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو عثمان.

بەرپىز عثمان كرىم سوارە (عثمان سىدەرى):

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

من پىم وايە كە بەم شىۋەيەى لىبكرىت، وەزارەت ھەماھەنگى لەگەل وەزارەتى دارايى و ئابوورى برى كرىى وانە بىژى لە دامەزراوە حكومىيەكاندا ديارى دەكات بە مەرجىك لەگەل ژيانو گوزەرانى كەسەكاندا بگونجىت، ھەروەھا تىبىنىيەكى تىشىم ھەيە، لەوانەيە پەيوەندى بەمەو ھەيە ئەگەر جەنابت مۆلەتم بەدى، ديارە بەو پىيەى كە سكالايەكى زۆرمان بۆ ھاتوو ھەسەر مۆلەتى دايكايەتى بەتاييەتى مامۆستايانى وانەبىژ و مامۆستايانى گرىبەست كە بىست و ھەوت رۆژە زۆر كەمە، بۆيە داواكارم جەنابى وەزىر، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

لەگەل جەنابى وەزىر قسە بكە، كاك عثمان، دەستت خۆشپىت، بۆيە تكادەكەم تاييەت بەو ماددەيە قسە بكەن، جەنابى وەزىر لىرەيە دواى ئەتوانى وەلامى پرسىارەكانى تىزان بداتەو، فەرموو خدىجە خان.

بەرپىز خدىجە عمر طە:

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

والله من ئەو ماددەيەم پىن زيادە، چونكە ئىمە لە ماددەى (۷۲) باسى ئەو بابەتەمان كىردبوو لە پىرۆژەكەدا ھاتوو كە دەلپت وەزارەت بە ھەماھەنگى لەگەل وەزارەتى دارايى برى كرىى وانەبىژى ديارى دەكات، نازانم دووبارە بۆچى چ پىيوستىيەك دەكات دووبارە لىرە ئەم ماددەيە وەكو ماددەيەكى سەربەخۆ باس بكرىت، چ جياوازييەكى ھەيە لەگەل ماددە (۷۲)، كە لەوئىش ەينەن باسكراو، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك جلال.

بەرپىز جلال محمد عبداللە:

بەرپىز بەرپىز سەرۆكى پەرلەمان.

مەسەلەى وانەبىژى، ئەگەر وەزىى حكومەتى ھەرىم لە داھاتوو باش بىت، ئەو ئەو وانە بىژانە دەبنە گرىبەست، ئەولەويەت لەبۆ ئەوانەيە يان بۆ ئەوانەى پىشتر گرىبەست نەبوو، مەوزووئىكى زۆر مووھىم دوئىنى مامۆستايەك تەلەفونى كىرد لە گوندىكى دەورووبەرى كۆيە، دەلپت ئىمە چوار بىروانامەى بە كالۆرىۆسما ھەيە، وانەبىژيان بۆ دامەزراوندوويەنە لە دەرەو ەيىن، چوار رۆژىكە دەبىتە باران و رىگا دەگىرىت دوو، سى ھەفتە لەوانەيە باران بىارىت و نايەن بۆ شوئىنەكە، دەلپت ئەولەويەت باشتىرە ئىمە بىن لەو گوندە، بىروانامەى بە كالۆرىۆسما ھەيە لە شوئىنى ئەوانە وەكو وانەبىژ دامان بىن كە وەزىكى باش ھەل دەكات، زۆر سوپاس.

بەرپىز د. رېۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك عباس.

بهريز عباس فتاح صالح:

بهريز بهريز سهروكي په رله مان.

سه بارهت به مادهی (۱۷۰)، وهزارهت به هه ماههنگی له گه ل وهزارهتی دارایی و ئابووری بری کرپی شایسته و دهرمالهی هاتووچوی وانه بیژنی دیاری دهکات، من پیم باشه ئاوی لیبرکریت، زور سوپاس.

بهريز د. ریواز فائق حسین/ سهروكي په رله مان:

زور سوپاس، فهرموو لقمان.

بهريز لقمان حمد حاجی (لقمان وردی):

بهريز بهريز سهروكي په رله مان.

سه بارهت به مادهی (۷۰)، لای هه موومان روونه که ماموستای وانه بیژ مه غدوره، نه و به شه پارهیهی که له بهرامبهر وانه وتنه وه پیی ئه درپت به شی ماندوو بوونه که و بهرامبهر ماندوو بوونه که ی نییه، بویه پشتوانی له پیشنیاره که ی برای بهريز کاک عباس ده که م، زور سوپاس.

بهريز د. ریواز فائق حسین/ سهروكي په رله مان:

مادهی (۱۷۱)، بخویننه وه بهريزان، فهرموو روژان خان.

بهريز روژان ابراهیم علی:

بهريز بهريز سهروكي په رله مان.

مادهی (۱۷۱):

۱- هه رکه سپک دامه زراوهیه کی په روه ردهی و فیگردن بئ بهرامبهر دروست بکات و بیبه خشیت به وهزارهت له بریکی باش ده به خشریت که هاوتای (۲۰%) له سدهی تیچووی دامه زراوه که بیت. ۲- دامه زراوهی ناحکومی قازانج نه ویست مافی لیخوشبوونی له باج به پیی یاسا بهرکاره کان هه یه، زور سوپاس.

بهريز د. ریواز فائق حسین/ سهروكي په رله مان:

کئ قسه ی هه یه له سهر نه م مادهی؟ نه و بهريزانه ی له سهر نه م مادهیه قسه یان هه یه، (کاک لقمان، کاک چیا). فهرموو کاک چیا.

بهريز چیا حمید شریف:

بهريز بهريز سهروكي په رله مان.

نه ف ماده من زور پی باشه، بهس برگه ک بینه لی زیده کرنی، که سپک کو دامه زراوه یی په روه ردهی دروست بکهت، نازاد بیت له دهستنیشان کرنا ناقیت وی دامه زراوی نه ف هه قه بیته وی دامه زراوی، نه و که سی که قوتابخانه کی چیکریت هه ر ناچه کی که نازادییه وی بیت لسهر وی قوتابخا دانیت، زور سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو كاك لقمان.

بەرپز لقمان حمد حاجى (لقمان وردى):

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۷۱)، من تېبىنىيەكم ھەيە لەسەر بېرگەى دووھم، دامەزراوھى ناھكۆمى قازانچ نەويست مافى لىخۆشبوونى لە باج بەپىسى ياسا بەركارەكان ھەيە، زۆرجار ئەو دامەزراوانەى كە بەناوى قازانچ نەويست دەكرېن لە ھەريمى كوردستان، لە راستيدا دامەزراوھى (۱۰۰%) قازانچ ويستن، بۆيە ئەبىت ئەمە كۆمەلېك مەرج و پيوەر دابنرېت بۆ ئەوھى ئەم بېرگەيە و ماددەيە بە خراپ بەكارنەھيندرېت دواتر بۆ مەبەستى بازركانى، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۷۲)، بخويننەو بەرپزان، فەرموو رۆژان خان.

بەرپز رۆژان ابراھيم على:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۲):

ئەو پەسم و سزا كارگېرى و كرېيانەى كە وەزارەت وەريان دەگرېت، لە ئەژميرېكى بانكى تايبەت بە وەزارەت كۆدەكرېنەو و تەنھا بۆ دروستكردن يان نۆژەنكردنەوھى تەلارى قوتابخانە يان پيداويستى دامەزراوھى حكومىيەكان يان پاداھتى مامۆستايان و فەرمانبەران بەكاردەھيئرېن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۷۲) كى قسەى ھەيە؟ ئەو بەرپزانەى لەسەر ئەم ماددەيە قسەيان ھەيە، (خديجە خان، شنۆ خان، كاك لقمان، شيرين خان)، فەرموو خديجە خان.

بەرپز خديجە عمر طە:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

والله من بەس تېبىنىم كرد، لە چەند ماددەى پيشووترېش باسى رسوماتەكان دەكات كە لە خستەى ھاوپېچدا ھاتوو، بەس ھيچ خستەى ھاوپېچمان نەديتتيە كە ھاوپېچ كرابېت لەگەل پرۆژە ياسايەكە، نازانم نەمبينيوھ ئەو رسوماتانە چين لە خستەى ھاوپېچ، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، بيدايەت لەگەل پرۆژەكە ھاتوو خديجە خان، فەرموو كاك لقمان.

بەرپز لقمان حمد حاجى (لقمان وردى):

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۷۲)، من پيم باشە ئەو رېژەيەى ديارى بكرېت بە كراوھى نەبېت، رېژەكە (۲۵%) بېت، (۳۰%) بېت، رېژەكە ديارىكراو بېت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسېن / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو شنۆ خان.

بەرپز شىنۆ اشقى عبدالله:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

پشتىوانى قسەكانى كاك لقمان دىكەم، كە رېژەيەك ديارى بىكرىت لە نىوان (۲۵%) بۇ (۳۰%)، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، فەرموو شىرىن خان.

بەرپز شىرىن يونس عبدالله:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

منىش پشتىگىرى قسەكانى شىنۆ خان و كاك لقمان دىكەم، دەلى ئەو رىسم و سزا كارگىرى و كرپپانەى كە وەزارەت وەريان دىگرىت و لە ئەژمارى بانكى تايبەت بە وەزارەت كۆدەكرىتەو، بەرپزەى ۳۵%، پىشنىار دىكەم وى لىبىكرىت ۳۵% بۇ دروستكرىدى يان نۆژەنكرىتەو تەلارى قوتابخانە، ۳۵% بۇ پىداوىستى دامەزراوە حكومىيەكان، ۳۰% بۇ پاداشتى مامۇستايان و فەرمانبەران، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۷۳) فەرموو بىخوئىنەو، فەرموو حىببە خان.

بەرپز حىببە سعید ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۳):

دامەزراوە پەروەردەى و فېركارىيەكان دەتوانن يارمەتى دارايى و بەخشىنەكان وەرىگرن، بەمەرجىك لە ژىر چاودىرى و دارايى بەپى رېنمايىەكانى وەزارەت بىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۷۳)، كى قسەى ھەبە لەسەر ئەم ماددەى؟ (د. رىبوار، كاك جلال، سەوسەن خان)، فەرموو كاك جلال.

بەرپز جلال محمد عبدالله:

بەرپز بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆرجار دامەزراوە پەروەردەى و فېركارىيەكان يەئنى ئەوانەى ناكومىيە دەتوانن ئەو يارمەتوانە وەرىگرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو سەوسەن خان.

بەرپز سەوسەن محمد مىرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

كە دەلىت دامەزراوە پەروەردەى و فېركارىيەكان دەتوانن يارمەتییە دارايى و بەخشىنەكان وەرىگرن، بەمەرجىك لە ژىر چاودىرى، لە ژىر چاودىرى وەزارەتى دارايى يان وەزارەتى پەروەردە، پىويستە لىرە ئاماژەى پىبدرىت بۇ ئەو پوونبىت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

سوپاس، فەرموو رېبوار.

بەرپز رېبوار عبدالرحيم عبدالله:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

له ماددهى (١٦٩)، يارمه تيبه داراييكان و به خشينه كان ، به وهزارهتى پەروەردە سپېردراوه، به لام لهو ماددهيه هاتوووه دامه زراوه پەروەردەيه و فيركاريش دهتوانى ئهوه وهگرپت ئهگر برپاره وهگرپت ئايا دوايه ئه و داهاته چى ليدەكات، ئايا دامه زراوه كان حەقى تەسەروفیان ههيه يان وهزارهتى پەروەردە حەقى تەسەروفى ههيه، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

ماددهى (١٧٤) فەرموو بېخویننهوه، فەرموو حسيبه خان.

بەرپز حسيبه سعيد ابراهيم:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

تهوهري دووهم: حوكمه گشتيبه كان ماددهى (١٧٤)، وهزارهت مافى ناردنى نيردهى زانستى بو دەرەوهى هەریم و پیشوازيکردنى نيردهى زانستى له دەرەوهى ولات ههيه بهپيى ياساو رينمايهه کارپيکراوه كان، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

ماددهى دواى ئهوه مان بو بخویننهوه، فەرموو گولستان خان.

بەرپز گولستان باقى سليمان:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

ماددهى (١٧٥):

يهكهه: شكوى دامه زراوه پەروەردەيه و فيركاريبه كانى هەریم له سنوورى ياسادا پاريزراوه، ناپيت هيزه كانى ئاسايشى ناوخو بهبى پرس بچنه ناو حەرهميان تهنها لهو بارهه نهپيت، تاوانپكى بينراوه ههپيت لهسەر داوايه بهرپوه بهرايه تى دامه زراوه كه يان پشتبهست به فرمانى دادوهر بپت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرله مان:

لهسەر ماددهى (١٧٥) كى قسهى ههيه بهرپزان؟ كاك ازاد دهزانم، بهس با ته نزيه كهم ئهوانهى لهسەر ماددهى (١٧٥) هه يانه ناويان بنووسين، دواى ئهگه پرينهوه دهرهت به تو ئهدهين له ماددهى (١٧٤) قسه بهكهى، فەرموو گولستان خان.

بەرپز گولستان باقى سليمان:

بەرپز سەرۆكى پەرله مان.

٢-دهستدریژی کردنه سەر ماموستا له کاتى جيبه جى کردنى ئهركه كهى يان بههوى وهزيفه كهيبهوه، به بارى توندكارى سزاي دهستدریژی کردنه سەر فرمانبهرى دهولت داده نيرت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەوانەى لەسەر ماددەى (۱۷۶) قسەيان هەيه با دەست بەرزكەنەو، تا ناويان دەنووسرېت؟ كاك ازاد لەسەر ماددەى (۱۷۴) قسە بكە فەرموو كاك ازاد.

بەرپز ازاد اكرم بهرام:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لە ماددەى (۱۷۴)، ئەگەر زيادبكرېت رەچاوى پيڤكهاته كانيش بكرېت، چونكە دەلېت وەزارەت مافى نېردەى زانستى بۆ دەرەوہى هەريم هەيه، رەچاويكيش بۆ پيڤكهاته كان دابنرېت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

ئەو بەرپزانەى لەسەر ماددەى (۱۷۵) قسەيان هەيه، (كاك عباس، كاك مەلا ناصر، سەوسەن خان، كاك جەلال، روبينە خان، كاك لقمان)، فەرموو كاك عباس.

بەرپز عباس فتاح صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

لەبەر ماددەى (۱۷۵)، بړگەى يەكەم، من تەها ئەوہى دېرى ئاخيرى لەسەر داواى بەرپوہ بەرايەتى دامەزراوہكە، من بەرپوہ بەرايەتەكە بە باش دەزانم لەم بابەتە تەرك بكرېت، تەنھا پشتبەستن بە فەرمانى دادوہر تيدا بمينرېت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو روبينە خان.

بەرپز روبينە اويملك عزيز:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۵) دووى، بېژيت دەستدرېژى كردن بۆ سەر مامۆستا لە كاتى جېبەحى كردنى ئەركەكەى، وەكو دياربوو دوھى ژى لە راپۆرتەكا دياربوو، كو مامۆستايەكى دەستدرېژى كريبە سەر چەند مندال يان چەند قوتابى (۱۳۱)، ئەگەر نزانم درست بيت، ئايا راستە قانوون عقوبات و قانوون بەركارەكان عقوبەى هەيه و لەسەر وى ژى شمول بيتن، بەس لېرەدا پېويست بوو كو ئەو سزايە بيتە دياركرن، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو سەوسەن خان.

بەرپز سوسن محمد ميرخان:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

هەمان تيبينى روبينە خانم هەيه، چونكە ئيمە دەبينين يەعنى زۆر جار مامۆستاش دەستدرېژى دەكاتە سەر قوتابى، لەبەر ئەو پېويستە بړگەيەك زيادبكرېت بە بړگەى سېيەم بۆ ئەوہى مافى قوتابيش پاريزراو بيت، پشتيوانى روبينە خان دەكەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رېواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەرپزان ئەم دەستدرېژى كردنە مەبەستى تەعدايە، يەعنى تەعەدييە، تەعەدى بەو مەعنايە نا، مەعناى ليدان، پەلاماردان، فەرموو كاك ناصر.

بەرپز عبدالناصر احمد علی:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە (۱۷۵) حوکمە گشتییەکان بڕگەیی دووهم، دەستدریژی کردن بۆ سەر مامۆستا لە کاتی ئەرکەکانی یان بەهۆی وهزیفهوه باری توندی سزای دەستدریژی کردنە سەر فەرمانبەری دەولەت دادەنریت، بۆیە پێویستە ئەو کەسە دەستدریژی دەکاتە سەر مامۆستا سزاکە دیاری بکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

بەلێ بەرپزان، سزای فەرمانبەری دەولەت بە قانون ئەو کەسە کە دەستدریژی ئەخاتە سەر فەرمانبەری دەولەت دیاریکراوە، بەلام لێرە بۆ مامۆستا کراوە بە باری تووندکار، لەبەر ئەوە پێویست ناکات دیاریکەین، فەرموو کاک لقمان.

بەرپز لقمان حمد حاجی (لقمان وردی):

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددە (۱۷۵)، هەمان سەرەنج و تێبینی کاک عباسم هەیه، کە لەسەر داوای بەرپۆه بەرایەتی لابریت، هەروەها پشتیوانی لە پێشنیازەکەیی روبینە خان و کاک مەلا ناصر دەکەم، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو کاک جەلال.

بەرپز جەلال محمد عبدالله (جەلال پەریشان):

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

منیش پشتگیری هەموو ئەو بەرپزانە دەکەم، بەلام مامۆستا ئەوەندە پیرۆزە یەعنی لە سەرۆکی ولات و لە سەرۆکی هەرێم و لە بەرپز سەرۆکی پەرلەمان و لە هەموو ئەوانەیی لەو هۆلە دانیشتیە مامۆستای ئەزیز هەموانی پەرورده کردوو، بەراستی زۆر جار مامۆستا دەستدریژی دەکریتە سەر، بەلام لە رێی سولحی کۆمەلایەتی شتەکە بە دوو دەقە حەل دەکریت، ئەو کەسە تەعەدای کردوو جەزای خۆی وەرناگریت بەراستی، یابانییەکان و تەیهەکی زۆر پیرۆزیان هەیه لەبارەیی مامۆستا، دەلێ (ئەگەر تۆ هاتی بەرامبەر مامۆستا راوهستای، زۆر مێیه پیش نەوه ک پێیه کانت بگاتە سەر سیبەری مامۆستا)، چونکە مامۆستا ئەوەندە پیرۆزە بەراستی دەبییت هەموومان بەو شیوازه بیر لە پاراستنی مامۆستا بکەینەوه، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

ماددە (۱۷۶)، بەرپزان بۆمان بخویننەوه، فەرموو گولستان خان.

بەرپز گولستان باقی سلیمان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە (۱۷۶):

یەکەم: دامەزراوە حکومییە پەيوه دیدارەکان لە پارێزگا و ئیدارە سەر بەخۆکان زەوی پێویست بۆ دروستکردنی باخچەیی مندالان و قوتابخانە و پەیمانگای پەرورده ییەکان و ناوهندەکانی پەرورده کردنی دیکەیی حکومی تەرخان دەکەن.

دووهم: ئەگەر زهوى پيويست به پيى حوكمه كانى برپگه يه كه مى ئەم مادديه تهرخان نه كرا، وهزارهت بوى ههيه به هه ماههنگى له گه ل لايه نى په يوه نديداره كان و دواى په زامه ندى ئەنجوو مهنى وه زيران زهوى گونجاو بكرىت يان به مولك بكرىته سهر وهزارهت، چونكه له لايه ن حكومهت ديارى ده كرىت بى ئەوهى كاريگه رى له سهر بودجهى وهزارهت هه بىت. سىيه م: ئەو زهويانهى دامه زراوهى حكومييان له سهر بوونيائتراوه يان بوى ئەو مه به سته تهرخانكراون، به ناوى وهزارهت ده كرىن، زور سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

له سهر ماددهى (176) كى قسه ي ههيه؟ (كاك عثمان سيده رى، كاك عباس، كاك جه لال، جوان خان). فهرموو جوان خان.

به رپز جوان يونس محمد:

به رپز سه روكى په رله مان.

جه نابى وه زيرى په روه رده، ئەم ياسايه هه موو ئەو خويندنگه كورد يانه ده گرىته وه كه له ناوچه كوردستانيه كانى ده ره وهى هه ريميشن وانبيه كه وهزارهت سه رپه رشتيان ده كات، لپره كه باسى پاريزگاو ئيداره سه ربه خوكان ده كرىت له هه ر بابته تيك پيم باشه ناوى ناوچه كوردستانيه كانيش تيدا زياد بكرىت، بوى ئەوهى خويندنگه كورد ييه كانى ناوچه كوردستانيه كانيش بگريته وه، زور سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

سوپاس، فهرموو عثمان.

به رپز عثمان كريم سواره (عثمان سيده رى):

به رپز سه روكى په رله مان.

ماددهى (176) برپگهى دووه م: كه باس له كرپنى زهوى ده كرىت ئيشارهت به شتيك دراوه، زهوى گونجاو بكرىت يان به مولك بخرىت، ئەو (يان) ه، به بوچوونى من زياده يه لابي رىت، واى لپبرىت، زهوى گونجاو بكرىت و به مولك بخرىته سهر وهزارهت، زور سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

سوپاس، فهرموو كاك جه لال.

به رپز جه لال محمد عبدالله:

به رپز سه روكى په رله مان.

هه موومان ده زانين هه زاران قوتابخانه مان پيويسته وه ديان قوتابى و خويندكار به بى ئەوه ماونه ته وه، جار وايه له پولىك ده بينين په نجا شىست قوتابى له پولىكه، به راستى ئەو زهويانهى كه ده لپت ده مه زراوهى حكوميان له سهر بكرىت، خوژگه هه مووى ده گه رپته وه وه ده رپته وهزارهت و بوى ئەوهى بيناى قوتابخانه دامه زرىت، نه به ناوى وهزارهت بكرىت، بىته وه وه له ژير ته سه روفى وهزارهتى په روه رده بىت، زور سوپاس.

به رپز د. رپواز فائق حسين / سه روكى په رله مان:

سوپاس، فهرموو عباس.

بەرپز عباس فتاح صالح:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

سەبارەت بە ماددەى (۱۷۶)، كە سى بىرگەيە، من بىرگەى دووهم بە زياد دەزانم لەبەر ئەوەى حكومەت مولزىمە بەوەى كە بەراستى لە خالى يەكەم زەوى دابىنكات، لە حالەتەك دەلەت ئەگەر دابىنى نەكرد، ئى خۆ ئەگەر حكومەت دابىنى نەكات كى دابىنى دەكات؟ يەئنى تۆ لە هاوالاتى دەكپى؟ خۆ ئەو كاتە ھەر مولزىمە بە حكومەت، بۆيە من ماددەى دووهم سەرتا پىم وايە زيادە، بىرگەى يەكەم و سىيەم پىم وايە بەسە بۆ ئەم ماددەيە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

ماددەى (۱۷۷) بخویننەوہ كاك شەمۆل.

بەرپز شەمۆل اشى صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۷):

پىويستە لەسەر وەزىر رىنمايى پىويست بۆ ئاسانکردنى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەربكات، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ (خديجە خان، مامۆستا نجا)، فەرموو نجا خان .

بەرپز نجا شەبان عبداللە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ھەكە سەحكەينە ماددى (۱۷۷)، پشتى وى ماددەكى كەمە ئەو ئى كو پىويستە لەسەر لايەنە پەيوەندىدارەكان حوكمەكانى ئەم ياسايە جىبەجى بكن، ئەف ماددەيە ئى كەمە، ئى بىكەين، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو خديجە.

بەرپز خديجە عمر طە:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۷)، سىغەكەى بەم شىوازە لىبكرىت، پىويستە لەسەر وەزىر رىنمايى پىويست بۆ ئاسان جىبەجى كردنى حوكمەكانى ئەم ياسايە دەربكات، (ئاسانکردنى) نا (ئاسان)، لەگەل ئەمەكەش ديارە كە غەلەتەكى مەنبەعى ھەيە، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رىواز فائق حسين/ سەرۆكى پەرلەمان:

وايە دروستە، قسەكەت تەواوہ، ماددەى (۱۷۸) بخویننەوہ فەرموو، فەرموو كاك شەمۆل.

بەرپز شەمۆل اشىن صابر:

بەرپز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۸):

۱-ياساى وەزارەتى پەروەردە ژمارە (۴)ى يالى (۱۹۹۲)ى ھەموارکراو ھەلدەوہ شىتەوہ.

۲- ياساۋ قوتابخانە و پەيمانگا نا حكومىيە كانى ھەريمى كوردستان- عىراق، ژمارە (۱۴) ى سالى (۲۰۱۲) ھەلدەۋە شىتەۋە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى لەسەر ئەم ماددەيە قسەى ھەيە؟

ماددەى دواى ئەۋە بخويىننەۋە، فەرموو كاك راھى.

بەريز راھى رەھبەر ابراھىم

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۷۹):

كار بە ھىچ دەقيكى ياساى يان برپارىكى ناكۆك لەگەل ھوكمە كانى ئەم ياساىدە ناكريىت، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

كى قسەى ھەيە لەسەر ئەم ماددەيە؟ ماددەى دواى ئەۋە بخويىننەۋە، فەرموو كاك راھى.

بەريز راھى راھبەر ابراھىم:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ماددەى (۱۸۰):

۱ - ئەركى ۋەزارەتە پيش دەستپىكى نزيكتىن سالى خويىننە، دواى دەرچوونى ئەم ياساىە دامەزراۋە حكومىيە كان بەجۆرىك رىكبختا كە لەگەل ھوكمە كانى ئەم ياساىە دا ھاوتا بىت.

۲ - ئەركى گشت دامەزراۋە نا حكومىيە كانە پيش دەستپىكى نزيكتىن سالى دەستپىكى خويىننە دواى دەرچوونى ئەم ياساىە خويان لەگەل ھوكمە كانى بگونجىنن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەلى بەريزان كى لەسەر ئەم ماددەيە قسە ئەكات؟ (كاك چيا) فەرموو، فەرموو كاك چيا.

بەريز چيا حميد شريف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

ۋەكو جەنابى تە كە بەعس كرىە قىرىى كو ئەف ياساىى ب ماۋەيەكى نزيك دەستپىدكەت، سالا خوندنى ژ نوكة دەستپىكرىە، ئەگەر ئەم خو بگرن ھەتا سالەكى دى تەقريبەن دى يازدە ھەيى دى بۆرتن، بۆيە من پى باشە پشتى دوو ھەيىقەك دى ئەف ياساىە بىتە جىبە جى كرن، نەك دەستپىكەكا سالەكا نوى، دەستپىكا سالەكا نوى پشتى سالەكا دىيە، ئەفە بو ياسا زۆر درەنگە، ژبەر ھندى ئەف ياساىە دەستپىكى سالا نىيە نوكة، پشتى ھەيىقەك دوو ھەيى ئەف ياساىە بىتە جىبە جى كرن باشتىرە بۇ سالەكا دى، ئەو كەلىما سالەكا دى، بچى دەمى پشتى رۆژنامە ۋەقائىعى دەرکەت يەكسەر بىتە ئامادەكارى بۇ جىبە جى كرنى، نە بۇ سالەكى، سالەك گەلەك درەنگە، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىۋاز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

زۆر سوپاس، ماددەى دواى ئەۋەمان بۇ بخويىننەۋە، فەرموو گەلاويژ خان.

بەرپز گلاویژ عبید عثمان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

ماددە (۱۸۱):

ئەم یاسایە لە ریکەوتی بلاوکردنەوهی لە پۆژنامە فەرمی (وەقائعی کوردستان)، جێبەجێ دەکرێت.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کێ قسە هەیه لەسەر ماددە (۱۸۱)، دەست بەرزکاتەوه؟ کەس قسە نییە، هۆیه کانی دەرچوواندن بخویننەوه، فەرموو کاک عبدالسلام.

بەرپز عبدالسلام عبدالله حسن:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

هۆیه کانی دەرچوواندن:

بەمەبەستی ریکخستنی بواره جیاوازه کانی پڕۆسە پەرورده و فیرکردن لەسەر کۆمه لێک بەهای سەرده میانه و بۆ بنیاتی تاکیکی خویندهوار و هۆشیار و دیموکراسی خواز و داھینەر و بەھاداری کوردستانی و مرۆف دۆست، هەرودها بە مەبەستی گەشەپیکردنی پڕۆسە پەرورده و فیرکردن لە هەریمی کوردستان- عێراق، تا ببیتە مایه بەرەوپیش بردنی تواناکان و خوشگوزهرانی تاک و کۆمەل و بەهیزکردنی ناسنامە ئەتەوهیی و نیشتمانی و دەولەمەند کردنی کلتوری گەلی کوردستان- عێراق، ئەم یاسایە دەرچووینرا.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

کێ قسە لەسەر هۆیه کانی دەرچوواندن هەیه؟ ئەو بەرپزانهی قسەیان هەیه لەسەر هۆیه کانی دەرچوواندن، (کاک چیا، سەوسەن خان)، سەوسەن خان.

بەرپز سوسن محمد میرخان:

بەرپز سەرۆکی پەرلەمان.

من تیبینیم لەسەر چەند وشەیهک هەیه، بۆیه لە رستە دووهم (بوونیات) بکریتە (بوونیاتانی)، ئەوهی دووهم لە راستیدا (تاکي خویندهوار و وشیار و دیموکراسی خواز)، بکریتە (فاریزه) تەنیا کۆتاییه کە بکریتەوه، هەرودها ئەوهی کە نووسراوه (بەھاداری کوردستانی).

لە راستیدا نازانم زیاده و نا مەفهوومه، چونکە زۆر تەعبیر دەگریت لە قانوندا نازانم ئایا بنووسریت نەنووسریت، بە رەئی من زیاده ئەوه، هەرودها لو جییهی کە دەلی (وه هەرودها بە مەبەستی گەشەپیکردنی)، (گەشەپیکردنی)، بکریتە (گەشەپیدانی)، هەرودها ئەوهی کە پێویستە زۆر تەرکیزی لەسەر بکریت لە راستیدا چونکە ئەمە یاسای پەروردهیه زۆر زۆر پێویستە یەعنی لە رووی مەسەلە زمانهوانی و پسپۆرانی زمانهوانی پیدابچنەوه و یاسایهکی رێک و پێک بیت، یاسای پەرورده و فیرکردنە زۆر زۆر زەرورە ئەم خالە پەچاو بکریت، زۆر سوپاس.

بەرپز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

سوپاس، فەرموو کاک چیا.

بەريز چيا حميد شريف:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

زۆر جوان ھاتىيە دارشتن، تەنھا يەك كەلىمە من دوھىيە لى زىدە بىكەم، ل جىھە كيدا كەلتورئ پىككە ژيانى لى بىتە زىدە كرن، بەھاكانى كوردستانى و مرؤف دۆستى و كەلتورئ گەلى كوردستانى، ل وىپى دا كەلتورئ پىككە ژيانى بىتە زىدە كرن، زۆر سوپاس.

بەريز د. رىواز فائق حسين / سەرۆكى پەرلەمان:

بەريزان ئەم ياسايە لە ماوھى ھەفتەيە كدا ناتوانين ئامادەى بىكەين بۆ دەنگدان، لەبەر ئەوھى سەدان، دەتوانم بلىم زياد لە دوو، سى ھەزار پيشنيازي بەريزان ئەندامانى پەرلەمان لەبەر دەستى لىژنە تايبەتمەندەكانە.

ھەرۆھە پياچوونەوھى زمانەوانى ئەوئ و ھاوئاھەنگيشى ئەوئت لەگەل ھەزارەتى پەرۆھردە و بەريز ھەزىرى پەرۆھردە، لەبەر ئەوھە چاوەرپى ئەوھە نەبن لەماوھى ھەفتەيەكا بتوانين ئامادەى بىكەين بۆ دەنگدان، بەلى بەريز ھەزىرى پەرۆھردە قسەى خۆت بىكە، فەرموو كاكالان.

بەريز ئالان ھەمە سعید / ھەزىرى پەرۆھردە:

بەريز سەرۆكى پەرلەمان.

بەريزان بەيانىتان باش زۆر زۆر سوپاس، پيشەكى ئىنجازەم بەدەن بەناوئ ھەزارەتى پەرۆھردە سوپاس و پيشانىنى خۆمان ئاراستەى ھەموو ئەو بەريزانە بىكەين كە پشنگىرى ئەو پەرۆھە ياسايەيان كەردوو، جەنابى بەريز سەرۆكى پەرلەمان، جەنابى جىگر، جەنابى سكرتير. ھەرۆھە سوپاسىكى تايبەت بۆ سەرۆك و ئەندامانى لىژنەى پەرۆھردە و خويىندى بالە پەرلەمانى كوردستان، بۆ ئەندام پەرلەمانە بەريزەكان، كە رۆژانە گەفتووگۆبەكى زۆريان كەردوو بە مەبەستى دەولەتمەند كەردن.

سوپاس بۆ سەرەنج و بۆ تىبىنيەكانتان بۆ دەولەتمەند كەردنى پەرۆھە ياساكە، بە دلىيايەوھە داواى ئەوھە ئەكەين لە كەم و كورپمان بىورن ئەگەر شتىكى باشتر روتيايەكى باشتر ھەبىت، پىويستە ھەموومان لەبەرچاوى بگرين سەرەنج و تىبىنيەكانتان بە دلىيايەوھە پەرۆھەكەى دەولەتمەند كەردوو، تەوھوقەى ئەوھە ئەكەين كە شتىكى باشترى لى دەرېچىت.

بەس تەنھا دەمەوئ ئەوھە بلىم ئەم پەرۆھە ياسايە كە ئەچىتە بوارى جىبەجى كەردن جياوازە لەگەل خۆ گونجاندىن لە ئەھكامەكان، لەداواى ئەوھى كە لە رۆژنامەى فەرمى ھەقائىع بۆلەبىتەوھە دەبىت جىبەجى بىكرىت، بەلام ھەندىك خال ھەيە كە لەناو دەقەكاندا رىگەى پىدراوھە گونجاندى بۆ بىكرىت واتا تەكەيوف بىكەين دامەزراوھەكان لەگەل ئەم بابەتە، ئەگەر بە پووختى ھەندىك ھەلام بەدەمەوھە، بەلام بيش ھەلامەكە دوو بابەت باسكرا كە جىگەى سەرەنج بوو، دانەيەكيان لەناو نووقتە نيزامىيەكان سەبارەت بە زمانى كوردى.

بەداخەوھە لە بەرپۆھەبەرايەتى يان مودىرى عامەى تەقويم و ئىمتىحاناتى سەر بە ھەزارەتى پەرۆھردەى عىراقى فیدرال، لە رۆژى (٦/١٠) گشتاندىك دەركراوھە لە نەتىجەى پىسپار كەردن لە بابەتەكە قوتابىيەكى ھەربە لە تەربىيەى كەرخ لە بابەتى كوردى دەرئەچووھە.

پرسیاریان کردوو له مودیری عامه، مودیری عامه ش ئه مهی کردۆته گشتانن، وا ئیعتبار ئه کهن ده رچوون له ماددهی کوردی نییه، به لکو ته نها بۆ فیروون و بۆ بابته تی تیگه یشتنه بابته تی زمانی کوردی، ئه مه له راستیا هه ر هه مان رۆژ، من له گه ل به رپرز وه زیری په روه رده ی عیراق. رۆژی پینج شه ممه و رۆژی جمعه و ئه م به یانییه ش پيش ئه وه ی که داخلی کۆبوونه وه بیته، چونکه داوام لیکردوو کۆبوونه وه بکا و برپاری پیویست بدهن، ههروه ها نامه یه کی زۆرمان له به ینا گۆراوه ته وه به رپرز وه زیر موته فاهیمه له وه، بۆمان شه رحکردۆته وه که به پیی مادده ی (٤) ده ستووری عیراقی، ئه وه یه که ده لئ (اللغة العربية واللغة رسمية هما اللغتان الرسميتان، اللغة العربية واللغة الكوردية هما اللغتان الرسميتان العراق)، نالیت زمانی کوردی زمانی دوومه، ئه لیت زمانی فه رمییه.

له بهر ئه وه ئیمه ئه وه مان به ته قلیل کردن به که مکردنه وه ی شه ئنی زمانیکی فه رمی زانیوو، که له ده ستووری عیراقدایه، په یامی خۆمان به ریگه ی دیلۆماسی به ریگه ی په یوه ندییه کان داوه، بۆ ئه وه ی که ئه و حاله ته ی که هه یه بتوانین چاره سه ری بکه ین به شیوه یه کی عه قلائی.

ههروه ها به وه زاره تی په روه رده ی عیراقیشمان وتوووه زۆر بزارده مان له به رده ستدایه هه تا ئیلفا کردنه وه ی مادده ی عه ره بیته، به لām ئیمه ته مه نا نئه که ین په نا به ریته بهر ئه و بابته تانه ئیلفا کردنه وه ی ئیمتیحانات، ته مه نا ئه که ین ئیوه برپاره که چاککه نه وه، چونکه پیمان وایه هه له به هه له چاره سه ر نا کریت زمانی عه ره بی و زمانی کوردی.

دوو زمانی فه رمین که له ده ستووری عیراقیدا هاتوون ده بیته ریزبان لی بگیریته، ئیستا وه زاره تی په روه رده ی عیراقی فیدرال له کۆبوونه وه ن له سه ر ئه و بابته ته، ئه وه ی که به من گه شتوو به رپرز وه زیر پیی وتووم ئه مرۆ برپاره که راست ئه که مه وه و برپاری پیویست ئه دهم بۆ ئه وه ی که زمانی کوردی پارێزراو بیته، ئیمه پیمان وتوون ته وه قوعی ئه وه تان لی ئه که ین که پیکه وه هاوکاری زیاترکه ین که زمانی کوردی له و ناوچانه ی دیکه ش گه شه پییده ین له ناوچه کانی خوارو و ناوچه کانی عیراق، ته نها بۆ زانیاری و ئه بدیت کردنه وه ی به رپزان، ئیمه له خه تین هیچ کاتی ئه و بابته ته به جیناهیلین، به لām ده مانه ویته به زمانیکی دایه لوگ بابته ته که چاره سه ر بکریت، ئه گه ر چاره سه ر نه کریت برپاری گونجاو و پیویست ئه ده ین که شکۆی زمانی کوردی بپاریزی و ده ستوریش بپاریزیته.

سه بارت به بابته تیکی دیکه که له سۆشیال میدیا قسه ی زۆر له سه ر ده کریت ئه ویش بابته تی ده ستریزیه که گوایه له لایه ن مامۆستایه کی به ریتانییه وه، له راستیا ئه م مه له فه کۆنه یه عنی ئی سه رده می پيش ئیمه یه سالی (٢٠١٥-٢٠١٦)، (٢٠١٦-٢٠١٧) مامۆستایه ک له یه کی قوتابخانه کانی کوردستان بووه، ئه و مامۆستایه چه ند نامه یه کی له ریگه ی مه سنجه ره وه ناردوو، نه ک بۆ ئه م قوتابیان به ته نها، بۆ کۆمه لیک قوتابی له که مبودیا، فلیپین، تورکیا، مه غریب، سین، چه ند ده وله تیکی تیا یه، ئاخیر جار ته له به یه کی (١٣) سالی که مبودی شکایه تی لیکردوو، رۆژی (٢٣/٨).

دادگای لیقه رپول جینایه تی لیقه رپول، به بیست مانگ ئه وه ی حوکم داوه، به لām ته نها بۆ زانیاریتان هیچ سکالایه ک له کوردستان له سه ر ئه و بابته ته تۆمار نه کراوه له کاتی خۆی، نه له لایه ن دایک و باوکه کانه وه نه له لایه ن ئه و قوتابیان ه ش ته مه نیان گه یشتۆته ئه و ته مه نه

به پړيزان، چونکه ئه و قوتابخانه يه سالی (۲۰۱۵-۲۰۱۶) مؤلته تی وهرگرتووه، که مافی هه بووه مندالی (۴، ۵، ۶) سال، وهر بگريت، واته مندالی (۱۳) سال و (۱۰) سال، له و قوتابخانه يه له و کاته يا نه بووه که ئه و که سه به پړيوه بهر بووه، ئاخير پړوی بوونی ئه و که سه له کوردستان، مانگی (۱۰ ای ۲۰۱۷) بووه، له دواي مانگی (۱۰ ای ۲۰۱۷) په يوه ندى به و قوتابخانه يه وه نه ماوه.

سه بارهت به پرسياره کان کاک (ازاد) حسهی تورکمانی به رينمايی دياریی ئه کريت. سه بارهت به کاک (د. ريبوار) به شه بوودجهی و هزارهت چهنده؟ ئه وه بابته تی بودجه يه جه نابت کهی بوودجه هاته په رله مان بوودجهی هه موو و هزارهت کان و سيکتته ره کان دياریی ده کريت، کين ئه وانهی به خشين ئه که ن کاک د. ريبوار؟ رپکخراوه کان به خشين ئه که ن به تايبه تی رپکخراوه نيوده و له تيبه کان، له ناو عيراقا کلاس ئيجوکه پيشن هه يه، ئه و کلاس ئيجوکه يشنانه هه موو رپکخراوه کانی بواي په روه ردهی نيوده و له تيبان له خويان گرتووه، که ده عمی و هزارهتی په روه ردهی عيراق و و هزارهتی په روه ردهی هه ريمی کوردستان ده که ن.

سه بارهت به قوتابيانی خویندنی دهره کی؟ کاک د. ريبوار خویندنی دهره کی دهره تی پيدراوه يه عنی ناکريت که سيک مه سه له ن ته مه نی (۵۰) سال بيت، که مافی هه يه تاقیکردنه وهی دهره کی بکات، بيت له گه ل قوتابيه کا دانيشيت که (۱۶) سال بيت، بوخوشي له وه ئه چيت له پرووی نه فسييه وه باش نه بيت، بويه خویندنی دهره کی رپگه گرتن نييه له خویندن، به لام وه کو کردنه وهی دهرگايه کا به پرووی خویندنا.

سه بارهت به ماددهی (۱۷۰)؟ پشتگیری رای خه ديجه خان ده که م. سه بارهت به وهی که کاک جه لال له ماددهی (۱۷۰) ئاماژهی پيدا، ئه ویش به هه مان شيوه ئه و بره يه له لايه ن و هزارهتی داراييه وه دياریی ده کريت.

سه بارهت به ناحکوميه کانیش؟ ئه توانن فه ن وهرگرن، ناحکوميه کانیش ئه گه ر فه نیش وهرگرن خويان به رپرسن له بودجه و رپکخستنی کاروباره کانی خويان.

سه باره به وهی که ئايا قوتابخان حه قی ئه وهی هه يه ته سه روف بکات به سه ر هه ر مينحه يه ک يان ته ربيه کان؟ نه خپر دوا جار داهات کوډه کريتته وه و له داهاتی گشتی و هزارهت ده بيتته داهاتی گشتی و هزارهت.

سه بارهت به ماددهی (۱۷۶)، (جوان خان)، تيبينيه کی دروستيدا، هاوپای پيشنپاره که م، که باسی ناوچه ئيداريه کانی دهره وهی هه ريميش بکريت.

ئه وهی که کاک (عباس)، فه رمووی ئه وهی که له و مادده يه زياده؟ له راستيدا کاک عباس له و مادده يه زياد نييه، چونکه بو نمونه حکومت ئه توانی زه وی ته رخان بکات له شويينیک که گه ره کيکی تازه بيت له ئيفراز کردنا به شی پړوژه خزمه تگوزاريه کان دانه نيت.

به لام ئه گه ر ئيمه له شويينیک قه له بالغيه کی زورمان له سه ر بوو له گه ره کيکی کوډ، حکومت پيوستی به وه بوو قوتابخانه يه ک دروستکات، هه روه ها زه ویش نه بوو شاره وانی ته رخانی کردبيت، ده بيت حکومت بيکريتته وه زه وييه که بويه بوونی ئه و مادده يه له وپيا زه رووره.

سه بارهت به وهی کاک (چيا)؟ له سه ره تا ئاماژه م به وه دا که ئه م پړوژه ياسايه فه رق هه يه له به ينی گونجاندن و جيه جی کردن له گه ل دهرچوونی پړوژه ياساکه و بلا بوونه وه و له له رۆژنامه ی فه رمی وه قائيع جيه جی ئه کريت، به لام گونجانده که ی به پپی ئه حکامه کانه.

من دووباره زۆر زۆر سوپاسی جووهدی پەرلەمانی کوردستان دەکەم بە دُنیا ییشەو ئەوێ که ئێمە له کابینهی نۆیەمی حکومەتی هەرێمی کوردستان کردوومانە ئەم پرۆژە یاسایەمان ئامادە کردووە، هەر وەها جووهدی ئێوێ بەرپێز لە پەرلەمانی کوردستان لەم خولە، ئەمە پرۆژە یاسایەکی نەوعییە بۆ هەردوولامان ئەبێتە جێگە ی شانازییەکی گەورە که پۆلمان هەبوو هەم لە پێشکەش کرد و هەم لە تەشریح کردنی ئەم پرۆژە یاسایە، هەر وەها سیستەمیکی پەروەردە ی کوردستانی بنیات ئەنێین، که جێگای رەزامەندی هەموو لایە کمان بێت، دەستتان خۆش بێت.

بەرپێز د. رێواز فائق حسین / سەرۆکی پەرلەمان:

زۆر سوپاس بەرپێز وەزیری پەروەردە، بەم شیوێە دانێشتنە کەمان هەلئەگرین.

د. رێواز فائق حسین
سەرۆکی پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

هێمن هەورامی
جێگری سەرۆکی پەرلەمانی
کوردستان - عێراق

منی نبی قهوچی
سکرێری پەرلەمانی
کوردستان - عێراق